BERGEN
KOMMUNE

2. TERTIALRAPPORT 2026

Rapportering og budsjetteringer

Byrådets forslag

2. tertialrapport 2026
Bergen kommune

INNHOLD

Sammendrag 5
Innledning 5
Utvikling i netto driftsresultat 6
Driftsbudsjettet 6
Investeringsbudsjettet 7
Finansielle måltall - oppdatert status 7
Forslag til vedtak 8
Driftsbudsjettet 9
Innledning 9
Sentrale inntekter og finansposter 11
Forslag til budsjettjusteringer i Tertialrapport 2 13
Prognose for tjenesteområdene 15
Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett 17
Investeringsbudsjettet 34
Innledning 34
Avgiftsfinansierte investeringer 34
Ikke-avgiftsfinansierte investeringer 35
Finansiering 35
Øvrige deler av investeringsbudsjettet 36
Ferdigstilte/sluttmeldte investeringsprosjekter 37
Investeringer 48
Andre forhold 75
1. Øvrig finansrapportering i tråd med egen forskrift 75
2. Bosetting og integrering av flyktninger 80
3. Status sykefravær 83
4. Tilsyn ved skoler 98
5. Salærsatser – gebyr og egenbetaling i Tolketjenesten i Bergen 99
Økonomiske hovedoversikter 100
Driftsresultat med disponering 100
Driftsbudsjett og prognose per byrådsavdeling 101
Driftsbudsjett og prognose per tjenesteområde 101
Totaloversikt driftsbudsjettet 102
Totaloversikt investeringsbudsjettet 103

Sum investeringer per tjenesteområde 104
Kommunens tjenesteområder 106
01A-Barnehage 106
01B-Skole 117
01C-Spesialpedagogiske tjenester 134
02-Barnevern 138
03A-Tjenester til eldre 146
03B-Tjenester til funksjonshemmede 158
03C-Tjenester til utviklingshemmede 162
03D-Psykisk helse 172
04A-Tjenester til rusavhengige og bostedsløse 185
04B-Sosialhjelp og andre sosiale tjenester 193
04C-Introduksjons- og tolketjenester 202
05A-Forebyggende helsearbeid 209
05B-Behandling og rehabilitering 217
06-Overføringer til trossamfunn 223
07-Brannvesen 226
08-Samferdsel 235
09-Boligtiltak 246
10A-Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern 253
10B-Private planer og byggesak 262
10C-Naturforvaltning og parkdrift 270
10D-Klima og miljø 277
11A-Lærlinger 284
11B-Arbeidsmarkedstiltak 286
12-Kultur 290
13-Idrett 302
14-Næring 309
15-Bystyrets organer og administrasjon 315
16-Administrasjon og fellesfunksjoner 320
17-Beredskap og sivilforsvar 338
18A-Vann og avløp 343
18B-Renovasjon 353
20-Interne tjenester / fordelte kostnader 360
21-Pensjon og fellesposter 362

Sammendrag

Innledning

I Tertialrapport 2-2026 foreslår byrådet justeringer i drifts- og investeringsbudsjettet basert på utviklingen til og med august måned, oppdaterte inntektsanslag fra regjeringen i fm. Statsbudsjettet 2027, samt annen ny informasjon. I tillegg presenteres enhetenes prognoser for regnskapsavvik ved årets slutt.

Tjenesteområdekapitlene inneholder beskrivelser av utviklingen så langt i år, enhetenes prognoser for regnskapsavvik og forslagene til justeringer av drifts- og investeringsbudsjettet som fremmes i denne saken. Her fremkommer også status for bystyrets vedtatte mål for områdene, status for gjennomføring av vedtatte endringer i driftsbudsjettet og for oppfølging av verbalvedtak og merknader.

Dokumentet har syv hovedkapitler, i tillegg til de enkelte tjenesteområdene. Først presenteres forslag til vedtak, herunder både tallmessige endringer i budsjettet og nye forslag til verbalvedtak. Deretter gjennomgås endringer i hhv. drifts- og investeringsbudsjettet i egne kapitler. I kapitlet om driftsbudsjettet kan du blant annet lese om endringer i sentrale inntekter og på finanspostene, som er det som skal finansiere kommunens drift.

I kapitlet *Andre forhold* rapporteres det på blant annet sykefravær, status for bosetting av flyktninger, og det presenteres enkelte nye saker med forslag til vedtak. *Økonomiske hovedoversikter* inneholder nyttig tabellverk og oversikter iht. budsjett- og regnskapsforskriften. I det siste sentrale kapitlet rapporteres det samlet på status for oppfølging av verbalvedtak og merknader som bystyret vedtok i forbindelse med Handlings- og økonomiplan 2026-2029 og i forbindelse med Revidert budsjett 2026.

Under følger en forklaring på forskjellen mellom Vedtatt budsjett, Revidert budsjett og Justert budsjett:

Vedtatt budsjett	Årsbudsjettet slik bystyret vedtok det i fm. behandlingen av handlings- og økonomi i desember året før, og med den nærmere detaljeringen og spesifiseringen som byrådet vedtar i februar. (I detaljeringen er det ingen endringer på tjenesteområdenivå sammenlignet med bystyrets vedtak.)
Revidert budsjett	Årsbudsjettet med de endringene som bystyret vedtar i forbindelse med Revidert budsjett/Tertialrapport 1.
Justert budsjett	Årsbudsjettet med justeringer som byrådet har fullmakt til å gjøre. Dette gjelder først og fremst bruk av øremerkede midler som ble satt på fond året før, eller avsetninger av midler på fond til bruk neste år. Slike fondsføringer gjøres løpende gjennom året. Justert budsjett er utgangspunkt for forslag til budsjettjusteringer både i fm. Revidert budsjett/Tertialrapport 1 og i fm. Tertialrapport 2. Når en er kommet til Tertialrapport 2, er endringene som bystyret vedtok i fm. Revidert budsjett, innarbeidet i Justert budsjett. I tillegg kan det inneholde fondsføringer etter bystyrets vedtak ifm. Revidert budsjett.

Utvikling i netto driftsresultat

Tabellen under oppsummerer endringene i netto driftsresultat fra regnskap 2025 til og med justeringene som foreslås i denne saken.

Beløp i mill.	Regnskap 2025	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett	Justert budsjett	Forslag til budsjett-justering	Nytt budsjett
Netto driftsresultat	- 324,6	- 173,6	- 107,5	- 91,5	-74,9	-16,7
Sum driftsinntekter	- 31 598,6	- 31 344,9	- 31 585,4	- 31 935,1	-94,1	-31 841,1
Driftsresultat i prosent av driftsinntekter	1,0 %	0,6 %	0,3 %	0,3 %		0,1 %

I Vedtatt budsjett for 2026 var det budsjettert med et netto driftsresultat på 174 mill. I løpet av årets første måneder ble det brukt 72 mill. av øremerkede midler som har vært satt på fond tidligere år. I forbindelse med Revidert budsjett 2026 vedtok bystyret flere større justeringer av budsjettet, som netto utgjorde 5,6 mill. Etter disse endringene var netto driftsresultat redusert til 107,5 mill.

Siden Revidert budsjett ble vedtatt, er det brukt ytterligere 16 mill. som er satt på fond tidligere år. Dermed er netto driftsresultat i Justert budsjett 91,5 mill. Endringene i fm. Tertialrapport 2 reduserer netto driftsresultat med 74,9 mill., til 16,7 mill. Dette tilsvarer 0,1 % av driftsinntektene. Resultatet er positivt, men betydelig svakere enn det anses som et bærekraftig nivå for å håndtere risiko og egenfinansiere investeringer.

Reduksjonen av netto driftsresultat håndteres primært ved bruk av disposisjonsfond. Det overføres også 53 mill. fra disposisjonsfondet til investeringsbudsjettet for å dekke utgifter som ikke kan lånefinansieres. Se nærmere detaljer om disponeringen av endringen i netto driftsresultat i kapitlet *Driftsbudsjettet*.

Driftsbudsjettet

I Tertialrapport 2-2026 foreslås det budsjettjusteringer på til sammen 74,9 mill. netto. Dette beløpet består av reduserte sentrale inntekter på 117,3 mill. som følge av redusert skatteprognose i fm. regjeringens statsbudsjettforslag for 2027, økte utbytter på totalt 19,8 mill., reduserte pensjonsutgifter på netto 157,2 mill., og en økning i utgifter på tjenesteområdene på 143,8 mill. Disse merutgiftene kan først og fremst relateres til økte strømpriser, økte priser på kjøpte helse- og omsorgstjenester, økte utgifter til økonomisk sosialhjelp, samt retting av tidligere feilbudsjetteringer.

Prognosene etter august måned tilsier merforbruk på flere områder utover det som foreslås justert i budsjettet i fm. Tertialrapport 2. Det er imidlertid fortsatt usikkerhet knyttet til anslagene for utviklingen i tjenestene resten av året. Det er også fortsatt usikkert hva årsregnskapet vil vise på sentrale budsjettposter og på pensjonspostene. Se nærmere omtale i eget sentralt kapittel om driftsbudsjettet, og under de enkelte tjenesteområdene.

Investeringsbudsjettet

Samlet sett er oppdatert investeringsprognose for året 3,32 mrd., dvs. 440 mill. lavere enn i Justert budsjett (3,76 mrd.). Hovedårsaken er oppdaterte framdriftsanslag. Så langt i år er investeringsaktiviteten noe lavere enn tidligere år. Det skyldes blant annet at mange store investeringsprosjekter nå er i avslutningsfase, samtidig som at andre kommende prosjekter ikke har startet helt opp enda. Byrådet foreslår at endringen i prognose håndteres ved å justere ned låneopptaket. Det foreslås å beholde den sentrale korreksjonen av samlet investeringsnivå på 350 mill., siden det fortsatt er usikkerhet knyttet til fremdrift og forbruk resten av året.

Ettersom nedjusteringen i hovedsak skyldes forskyvninger, vil lånebehovet trolig øke tilsvarende de kommende årene. Se nærmere omtale i eget kapittel om investeringsbudsjettet, og under de enkelte tjenesteområdene.

Finansielle måltall - oppdatert status

Under gis en oppdatert status for de tre tallfestede finansielle måltallene som bystyret har vedtatt. Se nærmere omtale av de finansielle måltallene i kapitlet *Økonomiske utsikter og rammebetingelser* i Innstilling 1 til Handlings- og økonomiplan 2026-2029.

Ettersom det foreslås en reduksjon i låneopptak, samtidig som inntektene har økt, anslås en reduksjon i gjeldsgraden fra 66 prosent ved Revidert budsjett til 65 prosent. Målet er at gjelden ikke overstiger 70 prosent av driftsinntektene.

Måltallet for netto driftsresultat på 1,7 prosent av driftsinntektene er satt for å sikre nødvendig økonomisk bærekraft over tid. Tabellen under viser utviklingen i anslått netto driftsresultat for 2026 så langt i år. Se nærmere omtale over.

Bruken av disposisjonsfondet øker med 137 mill. sammenlignet med Revidert budsjett. Det skyldes overføring til investeringsbudsjettet for å finansiere økonomiske forpliktelser som ikke kan lånefinansieres. Disposisjonsfondet som andel av driftsinntektene for 2026 reduseres fra 10 prosent til 9 prosent.

	Vedtatt budsjett	**Revidert budsjett**	**Justert budsjett**	**Forslag til nytt budsjett**	**Måltall**
Netto driftsresultat	0,6%	0,3%	0,3%	0,1%	>1,7%
Disposisjonsfond	10%	10%	10%	9%	>10%
Gjeldsgrad	67%	66%	65%	65%	<70%

Forslag til vedtak

Byrådet innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

1. Rapportering etter 2. tertial for drift og investeringer, inkludert rapportering på mål, verbalvedtak og flertallsmerknader fra bystyrets budsjettvedtak for 2026 og Revidert budsjett 2026/1.tertialrapport, tas til orientering.

2. Sentrale poster (tjenesteområde 23) justeres slik det fremgår av kapitlet *Driftsbudsjettet/Sentrale inntekter og finansposter*.

3. Driftsbudsjettet på tjenesteområdene 1-21 justeres slik det fremgår av sakens premisser under de enkelte tjenesteområdene og med de endringer som er foretatt i budsjettbehandlingen i bystyret.

4. Investeringsbudsjettet justeres slik det fremgår av sakens premisser under de enkelte tjenesteområdene, samt kapitlet *Investeringer*, og med de endringer som er foretatt i budsjettbehandlingen i bystyret.

5. Nye lån til egne investeringer reduseres med 328 mill. Dette er i henhold til kapitlet *Investeringer*.

6. Netto merutgift som følge av budsjettjusteringer i 2. tertialrapport 2026 på totalt 74,9 mill. håndteres ved bruk av disposisjonsfond (137,1 mill.), overføring til investering (-53 mill.) og netto avsetning til bundne driftsfond (-9,3 mill.), jf. sakens premisser slik de fremgår av kapitlene *Driftsbudsjettet/Driftsresultat med disponeringer* og *Økonomiske hovedoversikter*.

7. Status for endringer i årets driftsbudsjett som ble vedtatt i fm. Handlings- og økonomiplan 2026-2029 og Revidert budsjett 2026/1. tertialrapport, som fremgår under de enkelte tjenesteområdene og i kapitlet *Driftsbudsjettet*, tas til orientering.

8. Med henvisning til pkt. 4 i kapitlet *Andre forhold* om tilsyn ved skoler, bes byrådet om å starte arbeidet med å gradvis erstatte tilsynsordningen med vertskapsroller og brukerbasert egentilsyn over en femårsperiode fra 2027.

9. Med henvisning til pkt. 5 i kapitlet *Andre forhold* om salærsatser, videreføres 2025-satsene for gebyr og egenbetaling i Tolketjenesten i Bergen i 2026.

Driftsbudsjettet

Innledning

Denne rapporten viser at Bergen kommune går inn i de siste månedene av 2026 med en betydelig strammere økonomi enn forutsatt i vedtatt budsjett. Lavere skatteinngang, økte lønns- og prisutgifter og merforbruk innen flere tjenesteområder trekker resultatet ned. Samtidig bidrar lavere pensjonsutgifter enn forutsatt til å dempe den negative utviklingen.

Byrådet foreslår budsjettjusteringer på til sammen 75 mill. De beløpsmessig største foreslåtte endringene i driftsbudsjettet er som følger:

- Reduserte pensjonsutgifter: -174 mill.
- Reduserte frie inntekter, jf. skatteanslag i Statsbudsjettet: 117 mill.
- Økte energiutgifter som følge av økte strømpriser: 55 mill.
- Pris- og lønnsvekst på kjøpte helse- og omsorgstjenester: 47 mill.
- Retting av feil i beregning av tilskuddssats for private barnehager: 33 mill.
- Retting av manglende prisjustering av inntekt fra refusjonsordningen for ressurskrevende tjenester: -26 mill.
- Økte utgifter til sosialhjelp: 16 mill.
- Retting av feil i beregning av demografiutgifter i barnehage, som følge av reduksjon i antall introduksjonsplasser: 14 mill.

Etter de foreslåtte budsjettendringene forventes netto driftsresultat å bli 17 mill. kroner, tilsvarende om lag 0,1 prosent av driftsinntektene. Resultatet er positivt, men betydelig svakere enn det anses som et bærekraftig nivå for å håndtere risiko og egenfinansiere investeringer.

Det er fortsatt flere resultatenheter som melder om utfordringer med å holde driften i samsvar med budsjettrammene. Dersom alle de prognostiserte avvikene i tjenestene realiseres i regnskapet, og sentrale poster blir som forutsatt i Tertialrapport 2, vil kommunen få et negativt netto driftsresultat i 2026. Imidlertid er anslagene for utviklingen i tjenestene resten av året fortsatt usikre, og organisasjonen jobber kontinuerlig med økonomistyring og kostnadskontroll. Det foreslås derfor ikke å justere budsjettet fullt ut i tråd med prognosene på tjenesteområdene.

Det er også fortsatt usikkert hva årsregnskapet vil vise for pensjon og på sentrale budsjettposter. Skatteutviklingen i årets siste måneder kan avvike fra prognosen i statsbudsjettet, og på pensjonspostene kan det ligge an til et større mindreforbruk enn det som forutsettes i denne saken. Med andre ord er det flere faktorer som vil påvirke det endelige driftsresultatet for 2026.

Driftsresultat med disponeringer

Tabellen under viser utviklingen i netto driftsresultat (NDR) fra regnskap i fjor til og med endringene i denne saken. Vedtatt budsjett viser NDR i budsjettet for i år som bystyret vedtok i desember. Den neste kolonnen viser netto driftsresultat slik det lå etter justeringene bystyret vedtok i forbindelse med Revidert budsjett. Justert budsjett viser NDR etter bruk og avsetning til fond som er gjort etter Revidert budsjett i tråd med fullmakt. I kolonnen *Forslag til budsjettjustering* fremkommer effekten på netto driftsresultat av budsjettjusteringene som byrådet foreslår i Tertialrapport 2. Nytt budsjett viser netto driftsresultat etter disse endringene.

Nederste del av tabellen viser hvordan reduksjonen i driftsresultatet på 74,9 mill. disponeres. Bruken av disposisjonsfondet øker med 137,1 mill. Av dette overføres 53 mill. til investeringsbudsjettet for å dekke utgifter som ikke kan lånefinansieres. (Se nærmere omtale i kapitlet om investeringsbudsjettet). Netto avsetning til bundne driftsfond øker med 9,3 mill. Dette er midler som vil bli brukt neste år eller senere.

Driftsresultat med disponeringer

Driftsregnskap (beløp i mill.)	Regnskap 2025	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett/T1	Justert budsjett	Forslag til budsjettjustering	Nytt budsjett
Sentrale inntekter	-23 561,1	-24 435,1	-24 558,6	-24 558,6	117,3	-24 441,3
Netto finansutgifter	1 211,5	1 301,8	1 294,1	1 294,1	-19,8	1 274,3
Tjenesteområdene - drift	22 025,0	22 959,7	23 157,1	23 167,6	-22,7	23 144,9
Netto driftsresultat	**-324,6**	**-173,6**	**-107,5**	**-91,5**	**74,9**	**-16,7**
Sum driftsinntekter*	-31 598,6	-31 344,9	-31 585,4	-31 935,1	94,1	-31 841,1
Driftsresultat i prosent av driftsinntekter	**1,0 %**	**0,6 %**	**0,3 %**	**0,3 %**		**0,1 %**
Disponering av driftsresultat						
Overføring til investering	160,2	12,3	42,4	43,8	53,0	96,8
Netto bruk disposisjonsfond	2,3	157,2	148,5	148,1	-137,1	11,0
Netto bruk bundne fond	162,0	4,2	-83,4	-100,4	9,3	-91,1
Netto disponering	**324,5**	**173,6**	**107,5**	**91,5**	**-74,9**	**16,7**

**Økningen i Sum driftsinntekter fra Revidert budsjett til Justert budsjett skyldes i hovedsak oppbudsjettering av sykelønnsrefusjoner og statlige prosjekttilskudd innenfor administrative fullmakter.*

Sentrale inntekter og finansposter

Sentrale inntekter

Beløp i mill.	Regnskap i fjor	Justert budsjett	Forslag til budsjettjusteringer	Nytt budsjett
Inntekts- og formueskatt	-13 247,7	-13 728,1	133,6	-13 594,5
Rammetilskudd	-8 393,7	-8 972,2	-16,3	-8 988,5
Eiendomsskatt	-1 141,2	-1 194,6	0	-1 194,6
Andre generelle driftsinntekter	-778,4	-663,7	0	-663,7
Sum sentrale inntekter	**-23 561,1**	**-24 558,6**	**117,3**	**-24 441,3**

Frie inntekter (inntekts- og formuesskatt og rammetilskudd)

I Statsbudsjettet 2027 er anslaget for kommunenes skatteinntekter i 2026 nedjustert fra 251,5 mrd. i Revidert nasjonalbudsjett til 249,0 mrd. Dette innebærer en reduksjon på om lag 2,5 mrd. Skatteanslaget omfatter skatt på inntekt og formue, inkludert naturressursskatt. Som følge av det lavere skatteanslaget, er forventet skattevekst fra innbetalte skatter i 2025 til 2026 justert ned fra 6,3 prosent i Revidert nasjonalbudsjett til 5,3 prosent i Statsbudsjettet 2027. Anslaget for kommunenes inntekts- og formuesskatt er dermed tilsvarende nedjustert. Det lavere skatteanslaget medfører også en reduksjon i inntektsutjevningen. For kommunen kommer dette til uttrykk i form av økte inntekter fra rammetilskuddet, som delvis kompenserer for bortfallet av skatteinntekter.

I sum anslås det et inntektsbortfall for Bergen kommune på 117,3 mill. i 2026. Utviklingen i skatteinngangen resten av året er fortsatt usikker.

Finansposter

Tabellen summerer opp forslag til budsjettjusteringer innenfor finanspostene.

Beløp i mill.	Regnskap i fjor	Justert budsjett	Forslag til budsjettjustering	Nytt budsjett
Renteinntekter inkl. gevinst finansielle instrumenter	-664,7	-570,4	-20,0	-590,4
Renteutgifter inkl. tap finansielle instrumenter	1 334,2	1 390,7	20,0	1 410,7

Beløp i mill.	Regnskap i fjor	Justert budsjett	Forslag til budsjettjustering	Nytt budsjett
Avdrag på lån	972,0	923,9	0,0	923,9
Utbytte fra selskaper	-421,1	-449,6	-19,8	-469,4
Sum finansposter	**1 220,4**	**1 294,6**	**-19,8**	**1 294,6**

Markedsendringer i 2026 sammenlignet med forutsetninger i Revidert budsjett

Renten på lån med 3 måneders løpetid har steget med om lag 0,55 prosentpoeng siden april og ligger i overkant av 4,8 prosent ved utgangen av tredje kvartal. I Revidert budsjett ble det lagt til grunn en 3-måneders NIBOR-rente på om lag 4,7 prosent for siste halvår 2026, mens forventningene nå er oppjustert til om lag 4,9 prosent for siste kvartal. Rentenivået for langsiktige lån med fast rente i 5 år har økt med vel 0,3 prosentpoeng etter første tertial og er nær 5,3 prosent før siste kvartal. Rentenivået har ikke vært høyere siden 2008.

Renteutgifter inkl. tap på finansielle instrumenter

Budsjettpostene for renteutgifter foreslås økt med 20 mill. sammenlignet med Revidert budsjett.

Økningen i renteutgifter knytter seg til en generell økning i markedsrentene, som skissert ovenfor. En har i mindre grad sett endringer i marginpåslaget, det vil si det tillegget på referanserenten som investor legger på som kompensasjon for risikoen for å låne ut penger. Per 31.08.26 hadde kommunen en fastrenteandel på om lag 47 prosent, noe som representerer en liten nedgang fra forrige rapporteringstidspunkt. Se for øvrig omtalen “Øvrig finansrapportering iht. finansreglement og forskrift" i kapitlet Andre forhold.

Renteinntekter inkl. gevinst på finansielle instrumenter

Budsjettpostene for renteinntekter foreslås økt med 20 mill. sammenlignet med Revidert budsjett. Den største endringen er knyttet til renteinntekter fra bankinnskudd i hovedbankforbindelsen DNB og plasseringsinnskudd i andre banker, som samlet foreslås oppjustert med 43 mill. Økningen skyldes dels høyere markedsrenter enn lagt til grunn i Revidert budsjett, dels at grunnlikviditeten innestående i DNB har vært høyere enn forutsatt ved rapporteringen til Revidert budsjett. Dette har gitt høyere renteavkastning på kommunens likvide midler enn tidligere forventet. Videre nedjusteres byggelånsrenter med 23 mill. Flere store investeringsprosjekter har blitt avsluttet og det er rapportert nedgang i investeringsaktiviteten.

Renteinntekter som ikke inngår i finansposter på tjenesteområde 23

I Selvkostforskriften er det regler for beregning av renter som skal inngå i størrelsen på kommunale avgifter. Netto kalkulatoriske renteinntekter ble justert til om lag 275 mill. i Revidert budsjett. Det er ikke foreslått å gjøre endringer på disse budsjettpostene. Prognosen for årets kalkylerente til bruk innenfor selvkostområdene er 5,3 %. Se tjenesteområde 21 for nærmere omtale.

Avdrag på lån

Det foreslås ikke endringer i budsjettet til avdrag på lån.

Utbytte

Det forventes økte utbytteinntekter på samlet 19,8 mill. fra BIR AS (15,8 mill.) og Bergen Parkering AS (4 mill.). Utbyttet fra BIR AS har vært relativt lavt de siste årene, blant annet som følge av høye rentekostnader og lave kraftpriser knyttet til selskapets eierskap i Eviny Termo AS. I 2025 økte kraftprisene moderat fra det lave nivået i 2024. Sammen med pågående effektiviseringstiltak i konsernet bidro dette til et vesentlig forbedret resultat og et høyere utbyttegrunnlag. For Bergen Parkering AS har selskapet økonomisk handlingsrom til å utbetale et høyere utbytte i 2026 etter flere år med en tilbakeholden utbyttepolitikk. Dette gir en merinntekt for kommunen sammenlignet med det som var lagt til grunn i budsjettet.

Forslag til budsjettjusteringer i Tertialrapport 2

Alle endringer i driftsbudsjettet

Tabellen under oppsummerer budsjettjusteringer på alle tjenesteområde i denne saken fordelt på hovedkategoriene Prisjustering og diverse endringer, Nye tiltak og realendringer og Sentrale poster. Du kan begrense utvalget i tabellen ved å filtrere på tjenesteområde og byrådsavdeling. Ved å klikke på pilen til venstre for endringskategoriene, kan du se summen av foreslåtte endringer per endringstype.

Under omtales de tre endringskategoriene og de største endringene.

Alle endringer i driftsbudsjettet

Beløp i 1000 kr

Endringskategori	Tiltakstype	Beløp 2026	Beløp 2027	Beløp 2028	Beløp 2029
Nye tiltak og realendringer budsjett	Effektivisering	-8 100	0	0	0
Nye tiltak og realendringer budsjett	Inntektsendringer	-5 800	0	0	0
Nye tiltak og realendringer budsjett	Nye engangstiltak	2 000	0	0	0
Nye tiltak og realendringer budsjett	Nye tiltak	9 150	2 123	2 818	3 019
Nye tiltak og realendringer budsjett	Tilpasning til aktivitetsnivå	28 493	14 400	14 400	14 400
Prisjustering og diverse endringer	Endring i bruk/avsetning av fondsmidler	-9 085	0	0	0
Prisjustering og diverse endringer	Lønns- og prisvekst mv.	134 836	8 900	8 900	8 900
Prisjustering og diverse endringer	Pensjonsendringer	-174 179	0	0	0
Sentrale poster	Skatt og statstilskudd	117 337	0	0	0
Sentrale poster	Utbytte	-19 800	0	0	0
Totalsum		**74 852**	**25 423**	**26 118**	**26 319**

Prisjustering og diverse endringer gjelder i hovedsak endrete forutsetninger for lønns- og prisvekst sammenlignet med tidligere. Her inngår blant annet økte utgifter til energi (55 mill.), justering av

reguleringspremie utover vedtatt budsjett (17 mill.), manglende kompensasjon for prisvekst på kjøp av helsetjenester (47 mill.) , feilretting i satsberegning for private barnehager (34 mill.) og økt innslagspunkt for ressurskrevende tjenester iht. Statsbudsjettet (8,9 mill.). Lavere pensjonsutgifter enn forutsatt går i motsatt retning (174 mill.), og reduser budsjettbehovet. Tekniske justeringer balanserer på tvers av tjenesteområdene, og er knyttet til feilbudsjettering i vedtatt budsjett og flytting av midler mellom tjenesteområder.

Nye tiltak og realendringer består bl.a. av tilpasninger til aktivitetsnivå, nye tiltak og effektivisering, og framgår detaljert i den neste tabellen. Der kan du se de enkelte justeringene i denne kategorien.

Sentrale poster er nærmere omtalt tidligere i dette kapitlet, under *Sentrale inntekter og finansposter*.

Nye tiltak og realendringer i driftsbudsjettet

Tabellen under inneholder alle realendringer på tjenesteområde 1-21 i denne saken.

Du kan begrense utvalget i tabellen ved å filtrere på byrådsavdeling og tiltakstype. Ved å klikke på pilen til venstre for tjenesteområdene kan du se de enkelte budsjettjusteringene. Disse kan du igjen klikke på for å få opp beskrivelsen av endringen.

Merk at for årene 2027-2029 er beløpene retningsgivende. Endringer i neste økonomiplanperiode må vurderes i fm. rullering av handlings- og økonomiplanen. Av den grunn er heller ikke de foreløpig anslåtte effektene etter 2026 saldert i denne saken.

Under kommenteres de største realendringene som foreslås i denne saken.

Budsjettendringer per tjenesteområde

Beløp i 1000 kr

Tjenesteområde	Beløp 2026	Tiltak	Beløp 2027	Beløp 2028	Beløp 2029
Barnehage	7 168	Demografijustering	0	0	0
Barnehage	14 400	Demografikompensasjon barnehage - feilretting	14 400	14 400	14 400
Barnehage	8 500	Pensjonssøknader	0	0	0
Skole	-6 700	Justering i tråd med demografisk utvikling - skole	0	0	0
Skole	400	Renhold Fana Gymnas	950	950	950
Sosialhjelp og andre sosiale tjenester	16 384	Økonomisk sosialhjelp og andre sosiale tjenester	0	0	0
Brannvesen	350	Overtid knyttet til beredskap	0	0	0
Brannvesen	250	Økte kostnader Vest 110	1 173	1 868	2 069
Samferdsel	-400	EBE - økte inntekter fra utleie av kommunale bygg og grunn	0	0	0
Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern	2 000	Reguleringsplan for sykkel sentrum - Sandviken	0	0	0
Kultur	-3 800	EBE - økte inntekter fra utleie av kommunale bygg og grunn	0	0	0
Idrett	2 000	Engangstilskudd Fana golfklubb	0	0	0

Tjenesteområde	Beløp 2026	Tiltak	Beløp 2027	Beløp 2028	Beløp 2029
Idrett	-2 000	Fysak Loddefjord	0	0	0
Næring	-1 600	EBE - økte inntekter fra utleie av kommunale bygg og grunn	0	0	0
Administrasjon og fellesfunksjoner	-1 109	KS-kontingent - økt egenbetaling fra ansatte	0	0	0
Administrasjon og fellesfunksjoner	-2 000	Reduserte engangsutgifter til HØI prosjektet i 2026	0	0	0
Interne tjenester / fordelte kostnader	-8 100	EBE - renholdsprosjektet	0	0	0
Totalsum	**25 743**		**16 523**	**17 218**	**17 419**

På tjenesteområde barnehage er det er behov for å øke budsjettrammen som følge av flere barn enn tidligere forutsatt, retting av en tidligere feilbudsjettering, samt pensjonssøknader for perioden 2022 til 2025 fra de private barnehagene. Samtidig er det færre barn i skolene fra høsten 2026, slik at skolebudsjettet kan nedjusteres. Utgiftene til økonomisk sosialhjelp øker som følge av økte boutgifter. Renholdsprosjektet har gitt effekter utover budsjettert effektiviseringskrav, og bidrar til reduserte utgifter. I tillegg er det flere mindre forslag til justeringer på ulike tjenesteområder.

Prognose for tjenesteområdene

Tabellen under viser prognosen for regnskapsresultatet på tjenesteområde 1-21. I siste kolonne fremkommer det anslåtte avviket fra Justert budsjett. Du kan begrense utvalget ved å filtrere på byrådsavdeling.

Under tabellen kommenteres de største prognostiserte avvikene.

Prognose per tjenesteområde

Beløp i 1000 kr

Tjenesteområde	Justert budsjett	Prognose inkl. tiltak	Avvik
Barnehage	3 221 904	3 287 482	-65 578
Skole	4 615 685	4 682 933	-67 248
Spesialpedagogiske tjenester	418 416	419 046	-631
Barnevern	1 107 159	1 142 560	-35 401
Tjenester til eldre	4 475 247	4 428 151	47 095
Tjenester til funksjonshemmede	293 588	301 588	-8 000
Tjenester til utviklingshemmede	2 206 455	2 279 905	-73 450
Psykisk helse	934 294	928 785	5 509
Tjenester til rusavhengige og bostedsløse	526 978	507 520	19 458
Sosialhjelp og andre sosiale tjenester	1 140 152	1 156 526	-16 374
Introduksjons- og tolketjenester	355 714	325 266	30 449
Forebyggende helsearbeid	368 309	362 564	5 745
Behandling og rehabilitering	869 398	901 930	-32 532
Overføringer til trossamfunn	208 013	208 013	0
Brannvesen	266 230	268 030	-1 800
Samferdsel	58 162	56 471	1 691

Tjenesteområde	Justert budsjett	Prognose inkl. tiltak	Avvik
Boligtiltak	191 403	190 842	561
Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern	104 019	105 962	-1 942
Private planer og byggesak	33 226	41 076	-7 850
Naturforvaltning og parkdrift	194 369	196 195	-1 826
Klima og miljø	43 387	43 395	-8
Lærlinger	65 973	65 429	544
Arbeidsmarkedstiltak	28 859	28 359	500
Kultur	666 666	665 596	1 070
Idrett	422 817	425 794	-2 977
Næring	-8 204	-10 751	2 547
Bystyrets organer og administrasjon	106 412	103 427	2 985
Administrasjon og fellesfunksjoner	1 350 599	1 346 150	4 449
Beredskap og sivilforsvar	36 655	41 820	-5 165
Vann og avløp	-122	-122	0
Renovasjon	7 078	7 078	0
Interne tjenester / fordelte kostnader	377 753	369 663	8 090
Pensjon og fellesposter	-1 596 021	-1 753 288	157 267
Totalsum	**23 090 572**	**23 123 394**	**-32 823**

På tjenesteområdene 1-21 rapporteres det om et samlet forventet merforbruk på om lag 33 mill. kroner ved utgangen av året. Dette består av en anslått mindreutgift på pensjonspostene på 157 mill., og en anslått merutgift i tjenestene på totalt 190 mill. Deler av det prognostiserte avviket er foreslått hensyntatt i budsjettet gjennom budsjettjusteringene som fremmes i denne saken. Ettersom det fortsatt er usikkerhet ved anslagene, foreslår imidlertid byrådet at budsjettet ikke justeres fullt ut i tråd med prognosen.

Oppvekstsektoren har det største forventede merforbruket, med et prognostisert negativt avvik på rundt 130 mill. Årsakene er blant annet økte kostnader innen spesialundervisning og andre lovpålagte tjenester i skolen. I tillegg er tilskuddssatsen for tilskudd til private barnehager justert sammenlignet med forutsetningene i budsjettet og det er kommet flere søknader om pensjonstilskudd.

Innen tjenester til utviklingshemmede forventes et merforbruk på over 70 mill. Sektoren opplever fortsatt vekst i tjenestene som følge av brukere med stort omsorgsbehov. Barnevernet melder om et merforbruk på nærmere 40 mill. som følge høye utgifter til plasseringstiltak og andre tiltak som kjøpes av Bufetat. Bergen legevakt driftes dyrere og med høyere bemanning enn budsjettert med et merforbruk på 17 mill.

Som følge av lavere bosetting av flyktninger forventes mindreutgifter på 30 mill. til introduksjons- og tolketjenester.

På pensjon forventes det et mindreforbruk på netto 157 mill. Av dette er det et vurdert at det likevel ikke vil være behov for en avsatt risikoreserve på 174 mill. kroner.

Se nærmere omtale på de ulike tjenesteområdene.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Tabellene under viser alle endringer i 2026-budsjettet sammenlignet med 2025, og prognostisert status for disse. Tabellene inkluderer både endringene som ble vedtatt som del av Handlings- og økonomiplan 2026-2029 og endringene som ble vedtatt i forbindelse med Revidert budsjett 2026/Tertialrapport 1.

Du kan filtrere innholdet i tabellen tiltakstype, tjenesteområde og byrådsavdeling. Trykk på pilen til venstre i tabellen under for å se de enkelte tiltakene. Nærmere statusbeskrivelse for tiltakene finner du på de enkelte tjenesteområdene under avsnittet *Nye tiltak i årets driftsbudsjett*.

Eksempel: Ved å filtrere på tiltakstypene Effektivisering og Kutt vil en kunne vise vedtatte innsparinger for 2026 og hvor mye en nå anslår vil være realisert ved årets slutt.

Endringer i driftsbudsjettet - nye tiltak

Beløp i 1000 kr

Tiltakstype	Tiltak	Budsjett 2026	Effekt 2026	Avvik prognose
Effektivisering	Effekt av omorganisering og samlokalisering av driftsavdelinger i Etat for bygg og eiendom	-600	-600	0
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Justering i tråd med demografisk utvikling	20 050	20 050	0
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Nedgang i moderasjoner	-17 500	-17 500	0
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Økte kostnader til tilskudd til private barnehager etter vedtak fra Statsforvalteren	6 000	6 000	0
Inntektsendringer	Toppet bemanning i barnehagene - statlig tilskudd	-31 900	-31 900	0
Kutt	Avvikle avtale med Barnas kulturhus	-190	-190	0
Kutt	Avvikle midler avsatt til utredning av barnehageprosjekter i tidligfase	-2 000	-2 000	0
Kutt	Avvikle ordning med særskilt avholdte Introduksjonsplasser	-4 000	0	-4 000
Kutt	Avvikle Sæterdalen barnehage	-370	-370	0
Kutt	Avvikle Trengereid barnehage	-130	-130	0

Tiltakstype	Tiltak	Budsjett 2026	Effekt 2026	Avvik prognose
Kutt	Reduksjon i administrasjon i HR Bemanning	-800	-503	-297
Kutt	Redusert busstilbud i Etat for barnehage	-450	-450	0
Kutt	Tilpasning av kapasitet ved barnehager med drift i flere bygg	-100	-100	0
Kutt	Tilpasning av kommunal innsats migrasjonspedagogikk	-6 840	-6 840	0
Nye engangstiltak	VilVite-avtale barnehage	500	500	0
Nye tiltak	Svømming i barnehage	3 300	3 300	0
Nye tiltak	Toppet bemanning i barnehagene - statlig tilskudd	31 900	31 900	0
Nye tiltak	Veiledning nyutdannede lærere	900	900	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Barnehagetilbud til bosatte flyktninger	-4 205	-4 205	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	-11	-11	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Justering i tråd med demografisk utvikling	-32 068	-19 500	-12 568
Tilpasning til aktivitetsnivå	Justering i tråd med demografisk utvikling	20 558	20 558	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Tilpasning av antall vikarer i kommunens vikarbyrå - Bemanningstjenester	-2 200	-2 200	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Tilpasning av antall introduksjonsplasser	-5 000	0	-5 000
Effektivisering	Effekt av omorganisering og samlokalisering av driftsavdelinger i Etat for bygg og eiendom	-3 300	-3 300	0
Effektivisering	Overgang til ett operativsystem i skolen	-1 000	-1 000	0
Effektivisering	Redusert energiforbruk gjennom økt informasjon til brukere	-800	-800	0
Effektivisering	Redusert utgifter til fjernvarme	-1 100	-357	-742
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Justering i tråd med demografisk utvikling	-7 500	-7 500	0
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Skoletilbud bosatte flyktninger	340	340	0
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Tilbakeføring driftskonsekvenser Minde skole idrettshall	-234	-234	0
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Tilbakeføring driftskonsekvenser ny ungdomskole i sentrum	-8	-8	0

Tiltakstype	Tiltak	Budsjett 2026	Effekt 2026	Avvik prognose
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Ungt Entreprenørskap	650	650	0
Inntektsendringer	Gratis halvdagsplass SFO 4. trinn i levekårsutsatte områder	-5 600	-5 600	0
Kutt	Reduksjon i administrasjon ved Byrådsavdeling for barnehage og skole	-2 150	-2 150	0
Kutt	Redusere midler til parallellklasser i nynorsk	-800	-800	0
Kutt	Tilpasning av nivå på vedtak om undervisning i morsmål og forsterket norsk	-16 500	-16 500	0
Nye tiltak	Avsetning til driftsutgifter for nytt areal i skoler	1 932	1 932	0
Nye tiltak	Avsetning til økte driftsutgifter for nytt areal ved Rå ungdomsskole	200	200	0
Nye tiltak	Brukertjeneste Garnes ungdomsskule	500	500	0
Nye tiltak	Dele Mjølkeråen skole i ren barne og ungdomsskole	500	500	0
Nye tiltak	Den internasjonale skolen - økt elevprognose	1 900	1 900	0
Nye tiltak	Forsterket avdeling Garnes ungdomsskole	4 000	4 000	0
Nye tiltak	Gratis halvdagsplass SFO 4. trinn i levekårsutsatte områder	5 600	5 600	0
Nye tiltak	Justering tilskudd International School of Bergen	1 700	1 700	0
Nye tiltak	Transport av elever til erstatningslokaler	4 500	4 500	0
Nye tiltak	Veiledning nyutdannede lærere	850	850	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Bortfall av leieutgifter Fana gymnas	-5 700	-5 700	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	1 218	1 218	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Justering i tråd med demografisk utvikling	-29 290	-35 990	6 700
Tilpasning til aktivitetsnivå	Omlegging av innkjøpsrutiner for Chromebooks	-1 000	-1 000	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Reduksjon av årsverk i skolen, tilpasning til lærernorm	-7 500	-7 500	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Reduksjon i budsjettavsetning til lisenser	-2 500	-2 500	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Reduksjon i utgifter til moderasjoner, SFO	-7 400	-7 400	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Reduserte utgifter til skoleskyss	-3 170	-3 170	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Skoletilbud bosatte flyktninger	-16 531	-16 531	0

Tiltakstype	Tiltak	Budsjett 2026	Effekt 2026	Avvik prognose
Tilpasning til aktivitetsnivå	Tilpasning av helsetilpasset post	-1 000	-1 000	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Økt gjennomsnittslønn i skolen som følge av 5-årig lærerutdanning	8 000	8 000	0
Effektivisering	Reduserte leieutgifter i BEHO	-1 500	-1 500	0
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Vekst i vedtak om spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging i barnehage	-6 000	-6 000	0
Kutt	Omlegging av tilbudet til barn med hørselsutfordringer	-870	-870	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Bosetting, spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging for barnehagebarn	-1 450	-1 450	0
Effektivisering	Opprette byomfattende etterværnsavdeling	-2 000	-1 500	-500
Effektivisering	Opprette byomfattende juridisk rådgivning i barnevernstjenesten	-2 000	-1 500	-500
Effektivisering	Redusert bilbruk i tjenestene	-1 100	-1 100	0
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Reduksjon kontorfaglig	-1 000	-1 000	0
Kutt	Avvikle ett bofelleskap for enslige mindreårige flyktninger	-4 000	-3 078	-922
Kutt	Bedre styring og prioritering av hjelpetiltak	-2 000	-2 000	0
Nye engangstiltak	Husleie erstatningslokaler Familiens hus - Arna/Åsane	2 500	2 500	0
Nye tiltak	Kompensasjon for manglende opptjening av tjenestepensjon til fosterforeldre	3 200	3 200	0
Nye tiltak	Krav om masterutdanning i barnevernet	2 625	2 000	625
Nye tiltak	Kvalitetsløftet i barnevernet	1 300	1 300	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Enslige mindreårige flyktninger - Kompensasjon for redusert tilskudd	6 000	6 000	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Innføring av full egenandel for plasseringer i spesialisert fosterhjem	7 500	4 000	3 500
Tilpasning til aktivitetsnivå	Midlertidige lokaler Familiens hus Arna og Åsane	227	227	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Tilpasning til aktivitetsnivå tiltak utenfor familien	5 000	5 000	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Tiltak til plasserte barn utenfor hjemmet	6 300	6 300	0
Effektivisering	Bo lenger hjemme - Effekt av forebyggende tiltak og nye arbeidsmetoder	-21 000	-21 000	0
Effektivisering	Effekt av omorganisering og samlokalisering av driftsavdelinger i Etat for bygg og eiendom	-800	-800	0
Effektivisering	Endringer i tildeling og utmåling av tjenester innenfor helse- og omsorgstjenestene	-2 800	-2 800	0

Tiltakstype	Tiltak	Budsjett 2026	Effekt 2026	Avvik prognose
Effektivisering	Redusert energiforbruk gjennom økt informasjon til brukere	-400	-400	0
Effektivisering	Redusert utgifter til fjernvarme	-500	-162	-337
Effektivisering	Reduserte leieutgifter i BEHO	-2 100	0	-2 100
Kutt	Endringer i tildeling og utmåling av tjenester innenfor helse- og omsorgstjenestene	-4 900	-4 900	0
Kutt	Strømstøtte private institusjoner - avvikles	-3 000	-3 000	0
Nye tiltak	Velferdsteknologi - tilrettelegging og implementering	2 500	2 500	0
Nye tiltak	Anskaffelse - Nytt pleie og omsorgssystem (erstatning for Visma Profil)	15 300	15 300	0
Nye tiltak	Forprosjekt - Nytt pleie og omsorgssystem (erstatning for Visma Profil)	-5 400	-5 400	0
Nye tiltak	Kulturmidler til sykehjem	1 500	1 500	0
Nye tiltak	Midtbygda behandlingssenter	2 000	2 000	0
Nye tiltak	Nødvendig vedlikehold / oppgraderinger - privat ideelle virksomheter	-2 000	-2 000	0
Nye tiltak	Tilpasninger til nasjonale e-helseløsninger	500	500	0
Nye tiltak	Velferdsteknologiske løsninger i sykehjem og behandlingssentre	12 200	12 200	0
Nye tiltak	Økte tjenester til hjemmeboende	104 407	104 407	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Helse og omsorgstjenester til bosatte flyktninger	-6 000	-6 000	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	713	713	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Nedjustering av budsjettet på tjenesteområde 03A	-44 500	-44 500	0
Effektivisering	Effekt på sykefravær og vikarbruk av flere stedlige ledere	-21 000	0	-21 000
Effektivisering	Endringer i tildeling og utmåling av tjenester innenfor helse- og omsorgstjenestene TTU	-17 500	-8 200	-9 300
Effektivisering	Reduserte leieutgifter i BEHO	-2 000	-1 200	-800
Inntektsendringer	Ressurskrevende tjenester - toppfinansieringsordningen	-400	-400	0
Kutt	Endringer i tildeling og utmåling av tjenester innenfor helse- og omsorgstjenestene TTU	-4 550	0	-4 550
Nye tiltak	Boligløftet Bergen - Haugland skole 1	6 610	926	5 684
Nye tiltak	Boligløftet Bergen - Haugland skole 2	6 610	926	5 684
Nye tiltak	Boligløftet Bergen - Nedre Totland/Riple Skole	9 623	0	9 623
Nye tiltak	Etablere trådløst nett på alle tjenestesteder i Etat for tjenester til utviklingshemmede	500	500	0
Nye tiltak	Støttekontakter for utviklingshemmede	500	500	0
Nye tiltak	TV BRA - tilskudd	400	400	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Ressurskevende brukere - bortfall av refusjonsinntekt	21 000	21 000	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Styrking av Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)	12 000	12 000	0

Tiltakstype	Tiltak	Budsjett 2026	Effekt 2026	Avvik prognose
Tilpasning til aktivitetsnivå	Tilpasning til aktivitetsnivå TTU	50 000	50 000	0
Effektivisering	Overgang til mer ambulante tjenester	-15 500	-4 500	-11 000
Effektivisering	Reduksjon i bruk av omsorgsstønad	-1 000	-1 000	0
Effektivisering	Redusert bilbruk i tjenestene	-400	-400	0
Effektivisering	Sentralisering av stabs- og støttefunksjoner	-3 000	-1 400	-1 600
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Husleie Knappentunet	-3 200	-3 200	0
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Utgifter til bo- og tjenestetilbud psykisk helse	3 200	3 200	0
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Økt antall personer med Brukerstyrt personlig assistent (BPA)	5 300	4 300	1 000
Inntektsendringer	Ressurskrevende tjenester - toppfinansieringsordningen	-2 021	-2 021	0
Kutt	Avvikle egenproduksjon av varmmat med kokk i Etat for psykisk helse og rustjenester	-500	0	-500
Kutt	Omorganisering av Myrsæter bo- og rehabilitering	-500	-500	0
Kutt	Omorganisering av Rask psykisk helsehjelp	-2 000	-600	-1 400
Kutt	Redusert bruk av ekstern leverandør	-8 000	-4 100	-3 900
Nye engangstiltak	Kjøp av miljøterapeutiske tjenester	850	850	0
Nye engangstiltak	Tilskudd til KIL fond Bergen og omegn	50	50	0
Nye engangstiltak	Tilskudd til Link	100	100	0
Nye engangstiltak	Tilskudd til Psykiatrialliansen	150	150	0
Nye engangstiltak	Tilskudd til Sammen psykisk helse	1 000	1 000	0
Nye engangstiltak	Økning tilskuddslisten	891	891	0
Nye tiltak	Avvikling av Fact Ung ved utløpt prosjektperiode	400	400	0
Nye tiltak	Driftsbudsjett til gjennomføring av mulighetsstudier	1 000	1 000	0
Nye tiltak	Omdisponering tilskuddslisten	550	550	0
Nye tiltak	Styrking av psykisk helse	4 800	4 800	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) - Psykisk helse barn og unge	630	630	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Helse og omsorgstiltak til flere barn og unge med psykiske lidelser og store hjelpebehov	30 000	12 000	18 000
Tilpasning til aktivitetsnivå	Tilpasning til aktivitetsnivå psykisk helse voksne	7 950	3 650	4 300

Tiltakstype	Tiltak	Budsjett 2026	Effekt 2026	Avvik prognose
Tilpasning til aktivitetsnivå	Utskrivningsklare pasienter	5 000	5 000	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Økte utgifter til bo- og tjenestetilbud	20 000	20 000	0
Effektivisering	Samlokalisere to enetiltak	-1 500	-1 500	0
Effektivisering	Sentralisering av stabs- og støttefunksjoner	-500	0	-500
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Avsluttet enetiltak	-3 388	-3 388	0
Inntektsendringer	Ressurskrevende tjenester - toppfinansieringsordningen	-353	-353	0
Kutt	Endret organisering og mer ambulant oppfølging i sosiale botjenester	-1 500	-1 500	0
Kutt	Endring i aktivitetstilbud og MO Wergeland	-2 600	-2 600	0
Kutt	Omdisponering tilskuddslisten	-125	-125	0
Kutt	Omorganisering av Myrsæter bo- og rehabilitering	-1 500	-700	-800
Nye engangstiltak	Tilskudd til Blå kors – Hvite bånd dagsenter	350	350	0
Nye engangstiltak	Tilskudd til Evangeliesenteret	100	100	0
Nye engangstiltak	Tilskudd til Frelsesarmen, Solheimsviken aktiv ferie	200	200	0
Nye tiltak	Boligprogrammet 250 - Petedalsmyra	4 850	850	4 000
Nye tiltak	Boligprogrammet 250 - Steinsvikkroken	1 100	1 100	0
Nye tiltak	Boligprogrammet 250 - Tildelingsavtale	5 525	0	5 525
Nye tiltak	Omdisponering tilskuddslisten	150	150	0
Nye tiltak	Tilskudd overført til ramme: Kommunalt rusarbeid	13 621	10 956	2 665
Nye tiltak	Økte utgifter ALF	200	200	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Boligprogrammet 250 Tildelingsavtale	-5 525	0	-5 525
Tilpasning til aktivitetsnivå	Konseptvalgutredning (KVU) - MO-senter i sentrum	2 000	1 250	750
Tilpasning til aktivitetsnivå	Midlertidig botilbud - akuttovernatting	10 800	10 800	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Reduserte lønnsutgifter	-1 650	-1 650	0
Effektivisering	Effektivisering knyttet til midlertidig botilbud	-817	0	-817
Effektivisering	Effektivisering ved etablering av Nav Bergen sentrum	-481	-481	0
Effektivisering	Prosjekt: Fortere frem – Færre på sosialhjelp	-10 000	-10 000	0
Effektivisering	Redusert bilbruk i tjenestene	-650	-650	0
Effektivisering	Sentralisere og effektivisere fellesfunksjoner	-2 100	-2 100	0

Tiltakstype	Tiltak	Budsjett 2026	Effekt 2026	Avvik prognose
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Sentralisere og effektivisere fellesfunksjoner	-8 400	-8 400	0
Kutt	Avslutning av pilot ved Mulighetssenteret	-250	-250	0
Kutt	Omdisponering - Ung jobb	-200	-200	0
Kutt	Omdisponering tilskuddslisten	-800	-800	0
Nye engangstiltak	Tilskudd til Amathea	150	150	0
Nye engangstiltak	Tilskudd til Caritas	100	100	0
Nye engangstiltak	Tilskudd til Familiestøtten	50	50	0
Nye engangstiltak	Tilskudd til Kristent interkulturelt arbeid	150	150	0
Nye engangstiltak	Tilskudd til Matsentralen	100	100	0
Nye engangstiltak	Tilskudd til Miks ressurssenter	50	50	0
Nye engangstiltak	Tilskudd til Nok Bergen	100	100	0
Nye engangstiltak	Tilskudd til Robin Hood	450	450	0
Nye engangstiltak	Tilskudd til Unity Spark	500	500	0
Nye engangstiltak	Økning tilskuddslisten	780	780	0
Nye tiltak	Omdisponering tilskuddslisten	225	225	0
Nye tiltak	Prosjekt: Fortere frem – Færre på sosialhjelp	5 000	5 000	0
Nye tiltak	Tilskudd overført til ramme: Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte	3 075	3 075	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Redusert husleie	-1 014	-1 014	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Reduserte utgifter til kvalifiseringsprogram	-9 000	-9 000	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Tilpasning til aktivitetsnivå - Kvalifiseringsprogrammet (KVP)	-10 000	-10 000	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Tilpasning til aktivitetsnivå - Økonomisk sosialhjelp	1 940	1 940	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Tilpasning til aktivitetsnivå knyttet til ubrukte midler	-3 000	-3 000	0
Effektivisering	Effektivisering av integreringsfeltet	-10 000	-10 000	0
Effektivisering	Effektivisering av Tolketjenesten	-5 000	0	-5 000
Nye engangstiltak	Tilskudd til Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF) (engangstilskudd)	150	150	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Tilpasning - bosetting og integrering av flyktninger	-77 896	-77 896	0

Tiltakstype	Tiltak	Budsjett 2026	Effekt 2026	Avvik prognose
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Vaksinasjonsprogram for voksne - bortfall av utgifter	-3 000	-3 000	0
Kutt	Avvikle helsestasjon i Laksevåg	-1 000	0	-1 000
Nye engangstiltak	Husleie erstatningslokaler Familiens hus - Arna/Åsane	2 000	2 000	0
Nye engangstiltak	Tilskudd til Sanitetsforeningen - Kvinnehelse	350	350	0
Nye tiltak	Frisklivs-, lærings- og mestringstilbud	1 700	1 700	0
Nye tiltak	Helseutvalget - Prosjekt Sjekkpunkt - tilskudd	200	200	0
Nye tiltak	Samstemt - økte kostnader knyttet til nytt journalsystem (HSPRO)	5 000	0	5 000
Nye tiltak	Tilskudd overført til ramme: Program for folkehelsearbeid i kommunene	103	103	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Barn med behov for helsestasjon- og skolehelsetjenester	4 900	4 900	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Digitalt helsekort for gravide	450	450	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Gratis meningokokk vaksine til elevene i Vestland fylke	160	160	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Helse og omsorgstjenester til bosatte flyktninger	3 337	3 337	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Midlertidige lokaler Familiens hus Arna og Åsane	4 887	4 887	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Ny helsestasjon i Loddefjord	1 350	1 350	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Nye Loddefjord helsestasjon	1 034	1 034	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Reversering av tiltak Ukraina-helsestasjon og skolehelsetjenesten	4 100	4 100	0
Effektivisering	Reduserte leieutgifter i BEHO	-2 700	-2 700	0
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Oppbudsjettering av allmennlegetjenesten	-5 000	0	-5 000
Kutt	Avvikle tiltakspakke til fastlegetjenesten	-10 000	-10 000	0
Nye engangstiltak	Husleie erstatningslokaler Familiens hus - Arna/Åsane	500	500	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Allmennlegetjenesten - økning som følge av befolkningsvekst	1 831	1 831	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Barn med behov for ergo- og fysioterapitjenester	380	380	0

Tiltakstype	Tiltak	Budsjett 2026	Effekt 2026	Avvik prognose
Tilpasning til aktivitetsnivå	Nasjonale e-helseløsninger - kostnadsvekst	2 500	2 500	0
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Human-Etisk Forbund Bergen lokallag (978628729) - Støtte til leie av lokaler til Humanistisk konfirmasjon og navnefest	250	250	0
Kutt	Bergen kirkelige fellesråd - redusert overføringsbeløp	-7 800	-7 800	0
Kutt	Budsjettreduksjon / omdisponeringer BNKI nivå 1	-250	-250	0
Kutt	Reduksjoner tilskuddslisten	-29	-29	0
Nye engangstiltak	Budsjettavtale: Bergen kirkelige fellesråd økt tilskudd	3 500	3 500	0
Inntektsendringer	Økte inntekter fra samarbeidskommuner	-100	-100	0
Kutt	Generell innsparing Brannvesenet	-704	-704	0
Kutt	Redusere bemanning i administrativ stilling i brannvesenet	-1 024	-1 024	0
Nye tiltak	110 Vest økte kostnader	400	400	0
Nye tiltak	Gebyrinntekter fra saksbehandling av søknad om handel med fyrverkeri	-150	-150	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	-505	-505	0
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Merinntekter uteservering på offentlig grunn	-2 000	-2 000	0
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Mindreinntekt billettinntekter for nyetablerte parkeringsplasser	2 000	2 000	0
Inntektsendringer	Inntektsøkning fra parkering	-2 700	-2 700	0
Inntektsendringer	Justering av prognose på inntekter fra utleie av parkeringshus	3 781	3 781	0
Inntektsendringer	Parkeringsinntekter fra nye parkeringsplasser sentralt i Bergen	-3 000	-3 000	0
Inntektsendringer	Uteservering - mer aktivitet	-500	-500	0
Inntektsendringer	Øke inntekter fra Bergen Parkering AS	-20 000	-20 000	0
Inntektsendringer	Økte inntekter for riggleie og økte inntekter i henhold til ledningsforskriften	-700	-700	0
Inntektsendringer	Økte inntekter fra piggdekkgebyr	-1 500	-1 500	0
Kutt	Avslutte driftsavtale med Bergen Parkering AS	-500	-500	0
Kutt	Innsparingstiltak innen samferdsel	-695	-695	0
Kutt	Kutt i kontingenter	-9	-9	0
Kutt	Opphør av lisens for Road AI	-340	-340	0
Nye engangstiltak	Forprosjekt innfartsparkering Åsane terminal	300	300	0
Nye tiltak	Bergensmeteren - leiefritak for uteservering	470	470	0
Nye tiltak	Digitalisering samferdsel - driftskonsekvens av investering	500	500	0

Tiltakstype	Tiltak	Budsjett 2026	Effekt 2026	Avvik prognose
Nye tiltak	IT system for bruk av offentlig areal - driftskonsekvens	-650	-650	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Reduserte utgifter knyttet til parkeringsvirksomheten	-1 430	-1 430	0
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Endring bostøtte	-2 952	-2 952	0
Inntektsendringer	Husleieinntekter - nye boliger	-6 334	-6 334	0
Nye tiltak	FDV-utgifter - nye boliger	3 538	3 538	0
Nye tiltak	Saksbehandlerstillinger ved boligkontoret	2 000	2 000	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Endring bostøtte	6 488	6 488	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	FDV-utgifter - innleie av boliger til flyktninger	-24 365	-24 365	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Husleieinntekter - innleie av boliger til flyktninger	9 402	9 402	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Lønnskostnader - oppfølging innleie av boliger til flyktninger	-602	-602	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Redusere bruk av disposisjonsfond i Etat for boligforvaltning	-10 131	-10 131	0
Kutt	BBU omstrukturering av tilskuddsordninger	-79	-79	0
Kutt	Midler til ledige stillinger hos Bymiljøetaten inndras	-1 200	-1 200	0
Kutt	Reduksjon i utgifter hos Byantikvaren	-100	-100	0
Kutt	Redusert bemanning på offentlige planer	-1 000	0	-1 000
Nye engangstiltak	Reguleringsplan for sykkel sentrum - Sandviken	8 000	10 000	-2 000
Nye engangstiltak	Stiftelsen Bryggen	1 400	1 400	0
Nye engangstiltak	Økt ressursinnsats hos Plan- og bygningsetaten til politisk prioriterte reguleringsplaner	6 000	6 000	0
Nye tiltak	Ekstern finansiering av prosjekter og planer	-1 000	-1 000	0
Nye tiltak	Plankonsulent Dokken	-400	-400	0
Nye tiltak	Plankonsulent Indre Laksevåg	-1 000	-1 000	0
Nye tiltak	Plankonsulent Laksevågneset	-1 000	-1 000	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Andel av Byarkitektens arbeid knyttet til byggesaker og private planer	-1 000	-1 000	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Reduserte driftsutgifter sentralt på byrådsavdeling for byutvikling	-300	-300	0
Nye engangstiltak	Ferdigstille strandsonesaker prosjektmidler	500	500	0
Nye engangstiltak	Ressurser til klagesaksbehandling	1 000	1 000	0

Tiltakstype	Tiltak	Budsjett 2026	Effekt 2026	Avvik prognose
Nye engangstiltak	Ressurser til raskere opprydding i strandsonesaker	1 000	1 000	0
Nye tiltak	Lisenser og skyløsning	695	0	695
Inntektsendringer	Turparkering på innleide areal	-50	-50	0
Kutt	BBU omstrukturering av tilskuddsordninger	-27	-27	0
Kutt	Innsparingstiltak innen naturforvaltning og parkdrift	-715	-715	0
Kutt	Reduksjoner tilskuddslisten	-126	-126	0
Nye engangstiltak	Bergen Elveforum	600	600	0
Nye engangstiltak	Bergen Skog- og Træplantingsselskap	500	500	0
Nye engangstiltak	Stiftelsen det Norske Arboret, brannberedskap	2 000	2 000	0
Nye tiltak	Bystrand Lungegårdsparken - driftskonsekvens	50	50	0
Nye tiltak	Fløysletten	-200	-200	0
Nye tiltak	Sentrumslekeplass - første utbyggingstrinn - driftskonsekvenser	185	185	0
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Tilskudd til ombrukssentral på Dokken	330	330	0
Kutt	BBU omstrukturering av tilskuddsordninger	-293	-293	0
Kutt	Kutt i kontingenter	-91	-91	0
Kutt	Reduksjon i prosjektmidler til eksterne og interne klimatiltak	-300	-300	0
Kutt	Trygg sykkelparkering	-400	-400	0
Nye engangstiltak	Miljøkartlegging av skogsbilveier	2 500	2 500	0
Nye engangstiltak	Prosjektering Hopsfossen	1 250	1 250	0
Nye engangstiltak	Pyrolyse, forprosjekt	1 000	1 000	0
Nye tiltak	Store Lungegårdsvann - prosjektering og gjennomføring - driftskonsekvens	70	70	0
Inntektsendringer	Økte inntekter - Yrkesopplæring	-700	-700	0
Kutt	Tilpasning av antall lærlingstillinger	-400	-400	0
Kutt	Reduksjon i administrasjon i HR Bemanning	-900	-900	0
Nye engangstiltak	Nordnes Verksteder (pilotprosjekt)	500	0	500
Nye tiltak	Ungdomsjobber	1 894	1 512	382
Tilpasning til aktivitetsnivå	Justere antall tilrettelagte stillinger (VTA)	-600	-600	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Varig tilrettelagt arbeid (VTA) - nye plasser	688	0	688
Effektivisering	Bergen kulturskole - endret tjenestetilbud	-2 000	-1 000	-1 000
Effektivisering	BNKI nivå 1	-960	-960	0

Tiltakstype	Tiltak	Budsjett 2026	Effekt 2026	Avvik prognose
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Etablering av Kulturkvartalet - Justering estimat tilskudd til husleie	1 000	1 000	0
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Prosjektleder Sentralbadet scenekunsthus	-250	-250	0
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Sommerleir for skoleelever (engangstiltak 2025) budsjettavtale	1 600	1 600	0
Kutt	Bergen kulturskole - redusert bruk av eksterne lokaler ordinær undervisning	-220	-220	0
Kutt	BNKI nivå 1	-500	-500	0
Kutt	Budsjettavtale (BNKI) HØP 2026-2029	50	50	0
Kutt	Budsjettreduksjon Etat for bibliotek og kultur	-2 700	-1 350	-1 350
Kutt	Kulturaktivitet i byrom og Kulturpaviljongen i Nygårdsparken	-1 000	-1 000	0
Kutt	Kultursommerjobb for ungdom	-1 700	-1 700	0
Kutt	Reduksjoner tilskuddslisten	-8 612	-8 612	0
Nye engangstiltak	Stiftelsen seilskipet Statsraad Lehmkuhl (956330874)l - ekstraordinært tilskudd vedlikehold	1 500	1 500	0
Nye engangstiltak	Badstu på resept	300	300	0
Nye engangstiltak	Budsjettavtale (BNKI) HØP 2026-2029	7 141	7 141	0
Nye engangstiltak	Budsjettreduksjon / omdisponeringer BNKI nivå 1	-4 850	-4 850	0
Nye engangstiltak	EBE - inntektstap husleie	11 800	11 800	0
Nye engangstiltak	Griegkvartalet	1 000	1 000	0
Nye engangstiltak	Raftostiftelsen (877155102) - ekstraordinært tilskudd	1 000	1 000	0
Nye engangstiltak	Skolemuseet - Bymuseet i Bergen: Leie av magasin	225	225	0
Nye tiltak	Bergen internasjonale filmfestival AS (980555704)	500	500	0
Nye tiltak	Bergen Kommunale Kystkultursenter AS (990031487)	200	200	0
Nye tiltak	Bergen nasjonale veteranskipshavn	425	425	0
Nye tiltak	Bibliotekfilial Arna / Bua utlånssentral i Arna	4 300	4 300	0
Nye tiltak	Budsjettavtale (BNKI) HØP 2026-2029	500	500	0
Nye tiltak	Det Hanseatiske Museum - driftskonsekvens åpning	700	700	0
Nye tiltak	Etableringskostnader - Sentralbadet scenekunsthus	1 700	1 700	0
Nye tiltak	Grieg internasjonale korfestival (986696059)	46	46	0
Nye tiltak	Institusjoner med delt tilskuddsansvar	1 429	1 429	0
Nye tiltak	Kultursommerjobb for ungdom	1 000	1 000	0
Nye tiltak	Kunster- og arbeidsstipend	3 300	3 300	0
Nye tiltak	Spillkultur (932 433 605)	600	600	0

Tiltakstype	Tiltak	Budsjett 2026	Effekt 2026	Avvik prognose
Nye tiltak	Stiftelsen Bergen Nasjonale Opera (889288892)	1 000	1 000	0
Nye tiltak	Stiftelsen Lenken. Gestapohuset og Espeland fangeleir (881585952)	700	700	0
Nye tiltak	Stiftelsen nye Fyllingsdalen teater (998391970) - Nytt teaterhus i Fyllingsdalen	4 000	4 000	0
Nye tiltak	Vestlandske teatersenter (933878457)	200	200	0
Nye tiltak	Økt husleie - Carte Blanche og BIT Teatergarasjen	600	600	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	-1 677	-1 677	0
Effektivisering	Omorganisering Etat for idrett	-4 500	-4 500	0
Effektivisering	Redusert energiforbruk gjennom økt informasjon til brukere	-200	-200	0
Effektivisering	Redusert utgifter til fjernvarme	-400	-130	-270
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Tilskudd til Bjarg IL i forbindelse med bygging av Bjarg Arena - rentekostnader kortsiktige lån	258	258	0
Kutt	BNKI nivå 1	-1 100	-1 100	0
Kutt	Budsjettreduksjon Etat for idrett	-750	-750	0
Kutt	Reduksjoner tilskuddslisten	-1 662	-1 662	0
Nye engangstiltak	Bjarg Arena - engangstilskudd 2026	18 900	18 900	0
Nye engangstiltak	Bjarg Arena - Ytterligere engangstilskudd 2026	8 850	8 850	0
Nye engangstiltak	Budsjettavtale (BNKI) HØP 2026-2029	300	300	0
Nye engangstiltak	Likviditetsramme for usikkerhet - Bjarg	12 400	12 400	0
Nye engangstiltak	Sykkelkids	100	100	0
Nye engangstiltak	Varegg Arena - kompensasjon bortfall parkeringsinntekter	480	480	0
Nye engangstiltak	Åsane rideklubb - ekstraordinært tilskudd	400	400	0
Nye tiltak	Bibliotekfilial Arna / Bua utlånssentral i Arna	1 700	1 700	0
Nye tiltak	Budsjettavtale (BNKI) HØP 2026-2029	500	500	0
Nye tiltak	Fysak Loddefjord	6 000	4 000	2 000
Nye tiltak	Nye driftskonsekvenser av investeringer idrett	1 886	1 886	0
Nye tiltak	Støtte til private / klubbeide anlegg	1 722	1 722	0
Nye tiltak	Sykkelkids	900	900	0
Nye tiltak	Tilskudd til realisering av Bjarg Arena (engangstilskudd)	-3 800	-3 800	0
Nye tiltak	Trond Mohn games	1 000	1 000	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	5 226	5 226	0
Inntektsendringer	Justering av inntekter fra havnebygg og -eiendommer	3 500	3 500	0
Kutt	Kontor for skjenkesaker - redusert bruk av eksterne lokaler	-250	-250	0

Tiltakstype	Tiltak	Budsjett 2026	Effekt 2026	Avvik prognose
Kutt	Reduksjoner tilskuddslisten	-489	-489	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	BNKI nivå 1	-4 500	-4 500	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	1 264	1 264	0
Effektivisering	Redusert aktivitet i utvalgene	-1 000	-1 000	0
Effektivisering	Redusert aktivitet representasjon	-500	-500	0
Effektivisering	Redusert reise og kursvirksomhet	-100	-100	0
Effektivisering	Redusert reiser/bevertning/møter	-100	-100	0
Effektivisering	Redusert reiser/møter	-100	-100	0
Effektivisering	Redusert reiser/møter/kurs	-150	-150	0
Effektivisering	Redusert tjenestekjøp internt	-400	-400	0
Effektivisering	Reduserte kostnader til streaming	-1 500	-1 500	0
Effektivisering	Reduserte revisjonsaktivitet	-100	-100	0
Effektivisering	Reiser og bevertning Forretningsutvalget	-150	-150	0
Kutt	Nedtrekk kjøp av varer og tjenester	-40	-40	0
Kutt	Restriktiv ansettelse	-25	-25	0
Effektivisering	Oppfølging av verbalvedtak i handlings- og økonomiplan 2025 -2028 - Vurdering av organisering av konsernområde kommunikasjon	-4 000	-3 280	-720
Effektivisering	Reduksjon av lisensutgifter i Etat for bygg og eiendom	-1 000	-1 000	0
Effektivisering	Tilstandskartlegging med eget personell	-2 000	-2 000	0
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	Økte utgifter til kontingenter på arbeidsgiverområdet	200	200	0
Kutt	Bergen byarkiv - reduksjon kjøp av IKT - utstyr/ tjenester / vikarbruk	-1 300	-1 300	0
Kutt	Bergen byarkiv - avvikle BK-Bilde	-300	-300	0
Kutt	Bergen byarkiv - postbehandling/arkiv i BK360	-1 400	-1 400	0
Kutt	Byrådsavdeling for byutvikling, nedtrekk	-3 000	-3 000	0
Kutt	Effektivisering av digitaliseringsarbeidet og digitale tjenester	-6 500	-6 500	0
Kutt	Nedtrekk BBS	-5 000	-5 000	0
Kutt	Nedtrekk kjøp av varer og tjenester	-4 960	-4 960	0
Kutt	Oppfølging av verbalvedtak i handlings- og økonomiplan 2025 -2028 - Vurdering av organisering av konsernområde HR	-4 100	-4 100	0
Kutt	Reduksjon i administrasjon i HR Bemanning	-900	-900	0
Kutt	Reduksjon i administrasjon ved Byrådsavdeling for barnehage og skole	-500	-500	0
Kutt	Reduksjon i stillinger - BBSM	-1 000	-1 000	0

Tiltakstype	Tiltak	Budsjett 2026	Effekt 2026	Avvik prognose
Kutt	Reduserte administrative utgifter i BBSM	-500	-500	0
Kutt	Reduserte driftsutgifter sentralt på byrådsavdeling for byutvikling	-220	-220	0
Kutt	Restriktiv ansettelse	-4 975	-4 975	0
Nye engangstiltak	Ansattservice - Nytt Inkassosystem	775	775	0
Nye engangstiltak	Effektiviseringsprogram	2 000	0	2 000
Nye engangstiltak	Eiendomsprosjekt	750	750	0
Nye engangstiltak	Ekstern gjennomgang i BBSM	1 000	1 000	0
Nye engangstiltak	Etterlevelse av Forskrift om IT-standarder i offentlig forvaltning	500	500	0
Nye engangstiltak	Finansiering av ombruksavdelingen	500	500	0
Nye engangstiltak	Miljøtiltak på byrådsavdelingen for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	1 900	1 900	0
Nye engangstiltak	Nytt HR, økonomi og innkjøpssystem (HØI)	18 850	16 850	2 000
Nye engangstiltak	Tilrettelegging for bruk av kunstig intelligens	1 000	1 000	0
Nye tiltak	Deltidsjobber for pensjonister på pensjonistlønn	2 200	300	1 900
Nye tiltak	Driftskonsekvenser digitaliseringsprosjekter	1 000	1 000	0
Nye tiltak	Nytt HR- og økonomisystem - driftskonsekvenser integrasjonsplattform	1 750	1 180	570
Nye tiltak	Nærværsprosjekt	-4 000	-4 000	0
Nye tiltak	Nærværsprosjekt - forlengelse	4 000	4 000	0
Nye tiltak	Oppjustering av ramme for innføring av nye systemer	1 000	1 000	0
Nye tiltak	Prisøkning på utvikling og vedlikehold av Bergen kommunes tjenesteplattform	1 490	1 490	0
Nye tiltak	Tilrettelegging for bruk av kunstig intelligens	2 000	918	1 083
Nye tiltak	Utredning formueskatt	1 700	0	1 700
Nye tiltak	Økt behov for ressurser med innkjøpsfaglig kompetanse	2 300	2 300	0
Nye tiltak	Økt bruk av nasjonale fellesløsninger og endring av prismodeller	1 700	1 700	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	-201	-201	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Krav om innrulleringen av mobile enheter av sikkerhetsmessige grunner	600	600	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Nye lisenspriser Microsoft 365	12 559	11 315	1 244
Tilpasning til aktivitetsnivå	Nytt byarkiv 2025	-3 500	0	-3 500
Tilpasning til aktivitetsnivå	Økte utgifter til kontingenter på arbeidsgiverområdet	1 109	1 109	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Økte utgifter til kontingenter på arbeidsgiverområdet	1 157	1 157	0
Kutt	Justering av arealbruk	-2 800	0	-2 800

Tiltakstype	Tiltak	Budsjett 2026	Effekt 2026	Avvik prognose
Nye tiltak	Beredskap BLED	1 000	500	500
Tilpasning til aktivitetsnivå	Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	-99	-99	0
Inntektsendringer	Gebyrendring innen VA	-9 200	-9 200	0
Inntektsendringer	Innteksendring på refusjoner	850	850	0
Inntektsendringer	Inntektsendring kraftverk	1 200	1 200	0
Inntektsendringer	Inntektsøkning biogass	-510	-510	0
Nye tiltak	Aktvitetsvekst pga. nye VA-anlegg og ledningsnett	8 000	8 000	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Endring i henførbare kostnader til selvkostområder	2 500	2 500	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Vedlikehold av va-anlegg	38 215	38 215	0
Inntektsendringer	Endring i årsgebyr husholdningsrenovasjon	-230 587	-230 587	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Justering av utgifter	171 557	171 557	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Reduserte forsikringskostnader	-5 653	-5 653	0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Tilpasning - bosetting og integrering av flyktninger	27	27	0
Totalsum		**-18 763**	**5 218**	**-23 982**

Investeringsbudsjettet

Innledning

I Tertialrapport 2- 2026 foreslås det å redusere investeringsnivået med 440 mill. Av dette gjelder 386 mill. de ikke-avgiftsfinansierte investeringene og 54 mill. gjelder de avgiftsfinansierte investeringene. Oppdatert investeringsprognose samlet sett for begge områdene er nå 3,3 mrd. Dette beløpet inkluderer 92 mill. i tilskudd til andres investeringer, som er kommunens overføring til Bergen Kirkelige Fellesråd.

Tabellen under viser fordeling mellom hhv. avgiftsfinansierte og ikke-avgiftsfinansiert investeringer (beløp i hele mill.):

	Vedtatt budsjett	Justert budsjett	Oppdatert prognose 2026	Forslag budsjett-justering
Avgiftsfinansierte investeringer	811	623	569	-54
Ikke-avgiftsfinansierte investeringer	3 188	3 136	2 751	-386
Totalsum	**3 999**	**3 758**	**3 320**	**-440**

Så langt i år er det en noe lavere investeringsaktivitet sammenlignet med tidligere år. Det skyldes blant annet at mange store investeringsprosjekter nå er i avslutningsfase, samtidig som andre kommende prosjekter ikke har startet helt opp enda. Inntil videre foreslås det at endringen i prognose håndteres ved å justere ned låneopptaket. Det foreslås å beholde den sentrale korreksjonen av samlet investeringsnivå, ettersom det fortsatt er usikkerhet knyttet til fremdrift og forbruk resten av året.

Byrådet foreslår at investeringsbudsjettet justeres i tråd med oppdatert prognose.

Avgiftsfinansierte investeringer

For de avgiftsfinansierte investeringene (investeringer som finansieres med gebyrinntekter, i all hovedsak innenfor vann- og avløpsområdet), foreslås følgende endringer:

Endringstype (beløp i mill.)	Forslag til endring
Forskyving påbegynte prosjekter	- 63,0
Kostnadsendring utover generell prisstigning	9,4
Totalsum	**-53,6**

Det foreslås kostnadsendringer for vel 9 mill. I tillegg foreslår det endret framdrift i flere prosjekter basert på oppdaterte framdriftsanslag, både forskyvninger og framskyndinger. Netto utgjør forskyvingene til 2027 eller senere år 63 mill.

De aller fleste investeringene innenfor selvkostområdet ligger på tjenesteområdene 18A Vann og avløp, og 18B Renovasjon. Inne på de enkelte tjenesteområdene, under avsnittet om investeringer, kan du lese

mer om endringene for hver enkelt investering.

Det foreslås at låneopptaket reduseres tilsvarende endringene.

Ikke-avgiftsfinansierte investeringer

For de ordinære, ikke-avgiftsfinansierte investeringene foreslås følgende endringer:

Endringstype (beløp i mill.)	Forslag til endring
Diverse endringer	- 5,5
Forskyving påbegynte prosjekter	- 226,8
Forskyvning ikke påbegynte prosjekter	- 107,9
Kostnadsendring grunnet prosjektendring.	8,4
Kostnadsendring utover generell prisstigning	0,3
Prosjekt utgår/inntrekk av midler	- 53,3
Totalsum	**- 385,0**

Forskyvinger til senere år i tråd med oppdaterte anslag knyttet til fremdrift utgjør til sammen 335 mill. Det foreslås å trekke inn om lag 53 mill. i ubrukte midler. Videre er det behov for å oppjustere kostnadsrammen på enkelte prosjekter for i underkant av 9 mill. Det foreslås ikke midler til nye investeringer.

Finansiering

Det foreslås at den nedjusterte investeringsprognosen først og fremst håndteres ved å redusere årets låneopptak. I tillegg legges det inn en nedjustering i forventet MVA-kompensasjon på 92 mill. som tilpasning til en noen lavere investeringsaktivitet. Som følge av forskyvinger foreslås det også å nedjustere «Tilskudd fra andre» med 18 mill.

Den sentrale korreksjonen er lagt inn for å ta høyde for usikkerhet knyttet til fremdrift og kostnader i investeringsprogrammet. Normalt vil det vært aktuelt å redusere korreksjonen etter hvert som usikkerheten avtar gjennom året. Så langt i år er dette ikke gjort, ettersom regnskapstallene har vist en samlet investeringsaktivitet som ligger lavere enn prognosen, og på et lavere nivå enn det vi har investert for de siste årene.

Tilsvarende utvikling gjør seg gjeldende i Tertialrapport 2. Det foreslås derfor å holde den sentrale korreksjonen uendret og heller la den reduserte investeringsprognosen gi en tilsvarende reduksjon i låneopptaket. Den oppdaterte prognosen for de ikke-avgiftsfinansierte investeringene reduseres da fra 3,15 mrd. til 2,75 mrd., og vi får en reduksjon i låneopptaket på 274 mill. for de ikke-avgiftsfinansierte investeringene.

For avgiftsfinansierte investeringer foreslås en netto nedjustert låneramme i tråd med endret prognose på 54 mill. sammenlignet med justert budsjett.

Redusert låneopptak vil ha begrenset budsjetteffekt i inneværende år, men vil bidra til lavere kapitalkostnader og dermed en større positiv økonomisk effekt i HØP27-30 og fremover. Samtidig vil forskyvninger i investeringsutgifter fra 2026 til 2027 medføre økt finansieringsbehov i neste økonomiplanperiode.

Tabellen under oppsummerer den oppdaterte prognosen for **avgiftsfinansierte investeringer** med tilhørende finansiering (tall i mill.):

	Vedtatt budsjett	Justert budsjett	Endring prognose	Oppdatert prognose
Avgiftsfinansierte investeringer	811	623	-54	569
Lån	-811	-623	54	-569
Sum (balanse)	**-**	**-**	**-**	**-**

Under følger en tabell som en oppsummerer de mest sentrale tallene knyttet til **ikke-avgiftsfinansierte investeringer** og som er nevnt i dette kapitlet (tall i mill.):

	Vedtatt budsjett	Justert budsjett	Endring prognose	Oppdatert prognose
Investeringer ekskl. sentral korreksjon	3 538	3 486	-385	3 101
Sentral korreksjon	-350	-350	0	-350
Sum investeringer (inkl. sentral korreksjon)	**3 188**	**3 136**	**-385**	**2 751**
Lån	-2 423	-2 372	274	-2 098
Øvrige finansiering	-765	-764	111	-653
Sum finansiering	**-3 188**	**-3 136**	**385**	**-2 751**
Sum (balanse)	**-**	**-**	**-**	**-**

Øvrige deler av investeringsbudsjettet

Bruk av disposisjonsfond grunnet redusert salg av eiendom

I tillegg foreslås det en endring i budsjettposten «Salg av varige driftsmidler», som gjelder forventet salg av eiendom. Denne posten foreslås nedjustert med 80,0 mill., fra 110 mill. til 30 mill. Årsaken er at det foreligger få mulige salgsobjekt p.t. Salgsinntekter settes uavkortet inn på ubundne investeringsfond, og denne posten reduseres dermed tilsvarende. Imidlertid ligger det allerede ligger forpliktelser på til sammen 83 mill. på ubundne investeringsfond, og det er derfor nødvendig å hente midler fra disposisjonsfondet for å dekke disse. Det foreslås derfor en overføring fra disposisjonsfond på 53 mill.

Startlån til videre utlån (Husbankmidler)

Oppdaterte prognoser for mottatte ordinære og ekstraordinære avdrag knyttet til utlånsvirksomheten, medfører en oppjustering på av inntektene innenfor dette området på 133 mill. Merinntekten skal uavkortet gå til nedbetaling av kommunens innlånsportefølje i Husbanken, noe som medfører en nødvendig økning av avdragsutgiften. Av praktiske grunner kan ikke all merinntekt som mottas i inneværende år gå til nedbetaling på låneporteføljen før nyttår. Derfor foreslås det å avsette 50 mill. til bundne investeringsfond, som vil bli benyttet til nedbetaling i 2027. Tilsvarende må en oppbudsjettere bruken av fjorårets avsetning på om lån 70,7 mill. Disse midlene er allerede benyttet til nedbetaling av porteføljen i Husbanken i inneværende år.

Ferdigstilte/sluttmeldte investeringsprosjekter

Tabellen under viser oversikt over investeringsprosjekter som er ferdigstilt og tatt i bruk i perioden august 2025 til august 2026:

Tj.omr.	Investering	Prosjekt	Ferdigstilt måned/år	Status sluttmelding	Saksnr./ referanse
10C	Barnas Byrom	Brønndalen Olsvikskjenet	des.25	Ikke påbegynt	
10D	Klimatilpasning, tiltak	Løvstien overvann	des.25	Ikke påbegynt	
08	Deltakelse i Graveklubbprosjekter	Graveklubb prosjekt Nedre Nygård 1	okt.25	Ikke påbegynt	
08	Sykkeltiltak Lyngfaret og Vestre Vadmyra	Sykkeltiltak Lyngfaret og Vestre Vadmyra	okt.25	Ikke påbegynt	
08	Gangveier til kollektivtraseer	Gangetiltak Fridalsveien del 2	nov.25	Under utarbeidelse	2023/217635-39
08	Handlingsplan for sykkel på kommunalt vegnett	Sykkeltiltak - Johan Mohrs gate	feb.26	Ikke påbegynt	
08	Handlingsplan for sykkel på kommunalt vegnett	Sykkeltiltak - Jonas Reins gate mfl.	sep.25	Ikke påbegynt	
08	Handlingsplan for sykkel på kommunalt vegnett	Trygge sykkelparkeringsplasser i Bergen sentrum	jan.26	Ikke påbegynt	
08	Gangveier til kollektivtraseer	Gangetiltak Fyllingsdalen, del 4	des.25	Under utarbeidelse	2025/201189-9

08	Gangveier til bybaneholdeplasser	Gangetiltak Fyllingsdalen, del 5	mar.26	Ikke påbegynt	
10C	Utbyggingsavtaler Wergeland	Wergeland Byrom	des.25	Ikke påbegynt	
18B	Slettebakken avfallsdeponi	Slettebakken avfallsdeponi	des.25	Ikke påbegynt	
10C	Barnas Byrom	Løvstakklien lekeplass	aug.26	Ikke påbegynt	
08	Digitalisering samferdsel	Sensor HC-plasser	aug.26	Under utarbeidelse	2020/25849-4
08	Handlingsplan for sykkel på kommunalt vegnett	Sykkeltiltak - Johan Mohrs gate	aug.26	Ikke påbegynt	
07	Bilpark brann	EBIL 01 og EBIL 06	jan.26	Ferdig	2026/223581-1
07	Bilpark brann	EBIL 02 og EBIL 04	jul.26	Ferdig	2026/223615
07	Bilpark brann	EBIL 05 og EBIL 06	jan.27	Ikke påbegynt	2026/146773-1
07	Utskriftning Oljeutskillere i brannstasjonene i Åsane, Arna og Laksevåg	Utskifting Oljeutskillere i brannstasjonene i Åsane, Arna og Laksevåg		Ikke påbegynt	1061/25
07	Nytt oppdragshåndteringssystem 110 - sentralene	Nytt oppdragshåndteringssystem 110 - sentralene	des.25	Ferdig	2026/28204-1
07	110 Vest - nytt alarmmottak	110 Vest - nytt alarmmottak (forprosjekt)	jun.26	Ikke påbegynt	Sak 338/20
07	Biler boligbrannsikkerhet		des.26	Ikke påbegynt	2026/146794-1
13	Rekkefølge krav Mulen	Rekkefølge krav Mulen – gjennomføring		Under utarbeidelse	2023/284092-170
13	Rekkefølge krav Mulen	Rekkefølgekrav Varegghallen - prosjektering		Ferdig	2023/51695-311
13	NÆRMILJØANLEGG NYINVEST.	Stemmemyren nærmiljøanlegg	okt.25	Ferdig	2023/03979-129

13	Gullbotn skiløyper - utbedring løyper og broer	Gullbotn skiløyper - utbedring løyper og broer	des.25	Under utarbeidelse	2023/222102-211
13	Ski- og joggeløyper	Sluttmelding prosjekt IDR176 Gullbotn skiløype	des.25	Ferdig	2025/247222-3
13	Investeringer driftsmateriell	Lydanlegg KIL-hallen (2025)	mar.26	Ferdig	2025/165614-11
13	Investeringer driftsmateriell	Lydanlegg Laksevåghallen (2025)	mar.26	Ferdig	2025/165614-10
13	Investeringer driftsmateriell	Traktor (2025)	feb.26	Ferdig	2025/165614-9
13	Investeringer driftsmateriell	Robotvasker Alvøen idrettshall (2025)	okt.26	Ferdig	2025/165614-8
13	Investeringer driftsmateriell	Lydanlegg Haukelandshallen (2025)	okt.26	Ferdig	2025/165614-12
13	Investeringer driftsmateriell	Høydehoppeutstyr Fyllingsdalen stadion	apr.26	Ferdig	2025/165614-12
13	Kunstgressprogrammet	Kringlebotn kunstgressbane		Under utarbeidelse	2025/167957-35
13	Varden idrettspark nærmiljøanlegg	Varden idrettspark nærmiljøanlegg		Ferdig	2023/03979-129
01B	Tiltak for funksjonshemmede	Liland skole - HC tilpasninger	jul.26	Ikke påbegynt	
01B	Tiltak for funksjonshemmede	Vadmyra skole - Bygningsmessig tilrettelegging for elever	jul.26	Ikke påbegynt	
01B	Tiltak for funksjonshemmede	Smørås skole - Etablering av HCWC	jul.26	Ikke påbegynt	
01B	Tiltak for funksjonshemmede	Ulsmåg skole - Bygningsmessig tilpasning	apr.26	Ikke påbegynt	
01B	Tiltak for funksjonshemmede	Skjold skole - Håndløper	jul.26	Ikke påbegynt	
01B	Tiltak for funksjonshemmede	Loddefjord skole - Bygningsmessig tilrettelegging for elev	apr.26	Ikke påbegynt	

01B	Tiltak for funksjonshemmede	Garnesstølen erstatningsskole - Lyddempende plater	mai.26	Ikke påbegynt	
01B	Tiltak for funksjonshemmede	Li skole- Etablering av skjerming-/grupperom	aug.26	Ikke påbegynt	
01B	Tiltak for funksjonshemmede	Hellen skole - Tilpasningstiltak for elev	aug.26	Ikke påbegynt	
01B	Ortun skole – prosjekutvikling	Ortun skole - oppgradering	jan.26	Ikke påbegynt	
03A	Sikringstiltak av kommunale arbeidsplasser	Lyngen Bofellesskap - Ombygging	mar.26	Ikke påbegynt	
01B	Sykkelparkering under tak	Sykkelparkering under tak - Kaland Skole	jan.26	Ikke påbegynt	
01B	Sykkelparkering under tak	Sykkelparkering under tak - Minde Skole	des.25	Ikke påbegynt	
01B	Sykkelparkering under tak	Sykkelparkering under tak - Liland Skole	des.25	Ikke påbegynt	
01B	Sykkelparkering under tak	Sykkelparkering under tak - Søråshødga	des.25	Ikke påbegynt	
01A	Innvendig oppgraderinger - Barnehage	Bjørgedalen barnehage - ombygging av stellerom	des.25	Ikke påbegynt	
01A	Innvendig oppgraderinger - Barnehage	Nygård Barnehage - Utvidelse av personalgarderobe	mai.26	Ikke påbegynt	
01B	Inneklimatiltak - skoler	Gimle oppveksttun - oppgradering av ventilasjon	jul.26	Ikke påbegynt	
01B	Inneklimatiltak - skoler	Skranevatnet skole - Nytt Ventilasjonsanlegg	feb.26	Ikke påbegynt	
01B	Slettebakken skole - nytt ventilasjonsanlegg	Slettebakken skole - Utskift av ventilasjon	des.25	Ikke påbegynt	
14	Klostergarasjen - utskifting av heiser	Klostergarasjen - Utskifting av heiser	jul.26	Ikke påbegynt	
01A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Paradis barnehage - Nytt ventilasjonsanlegg	mar.26	Ikke påbegynt	

01A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Myrholtet barnehage - Oppføring av støyskjerm	mai.26	Ikke påbegynt	
01A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Sælen Oppveksttun - Etablering av støyskjerm mot offentlig vei	apr.26	Ikke påbegynt	
01A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Ulsetåsen barnehage - Nytt yttertak	sep.26	Ikke påbegynt	
03A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Odins vei Bosenter - Tilrettelegging for tilkobling av nødstrømsaggregat	nov.25	Ikke påbegynt	
03A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Skjoldtunet Behandlingssenter - Tilrettelegging for nødstrømsaggregat	des.25	Ikke påbegynt	
03A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Kalfaret sykehjem – utskiftning av fire avdelingskjøkken	des.25	Ikke påbegynt	
03A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Fyllingsdalen sykehjem - Utskifting av gammelt takbelegg	mai.26	Ikke påbegynt	
03A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Fantoft Sykehjem - Skifte av belysning	mai.26	Ikke påbegynt	
13	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Sandviken sjøbad - Tilkobling til offentlig avløp og fremlegg til fremtidig strøm	des.25	Ikke påbegynt	
13	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Nordnes Sjøbad - Ombygging utskifting av heis og forbedring av universel tilkomst	aug.26	Ikke påbegynt	
12	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Husmannsplassen Hamn - Etablering av offentlig vann, kloakk og strøm	jul.26	Ikke påbegynt	
01B	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Liland skole - Oppgradering dusjer og garderober	apr.26	Ikke påbegynt	

01B	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Ytrebygda skole - Oppgradering av garderober og dusjer til svømmehall	mar.26	Ikke påbegynt	
01B	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Vadmyra skole - Oppgradering av skolekjøkken	jan.26	Ikke påbegynt	
01B	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Bønes Skole - Oppgradering av skolekjøkken	mar.26	Ikke påbegynt	
01B	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Lyshovden oppveksttun - Ny El kjel	nov.25	Ikke påbegynt	
01B	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Lyshovden Oppveksttun - Oppgradering av yttertak	sep.26	Ikke påbegynt	
01A	Handlingsplan 1-2 - barnehage	Arnatveit barnehage - ny garderobeløsning	jan.26	Ikke påbegynt	
01A	Handlingsplan 1-2 - barnehage	Fløyfjellet Naturbarnehage avd. Granebo - oppgradering og ombygging	aug.26	Ikke påbegynt	
01A	Handlingsplan 1-2 - barnehage	Bønes barnehage - oppgradering av uteområdet	mar.26	Ikke påbegynt	
03A	Tilpasning av lokaler – Eldre, helse og frivillighet	Fyllingsdalen behandlingssenter - tilpasninger skjermet avdeling	apr.26	Ikke påbegynt	
01A	ENØK-prosjekter	Fjellsiden barnehage - Oppgradering av ventilasjonsanlegget	apr.26	Ikke påbegynt	
03A	ENØK-prosjekter	Kolstihagen sykehjem - ENØK	feb.26	Ikke påbegynt	
03A	ENØK-prosjekter	Kalfaret sykehjem – Oppgradering av SD-anlegg	jun.26	Ikke påbegynt	
03A	Kalfaret sykehjem - oppgradering	Kalfaret sykehjem – nytt trappe- og heishus	jan.26	Ikke påbegynt	
14	Havneeiendommer samlepost	N. Tollbodkai 1 - Ny Fenderløsning	des.25	Ikke påbegynt	

14	Havneeiendommer samlepost	Bontelabo 1 - Kai 2 - oppgradering av fendere	des.25	Ikke påbegynt	
14	Havneeiendommer samlepost	Nordre Nøstekai - Ny Fenderløsning	mar.26	Ikke påbegynt	
14	Havneeiendommer samlepost	Nykirkekaien N1 – Utskiftning av 16 stk fendere	mar.26	Ikke påbegynt	
01A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Sollien bhg - turområde - ny gapahuk og friområde	des.25	Ikke påbegynt	
01A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Aurdalslia barnehage - Oppgradering av kjøkken -	sep.25	Ikke påbegynt	
01A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Hop oppveksttun avd. bhg - Soveskur	sep.25	Ikke påbegynt	
01A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Årstad brannstasjon barnehage - omtekking av tak	sep.25	Ikke påbegynt	
01A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Kirkebukta Barnehage - Lukke avvik etter tilsyn	sep.25	Ikke påbegynt	
01A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Apeltun barnehage - Oppgradering av uteområdet	okt.25	Ikke påbegynt	
01A	ENØK-prosjekter	Sollien bhg - ny varmepumpe	okt.25	Ikke påbegynt	
03A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Øvsttunheimen sykehjem - Utskifting av sengeheis	des.25	Ikke påbegynt	
03A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Arna Helseheim - avd. Utløbakken - Videreføring av oppgradering yttertak	des.25	Ikke påbegynt	
03A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Siljuslåtten sykehjem - tilrettelegging for tilkobling av nødstrømsaggregat	okt.25	Ikke påbegynt	
03A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Kolstihagen sykehjem - Tilrettelegging for nødstrømsaggregat	okt.25	Ikke påbegynt	

03A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Søreide sykehjem - utskift av komplett nød og ledelyssystem	sep.25	Ikke påbegynt	
03A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Kalfaret sykehjem – Tilrettelegging for nødstrømsaggregat	des.25	Ikke påbegynt	
03A	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Myrsæter bo - og rehab. - Ny himling i beboerrom	okt.25	Ikke påbegynt	
13	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Rollandshallen oppgradering av dusj og garderobe og utskiftning av ventilasjon og avfuktingsanlegg	nov.25	Ikke påbegynt	
13	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Åstveithallen - Utskifting av utstyr m.m.	des.25	Ikke påbegynt	
13	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Haukelandshallen utskifting av talevarslings anlegg	nov.25	Ikke påbegynt	
12	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Gamle Norges Bank – Nytt brannalarmanlegg	okt.25	Ikke påbegynt	
01B	ENØK-prosjekter	Kalvatræet skole – ENØK-prosjekt	nov.25	Ikke påbegynt	
01B	Salhus Skule - Landmarkhuset	Landmark huset - Rehabilitering av utvendig fasade og tak	okt.25	Ikke påbegynt	
01B	Sykkelparkering under tak	Sykkelparkering under tak - Hjellestad Skole	des.25	Ikke påbegynt	
01B	Sykkelparkering under tak	Sykkelparkering under tak - Rådalslien Skole	des.25	Ikke påbegynt	
01B	Sykkelparkering under tak	Sykkelparkering under tak - Kjøkkelvik Skole	okt.25	Ikke påbegynt	
01B	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Hjellestad Skole - Oppgradering av skolekjøkken	okt.25	Ikke påbegynt	
01B	Inneklimatiltak - skoler	Rothaugen skole - Etablere romaggregater	sep.25	Ikke påbegynt	

01B	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Kalvatræet skole – Nytt skolekjøkken	des.25	Ikke påbegynt	
01B	Inneklimatiltak - skoler	Natland skole - Radonvifter	nov.25	Ikke påbegynt	
01B	ENØK-prosjekter	Natltand skole - Oppgradering av SD-Anlegg	nov.25	Ikke påbegynt	
01B	Tiltak for funksjonshemmede	Tertnes skole - Ttilrettelegging for elever	sep.25	Ikke påbegynt	
01B	Innvendig oppgradering - skoler	Ny Krohnborg skole - Bygningsmessige tilretteleggінger for elever	sep.25	Ikke påbegynt	
01B	Innvendig oppgradering - skoler	Blokkhaugen skole - Ombygging av auditorium	okt.25	Ikke påbegynt	
01B	Tiltak for funksjonshemmede	Haukås Skole - Tilpasning av grupperom	des.25	Ikke påbegynt	
05A	Innvendig oppgradering - skoler	Salhus skule - Etablering av kontor skolehelsetjenesten	okt.25	Ikke påbegynt	
01B	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Olsvikhallen - Etablere renholdslager for bonemaskin	okt.25	Ikke påbegynt	
01B	Tiltak for funksjonshemmede	Hellen skole - Etablering av grupperom i biblioteket	nov.25	Ikke påbegynt	
01B	Tiltak for funksjonshemmede	Eventyrskogen - Etablering av grupperom	nov.25	Ikke påbegynt	
01B	Tiltak for funksjonshemmede	Kjøkkelvik skole - etablering av grupperom	des.25	Ikke påbegynt	
01B	Tiltak for funksjonshemmede	Sælen oppveksttun skole - Tiltak tilknyttet elever med særskilte behov	sep.25	Ikke påbegynt	
01B	Tiltak for funksjonshemmede	Kringlebotn skole - Tilpassing av rom i helsebygg til grupperom	nov.25	Ikke påbegynt	

01B	Tiltak for funksjonshemmede	Fjellsdalen skole - tilrettelegging skjermingsrom	sep.25	Ikke påbegynt	
14	Havneeiendommer samlepost	Bontelabo 1 - Kai 1 - oppgradering av fendere	sep.25	Ikke påbegynt	
14	Havneeiendommer samlepost	Skoltegrunnskaien N - K88 – Platefendere	des.25	Ikke påbegynt	
7	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Bergen Nye Brannstasjon - Nytt glasstak (mellom seksjon 2 og 3)	okt.25	Ikke påbegynt	
7	Mindre bygginvesteringer - sekkepost	Bergen Nye Brannstasjon - Utvendig solskjerming	nov.25	Ikke påbegynt	
17	Tilfluktsrom - oppgradering mv.	St. Markus tilfluktsrom - Montere tunnelduk	okt.25	Ikke påbegynt	
09	Breisteinvegen 190 – tjenestebase bofellesskap	Breisteinvegen 190 – tjenestebase bofellesskap	jan.25	Ikke påbegynt	
09	Steinsvikkroken – botiltak	Steinsvikkroken – botiltak	jan.25	Ja	
01A	Flaktveit barnehage	Flaktveit barnehage	feb.26	Ikke påbegynt	
09	Bjørge – utleieboliger	Bjørge – utleieboliger	mar.26	Ikke påbegynt	
12	Danckert Krohn restaurering og ombygging	Danckert Krohn restaurering og ombygging	mar.25	Ikke påbegynt	
12	Det Hanseatiske Museum	Det Hanseatiske Museum	mar.26	Ikke påbegynt	
01B	Garnes ungdomsskule, rekkefølgekrav infrastruktur	Garnes ungdomsskule, rekkefølgekrav infrastruktur	mar.26	Ikke påbegynt	
13	Mathopen aktivitetssal	Mathopen aktivitetssal	apr.26	Ikke påbegynt	
01A	Melkeplassen barnehage – totalrehabilitering	Melkeplassen barnehage – totalrehabilitering	mai.25	Ikke påbegynt	
01B	Rolland skole – rekkefølgekrav	Rolland skole – rekkefølgekrav	mai.25	Ikke påbegynt	

13	Alvøen idrettshall	Alvøen idrettshall	jun.25	Ferdig	BY269/26
03A	Midtbygda behandlingssenter	Midtbygda behandlingssenter	jun.26	Ikke påbegynt	
01A	Rå skole – idrettshall	Rå skole – idrettshall	jun.26	Ikke påbegynt	
12	Sentralbadet scenekunsthus – kulturdel	Sentralbadet scenekunsthus – kulturdel	jun.26	Ikke påbegynt	
01A	Garnes ungdomsskule	Garnes ungdomsskule	aug.25	Ikke påbegynt	
01A	Garnes ungdomsskule, svømme-/idrettshall	Garnes ungdomsskule, svømme-/idrettshall	aug.25	Ikke påbegynt	
08	Rekkefølgekrav Gneist Arena	Rekkefølgekrav Gneist Arena	aug.26	Ikke påbegynt	
09	Petedalsmyra – botiltak	Petedalsmyra – botiltak	sep.25	Ikke påbegynt	
09	Haugland bofellesskap	Haugland bofellesskap	okt.26	Ikke påbegynt	
09	Haugland, ombygging gymsal	Haugland, ombygging gymsal	okt.26	Ikke påbegynt	
01B	Ulriken erstatningsskole	Ulriken erstatningsskole	okt.26	Ikke påbegynt	
12	Bergen offentlige bibliotek – utbedring av tak	Bergen offentlige bibliotek – utbedring av tak	nov.26	Ikke påbegynt	
12	Hovedbiblioteket, oppgradering tekniske anlegg	Hovedbiblioteket, oppgradering tekniske anlegg	nov.26	Ikke påbegynt	
03A	Loddefjordåsen behandlingssenter – rekkefølgekrav	Loddefjordåsen behandlingssenter – rekkefølgekrav	nov.25	Ikke påbegynt	
09	Storbotn utleieboliger	Storbotn utleieboliger	nov.26	Ikke påbegynt	
07	Åsane brannstasjon – ombygging	Åsane brannstasjon – ombygging	nov.26	Ikke påbegynt	
13	Solenergianlegg AdO arena	Solenergianlegg AdO arena	des.25	Under utarbeidelse	

Investeringer

Beløp i 1000

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett				Årets budsjett			
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Ny innsynsløsning for publikum – private planer og Bergenskart	10B	Private planer og byggesak		IA	1 060	1 060	0	2.kv. 2027	1 060	1 060	0	0
110 Vest- nytt alarmmottak	07	Brannvesen		IA	194	194	0	4.kv. 2026	194	194	0	0
Agresso HR M5	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		IA	65	65	0	Ferdig	0	0	0	0
Aktivitetsbasert arbeidsplassutforming PBE	10B	Private planer og byggesak	BR1206/18	IA	12 652	12 652	0	Ferdig	0	0	0	0
Aktivitetsbasert arbeidsplassutforming PBE	10A	Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern	BR1206/18	10 600	3 916	3 916	0	Ferdig	0	0	0	0
Alvøen idrettshall	13	Idrett	BY 247/23	254 700	257 237	257 237	0	3.kv. 2025	1 188	1 188	0	0
Alvøen skole - bygg, parkering og tilkomst	01B	Skole	BR 1271-14	24 000	206 962	206 962	0	Ferdig	0	0	0	0
Alvøen skole - prosjektutvikling	01B	Skole	0	IA	3 500	3 500	0	4.kv. 2031	0	0	0	0
Anskaffelse SAN (Storage Area Network)	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		IA	2 544	2 544	0	Ferdig	0	0	0	0
Antveit gravplass	06	Overføringer til trossamfunn		IA	25 000	25 000	0	Ferdig	0	0	0	0
Arna brannstasjon - prosjektutvikling	07	Brannvesen		IA	4 050	22 532	-18 482	2.kv. 2028	1 377	1 377	0	0
Arna Bydelspark - Seimsmyrane	10C	Naturforvaltning og parkdrift	UFKN 17/20	35 700	28 183	28 183	0	Ferdig	0	0	0	0
Arna Bydelspark - Seimsmyrane	13	Idrett	UFKN 17/20	IA	14 530	14 530	0	Ferdig	0	0	0	0
Arna Idrettspark - omlegging til kunstgress	13	Idrett	AD 2019/26020-2	10 000	8 998	8 998	0	Ferdig	0	0	0	0
Arna stadion - Nytt garderobebygg	13	Idrett		IA	28 792	28 792	0	1.kv. 2029	0	0	0	0
Arna stadion - rehabilitering	13	Idrett	0	IA	50 000	0	50 000	4.kv. 2027	20 000	0	20 000	-20 000
Arne Garborgs gate va-anlegg	18A	Vann og avløp		IA	7 986	7 986	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Avhending av eldre arkivmateriale	10B	Private planer og byggesak		IA	219	219	0	Ferdig	0	0	0	0
Avløpsnett / innsamling av avløpsvann	18A	Vann og avløp		-	-	-	-	Løpende	37 450	27 702	9 748	-9 748
Avløpsrensing	18A	Vann og avløp		-	-	-	-	Løpende	6 000	2 000	4 000	-4 000

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett				Årets budsjett			
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Avsetning til strategisk eiendomskjøp	01B	Skole		-	-	-	-	Løpende	-25	-25	0	0
Avsetning til strategisk eiendomskjøp	14	Næring		-	-	-	-	Løpende	153 700	125 978	27 722	-27 722
Avskjærende avløssystem	18A	Vann og avløp		IA	19 156	19 156	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Backupløsning	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	BR 1209/22	IA	15 979	15 979	0	4.kv. 2026	4 000	4 000	0	0
Badebyen Bergen	10C	Naturforvaltning og parkdrift		-	-	-	-	Løpende	357	357	0	0
Barnas byrom	10C	Naturforvaltning og parkdrift		-	-	-	-	Løpende	1 534	1 818	-284	284
Barne- og avlastningsboliger for barn og unge med alvorlig funksjonshemming	03C	Tjenester til utviklingshemmede		IA	2 225	2 225	0	Ikke vurdert	0	0	0	0
Bergen Inkluderingssenter	01B	Skole	BY 111-19	IA	96	96	0	Ferdig	0	0	0	0
Bergen Inkluderingssenter	04C	Introduksjons- og tolketjenester	BY 111-19	889 000	924 594	921 592	3 003	Ferdig	3 053	50	3 003	-3 003
Bergen kommunes barnehageselskap AS - avviklingsoppgjør	01A	Barnehage		IA	21 620	21 620	0	4.kv. 2025	0	0	0	0
Bergen kulturskole - prosjektutvikling	12	Kultur	0	IA	5 000	5 000	0	4.kv. 2027	2 500	0	2 500	-2 500
Bergen offentlige bibliotek - utbedring av tak	12	Kultur	0	IA	21 000	21 000	0	4.kv. 2027	17 000	17 000	0	0
Bergen rådhus - utvendig rehabilitering	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	BY 158/18	100 000	2 714	2 714	0	Ferdig	0	0	0	0
Bergen Rådhus – innvendig oppgradering	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	BY 158/18	350 000	1 578	1 578	0	Ferdig	0	0	0	0
Bergen Tomteselskap AS	14	Næring		IA	-1 185	-1 185	0	Ferdig	0	0	0	0
Bergen Vest ny brannstasjon - prosjektutvikling	07	Brannvesen		IA	52 902	53 670	-768	1.kv. 2030	976	976	0	0
Betalingsløsning	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	AD 2018/45021-1	4 980	10 843	10 843	0	Ferdig	0	0	0	0
Bg. Havn - Kirkebukten	10D	Klima og miljø		IA	626	626	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Bg. Havn - Landsiden	10D	Klima og miljø		IA	1 404	1 404	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Bg. Havn - Puddefjorden	10D	Klima og miljø		IA	1 517	1 517	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Biler boligbrannsikkerhet	07	Brannvesen	2026/146794-1	-	-	-	-	Løpende	2 273	2 273	0	0
Biler til transport av eldre	03A	Tjenester til eldre		-	-	-	-	Løpende	800	800	0	0
Biler til transport av utviklingshemmede	03C	Tjenester til utviklingshemmede		-	-	-	-	Løpende	1 801	1 801	0	0
Bilpark brann	07	Brannvesen	2025/234938, 2026/146745-	-	-	-	-	Løpende	25 653	25 653	0	0

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett				Årets budsjett			
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
			1, 2026/146773-1									
Birkelandskrysset borehull mm	18A	Vann og avløp	KFIN8/19	29 000	14 519	14 519	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Bjørge, utleieboliger	09	Boligtiltak	BY 34/24	52 400	52 400	52 400	0	2.kv. 2026	6 233	6 233	0	0
Bjørnsons gate 4	09	Boligtiltak	2020/48054-48	IA	24 252	24 252	0	Ferdig	0	0	0	0
Blomsterdalen - Hjellestad va-anlegg	18A	Vann og avløp	KFIN152/17	31 000	34 141	34 141	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Bofellesskap for personer med funksjonsnedsettelser	03B	Tjenester til funksjonshemmede		115 000	18 940	18 940	0	Ikke vurdert	3 300	3 300	0	0
Boliger til utskrivningsklare pasienter, psykisk helse	03D	Psykisk helse		IA	66 029	66 029	0	Ferdig	0	0	0	0
Breiviksbakken del 2 separerer overvann	18A	Vann og avløp	AD	9 900	13 910	13 910	0	4.kv. 2027	785	330	455	-455
Bryggjedalen avløpspumpestasjon	18A	Vann og avløp		IA	10 970	10 970	0	4.kv. 2029	7 321	4 677	2 644	-2 644
Byarkiv - ombygging	12	Kultur	2022/48067	IA	38	38	0	2.kv. 2026	0	0	0	0
Byarkiv - ombygging	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	2022/48067	IA	4 808	4 808	0	2.kv. 2026	0	0	0	0
Bybanen sentrum - Fyllingsdalen, va-anlegg	18A	Vann og avløp	BY213/18	659 500	497 411	497 411	0	4.kv. 2025	0	0	0	0
Byfjellene stier	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	2 949	2 949	0	Ferdig	0	0	0	0
Byfornying	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	21 705	21 705	0	4.kv. 2026	0	0	0	0
Byggningsmessige IKT-oppgraderinger	01B	Skole		IA	1 899	1 899	0	4.kv. 2026	0	0	0	0
Bystrand Lungegårdsparken	10C	Naturforvaltning og parkdrift	BY117/25	270 000	293 979	297 988	-4 009	4.kv. 2028	19 555	23 495	-3 941	3 941
Bysykler	08	Samferdsel		7 000	1 525	1 525	0	Ferdig	0	0	0	0
Bønes skole - flerbrukshall	01B	Skole		IA	0	0	0	Ferdig	0	0	0	0
Carl Konows gate separer overvann	18A	Vann og avløp		5 000	978	978	0	Ferdig	0	0	0	0
Christi Krybbe skoler - prosjektutvikling	01B	Skole		IA	45 440	46 681	-1 241	2.kv. 2030	5 093	5 093	0	0
Dagsturhytten	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	1 894	1 894	0	Ferdig	0	0	0	0
Damsgård skole - riving og nybygg	01B	Skole	BY 137-15	239 000	199 661	199 661	0	Ferdig	0	0	0	0
Damsgårdssundet barnehage, innredning av råbygg	01A	Barnehage	FU 145/21	49 300	6 811	6 811	0	Ferdig	0	0	0	0
Dekkefornying 2020	08	Samferdsel	BY1112/20	12 200	12 200	12 200	0	Ferdig	0	0	0	0

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett				Årets budsjett				
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Deltakelse i Graveklubbprosjekter	08	Samferdsel		-	-	-	-	Løpende	1 546	622	923	-923
Den grønne akse	10C	Naturforvaltning og parkdrift		-	-	-	-	Løpende	1 931	2 040	-109	109
Den grønne akse - tiltak for universell utforming	10C	Naturforvaltning og parkdrift	UFKN 70/26	24 800	24 759	25 133	-374	4.kv. 2028	7 344	7 344	0	0
Det Hanseatiske museum - restaurering Finnegården 1A	12	Kultur	BY 264/18	337 900	657 000	547 503	109 497	Ferdig	51 400	47 400	4 000	-4 000
Det Hanseatiske museum - utstilling	12	Kultur	BY 5/25	80 270	80 270	80 270	0	1.kv. 2027	25 000	25 000	0	0
Dig og NoDig rammeavtaler påkostning vannledninger	18A	Vann og avløp		-	-	-	-	Løpende	1 477	1 262	214	-214
DIGIBOLIG	09	Boligtiltak	2018/45283-1	3 000	614	614	0	Ferdig	0	0	0	0
Digisos	04B	Sosialhjelp og andre sosiale tjenester		IA	250	250	0	Ferdig	0	0	0	0
Digital 3D-modell	10B	Private planer og byggesak		IA	144	144	0	Ferdig	0	0	0	0
Digital arkitekturstrategi	10A	Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern		1 000	962	962	0	Ferdig	0	0	0	0
Digital fornyelse og tjenesteutvikling i Byarkivet	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		IA	4 316	4 316	0	4.kv. 2027	3 255	3 255	0	0
Digital kompetansekartlegging og -planlegging	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	AD 2018/39776-1	1 000	1 004	1 004	0	Ferdig	0	0	0	0
Digitalisering av Kemneren	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	AD 2019/54214-1	1 575	881	881	0	Ferdig	0	0	0	0
Digitalisering av økonomitjenester	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		5 600	5 300	5 300	0	4.kv. 2025	0	0	0	0
Digitalisering samferdsel	08	Samferdsel		IA	19 328	19 318	10	4.kv. 2027	9 033	7 283	1 750	-1 750
Digitalisering samferdsel	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	-104	-104	0	4.kv. 2027	0	0	0	0
Digitalisering skole og barnehage	01A	Barnehage		IA	19	19	0	4.kv. 2030	0	0	0	0
Digitaliseringsprosjekter	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		-	-	-	-	Løpende	3 383	2 833	550	-550
Digitalt førstevalg - Bookingløsning	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	2020/14223	IA	3 981	3 981	0	Ferdig	0	0	0	0
Digitalt sikringsmagasin	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	AD 2012-02684-2	3 950	2 867	2 867	0	Ferdig	0	0	0	0
Digitalt tilsyn i sykehjem og behandlingssentre	03A	Tjenester til eldre	0	IA	7 300	7 300	0	4.kv. 2027	3 300	3 300	0	0
Distribusjon av vann	18A	Vann og avløp		-	-	-	-	Løpende	22 894	7 379	15 515	-15 515

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett					Årets budsjett			
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
eByggesak Plan- og bygningsetaten	10B	Private planer og byggesak		3 080	7 862	7 862	0	4.kv. 2025	0	0	0	0
eByggesak Plan- og bygningsetaten	10A	Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern		1 320	3 375	3 375	0	4.kv. 2025	0	0	0	0
Eidsvåg skole avløpsanlegg	18A	Vann og avløp		IA	843	843	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Ekserserhuset - reguleringsplan	12	Kultur		IA	156	156	0	Ferdig	0	0	0	0
Elvetun Ungdomshus - prosjektutvikling	12	Kultur		IA	2 827	2 827	0	4.kv. 2025	0	0	0	0
Engensenteret - Prosjektutvikling	03A	Tjenester til eldre	0	IA	4 000	4 000	0	2.kv. 2027	4 000	3 200	800	-800
Engensenteret nytt sykehjem - konseptvalgutredning	03A	Tjenester til eldre		IA	125	125	0	Ikke vurdert	0	0	0	0
ENØK-prosjekter	01A	Barnehage		-	-	-	-	Løpende	2 154	2 273	-119	119
ENØK-prosjekter	01B	Skole		-	-	-	-	Løpende	11 713	11 088	625	-625
ENØK-prosjekter	03C	Tjenester til utviklingshemmede		-	-	-	-	Løpende	612	612	0	0
ENØK-prosjekter	03A	Tjenester til eldre		-	-	-	-	Løpende	4 815	4 199	616	-616
ENØK-prosjekter	07	Brannvesen		-	-	-	-	Løpende	12 618	7 618	5 000	-5 000
ENØK-prosjekter	12	Kultur		-	-	-	-	Løpende	517	517	0	0
ENØK-prosjekter	13	Idrett		-	-	-	-	Løpende	0	0	0	0
ENØK-prosjekter	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		-	-	-	-	Løpende	4 865	4 835	30	-30
Erstatningsskole Arna	01B	Skole	BY 263/18	11 700	78	78	0	Ferdig	0	0	0	0
Erstatningsskole Åsane	01B	Skole	BY 52-17	120 000	89 800	89 800	0	Ferdig	0	0	0	0
Espeland kunstgressbane	13	Idrett		IA	-3	-3	0	Ferdig	0	0	0	0
Espeland vannbehandlingsanlegg	18A	Vann og avløp	BY 146/22	800 000	913 880	913 880	0	4.kv. 2032	221 965	166 255	55 710	-55 710
Etablere trådløst nett på alle tjenestesteder i Etat for tjenester til utviklingshemmede	03C	Tjenester til utviklingshemmede	0	IA	4 025	4 025	0	4.kv. 2026	1 451	1 451	0	0
Etablering av permanent mottak av bekymringsmeldinger	02	Barnevern		IA	7 500	4 000	3 500	2.kv. 2027	2 971	-529	3 500	-3 500
Etablering av permanent mottak av bekymringsmeldinger	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		IA	1 540	1 540	0	2.kv. 2027	1 540	1 540	0	0
Etablering av personalbase i et eksisterende omsorgsbolig anlegg (TTU-bolige)	03C	Tjenester til utviklingshemmede	0	IA	25 625	26 712	-1 087	2.kv. 2027	2 000	1 000	1 000	-1 000
Etablering av redundant datasenter	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	FK 99/18	40 500	40 337	40 337	0	Ferdig	0	0	0	0
Etterdrift deponier	18B	Renovasjon		-	-	-	-	Løpende	2 542	2 542	0	0

				Totalbudsjett					Årets budsjett			
Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Etterdrift Raa	18B	Renovasjon	BR1391/14	25 500	8 645	8 645	0	Ferdig	0	0	0	0
Fageråshjemmet	03A	Tjenester til eldre	BY 355/25	1 166 400	1 166 400	1 166 400	0	2.kv. 2030	89 300	100 000	-10 700	10 700
Fageråshjemmet rekkefølgekrav	08	Samferdsel	UFHS 119/25	36 700	36 700	36 700	0	2.kv. 2030	13 600	11 000	2 600	-2 600
Familiens hus – Fyllingsdalen/Laksevåg	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		IA	11 322	11 322	0	Ferdig	0	0	0	0
Fana brannstasjon - nybygg	07	Brannvesen	BY 80/19	115 000	168 653	168 653	0	Ferdig	-3 553	-3 553	0	0
Fana Brannstasjon- inventar og utstyr	07	Brannvesen		IA	1 721	1 721	0	4.kv. 2026	0	0	0	0
Fanahammeren avløpssanering	18A	Vann og avløp	BY 97/24	72 000	71 975	71 975	0	4.kv. 2028	22 123	10 022	12 101	-12 101
Felleskostnader til fordeling EFU	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		IA	130	130	0	Ikke vurdert	0	0	0	0
Ferdigstille internettoppkobling alle sykehjem	03A	Tjenester til eldre		IA	7 611	7 611	0	Ferdig	0	0	0	0
Festningskaien - Oppgradering	14	Næring	0	IA	50 000	50 000	0	4.kv. 2031	0	0	0	0
Fettutskiller – Fisketorget	14	Næring		IA	5 700	5 700	0	2.kv. 2030	5 700	5 700	0	0
Fjell - Bergen reservevannforsyning	18A	Vann og avløp	BY29/18	50 000	80 000	80 000	0	4.kv. 2029	284	888	-604	604
Fjellanlegg oppgradering	18A	Vann og avløp		-	-	-	-	Løpende	25 179	13 436	11 743	-11 743
Fjøsangerveien overvannsanlegg	18A	Vann og avløp	UFKN 169/24	26 000	30 440	30 440	0	4.kv. 2027	9 341	18 498	-9 157	9 157
Flaktveit barnehage - rehabilitering	01A	Barnehage	BY 270/24	59 400	54 400	47 000	7 400	2.kv. 2026	13 953	9 953	4 000	-4 000
Flaktveit skole - oppgradering	01B	Skole	UFKN 88/26	IA	42 250	42 250	0	4.kv. 2030	21 687	21 687	0	0
Flesland lagerhaller	18A	Vann og avløp		IA	5 638	5 638	0	Ferdig	0	0	0	0
Forprosjekt e-læring	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		IA	1	1	0	Ferdig	0	0	0	0
Forsterket avdeling Kringlebotn skole - prosjektutvikling	01B	Skole		IA	4 000	4 000	0	4.kv. 2032	2 000	0	2 000	-2 000
Fossekleiva overvannsanlegg	18A	Vann og avløp		IA	5 646	5 646	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Fredlundveien 40. Døgn- og timeavlastning for barn og unge	03C	Tjenester til utviklingshemmede		IA	228	228	0	1.kv. 2030	0	0	0	0
Fredlundveien 40. Døgn- og timeavlastning for barn og unge	03D	Psykisk helse		IA	8 562	110 272	-101 710	1.kv. 2030	10 800	10 500	300	-300
Fredlundveien 40. Døgn- og timeavlastning for barn og unge	09	Boligtiltak		IA	0	0	0	1.kv. 2030	-5 000	-5 000	0	0
Fredriksberg Festning - Sikring av vollane	12	Kultur		IA	11 582	11 582	0	Ferdig	0	0	0	0
Fridalen skole, ombygging	01B	Skole	BR 1146/23	IA	17 883	17 883	0	2.kv. 2025	0	0	0	0
Furubotn del 2 separer overvann	18A	Vann og avløp		IA	68	68	0	1.kv. 2026	0	0	0	0
Fyllingsdalen kulturhus - prosjektutvikling	12	Kultur		IA	35 044	35 044	0	Ferdig	0	0	0	0

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett				Årets budsjett				
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Fyllingsdalen sykehjem - kompetansesenter for demens	03A	Tjenester til eldre	BR 1336-10	380 000	457 967	457 967	0	Ferdig	0	0	0	0
FYSAK Laksevåg - ombygging Hjelpemiddelhuset	13	Idrett		IA	45 481	45 481	0	Ferdig	0	0	0	0
Gang- og sykkelveier	08	Samferdsel		-	-	-	-	Løpende	1 398	1 398	0	0
Gangveger Loddefjord - Olsvik	08	Samferdsel	BR 1084/22	10 300	9 390	9 390	0	Ferdig	0	0	0	0
Gangveier til bybaneholdeplasser	08	Samferdsel		IA	14 000	14 000	0	4.kv. 2027	13 365	13 365	0	0
Gangveier til kollektivtraseer	08	Samferdsel		-	-	-	-	Løpende	19 896	13 619	6 277	-6 277
Garderober i hjemmesykepleien	03A	Tjenester til eldre		IA	9 225	9 225	0	Ferdig	0	0	0	0
Garnes renseanlegg oppgradering	18A	Vann og avløp	BY 317/22	615 000	629 734	629 734	0	4.kv. 2032	5 952	10 283	-4 331	4 331
Garnes skole - utskifting av ventilasjonsanlegg	01B	Skole	BR 1057/23	15 000	22 781	22 781	0	Ferdig	0	0	0	0
Garnes U, svømmehall - oppgradering	01B	Skole	BY 144/22	80 400	80 400	80 400	0	1.kv. 2026	7 159	7 159	0	0
Garnes ungdomsskole - riving og nybygg	01B	Skole	BY 145/22	725 600	640 000	640 000	0	1.kv. 2026	23 347	23 347	0	0
Garnes ungdomsskole, rekkefølgekrav infrastruktur	08	Samferdsel	BY 98/24	88 000	99 400	99 400	0	1.kv. 2026	21 742	21 742	0	0
Gartnermarken omsorg +	03A	Tjenester til eldre	BBB KF 31/13	236 400	-3 232	-3 232	0	Ferdig	0	0	0	0
Gassverkbygget - konseptvalgutredning	14	Næring		IA	4 863	4 863	0	1.kv. 2026	370	370	0	0
Gateopprustning Torgallmenningen og gater rundt	08	Samferdsel		IA	5 000	5 106	-106	Ikke vurdert	1 200	1 200	0	0
Gateopprustning Torgallmenningen og gater rundt	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	2 193	2 193	0	Ikke vurdert	0	0	0	0
Gimleveien m.fl. va-anlegg	18A	Vann og avløp	UFKN 42/24	42 800	47 527	47 527	0	4.kv. 2027	29 929	29 264	666	-666
Gjeddevann friluftsområde	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	4 149	4 149	0	3.kv. 2026	1 063	1 063	0	0
Gjensidigegården va-anlegg	18A	Vann og avløp	UFKN 38/24	30 000	30 016	51 761	-21 745	4.kv. 2028	7 383	17 172	-9 790	9 790
Gneist Arena, rekkefølgekrav	08	Samferdsel	BY 269/24	87 500	87 500	82 500	5 000	3.kv. 2026	22 822	22 822	0	0
Gravplassinvestering	06	Overføringer til trossamfunn		-	-	-	-	Løpende	43 142	43 142	0	0
Gullbotn skiløyper - utbedring løyper og broer	13	Idrett		IA	12 224	12 224	0	2.kv. 2025	0	0	0	0
Gullstølbotn barnehage - rehabilitering	01A	Barnehage		IA	7 209	84 906	-77 697	1.kv. 2029	1 557	1 977	-420	420
Gullstøltunet - reetablering av produksjonskjøkken	03A	Tjenester til eldre	UFKN 91/26	36 000	36 000	36 000	0	3.kv. 2027	12 816	6 500	6 316	-6 316

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett				Årets budsjett			
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Gyldenpris barnehage – rehabilitering	01A	Barnehage		IA	11 349	90 909	-79 560	2.kv. 2029	2 663	1 600	1 063	-1 063
Hagerupsgården, Rådstuplassen 9 - Oppgradering	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	0	IA	20 000	19 000	1 000	4.kv. 2029	1 000	0	1 000	-1 000
Hamre - Rådal E39 va-anlegg	18A	Vann og avløp	BY208/15	IA	37 310	37 310	0	Ferdig	0	0	0	0
Handlingsplan 1-2 - barnehage	01A	Barnehage		-	-	-	-	Løpende	1 684	1 948	-264	264
Handlingsplan 1-3 - idrettsbygg	13	Idrett		IA	28	28	0	Ferdig	0	0	0	0
Handlingsplan for sykkel på kommunalt vegnett	08	Samferdsel		-	-	-	-	Løpende	44 199	38 736	5 463	-5 463
Haugatun sykehjem - prosjektutvikling	01A	Barnehage		IA	244	244	0	2.kv. 2029	0	0	0	0
Haugatun sykehjem - prosjektutvikling	03A	Tjenester til eldre		IA	127 319	132 557	-5 237	2.kv. 2029	6 227	8 000	-1 773	1 773
Haugland bofelleskap	03C	Tjenester til utviklingshemmede	BY 36/24	219 120	205 420	205 420	0	1.kv. 2027	54 100	57 000	-2 900	2 900
Haugland bofelleskap, ombygging gymsal	13	Idrett	BFKN 11/24	37 780	37 780	37 780	0	1.kv. 2027	17 566	17 566	0	0
Haukedalen skole - prosjektutvikling	01B	Skole		IA	1 428	1 428	0	2.kv. 2029	0	0	0	0
Haukeland skole – kapasitetsutvidelse	01B	Skole	BY 171/21	125 500	151 995	149 393	2 602	Ferdig	2 732	130	2 602	-2 602
Haukelandshallen - oppgradering/ rehabilitering	13	Idrett	BY 1082/23	11 000	29 973	29 973	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Haukelandshallen - prosjektutvikling	13	Idrett	0	IA	3 000	3 000	0	4.kv. 2029	829	329	500	-500
Haukås kirke	06	Overføringer til trossamfunn		IA	20 726	20 726	0	Ferdig	0	0	0	0
Haukåsvassdraget - Overvannstiltak Bergen Travpark	10C	Naturforvaltning og parkdrift	BR 1048/23	14 500	16 200	15 964	236	4.kv. 2026	259	22	236	-236
Havneeiendommer sekkepost	14	Næring		-	-	-	-	Løpende	4 206	4 162	44	-44
Hellen skole - utvidelse	01B	Skole	BR 1040-12	145 000	155 977	155 977	0	Ferdig	0	0	0	0
Helleneset - Eikeviken avløpsanering - del 1	18A	Vann og avløp		IA	80 652	95 652	-15 000	3.kv. 2030	2 007	0	2 007	-2 007
Hilleren avløpspumpestasjon	18A	Vann og avløp		IA	5 669	5 669	0	2.kv. 2026	0	0	0	0
Hjellestadvika fase 2 va-anlegg	18A	Vann og avløp	FU 52/20	25 800	1 578	1 578	0	Ikke vurdert	0	0	0	0
HMS- og evakueringstiltak i bygg - psykisk helse	03D	Psykisk helse		IA	3 938	3 938	0	4.kv. 2028	3 938	3 938	0	0
Holen skole - riving, nybygg og rehabilitering	01B	Skole	BY 214/18	490 000	619 132	619 132	0	Ferdig	3 787	3 787	0	0
Holtaveien va-anlegg	18A	Vann og avløp	BY 132/24	73 000	85 544	85 544	0	4.kv. 2027	21 443	34 213	-12 770	12 770

				Totalbudsjett					Årets budsjett			
Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Hop oppveksttun - prosjektutvikling	01B	Skole	0	IA	3 000	3 000	0	4.kv. 2030	1 000	1 000	0	0
Hopsflaten-Nesttun gang-, sykkel- og snarvei	08	Samferdsel		9 000	6 213	6 213	0	Ferdig	0	0	0	0
Hovedbiblioteket, brannsikring og økt publikumskapasitet	12	Kultur	UFKN 22/21	41 100	132	132	0	Ferdig	0	0	0	0
Hovedbiblioteket, gass-slukkeanlegg og rullearkiv	12	Kultur	Fullmaktssak 2019/11279-2	IA	8 414	8 414	0	Ferdig	0	0	0	0
Hovedbiblioteket, oppgradering tekniske anlegg	12	Kultur	BY 312/23	93 500	93 500	93 500	0	4.kv. 2026	25 600	25 600	0	0
Hovedbrannstasjon – ombygging	07	Brannvesen		IA	4 050	31 750	-27 700	2.kv. 2028	2 020	2 020	0	0
Hovedbrannstasjonen - vinduer	07	Brannvesen	FMS 01-17 (201502648-16)	2 500	2 399	2 399	0	Ferdig	0	0	0	0
Hovedrenseanlegg oppgradering	18A	Vann og avløp		IA	1 430 939	1 430 939	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Hundeluftegård Løvstien	10C	Naturforvaltning og parkdrift		2 000	2 210	2 210	0	Ferdig	0	0	0	0
Hylkje botiltak	09	Boligtiltak		IA	12 173	12 173	0	2.kv. 2026	0	0	0	0
Hålandsdalen leirskole - Løbergshuset	01B	Skole	FMS 13-16 (201510600-7)	4 700	4 670	4 670	0	Ferdig	0	0	0	0
Ibsens gate etappe 2 va-anlegg	18A	Vann og avløp	BY120/17	47 000	64 089	64 089	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Idavollen barnehage	01A	Barnehage	0	IA	20 000	20 000	0	4.kv. 2027	5 000	5 000	0	0
Idrett - Mindre anleggsinvesteringer og utstyr	13	Idrett		-	-	-	-	Løpende	25 535	8 555	16 980	-16 980
Idrettsplan	13	Idrett		-	-	-	-	Løpende	4 800	5 380	-580	580
IKT Intergrasjons prosjekt Nygårdskole	04C	Introduksjons- og tolketjenester	2019/00179	IA	3 392	3 392	0	Ferdig	0	0	0	0
IKT-løsning for barnehager	01A	Barnehage		IA	735	735	0	4.kv. 2027	0	0	0	0
Indre Arna (Stuajordet) høydebasseng	18A	Vann og avløp	BR 1178/22	19 800	22 686	22 686	0	4.kv. 2026	1 373	35	1 338	-1 338
Indre Arna barnehage - prosjektutvikling	01A	Barnehage		IA	14 834	15 339	-504	4.kv. 2029	327	527	-200	200
Infrastrukturtiltak i utbyggingsområder	08	Samferdsel		-	-	-	-	Løpende	5 000	4 550	450	-450
Infrastrukturtiltak i utbyggingsområder	10C	Naturforvaltning og parkdrift		-	-	-	-	Løpende	0	-216	216	-216
Initielle kostnader (tomtekostnader)	01B	Skole		IA	14 967	14 967	0	4.kv. 2026	0	0	0	0
Inneklimatiltak - skoler	01B	Skole		-	-	-	-	Løpende	48 315	20 234	28 081	-28 081

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett				Årets budsjett				
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Innføring av arbeidsplasskonsept – innredning av administrasjonslokaler	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	2020/93820	IA	9 861	9 861	0	Ferdig	0	0	0	0
Innkjøp av flygel til Bergen kulturskole	12	Kultur		IA	1 510	1 510	0	Ferdig	0	0	0	0
Innløsning og erverv friarealer	10C	Naturforvaltning og parkdrift		-	-	-	-	Løpende	295	295	0	0
Innvendig oppgradering - skoler	01B	Skole		-	-	-	-	Løpende	10 869	11 255	-385	385
Innvendig oppgradering - skoler	05A	Forebyggende helsearbeid		-	-	-	-	Løpende	73	73	0	0
Innvendig oppgraderinger - Barnehage	01A	Barnehage		-	-	-	-	Løpende	6 811	6 494	317	-317
Inventar byggeprosjekter - barnehage	01A	Barnehage		-	-	-	-	Løpende	3 038	3 038	0	0
Inventar, byggeprosjekter - skole	01B	Skole		-	-	-	-	Løpende	7 569	7 569	0	0
Investeringer driftsmateriell	13	Idrett		-	-	-	-	Løpende	2 666	2 653	13	-13
Investeringsprosjekter IKT i tjenestene – sekkepost	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		-	-	-	-	Løpende	7 188	7 000	188	-188
IT system for bruk av offentlig areal	08	Samferdsel		IA	41	41	0	2.kv. 2025	0	0	0	0
IT system for bruk av offentlig areal	10C	Naturforvaltning og parkdrift		4 500	12 762	12 762	0	2.kv. 2025	0	0	0	0
Johan Berentsensvei 87	03C	Tjenester til utviklingshemmede	2020/48054-64	IA	1 110	1 110	0	Ferdig	0	0	0	0
Johan Berentsensvei - fortau	08	Samferdsel	BY 50/26	71 700	70 593	70 597	-3	2.kv. 2027	12 662	19 666	-7 003	7 003
Johan Berentsensvei va-anlegg	08	Samferdsel	BR 1321/23	IA	-6	-6	0	4.kv. 2029	0	0	0	0
Johan Berentsensvei va-anlegg	18A	Vann og avløp	BR 1321/23	19 900	22 923	22 923	0	4.kv. 2029	6 367	1 882	4 485	-4 485
Johanneskirken rehabilitering	06	Overføringer til trossamfunn		IA	87 355	87 355	0	4.kv. 2029	13 216	13 216	0	0
Jonahola skyteanlegg	13	Idrett	BR 1313/19	20 000	0	0	0	Ferdig	0	0	0	0
Justeringsavtaler parkanlegg	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	45 302	45 302	0	Ferdig	0	0	0	0
Justeringsavtaler vann og avløp	18A	Vann og avløp		IA	128 646	128 646	0	4.kv. 2027	0	0	0	0
Justeringsavtaler veianlegg	08	Samferdsel		IA	135 675	135 675	0	Ferdig	0	0	0	0
Kaland skole – oppgradering trafikkavvikling og uteareal (fase 1)	01B	Skole	0	IA	3 500	25 269	-21 769	4.kv. 2027	1 352	1 652	-300	300
Kalfarveien barnehage - totalrehabilitering	01A	Barnehage	BY118/20	69 600	1 921	1 921	0	Ferdig	0	0	0	0
Kanal/elv Mindemyren sør	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	130 000	130 000	0	4.kv. 2031	0	0	0	0

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett				Årets budsjett			
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Kirkebirkeland bofellesskap	03C	Tjenester til utviklingshemmede	2023/278899-15	IA	2 484	2 484	0	Ferdig	0	0	0	0
Kirkebukten sjøfrontpark - utredning	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	1 695	1 695	0	Ferdig	0	0	0	0
Kirkeinvesteringer	06	Overføringer til trossamfunn		-	-	-	-	Løpende	18 522	18 522	0	0
Kirkevoll skole - Prosjektutvikling	01B	Skole	0	IA	5 000	5 000	0	4.kv. 2026	2 906	2 906	0	0
Kirkevoll skole - rehabilitering av gymsal	01B	Skole	BR 1030-15	15 000	27 608	27 608	0	Ferdig	0	0	0	0
Kismul hovedvannledning del 1	18A	Vann og avløp	UFKN 127/21	28 860	22 450	22 450	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Kjernenettverk	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	BR 1213/25	15 000	25 000	25 000	0	2.kv. 2027	24 275	1 275	23 000	-23 000
Kjernesystem for leverandroppfølging i utsatte bransjer	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		IA	3 057	3 057	0	Ferdig	0	0	0	0
Kjøkkelvikdalen vannledning	18A	Vann og avløp		IA	9 169	9 169	0	2.kv. 2026	0	0	0	0
Kjøp av 3 enkeltboliger	09	Boligtiltak		IA	15 000	15 000	0	4.kv. 2027	1 794	1 794	0	0
Kjøp av boliger til vanskeligstilte	09	Boligtiltak		IA	35 000	35 000	0	4.kv. 2026	35 000	35 000	0	0
Kjøp av Dikkedokken	14	Næring	BY58/22	IA	260	260	0	Ferdig	0	0	0	0
Kjøp av familieboliger	09	Boligtiltak	2023/278899-46	IA	88 880	88 880	0	Ferdig	0	0	0	0
Kjøp av lokaler til Bergen byarkiv	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	BY 176/23	45 000	51 200	51 200	0	3.kv. 2026	50 991	50 991	0	0
Kjøp av Møllendalsveien 19	09	Boligtiltak	UFKN 146/22	IA	27 452	27 452	0	Ferdig	0	0	0	0
Kjøp Eventyrskogen	01B	Skole		IA	22 040	22 040	0	Ferdig	0	0	0	0
Klimatilpasning, tiltak	10D	Klima og miljø		-	-	-	-	Løpende	957	957	0	0
Klostergarasjen - rehabilitering og nybygg	08	Samferdsel	0	IA	115 000	115 000	0	4.kv. 2028	15 000	15 000	0	0
Klostergarasjen - utskifting av heiser	08	Samferdsel	BR 1205/24	IA	16 000	15 048	952	1.kv. 2026	4 337	3 385	952	-952
Knappentunet botiltak - prosjektutvikling	03D	Psykisk helse		IA	3 994	37 056	-33 062	4.kv. 2030	3 994	3 994	0	0
Knappentunet botiltak - prosjektutvikling	09	Boligtiltak		IA	55 868	4 213	51 655	4.kv. 2030	0	0	0	0
KODE 3 Rasmus Meyers samling - prosjektutvikling	12	Kultur	0	IA	3 000	3 000	0	4.kv. 2029	0	0	0	0
KODE: KVU for kommunens anlegg på Troldhaugen	12	Kultur		IA	127	127	0	Ferdig	0	0	0	0
Kollevågen etterdrift avf.deponi	10C	Naturforvaltning og parkdrift	KFIN71/16	IA	486	486	0	Ferdig	0	0	0	0
Kollevågen etterdrift avf.deponi	10D	Klima og miljø	KFIN71/16	IA	-77	-77	0	Ferdig	0	0	0	0
Kollevågen etterdrift avf.deponi	18B	Renovasjon	KFIN71/16	25 000	91 064	91 064	0	Ferdig	0	0	0	0

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett				Årets budsjett			
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Kommunale avløspområder	18A	Vann og avløp		IA	-8 143	-8 143	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Kong Oscars gt 90 - oppgradering	03C	Tjenester til utviklingshemmede		IA	12 500	11 250	1 250	2.kv. 2026	3 522	2 272	1 250	-1 250
Krohnåstoppen bofellesskap for utviklingshemmede	03C	Tjenester til utviklingshemmede	BY 263/20	128 200	114 980	114 980	0	Ferdig	0	0	0	0
Kulturhuset Danckert Krohn - restaurering og ombygging	12	Kultur	BY 45/21	95 800	198 147	196 147	2 000	Ferdig	7 298	5 298	2 000	-2 000
Kulturinvesteringer	12	Kultur		IA	-4 506	-4 506	0	4.kv. 2029	0	0	0	0
Kundestøttesystem	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	2019/76751-1	IA	11 076	11 076	0	Ferdig	0	0	0	0
Kunstgressbane Nymark - Oppgradering av grusplass	13	Idrett	2023/29304	IA	41 000	41 000	0	4.kv. 2025	3 948	3 948	0	0
Kunstgressprogram	13	Idrett		-	-	-	-	Løpende	60 949	60 349	600	-600
Kunstinnkjøp	12	Kultur	BY 22/343	-	-	-	-	Løpende	572	572	0	0
Kunstnerisk utsmykning	12	Kultur	2026/149225-2	-	-	-	-	Løpende	4 194	1 150	3 044	-3 044
Kvernabekkvegen va-anlegg	18A	Vann og avløp		IA	13 318	13 318	0	4.kv. 2031	0	0	0	0
Kvinner på sokkel	12	Kultur	BY 22/343	-	-	-	-	Løpende	3 525	1 270	2 255	-2 255
Kvitura - Hope - Grimstad va-anlegg	18A	Vann og avløp	UFKN 60/20	IA	33 207	33 207	0	Ferdig	0	0	0	0
Kyrkjekrinsen skole - prosjektutvikling	01B	Skole	0	IA	2 000	2 000	0	4.kv. 2028	0	0	0	0
Ladepunkter i boligsoneanlegg	08	Samferdsel		-	-	-	-	Løpende	6 051	3 051	3 000	-3 000
Lagunen–Skjoldskiftet (Miljøløftet) separer overvann	18A	Vann og avløp	BY 135/24	151 500	151 500	151 500	0	4.kv. 2030	9 796	8 761	1 035	-1 035
Laksevåg turnhall, nybygg og prosjektutvikling	13	Idrett		IA	21 000	21 000	0	4.kv. 2028	3 500	2 000	1 500	-1 500
Landmark Villaen Salhus	01B	Skole		IA	4 000	4 000	0	1.kv. 2028	4 000	0	4 000	-4 000
Landåshallen - Prosjektutvikling	13	Idrett		IA	6 000	6 000	0	4.kv. 2029	0	0	0	0
Landåssvingen 15 – Baunebanen, oppgradering og nytt garderobeanlegg	13	Idrett	BY 111-19	21 000	34 681	34 681	0	Ferdig	0	0	0	0
Lars Hillesgate vannledning	18A	Vann og avløp	UFKN 85/25	47 000	47 000	47 000	0	4.kv. 2028	83	83	0	0
LED-belysning gatelys - oppgradering	08	Samferdsel	BY 119/17	60 000	46 996	46 996	0	Ferdig	0	0	0	0
Led-belysning kommunale bygg	01A	Barnehage	0	-	-	-	-	Løpende	1 330	1 330	0	0
Led-belysning kommunale bygg	01B	Skole	0	-	-	-	-	Løpende	8 418	8 418	0	0
Led-belysning kommunale bygg	03C	Tjenester til utviklingshemmede	0	-	-	-	-	Løpende	125	125	0	0
Led-belysning kommunale bygg	03A	Tjenester til eldre	0	-	-	-	-	Løpende	4 229	4 229	0	0
Led-belysning kommunale bygg	03D	Psykisk helse	0	-	-	-	-	Løpende	500	500	0	0
Led-belysning kommunale bygg	13	Idrett	0	-	-	-	-	Løpende	706	706	0	0
Led-belysning kommunale bygg	12	Kultur	0	-	-	-	-	Løpende	246	246	0	0

				Totalbudsjett					Årets budsjett			
Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Led-belysning kommunale bygg	14	Næring	0	-	-	-	-	Løpende	204	204	0	0
Led-belysning kommunale bygg	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	0	-	-	-	-	Løpende	59	59	0	0
Leirviksåsen 11,13 og 15	03C	Tjenester til utviklingshemmede	2023/278899-21	IA	33 485	35 205	-1 720	2.kv. 2027	32 836	34 555	-1 720	1 720
Li Skole - Rehabilitering av dusj garderober og gymsal	01B	Skole	BR 1167/2024	IA	16 872	16 872	0	2.kv. 2025	0	0	0	0
Liakroken barnehage - oppgradering garderober	01A	Barnehage		IA	22 122	22 122	0	Ferdig	0	0	0	0
Lien - M. Krohns gt. - Lothevn. separer overvann	18A	Vann og avløp		IA	6 400	6 400	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Lien 64 - tjenestebase	03C	Tjenester til utviklingshemmede	2021/76076-5	IA	2 848	2 848	0	Ferdig	0	0	0	0
Liland skole	01B	Skole	0	IA	43 000	43 000	0	4.kv. 2029	5 500	5 500	0	0
Loddefjord skole - prosjektutvikling	01B	Skole		IA	58 824	60 690	-1 866	4.kv. 2037	2 500	400	2 100	-2 100
Loddefjordåsen behandlingssenter	03A	Tjenester til eldre	BY 119/25	1 041 800	1 041 799	1 041 799	0	4.kv. 2028	346 400	345 700	700	-700
Loddefjordåsen behandlingssenter - rekkefølgekrav	08	Samferdsel	BY 499/24	114 800	104 800	104 800	0	4.kv. 2028	2 207	1 600	607	-607
Lonemarka, botiltak	09	Boligtiltak	BY 116/25	96 400	96 405	91 405	5 000	3.kv. 2027	50 500	50 500	0	0
Lotheveien utleieboliger - ombygging og rehabilitering	09	Boligtiltak		IA	161	161	0	Ikke vurdert	0	0	0	0
Lyderhornslien vei og VA	08	Samferdsel	BR 1221/16	19 000	4 474	4 474	0	Ferdig	0	0	0	0
Lyngbøtunet bo- og servicesenter - Rehabilitering	03A	Tjenester til eldre	0	IA	4 000	4 000	0	4.kv. 2026	3 973	3 973	0	0
Lyngbøvegen va-anlegg	18A	Vann og avløp	BY 104/22	59 500	87 910	87 910	0	4.kv. 2030	14 841	14 429	412	-412
Lyngbøveien - trafikksikring	08	Samferdsel	BY 59/22	144 800	202 000	203 345	-1 345	2.kv. 2028	25 741	25 741	0	0
Lynghaug skole - oppgradering - prosjektutvikling	01B	Skole		IA	2 500	2 500	0	4.kv. 2026	2 497	2 497	0	0
Lyshovden oppveksttun - rehabilitering	01B	Skole	BR 1385-13	40 000	-200	-200	0	Ferdig	0	0	0	0
Lyssetting av Fløysvingene	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	3 900	7 000	-3 100	4.kv. 2026	3 777	3 777	0	0
Lysverkbygget - tak, vinduer og fasadebeslag	12	Kultur	BR 1122-19	19 700	-2 809	-2 809	0	Ferdig	0	0	0	0
Lysverkbygget – ombygging og asbestsanering	12	Kultur		IA	151 600	157 841	-6 241	1.kv. 2030	0	0	0	0
Løsning for lagring av data	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	BY 7/2026	25 000	75 000	75 000	0	1.kv. 2027	74 301	69 301	5 000	-5 000
Løvstakklien - Bøhmergt. va-anlegg	18A	Vann og avløp	BY 315/23	168 000	184 913	184 913	0	4.kv. 2028	48 926	50 436	-1 510	1 510

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett				Årets budsjett				
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Løvstien etappe 4 - delstrekning 2	10C	Naturforvaltning og parkdrift	BY 119/20	50 000	107 499	107 664	-165	Ferdig	339	504	-165	165
Magistraten, oppgradering - prosjektutvikling	15	Bystyrets organer og administrasjon		IA	36	36	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Magistraten, oppgradering - prosjektutvikling	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		IA	1 580	1 580	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Mathopen aktivitetssal	13	Idrett	BY 136/24	78 000	68 500	68 500	0	3.kv. 2026	11 518	11 518	0	0
Merverdiavgift	23	Sentrale inntekter og finansposter		IA	-107	-107	0	4.kv. 2030	0	0	0	0
Middelalderkirker	06	Overføringer til trossamfunn		-	-	-	-	Løpende	17 184	17 184	0	0
Midlertidige tiltak og mindre tiltak ved strukturendring - skoler	01B	Skole		IA	2 000	2 000	0	Ferdig	0	0	0	0
Midtbygda sjukeheim, riving og nybygg	03A	Tjenester til eldre	BY 93/23	993 000	993 000	993 000	0	4.kv. 2026	179 500	179 500	0	0
Midtun skole - utvidelse	01B	Skole	BY 282/18	172 000	698	698	0	Ferdig	0	0	0	0
Midtunvegen bofelleskap, rekkefølgekrav og infrastruktur	08	Samferdsel	BR 1009/24	17 100	3 662	1 162	2 500	Ferdig	0	0	0	0
Mildeheimen - riving og miljøsanering	03A	Tjenester til eldre		IA	2 522	2 522	0	Ferdig	0	0	0	0
Mindemyren fase 1 - planlegging og gjennomføring	10C	Naturforvaltning og parkdrift	BY 295/19	116 200	116 779	116 779	0	4.kv. 2026	671	671	0	0
Mindemyren kommunal andel	10C	Naturforvaltning og parkdrift		-	-	-	-	Løpende	1 583	1 178	405	-405
Mindetorget	10C	Naturforvaltning og parkdrift	BY 126/26	205 900	205 879	205 879	0	2.kv. 2029	9 642	9 642	0	0
Mindre bygginvesteringer - sekkepost	01A	Barnehage		-	-	-	-	Løpende	28 397	31 077	-2 680	2 680
Mindre bygginvesteringer - sekkepost	01B	Skole		-	-	-	-	Løpende	53 793	47 050	6 743	-6 743
Mindre bygginvesteringer - sekkepost	03A	Tjenester til eldre		-	-	-	-	Løpende	16 433	17 132	-698	698
Mindre bygginvesteringer - sekkepost	04A	Tjenester til rusavhengige og bostedsløse		-	-	-	-	Løpende	1 250	1 250	0	0
Mindre bygginvesteringer - sekkepost	07	Brannvesen		-	-	-	-	Løpende	3 627	3 627	0	0
Mindre bygginvesteringer - sekkepost	03D	Psykisk helse		-	-	-	-	Løpende	671	671	0	0
Mindre bygginvesteringer - sekkepost	10C	Naturforvaltning og parkdrift		-	-	-	-	Løpende	2 500	2 500	0	0

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett				Årets budsjett				
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Mindre bygginvesteringer - sekkepost	12	Kultur		-	-	-	-	Løpende	5 356	6 359	-1 003	1 003
Mindre bygginvesteringer - sekkepost	13	Idrett		-	-	-	-	Løpende	11 752	11 633	119	-119
Mindre bygginvesteringer - sekkepost	14	Næring		-	-	-	-	Løpende	325	325	0	0
Mindre bygginvesteringer - sekkepost	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		-	-	-	-	Løpende	14 619	11 100	3 519	-3 519
Mindre bygginvesteringer - sekkepost	23	Sentrale inntekter og finansposter		-	-	-	-	Løpende	-5	-5	0	0
Mjølkeråen (Marikollen) skole - prosjektutvikling	01B	Skole	0	IA	4 000	4 000	0	4.kv. 2029	0	0	0	0
Mjølkeråen idrettshall - prosjektutvikling	13	Idrett		IA	2 708	2 708	0	4.kv. 2025	0	0	0	0
MO-senter Åsane (Eidsvåg)	04A	Tjenester til rusavhengige og bostedsløse	FK 59/18	40 000	33 395	33 395	0	Ferdig	0	0	0	0
Mobilitetstiltak Gåbyen	08	Samferdsel		-	-	-	-	Løpende	5 807	5 404	403	-403
Mobilpunkter og ladepunkter	10D	Klima og miljø		-	-	-	-	Løpende	12 285	8 285	4 000	-4 000
Mynteviken va-anlegg	18A	Vann og avløp	UFKN 63/23	26 000	28 496	28 496	0	4.kv. 2029	0	0	0	0
Myrdal stadion - gress til kunstgress	13	Idrett		IA	4 119	4 119	0	Ferdig	0	0	0	0
Myrdalsvatnet dam	10D	Klima og miljø		IA	1 659	1 659	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Møhlenpris avløpsanlegg	18A	Vann og avløp	KFIN55/17	26 700	26 864	26 864	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Møhlenpris oppveksttun - skoledel	01B	Skole	BY 48-15	193 500	241 529	241 529	0	Ferdig	0	0	0	0
Møllendal elvepark avløpsanlegg	18A	Vann og avløp	UFKN 71/26	IA	37 000	37 000	0	4.kv. 2029	7 000	0	7 000	-7 000
Møllendalsbakken	08	Samferdsel		IA	57 254	58 658	-1 404	4.kv. 2031	367	367	0	0
Møllendalselven elve- og strandpark	08	Samferdsel	BY 89/25	IA	500	500	0	4.kv. 2033	0	0	0	0
Møllendalselven elve- og strandpark	10C	Naturforvaltning og parkdrift	BY 89/25	135 800	185 184	187 266	-2 082	4.kv. 2033	18 977	6 093	12 884	-12 884
Møllendalsveien, midlertidig botilbud	09	Boligtiltak	BY 383/25	84 630	84 630	84 630	0	4.kv. 2027	26 000	26 000	0	0
Nattland oppveksttun - permanent bruk paviljong og ballbane	01B	Skole		IA	40 851	40 851	0	Ferdig	0	0	0	0
Nattland oppveksttun - skoledel	01B	Skole	BR 1188-14	435 000	608 300	608 300	0	Ferdig	0	0	0	0
Nattlandsfjellet borehullsledning	18A	Vann og avløp		IA	25 000	25 000	0	1.kv. 2030	0	0	0	0
Naust til brannbåten (Sjøbrand) – prosjektutvikling	07	Brannvesen	343/22	2 125 000	7 339	4 315	3 024	4.kv. 2030	1 000	1 000	0	0

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett				Årets budsjett				
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Nedre Nygård del 2 va-anlegg	18A	Vann og avløp	UFKN 153/24	47 000	48 640	48 640	0	4.kv. 2030	0	0	0	0
Nedre Totland bofellesskap	03C	Tjenester til utviklingshemmede	BY 133/24	104 460	104 460	135 900	-31 440	4.kv. 2027	14 362	14 362	0	0
Neset deponi kommunal andel (50%)	10D	Klima og miljø	BY109/19	IA	25	25	0	Ferdig	0	0	0	0
Neset deponi kommunal andel (50%)	18B	Renovasjon	BY109/19	55 100	37 746	37 746	0	Ferdig	0	0	0	0
Nesttun elvepark	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	718	718	0	Ferdig	0	0	0	0
Nesttun idrettspark	13	Idrett		IA	23 161	23 161	0	Ferdig	0	0	0	0
Nesttunvassdraget (flomsikring)	10D	Klima og miljø		IA	28 794	28 794	0	3.kv. 2031	3 509	4 103	-594	594
Nordnes oppveksttun - skoledel	01A	Barnehage	BY 46-18	IA	-218 914	-218 914	0	Ferdig	0	0	0	0
Nordnes oppveksttun - skoledel	01B	Skole	BY 46-18	274 000	224 917	224 917	0	Ferdig	0	0	0	0
Nordås barnehage - totalrehabilitering	01A	Barnehage	2019/78262-4	IA	22 246	22 246	0	Ferdig	0	0	0	0
Norges fiskerimuseum - rehabilitering	12	Kultur	BR 1355-11	26 600	-44	-44	0	Ferdig	0	0	0	0
Ny barneskole på Dokken - prosjektutvikling	01B	Skole		IA	62 000	62 000	0	4.kv. 2038	0	300	-300	300
Ny informasjonsstruktur og publiseringsløsning, IKT Konsern	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	AD 2018/40278-2	5 268	7 495	7 495	0	Ferdig	0	0	0	0
Ny Krohnborg skole, rehabilitering og nybygg	01B	Skole	BR 1449-10	264 500	0	0	0	Ferdig	0	0	0	0
Ny løsning for kursadministrasjon	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		IA	0	0	0	Ferdig	0	0	0	0
Ny ungdomsskole på Nordnes - prosjektutvikling	01B	Skole		IA	45 000	45 000	0	4.kv. 2030	0	0	0	0
Ny-Krohnborg - utvidelse tårn	01B	Skole		IA	6 648	6 648	0	Ferdig	0	0	0	0
Nye lastbalanserere til datasenteret og datafjell	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		IA	7 568	7 568	0	Ferdig	0	0	0	0
Nye overvannssystem	18A	Vann og avløp		IA	9 876	9 876	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Nye søyler Torgallmenningen	10C	Naturforvaltning og parkdrift	BY 108/19	25 000	30 163	30 163	0	Ferdig	0	0	0	0
Nygårdsparken	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	23 683	23 683	0	Ferdig	0	0	0	0
Nygårdsparken infrastruktur	10C	Naturforvaltning og parkdrift	KFIN 36/18	24 500	29 046	29 046	0	Ferdig	0	0	0	0
Nygårdsparken midtre del	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	26	26	0	4.kv. 2025	0	0	0	0
Nygårdsparken nedre del	10C	Naturforvaltning og parkdrift	BY 362/20	67 000	87 279	87 279	0	4.kv. 2026	12 592	12 592	0	0

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett				Årets budsjett			
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Nyhavn avløpsledning og separer overvann	18A	Vann og avløp		IA	1 398	1 398	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Nytt fagsystem eiendomsskatt	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		IA	1 260	1 260	0	4.kv. 2027	0	0	0	0
Nytt familiesenter for Bergen og omegn - prosjektutvikling	04B	Sosialhjelp og andre sosiale tjenester		IA	29 384	30 375	-991	2.kv. 2028	2 000	100	1 900	-1 900
Nytt HR- og økonomisystem	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	BY 05/26	IA	42 900	42 900	0	4.kv. 2030	3 600	2 600	1 000	-1 000
Nytt inkassosystem	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	0	IA	3 400	3 400	0	3.kv. 2027	400	400	0	0
Nytt oppdragshåndteringssystem 110 - sentralene	07	Brannvesen	2025/144100-1	IA	8 351	8 351	0	4.kv. 2025	0	0	0	0
Nytt pleie- og omsorgssystem (erstatning for Visma Profil)	03A	Tjenester til eldre	0	IA	27 778	27 778	0	4.kv. 2029	0	0	0	0
Nytt SaksArkivSystem (SAS-prosjektet)	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		IA	47 865	47 865	0	Ferdig	0	0	0	0
Nytt tak Fyllingsdalen kirke	06	Overføringer til trossamfunn		IA	20 000	20 000	0	Ferdig	0	0	0	0
Nytt tolkesystem	04C	Introduksjons- og tolketjenester		IA	-40	-40	0	Ferdig	0	0	0	0
Nytt øvelsesfelt på Flesland	07	Brannvesen		IA	10 766	10 766	0	Ferdig	0	0	0	0
Nærmiljøanlegg	10C	Naturforvaltning og parkdrift		9 500	1 097	1 097	0	4.kv. 2026	0	0	0	0
Nødstrøm sykehjem - ref prosj. 030060	03A	Tjenester til eldre		IA	9	9	0	Ferdig	0	0	0	0
Odins vei 102, bofellesskap - prosjektutvikling	03C	Tjenester til utviklingshemmede		IA	77	77	0	4.kv. 2025	0	0	0	0
Offentlige toaletter	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	305	305	0	Ferdig	0	0	0	0
Olsvik barnehage	01A	Barnehage		IA	35 276	33 276	2 000	4.kv. 2026	4 400	2 400	2 000	-2 000
Olsvik barnehage	08	Samferdsel		IA	0	0	0	4.kv. 2026	0	0	0	0
Olsvik barnehage - BMX-bane	13	Idrett	BR 44/24	IA	28 301	28 301	0	Ferdig	0	0	0	0
Olsvik barnehage - BMX-bane	23	Sentrale inntekter og finansposter	BR 44/24	IA	-124	-124	0	Ferdig	0	0	0	0
Olsvik barnehage - rekkefølgekrav	08	Samferdsel		IA	86	847	-761	4.kv. 2026	22	783	-761	761
Olsvik skole - oppgradering Olsvikhallen - prosjektutvikling	01B	Skole		IA	2 500	2 569	-69	4.kv. 2027	283	283	0	0
Olsvik skole - prosjektutvikling	01B	Skole	0	IA	5 000	5 000	0	4.kv. 2029	0	0	0	0
Olsvikskjenet gangbro	08	Samferdsel	UFKN 130/26	25 000	25 000	25 000	0	4.kv. 2027	17 645	1 645	16 000	-16 000

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett				Årets budsjett			
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Olsvikåsen 30	03C	Tjenester til utviklingshemmede	2020/48054-43	IA	6 274	6 274	0	Ferdig	0	0	0	0
Ombygging - Innbyggerservice	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		IA	1 789	1 789	0	3.kv. 2025	0	0	0	0
Ombygging av Kirkebirkeland 51	03C	Tjenester til utviklingshemmede	2020/71709-1	IA	373	373	0	Ferdig	0	0	0	0
Ombygging av Laksevåg brannstasjon – prosjektutvikling	07	Brannvesen		IA	3 548	0	3 548	4.kv. 2026	0	0	0	0
Ombygging av Leirvikåsen 7,9 og 17 til avlastningsboliger	03C	Tjenester til utviklingshemmede	2020/48054-8	IA	6 802	6 802	0	Ferdig	0	0	0	0
Ombygging av Leirvikåsen 7,9 og 17 til avlastningsboliger	09	Boligtiltak	2020/48054-8	IA	5 195	5 195	0	Ferdig	0	0	0	0
Ombygging av Solheimslien 52	03C	Tjenester til utviklingshemmede		IA	665	665	0	Ferdig	0	0	0	0
Ombygging bofellesskap Sandviksveien 95	03D	Psykisk helse		IA	6 875	6 875	0	4.kv. 2026	6 734	6 734	0	0
Ombygging Nyhavnsveien 10	04A	Tjenester til rusavhengige og bostedsløse		IA	5 000	5 000	0	4.kv. 2026	5 000	5 000	0	0
Ombygging Wergeland bofellesskap - Elvebakken 24	03D	Psykisk helse		IA	4 700	4 700	0	4.kv. 2026	4 573	4 573	0	0
Oppgrad./ombygg vannbehandl.anl.	18A	Vann og avløp		IA	-718	-718	0	Ikke vurdert	0	0	0	0
Oppgradering av Bjørgeveien 241	09	Boligtiltak		IA	5 000	5 000	0	4.kv. 2027	5 000	5 000	0	0
Oppgradering av lysanlegg	13	Idrett	2024/148736-1	-	-	-	-	Løpende	5 520	5 520	0	0
Oppgradering KODE 1	12	Kultur	UFKN 15/22	IA	31 000	31 000	0	2.kv. 2026	7 786	4 651	3 135	-3 135
Oppgradering og utvidelse av IKT-infrastruktur	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		-	-	-	-	Løpende	7 200	7 200	0	0
Oppgradering uteareal barnehage	01A	Barnehage		IA	4 368	4 368	0	4.kv. 2027	0	0	0	0
Opprusting av nærmiljø – Bøhmergaten/Løvstakksiden	08	Samferdsel	BY 316/23	85 300	87 951	89 481	-1 530	4.kv. 2027	18 179	9 893	8 286	-8 286
Opprusting av nærmiljø – Nedre Nygård/Nygårdshøyden	08	Samferdsel		IA	44 631	40 945	3 685	4.kv. 2030	500	500	0	0
Ordinære utleieboliger - Kjøp av 15+1	09	Boligtiltak	FF 124-16	47 458	34 670	34 670	0	Ferdig	0	0	0	0
Ortun skole - svømmehall	01B	Skole	BY 22/20	IA	4 197	4 197	0	Ferdig	0	0	0	0
Paradis skole - prosjektutvikling	01B	Skole	0	IA	6 500	6 500	0	4.kv. 2026	500	0	500	-500
Parker rehabilitering	10C	Naturforvaltning og parkdrift		-	-	-	-	Løpende	1 440	1 440	0	0
Pasientvaslingssystem	03A	Tjenester til eldre		IA	11 513	11 513	0	Ferdig	0	0	0	0

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett				Årets budsjett			
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Permanent toalett Nordnesparken - utredning	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	374	374	0	Ferdig	0	0	0	0
Petedalsmyra botiltak	09	Boligtiltak	BY 249/23	111 400	93 179	93 179	0	1.kv. 2026	1 800	1 800	0	0
Pilot modulbygg - prosjektutvikling	09	Boligtiltak		IA	4 900	4 195	705	4.kv. 2027	1 000	1 000	0	0
Piloter, planlegging og uttesting autonome kjøretøy	10D	Klima og miljø		IA	2 000	2 000	0	Ferdig	0	0	0	0
Produksjon av vann	18A	Vann og avløp		-	-	-	-	Løpende	26 135	21 769	4 365	-4 365
Prosjektoppfølgingssystem, andel BFEE	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		IA	0	0	0	Ferdig	0	0	0	0
Prosjektutredning/prosjektering	01B	Skole		IA	985	985	0	Ferdig	0	0	0	0
Rapportutvikling offentlige planer	10A	Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern		IA	93	93	0	4.kv. 2025	0	0	0	0
Rapportutvikling offentlige planer	10B	Private planer og byggesak		IA	299	299	0	4.kv. 2025	0	0	0	0
Reetablering av kunstgressbaner på Liland, Nesttun og Nymark	13	Idrett		IA	6 559	6 559	0	4.kv. 2025	0	0	0	0
Rehabilitering av Flaktveit barnehage - prosjektutvikling	01A	Barnehage		IA	3 746	3 746	0	Ferdig	0	0	0	0
Rehabilitering av kaier ved Kystkultursenteret i Sandviken	12	Kultur	BY 1069/24	IA	51 457	51 457	0	3.kv. 2025	0	0	0	0
Rehabilitering av kaier ved Kystkultursenteret i Sandviken	13	Idrett	BY 1069/24	IA	373	373	0	3.kv. 2025	0	0	0	0
Rehabilitering av kaier ved Kystkultursenteret i Sandviken	14	Næring	BY 1069/24	IA	250	250	0	3.kv. 2025	0	0	0	0
Rehabilitering av kaier ved kystkultursenteret i Sandviken – Steinmolo	12	Kultur		IA	2	2	0	2.kv. 2025	0	0	0	0
Rehabilitering av kommunale broer, tunneler og murer	08	Samferdsel		-	-	-	-	Løpende	41 823	22 202	19 621	-19 621
Rehabilitering av Ole Bull fonteneanlegg	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	27 354	21 000	6 354	4.kv. 2029	686	686	0	0
Rehabilitering kommunale veier	08	Samferdsel		-	-	-	-	Løpende	8 000	3 500	4 500	-4 500
Renere havn - for Bybanen	10D	Klima og miljø		IA	79	79	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Renere Havn - Prosjektkoordinator	10D	Klima og miljø		IA	30 201	30 201	0	4.kv. 2034	1 636	1 636	0	0
Renere Havn - Prosjektkoordinator	23	Sentrale inntekter og finansposter		IA	-156	-156	0	4.kv. 2034	0	0	0	0
Renere havn - Puddefjorden tiltak	10D	Klima og miljø	BY0111/16	155 000	138 982	138 982	0	Ferdig	0	0	0	0
Renere Havn - Vågen	10D	Klima og miljø		IA	501 868	501 868	0	3.kv. 2030	25 996	22 520	3 476	-3 476

				Totalbudsjett					Årets budsjett			
Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Renere Havn - Vågen	23	Sentrale inntekter og finansposter		IA	-42	-42	0	3.kv. 2030	0	0	0	0
Renere havn (del II)	10D	Klima og miljø		IA	-2 150	-2 150	0	Ferdig	0	0	0	0
Renere Havn del 2	10D	Klima og miljø		IA	938	938	0	Ferdig	0	0	0	0
Riplegården høydebasseng	18A	Vann og avløp	BR 1266/23	19 000	19 069	19 069	0	2.kv. 2025	0	0	0	0
Rolland skole, riving og nybygg	01B	Skole	BY 120/25	497 300	497 300	475 300	22 000	2.kv. 2028	123 118	126 118	-3 000	3 000
Rollandsbanen kunstgress	13	Idrett	FMS BFEE 201420034-14	IA	13 901	13 901	0	Ferdig	0	0	0	0
Rollandshallen – rehabilitering	13	Idrett	0	IA	3 000	62 319	-59 319	3.kv. 2028	2 700	1 200	1 500	-1 500
Rollandslia bofellesskap - prosjektutvikling	03C	Tjenester til utviklingshemmede		IA	22 006	1 592	20 413	Ferdig	3 000	50	2 950	-2 950
Rollandsparken - naturlekepark	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	62 466	59 232	3 234	4.kv. 2031	500	500	0	0
Rothaugen skole - prosjektutvikling	01B	Skole	0	IA	40 000	41 610	-1 610	4.kv. 2029	5 000	500	4 500	-4 500
Rullering av kjernenett	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		IA	3 909	3 909	0	4.kv. 2033	0	0	0	0
Rørfornying av vann- og avløpsledninger	18A	Vann og avløp		-	-	-	-	Løpende	55 876	94 126	-38 251	38 251
Rå skole, idrettshall	01B	Skole	BY 177/23	129 800	145 000	145 000	0	2.kv. 2026	21 700	29 000	-7 300	7 300
Rådal avfallsdeponi	18B	Renovasjon		IA	42 000	42 000	0	4.kv. 2030	6 851	6 851	0	0
Salg av eiendom / kapitalfrigjøring EBE	14	Næring		-	-	-	-	Løpende	500	0	500	-500
Salhus skole – konseptvalgutredning	01B	Skole		IA	3 767	3 767	0	Ferdig	0	0	0	0
Salhus skole – konseptvalgutredning	13	Idrett		IA	207	207	0	Ferdig	0	0	0	0
Salhus skule - Landmarkhuset	01B	Skole		IA	5 687	5 687	0	3.kv. 2025	0	0	0	0
Salhus-Kistebakkane-Naustvegen avløpsledning	18A	Vann og avløp		IA	202 342	202 342	0	4.kv. 2027	0	0	0	0
Samarbeidsprosjekt vannledninger	18A	Vann og avløp		IA	-3 645	-3 645	0	Ikke vurdert	0	0	0	0
Samfunnssikkerhetens hus	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	BR 1342/20	IA	14 227	14 227	0	Ferdig	0	0	0	0
Samfunnssikkerhetens hus	17	Beredskap og sivilforsvar	BR 1342/20	IA	5 490	5 490	0	Ferdig	0	0	0	0
Sandbrekkevegen bosenter	03D	Psykisk helse		IA	0	176 946	-176 946	4.kv. 2029	0	4 000	-4 000	4 000
Sandbrekkevegen bosenter	09	Boligtiltak		IA	25 154	19 954	5 200	4.kv. 2029	5 200	0	5 200	-5 200
Sanddalsringen botiltak	09	Boligtiltak		IA	14 231	14 231	0	2.kv. 2026	0	0	0	0
Sandsli bo- og aktivitetssenter	03A	Tjenester til eldre	BY 275-16	823 400	56 208	56 208	0	Ferdig	0	0	0	0
Sandslihaugen 30 - ISB	01B	Skole	BY 118/18	66 000	66 465	66 465	0	Ferdig	0	0	0	0

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett				Årets budsjett			
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Sandviken brannstasjon - rehabilitering	07	Brannvesen		IA	11 625	11 625	0	Ferdig	0	0	0	0
Satsing på realfag	01B	Skole		IA	3 773	3 773	0	4.kv. 2026	0	0	0	0
Seljedalen Barnehage - Prosjektutvikling	01A	Barnehage	0	IA	3 000	3 115	-115	4.kv. 2028	500	200	300	-300
Sentral korreksjon	01A	Barnehage		-	-	-	-	Løpende	-17 522	-17 522	0	0
Sentral korreksjon	03A	Tjenester til eldre		-	-	-	-	Løpende	-121 948	-121 948	0	0
Sentral korreksjon	01B	Skole		-	-	-	-	Løpende	-101 301	-101 301	0	0
Sentral korreksjon	09	Boligtiltak		-	-	-	-	Løpende	-21 187	-21 187	0	0
Sentral korreksjon	12	Kultur		-	-	-	-	Løpende	-59 622	-59 622	0	0
Sentral korreksjon	13	Idrett		-	-	-	-	Løpende	-28 420	-28 420	0	0
Sentralbadet scenekunsthus	12	Kultur	BY 20/21	730 600	829 956	829 956	0	Ferdig	215 524	189 224	26 300	-26 300
Sentralbadet, påbygg kontorseksjon	12	Kultur	BY 20/21	156 300	172	172	0	3.kv. 2026	0	0	0	0
Sentralbadet, påbygg kontorseksjon	14	Næring	BY 20/21	IA	15 852	15 852	0	3.kv. 2026	0	0	0	0
Sentralbadet, påbygg kontorseksjon	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	BY 20/21	IA	12 176	12 176	0	3.kv. 2026	0	0	0	0
Sentrumslekeplass - første utbyggingstrinn	10C	Naturforvaltning og parkdrift	UFKN 35/22	20 400	28 690	28 690	0	Ikke vurdert	486	486	0	0
Sikkerhetstiltak på bygg utleid til KODE	12	Kultur		IA	3 000	3 000	0	Ferdig	0	0	0	0
Sikre tilstrekkelig kapasitet for ungdomsskoleelever i Ytrebygda (KVU)	01B	Skole		IA	3 500	3 500	0	Ikke vurdert	3 500	3 500	0	0
Siljuslåtten sykehjem	03A	Tjenester til eldre	BY 209-15	393 500	131 400	131 400	0	Ferdig	0	0	0	0
Skeie skole - kapasitetsutvidelse og rehabilitering	01B	Skole	BY 138-15	95 000	104 750	104 750	0	Ferdig	0	0	0	0
Skjold skole - tak og ventilasjonsanlegg	01B	Skole	FK 139-17 (2017/05686-2)	40 000	22 000	22 000	0	Ferdig	0	0	0	0
Skjoldtun - Oppgradere bygg for nettilgang,	03A	Tjenester til eldre		IA	500	500	0	Ferdig	0	0	0	0
Skoglien 17	09	Boligtiltak	2020/48054-32	IA	8 217	8 217	0	Ferdig	0	0	0	0
Skole - Rehabilitering og nybygg	01B	Skole		-	-	-	-	Løpende	10 900	500	10 400	-10 400
Skredderdalen dam	18A	Vann og avløp	BR 1336/22	17 700	17 700	17 700	0	4.kv. 2029	0	0	0	0
Skur 7 - Statsraad Lehmkuhl	14	Næring		IA	10 600	10 600	0	4.kv. 2027	1 271	1 271	0	0
Slettebakken avfallsdeponi	10C	Naturforvaltning og parkdrift	BY 116/20	IA	0	0	0	4.kv. 2025	0	0	0	0
Slettebakken avfallsdeponi	10D	Klima og miljø	BY 116/20	IA	84	84	0	4.kv. 2025	0	0	0	0
Slettebakken avfallsdeponi	18B	Renovasjon	BY 116/20	321 000	643 597	643 597	0	4.kv. 2025	341	341	0	0

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett					Årets budsjett			
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Slettebakken barnehage - prosjektutvikling	01A	Barnehage		IA	10 682	11 102	-420	4.kv. 2031	0	0	0	0
Slettebakken idrett - rekkefølgekrav	13	Idrett	0	IA	131 610	131 610	0	4.kv. 2034	11 610	5 010	6 600	-6 600
Slettebakken idrettsby fase 1A	13	Idrett		IA	5 000	69 000	-64 000	4.kv. 2029	5 000	5 000	0	0
Slettebakken skole - konseptvalgutredning	01B	Skole		IA	9 510	9 510	0	4.kv. 2026	1 040	1 040	0	0
Slettebakken skole - oppgradering ventilasjon	01B	Skole	UFKN 22/24	IA	35 000	34 552	448	Ikke vurdert	2 784	2 336	448	-448
Slettebakken skole, tilretteleggingstiltak ISB	01B	Skole		IA	81 851	81 851	0	Ferdig	0	0	0	0
Slettebakken steinfylling	13	Idrett		IA	10 000	10 403	-403	2.kv. 2026	9 164	9 567	-403	403
Slåtthaug skole - rehabilitering og nybygg	01B	Skole	BY 27/26	631 500	631 500	631 500	0	2.kv. 2029	41 500	50 000	-8 500	8 500
Smart oppvekst	01A	Barnehage		-	-	-	-	Løpende	0	0	0	0
Smart oppvekst	01B	Skole		-	-	-	-	Løpende	0	0	0	0
Snarveier til bybaneholdeplasser	08	Samferdsel	BR 1233/16	21 250	26 870	26 870	0	Ferdig	0	0	0	0
Solbakken barnehage - prosjektutvikling	01A	Barnehage		IA	5 190	0	5 190	4.kv. 2026	0	0	0	0
Stamskaret pumpestasjon uv-anlegg	18A	Vann og avløp		IA	4 876	4 876	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Starefossvingen overvannsanlegg	18A	Vann og avløp		IA	1 365	1 365	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Steinsvikneset	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	8 913	8 913	0	1.kv. 2027	5 075	1 726	3 349	-3 349
Stemmemyren breddefotball	13	Idrett	FK 136-16	11 400	9 636	9 636	0	Ferdig	0	0	0	0
Stemmemyren toppfotball	13	Idrett	FK 136-16	IA	50 502	50 502	0	Ferdig	0	0	0	0
Stemmeveien vannledning	18A	Vann og avløp		8 385	10 869	10 869	0	Ferdig	0	0	0	0
Stendafjellet	18A	Vann og avløp	UFKN 23/21	32 600	33 676	33 676	0	Ferdig	0	0	0	0
Storavatnet park- og friluftsområde	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	94 035	96 596	-2 561	4.kv. 2031	2 042	2 042	0	0
Storbotn utleieboliger	09	Boligtiltak	BY 238/22	50 200	50 200	45 800	4 400	1.kv. 2027	23 500	23 500	0	0
Store Lungegårdsvann	10D	Klima og miljø	BY 105/22	211 900	170 053	170 053	0	Ikke vurdert	265	265	0	0
Store Lungegårdsvann vannledning	18A	Vann og avløp	UFKN 170/24	IA	19 951	19 951	0	4.kv. 2027	6 602	7 039	-437	437
Storediket (dammer)	18A	Vann og avløp	UFKN 68/25	31 000	30 981	30 981	0	4.kv. 2029	10 714	11 834	-1 120	1 120
Storetveit skole - rehabilitering, kapasitetsøkning og ny idrettshall	01B	Skole	BY 239/26	IA	856 800	866 400	-9 600	2.kv. 2030	9 700	10 000	-300	300
Storetveit skole rekkefølgekrav	08	Samferdsel	UFKN 90/26	IA	43 500	43 500	0	2.kv. 2030	4 600	4 300	300	-300

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett				Årets budsjett			
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Storetveit sykehjem - oppgradering	03A	Tjenester til eldre	UFKN-sak 20/21	28 000	0	0	0	Ferdig	0	0	0	0
Supplering av lyspunkter på eksisterende anlegg	08	Samferdsel	BY 1111/20	-	-	-	-	Løpende	3 800	1 000	2 800	-2 800
Svaneviksveien 4 bofellesskap	03C	Tjenester til utviklingshemmede	2023/278899-3	IA	7 826	7 826	0	Ferdig	0	0	0	0
Sykehjem 2 - prosjektutvikling	03A	Tjenester til eldre		IA	213 500	222 864	-9 364	4.kv. 2029	8 800	2 600	6 200	-6 200
Sykkeltiltak Nonnekloppen til Florida	08	Samferdsel	UFKN 114/24	36 700	37 052	37 052	0	2.kv. 2026	10 968	10 968	0	0
Sykling mot enveisregulerte gater	08	Samferdsel		IA	6 480	6 480	0	Ferdig	0	0	0	0
Sædalen skole - trafikksikring	01B	Skole		IA	-492	-492	0	Ferdig	0	0	0	0
Sædalssvingene vannledning	18A	Vann og avløp		IA	3 670	3 670	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Sælen oppvekstun - oppgradering	01A	Barnehage	0	IA	17 400	17 400	0	2.kv. 2027	14 969	4 969	10 000	-10 000
Sælenvassdraget - Oaseparken	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	23 500	0	23 500	3.kv. 2032	0	0	0	0
Sælenvassdraget - Utløp fra Ortuvannet	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	23 000	1 950	21 050	4.kv. 2029	1 950	1 520	430	-430
Sælenvassdraget del 1 - Lynghaugparken	10C	Naturforvaltning og parkdrift	BR 1126/19	10 500	29 842	29 842	0	Ferdig	0	0	0	0
Sætrevegen ringledning	18A	Vann og avløp		IA	4 939	4 939	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Søre Skogvei barnehage	01A	Barnehage		IA	9 791	9 791	0	Ferdig	0	0	0	0
Søreide ballbane	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	12 628	12 628	0	Ferdig	0	0	0	0
Søreide ungdomsskole, nybygg - prosjektutvikling	01B	Skole		IA	16 549	16 549	0	Ferdig	996	996	0	0
Søråshøgda skole - modulbygg Tunesflaten	01B	Skole	BY 220-17	125 000	-9 117	-9 117	0	Ferdig	0	0	0	0
Søråshøgda skole - utvidelse B14	01B	Skole		IA	0	0	0	Ferdig	0	0	0	0
Tak - administrasjonsbygg	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	FMS 201618177-18	5 000	1 969	1 969	0	Ferdig	0	0	0	0
Tak og fasade - skoler	01B	Skole		IA	23 526	23 526	0	Ferdig	0	0	0	0
Tak og fasade sykehjem	03A	Tjenester til eldre		IA	14 600	14 600	0	Ferdig	0	0	0	0
Tertnes skole - Gymbygget - Prosjektutvikling	01B	Skole	0	IA	4 000	4 000	0	4.kv. 2028	0	0	0	0
Tilfluktsrom - oppgradering mv	17	Beredskap og sivilforsvar		-	-	-	-	Løpende	5 506	4 908	598	-598
Tilgjengeliggjøring av data Bergen kommune	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	AD 2018/31738	4 300	6 700	6 700	0	Ferdig	0	0	0	0
Tilkobling bossnett, Torgflaten	14	Næring		IA	2 800	2 800	0	4.kv. 2026	2 800	2 800	0	0

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett				Årets budsjett				
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Tilpasning av lokaler - sekkepost	03A	Tjenester til eldre		-	-	-	-	Løpende	4 105	4 108	-3	3
Tiltak for gående	08	Samferdsel		-	-	-	-	Løpende	16 521	10 521	6 000	-6 000
Tiltak for personer med funksjonsnedsettelser	01A	Barnehage		-	-	-	-	Løpende	400	400	0	0
Tiltak for personer med funksjonsnedsettelser	01B	Skole		-	-	-	-	Løpende	9 401	10 370	-970	970
Tjønnenbanene, rehabilitering	13	Idrett		IA	3 945	3 945	0	Ferdig	0	0	0	0
Todnehaugen bofellesskap - Omb/rehab	03C	Tjenester til utviklingshemmede		IA	-841	-841	0	Ferdig	0	0	0	0
Toppe høydebasseng, borehullsledning	18A	Vann og avløp		IA	2 578	2 578	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Torgboder pilot	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	2 395	2 395	0	4.kv. 2025	0	0	0	0
Torvetua va-anlegg	18A	Vann og avløp	ADM 201122834-42	IA	3 493	3 493	0	Ferdig	0	0	0	0
Trafikksikring	08	Samferdsel		-	-	-	-	Løpende	26 307	14 776	11 531	-11 531
Trapp ved Christie Krybbe skoler	01B	Skole		IA	6 000	6 000	0	2.kv. 2026	2 648	2 648	0	0
Troldhaugen - oppgraderingstiltak	12	Kultur		IA	7 041	7 041	0	2.kv. 2026	7 000	7 000	0	0
Trådløse nettverk i skolen	01B	Skole		IA	2 070	2 070	0	4.kv. 2026	0	0	0	0
Tunesflaten idrettshall	01B	Skole	BY 45-18	90 000	95 198	95 198	0	Ferdig	0	0	0	0
Turveinett/ friluftstiltak inkl. Byfjellene	10C	Naturforvaltning og parkdrift		-	-	-	-	Løpende	19 991	10 192	9 799	-9 799
Tveiterås skole - riving og nybygg	01B	Skole	BY 217-20	262 600	251 777	251 777	0	Ferdig	3 372	3 372	0	0
Ulriken erstatningsskole	01B	Skole	BY 267/24	152 000	115 000	115 000	0	1.kv. 2027	37 662	37 662	0	0
Ulset Vest erstatningsbarnehage - prosjektutvikling	01A	Barnehage		IA	155	155	0	Ferdig	0	0	0	0
Ulsmåg skole - ballbane	01B	Skole		IA	2 600	2 600	0	Ferdig	0	0	0	0
Ulsmåg skole - ny skole	01B	Skole	BR 1048-13	225 500	284 731	284 731	0	Ferdig	0	0	0	0
Universell utforming Lysverket	12	Kultur		IA	150	150	0	Ferdig	0	0	0	0
Unneland avløpspumpestasjon	18A	Vann og avløp		IA	2 900	2 900	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Utbedring av uteplass ved MO Gyldenpris	04A	Tjenester til rusavhengige og bostedsløse		IA	5 000	5 000	0	4.kv. 2026	5 000	5 000	0	0
Utbygging og vedlikehold av infrastruktur	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		IA	2 800	2 800	0	4.kv. 2027	0	0	0	0
Utbyggingsavtaler Espehaugen	08	Samferdsel		IA	1 000	1 012	-12	4.kv. 2045	175	175	0	0
Utbyggingsavtaler Fyllingsdalen	08	Samferdsel		IA	662	662	0	4.kv. 2029	0	0	0	0
Utbyggingsavtaler Janaflaten	08	Samferdsel		IA	11 094	11 094	0	4.kv. 2027	28	28	0	0

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett				Årets budsjett				
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Utbyggingsavtaler Kokstad	08	Samferdsel		-	-	-	-	Løpende	200	200	0	0
Utbyggingsavtaler Møllendal	08	Samferdsel		-	-	-	-	Løpende	144	144	0	0
Utbyggingsavtaler Møllendal	10C	Naturforvaltning og parkdrift		-	-	-	-	Løpende	229	229	0	0
Utbyggingsavtaler Nyhavnsveien	08	Samferdsel		IA	-660	-660	0	Ferdig	0	0	0	0
Utbyggingsavtaler Paradis	10C	Naturforvaltning og parkdrift		-	-	-	-	Løpende	329	329	0	0
Utbyggingsavtaler Sandsliåsen	08	Samferdsel		-	-	-	-	Løpende	180	180	0	0
Utbyggingsavtaler Skjold	08	Samferdsel		IA	200	200	0	4.kv. 2045	187	187	0	0
Utbyggingsavtaler Søreide	08	Samferdsel		-	-	-	-	Løpende	433	433	0	0
Utbyggingsavtaler Søreide	10C	Naturforvaltning og parkdrift		-	-	-	-	Løpende	3 030	3 030	0	0
Utbyggingsavtaler Wergeland	08	Samferdsel		-	-	-	-	Løpende	2 904	2 904	0	0
Utbyggingsavtaler Wergeland	10C	Naturforvaltning og parkdrift		-	-	-	-	Løpende	2 501	1 001	1 500	-1 500
Utbyggingsavtaler Åsane senter	08	Samferdsel		IA	-28	-28	0	Ferdig	0	0	0	0
Uteareal ved Strax-huset	04A	Tjenester til rusavhengige og bostedsløse	BY 1195-18	12 800	-152	-152	0	Ferdig	0	0	0	0
Utfylling av sjøareal i Jekteviken	14	Næring		IA	50 000	50 000	0	4.kv. 2026	48 705	10 000	38 705	-38 705
Utredninger idrett	13	Idrett		IA	7 577	7 577	0	Ferdig	0	0	0	0
Utredninger skole	01B	Skole		IA	8 379	8 379	0	Ferdig	0	0	0	0
Utredninger sykehjem	03A	Tjenester til eldre		IA	6 750	6 750	0	Ferdig	0	0	0	0
Utredningsmidler Handlingsplan 2-5 skolerehab.	01B	Skole		IA	-338	-338	0	Ferdig	0	0	0	0
Utskifting Oljeutskillere i brannstasjonene i Åsane, Arna og Laksevåg	07	Brannvesen	1061/25	IA	1 400	1 400	0	2.kv. 2027	1 050	1 050	0	0
Utstyr til giftfri ugressbekjempelse	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	-1 000	-1 000	0	Ferdig	0	0	0	0
Utvidelsesmuligheter for magasinlokaler i Hansaparken	16	Administrasjon og fellesfunksjoner	201502073-24	1 000	934	934	0	Ferdig	0	0	0	0
Utvikling av Torget/Bryggen – prosjektering	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	6 350	6 350	0	4.kv. 2026	289	289	0	0
Varden skole - rehabilitering	01B	Skole	BY 47-15	224 000	296 000	296 000	0	Ferdig	0	0	0	0
Varden skole, utvidelse	01B	Skole		IA	22 836	22 836	0	Ferdig	0	0	0	0
Veilys	08	Samferdsel	UFKN 75/26	IA	49 000	49 000	0	4.kv. 2037	49 000	49 000	0	0
Vektorisering av reguleringsplaner	10B	Private planer og byggesak		IA	2 250	2 250	0	Ferdig	0	0	0	0
Vestre Sikthaugen 17	09	Boligtiltak	2020/48054-34	IA	2 912	2 912	0	Ferdig	0	0	0	0

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett				Årets budsjett			
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Vågstrappen - prosjektutvikling	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	200	200	0	Ferdig	0	0	0	0
Ytre Arna skole - prosjektutvikling	01B	Skole		IA	33 510	34 416	-905	1.kv. 2028	1 000	800	200	-200
Ytrebygda skole - Svømmehall - Prosjektutvikling	01B	Skole	0	IA	4 000	4 000	0	2.kv. 2027	4 000	1 500	2 500	-2 500
Økt kapasitet på sikkerhetsløsninger mot internett fra Bergen kommunes interne nettverk	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		IA	8 099	8 099	0	2.kv. 2026	0	0	0	0
Øvre Fantoftåsen 48	03C	Tjenester til utviklingshemmede	2023/278899-71	IA	5 050	3 330	1 720	Ferdig	1 878	158	1 720	-1 720
Øvre Smøråsvegen va-anlegg	18A	Vann og avløp		9 400	12 057	12 057	0	1.kv. 2025	0	0	0	0
Øvrige investeringer	01A	Barnehage		247 400				Ikke vurdert	1 686	1 686	0	0
Øvrige investeringer	01A	Barnehage		70 400				Ikke vurdert	672	672	0	0
Øvrige investeringer	01B	Skole		350 676				Ikke vurdert	-127	-127	0	0
Øvrige investeringer	01B	Skole		734 000				Ikke vurdert	1 342	1 385	-42	42
Øvrige investeringer	01B	Skole		IA				Ikke vurdert	1 429	1 429	0	0
Øvrige investeringer	03A	Tjenester til eldre		IA				Ikke vurdert	445	310	135	-135
Øvrige investeringer	03A	Tjenester til eldre		639 800				Ikke vurdert	252	57	195	-195
Øvrige investeringer	03C	Tjenester til utviklingshemmede		356 986				Ikke vurdert	370	370	0	0
Øvrige investeringer	03C	Tjenester til utviklingshemmede		IA				Ikke vurdert	758	758	0	0
Øvrige investeringer	08	Samferdsel		56 900				Ikke vurdert	376	76	300	-300
Øvrige investeringer	08	Samferdsel		8 000				Ikke vurdert	462	462	0	0
Øvrige investeringer	08	Samferdsel		IA				Ikke vurdert	58	86	-27	27
Øvrige investeringer	09	Boligtiltak		IA				Ikke vurdert	652	652	0	0
Øvrige investeringer	09	Boligtiltak		106 400				Ikke vurdert	316	316	0	0
Øvrige investeringer	09	Boligtiltak		IA				Ikke vurdert	5 000	5 000	0	0

Investering	Tj.omr.	Tjenesteområde	Saksref	Totalbudsjett					Årets budsjett			
				Godkj.vedtak	Vedtatt totalt	Total prognose	Avvik prognose	Estimert ferdig (kvartal)	Justert budsjett	Årsprognose	Avvik prognose	Forslag til bud.endr. år 1
Øvrige investeringer	10C	Naturforvaltning og parkdrift		13 100				Ikke vurdert	85	0	85	-85
Øvrige investeringer	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA				Ikke vurdert	312	0	312	-312
Øvrige investeringer	12	Kultur		IA				Ikke vurdert	78	78	0	0
Øvrige investeringer	13	Idrett		96 800				Ikke vurdert	948	948	0	0
Øvrige investeringer	13	Idrett		IA				Ikke vurdert	177	177	0	0
Øvrige investeringer	13	Idrett		IA				Ikke vurdert	28	28	0	0
Øvrige investeringer	16	Administrasjon og fellesfunksjoner		IA				Ikke vurdert	3 673	3 317	356	-356
Øvrige investeringer	18A	Vann og avløp		238 500				Ikke vurdert	215	292	-77	77
Øvrige investeringer	18A	Vann og avløp		IA				Ikke vurdert	2	2	0	0
Øvrige investeringer	18A	Vann og avløp		IA				Ikke vurdert	50	0	50	-50
Øvrige prosjekt	10C	Naturforvaltning og parkdrift		IA	-7 000	-7 000	0	4.kv. 2025	0	0	0	0
Øvrige prosjekt	10D	Klima og miljø		IA	-30	-30	0	4.kv. 2025	0	0	0	0
Åsamyrane - Salhusvn. Øst, va-anlegg	18A	Vann og avløp	BR1094/15	4 850	-4 656	-4 656	0	Ferdig	0	0	0	0
Åsane Brannstasjon - ombygging	07	Brannvesen	BY 118/25	50 500	50 500	48 500	2 000	1.kv. 2027	25 461	25 461	0	0
Åsane Kulturhus	12	Kultur	BY 33/19	145 000	0	0	0	Ferdig	0	0	0	0
Åsane kulturhus - inventar og utstyr	12	Kultur	BY 33/19	51 500	8	8	0	Ferdig	0	0	0	0
Åsane nord avløpsnett trinn 1	18A	Vann og avløp	UFKN 66/25	40 000	387 659	387 659	0	4.kv. 2028	5 970	7 826	-1 856	1 856
Åsane nord va-anlegg del 4	18A	Vann og avløp		IA	1 745	1 745	0	4.kv. 2030	0	0	0	0
Åsane tennis	13	Idrett		IA	2 000	2 000	0	4.kv. 2026	2 000	2 000	0	0
Åstveit skole - rehabilitering og nybygg	01B	Skole	BY 35/24	265 000	265 000	265 000	0	2.kv. 2028	104 000	101 000	3 000	-3 000
Åstveittunet 57-82 bofellesskap	03C	Tjenester til utviklingshemmede	2023/278899-1	IA	13 000	13 000	0	4.kv. 2026	6 038	6 038	0	0
Sum									**3 759 470**	**3 319 447**	**440 023**	**-440 023**

Andre forhold

1. Øvrig finansrapportering i tråd med egen forskrift

Markedsendringer i 2026
Rente for et lån med 3 måneders løpetid har økt med om lag 0,55 prosentpoeng siden april og er i overkant av 4,8 prosent per 1.10.26. Rentenivå for langsiktige lån med fast rente i 5 år har økt med vel 0,3 prosentpoeng etter første tertial og er nær 5,3 % pr 1.10.26. Rentenivået har ikke vært høyere siden 2008.

Lånebehov fram til 31.12.2026

Lånebehov (likviditetsbehov)	Beløp i mill.
Lån som forfaller til betaling i fjerde kvartal *)	2 150
Derav prognose for avdrag i resten av året **)	-1 006
Nye investeringslån, rest årets låneramme iht. revidert budsjett	800
Byrådets forslag i tertialrapport 2 til redusert låneopptak i år	-328
Gjenværende lånebehov i 2026	**1 616**

*) Det er inngått avtale om rullerende refinansiering hver tredje måned for et beløp på 800 mill. Beløpet inngår derfor ikke ved beregning av gjenværende lånebehov i år.

**) Av dette beløpet utgjør gjenværende budsjetterte avdrag i driftsbudsjett om lag 918 mill.

Lån til investeringsformål
Budsjetterte nye lån til investeringsformål etter revidert budsjett 2026 utgjør kr 3.030,2 mill. Per 30.09.2026 var det tatt opp 2.230 mill. i nye lån til investeringsformål.

Plasseringer
Per 30.09.2026 hadde bykassen og lånefondet innestående 4.993 mill. på ordinære bankkonti i DNB og andre banker. Dette var 626 mill. kr høyere enn på samme dato i fjor. Omlegging av skattebetalingsystemet i Norge fra og med 1.1.26 medfører at kommunene mottar skatteinntekter på et tidligere tidspunkt enn i fjor. I omleggingsåret er effekten særlig stor fordi kommunen får både inntekter fra november og desember 2025 og for 2026.Til gjengjeld settes skattøret betydelig ned fra og med 1.3.26 slik at totale skatteinntekter for 2026 ikke skal påvirkes av selve omleggingen. Per 31.8.2026 var likviditeten styrket ved at skatteinntektene var om lag 1,5 mrd. høyere enn på samme tid i 2025. Til gjengjeld var det tatt opp vel 1,1 mrd. kr. mindre i investeringslån og Startlån enn i 2025. På samme måte som i tidligere år belastes det meste av avdragsbeløpene først mot slutten av året.

Rentevilkår plasseringer

Plassering	Rentevilkår
DNB Bank ASA	Iht. bankavtale 01.10.23 - 30.09.27
Sparebanker, flytende rente og innskudd i Nordea Bank	Gjennomsnitt: NIBOR 3 mnd. + 0,54 % poeng

Gjeld

Totalgjelden i lånefondet utgjorde 33.760 mill. per 30.09.2026. Dette var en økning på 1.154 mill. siden revidert budsjett. Ved utgangen av april var veid gjeldsløpetid 5,6 år i henhold til lånekontraktene, og vektet rentebindingstid var 1,8 år (veid tid til neste renteregulering.) Veid rentebindingstid er redusert med vel 0,3 år siden revidert budsjett og har sammenheng med at kommunen ikke har inngått fastrenteavtaler etter mars fordi rentenivået er blitt historisk høyt. Veid gjennomsnittlig lånerente var 4,22 %. pr 30.09.2026 som er en økning på 0,15 prosentpoeng siden revidert budsjett. Tabellen under viser nøkkeltall for gjeld.

Nøkkeltall innlån 2026

Beløp i mill.	31.12.25	31.03.26	31.08.26
Lån fra Husbanken	**9 235,2**	**9 385,1**	**9 388,6**
Andel lån med fast rente	91,3 %	79,8 %	79,1 %
Gjennomsnittlig fast rente	3,30 %	3,45 %	3,46 %
Gjennomsnittlig flytende rente	3,47 %	2,84 %	2,90 %
Gjeldsbrevlån	**8 731,5**	**9 131,5**	**10 411,5**
Andel lån med fast rente	29,3 %	39,0 %	29,4 %
Gjennomsnittlig fast rente	4,33 %	4,31 %	4,39 %
Gjennomsnittlig flytende rente	4,61 %	4,54 %	4,86 %
Obligasjons - og sertifikatlån	**13 521,0**	**14 151,0**	**14 021,0**
Andel lån med fast rente	55,1 %	49,8 %	38,2 %
Gjennomsnittlig fast rente	4,15 %	4,21 %	4,13 %
Gjennomsnittlig flytende rente	4,49 %	4,37 %	4,65 %

Beløp i mill.	31.12.25	31.03.26	31.08.26
Totale innlån			
Rentefrie lån	1,5	1,5	1,5
Lån med fast rente	18 445,2	18 103,9	15 836,4
Lån med flytende rente	13 041,1	14 562,1	17 983,2
Sum gjeld	**31 487,7**	**32 667,6**	**33 821,1**
Gjennomsnittlig fast rente	3,79 %	3,91 %	3,87 %
Gjennomsnittlig flytende rente	4,48 %	4,23 %	4,55 %
Andel lån med fast rente	58,6 %	55,4 %	46,8 %
Vektet gjennomsnittlig lånerente inkludert rentebytteavtaler	4,06 %	4,04 %	4,20 %

Fastrentelån i 2026
Fra og med 2026 rapporteres fastrentelån med under ett års gjenværende løpetid som lån med flytende rente. Dette reduserer andelen av gjelden som har fast rente, men påvirker ikke størrelsen på vektet lånerente.

Avdrag og innfrielser de neste 12 mnd. basert på gjeld pr. 30.9.26
I løpet av de kommende 12 måneder forfaller 23 % av gjelden til betaling. Av dette er 3 prosentpoeng avdrag som skal belastes drifts- eller investeringsregnskapet i år.

I gjelds- og finansreglementet er det en bestemmelse som fastsetter at andelen forfall på gjeld de neste 12 mnd. ikke skal utgjøre mer enn 20 % av gjelden etter at budsjetterte, gjenværende avdrag er trukket fra. Dersom en tar hensyn til avdrag i resten av 2026, var kommunen per 30.09.26 nær grensen for den ramme som bystyret gjennom finans- og gjeldsreglementet har vedtatt for refinansieringsrisiko.

Forfall
Lånefondets gjeld i mill. kr fordelt etter årstall når lån og avdrag forfaller til betaling. Beløp i mill. per 30.9.2026.

Årstall	Beløp i mill.
30.9 - 31.12.2026 (inkl. rulleringsavtale 800 mill.)	3 038
2027	6 542
2028	4 414
2029	4 459

Årstall	Beløp i mill.
2030	3 897
2031	1 763
Etter 2031	9 647
Sum lånefondet	**33 760**

Kommunens innlån i mill. kr 01.01.26 - 30.09.26

Lån til investeringsformål:

Type (beløp i mill.)	Lånevilkår sammenlignet med Nibor/ swap	Lånedato	Innfrielsesdato	Lånebeløp	Refinansiering	Nye lån
Gjeldsbrevlån	Swap + 0,26 %-poeng	23.01.2026	23.01.2030	1 000,000	1 000,000	0,000
Obligasjonslån	Swap + 0,353 %-poeng	03.02.2026	03.02.2033	600,000	600,000	0,000
Sertifikatlån	3 mnd. nibor - 0,09 %-poeng	13.02.2025	13.05.2025	530,000	0,000	530,000
Sertifikatlån	3 mnd. nibor - 0,114 %-poeng	17.02.2026	15.06.2026	500,000	0,000	500,000
Sertifikatlån	1 mnd. nibor + 0,104 %-poeng	07.04.2026	07.05.2026	400,000	400,000	0,000
Gjeldsbrevlån	3 mnd. nibor + 0,285 %-poeng	17.04.2026	26.04.2030	800,000	800,000	0,000
Obligasjonslån	3 mnd. nibor + 0,207 %-poeng	07.05.2026	07.02.2029	400,000	400,000	0,000
Gjeldsbrevlån	3 mnd. nibor + 0,355 %-poeng	13.05.2026	13.05.2033	1 000,000	1 000,000	0,000

Type (beløp i mill.)	Lånevilkår sammenlignet med Nibor/ swap	Lånedato	Innfrielsesdato	Lånebeløp	Refinansiering	Nye lån
Obligasjonslån	3 mnd. nibor + 0,196 %-poeng	26.05.2026	27.08.2029	800,000	0,000	800,000
Obligasjonslån	3 mnd. nibor + 0,288 %-poeng	15.06.2026	16.06.2031	1 000,000	1 000,000	0,000
Obligasjonslån	3 mnd. nibor + 0,30 %-poeng	28.08.2026	30.08.2032	1 000,000	600,000	400,000
Sertifikatlån	3 mnd. nibor - 0,091 %-poeng	09.09.2026	09.12.2026	800,000	800,000	0,000
Sertifikatlån	3 mnd. nibor +0,016 %-poeng	14.09.2026	14.12.2026	800,000	800,000	0,000
Sum				**9 630,000**	**7 400,00**	**2 230,000**
Lån til boligsosiale formål						
Type	**Vilkår**	**Lånedato**	**Innfrielsesdato**	**Lånebeløp**	**Refinansiering**	**Nye lån**
Startlån	Fast rente - 3 år	04.03.2026	20.04.2056	400,000	0,000	400,000
Startlån - forsøk førstegangsetabl.	Flytende rente	21.04.2026	20.05.2056	100,000	0,000	100,000
Sum				**500,000**	**0,000**	**500,000**

Oppsummering

1. Finansforvaltningen har vært i samsvar med bestemmelsene i gjeldende finans- og gjeldsreglement per 1.10.26. Endret reglement er til behandling i bystyret.
2. Prognosen viser at netto renteutgifter er i samsvar med justert budsjett. Det vises til kapitlet om sentrale poster.

3. Det forventes at resultatet av gjeldsforvaltningen når det målet som bystyret har fastsatt i gjeldende finans- og gjeldsreglement. For renteutgifter er målet fem års swap-rente med tillegg av 0,5 prosentpoeng.

2. Bosetting og integrering av flyktninger

Bystyret vedtok i sak om bosetting av flyktninger å bosette 200 flyktninger i 2026. Dette er en halvering av antall bosatte sammenliknet med 2025.

Per 31. august 2026 har Introduksjonssenteret for flyktninger bosatt 134 flyktninger, 171 inkludert familiegjenforente. Hittil i år utgjør barn i alderen 0-18 år cirka 26 prosent av de bosatte inkludert familiegjenforente, og rundt 60 prosent av disse er i skolealder. Det store bosettingsbehovet ved inngangen til året bidro til høy bosetting i første halvår, mens bosettingen etter sommeren har vært på et noe lavere nivå.

Tabellen under viser en oversikt over forventete inntekter og anslåtte utgifter, for de aktuelle tjenesteområdene, per 2. tertial 2026. Utgiftene gjelder for flyktninger bosatt de siste fem årene, samme periode som Bergen kommune mottar statlige tilskudd til bosetting og integrering. Bosetting og integrering av flyktninger berører de fleste av kommunens tjenesteområder. For flere av tjenestene er det imidlertid vanskelig å skille utgifter knyttet til flyktninger fra øvrige utgifter, og det må derfor tas forbehold om usikkerhet ved anslagene og at oversikten ikke er komplett.

Inntekter og utgifter ved 200 bosatte flyktninger i 2026	**2. tertial 2026**	**Revidert budsjett 2026**
Inntekter		
Ordinært integreringstilskudd	510 700 000	510 700 000
Særskilt tilskudd til enslige mindreårige	89 600 000	89 600 000
Eldretilskudd	4 600 000	4 600 000
Barnehagetilskudd	600 000	800 000
Ekstratilskudd (for personer med funksjonsnedsettelser)	31 600 000	30 000 000
Norsktilskudd	45 600 000	39 900 000
Sum inntekter	**682 700 000**	**675 600 000**

Utgifter per tjenesteområde		
01A Barnehage	8 766 000	7 866 000
01B Skole	29 485 900	29 485 900
01C Spesialpedagogiske tjenester	3 483 487	3 483 487
02 Barnevern	10 226 103	9 862 014

Inntekter og utgifter ved 200 bosatte flyktninger i 2026	2. tertial 2026	Revidert budsjett 2026
02 Barneverntjenesten Enslig mindreårige	119 288 308	117 095 689
03A, 03B og 03C Tjenester til eldre, funksjons- og utviklingshemmede	6 980 134	6 704 134
04B Sosialhjelp og andre sosiale tjenester	244 200 000	244 200 000
04C Introduksjons- og tolketjenester	294 326 905	301 496 508
05A Forebyggende helsearbeid	14 859 014	18 033 201
05B Behandling og rehabilitering	4 928 324	4 917 499
09 Boligtiltak	84 122 449	89 767 626
16 Administrasjon og fellesfunksjoner	2 523 500	2 523 500
Sum utgifter	**823 190 124**	**835 435 558**
Sum (netto merutgifter)	**-140 490 124**	**-159 835 558**

De største utgiftspostene i 2026 er som tidligere knyttet til introduksjons- og tolketjenester, økonomisk sosialhjelp og boligtiltak. Som følge av en lavere bosetting enn tidligere år, fortsetter Etat for inkludering å tilpasse utgiftene til et lavere aktivitetsnivå. Nedgangen i antall bosatte flyktninger ser foreløpig ikke ut til å påvirke utgiftene til sosialhjelp og andre sosiale tjenester. Dette skyldes hovedsakelig den rekordhøye bosettingen av flyktninger fra Ukraina i årene 2022 til 2024 og at språkutfordringer gjør det utfordrende for denne gruppen å få arbeid. Samtidig har ikke eldre ukrainske flyktninger trygderettigheter og er derfor avhengig av sosialhjelp til livsoppholdsutgifter. Effekten av en lavere bosetting for sosialhjelpsutgiftene vil først komme på lengre sikt.

Den høye bosettingen de siste årene gjør det krevende å fremskaffe boliger til nyankomne flyktninger. Utfordringen forsterkes av et stort press på det ordinære leiemarkedet og behovet for kommunale boliger til andre vanskeligstilte. En innsatsgruppe har siden starten av 2026 arbeidet med å bistå flyktninger som er bosatt i fremleide boliger over i det private boligmarkedet. Disse leiekontraktene er til dels kostbare for kommunen, og utgår i 2026 og 2027. Innsatsgruppen rapporterer at det er få tilgjengelige boliger på det ordinære leiemarkedet, og krevende å skaffe til veie boliger.

For 2026 er det avsatt 35 mill. øremerket til kjøp av boliger til vanskeligstilte. Kjøpene skal gjennomføres i løpet av året, vil være lånefinansiert og innebærer rente- og avdragsutgifter i kommende år.

Kommuner som bosetter flyktninger, mottar statlige tilskudd som skal gi rimelig dekning for utgiftene til bosetting og integrering. De største tilskuddene er ordinært integreringstilskudd og tilskudd til enslige mindreårige flyktninger. Disse tilskuddene gis per flyktning som bosettes, og kommunen mottar ordinært integreringstilskudd for hver flyktning i de første fem årene etter bosetting. Prognosen per 2. tertial 2026 viser at Bergen kommune vil motta om lag 510 mill. i ordinært integreringstilskudd. Kommunene mottar også andre tilskudd, som tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

De siste årene har ikke de statlige tilskuddene dekket kommunens faktiske utgifter til formålet, og nedgangen i inntekter fra statlige tilskudd går raskere enn nedgangen i kommunens utgifter. Ved revidert budsjett 2026 var differansen mellom inntekter og utgifter anslått til 160 mill. Prognosen per 2. tertial viser at differansen er redusert til 140 mill. Forbedringen på 20 mill. skyldes en nedgang i forventede utgifter på tjenesteområder som introduksjons- og tolketjenester, boligtiltak og forebyggende helsearbeid, samt høyere inntekter fra norsktilskudd enn tidligere forventet.

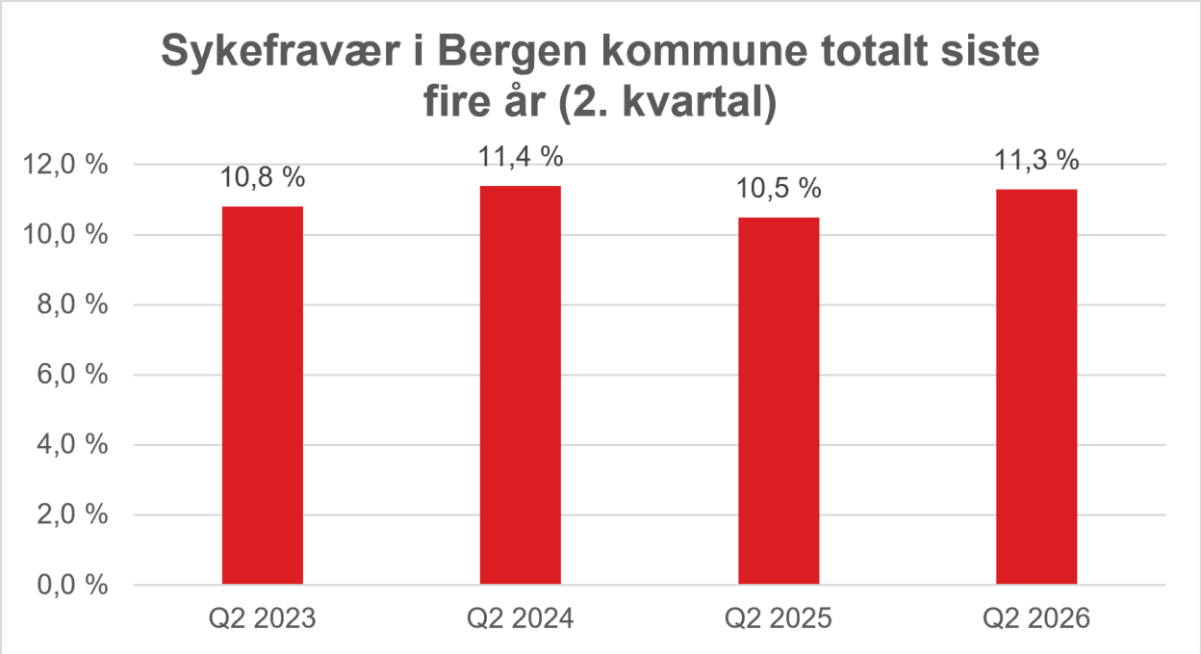
Bystyret har vedtatt at integreringsfeltet skal komme i balanse i økonomiplanperioden. Arbeidet med å tilpasse utgiftene til et lavere inntektsnivå vil ha høy prioritet fremover. De økonomiske konsekvensene for kommunen avhenger i stor grad av hvor integrerte flyktningene er i arbeidsmarkedet. Det er en jevn økning i antall flyktninger som går over i arbeid og utdanning etter endt introduksjonsprogram. Per august 2026 er måloppnåelsen på 56 prosent, dette er den høyeste måloppnåelsen siden 2019. At flere personer går over i arbeid og utdanning kan på sikt føre til lavere sosialhjelpsutgifter og at flere kan etablere seg i det ordinære boligmarkedet.

3. Status sykefravær

Dette er en rapport for arbeidet med kommunens sykefravær basert på tilbakemeldinger fra byrådsavdelingene og Bystyrets organer. Rapporten omhandler fraværstall for 2. kvartal i perioden 2023-26 i tillegg til noen utdrag fra innmeldte fraværstiltak. Til slutt gis noen vurderinger knyttet til mulige effekter av tiltakene.

Bergen kommune

Vi ser en oppgang i sykefraværet for 2.kvartal i 2026 i Bergen kommune, sammenlignet med 2.kvartal for 2025. SSB melder om en moderat økning for hele kommune-Norge i samme periode.

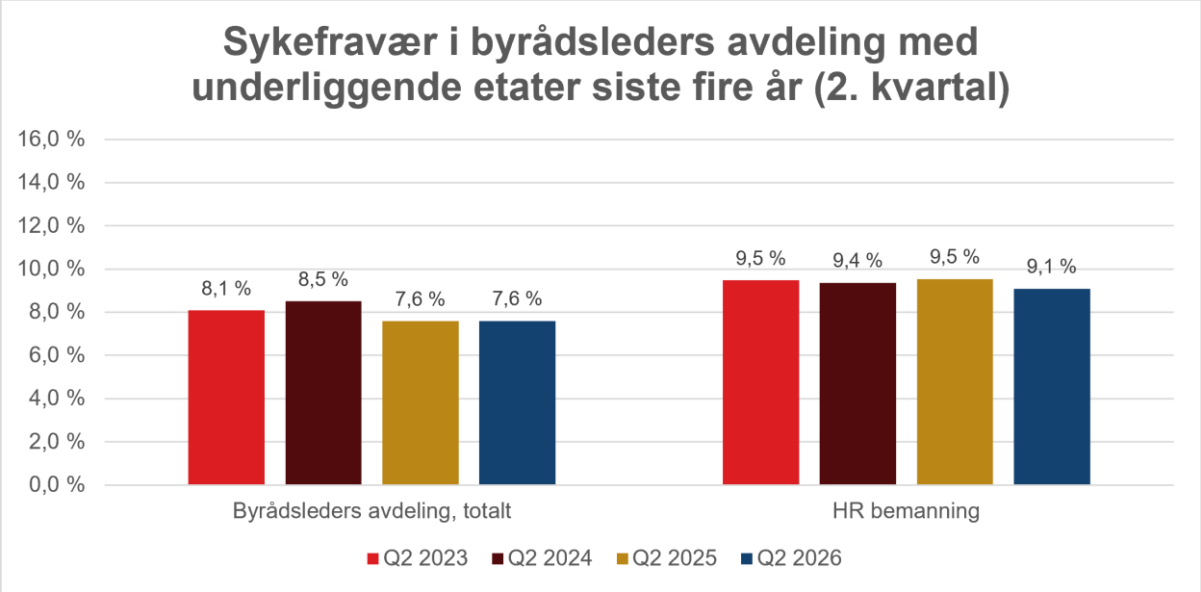

Sykefravær i Bergen kommune totalt siste fire år (2. kvartal)

Sykefravær per år (2.kvartal)	2.kvartal 2023	2.kvartal 2024	2.kvartal 2025	2.kvartal 2026
Bergen kommune	10,8 %	11,4 %	10,5 %	11,3 %

Byrådsleders avdeling (BLED)

Byrådsleders avdeling hadde en reduksjon i fraværet fra 2023-2026 og fraværet er stabilt for 2. kvartal 2025 og 2026 (se tabell og figur under). I 2026 er det registrert en reduksjon med 0,5 prosentpoeng sammenlignet med 2023. HR bemanning har hatt en nedgang i fraværet med 0,4 prosentpoeng i perioden 2023-2026. Det er samtidig variasjoner mellom enhetene i byrådsavdeling, hvor sykefraværet i 2. tertial 2026 varierer fra 2,0% i enheten med lavest fravær til 10,8 % i enheten med høyest fravær.

Sykefravær i byrådsleders avdeling med underliggende etater siste fire år (2. kvartal)

Sykefravær per år (2.kvartal)	2.kvartal 2023	2.kvartal 2024	2.kvartal 2025	2.kvartal 2026
Byrådsleders avdeling, totalt	8,1 %	8,5 %	7,6 %	7,6 %
HR Bemanning	9,5 %	9,4 %	9,5 %	9,1 %

Forebyggende og inkluderende tiltak

- I byrådsavdelingen arbeides det kontinuerlig med fokus på godt arbeidsmiljø. Ved fravær følges ansatte opp gjennom dialog med nærmeste leder i tråd med kommunens rutiner. Det arbeides både med individrettede tiltak og tiltak rettet mot hele arbeidsmiljøet, samt systematiske HMS-tiltak. Utviklingen i sykefraværet følges blant annet opp gjennom oppfølging i byrådsavdelingens ledermøter, styringsdialogen og lederoppfølging, og ved saker i arbeidsmiljøutvalget (AMU). Byrådsavdelingens arbeidsmiljøutvalg er en viktig arena både for HMS- og IA-arbeidet.
- I 2026 er det besluttet at 10-faktor medarbeiderundersøkelse utgår og erstattes av ny psykososial arbeidsmiljøundersøkelse. Alle enheter i byrådsavdelingen skal gjennomføre denne undersøkelsen høsten 2026. Resultatene fra undersøkelsen skal følges opp i avdelingenes systematiske HMS-arbeid.

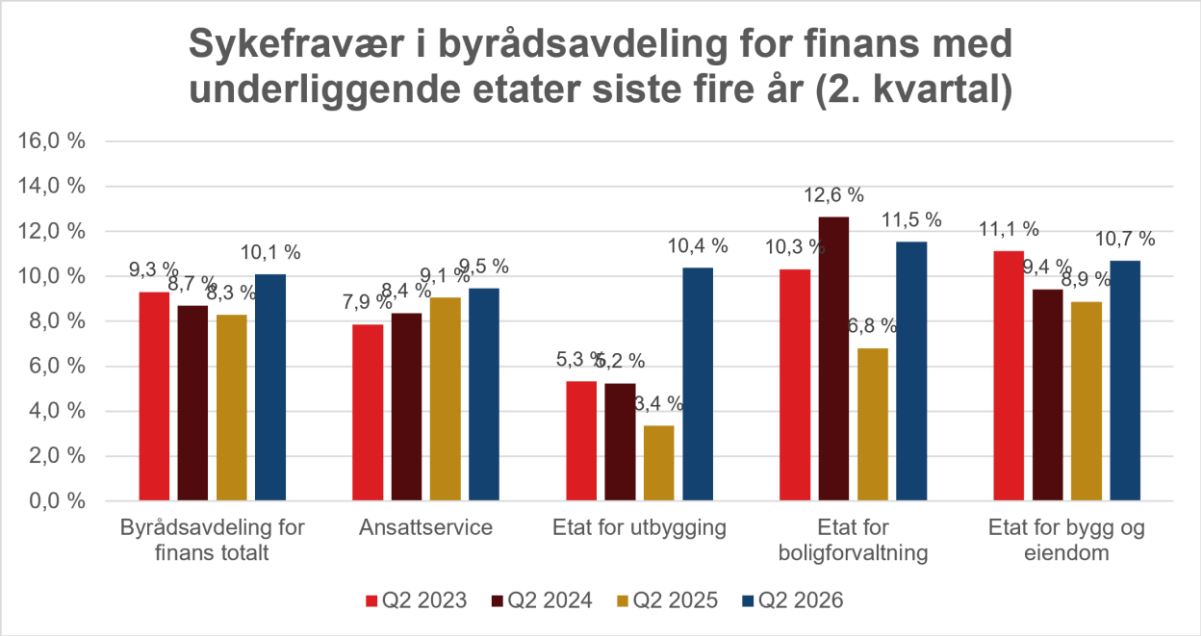
Nærværsprosjektet

- Byrådsleders avdeling gjennomførte i 2. tertial en felles HMS-samling for alle ansatte i regi av Nærværsprosjektet. Temaet for dagen var systematisk HMS-arbeid, psykososialt arbeidsmiljø, overgangsalder og arbeidsliv.
- HR bemanning har et pågående samarbeid med Nærværsprosjektet som skal lage en kurspakke til etaten. Av tiltak fra Nærværsprosjektet har etaten tatt deler av nærværssamtalen inn i ordinære medarbeidersamtaler, oppfordret til deltakelser i webinarer og andre opplæringstilbud i regi av prosjektet, og aktuelt materiell som er publisert fra

Nærværsprosjektet benyttes ved oppfølging av ansatte.

Byrådsavdeling for finans (BFIN)

Byrådsavdeling for finans har en bølgetendens i utviklingen av fraværstallene (se tabell og figur under). Fraværet i 2026 er 0,8 prosentpoeng høyere enn i 2023. Alle etatene i BFIN har hatt en økning i fraværstallene fra 2023-2026, med unntak av Etat for bygg og eiendom, som har hatt en nedgang på 0,4 prosentpoeng i perioden. Ansattservice har hatt en økning i fraværstallene i perioden 2023-2026 på 1,6 prosentpoeng. Etat for utbygging har hatt en økning i sykefraværet i perioden 2023-2026 på 5,1 prosentpoeng. Etat for boligforvaltning har hatt en bølgetendens i utviklingen av fraværstallene, og fraværet i 2026 er 1,2 prosentpoeng høyere enn i 2023.

Sykefravær i byrådsavdeling for finans med underliggende etater siste fire år (2. kvartal)

Sykefravær per år (2.kvartal)	2.kvartal 2023	2.kvartal 2024	2.kvartal 2025	2.kvartal 2026
Byrådsavdeling for finans, totalt	9,3 %	8,7 %	8,3 %	10,1 %
Ansattservice	7,9 %	8,4 %	9,1 %	9,5 %
Etat for utbygging	5,3 %	5,2 %	3,4 %	10,4 %
Etat for boligforvaltning	10,3 %	12,6 %	6,8 %	11,5 %
Etat for bygg og eiendom	11,1 %	9,4 %	8,9 %	10,7 %

Forebyggende og inkluderende tiltak

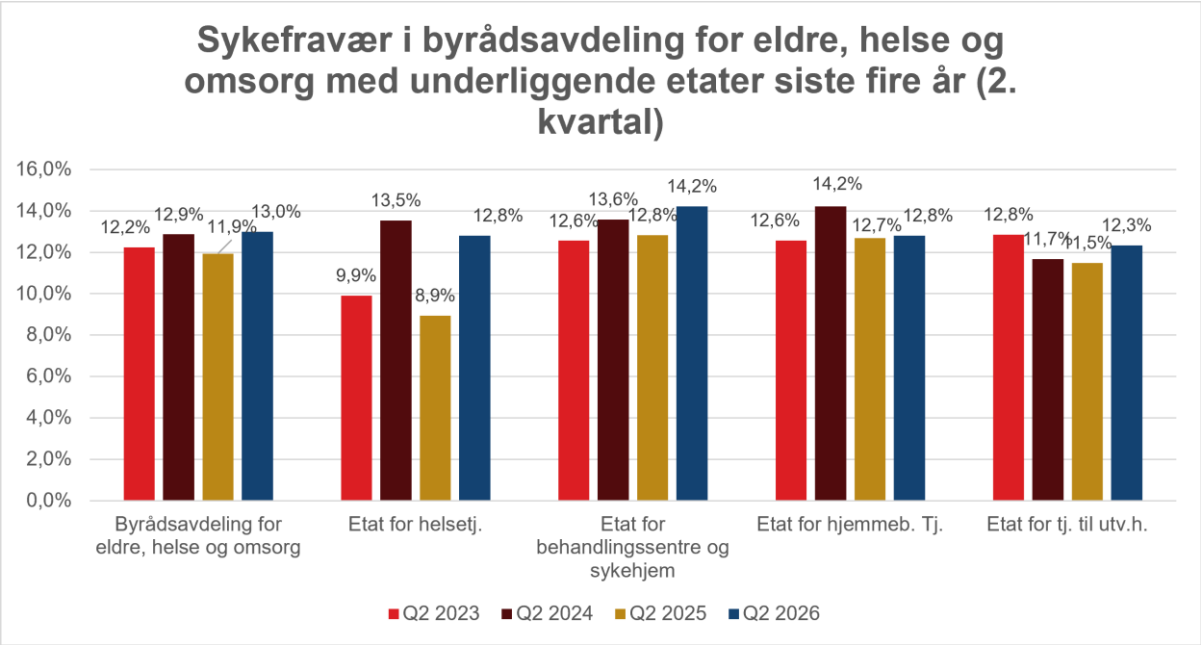
- I byrådsavdelingen jobber seksjonene med flere inkluderende tiltak. Sykefravær diskuteres fast i byrådsavdelingens arbeidsmiljøutvalg. Arbeidet med forebyggende og inkluderende tiltak er et langsiktig arbeid, og byrådsavdelingen har videreført mange av tiltakene fra første tertial 2026.
- Ansattservice benytter faste 1-1 samtaler mellom leder og medarbeider, og alle ledere har etablerte møteplasser med hver medarbeider for å knytte tettere relasjoner og diskusjoner om tema som trivsel, utvikling og personlige forhold. I tillegg arbeides det med ulike trivselstiltak. Ledere i avdelinger med relativt høyt sykefravær får særskilt oppfølging, blant annet for å identifisere potensielle årsaker og sette inn tiltak.
- Etat for utbygging jobber videre med flere tiltak de har hatt over tid. Dette inkluderer blant annet tilrettelegging for gravide og ammende, et aktivt velferdslag og fokus på tilbakemeldingskultur. I tillegg har HR-ansvarlig i etaten deltatt i avdelingsmøter i alle avdelinger for å sikre riktig involvering av medarbeidere i utarbeidelse av HMS-handlingsplan. Erfaringene fra dette arbeidet er gode i form av gode innspill til tiltak og økt bevisstgjøring av hva et godt arbeidsmiljø er for etaten.
- Etat for boligforvaltning har oppfølging av sykefravær som tema både i sine ukentlige ledermøter og i sin arbeidsmiljøgruppe (AMG). Etaten har også flere sosiale tiltak.
- Etat for bygg og eiendom har tidligere startet opp prosjektet «Sykefraværsoppfølging og nærvær» i regi av HR-avdeling i etaten. Tiltaket har tre ledersamlinger, hvor det er pliktig deltagelse for alle 42 ledere i etaten. Bedriftshelsetjenesten er invitert inn til å delta på samling i oktober. Renholdsavdelingen går inneværende år gjennom en omfattende omorganisering der rundt 400 ansatte er overført til avdelingen. Fraværet per andre kvartal bærer preg av dette, og dette følges tett opp av hver enkelt soneleder. Dette er et viktig, men krevende arbeid.

Nærværsprosjektet

- Nærværsprosjektet har etter invitasjon holdt presentasjon for hele ledergruppen i byrådsavdelingen hvor det blant annet ble informert om de forskjellige verktøyene prosjektet kan tilby.

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg (BEHO)

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg har en økende tendens i fraværet i perioden 2023-26, med en nedgang i 2025 (se tabell og figur under). I 2026 er det registrert en økning i fraværet med 0,8 prosentpoeng sammenlignet med 2023. Sykefraværsutviklingen i etatene i BEHO har vært ulik. Etat for tjenester til utviklingshemmede har hatt en nedgang i sykefraværet fra 2023 til 2026 på 0,5 prosentpoeng. Etat for helsetjenester har hatt en økning med 2,9 prosentpoeng i fraværet i perioden 2023-2026. Etat for behandlingssentre og sykehjem har hatt en økning i fraværet på 1,6 prosentpoeng i perioden 2023-2026. Etat for hjemmebaserte tjenester har hatt en økning i fraværet på 0,2 prosentpoeng i perioden 2023-2026.

Sykefravær i byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg med underliggende etater siste fire år (2. kvartal)

Sykefravær per år (1.kvartal)	2.kvartal 2023	2.kvartal 2024	2.kvartal 2025	2.kvartal 2026
Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg, totalt	12, %	12,9 %	11,9 %	13 %
Etat for helsetjenester	9,9 %	13,%	8,9 %	12,8 %
Etat for behandlingssentre og sykehjem	12,6 %	13,6 %	12,8 %	14,2 %
Etat for hjemmebaserte tjenester	12,6 %	14,2 %	12,7 %	12,8 %
Etat for tjenester til utviklingshemmede	12,8 %	11,7 %	11,5 %	12,3 %

Forebyggende og inkluderende tiltak

- Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg har flere tiltak for hele byrådsavdelingen; fokus på systematisk HMS i oppdragsnotat og intern opplæring, HMS-nettverk og MAP-nettverk med rådgivere fra hver etat og samarbeid med andre aktører som NAV Arbeidslivssenter, Ekspertbistand, BHT og Rask psykisk helsehjelp. Kartleggingen av det psykososiale arbeidsmiljøet er godt mottatt og oppleves mer treffende enn tidligere verktøy. Enkelte enheter kartlegger rotårsaker til fravær og merforbruk i «Sammen i balanse». Piloter er her gjennomført og det lages nå handlingsplaner.
- Etat for hjemmebaserte tjenester har mentorordning, AMG-dag med tema forebyggende og systematisk HMS og verktøyet "En bra dag på jobb". Nærværssamtaler gjennomføres eller planlegges gjennomført i 2026.
- Etat for helsetjenester bruker verktøyet "En bra dag på jobb", ser på arbeidsprosesser, samt at BHT gir bistand i arbeid med ergonomi.

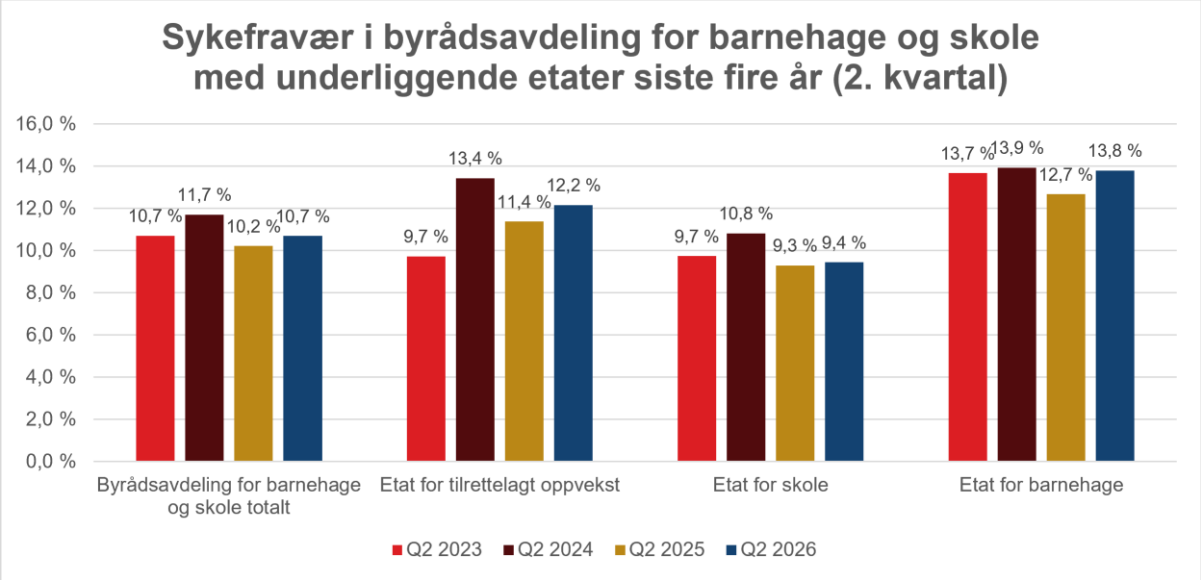
- Etat for behandlingssentre og sykehjem har hatt ulike tiltak på overordnet Nivå, bl.a. et innsatsteam EBS som i 2026 ga to enheter særskilt oppfølging i forhold til sykefravær. Dette videreføres i 2027. Tre av enhetene i etaten får også veiledning fra Nav arbeidslivssenter og Nav sykefraværsoppfølging i utfordrende saker. KS sitt bransjeprogram for sykehjem har oppstart i november 26. På enhetsnivå har flere enheter gjennomgått verktøyet «Helse i Arbeid».
- I Etat for tjenester til utviklingshemmede får ledere opplæring om nærvær gjennom lederutviklingsprogrammet. De melder om økt forståelse og bruk av verktøy, særlig om forebygging. Ekspertbistand retter seg mot enkeltansatte og gir ikke effekt utover den spesifikke saken. Dette er tidkrevende, men effektivt. Det oppleves positivt å bruke lokale AMG som HMS-gruppe.

Nærværsprosjektet

- Etat for hjemmebaserte tjenester planlegger dag for arbeidsmiljøgrupper (AMG) i 2026 hvor Nærværsprosjektet skal snakke om AMGs rolle og ansvar, kvinnehelse, nærværsmøte og hvordan AMG kan bidra i arbeidet.
- Etat for helsetjenester har hatt Nærværsprosjektet inne på et ledermøte for å fortelle om prosjektet og verktøy de tilbyr.
- Etat for behandlingssentre og sykehjem hadde Nærværsprosjektet med på AMG dag med innlegg om nærværssamtalen og nærværsgrupper, og har Nærværsprosjektet har tilbudt seg å komme rundt med informasjon til alle behandlingsentre og sykehjem.
- Etat for tjenester til utviklingshemmede har gjennomført to heldagssamlinger med tema nærvær/sykefravær. Særlig forebyggende arbeid for å korte langtidsfravær, var godt mottatt. Kurs i belastningsmestring ble godt mottatt og er gjennomført som to heldagssamlinger. Etaten har økt fokus på nærværssamtaler.

Byrådsavdeling for barnehage og skole (BBS)

Både byrådsavdelingen sentralt og underliggende etater hadde en nedgang i sykefravær i 2. kvartal i 2025 sammenlignet med 2024, og har i år en oppgang sammenlignet med i fjor, men fortsatt en nedgang sammenlignet med 2024. I 2023 hadde både Etat for skole og Etat for tilrettelagt oppvekst (da Etat for spesialpedagogiske tjenester) et sykefravær på 9,7%, mens Etat for barnehage hadde et fravær på 13,8%.

Sykefravær i byrådsavdeling barnehage og skole med underliggende etater siste fire år (2. kvartal)

Sykefravær per år (2.kvartal)	2.kvartal 2023	2.kvartal 2024	2.kvartal 2025	2.kvartal 2026
Byrådsavdeling for barnehage og skole, totalt	10,7 %	11,7 %	10,2 %	10,7 %
Etat for tilrettelagt oppvekst	9,7 %	13, 4 %	11,4 %	12,2 %
Etat for skole	9,7 %	10,8 %	9,3 %	9,4 %
Etat for barnehage	13,7 %	13,9 %	12,7 %	13,8 %

Forebyggende og inkluderende tiltak

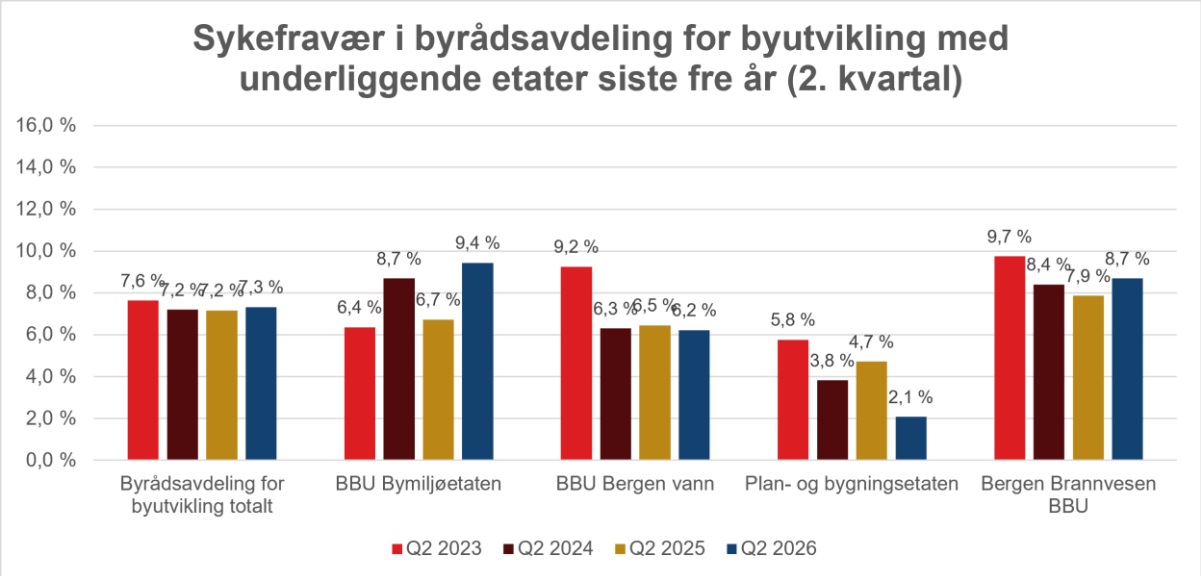
- Etat for barnehage har hatt et arbeid rettet mot AMG i barnehage, hvor AMG får direkte veiledning, eller det arrangeres felles samlinger. Målet er å tydeliggjøre AMG sin rolle og funksjon, samt betydningen AMG har i det forebyggende arbeidsmiljø- og sykefraværsarbeidet. I modul 2 er hovedfokus er på rutiner ved sykefravær og behov for tilrettelegging i den enkelte barnehage ("Sånn gjør vi det her hos oss").
- Etat for skole har et pågående arbeid med systematisk HMS og vold og trusler i skolen. De har utarbeidet en digital opplæringspakke som retter seg mot skolens ledelse og arbeidsmiljøgruppe, med formål om å sikre at alle skoler får nødvendig opplæring i både generell internkontroll og HMS, samt bruk av kommunens egne systemer og prosedyrer.
- Etat for tilrettelagt oppvekst (ETO) har etablert nytt AMG etter omstilling. De har også fokus på et godt psykososialt arbeidsmiljø i omorganisering og omstilling. De har ferdigstilt HMS-plan, som jevnlig skal evalueres i etatens nye AMG. ETO har et mål om å øke frekvensen på avviksmeldinger. De vil sikre at ansatte vet hvordan avvikssystemet virker og hva som skal meldes.

Nærværsprosjektet

- Både byrådsavdelingen sentralt og etatene har representanter i arbeidsgruppene for Nærværsprosjektet, og deltar i utvikling av prosjektet.
- Etat for barnehage: Basert på evaluering etter nærværsprosjekt for EFB i 2025, er det utarbeidet strategi for etatens videreføring av tiltak i prosjektet. "Strategi for systematisk arbeid med HMS og nærvær i Bergensbarnehagen". Strategien retter seg mot 4 hovedområder: HMS, AMG, sykefraværs-oppfølging og nærvær samt lederstøtte. Strategien beskriver etatens arbeid for å bidra til, og legge til rette for, systematisk arbeid med temaet ute i barnehagene. Sykefraværet er fremdeles høyt i sektoren. Vi vurderer at det er for tidlig å se effekten av Nærværsprosjektet, da tiltakene må benyttes systematisk og over tid før det er mulig å si noe konkret om effekt.
- Etat for skole gjennomfører nærværssamlinger i to bydeler, Fyllingsdalen og Laksevåg. Dette blir gjennomført av Nærværsprosjektet i samarbeid med rektorgruppen. HR-rådgiverne, sammen med bedriftshelsetjeneste og tillitsvalgte har gjennomført samling ved en SFO som har hatt høyt fravær over tid. I tillegg har de hatt flere individuelle oppfølgingssamtaler med ansatte i SFO og skole. HR- rådgiverne anbefaler bruk av mal for nærværssamtaler for skoler og SFO-er med høyt fravær.
- Etat for tilrettelagt oppvekst har igangsatt Nærværsprosjektet på etatsnivå. Første lederopplæring i Nærværsprosjektet ble gjennomført 18.september, her deltok også AMG. Målet er å redusere sykefravær og få en arbeidsplass som er nærværsfremmende. Bevisstgjøring på betydningen av ledelse og arbeidsmiljø, samt resiliens hos den enkelte og å bygge et resilient arbeidsmiljø.

Byrådsavdeling for byutvikling (BBU)

- Sykefraværet i 2. tertial 2026 viser en stabil positiv utvikling i byrådsavdelingen, men ligger noe høyere enn i 2025. BBU har hatt en jevn utvikling i sykefraværet gjennom perioden. Bymiljøetaten har hatt en svingning i utviklingen og sykefraværet i 2026 ligger 3,0 prosentpoeng høyere enn i 2023. Bergen vann har en positiv utvikling med en samlet reduksjon i sykefraværet på 3,0 prosentpoeng for perioden 2023-2026. Plan- og bygningsetaten har hatt en bølgende tendens i perioden, med en reduksjon i fraværet på 3,7 prosentpoeng fra 2023-2026. Bergen brannvesen har hatt en reduksjon i sykefraværet fra 2023-2026 på 1,0 prosentpoeng.

Sykefravær i byrådsavdeling byutvikling med underliggende etater siste fire år (2. kvartal)

Sykefravær per år (2.kvartal)	2.kvartal 2023	2.kvartal 2024	2.kvartal 2025	2.kvartal 2026
Byrådsavdeling for byutvikling, totalt	7,6 %	7,2 %	7,2 %	7,3 %
Bymiljøetaten	6,4 %	8,7 %	6,7 %	9,4 %
Bergen vann	9,2 %	6,3 %	6,5 %	6,2 %
Plan- og bygningsetaten	5,8 %	3,8 %	4,7 %	2,1 %
Bergen Brannvesen	9,7 %	8,4 %	7,9 %	8,7 %

Forebyggende og inkluderende tiltak

- Bymiljøetaten har oppmerksomhet på hensiktsmessig organisering og medarbeidermedvirkning i utviklings- og endringsprosesser. Det arbeides med å styrke lederkapasiteten gjennom forbedret møtekultur, økt selvledelse og effektiv ressursutnyttelse. Det skal utarbeides prosedyre for arbeid i rusutsatte områder for bygartnerseksjonen. Virksomheten arbeider kontinuerlig med kompetanseutvikling og videreutvikling av arbeidsmiljøgruppen (AMG).
- Bergen vann arbeider systematisk med hele arbeidsmiljøet. Virksomheten videreutvikler HMS-læringskort, gjennomfører risikovurderinger og gir individuell, målrettet oppfølging ved behov. Før sommeren ble det arrangert HMS-dag for alle ansatte med bredt HMS-fokus og stor grad av medarbeiderinvolvering.
- Plan- og bygningsetaten har iverksatt ny strategi for perioden 2026-2030, med særlig vekt på samhandling og medarbeiderskap. Det arbeides blant annet med kompetanseplanen «Samhandlingskultur», kulturverksteder og videreutvikling av pulsmålinger. Det er gjennomført faglunsj med AKAN, og alle avdelinger har hatt besøk av verneombud med BkKvalitet-meldinger som tema og læring fra disse.
- Bergen brannvesen har etablert prosjektet Personalpolitisk handlingsplan, hvor tiltak knyttet til ulike livsfaser er et sentralt tema. Det legges stor vekt på å bygge gode relasjoner gjennom åpen dialog og involvering, og virksomheten har særlig oppmerksomhet på livsfaser i det videre arbeidet. Videre deltar virksomheten i Nærværsprosjektets arbeidsgruppe for livsfase, og erfaringer og kunnskap fra dette arbeidet formidles og tas i bruk internt.

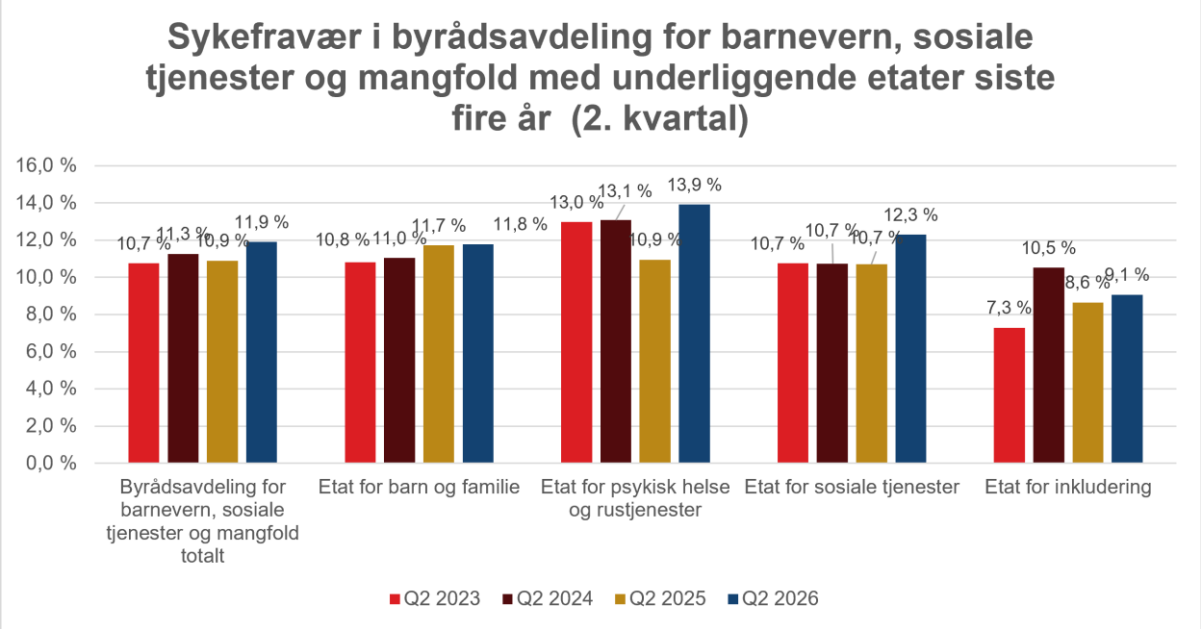
Nærværsprosjektet

- Byrådsavdelingen gjennomførte første samling for AMG-gruppene og AMU i regi av Nærværsprosjektet, med temaene nærvær, AMGs rolle og systematisk HMS-arbeid. Alle etater og byrådsavdelingen skal gjennomføre nærværsmøter mellom samlingene.
- Bymiljøetaten har gjennomført lederopplæring innen nærværsledelse, endringsledelse og medarbeideroppfølging. HR bistår lederne i sykefraværsoppfølgingen og styrker innsatsen videre.
- Bergen vann følger opp ergonomiske forhold og har gjennomført lederutvikling med vekt på arbeidsmiljø og nærvær. Det er også gjennomført opplæring i sykefraværsoppfølging for alle produksjonsledere. Kvinnehelse har vært tema i AMG-møter, og livsfasepolitikk er diskutert med sikte på hvordan dette kan benyttes og videreutvikles i virksomheten.

- Plan- og bygningsetaten viderefører helseveiledning, har anskaffet ergonomiske hjelpemidler etter gjennomgang med BHT, benyttet krisepsykologisk bistand ved behov og fortsetter arbeidet med TTT-møter (tidlig, tydelig og tettere oppfølging).
- Bergen brannvesen kartlegger risikoer og tilrettelegger ved behov, og har tett og forutsigbar oppfølging av sykemeldte medarbeidere. Nærvær er et fast tema i BRAMU-møter, hvor tiltak, avvik, sykefravær og utvikling følges opp løpende. Arbeidet er forankret i toppledelsen, og ledergruppen følger utviklingen. I tillegg deltar virksomheten i arbeidsgruppen sykemeldte og benytter erfaringer og læringspunkter fra dette arbeidet i egen oppfølging.

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold (BBSM)

Det totale sykefraværet for Byrådsavdeling for barnevern sosiale tjenester og mangfold for 2.kvartal 2026 er 11,9%. Dette er en økning sammenliknet med tall for andre kvartal for henholdsvis 2023, 2024 og 2025 der fravær lå på 10,7 %, 11,3 % og 10,9 %. Etat for familie har hatt en økning i sykefraværet på 1,0 prosentpoeng fra 2023-2026. Etat for psykisk helse og rustjenester har hatt en økning i fraværet på 0,9 prosentpoeng fra 2023-2026. Etat for sosiale tjenester har hatt en økning i fraværet på 1,6 prosentpoeng fra 2023-2026. Etat for inkludering har hatt en økning i fraværet på 1,8 prosentpoeng fra 2023-2026.

Sykefravær i byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold med underliggende etater siste fire år (2. kvartal)

Sykefravær per år (2.kvartal)	2.kvartal 2023	2.kvartal 2024	2.kvartal 2025	2.kvartal 2026
Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold, totalt	10,7 %	11,3 %	10,9 %	11,9 %
Etat for barn og familie	10,8 %	11 %	11,7 %	11,8 %
Etat for psykisk helse og rustjenester	13 %	13,1 %	10,9 %	13,9 %

Sykefravær per år (2.kvartal)	2.kvartal 2023	2.kvartal 2024	2.kvartal 2025	2.kvartal 2026
Etat for sosiale tjenester	10,7 %	10,7 %	10,7 %	12,3 %
Etat for inkludering	7,3 %	10,5 %	8,6 %	9,1 %

Forebyggende og inkluderende tiltak

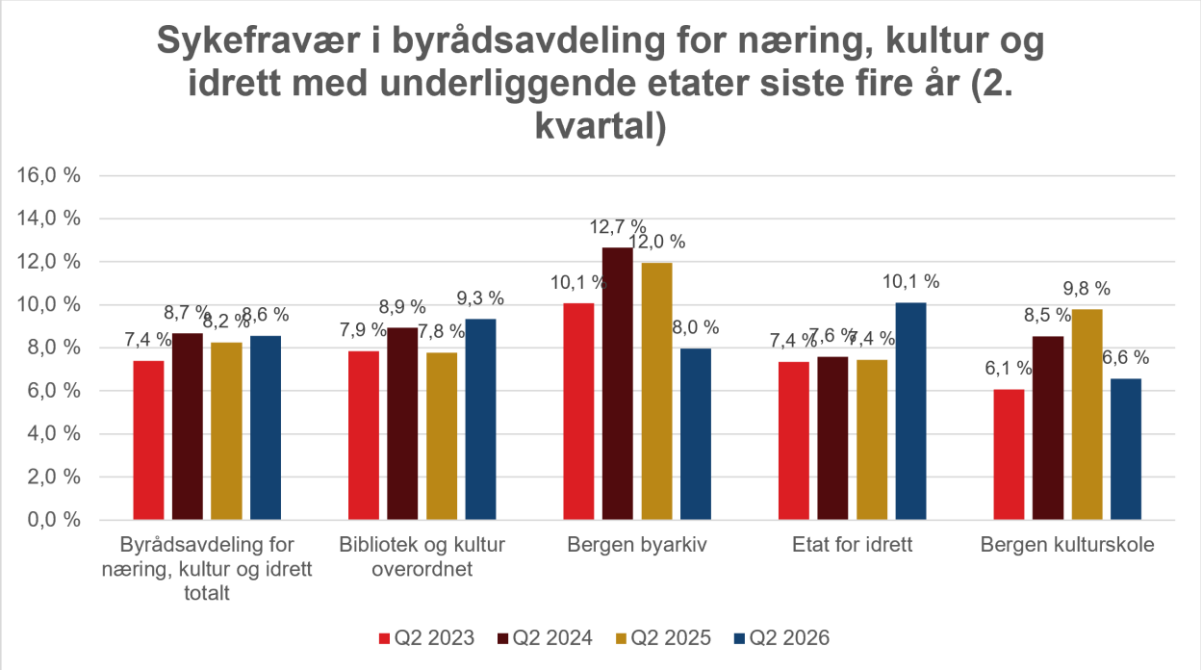
- Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold I mars 2026 ble det etablert en midlertidig ressursgruppe som skulle bistå byrådsavdelingen i å gjennomføre en helhetlig og uavhengig kartlegging av arbeidsmiljøet i kommunaldirektørens stab. Dette med bakgrunn iblant annet en periode med høyt arbeidspress, økende sykefravær og medieoppmerksomhet i byrådsavdelingen. Risikovurderinger, kartlegging og gjennomgang av arbeidsmiljøet har identifisert utfordringer, og det er gjennomført organisatoriske endringer og handlingsplan for det psykososiale arbeidsmiljøet. I tillegg er det opprettet god struktur for medvirkning gjennom involvering av avdelingens AMG, og dialog med verneombud, hovedverneombud og tillitsvalgte. Bedriftshelsetjenesten har bistått med råd og bistand i det arbeidsmiljøfaglige arbeidet.
- Byrådsavdelingen skal i løpet av høsten 2026 gjennomføre den digitale psykososiale arbeidsmiljøundersøkelsen som er utarbeidet av HR konsern og Bedriftshelsetjenesten.
- Etat for barn og familie utarbeider HMS-handlingsplaner og nærværsplaner som danner utgangspunktet for forebyggende tiltak. Tiltakene utarbeides i samarbeid med vernetjeneste og tillitsvalgte. Risikoområder og HMS-handlingsplanen skal revideres etter gjennomført kartlegging av det psykososiale arbeidsmiljøet.
- Etat for psykisk helse og rustjenester jobber kontinuerlig med å forebygge sykefravær og fremme nærvær. Det legges vekt på tidlig oppfølging, dialog med ansatte, tilrettelegging og mulighet for alternative arbeidsoppgaver. I tillegg arbeides det med arbeidsmiljø, lederstøtte, kollegaveiledning, kompetanseheving og tiltak som fremmer trygghet og trivsel. Tiltakene tilpasses avdelingenes behov. Etaten jobber med å beholde ansatte i arbeid gjennom individuell tilrettelegging, tilpasning av arbeidsoppgaver og utprøving av andre arbeidssteder. NAV og bedriftshelsetjenesten benyttes ved behov. Etaten har regelmessig gjennomgang av status for arbeidsmiljø, og sykefravær er fast agenda i AMG, personalmøter og ledermøter. Det arbeides også med å styrke lederkompetansen og erfaringsdeling mellom avdelingene.
- Etat for sosiale tjenester har etablert et eget fora for Nav-kontorene med etatsdirektør, rådgivere fra stab, enhetsledere og verneombud. Det er utarbeidet felles prioritering av oppgaver som hjelp til ansatte med høy arbeidsmengde. Etaten er i gang med å kartlegge ressursfordeling på Nav-kontorene for å sikre en jevnere fordeling utfra arbeidsmengde og forebygge høy arbeidsbelastning ved enkelte kontor. Til høsten skal etaten starte en prosess med ledergruppen hvor blant annet tema om sykefravær og avvik vil være agenda. Det tilrettelegges midlertidig for ansatte som har behov for dette. Etaten vil prøve å forebygge fremtidig sykefravær ved å arbeide målrettet mot det psykososiale arbeidsmiljøet, overordnet risiko og sårbarhetsanalyse, samt lokale risikovurderinger med handlingsplan for tiltak. Ledere har fokus på å ivareta arbeidstakere som er berørte av omstillingsprosesser for å redusere risiko for fravær.
- Etat for inkludering arbeider systematisk med sykefravær i tråd med gjeldende lov- og regelverk, og i tråd med kommunens satsning på nærværsarbeid. Etaten har kontinuerlig oppfølgning av sykefraværet med ledere, og månedlig gjennomgang av fravær/nærvær på enhets- og etatsnivå. Etaten arbeider aktivt med å utarbeide tilpasset kompetanseplaner om beredskap for å trygge arbeidsplasser og brukerne av Inkluderingssenteret som har samlet over 80 nasjoner og brukere med 90 ulike språk. Etaten er en arbeidsplass som tilrettelegger for livsfase i arbeidslivet, og ønsker å være en arbeidsplass hvor økt livskvalitet blant arbeidstakere bidrar til et godt arbeidsmiljø.

Nærværsprosjektet

- Byrådsavdelingen deltar i arbeidsgruppe i nærvær i Nærværsprosjektet i Bergen kommune. Videre arbeid i arbeidsgruppen er utarbeidelse av dialogspill og revidere veileder for nærværsmøtet.
- Etat for barn og familie og Nærværsprosjektet har hatt prosjekt i barneverntjenestene med flere ulike tiltak. Det har vært samlinger for ledere, tillitsvalgte, verneombud og HR-rådgivere. Tema for samlingene har blant annet handlet om Nærværsprosjektets verktøy, arbeidsmiljø, nærværsmøte, tilrettelegging i ulike livsfaser, medvirkningsplikt ved sykdom og leders oppfølging av sykmeldte. I tillegg har det vært kurs for ansatte i belastningsmestring. Etaten har planer for gjennomføring av nærværsmøter, og det er besluttet å utvide samarbeidet med Nærværsprosjektet til øvrige resultatenheter i etaten.
- Etat for psykisk helse og rustjenester er i dialog med Nærværsprosjektet om et samarbeid. Det planlegges at enheter med høyt sykefravær skal få bistand til å se nærmere på fraværet og aktuelle tiltak. Det planlegges også opplæring til ledere for å styrke nærværsarbeidet. Flere avdelinger har tatt i bruk nærværssamtaler og verktøy fra BkKvalitet. Arbeidet er i gang, men det er behov for kontinuerlig fokus mot implementeringen av verktøyet. Erfaringene så langt er at tiltakene kan bidra til bedre dialog, tidligere oppfølging og bedre tilrettelegging.
- Etat for sosiale tjenester har fått bistand fra Nærværsprosjektet til å styrke nærværet i Sosiale botjenester, Nav Bergen nord og Nav Bergen vest. Dette er enhetene med høyest sykefravær over tid. Målgruppen for opplæringen har vært ledergruppene og arbeidsmiljøgruppene. Sosiale botjenester har vært pilot i Nærværsprosjektet og benytter verktøyet nærværssamtalen. Enhetslederne er oppfordret til å gjøre ansatte kjent med «leder før lege» prinsippet. Etaten har utarbeidet tiltak i nærværsplanen som deltakelse på Workshop i regi av Nærværsprosjektet, informasjon og opplysningsarbeid om hvilke veiledere som eksisterer i Nærværsprosjektet, samt sikre grunnopplæring for AMG-medlemmer i etaten.
- Etat for inkludering har et tett samarbeid med tillitsvalgte og AMG, og vernetjenesten involveres ved behov. Etaten har en felles forståelse for viktigheten av nærværsarbeid, og at dette gjør arbeidsgivere i stand til å gripe raskt inn ved endringer hos den enkelte eller i arbeidsmiljøet. Etaten har vært representert i nærværsgruppe og informasjon fra nærværsprosjektet er formidlet videre i linjen i etaten. Etaten benytter nærværsplan og anser nærværssamtalen som et godt verktøy for ledergruppen. Nærværsprosjektet har utarbeidet en veileder med råd og tips til ledere ved ulike livsfaser som er nyttig for etaten i arbeidet med å tilrettelegge for livsfase.

Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett (BNKI)

Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett hadde et fravær på 8,6 % i 2. tertial 2026. Dette er en økning på 1,2 prosentpoeng fra 2023-2026. Etat for bibliotek og kultur har hatt en økning i sykefraværet i perioden 2023-2026. Fraværet i 2026 er 1,4 prosentpoeng høyere enn i 2023. Bergen byarkiv har hatt en bølgende tendens i fraværet i perioden 2023-2026 og i 2026 er fraværet 2,1 prosentpoeng lavere enn i 2023. Etat for idrett har hatt en økning i fraværet på 2,7 prosentpoeng fra 2023-2026. For Bergen kulturskole har fraværet hatt en bølgetendens i perioden 2023-2026. Fraværet i 2026 er 0,5 prosentpoeng høyere enn i 2023. Både Bergen byarkiv og Bergen kulturskole har hatt en nedgang i fraværet fra 2025-2026 på henholdsvis 4,0 prosentpoeng og 3,2 prosentpoeng.

Sykefravær i byrådsavdeling for næring, kultur og idrett med underliggende etater siste fire år (2. kvartal)

Sykefravær per år (2.kvartal)	2.kvartal 2023	2.kvartal 2024	2.kvartal 2025	2.kvartal 2026
Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett, totalt	7,4 %	8,7 %	8,2 %	8,6 %
Bibliotek og kultur overordnet	7,9 %	8.9 %	7,8 %	9,3 %
Bergen byarkiv	10,1 %	12,7 %	12 %	8 %
Etat for idrett	7,4 %	7,6 %	7,4 %	10,1 %
Bergen kulturskole	6,1 %	8,5 %	9,8 %	6,6 %

Forebyggende og inkluderende tiltak

- Utvikling av sykefravær er fast punkt i styringssamtalene mellom kommunaldirektør og ledergruppen, og på møter i arbeidsmiljøutvalget og i arbeidsmiljøgruppene. Formålet er bl.a. å følge utvikling, vurdere eksisterende tiltak, og vurdere eventuelle nye tiltak. Herunder kontinuerlig og systematisk arbeid for å forbedre AMU/AMG strukturen, samarbeid med vernetjenesten og tillitsvalgte. Byrådsavdelingen og alle underliggende enheter skal gjennomføre den digitale psykososiale arbeidsmiljøundersøkelsen i løpet av 2026. Det er generelt i byrådsavdelingen et styrket fokus på medarbeidersamtaler, og individuell tilrettelegging for ansatte der dette er et behov.
- Etat for bibliotek og kultur fokuserer på oppfølging av sykemeldte, bruk av Nav sine tilbud, tilrettelegging og ergonomisk gjennomgang av arbeidsplassen. Etaten planlegger å ha særlig fokus på ulike arbeidsmiljøtema 1-2 ganger i måneden.
- Bergen byarkiv fokuserer særlig på en «tydelig og aktiv tilnærming til tilrettelegging fra ledelse og HR», med mål om å redusere langtidsfraværet spesielt.

- Etat for idrett arbeider med utredning av tiltak på bakgrunn av funn og anbefalinger i rapport etter målrettet helseundersøkelse, gjennomført av bedriftshelsetjenesten. Formålet er å finne konkrete og målrettede tiltak knyttet til både fysisk og psykososialt arbeidsmiljø.
- Bergen kulturskole jobber mer jevnlig og målrettet med arbeidsmiljøet enn tidligere, noe som har hatt en positiv effekt på sykefraværet. Etaten følger opp de ansatte gjennom medarbeidersamtale og tilrettelegger ved behov.

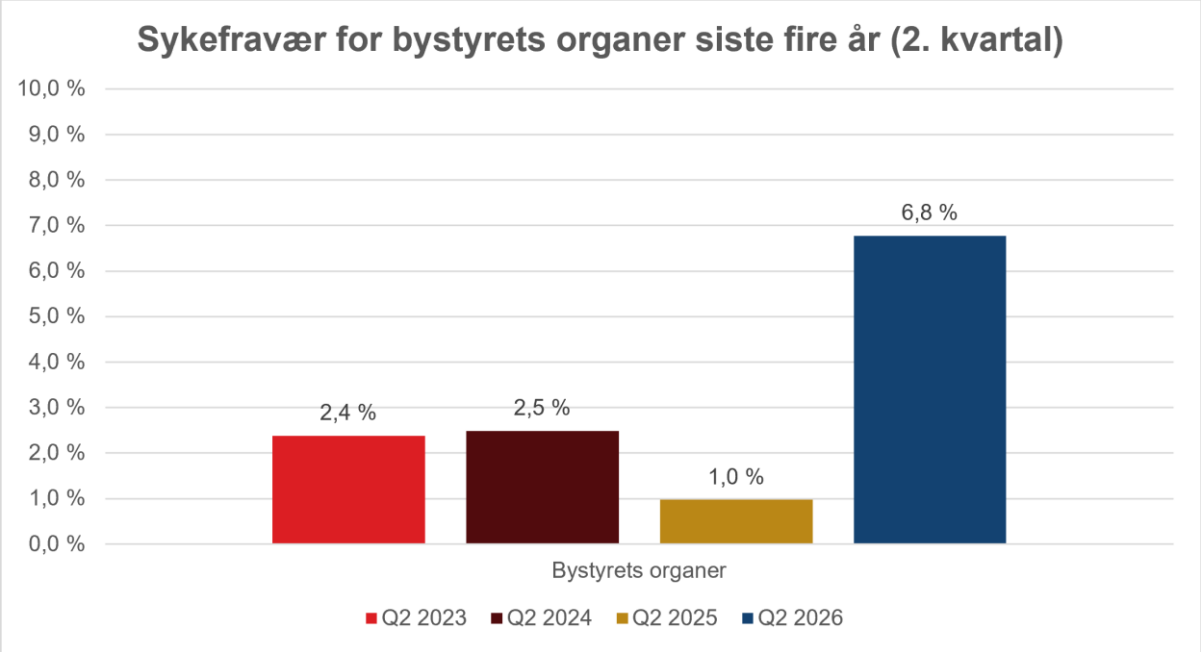
Nærværsprosjektet

- BNKI har inngått et samarbeid med Nærværsprosjektet om planlegging og gjennomføring av to nærværssamlinger i 2026, og én nærværssamling i 2027. Målet for den første samlingen i juni 2026, var kompetanseheving på sykefraværsoppfølging og HMS-arbeid for alle ledere og HR medarbeidere i byrådsavdelingen. Målet for samlingene i november 2026 og februar 2027, er samarbeid, rolleforståelse og kompetanseheving for alle ledere, HR medarbeidere og representanter i de ulike AMG-er i byrådsavdelingen. På ledermøter er det jevnlig søkelys på nærvær, og bruk av ulike virkemidler fra Nærværsprosjektet, bl.a. bruk av nærværsplan for nivå 1 og alle etater, med formål om å finne stedstilpassede tiltak for å øke nærvær og forebygge sykefravær.
- Etat for bibliotek og kultur har et samarbeid med Nærværsprosjektet om egen satsning med fokus på forhold etaten selv opplever som viktig. Arbeid med økt fokus på nærvær og tettere oppfølging av ansatte er tema i flest mulige fora.
- Etat for idrett gjennomfører nærværsamlinger med avdelingsledere, med fokusområder som felles praksis, lederansvar, forebygging og oppfølging av sykefravær. Formålet er å øke bevisstheten og kompetansen hos lederne om nærværsarbeid og sykefraværsoppfølging. Etaten oppgir gode tilbakemeldinger fra lederne som har deltatt på dette.

Bystyrets organer (BORG)

Bystyrets kontor har i andre kvartal 2026 hatt et høyere sykefravær enn tilsvarende i andre kvartal de siste tre årene.

Da bystyrets kontor har få ansatte, gir enkeltpersoners fravær et stort utslag i statistikken.

Sykefravær for bystyrets organer siste fire år (2.kvartal)

Sykefravær per år (2.kvartal)	2.kvartal 2023	2.kvartal 2024	2.kvartal 2025	2.kvartal 2026
Bystyret organer	2,4 %	2,5 %	1,0 %	6,8 %

Forebyggende og inkluderende tiltak

- Sykefravær er fast sak i arbeidsmiljøutvalget (AMU) og temaet behandles også jevnlig i kontormøter.
- Sykemeldte ansatte følges jevnlig opp gjennom samtaler, samt tilrettelegging der hvor dette er mulig, med utgangspunkt i bakgrunnen for fraværet. Tiltak er satt inn der hvor tiltak kan øke nærværet. Det arbeides også forebyggende for å redusere risikoen for sykemeldinger, blant annet ved å se på arbeidsoppgaver og tilpasninger. Det arbeides således kontinuerlig og systematisk med oppfølging av sykefraværet.
- Bystyrets kontor arbeider med å skape faste, forutsigbare rammer for arbeidssituasjonen for den enkelte. Dette ved å blant annet etablere struktur for arbeidet gjennom organisering i seksjonene, kartlegging av arbeidsprosesser og bruk av kommunens virksomhetsstyringsverktøy.
- Bystyrets kontor setter arbeid med psykologisk trygghet høyt, sammen med utvikling av helhetlig ledelse.
- Det gjennomføres regelmessige samtaler med de ansatte, hvor trivsel og arbeidsmiljø er naturlige og sentrale tema. Bystyrets kontor opplever i stor grad at ansatte tar kontakt, dersom det er behov for midletidlig tilrettelegging. Det er gjennomgående god samhandling mellom ansatte og ledelsen. Dette skapes blant annet ved at det arbeides systematisk med psykologisk trygghet.
- Til orientering bistår også Bystyrets kontor med oppfølging av sykefravær hos Byombudet.

Nærværsprosjektet

- Det ble i AMU våren 2026 besluttet at Nærværsprosjektet skulle holde et innlegg for bystyrets organer før sommeren hvor tema er; hva er Nærværsprosjektet. I etterkant har det blitt avholdt

et eget møte mellom Nærværsprosjektet og AMU hvor formålet var å identifisere områder hvor en ønsket ytterligere bistand. Det er avtalt at Nærværsprosjektet skal komme inn og bistå med forslag til tiltak etter at resultatene fra den psykososiale arbeidsmiljøundersøkelsen foreligger.

Mulige effekter av tiltak

Effekter av tiltakene i sykefraværsarbeidet er generelt vanskelig å måle, men det legges til grunn at kontinuitet og systematikk i arbeidet gir resultater.

Rapportering av HMS-hendelser vurderes som et viktig grunnlag for å fange opp utfordringer som krever at det settes inn tiltak.

Dersom en skal lykkes med å redusere sykefraværet, forutsetter det blant annet at ledere på alle nivå i organisasjonen har et tydelig eierskap til arbeidet.

De innmeldte tiltakene erfares i stor grad som positive bidrag til arbeidet med å forebygge sykefraværet og øke nærværet.

4. Tilsyn ved skoler

Bystyret ber byrådet om å starte arbeidet med å gradvis erstatte tilsynsordningen med vertskapsroller og brukerbasert egentilsyn over en femårsperiode fra 2027. Ansvaret for skolebygg overføres til Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett etter skoletid. Aktivitetene på ettermiddagstid/kveld er i hovedsak i regi av idrettslag, korps og kulturskolen.

Det innføres ansettelsesstopp av tilsynsvakter og det settes ned en prosjektgruppe med representanter fra Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett, Byrådsavdeling for barnehage og skole og Byrådsavdeling for finans nå i høst og som innen utgangen av mars 2027 utarbeider en konkret oversikt over hvordan ordningen med tilsynsvakter kan avvikles.

Dette gjennomføres for det første ved at ledige stilling som tilsynsvakt, som følge av avgang eller pensjonering, ikke erstattes. I tillegg vurderes det fortløpende om medarbeidere i slike stillinger kan tilbys overgang til andre oppgaver eller annen stilling i kommunen.

Mål om innsparing på kr 5 mill. kroner i ordningen i 2027 legges inn i HØP 2027-2031.

Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett ansvaret for byggene etter skoletid i takt med overgang til ny tilsynsordning. Skolene med større idrettshaller og/eller hensiktsmessige låse- og adgangssystemer prioriteres først. BBS starter omstilling av tilsynsvakter i tråd med konkret fremdriftsplan.

Forslag til vedtak:

Byrådet bes om å starte arbeidet med å gradvis erstatte tilsynsordningen med vertskapsroller og brukerbasert egentilsyn over en femårsperiode fra 2027.

5. Salærsatser – gebyr og egenbetaling i Tolketjenesten i Bergen

Gebyr og egenbetaling i Tolketjenesten i Bergen har vært justert med bakgrunn i endringer i offentlig salærsats. Vanlig praksis er at Tolketjenesten endrer sine satser i tråd med de offentlige salærsatsene. Denne praksisen er forankret i Handlings- og økonomiplanen (HØP). I HØP 2026-2029 står følgende: «2026 beløp oppdateres ved endringer i offentlig salærsats».

De budsjettmessige forutsetningene har vært basert på at salærsatsen skulle øke. Salærsatsen for 2026 er imidlertid redusert. Endring i den statlige salærforskriften for tolketjenester innebærer en "2/3-dels-regel" i stedet for "4/5-dels-regelen". Endringen gir oppdragstolk en reallønnsnedgang, da salærsatsen også er grunnlaget for betaling av oppdragstolk. En reduksjon i lønn til oppdragstolk, sammenlignet med tidligere år, vil gjøre det vanskeligere å rekruttere tolk til oppdrag for Bergen kommune.

Et regjeringsoppnevnt utvalg skal gi en vurdering av de nye salærsatsene mot slutten av 2026. Trondheim, Larvik, Grenland interkommunale tolketjeneste og Kristiansand har valgt å ikke følge årets salærsatser, men viderefører i stedet 4/5-dels-regelen og fjorårets satser i påvente av utvalgets konklusjon.

Byrådet foreslår å videreføre salærsatsene for 2025 i 2026 i påvente av konklusjonen til det regjeringsoppnevnte salærutvalget. Målet er å sikre at kommunen har tilsvarende vilkår for rekruttering av oppdragstolk som andre kommuner og aktører på tolkemarkedet.

Forslag til vedtak:

Salærsatsene for 2025 for gebyr og egenbetaling i Tolketjenesten i Bergen videreføres i 2026.

Økonomiske hovedoversikter

Driftsresultat med disponering

Beløp i mill. kr

	Regnskap i fjor	Vedtatt budsjett	Just. bud.	Forslag til budsjettjustering	Nytt budsjett
Sum generelle driftsinntekter					
Rammetilskudd	-8 393,7	-8 957,0	-8 972,2	-16,3	-8 988,5
Inntekts- og formuesskatt	-13 247,7	-13 625,4	-13 728,1	133,6	-13 594,5
Eiendomsskatt	-1 141,2	-1 194,6	-1 194,6	0,0	-1 194,6
Andre generelle driftsinntekter	-778,4	-658,2	-663,7	0,0	-663,7
Sum generelle driftsinntekter	**-23 561,1**	**-24 435,1**	**-24 558,6**	**117,3**	**-24 441,3**
Netto finansutgifter					
Renteinntekter	-674,3	-501,2	-571,0	-20,0	-591,0
Utbytter	-421,1	-424,0	-449,6	-19,8	-469,4
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Renteutgifter	1 334,4	1 282,3	1 390,7	20,0	1 410,7
Avdrag på lån	972,0	944,7	923,9	0,0	923,9
Netto finansutgifter	**1 211,5**	**1 301,8**	**1 294,1**	**-19,8**	**1 274,3**
Sum netto avsetninger	**-22 349,6**	**-23 133,3**	**-23 264,6**	**97,5**	**-23 167,0**
Tjenesteområdene - drift	**22 025,0**	**22 959,7**	**23 173,1**	**-22,7**	**23 150,4**
Netto driftsresultat	**-324,6**	**-173,6**	**-91,5**	**74,9**	**-16,6**
Sum driftsinntekter	**-31 598,6**	**-31 344,9**	**-31 935,1**	**94,1**	**-31 841,1**
Driftsresultat i prosent av driftsinntekter	**1,0 %**	**0,6 %**	**0,3 %**	**-**	**0,1 %**

Beløp i mill. kr

	Regnskap i fjor	Vedtatt budsjett	Just. bud.	Forslag til budsjettjustering	Nytt budsjett
Bruk av disposisjonsfond	-725,3	-559,1	-576,6	-136,9	-713,6
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avsetninger til bundne driftsfond	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avsetninger til disposisjonsfond	760,8	726,4	726,4	0,0	726,4
Overføring til investering	100,1	0,1	29,1	53,0	82,1
Bruk av bundne driftsfond	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto avsetninger - sentrale poster	**135,6**	**167,4**	**178,8**	**-83,9**	**94,9**
Avsetninger til bundne driftsfond	301,5	16,4	30,0	17,5	47,5
Avsetninger til disposisjonsfond	13,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Bruk av bundne driftsfond	-139,5	-12,2	-130,4	-8,2	-138,7
Bruk av disposisjonsfond	-46,9	-10,1	-1,7	-0,2	-1,9
Overføring til investering	60,1	12,2	14,7	0,0	14,7
Netto avsetninger i tjenesteområdene	**189,0**	**6,2**	**-87,4**	**9,1**	**-78,3**
Sum netto avsetninger	**324,6**	**173,6**	**91,5**	**-74,9**	**16,6**

Første del av tabellen over viser utviklingen i netto driftsresultat (NDR) fra regnskap i fjor til og med endringene i denne saken. Vedtatt budsjett viser NDR i budsjettet for i år som bystyret vedtok i desember. Justert budsjett viser NDR etter bystyrets vedtatte endringer i forbindelse med Revidert budsjett 2026, og etter bruk og avsetning til fond som er gjort gjennom året iht. fullmakt. Nytt budsjett viser netto driftsresultat med endringene i fm. Tertialrapport 2.

Andre del av tabellen viser hvordan netto driftsresultat disponeres. I den nest siste kolonnen, Forslag til budsjettjustering, ser du hvordan endringene i driftsresultatet som fremgår av denne saken disponeres. Det fremgår at bruken av disposisjonsfond øker med totalt 137,1 mill. (136,9 + 0,2 mill.), at det overføres 53 mill. mer til investeringsbudsjettet, og at det til sammen settes av 9,3 mill. til bundne driftsfond (17,5 - 8,2 mill.). I siste kolonne ser du totaltallene i 2026-budsjettet for bruk og avsetning til fond, samt overføring til investering, etter endringene i denne saken.

Tabellen over viser forslag til budsjettjusteringer på tjenesteområdene - drift på -22,7 mill. I tabellene under fremkommer forslag til budsjettjusteringer på -13,6 mill. Differansen skyldes at bruk/avsetning av fond (bundne og disposisjonsfond) på tjenesteområdene inngår i beløpet på -13,6 mill.

Driftsbudsjett og prognose per byrådsavdeling

Beløp i mill. kr

	Justert budsjett 2026						
Avdelinger	**Utgift**	**Inntekt**	**Just. bud. 2026**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**	**Forslag til budsjett-justering**
Byrådsleders avdeling	453,5	-76,5	377,0	373,3	3,7	0,8 %	-1,0
Byrådsavdeling for finans	3 831,0	-2 432,4	1 398,7	1 414,1	-15,5	-0,4 %	30,7
Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	9 941,0	-2 074,0	7 867,0	7 920,3	-53,3	-0,5 %	118,9
Byrådsavdeling for barnehage og skole	8 205,8	-676,8	7 529,0	7 643,0	-113,9	-1,4 %	44,0
Byrådsavdeling for byutvikling	3 826,0	-3 068,1	758,0	768,7	-10,7	-0,3 %	7,0
Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	5 450,3	-690,1	4 760,1	4 760,1	0,0	0,0 %	15,4
Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	1 476,7	-272,0	1 204,7	1 208,1	-3,4	-0,2 %	2,1
Bystyrets organer	109,5	-3,0	106,5	103,5	3,1	2,8 %	0,0
Fellesposter - bykassen	-722,3	-188,3	-910,6	-1 067,8	157,2	21,8 %	-230,7
Totalsum	**32 571,7**	**-9 481,1**	**23 090,6**	**23 123,4**	**-32,8**	**-0,1 %**	**-13,6**

Tabellen over viser det totale driftsbudsjettet per byrådsavdeling på tjenesteområde 1-21. Oversikten inkluderer bruk/avsetning til fond. I de første tallkolonnene vises justert budsjett. Deretter fremgår prognostisert regnskapsresultat, sum av avvik mot justert budsjett og avvikets andel av utgiftsbudsjettet. Til sist fremgår sum av budsjettjusteringer i fm. denne saken.

Driftsbudsjett og prognose per tjenesteområde

Beløp i mill. kr

	Justert budsjett 2026						
Tjenesteområder	**Utgift**	**Inntekt**	**Just. bud. 2026**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**	**Forslag til budsjett-justering**
Barnehage	3 400,6	-178,7	3 221,9	3 287,5	-65,6	-1,9 %	75,5
Skole	5 152,7	-537,0	4 615,7	4 682,9	-67,2	-1,3 %	14,5
Spesialpedagogiske tjenester	431,8	-13,4	418,4	419,0	-0,6	-0,1 %	0,1
Barnevern	1 166,0	-58,9	1 107,2	1 142,6	-35,4	-3,0 %	0,4
Tjenester til eldre	5 803,9	-1 328,6	4 475,2	4 428,2	47,1	0,8 %	89,4
Tjenester til funksjonshemmede	340,1	-46,5	293,6	301,6	-8,0	-2,4 %	2,2
Tjenester til utviklingshemmede	2 962,0	-755,5	2 206,5	2 279,9	-73,4	-2,5 %	8,4
Psykisk helse	1 163,8	-229,5	934,3	928,8	5,5	0,5 %	-2,7

Tjenesteområder	Justert budsjett 2026 Utgift	Inntekt	Just. bud. 2026	Prognose inkl. tiltak	Avvik	Avvik i % av utgift	Forslag til budsjett-justering
Tjenester til rusavhengige og bostedsløse	597,6	-70,6	527,0	507,5	19,5	3,3 %	0,4
Sosialhjelp og andre sosiale tjenester	1 233,4	-93,2	1 140,2	1 156,5	-16,4	-1,3 %	16,7
Introduksjons- og tolketjenester	406,3	-50,6	355,7	325,3	30,4	7,5 %	0,1
Forebyggende helsearbeid	473,0	-104,7	368,3	362,6	5,7	1,2 %	0,3
Behandling og rehabilitering	1 069,3	-199,9	869,4	901,9	-32,5	-3,0 %	32,5
Overføringer til trossamfunn	208,4	-0,4	208,0	208,0	0,0	0,0 %	0,0
Brannvesen	459,9	-193,6	266,2	268,0	-1,8	-0,4 %	10,3
Samferdsel	428,6	-370,5	58,2	56,5	1,7	0,4 %	2,0
Boligtiltak	992,0	-800,6	191,4	190,8	0,6	0,1 %	-2,9
Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern	230,1	-126,0	104,0	106,0	-1,9	-0,8 %	2,0
Private planer og byggesak	315,8	-282,6	33,2	41,1	-7,9	-2,5 %	0,0
Naturforvaltning og parkdrift	219,8	-25,4	194,4	196,2	-1,8	-0,8 %	1,8
Klima og miljø	48,4	-5,0	43,4	43,4	0,0	0,0 %	0,0
Lærlinger	96,2	-30,2	66,0	65,4	0,5	0,6 %	0,0
Arbeidsmarkedstiltak	33,0	-4,2	28,9	28,4	0,5	1,5 %	-3,0
Kultur	805,1	-138,4	666,7	665,6	1,1	0,1 %	-4,3
Idrett	521,5	-98,7	422,8	425,8	-3,0	-0,6 %	5,9
Næring	128,2	-136,4	-8,2	-10,8	2,5	2,0 %	-2,3
Bystyrets organer og administrasjon	109,4	-3,0	106,4	103,4	3,0	2,7 %	0,0
Administrasjon og fellesfunksjoner	1 643,0	-292,4	1 350,6	1 346,1	4,4	0,3 %	-1,1
Beredskap og sivilforsvar	48,5	-11,9	36,7	41,8	-5,2	-10,6 %	0,0
Vann og avløp	1 514,8	-1 514,9	-0,1	-0,1	0,0	0,0 %	0,0
Renovasjon	618,1	-611,1	7,1	7,1	0,0	0,0 %	0,0
Interne tjenester / fordelte kostnader	426,5	-48,8	377,8	369,7	8,1	1,9 %	-8,1
Pensjon og fellesposter	-475,9	-1 120,2	-1 596,0	-1 753,3	157,3	33,0 %	-252,0
Sentrale inntekter og finansposter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,0
Sum tjenesteområder	**32 571,7**	**-9 481,1**	**23 090,6**	**23 123,4**	**-32,8**	**-0,1 %**	**-13,6**

Tabellen over viser det totale driftsbudsjettet per tjenesteområde 1-21. Oversikten inkluderer bruk/avsetning til fond. I de første tallkolonnene vises justert budsjett. Deretter fremgår prognostisert regnskapsresultat, sum av avvik mot justert budsjett og avvikets andel av utgiftsbudsjettet. Til sist fremgår sum av budsjettjusteringer i fm. denne saken. Oversikten er i tråd med Budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4, andre ledd.

Totaloversikt driftsbudsjettet

Beløp i mill. kr

	Regnskap 2025	Vedtatt budsjett 2026	Just. bud. 2026	Forslag til budsjettjustering	Nytt budsjett inkl. budsjettjust.
Rammetilskudd	-8 393,7	-8 957,0	-8 972,2	-16,3	-8 988,5
Inntekts- og formuesskatt	-13 247,7	-13 625,4	-13 728,1	133,6	-13 594,5
Eiendomsskatt	-1 141,2	-1 194,6	-1 194,6	0,0	-1 194,6
Andre generelle driftsinntekter	-778,4	-658,2	-663,7	0,0	-663,7
Sum generelle driftsinntekter	**-23 561,1**	**-24 435,1**	**-24 558,6**	**117,3**	**-24 441,3**
Tjenesteområdene - drift	**22 025,0**	**22 959,7**	**23 173,1**	**-22,7**	**23 150,4**
Avskrivninger	1 339,7	1 090,2	1 126,2	0,0	1 126,2

	Regnskap 2025	Vedtatt budsjett 2026	Just. bud. 2026	Forslag til budsjettjustering	Nytt budsjett inkl. budsjettjust.
Sum netto driftsutgifter	**23 364,7**	**24 049,9**	**24 299,3**	**-22,7**	**24 276,6**
Brutto driftsresultat	**-196,4**	**-385,3**	**-259,4**	**94,7**	**-164,7**
Renteinntekter	-674,3	-501,2	-571,0	-20,0	-591,0
Utbytter	-421,1	-424,0	-449,6	-19,8	-469,4
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Renteutgifter	1 334,4	1 282,3	1 390,7	20,0	1 410,7
Avdrag på lån	972,0	944,7	923,9	0,0	923,9
Netto finansutgifter	**1 211,5**	**1 301,8**	**1 294,1**	**-19,8**	**1 274,3**
Motpost avskrivninger	-1 339,7	-1 090,2	-1 126,2	0,0	-1 126,2
Netto driftsresultat	**-324,6**	**-173,6**	**-91,5**	**74,9**	**-16,6**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering	160,3	12,3	43,9	53,0	96,9
Avsetninger til bundne driftsfond	301,5	16,4	30,0	17,5	47,5
Bruk av bundne driftsfond	-139,5	-12,2	-130,4	-8,2	-138,7
Avsetninger til disposisjonsfond	774,5	726,4	726,4	0,0	726,4
Bruk av disposisjonsfond	-772,2	-569,2	-578,3	-137,1	-715,5
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**324,6**	**173,6**	**91,5**	**-74,9**	**16,6**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Tabellen over viser driftsbudsjettets inntekter og disponeringen av disse, fra regnskap fjorår til og med de endringene som foreslås i denne saken. Oversikten oppfyller krav i Budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4.

Totaloversikt investeringsbudsjettet

Beløp i mill. kr

	Just. bud. 2026	Vedtatt budsjett 2026	Årsprognose	Avvik i kr
Investeringer i varige driftsmidler	3 667,4	3 907,6	3 227,4	440,0
Tilskudd til andres investeringer	92,1	92,1	92,1	0,0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	83,0	83,0	83,0	0,0
Utlån av egne midler	35,9	0,1	35,9	0,0
Avdrag på lån	34,0	5,0	34,0	0,0
Sum investeringsutgifter	**3 912,3**	**4 087,8**	**3 472,3**	**440,0**
Kompensasjon for merverdiavgift	-476,6	-466,2	-385,0	-91,6
Tilskudd fra andre	-242,5	-269,1	-224,5	-17,9
Salg av varige driftsmidler	-109,6	-110,0	-29,6	-80,0
Salg av finansielle anleggsmidler	-0,8	0,0	-0,8	0,0
Utdeling fra selskaper	0,0	0,0	0,0	0,0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-1,1	-1,1	-1,1	0,0
Bruk av lån	-2 994,5	-3 234,8	-2 666,7	-327,8

	Just. bud. 2026	Vedtatt budsjett 2026	Årsprognose	Avvik i kr
Sum investeringsinntekter	**-3 825,1**	**-4 081,2**	**-3 307,8**	**-517,3**
Videreutlån	950,0	950,0	950,0	0,0
Bruk av lån til videreutlån	-985,7	-950,0	-985,7	0,0
Avdrag på lån til videreutlån	507,1	507,1	640,9	-133,8
Mottatte avdrag på videreutlån	-507,1	-507,1	-620,1	113,0
Netto utgifter videreutlån	**-35,7**	**0,0**	**-15,0**	**-20,8**
Overføring fra drift	-43,9	-12,3	-96,9	53,0
Bruk av bundne investeringsfond	-35,3	-21,9	-104,4	69,1
Avsetning til bundne investeringsfond	0,0	0,0	50,6	-50,6
Bruk av ubundet investeringsfond	-83,0	-83,0	-83,0	0,0
Avsetning til ubundet investeringsfond	110,6	110,6	84,1	26,5
Dekning av tidligere års udekket beløp	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	**-51,5**	**-6,6**	**-149,5**	**98,0**
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Tabellen over viser utgiftene, inntektene, avsetningene og bruken av avsetninger i det vedtatte og det justerte investeringsbudsjettet, prognose for året og anslått avvik mot justert budsjett. Oversikten oppfyller krav i Budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5, første ledd.

Sum investeringer per tjenesteområde

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i mill. kr

	Just. bud. 2026	Vedtatt budsjett 2026	Årsprognose	Avvik i kr	Bud.endr.
Sum	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Ikke-avgiftsfinansierte investeringer					
Barnehage	72,0	117,6	58,0	14,0	-14,0
Skole	510,7	564,8	464,1	46,6	-46,6
Barnevern	3,0	0,0	-0,5	3,5	-3,5
Tjenester til eldre	563,4	714,3	561,7	1,8	-1,8
Tjenester til funksjonshemmede	3,3	0,0	3,3	0,0	0,0
Tjenester til utviklingshemmede	122,9	120,5	120,6	2,3	-2,3
Psykisk helse	31,2	4,9	34,9	-3,7	3,7
Tjenester til rusavhengige og bostedsløse	11,3	5,0	11,3	0,0	0,0
Sosialhjelp og andre sosiale tjenester	2,0	8,3	0,1	1,9	-1,9
Introduksjons- og tolketjenester	3,1	3,9	0,1	3,0	-3,0
Forebyggende helsearbeid	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0
Brannvesen	70,4	73,4	65,4	5,0	-5,0
Samferdsel	428,5	344,2	344,5	84,0	-84,0
Boligtiltak	135,8	159,7	130,6	5,2	-5,2
Private planer og byggesak	1,1	1,1	1,1	0,0	0,0
Naturforvaltning og parkdrift	121,4	139,1	96,6	24,7	-24,7
Klima og miljø	44,6	40,5	37,8	6,9	-6,9
Kultur	314,0	351,8	271,7	42,2	-42,2

	Just. bud. 2026	Vedtatt budsjett 2026	Årsprognose	Avvik i kr	Bud.endr.
Idrett	173,7	168,5	126,9	46,8	-46,8
Næring	217,3	121,9	150,8	66,5	-66,5
Administrasjon og fellesfunksjoner	204,3	140,8	169,7	34,6	-34,6
Beredskap og sivilforsvar	5,5	3,2	4,9	0,6	-0,6
Renovasjon	4,8	8,6	4,8	0,0	0,0
Pensjon og fellesposter	0,0	3,5	0,0	0,0	0,0
Sum Ikke-avgiftsfinansierte investeringer	**3 044,2**	**3 095,6**	**2 658,2**	**385,9**	**-385,9**
Avgiftsfinansierte investeringer					
Brannvesen	2,3	2,3	2,3	0,0	0,0
Vann og avløp	615,5	800,6	561,9	53,6	-53,6
Renovasjon	5,0	8,6	5,0	0,0	0,0
Sum Avgiftsfinansierte investeringer	**622,7**	**811,5**	**569,1**	**53,6**	**-53,6**
Øvrige					
Næring	0,5	0,5	0,0	0,5	-0,5
Sum Øvrige	**0,5**	**0,5**	**0,0**	**0,5**	**-0,5**
Investeringer i varige driftsmidler	**3 667,4**	**3 907,6**	**3 227,4**	**440,0**	**-440,0**

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i mill. kr

	Just. bud. 2026	Vedtatt budsjett 2026	Årsprognose	Avvik i kr	Bud.endr.
Overføringer til trossamfunn	92,1	92,1	92,1	0,0	0,0
Tilskudd til andres investeringer	**92,1**	**92,1**	**92,1**	**0,0**	**0,0**

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i mill. kr

	Just. bud. 2026	Vedtatt budsjett 2026	Årsprognose	Avvik i kr	Bud.endr.
Næring	3,0	3,0	3,0	0,0	0,0
Pensjon og fellesposter	80,0	80,0	80,0	0,0	0,0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	**83,0**	**83,0**	**83,0**	**0,0**	**0,0**

4. Utlån av egne midler

Beløp i mill. kr

	Just. bud. 2026	Vedtatt budsjett 2026	Årsprognose	Avvik i kr	Bud.endr.
Sentrale inntekter og finansposter	35,9	0,1	35,9	0,0	0,0
Utlån av egne midler	**35,9**	**0,1**	**35,9**	**0,0**	**0,0**
Sum del 1-4	**3 878,4**	**4 082,8**	**3 438,3**	**440,0**	**-440,0**

Tabell 1 over viser sum av bevilgninger til investeringer i varige driftsmidler per tjenesteområde, på hhv. ikke-avgiftsfinansiert og avgiftsfinansiert område, samt øvrige investeringer. Deretter fremkommer tabeller som viser tilskudd til andres investeringer, investeringer i aksjer og andeler, og utlån av egne midler. Tabellene viser tall for Vedtatt budsjett, Justert budsjett, prognose for året og avvik mot Justert budsjett. Siste kolonner viser endringene i denne saken. Oversiktene oppfyller krav i Budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5, andre ledd.

Kommunens tjenesteområder

01A-Barnehage

Om tjenesteområdet

Barnehagesektoren reguleres av Lov om barnehager (barnehageloven) med forskrifter. Bergen kommune er barnehagemyndighet for de private og kommunale barnehagene i kommunen og eier av de kommunale barnehagene. Eierforholdet ivaretas av Etat for barnehage, og er adskilt fra barnehagemyndigheten som er organisert i en egen seksjon på nivå 1 i byrådsavdelingen. Det er et sentralt prinsipp at oppgaver som gjelder både kommunale og private barnehager, sikres gjennom likebehandling og rettferdig fordeling av ressurser.

Bergen kommune har som barnehageeier ansvar for drift, resultat og opplæring av de 91 kommunale barnehagene, og skal sikre at de utfører tjenesten i tråd med lover og regler som gjelder for kommunal barnehagedrift. Kommunen som barnehagemyndighet skal gi veiledning og føre tilsyn med at alle barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk. Tjenesteområdet inneholder tilskudd til drift av alle kommunale og private barnehager i Bergen kommune.

Utvikling og utfordringer

Kvalitetsutvikling og barnehagemiljø

Kvalitetsutvikling

Etat for barnehage gjennomførte i mai 2026 digitale kvalitetsutviklingsverksteder med lek og medvirkning som hovedtema. I august 2026 utviklet Etat for barnehage digitale ressurser knyttet til temaene livsmestring og språk, som vil være tema på kvalitetsutviklingsverkstedene barnehageåret 2026-27.

Trygt og godt barnehagemiljø

Barnehagelovens kapittel 8 om psykososialt barnehagemiljø pålegger barnehagene å sikre at alle barn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. For å støtte barnehagene i dette arbeidet har Etat for barnehage utarbeidet en kompetanseplan som blir lansert september 2026. Alle kommunale barnehager har utarbeidet lokal handlingsplan for dette arbeidet.

Våren 2026 har Etat for barnehage utarbeidet rutiner, støttedokumenter og en innbyggerhjelp, som støtte til barnehagenes arbeid med å skape en trygg og god barnehagestart for nye familier. Dette ble publisert august 2026.

Migrasjonspedagogisk arbeid i barnehagene

Migrasjonspedagogisk fagteam i Etat for tilrettelagt oppvekst har i perioden mai til september 2026 tilbudt veiledning, kompetanse og støtte til 42 barnehager, 21 private og 21 kommunale. Ti av disse barnehagene, fire private og seks kommunale har mottatt periodevis støtte på individ- og gruppenivå.

Kapasitet og barnehagebygg

Antall barn i barnehagene i Bergen

Per 1. september 2026 var det totalt 13619 barn i barnehager i Bergen kommune. 5308 av barna har plass i kommunal barnehage og 8311 i privat barnehage.

Rehabilitering og helseverngodkjenning

Rehabilitering av Flaktveit barnehage er fullført, og barnehagen flyttet inn i august 2026. Offisiell åpning var 3. september 2026.

Per august 2026 er 89 av 91 kommunale barnehager godkjente etter forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger, det vil si 97,8 prosent.

Nedlegging/avvikling av barnehager

To barnehager har avviklet driften fra august 2026, Sæterdal barnehage (kommunal) og Sammen Oppigard barnehage (privat). I Sæterdal barnehage var det 22 barn som alle fikk nye plasser, de fleste i Bjørgedalen barnehage. I Sammen Oppigard barnehage var det 39 barn som fikk nye plasser i andre Sammenbarnehager, eller i annen barnehage det var søkt til.

Bemanning og kompetanseutvikling

Rekruttering

Antall søkere til barnehagelærerutdanningen har gått ned de siste årene. Dette har ført til økt behov for bruk av søknad om dispensasjon fra utdanningskravet i barnehagene. I perioden mai til og med august 2026 ble det behandlet totalt ni søknader om midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogisk leder i seks barnehager, en kommunal og fem private. Søknadene ble innvilget. Det er 13 aktive dispensasjoner per dags dato om unntak fra kompetansekrav, tre i kommunale barnehager og ti i private.

Sykefraværet i barnehagesektoren er stabilt for høyt, og mangel på tilgjengelige vikarer gir konsekvenser for driften. I perioden mai til august 2026 har dette seks ganger medført behov for reduksjon i tilbud i enkeltbarnehager.

Tilskudd til videreutdanning

Tilskudd til videreutdanning finansieres gjennom en kostnadsdeling der staten dekker 75 prosent og kommunen dekker 25 prosent. For studieåret 2026–2027 er det innvilget og utbetalt midler til totalt 62 ansatte, fordelt på 31 ansatte i private barnehager, 21 ansatte i kommunale barnehager og åtte ansatte i Etat for tilrettelagt oppvekst (ETO).

Kollektiv kompetanseutvikling

Statsforvalteren i Vestland har tildelt Etat for barnehage kr. 1 753 000 til kollektiv kompetanseutvikling i kommunale barnehager. Etat for barnehage vil samarbeide med Høyskolen på Vestlandet (HVL) om å

støtte barnehager med lokalt utviklingsarbeid innen lek, lekemiljø, livsmestring og språk i perioden august 2026 til juni 2028.

Statlig tilskudd til økt bemanning

Bergen kommune er tildelt til sammen 62,9 mill. kroner for barnehageåret 2026-2027 til den statlige tilskuddsordningen «Toppet bemanning», som barnehagemyndigheten viderefordeler til barnehagene etter søknad. Tilskuddet skal brukes til å toppe bemanningen i barnehagene, og kan ikke brukes til å finansiere eksisterende årsverk i barnehagen. I tillegg er Bergen kommune for barnehageåret 2026-2027 tildelt 21,9 mill. kroner til «Økt pedagogtetthet i levekårsutsatte områder».

Forebygging av vold og trusler

Arbeid med forebygging av vold og trusler er en naturlig del av Etat for barnehage sin satsing på systematisk arbeid med HMS og nærvær, herunder arbeidet med emosjonelle krav og belastninger. Barnehagene har frist til utgangen av oktober 2026 for gjennomføring av kompetanseplan som omfatter vold og trusler.

Veiledning og støtte til barnehager

Team Skyfritt

Team Skyfritt ved Bergen kompetansesenter for læringsmiljø (BKL) bistår barnehager i arbeidet med å skape trygge og gode barnehagemiljø. I perioden mai til august 2026 hadde barnehagedelen av Team skyfritt syv nye henvendelser på individnivå som omhandlet støtte og veiledning til individ og barnegruppen generelt. I tillegg har teamet fått tre nye systemsaker.

Godkjenning, tilsyn og veiledning i barnehager

Godkjenning av barnehager

I perioden mai til september 2026 ble det fattet åtte vedtak om godkjenning etter barnehageloven § 14 for eksisterende barnehager, hvorav to kommunale og seks private. Det ble ikke etablert nye barnehager i perioden.

Tematisk tilsyn etter barnehageloven § 42 om aktivitetsplikt

Hittil i 2026 har barnehagemyndigheten gjennomført tilsyn på elleve barnehager fordelt på to kommunale og ni private barnehager. Temaet var barnehageloven § 42 om aktivitetsplikt og det psykososiale barnehagemiljøet. Seks av barnehagene fikk brudd på regelverket, fordelt på fem private og en kommunal barnehage.

Hendelsesbasert tilsyn og veiledning

Fra mai til august 2026 har barnehagemyndigheten mottatt en henvendelse og klage som kan relateres til fravær av pedagogisk bemanning.

Barnehagemyndigheten har i perioden mai til august 2026 gjennomført veiledningssamlinger basert på barnehageloven § 43 om «Skjerpet aktivitetsplikt dersom en arbeider i barnehagen krenker et barn». Totalt har 158 private og kommunale barnehager deltatt på veiledningen.

I mai 2026 ble det gjennomført regelverksamlinger om bemanning, basert på Utdanningsdirektoratet sin «veileder om tilstrekkelig bemanning i barnehagen» Totalt 176 styrere og eierrepresentanter deltok.

Digitalisering og personvern

Byrådsavdeling for barnehage og skole har tatt i bruk funksjonalitet for behandling av enkelte helseopplysninger i Vigilo barnehage. Dette skal bidra til å understøtte barnehagens lovpålagte oppgaver gjennom å gi tilgangsstyrt oversikt som forenkler arbeidet med tilrettelegging, samt reduserer risiko for at informasjon lagres på uautoriserte steder.

Byrådsavdeling for barnehage og skole har i perioden mai til september 2026 fortsatt arbeidet med å etablere «applikasjonsbibliotek» og klargjøring av digitale enheter til bruk i de kommunale barnehagene.

Andre tiltak

Svømmeopplæring

De statlige midlene til svømmeopplæring i barnehager ble avviklet fra 2026. Bergen bystyre har på bakgrunn av dette vedtatt å tildele 3,3 millioner til svømmeopplæring i budsjettet for 2026. I sommerukene deltok 569 barn fra 39 ulike barnehager fordelt på 25 private barnehager og 14 kommunale barnehager.

Kjøkkenhager

Etat for barnehage fikk våren 2026 tildelt 100 000 kr fra klimaseksjonen i Byrådsavdeling for byutvikling som skal benyttes til oppstart av kjøkkenhager i barnehager. De ti barnehagene som fikk midler, er i gang med å etablere kjøkkenhage.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett				
Justering i tråd med demografisk utvikling	20 050	20 050	0	I følge Bergen kommunes oppdaterte befolkningsprognoser i 2025 var det forventet en økning i antall barnehagebarn i 2026.

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Nedgang i moderasjoner	-17 500	-17 500	0	Lavere foreldrebetaling i barnehage medfører lavere moderasjoner slik at kostnadene reduseres. Siste prisjustering var høsten 2025 og reduksjonen er tilpasning til nytt nivå av moderasjoner etter dette.
Økte kostnader til tilskudd til private barnehager etter vedtak fra Statsforvalteren	6 000	6 000	0	Beløpet er del av tilskuddssatsen til private barnehager og er dermed med i tildelt tilskuddet til de private barnehagene.
Sum	**8 550**	**8 550**	**0**	
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Tilpasning av antall vikarer i kommunens vikarbyrå - Bemanningstjenester	-2 200	-2 200	0	Justeringen er innarbeidet i budsjettrammen. Vikarstillingene var vakante ved inngangen av året, og nedjusteringen er forventet å få helårseffekt i 2026.
Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	-11	-11	0	Endringen er innarbeidet i årsbudsjettet og aktiviteten tilpasses til dette
Justering i tråd med demografisk utvikling	20 558	20 558	0	Justering i henhold til endring i antall barn i barnehage
Tilpasning av antall introduksjonsplasser	-5 000	0	-5 000	Antall plasser ble redusert i 2025 ettersom behovet for disse plassene er redusert.
Barnehagetilbud til bosatte flyktninger	-4 205	-4 205	0	Behovet for midler til flyktninger reduseres da antall flyktninger er gått ned.
Sum	**9 142**	**14 142**	**-5 000**	
Nye tiltak				
Toppet bemanning i barnehagene - statlig tilskudd	31 900	31 900	0	Midler er delt ut til barnehagene Ordningen ble etablert i 2025 og er utvidet i 2026. Det er mottatt totalt 62,9 mill. for barnehageåret 2026/2027. Midlene er fordelt til kommunale og private barnehager.
Veiledning nyutdannede lærere	900	900	0	Barnehagemyndigheten er i ferd med å hente inn informasjon om nyutdannede fra barnehagene for å kunne dele ut midler til kommunale og private barnehager.
Svømming i barnehage	3 300	3 300	0	Det har vært svømming for barnehage i både vinterferien og i sommerferien. I tillegg vil det bli svømming i høstferien.
Sum	**36 100**	**36 100**	**0**	
Nye engangstiltak				
VilVite-avtale barnehage	500	500	0	3 243 barn fra private og kommunale barnehager har benyttet tilbudet hittil i 2026.
Sum	**500**	**500**	**0**	
Effektivisering				
Effekt av omorganisering og samlokalisering av	-600	-600	0	Samlokalisering og ny organisering er gjennomført, og innsparingen forventes realisert

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
driftsavdelinger i Etat for bygg og eiendom				
Sum	**-600**	**-600**	**0**	
Kutt				
Avvikle midler avsatt til utredning av barnehageprosjekter i tidligfase	-2 000	-2 000	0	Grunnet stram kommuneøkonomi er behovet for tidligfaseutredninger redusert. Kuttet er håndtert i driften.
Tilpasning av kapasitet ved barnehager med drift i flere bygg	-100	-100	0	Kapasiteten er redusert fra august 2026.
Avvikle Sæterdalen barnehage	-370	-370	0	Barnehagen ble avviklet fra august 2026
Avvikle ordning med særskilt avholdte Introduksjonsplasser	-4 000	0	-4 000	Ordningen er avviklet fra høsten 2026.
Redusert busstilbud i Etat for barnehage	-450	-450	0	Leasingavtaler er sagt opp og tre busser er solgt.
Reduksjon i administrasjon i HR Bemanning	-800	-503	-297	HR Bemanning har effektuert kutt i en administrativ stilling med virkning fra juni måned. Tiltaket får dermed en delårseffekt i 2026. Dette påvirker likevel ikke prognosen, da sykelønnsrefusjoner i etaten har ligget høyere enn ventet, noe som bidrar til å balansere ut merforbruket.
Avvikle avtale med Barnas kulturhus	-190	-190	0	Avtalen ble avviklet i 2025.
Avvikle Trengereid barnehage	-130	-130	0	Barnehagen ble lagt ned høsten 2025
Tilpasning av kommunal innsats migrasjonspedagogikk	-6 840	-6 840	0	Tospråklige assistenter er flyttet over i andre stillinger og utgifter til feltet er redusert i henhold til budsjett.
Sum	**-14 880**	**-10 583**	**-4 297**	
Inntektsendringer				
Toppet bemanning i barnehagene - statlig tilskudd	-31 900	-31 900	0	Ordningen ble etablert i 2025 og er utvidet i 2026. Det er mottatt totalt 62,9 mill. for barnehageåret 2026/2027. Midlene er fordelt til kommunale og private barnehager.
Sum	**-31 900**	**-31 900**	**0**	
Sum tiltak	**6 912**	**16 209**	**-9 297**	

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Justering i tråd med demografisk utvikling	-32 068	-19 500	-12 568	Justeres i henhold endring i antall barn i barnehage
Sum	**-32 068**	**-19 500**	**-12 568**	

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Sum tiltak	**-32 068**	**-19 500**	**-12 568**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Barnehage	3 080 055	-144 474	2 935 581	3 008 757	-73 176
To-språklig assistanse	23 479	-23 385	95	94	0
Førskolelokaler og uteareal	297 069	-10 840	286 229	278 631	7 598
Sum	**3 400 603**	**-178 699**	**3 221 904**	**3 287 482**	**-65 578**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	21 456	-5 576	15 880	13 642	2 238	10,4 %
2-Byrådsavdeling for finans	146 591	-10 844	135 747	139 243	-3 496	-2,4 %
4-Byrådsavdeling for barnehage og skole	3 231 584	-162 279	3 069 305	3 133 625	-64 320	-2,0 %
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	0	0	0	0	0	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	972	0	972	972	0	0,0 %
Sum	**3 400 603**	**-178 699**	**3 221 904**	**3 287 482**	**-65 578**	**-1,9 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for barnehage og skole forventer et samlet merforbruk på 64,3 mill. Tjenesteområdet består av sentrale poster i byrådsavdelingen og Etat for barnehage med underliggende resultatenheter.

Etat for barnehage med underliggende enheter forventer et merforbruk på 0,6 mill.

Det er usikkerhet knyttet til barn bosatt i annen kommune enn der de går i barnehage. Avregning mellom kommunene pågår utover høsten. I tillegg er det usikkerhet knyttet til søknader om pensjonstilskudd fra private barnehager mottatt i 2026 for perioden 2022 – 2025. Disse forholdene kan påvirke tallene i byrådsavdelingen sentralt og er ikke mulig å vurdere endelig før ved årsslutt.

Byrådsavdelingen sentralt forventer et merforbruk på 63,7 mill. Ca 14 mill. av dette skyldes dobbel effekt ved at avvikling av introduksjonsplasser ble trukket ut både på egen linje og trukket ut i demografiberegningen i HØP2026-29, I tillegg ble det gjort en tilsvarende feil (ca 33 mill.) ved beregning av tilskudd til private barnehager i forbindelse med at foreldrebetaling ble redusert fra 2000 til 1200 i 2025. Beløpet på ble trukket ut på egen linje og i tillegg trukket ut i beregning av kostnadselementet for tilskudd til private barnehager.

Byrådsleders avdeling melder om et forventet mindreforbruk på tjenesteområde 01A - Barnehage på ca. 2,2 mil. ved årsslutt.

Lærlinger - mindreforbruk på 0,75 mill.

HR Bemanning melder om et totalt mindreforbruk på 0,75 mill. for lærlinger på tjenesteområde 01A - Barnehage.

Årsaken er at inntaket av nye lærlinger i 2025 og 2026 var lavere enn det budsjettet tillater. Omfanget av lønnsrefusjon fra NAV ved årsslutt er usikkert. Det totale beløpet av tilskudd fra Vestland fylkeskommune er beregnet basert på tilgjengelig informasjon og kan fravike.

Arbeidsinkludering - mindreforbruk på 1,48 mill.

Mindreforbruket skyldes i hovedsak delårseffekt av det nyoppstartede tiltaket «Ungdomsjobb». HR Bemanning – Arbeidsinkludering fikk tilført ca. 3 mill. til «Ungdomsjobb» i 2026. Midlene skal benyttes til ansettelse av ca. 50 ungdommer i alderen 15-17 år. 30 ungdommer har fått tilbud om jobb og ytterligere 20 vil rekrutteres til høsten.

Byrådsavdeling for finans melder om et merforbruk på 3,5 mill. på tjenesteområde 01A Barnehage. Årsaken er at energiutgiftene i kommunale bygg har økt mer enn det ble tatt høyde for i revidert budsjett. Prognosen er basert på en forventet strømpris for hele året på 1,33 kr/kWh, mens forventet strømpris i revidert budsjett var 0,98 kr/kWh. Byrådet foreslår en budsjettjustering som øker det totale energibudsjettet tilsvarende avviket.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**3 235 617**	**3 229 614**	**3 201 592**	**3 216 129**
Justert ramme		**3 221 904**	**3 184 247**	**3 156 225**	**3 170 762**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**37 330**	**0**	**0**	**0**
Sum Tekniske justeringer		**8 148**	**-226**	**-226**	**-226**
Prisjustering og diverse endringer		**45 478**	**-226**	**-226**	**-226**
Demografijustering	Tilpasning til aktivitetsnivå	7 168	0	0	0
Pensjonssøknader	Nye tiltak	8 500	0	0	0
Demografikompensasjon barnehage - feilretting	Tilpasning til aktivitetsnivå	14 400	14 400	14 400	14 400
Nye tiltak og realendringer		**30 068**	**14 400**	**14 400**	**14 400**
Forslag til ny ramme		**3 297 450**	**3 198 422**	**3 170 399**	**3 184 937**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Attraktiv og vekstkraftig by	Økt andel enheter som er godkjent etter forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Andel helseverngodkjente kommunale barnehager	98,9 %	98,0 %	Per september 2026 er 89 av 91 kommunale barnehager godkjente etter forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger.
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Andel vikarkjøp av totale vikarutgifter	22,0 %	29,7 %	De kommunale barnehagene har så langt i år hatt en høyere andel bruk av eksterne vikarer målt opp mot totale vikarutgifter sammenlignet med 2025. Ved behov for vikarer kontakter barnehagene HR bemanning, som består av om lag 70 faste ansatte og rundt 45 timelønnede vikarer. Dersom HR bemanning ikke har kapasitet til å dekke behovet, videreformidles oppdragene til eksterne vikarbyråer med rammeavtale med Bergen kommune. Barnehagene jobber mot å nå målet på 22%.
		Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		-1,9 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent			Viser til kapittel Status - sykefravær.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Bud. Enighet Merknad 9.2	9.2 Fjellsiden og Nattlandsfjellet barnehagene: Fjellsiden og Nattlandsfjellet barnehager drives videre, jamfør budsjett for hele handlings- og økonomiplanen.	I tråd med budsjettvedtak i Handlings og økonomiplan for 2026-2029 drives barnehagene videre.

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
RevBud 2026 Merknad 5	RevBud merknad 5: Toppbemanning: Bystyret ber byrådet vurdere et prøveprosjekt hvor en av byens barnehager får ekstra toppbemanning, formålet med prosjektet er å redusere sykefravær og øke trivsel.	Bergen har allerede erfaring med økt bemanning i barnehager gjennom to ulike statlige tilskudd. Tilskuddet *Økt pedagogtetthet* er rettet mot private og kommunale barnehager i levekårsutsatte områder som har høy andel minoritetsspråklige barn. Tilskuddet for barnehageåret 2026/2027 utgjør 21 973 842 kroner, og er fordelt til 37 barnehager. Målet med tilskuddet er å øke andelen barnehagelærerårsverk. Det andre tilskuddet *Toppet bemanning* utgjør *62 952 052 kroner* for barnehageåret 2026/2027 *og er tildelt 214 barnehager.* Målet med dette tilskuddet er å styrke grunnbemanningen eller avlaste grunnbemanningen i barnehagene. Utover disse to tilskuddene kan det gjennomføres et prøveprosjekt med ekstra toppbemanning som et pilotprosjekt i en av byens barnehager. Det vil være naturlig at prosjektet følges med følgeforskning. Prosjektet vil kreve økte midler til lønnsutgifter og følgeforskning, og oppstart i en kommunal barnehage vil medføre økt tilskudd til private barnehager. Dette må vurderes ved rullering av handlings- og økonomiplan og sees i sammenheng med allerede igangsatte tiltak.
RevBud 2026 Merknad 9	RevBud merknad 9: Seniorjobber: Bystyret ber byrådet lyse ut de kommende deltidsstillingene til seniorer snarest mulig, og ber byrådet ta utgangspunkt i ansettelsesprosessen som ble brukt for ungdommer. De ansatte skal ansettes for å bistå på SFO og i barnehager i kommunen.	I 2026 er det avsatt 2,2 mill. til seniorstillinger i barnehage og SFO. Byrådsavdeling for barnehage og skole er i oppstartfasen med en pilot i en kommunal barnehage, og byrådsavdelingen vil senere vurdere utvidelse til SFO. Formålet med piloten er å få et godt grunnlag for å vurdere nytte, kvalitet, ressursbehov og eventuelle justeringer før en tar stilling til videre utrulling av seniorstillinger. HR-bemanning er i prosess med utlysning av seniorstillingene til piloten i en kommunal barnehage, og det planlegges oppstart i november.

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	**Saksref.**	**Godkj.vedtak**	**Vedtatt**	**Totalprognose**	**Avvik**	**Estimert ferdigkvartal**	**Justert budsjett**	**Årsprognose**	**Forslag til bud.endr.**
ENØK-prosjekter		-	-	-	-	Løpende	2 154	2 273	119
Flaktveit barnehage - rehabilitering	BY 270/24	59 400	54 400	47 000	7 400	Ferdig	13 953	9 953	-4 000
Gullstølbotn barnehage - rehabilitering		IA	7 209	84 906	- 77 697	1.kv. 2029	1 557	1 977	420
Gyldenpris barnehage – rehabilitering		IA	11 349	90 909	- 79 560	2.kv. 2029	2 663	1 600	-1 063
Handlingsplan 1-2 - barnehage		-	-	-	-	Løpende	1 684	1 948	264
Idavollen barnehage	0	IA	20 000	20 000	0	4.kv. 2027	5 000	5 000	0
Indre Arna barnehage - prosjektutvikling		IA	14 834	15 339	-504	4.kv. 2029	327	527	200
Innvendig oppgraderinger - Barnehage		-	-	-	-	Løpende	6 811	6 494	-317
Inventar byggeprosjekter - barnehage		-	-	-	-	Løpende	3 038	3 038	0
Led-belysning kommunale bygg	0	-	-	-	-	Løpende	1 330	1 330	0
Mindre bygginvesteringer - sekkepost		-	-	-	-	Løpende	28 397	31 077	2 680
Olsvik barnehage		IA	35 276	33 276	2 000	4.kv. 2026	4 400	2 400	-2 000
Seljedalen Barnehage - Prosjektutvikling	0	IA	3 000	3 115	-115	4.kv. 2028	500	200	-300
Sentral korreksjon		-	-	-	-	Løpende	-17 522	-17 522	0
Sælen oppvekstttun - oppgradering	0	IA	17 400	17 400	0	2.kv. 2027	14 969	4 969	-10 000
Tiltak for personer med funksjonsnedsettelser		-	-	-	-	Løpende	400	400	0
Sum øvrige prosjekter							2 358	2 358	0
Sum							**72 019**	**58 023**	**-13 996**

01B-Skole

Om tjenesteområdet

Opplæringsloven og Kunnskapsløftet 2020 (LK20) gir de nasjonale føringene på tjenesteområdet skole. Organisatorisk omfatter tjenesteområdet alle ordinære kommunale grunnskoler. I Bergen er det også 11 private grunnskoler som er underlagt Utdanningsdirektoratet, og som i tillegg til overnevnte også reguleres av friskoleloven.

Ny opplæringslov ble vedtatt 5. juni 2023 og ble gjeldende fra 1. august 2024. Etat for skole er ansvarlig for mange av prosessene som er styrt av opplæringsloven, og har arbeidet med å sikre at nye bestemmelser ble innarbeidet i Etat for skole og i etatens enheter. Dette arbeidet pågår fremdeles.

"Skolebruksplan for Bergen 2021-2030" er kommunenes viktigste plandokument for planlegging av utforming av skoler og framtidig skolestruktur. Kvalitetsutviklingsplanen for bergensskolen «Sammen for kvalitet – læring og medvirkning» er kommunens viktigste plandokument for utvikling av skolen.

Utvikling og utfordringer

Kvalitetsutvikling, skolemiljø og elevresultater

Nettverkssamlinger

For å dele erfaringer og kompetanse mellom skolene ble det våren 2026 gjennomført nettverkssamlinger for skolenes kvalitetsutviklingsgrupper i tråd med handlingsdelen i Sammen for kvalitet - læring og medvirkning. Overordnet tema for skoleåret 2025-2026 var "Hvordan arbeide fellesskapende med grunnleggende ferdigheter". På nettverkssamlingene delte skolene erfaringer med kvalitetsutviklingsarbeid på egen enhet og utforsket og utfordret andre skolers arbeid.

Støtte til arbeid med grunnleggende ferdigheter og lederutvikling

Etat for skole har våren 2026 gjennomført et samarbeid med 15 skoler som omhandler langsiktig støtte til arbeid med grunnleggende ferdigheter og lederutvikling. Dette er et samarbeid med ledergruppene på skolene om strategi for pedagogisk utviklingsarbeid, og med lærere om utvikling av kvalitet i det profesjonelle læringsfellesskapet knyttet til læringsarbeid.

Eksamensresultat våren 2026

Resultat fra skriftlig eksamen for offentlig skole i Bergen kommune våren 2026:

Norsk hovedmål: 3,8

Norsk sidemål: 3,7

Matematikk: 3,6

Engelsk: 4,4

Resultatene i norsk hovedmål og matematikk er på samme nivå som skoleåret 2024–2025. I engelsk og norsk sidemål er resultatene bedre enn året før.

Grunnskolepoeng skoleåret 2025-2026

Grunnskolepoeng for offentlig skole i Bergen kommune var skoleåret 2025-2026 var 43,1. Dette er samme resultat som skoleåret 2024-2025, men betydelig bedre enn Vestland fylke og landet generelt.

Arbeid med skolemiljø og forebygging av rasisme i bergensskolen.

Etat for skole har våren 2026 samlet materiell til forebyggingsarbeid i skolen i en faghjelp med temaet rasisme. Per august 2026 utarbeides det nettkurs for kompetanseheving av lærere og en temaside for innbyggere i Bergen kommune.

Skolebygg

Erstatningsskoler fra august 2026

Slåtthaug skole skal rehabiliteres og utvides. Elevene flyttet i august 2026 til erstatningsskolene Lynghaugparken 1 og 2.

Arbeidet med rehabilitering av Åstveit skole pågår. I byggeperioden er elevene på Garnesstølen erstatningsskole.

Det bygges ny skole på Rolland skole på eksisterende tomt. I byggeperioden er elevene i Eidsvåg erstatningsskole og i tillegg er de yngste i avdelingene Kollåsen og Storåsen.

Med bakgrunn i kapasitetsutfordringer på Rothaugen skole benytter 9. trinn Fana gymnas fra august 2026.

Rehabilitering og helseverngodkjenning

Rå skole har fått ny idrettshall med to nye klasserom. Denne ble offisielt åpnet 4. september, men tatt i bruk i august 2026.

Per august 2026 er 69 av 83 kommunale grunnskoler godkjente etter forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger, det vil si 83,1 prosent. Det vises i denne forbindelse til oversikt over godkjenningsstatus for skoler i Bergen kommune.

Bemanning og kompetanseutvikling

Kollektiv kompetanseutvikling

I regi av ordningen for Kollektiv kompetanseutvikling i barnehage og grunnskole har Etat for skole inngått partnerskap med universiteter og høgskoler. 20 skoler deltar i perioden 2025-2028. Tema for kollektiv kompetanseutvikling støtter blant annet utviklingsarbeid i digital kompetanse, fellesskapende didaktikk og arbeid med grunnleggende ferdigheter.

Profesjonell læringsledelse

Etat for skole har nylig inngått en samarbeidsavtale med ValuEd for hjelp til lederutvikling som fremmer tjenestekvalitet i skolene. Skoleåret 2026-2027 deltar 28 skoler på programmet «Profesjonell læringsledelse (PLL*)*». Det er gjennomført kickoff og samling om elevresultater.

Forebygging av vold og trusler

Ansattes arbeidsmiljø

Alle skolene skal i løpet av 2026 gjennomføre en kartlegging som omhandler det psykososiale arbeidsmiljøet. Dette vil blant annet gi skolene et godt grunnlag for videre arbeid med forebygging og håndtering av vold og trusler.

Fra 1. mai 2026 til 12. august 2026 ble det registrert 720 meldinger om uønskede hendelser rettet mot ansatte i skolene. Av disse var 636 fysisk vold, mens 84 meldinger omhandlet trusler og trakassering. Dette er litt under halvparten av antall meldinger som ble registrert i første kvartal 2026, men ved sammenligning av tallene må det tas høyde for at perioden fra mai til august 2026 omfatter skolens sommerferie.

SATS

Bergen kompetansesenter for læringsmiljø (BKL) tilbyr skolene programmet SATS (Systematisk aggresjonsforebygging og trygghet i skolen). Våren 2026 fullførte fire pilotskoler sin hovedopplæring i programmet. Høsten 2026 starter ti nye skoler opp med programmet.

Veiledning og støtte til skoler

Team Skolefravær

Team skolefravær ved Bergen kompetansesenter for læringsmiljø (BKL) bistår skoler i arbeid med elever som har høyt fravær og samspillsvansker. I perioden mai til og med august 2026 var fraværsteamet ved Bergen kompetansesenter for læring (BKL) totalt inne i 71 saker som gjelder enkeltelever, jevnt fordelt på barne- og ungdomstrinn. Fem saker er nye i perioden, i tillegg er det 12 saker som ikke er startet opp.

Team Samspill

Team Samspill ved BKL bistår skoler når elever utfordrer, særlig knyttet til vold og trusler. I perioden mai til og med august 2026 hadde teamet seks nye søknader fra skolene om støtte og veiledning. Teamet er inne i til sammen 31 saker.

Team Skyfritt

Team Skyfritt ved BKL bistår skoler i arbeidet med å skape trygge og gode skolemiljø med vekt på å forebygge mobbing. I perioden mai til og med august 2026 har skoledelen av teamet mottatt åtte nye søknader om støtte og veiledning på individnivå, og en søknad på systemnivå. Til sammen jobber nå teamet aktivt med 25 saker.

Team Læringsmiljø

Team Læringsmiljø ved BKL bistår skoler i komplekse systemsaker på klasse- og trinnivå. I perioden mai til og med august 2026 hadde teamet en ny søknad fra skolene om støtte og veiledning, men de er allerede inne i elleve saker.

SFO

Fra 1. august 2022 har alle elever på 1. trinn hatt tilbud om gratis redusert plass i SFO. Per august 2026 var det 96,2 prosent av elevene på 1. trinn som benyttet seg av dette tilbudet.

Fra 1. august 2023 fikk også alle elever på 2. trinn gratis redusert plass i SFO. Per august 2026 var det 98,4 prosent av elevene på 2. trinn som benyttet seg av dette tilbudet.

Fra 1. august 2024 ble overnevnte tilbud også gjeldende for alle elever på 3. trinn. Per august 2026 var det 66,3 prosent av elevene på 3. trinn som benyttet seg av dette tilbudet.

Gjennom den statlige områdesatsingen er det skoleåret 2026-2027 bevilget 10,7 millioner kroner til Bergen kommune for å gi gratis SFO til elever på fjerde trinn. Dette tilbudet gjelder seks skoler i områder med områdesatsing.

Digitalisering og personvern

Personvernkonsekvensvurdering

Byrådsavdeling for barnehage og skole fullførte våren 2026 personvernkonsekvensvurdering (DPIA) for hovedplattformen Google Workspace for Education, som brukes av elever og lærere i Bergen kommune.

Kunstig intelligens

Lærere i bergensskolen har fått tilbud om tilgang til kjernetjenestedelen av Gemini i Google Workspace for Education. Per august 2026 er 37 skoler påmeldt dette tilbudet. Målet er at alle skolene har gjennomført obligatorisk opplæring og oppfølging i regi av Etat for skole innen utgangen av 2026.

Andre tiltak

Svøm Bergen

Våren 2026 har Svøm Bergen tatt imot et nytt kull med elever på 3.trinn. Svømmeopplæringen gjennomføres i samarbeid med svømmeklubbene i Bergen og Norges Svømmeforbund.

Elevene på 4. trinn avsluttet svømmeopplæringen tidlig våren 2026. Resultatene viser at 75 prosent av elevene oppnådde kompetansemålet i svømming. Dette er en økning på fire prosentpoeng sammenlignet med skoleåret 2024-2025. Resultatene er gode sammenlignet med andre kommuner som registrerer elevenes svømmeferdigheter.

Forskningsprosjekt

Etat for skole skal sammen med to andre kommuner delta i et stort forskningsprosjekt med Universitetet i Bergen med tittel "Include - balancing rights of Violent Children". Prosjektet innebærer forskning på utfordringer med vold og trusler i skolen, med spesielt fokus på det rettslige rammeverket i slike saker og hvordan elevers og ansatte rettigheter balanseres. Prosjektet er i oppstartsfasen, og skal pågå i fire år.

Økonomi

Tertial 2 viste avvik i økonomiprognose for Etat for skole. Byrådsavdeling for barnehage og skole, ved Seksjon for økonomi bistår Etat for skole med målrettet arbeid i forbindelse med oppfølging av skolene.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett				
Tilbakeføring driftskonsekvenser ny ungdomskole i sentrum	-8	-8	0	Beløpet består av prisvekst på beløp som ble inndratt i forbindelse med behandling av Handlings- og økonomiplan 2025-2028. Beløpet på 8 380 kroner ble inndratt etter behandling av revidert budsjett 2025.
Tilbakeføring driftskonsekvenser Minde skole idrettshall	-234	-234	0	Driftskonsekvenser for Minde skole idrettshall ble inndratt etter behandling av revidert budsjett 2025.
Skoletilbud bosatte flyktninger	340	340	0	Bosatte flyktninger i grunnskolealder har rett til innføringstilbud. I Bergen kommune organiseres dette slik at elever på 1.–2. trinn får innføringstilbud ved sin nærskole, mens elever på 3.–10. trinn får tilbud i egne innføringsklasser ved én av kommunens 14 innføringsskoler. Elever er normalt tilknyttet innføringsklasse i om lag ett år før overgang til nærskole. Budsjettmidler tildeles per innføringsklasse, ikke per elev. I Handlings- og økonomiplanen for 2025 ble det lagt til grunn opprettelse av nye innføringsklasser. I 2025 ble det imidlertid ikke etablert nye klasser, og det er heller ikke planlagt nye innføringsklasser i 2026, da det er ledig kapasitet i eksisterende tilbud. Dette innebærer et redusert budsjettbehov for innføringstilbudet i 2026.
Justering i tråd med demografisk utvikling	-7 500	-7 500	0	I følge befolkningsprognoser fra Statistisk sentralbyrå (SSB) forventes en nedgang i antall barn i barnehage- og skolealder i Bergen kommune i årene som kommer. De kommunale skolene har inneværende skoleår om lag 400 færre elever sammenlignet med forrige skole år (2025-

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
				2026). I tråd med denne demografiske utviklingen har skolene i Bergen et redusert budsjettbehov inneværende år.
Ungt Entreprenørskap	650	650	0	Bergen kommune inngikk medlemskap i Ungt Entreprenørskap i forbindelse med behandlingen av revidert budsjett for 2025. Medlemskapet gir et verdifullt supplement til skolens ordinære undervisningsopplegg, blant annet gjennom praktisk og elevaktiv læring innen entreprenørskap. Kostnaden for medlemskapet i Ungt Entreprenørskap er estimert til 650 000 kroner i 2026.
Sum	**-6 752**	**-6 752**	**0**	
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Økt gjennomsnittslønn i skolen som følge av 5-årig lærerutdanning	8 000	8 000	0	Lærerutdanningen er utvidet fra fire til fem år. Nyutdannede lærere ansettes derfor nå som lektorer, og ikke som adjunkter, noe som innebærer høyere startlønn. Dette vil over tid bidra til å øke gjennomsnittslønnen blant lærere i skolen. Økt budsjettbehov på om lag 8 millioner kroner i 2026 for å dekke denne lønnsveksten er fordelt ut til skolene.
Reduksjon i budsjettavsetning til lisenser	-2 500	-2 500	0	Byrådsavdeling for barnehage og skole benytter en rekke programmer og digitale systemer i undervisningen. For disse programmene påløper det løpende lisenskostnader. Sentralt i byrådsavdelingen arbeides det kontinuerlig med å tilpasse behovet til det faktiske antallet systemer som til enhver tid er i bruk. Det legges til grunn at dette arbeidet vil gi en reduksjon i lisenskostnader på 2,5 millioner kroner i 2026.
Tilpasning av helsetilpasset post	-1 000	-1 000	0	Byrådsavdeling for barnehage og skole har satt av midler til helsetilpassende tiltak for barnehagestyrere og rektorer som vender tilbake etter langvarig sykdom. Midlene kan brukes til midlertidige oppgaver i etat eller byrådsavdeling før retur til ordinær stilling. Budsjettet kuttes med 1 million kroner i 2026 da forbruket har vært lavere enn budsjettet de siste årene. Budsjetter er redusert i Vedtatt budsjett.
Reduksjon av årsverk i skolen, tilpasning til lærernorm	-7 500	-7 500	0	Hver høst rapporterer rektor opplysninger om skolens elever og ansatte til Utdanningsdirektoratet gjennom Grunnskolens informasjonssystem (GSI). I forbindelse med rapporteringen høsten 2025 ble det avdekket et handlingsrom for å redusere bemanningen ved enkelte skoler i Bergen, uten at dette medfører brudd på lærernormen. Samlet sett vurderes det som mulig å redusere bemanningen med om lag 15 årsverk innenfor skoleområdet. Reduksjonen sees i sammenheng med endrede rammebetingelser, utviklingen i elevtall samt krav til effektiv og forsvarlig

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
				ressursbruk. Tiltakene er gjennomført på en måte som sikrer at skolene fortsatt oppfyller kravene i lærernormen, og at elevenes opplæringstilbud ivaretas på en god måte. Budsjettkravet er fordelt til skolene.
Skoletilbud bosatte flyktninger	-16 531	-16 531	0	Bosatte flyktninger i grunnskolealder har rett til innføringstilbud. I Bergen kommune organiseres dette slik at elever på 1.–2. trinn får innføringstilbud ved sin nærskole, mens elever på 3.–10. trinn får tilbud i egne innføringsklasser ved én av kommunens 14 innføringsskoler. Elever er normalt tilknyttet innføringsklasse i om lag ett år før overgang til nærskole. Budsjettmidler tildeles per innføringsklasse, ikke per elev. I Handlings- og økonomiplanen for 2025 ble det lagt til grunn opprettelse av nye innføringsklasser. I 2025 ble det imidlertid ikke etablert nye klasser, og det er heller ikke planlagt nye innføringsklasser i 2026, da det er ledig kapasitet i eksisterende tilbud. Dette innebærer et redusert budsjettbehov for innføringstilbudet i 2026.
Omlegging av innkjøpsrutiner for Chromebooks	-1 000	-1 000	0	Byrådsavdeling for barnehage og skole vurderer det som mulig å redusere utgiftene til innkjøp av Chromebooks og elev-PC-er med 1 million kroner uten at dette går utover elevenes digitale opplæringstilbud. Reduksjonen kan gjennomføres som følge av økt levetid på eksisterende enheter og en mer målrettet utskiftingspraksis. Det knytter seg imidlertid usikkerhet til framtidig prisutvikling på Chromebooks. Per dags dato vurderes likevel budsjettreduksjonen som realistisk.
Reduksjon i utgifter til moderasjoner, SFO	-7 400	-7 400	0	I følge Bergen kommunes oppdaterte befolkningsprognoser etter august 2026 forventes en nedgang i antall barn i barnehage- og skolealder i Bergen kommune i årene som kommer. De kommunale skolene har inneværende skoleår om lag 400 færre elever sammenlignet med forrige skole år (2025-2026). I tråd med denne demografiske utviklingen har skolene i Bergen et redusert budsjettbehov i utbetaling av moderasjoner SFO inneværende år.
Reduserte utgifter til skoleskyss	-3 170	-3 170	0	I følge Bergen kommunes oppdaterte befolkningsprognoser etter august 2026 forventes en nedgang i antall barn i barnehage- og skolealder i Bergen kommune i årene som kommer. De kommunale skolene har inneværende skoleår om lag 400 færre elever sammenlignet med forrige skole år (2025-2026). I tråd med denne demografiske utviklingen har skolene i Bergen et redusert

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
				budsjettbehov til skoleskyss inneværende år.
Justering i tråd med demografisk utvikling	-29 290	-35 990	6 700	I følge Bergen kommunes oppdaterte befolkningsprognoser etter august 2026 forventes en nedgang i antall barn i barnehage- og skolealder i Bergen kommune i årene som kommer. De kommunale skolene har inneværende skoleår om lag 400 færre elever sammenlignet med forrige skole år (2025-2026). I tråd med denne demografiske utviklingen har skolene i Bergen et redusert budsjettbehov inneværende år.
Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	1 218	1 218	0	Endringen er innarbeidet i årsbudsjettet og aktiviteten tilpasses til dette
Sum	**-59 173**	**-65 873**	**6 700**	
Nye tiltak				
Veiledning nyutdannede lærere	850	850	0	Tidligere har Utdanningsdirektoratet finansiert ordningen for veiledning nyutdannede lærere. Tilskuddet ble gitt per skoleår. Fra høsten 2026 er tilskuddet innlemmet i kommunens ramme. Basert på tidligere års data, forventes det en kostnad på 850 000 for høsten 2026.
Avsetning til driftsutgifter for nytt areal i skoler	1 932	1 932	0	Ombyggingen av Garnes ungdomsskule ble ferdigstilt i januar 2026. Skolens arealer er utvidet med om lag 3 600 kvadratmeter. Utvidelsen medfører økte driftskostnader, blant annet til renhold, kommunale avgifter og tilsyn. Budsjettmidler knyttet til de økte driftsutgiftene er overført til skolen.
Gratis halvdagsplass SFO 4. trinn i levekårsutsatte områder	5 600	5 600	0	I budsjettavtalen for statsbudsjettet 2026 er det avsatt midler til gratis halvdagsplass i SFO for elever på 4. trinn ved skoler i levekårsutsatte områder. I Bergen gjelder ordningen elever bosatt i Solheim, Slettebakken, Loddefjord og Olsvik. Ordningen omfatter totalt seks skoler, med om lag 300 elever på 4. trinn. Ved innføring av gratis SFO for 4. trinn ved disse skolene fra skoleåret 2026/27, er kostnaden for Bergen kommune beregnet til om lag 5,6 millioner kroner i 2026. Budsjettet deles ut til skolene etter telling hver måned.
Avsetning til økte driftsutgifter for nytt areal ved Rå ungdomsskole	200	200	0	Rå skole har fått ny og større idrettshall som åpnet i september. Dette gir økte driftsutgifter for skolen. Budsjettet er delt ut.
Forsterket avdeling Garnes ungdomsskole	4 000	4 000	0	Ved oppføring av ny ungdomsskole på Garnes, ble det etablert en forsterket avdeling med plass til 20 elever. En forsterket avdeling har høyere voksentetthet sammenliknet med ordinære skoler. Dette medfører økt budsjettbehov. Rammen ble styrket med 1 million kroner i 2025 og ytterligere 4 millioner kroner i

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
				2026, totalt 5 millioner kroner. Budsjettet er delt ut til skolen og forventes brukt opp.
Dele Mjølkeråen skole i ren barne og ungdomsskole	500	500	0	Mjølkeråen skole ble delt fra kombinert skole, til en barneskole og en ungdomsskole august 2026- Mjølkeråen skole og Marikollen skole. Dette medfører økt budsjettbehov i form av ny rektorstilling. Budsjetter er delt ut.
Justering tilskudd International School of Bergen	1 700	1 700	0	Tilskuddet er justert i tråd med budsjettvedtaket.
Sum	**14 782**	**14 782**	**0**	

Effektivisering

Overgang til ett operativsystem i skolen	-1 000	-1 000	0	Byrådsavdeling for barnehage og skole har mottatt tilbakemeldinger fra skolene om at det fortsatt finnes enkelte PC-er med Windows-operativsystem ved flere skoler. Disse benyttes som tavle-PC-er, noe som innebærer at mange lærere bruker de samme maskinene i løpet av året, og dette utløser behov for flere lisenser. I tillegg har lisensprisen økt som følge av den nye avtalen Bergen kommune sentralt har inngått med Crayon gjeldende fra 2026. Byrådsavdelingen jobber aktivt med å prøve å nå budsjettmålet på 1 million kroner.
Redusert utgifter til fjernvarme	-1 100	-358	-742	Det er fremforhandlet ny avtale om fjernvarme med virkning fra 29.6.26. Estimert besparelse for 2026 er beregnet til kr 0,65 mill. Det var budsjettert med en innsparing på kr 2 mill. per år til sammen. Beløpet er fordelt på flere tjenesteområder, og innsparingseffekten er fordelt forholdsmessig.
Effekt av omorganisering og samlokalisering av driftsavdelinger i Etat for bygg og eiendom	-3 300	-3 300	0	Samlokalisering og ny organisering er gjennomført, og innsparingen forventes realisert
Redusert energiforbruk gjennom økt informasjon til brukere	-800	-800	0	Etat for bygg og eiendom (EBE) har etablert en egen server der det for kommunens bygg blant annet samles timedata for energiforbruk, og klimadata. Dette har gjort det mulig for EBE å lage et program som henter ut data for hvert bygg og sammenstiller dette til rapporter for den enkelte skole, sykehjem osv. Tekst som omtaler utvikling i energiforbruk over tid autogenereres, og rapportene blir sendt ut kvartalsvis, slik at alle enhetsledere kan se hvordan energiforbruket er på deres enhet sett i forhold til andre. Målet er at brukerne av byggene blir mer bevisst eget energiforbruk, og at det gir et insentiv til å redusere dette som følge at man sammenlignes med andre.
Sum	**-6 200**	**-5 458**	**-742**	

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Kutt				
Redusert tilskudd til International School of Bergen	0	0	0	
Redusere midler til parallellklasser i nynorsk	-800	-800	0	Det ble satt av 2 millioner kroner årlig i i 2021-budsjettet til parallellklasser i nynorsk. Det er Kringlebotn skole som får denne tildelingen. I Handlings- og økonomiplan for 2025 ble det vedtatt å videreføre nynorskklassen som var opprettet, men ikke etablere nye klasser. Det forventet at budsjett nedtrekket innfris i 2026.
Tilpasning av nivå på vedtak om undervisning i morsmål og forsterket norsk	-16 500	-16 500	0	Arbeidet med å tilpasse nivået på vedtak i undervisning i morsmål og forsterket norsk ble igangsatt høsten 2025. I 2025 var innsparingskravet 13,5 mill. kroner. I 2026 er innsparingskravet ytterlige 16,5 mill. kroner, totalt 30 mill. kroner. Det forventes at innsparingskravet oppnås.
Reduksjon i administrasjon ved Byrådsavdeling for barnehage og skole	-2 150	-2 150	0	Budsjettnedtrekket består av både reduserte lønnsutgifter i Byrådsavdelingen og kutt i bevilgninger til samlinger, konferanser og kompetanseutvikling. Byrådsavdelingen har redusert antall administrative årsverk og holder stillinger vakant ved sykdom. Det legges til grunn at budsjettnedtrekket vil bli oppfylt.
Sum	**-19 450**	**-19 450**	**0**	
Inntektsendringer				
Gratis halvdagsplass SFO 4. trinn i levekårsutsatte områder	-5 600	-5 600	0	I budsjettavtalen for statsbudsjettet 2026 er det avsatt midler til gratis halvdagsplass i SFO for elever på 4. trinn ved skoler i levekårsutsatte områder. I Bergen gjelder ordningen elever bosatt i Solheim, Slettebakken, Loddefjord og Olsvik. Ordningen omfatter totalt seks skoler, med om lag 300 elever på 4. trinn. Ved innføring av gratis SFO for 4. trinn ved disse skolene fra skoleåret 2026/27, er kostnaden for Bergen kommune beregnet til om lag 5,6 millioner kroner i 2026.
Sum	**-5 600**	**-5 600**	**0**	
Sum tiltak	**-82 392**	**-88 350**	**5 958**	

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Bortfall av leieutgifter Fana gymnas	-5 700	-5 700	0	Bergen kommune har kjøpt Fana Gymnas og Paradis skole skal dermed ikke betale husleie til Vestland Fylkeskommune lenger. Paradis skole har bitt trukket 5,7 mill.

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
				kroner som følge av bortfalte husleieutgifter.
Sum	**-5 700**	**-5 700**	**0**	
Nye tiltak				
Den internasjonale skolen - økt elevprognose	1 900	1 900	0	Tilskuddet er justert i tråd med budsjettvedtaket.
Transport av elever til erstatningslokaler	4 500	4 500	0	Byrådsavdelingen for barnehage og skole har et øremerket budsjett til transport av elever til erstatningslokaler i forbindelse med rehabilitering av skoler. I 2025 var det kun elever ved Rolland skole som ble transportert til erstatningsskole, og dette ga kun halvårseffekt. Fra august 2026 er det 4 skoler som rehabiliteres, og elevene ved Rolland, Åstveit, Rothaugen og Slåtthaug skole må transporteres til erstatningslokaler. Dette medfører et økt budsjettbehov til elevtransport. Det forventes at budsjettøkning på 4,5 mill. kroner brukes opp i 2026.
Brukertjeneste Garnes ungdomsskule	500	500	0	Nye Garnes Ungdomskule ble ferdigstilt i januar. Som følge av dette, trenger skolen økt brukertjeneste fra Etat for Bygg- og Eiendom (EBE). Budsjettet på 500 000 er overført til EBE.
Sum	**6 900**	**6 900**	**0**	
Sum tiltak	**1 200**	**1 200**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Vanlig grunnskoleundervisning	3 805 641	-270 565	3 535 076	3 553 006	-17 930
SFO basistilbud	437 918	-153 572	284 346	297 978	-13 632
Skolelokaler og uteareal	800 749	-76 541	724 208	759 949	-35 741
Skoleskyss	108 394	-36 339	72 055	72 000	55
Sum	**5 152 701**	**-537 017**	**4 615 685**	**4 682 933**	**-67 248**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	-8	-170	-178	-477	300	-4000,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	664 888	-48 427	616 461	636 862	-20 400	-3,1 %
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	0	0	0	0	0	0,0 %
4-Byrådsavdeling for barnehage og skole	4 482 084	-488 420	3 993 665	4 040 799	-47 135	-1,1 %

Byrådsavdeling	Justert budsjett 2026 Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose inkl. tiltak	Avvik	Avvik i % av utgift
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	0	0	0	0	0	0,0 %
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	22 887	0	22 887	22 900	-13	-0,1 %
8-Bystyrets organer	0	0	0	0	0	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	-17 150	0	-17 150	-17 150	0	0,0 %
Sum	**5 152 701**	**-537 017**	**4 615 685**	**4 682 933**	**-67 248**	**-1,3 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for barnehage og skole forventer et samlet merforbruk på 47,1 mill. på tjenesteområde 01B skole. Tjenesteområdet består av sentrale poster i byrådsavdelingen og Etat for skole med underliggende resultatenheter, dvs. de kommunale grunnskolene.

De kommunale grunnskolene melder et forventet merforbruk på 38,4 millioner. Dette er en forverring på 2,8 mill. fra april. Skolene rapporter om en variert økonomisk situasjon på tvers av enhetene. Flertallet av skolene melder om balanse eller mindreforbruk, blant annet som følge av vakante stillinger, tilpasset bemanning og hensiktsmessig bruk av vikarer. Samtidig melder en mindre andel om omfattende merforbruk, blant annet knyttet til ressurskrevende elever, oppfølging av lovpålagte oppgaver og tidkrevende tilpasninger til reduksjon i elevtallene

Flere skoler har hatt en betydelig nedgang i antall elever etter sommeren. Totalt er det rundt 400 færre elever i Bergenskolen i dag sammenliknet med forrige skoleår. Flere skoler rapporterer om at de ikke har klart å tilpasse seg reduserte budsjettrammer som følge av elevnedgang uten å bryte lærernormen.

Hovedårsaken til merforbruket er høy bemanning knyttet til elever med behov for helhetlig individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), personlig assistanse og tiltak for å sikre et trygt og forsvarlig skolemiljø, både i skole og SFO. Dette medfører betydelige lønnskostnader til pedagoger og assistenter som overstiger de tildelte rammene for flere skoler. For enkelte enheter er kostnadsoverskridelsene betydelige.

Enkelte skoler melder også om utfordringer knyttet til drift på flere lokasjoner og begrensninger i klasseromstørrelse som medfører behov for å dele elevgrupper i flere klasser enn forutsatt. Slike arealmessige forhold gir økt behov for grunnbemanning og reduserer muligheten for effektiv ressursutnyttelse. Rothaugen skole er særlig berørt, der betydelige restriksjoner knyttet til klasserommenes størrelse har gjort det nødvendig å øke grunnbemanningen vesentlig.

Byrådsavdeling for barnehage og skole melder om merforbruk knyttet til transport og følgepersonell for elever som undervises i erstatningslokaler. I 2025 var det kun én skole, Rolland skole, som var lokalisert i erstatningslokaler. I 2026 er antallet økt til fire skoler som er i midlertidige lokaler. Transport av elever og følgepersonell til og fra de fire erstatningslokalene medfører store merkostnader som ligger utover byrådsavdelingens budsjettrammer.

Byrådsleders avdeling v/HR Bemanning melder om et totalt mindreforbruk på 0,3 mill. for lærlinger på tjenesteområde 01B - Skole.

Årsaken er at inntaket av nye lærlinger i 2025 og 2026 var lavere enn det budsjettet tillater. Omfanget av lønnsrefusjon fra NAV ved årsslutt er usikkert. Det totale beløpet av tilskudd fra Vestland fylkeskommune er beregnet basert på tilgjengelig informasjon og kan fravike.

Byrådsavdeling for finans melder om et merforbruk på 20,4 mill. på tjenesteområde 01B Skole. Årsaken er at energiutgiftene i kommunale bygg har økt mer enn det ble tatt høyde for i revidert budsjett. Prognosen er basert på en forventet strømpris for hele året på 1,33 kr/kWh, mens forventet strømpris i revidert budsjett var 0,98 kr/kWh. Byrådet foreslår en budsjettjustering som øker det totale energibudsjettet tilsvarende avviket.

Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett forventer balanse på tjenesteområde 01B Skole knyttet til tilskudd til Bergen internasjonale skole.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**4 590 948**	**4 558 454**	**4 540 514**	**4 512 478**
Justert ramme		**4 615 685**	**4 469 748**	**4 451 809**	**4 423 772**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**21 179**	**0**	**0**	**0**
Sum Tekniske justeringer		**-341**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**20 838**	**0**	**0**	**0**
Justering i tråd med demografisk utvikling - skole	Tilpasning til aktivitetsnivå	-6 700	0	0	0
Renhold Fana Gymnas	Nye tiltak	400	950	950	950
Nye tiltak og realendringer		**-6 300**	**950**	**950**	**950**
Forslag til ny ramme		**4 630 223**	**4 470 698**	**4 452 759**	**4 424 722**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Attraktiv og vekstkraftig by	Økt andel enheter som er godkjent etter forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger	Andel helseverngodkjente skoler	94,0 %	83,0 %	Per september 2026 er 69 av 83 kommunale grunnskoler godkjente etter forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger. 14 skoler mangler godkjenning.
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Andel vikarkjøp av totale vikarutgifter	9,0 %	11,5 %	Grunnskolene i Bergen har så langt i år hatt en høyere andel bruk av eksterne vikarer målt opp mot totale vikarutgifter sammenliknet med 2025. Skolene jobber mot målet på 9 prosent.
		Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		-1,4 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent			Viser til kapittel Status - sykefravær.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Budsj.avt.inkl KrF - Merknad 9	Skolegudstjenester: Bystyret ber byrådet sørge for at alle barne- og ungdomsskoler i Bergen tilbyr skolegudstjeneste som alternativ.	Etat for skole vil sørge for at alle skoler tilbyr skolegudstjenester i samsvar med Bystyrets vedtak.
Bud. Enighet Merknad 9.1	9.1 Byomfattende FAU: Bystyret ber byrådet etablere møtepunkt for alle FAU i Bergen kommune.	Byrådet viser til sak 1017/26 om opprettelse av kontaktutvalg for foreldre i bergensskolen. Byrådet behandlet saken i møtet 05.02.2026 og fattet følgende vedtak: Kontaktutvalg for foreldre i bergensskolen opprettes som et samarbeidsorgan mellom foreldreutvalget og Bergen kommune.
Bud. Enighet Merknad 9.3	9.3 Skolestruktur: Bystyret viser til viktigheten av å avklare skolestrukturen samlet og problemstillinger knyttet til blant	Byrådsavdeling for barnehage og skole viser til bystyresak 26/26:

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
	annet investeringer for Minde skole, Landmark Villa på Salhus skole og Søreide ungdomsskole, samt eventuell reorganisering av Kjøkkelvik og Olsvik skolene, og kommer tilbake til disse i behandlingen av skolebehovsplanen. For Minde skole og Søreide ungdomsskole er reguleringsplanene i sluttfasen, og disse sluttføres snarest. Christi Krybbe skoler som bystyret tok inn i forrige budsjettvedtak er i sekkeposten for investering.	Bystyret ber byrådet rullere skolebehovsplanen tidlig neste valgperiode. Arbeidet med planen skal legge til rette for bred medvirkning i en forutsigbar prosess, og planen skal gi langsiktige og tydelige avklaringer om skolestrukturen i bydelene. Det tas utgangspunkt i å videreføre kvalitetskrav for skolebygg som legger gode rammer for praktisk læring.
Budsj 2026 Vedtakspkt. 14	Bystyret ber byrådet starte forhandlinger med ISB om en ny og oppdatert avtale, både for drift og langsiktig leie av lokaler. Det legges til grunn at den nye avtalen skal sikre bærekraftig finansiering av ISB, som en internasjonalt akkreditert skole som gjør Bergen attraktiv for internasjonal arbeidskraft. Det forutsettes at en oppdatert avtale med skolen gir full transparens for kommunens samlede finansiering av skolen. Bystyret ber byrådet rapportere på status for dette arbeidet i Revidert budsjett/1. tertialrapport 2026.	Byrådet vil fremme sak vedrørende avtaler med International School of Bergen i løpet av høsten 2026.

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	**Saksref.**	**Godkj.vedtak**	**Vedtatt**	**Totalprognose**	**Avvik**	**Estimert ferdigkvartal**	**Justert budsjett**	**Årsprognose**	**Forslag til bud.endr.**
Avsetning til strategisk eiendomskjøp		-	-	-	-	Løpende	-25	-25	0
Christi Krybbe skoler - prosjektutvikling		IA	45 440	46 681	-1 241	2.kv. 2030	5 093	5 093	0
ENØK-prosjekter		-	-	-	-	Løpende	11 713	11 088	-625
Flaktveit skole - oppgradering	UFKN 88/26	IA	42 250	42 250	0	4.kv. 2030	21 687	21 687	0
Forsterket avdeling Kringlebotn skole - prosjektutvikling		IA	4 000	4 000	0	4.kv. 2032	2 000	0	-2 000
Garnes U, svømmehall - oppgradering	BY 144/22	80 400	80 400	80 400	0	Ferdig	7 159	7 159	0
Garnes ungdomsskole - riving og nybygg	BY 145/22	725 600	640 000	640 000	0	Ferdig	23 347	23 347	0
Haukeland skole – kapasitetsutvidelse	BY 171/21	125 500	151 995	149 393	2 602		2 732	130	-2 602
Holen skole - riving, nybygg og rehabilitering	BY 214/18	490 000	619 132	619 132	0		3 787	3 787	0
Hop oppveksttun - prosjektutvikling	0	IA	3 000	3 000	0	4.kv. 2030	1 000	1 000	0
Inneklimatiltak - skoler		-	-	-	-	Løpende	48 315	20 234	-28 081
Innvendig oppgradering - skoler		-	-	-	-	Løpende	10 869	11 255	385
Inventar, byggeprosjekter - skole		-	-	-	-	Løpende	7 569	7 569	0
Kaland skole – oppgradering trafikkavvikling og uteareal (fase 1)	0	IA	3 500	25 269	- 21 769	4.kv. 2027	1 352	1 652	300
Kirkevoll skole - Prosjektutvikling	0	IA	5 000	5 000	0	4.kv. 2026	2 906	2 906	0
Landmark Villaen Salhus		IA	4 000	4 000	0	1.kv. 2028	4 000	0	-4 000
Led-belysning kommunale bygg	0	-	-	-	-	Løpende	8 418	8 418	0
Liland skole	0	IA	43 000	43 000	0	4.kv. 2029	5 500	5 500	0
Loddefjord skole - prosjektutvikling		IA	58 824	60 690	-1 866	4.kv. 2037	2 500	400	-2 100
Lynghaug skole - oppgradering - prosjektutvikling		IA	2 500	2 500	0	4.kv. 2026	2 497	2 497	0
Mindre bygginvesteringer - sekkepost		-	-	-	-	Løpende	53 793	47 050	-6 743
Olsvik skole - oppgradering Olsvikhallen - prosjektutvikling		IA	2 500	2 569	-69	4.kv. 2027	283	283	0
Paradis skole - prosjektutvikling	0	IA	6 500	6 500	0	4.kv. 2026	500	0	-500
Rolland skole, riving og nybygg	BY 120/25	497 300	497 300	475 300	22 000	2.kv. 2028	123 118	126 118	3 000
Rothaugen skole - prosjektutvikling	0	IA	40 000	41 610	-1 610	4.kv. 2029	5 000	500	-4 500
Rå skole, idrettshall	BY 177/23	129 800	145 000	145 000	0	Ferdig	21 700	29 000	7 300
Sentral korreksjon		-	-	-	-	Løpende	-101 301	-101 301	0
Sikre tilstrekkelig kapasitet for ungdomsskoleelever i Ytrebygda (KVU)		IA	3 500	3 500	0		3 500	3 500	0
Skole - Rehabilitering og nybygg		-	-	-	-	Løpende	10 900	500	-10 400
Slettebakken skole - konseptvalgutredning		IA	9 510	9 510	0	4.kv. 2026	1 040	1 040	0

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Vedtatt	Totalprognose	Avvik	Estimert ferdigkvartal	Justert budsjett	Årsprognose	Forslag til bud.endr.
Slettebakken skole - oppgradering ventilasjon	UFKN 22/24	IA	35 000	34 552	448		2 784	2 336	-448
Slåtthaug skole - rehabilitering og nybygg	BY 27/26	631 500	631 500	631 500	0	2.kv. 2029	41 500	50 000	8 500
Storetveit skole - rehabilitering, kapasitetsøkning og ny idrettshall	BY 239/26	IA	856 800	866 400	-9 600	2.kv. 2030	9 700	10 000	300
Søreide ungdomsskole, nybygg - prosjektutvikling		IA	16 549	16 549	0	4.kv. 2026	996	996	0
Tiltak for personer med funksjonsnedsettelser		-	-	-	-	Løpende	9 401	10 370	970
Trapp ved Christie Krybbe skoler		IA	6 000	6 000	0	Ferdig	2 648	2 648	0
Tveiterås skole - riving og nybygg	BY 217-20	262 600	251 777	251 777	0		3 372	3 372	0
Ulriken erstatningsskole	BY 267/24	152 000	115 000	115 000	0	1.kv. 2027	37 662	37 662	0
Ytre Arna skole - prosjektutvikling		IA	33 510	34 416	-905	1.kv. 2028	1 000	800	-200
Ytrebygda skole - Svømmehall - Prosjektutvikling	0	IA	4 000	4 000	0	2.kv. 2027	4 000	1 500	-2 500
Åstveit skole - rehabilitering og nybygg	BY 35/24	265 000	265 000	265 000	0	2.kv. 2028	104 000	101 000	-3 000
Sum øvrige prosjekter							2 645	2 687	42
Sum							**510 661**	**463 759**	**-46 902**

01C-Spesialpedagogiske tjenester

Om tjenesteområdet

Spesialpedagogiske tjenester skal støtte opp om de tjenestene som kommunen yter innenfor barnehage- og grunnskolesektoren, og bidra til at den enkelte får et best mulig utbytte av det helhetlige læringsløpet som barnehage og skole utgjør. Lov om barnehager (barnehageloven) og Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) er styrende for de spesialpedagogiske tjenestene som ytes.

Spesialpedagogiske tjenester består av Etat for tilrettelagt oppvekst, med de underliggende enhetene pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), ressurssenter for spesialpedagoger i barnehagene og Syns- og audiopedagogisk tjeneste (SAPT).

Utvikling og utfordringer

Omorganisering til Etat for tilrettelagt oppvekst

Etat for tilrettelagt oppvekst ble etablert 1. januar 2026. Omstilling av ledere og konsulenter, samt endring i organisering som følge av politisk vedtak ble gjennomført i januar 2026, men etaten ble først samlet i felles lokaler i Wigandgården i juli 2026.

Spesialpedagogisk hjelp i barnehagen

Per 31.august 2026 har 379 barn fått vedtak om spesialpedagogisk hjelp i barnehagene i Bergen. Dette tilsvarer 2,6 prosent av alle barn som gikk i barnehage per 15.desember 2025.

Per 31. juli 2026 har 254 barn fått vedtak om individuell tilrettelegging etter barnehageloven § 37. Dette tilsvarer 1,77 prosent av alle barn som gikk i barnehage per 15. desember 2025.

Elever i forsterket avdeling

I Bergen er det også for skoleåret 2026-2027 flere som søker om plass på skoler med forsterket avdeling enn de som får plass. Dette gjelder særlig barnetrinnet. Utviklingen viser også at elevene generelt har behov for tettere individuell oppfølging og større skjermingsbehov enn før.

For skoleåret 2026-2027 var det 131 søknader om plass på forsterket avdeling. Disse var fordelt på 79 søkere på barnetrinnet og 52 søkere på ungdomstrinnet. Det er gitt 50 avslag, 46 av disse på barnetrinnet.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett				
Vekst i vedtak om spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging i barnehage	-6 000	-6 000	0	Etter flere år med betydelig vekst både i antall barn som mottar spesialpedagogisk hjelp og i antall timer som tildeles, ble det i fjor igangsatt et arbeid for å gjennomgå praksis for utmåling i vedtak om spesialpedagogisk hjelp og undervisning. Formålet var å sikre et mer bærekraftig nivå og en mer likeartet vurderingspraksis mellom byområdene. Arbeidet er forventet å bidra til en reduksjon i kostnadsnivået over tid og det forventes en engang utgifter på 6 millioner kroner i 2026.
Sum	**-6 000**	**-6 000**	**0**	
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Bosetting, spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging for barnehagebarn	-1 450	-1 450	0	Bosettingen av flyktninger i Bergen har vært synkende de siste årene. Nedgangen i antall bosatte medfører færre barn i barnehagealder. Som følge av dette forventes det fremover et redusert behov for midler til spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging for bosatte barnehagebarn.
Sum	**-1 450**	**-1 450**	**0**	
Effektivisering				
Reduserte leieutgifter i BEHO	-1 500	-1 500	0	Leiekontrakten er sagt opp og lokalene er fraflyttet.
Sum	**-1 500**	**-1 500**	**0**	
Kutt				
Omlegging av tilbudet til barn med hørselsutfordringer	-870	-870	0	Sædalen barnehage hadde tidligere en særskilt satsing for barn med hørselsutfordringer. Satsingen ble avviklet i 2025 da ingen barn benyttet seg av tilbudet.
Sum	**-870**	**-870**	**0**	
Sum tiltak	**-9 820**	**-9 820**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
PPT grunnskole	64 505	-4 839	59 665	59 633	32
Syns-og audioped. tj. gr.skole	10 245	-6 336	3 909	4 741	-832
PPT førskole	24 101	-186	23 915	23 929	-14

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Spesialtiltak for førskolebarn	310 458	-211	310 247	310 892	-646
Syns- og audioped tj. førskole	12	0	12	0	12
PPT for voksne og ungdom	4 770	-1	4 769	4 772	-3
Særskilt voksenopplæring	14 406	-1 790	12 616	12 616	0
Syns-og audioped. tj.voksne	3 282	0	3 282	2 463	820
Sum	**431 779**	**-13 364**	**418 416**	**419 046**	**-631**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	-5	0	-5	-5	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	403	-282	121	107	13	3,3 %
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	14 119	-1 509	12 611	12 611	0	0,0 %
4-Byrådsavdeling for barnehage og skole	417 007	-11 573	405 434	406 078	-644	-0,2 %
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	0	0	0	0	0	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	255	0	255	255	0	0,0 %
Sum	**431 779**	**-13 364**	**418 416**	**419 046**	**-631**	**-0,1 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for barnehage og skole melder samlet at merforbruk på 0,6 mill. på tjenesteområde 01C spesial pedagogiske tjenester. Tjenesteområdet består av sentrale poster i byrådsavdelingen og Etat for tilrettelagt oppvekst med underliggende resultatenhet Syns- og audiopedagogiske tjeneste (SAPT).

Etaten hadde et betydelig merforbruk i 2025 på grunn av økte utgifter knyttet til barnehageloven §31, §36 og §37 som følger barnehageåret. Det har blitt satt i gang flere tiltak for bedre kostnadskontroll. Nevnte avvik skyldes i hovedsak økt omfang av transport av barnehagebarn.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	**Tiltakstype**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Opprinnelig vedtatt ramme		**418 175**	**413 795**	**409 865**	**409 865**
Justert ramme		**418 416**	**408 772**	**404 842**	**404 842**
Sum Tekniske justeringer		**113**	**0**	**0**	**0**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**17**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**130**	**0**	**0**	**0**
		0	0	0	0
Forslag til ny ramme		**418 546**	**408 772**	**404 842**	**404 842**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Kommunen som grunnmur gjennom livet	Saksbehandlingstiden for sakkyndige vurderinger skal være i tråd med lovkrav	Andel sakkyndige vurderinger ferdigstilt innen rammen på tre måneder fra mottatt henvendelse	65,0 %	55,0 %	Tall for mai til og med september 2026.
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Andel vikarkjøp av totale vikarutgifter	22,0 %	29,6 %	Vikarkjøp på tjenesteområde 01C Spesialpedagogiske tjenester omhandler tiltak i forbindelse med individuell tilrettelegging etter barnehageloven §37. De kommunale barnehagene kontakter først HR bemanning, som består av om lag 70 faste ansatte og rundt 45 timelønnede vikarer. Dersom HR bemanning ikke har kapasitet til å dekke behov videreformidles oppdragene til eksterne vikarbyråer som har rammeavtale med Bergen kommune. Barnehagene har brukt en større andel av eksterne vikarbyråer hittil i år sammenlignet med 2025. Barnehagene jobber mot å nå målet på 22%.
		Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		-0,1 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent			Viser til kapittel Status - sykefravær.

02-Barnevern

Om tjenesteområdet

Barnevernet i Bergen er organisert i fire lokale barnevernstjenester, barneverntjeneste for enslige mindreårige flyktninger, og én byomfattende enhet for barnevernvakt, utekontakt, fosterhjemsveiledning- og tilsyn.

Den kommunale barneverntjenestens hovedoppgave er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Tjenesten skal vurdere bekymringsmeldinger, foreta undersøkelser av barnets omsorgssituasjon, fatte vedtak etter lov om barneverntjenester, forberede saker for behandling i Barneverns- og helsenemnda, og iverksette og følge opp tiltak.

De fleste av kommunens helse- og omsorgstjenester for barn og unge og barneverntjenester driftes fra Etat for barn og familie. Ulike tjenester for barn og unge under tjenesteområdene 02, 03D, 04A, 05A og 05B påvirker hverandre, og må ses i sammenheng.

Budsjett for tjenesteområdet fordeles inn i ulike tjenester. Barnevernstjenesten omfatter personell, drift og saksbehandling i barnevernstjenestene i bydelene, inkludert arbeid som utføres av ansatte og annet personell engasjert av barnevernstjenesten. Barnevernvakten omfatter personell og drift ved Barnevernvakten i Bergen. Tiltak i familien gjelder barnevernstiltak for barn som ikke er plassert av barnevernet, herunder hjelpetiltak for barn og familier, plasser ved sentre for foreldre og barn samt tiltaksstillinger i barnevernstjenesten. Tiltak utenfor familien omfatter tiltak for barn som mottar oppfølging utenfor egen familie, herunder fosterhjem, beredskapshjem, barne- og ungdomshjem, akuttinstitusjoner, støttekontakter, tilsynsførere i fosterhjem og øvrige hjelpetiltak som iverksettes i tillegg til plassering.

Utvikling og utfordringer

Bergen følger den nasjonale utviklingen med færre barn og unge som mottar tiltak fra barnevernet. Samtidig er sakene som barnevernet håndterer i økende grad preget av høy kompleksitet og omfattende hjelpebehov hos familiene. Situasjonsbildet i tjenesten vurderes samlet sett som relativt stabil så langt i 2026, men det er fortsatt utfordringer knyttet til kapasitet, kvalitet og kostnadsutvikling.

Kommunen ser at flere barn har sammensatte utfordringer knyttet til psykisk helse, rus, vold, kriminalitet og alvorlige atferdsvansker. Flere barn bor på institusjon. Det er mangel på egnede fosterhjem, noe som bidrar til at enkelte barn oppholder seg lenger enn ønskelig på institusjon. Opphold i beredskapshjem blir i flere tilfeller langvarige som følge av utfordringer med rekruttering av fosterhjem. Dette er ikke bra for barna det gjelder og innebærer økte utgifter for kommunen.

Barnevernet følger opp alvorlige saker, og utviklingen viser flere akutte situasjoner og en vedvarende trend med undersøkelser som fører til begjæring om tiltak fra Barneverns- og helsenemnda. Samtidig har omfanget av meldinger og hjelpetiltak vært relativt stabilt. Dette understøtter at barnevernet i større grad arbeider med barn og familier som trenger omfattende oppfølging og ressursinnsats.

Barn og foreldre med oppfølging fra barnevernet er ofte i kontakt med flere kommunale og statlige tjenester samtidig. Bergen kommune arbeider derfor videre med å styrke samhandlingen mellom barnevern, skole, barnehage, helse, NAV, politi og øvrige samarbeidspartnere for å sikre helhetlige og koordinerte tjenester. Det er blant annet etablert samhandlingsteam i alle byområder, videreutviklet samarbeid på tvers av oppvekstttjenestene gjennom handlingsplanen *«Se meg, hør oss!»*, og innført

nasjonalt forløp for kartlegging og utredning av helseutfordringer hos barn som mottar hjelp fra barnevernet.

De siste årene har det vært gjennomført et omfattende forbedrings- og utviklingsarbeid i barnevernet i Bergen. Arbeidet videreføres i 2026 og retter seg både mot kvalitet i tjenestene, kapasitet og arbeidsmiljø.

Viktige tiltak som følges opp i 2026 er blant annet:

- Prosjektet «Rekruttere og beholde», med tiltak rettet mot sykefravær, turnover og arbeidsmiljø.
- Etablering av byomfattende vikarpool for å styrke stabilitet og kapasitet ved høyt fravær eller stort sakstilfang.
- Videre utvikling av spesialiserte avdelinger og fagmiljøer.
- Samordning av ettervern og juridisk rådgivning i egne byomfattende enheter.
- Gjennomgang av hjelpetiltak, terskler og forvaltningspraksis for å sikre riktige og målrettede tiltak.

Det er identifisert flere områder med behov for forbedring. Gjennom internkontroller og systematiske gjennomganger er det avdekket utfordringer knyttet til kvaliteten i saksbehandlingen, blant annet når det gjelder dokumentasjon, vurdering av hjelpetiltak, evaluering av tiltaksplaner og variasjoner i praksis mellom byområdene. Det arbeides derfor målrettet med å styrke forvaltningskompetansen, sikre mer likeverdige tjenester og utvikle en mer ensartet praksis på tvers av kommunen.

Gjennom barnevernsreformen er målet at flere barn og familier skal få tidlig og riktig hjelp fra øvrige oppvekst- og helsetjenester, slik at behovet for mer inngripende barnevernstiltak reduseres. Bergen kommune arbeider aktivt med å realisere reformens målsettinger gjennom styrket forebygging, bedre tverrfaglig samarbeid og utvikling av tjenester på lavere innsatsnivå. Samtidig må det legges til grunn at mange av sakene som fremover vil kreve innsats fra barnevernet, vil være de mest alvorlige og komplekse sakene i oppvekstsektoren.

Utgiftsnivået på tjenesteområdet er høyt som følge av ressurskrevende tiltak, langvarige plasseringer og et økende behov for oppfølging av barn med omfattende hjelpebehov. Kommunen vil derfor fortsette arbeidet med å styrke kvalitet, effektiv ressursutnyttelse og bærekraftige tjenesteløsninger uten å redusere kvaliteten på hjelpen og beskyttelsen barn og unge mottar.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett				
Reduksjon kontorfaglig	-1 000	-1 000	0	De kontorfaglige avdelingene i to byområder er slått sammen med felles ledelse. Endringen ble gjennomført medio 2025 og har helårseffekt i 2026.
Sum	**-1 000**	**-1 000**	**0**	

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Innføring av full egenandel for plasseringer i spesialisert fosterhjem	7 500	4 000	3 500	Bufetat klarer ikke å levere tilstrekkelig antall spesialiserte fosterhjem. Som alternativ tilbys institusjon og dette har en tilnærmet dobbel kostnad per barn sammenlignet med ønsket tiltak (spesialisert fosterhjem). Bufetat arbeider med å utbedre kapasitet slik at det er et håp om at dette er midlertidig. Antall barn i spesialiserte fosterhjem er vel halvert siden 2024 og utviklingen er utenfor det kommunale barnevernets kontroll.
Enslige mindreårige flyktninger - Kompensasjon for redusert tilskudd	6 000	6 000	0	Tiltaket er innarbeidet i vedtatt budsjett og kompenserer for redusert statlig tilskudd. Dette sikrer at kommunen kan opprettholde en forsvarlig og stabil drift av tjenestene til enslige mindreårige flyktninger, i tråd med forutsetningene for vedtatt bosetting.
Tiltak til plasserte barn utenfor hjemmet	6 300	6 300	0	Budsjettposten benyttes i sin helhet til formålet. Behovet for plasseringstiltak utenfor hjemmet er høyere enn det som dekkes av budsjettposten, og det vises til omtale under økonomisk utvikling for nærmere informasjon.
Sum	**19 800**	**16 300**	**3 500**	
Nye tiltak				
Kvalitetsløftet i barnevernet	1 300	1 300	0	Kvalitetsløftet er en helhetlig reform som skal gi bedre kvalitet, økt rettssikkerhet og mer tilpassede tjenester i barnevernet. Satsingen kombinerer lovendringer, kompetanseheving, organisatoriske grep og økonomiske tiltak. Barnevernet skal styrke implementeringen av nye krav som blant annet:- Bruk av faglige verktøy (barnevernsfaglig kvalitetssystem og grunnmodell for hjelpetiltak).- Kompetanseheving og opplæring knyttet til nye rettigheter for barn og fosterforeldre.- Bedre rutiner for samarbeid med andre tjenester.
Krav om masterutdanning i barnevernet	2 625	2 000	625	Det arbeides kontinuerlig med å styrke kompetansen i barnevernet, blant annet ved å motivere ansatte til å ta relevant videreutdanning og ved å rekruttere nye medarbeidere med masterutdanning.
Kompensasjon for manglende opptjening av tjenestepensjon til fosterforeldre	3 200	3 200	0	Kompensasjon for manglende opptjening av tjenestepensjon til fosterforeldre ble innført i 2025, og helårsvirkningen fra 2026 er innarbeidet i budsjettet.
Sum	**7 125**	**6 500**	**625**	
Nye engangstiltak				
Husleie erstatningslokaler Familiens hus - Arna/Åsane	2 500	2 500	0	Tiltaket er benyttet til å dekke husleiekostnader for midlertidige erstatningslokaler for Familiens hus i Arna og Åsane i påvente av avklaringer om nye lokaler.

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Sum	**2 500**	**2 500**	**0**	
Effektivisering				
Opprette byomfattende ettervernsavdeling	-2 000	-1 500	-500	På grunn av kapasitetsutfordringer i barneverntjenestene ble oppstart av en byomfattende ettervernsavdeling utsatt til høsten 2026, og helårseffekt ventes først i 2027.
Opprette byomfattende juridisk rådgivning i barnevernstjenesten	-2 000	-1 500	-500	Arbeidet med opprettelse av en byomfattende juridisk rådgivning i barnevernstjenestener er nylig startet opp. Det forventes ikke helårseffekt før tidligst 2027.
Redusert bilbruk i tjenestene	-1 100	-1 100	0	Effektiviseringen er lagt i rammen og håndtert i sin helhet.
Sum	**-5 100**	**-4 100**	**-1 000**	
Kutt				
Bedre styring og prioritering av hjelpetiltak	-2 000	-2 000	0	Det arbeides med å tilpasse tjenesten til den vedtatte rammen gjennom god styring og prioritering av hjelpetiltak.
Avvikle ett bofelleskap for enslige mindreårige flyktninger	-4 000	-3 078	-922	Bofellesskapet er avviklet per april, og omstilling er i gang. Helårseffekt forventes tidligst i 2027.
Sum	**-6 000**	**-5 078**	**-922**	
Sum tiltak	**17 325**	**15 122**	**2 203**	

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Midlertidige lokaler Familiens hus Arna og Åsane	227	227	0	Midlene er medgått til husleie og øvrige flytterelaterte kostnader i midlertidige erstatningslokaler ved utflytting fra Familiens Hus i Arna og Åsane.
Tilpasning til aktivitetsnivå tiltak utenfor familien	5 000	5 000	0	Midlene er medgått til tiltak utenfor familien, i hovedsak økte institusjonskostnader.
Sum	**5 227**	**5 227**	**0**	
Sum tiltak	**5 227**	**5 227**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Barneverntjeneste	376 296	-35 852	340 445	339 599	846
Barnevernvakt	19 919	-3 531	16 388	16 738	-350
Tiltak i familien	101 461	-3 709	97 752	99 054	-1 302
Tiltak utenfor familien	668 372	-15 797	652 574	687 169	-34 595

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose	Avvik
Psykiske helsetjenester og tjenester til utviklingshemmede i institusjon og familiehjem (Barnevernet	0	0	0	0	0
Sum	1 166 048	-58 888	1 107 159	1 142 560	-35 401

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose inkl. tiltak	Avvik	Avvik i % av utgift
1-Byrådsleders avdeling	7 827	-429	7 398	7 198	200	2,6 %
2-Byrådsavdeling for finans	761	-83	678	678	0	0,0 %
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	0	0	0	0	0	0,0 %
4-Byrådsavdeling for barnehage og skole	0	0	0	0	0	0,0 %
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	1 157 125	-58 376	1 098 749	1 134 350	-35 601	-3,1 %
90-Fellesposter - bykassen	334	0	334	334	0	0,0 %
Sum	1 166 048	-58 888	1 107 159	1 142 560	-35 401	-3,0 %

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold melder et merforbruk på 35,6 mill. innenfor tjenesteområdet.

Merforbruket forklares i hovedsak av høye utgifter til plasseringstiltak og andre tiltak kjøpt fra Bufetat, herunder beredskapshjem, institusjon og særlig kostnadskrevende tiltak. Dette er fortsatt den største økonomiske utfordringen på tjenesteområdet. Merforbruket reduseres noe av lavere utgifter til kommunale fosterhjem, mindreforbruk på lønn som følge av forsinket rekruttering til ledige stillinger og vikariater, samt økte inntekter fra statlige tilskudd.

Tilgangen på fosterhjem har over tid vært lavere enn behovet, noe som har medført at flere barn må plasseres i beredskapshjem eller institusjon. Merforbruket knyttet til tiltak levert av Bufetat må derfor ses i sammenheng med mindreforbruket på kommunale fosterhjem. Det har i år vært gjennomført en annonsekampanje og informasjonsmøter i samarbeid med Bufetat for å rekruttere flere fosterhjem.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**1 090 754**	**1 087 254**	**1 087 254**	**1 087 254**
Justert ramme		**1 107 159**	**1 084 319**	**1 084 319**	**1 084 319**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**385**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**385**	**0**	**0**	**0**
		0	0	0	0
Forslag til ny ramme		**1 107 544**	**1 084 319**	**1 084 319**	**1 084 319**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Kommunen som grunnmur gjennom livet	Kommunen tilbyr hjelp som reduserer behov for inngripende tiltak, og sikrer at barn og unge får rett hjelp når de trenger det	Andel barn og unge med vedtak om plassering som bor i institusjon	10,0 %	19,0 %	Bergen kommune ønsker primært å tilby fosterhjemsplassering til barn som ikke kan bo hjemme. Det har vært en økning i barn som bor på institusjon fra første tertialrapportering, samtidig påvirkes andelstallet av en samtidig nedgang i antall barn plassert totalt. Noe av forklaringen av økning i institusjonsbruk er mangel på fosterhjem, samt at flere barn og unge har sammensatte hjelpebehov som krever spesialisert hjelp og oppfølging. Det forventes at årsresultatet vil komme over vedtatt mål
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		-3 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og Omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent			Viser til kapittel Status – sykefravær.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Bud. Enighet Merknad 7.4	7.4 Mastergrad og rekruttering til barnevernet: Bystyret viser til at barnevernet fortsatt har utfordringer med å klare å rekruttere og beholde ansatte. I tillegg viser bystyret til at Stortinget i år har gjort endringer knyttet til masterkrav hos ansatte i barnevernet. Bystyret ber byrådet om å evaluere tiltakene som ble satt i gang i 2023 for å rekruttere og beholde ansatte, samt Bergen kommunes lønnspolitikk i barnevernet, og legge frem en egen sak om dette i 2026. Bystyret understreker at kompetanse på bachelornivå og/eller lang erfaring, er viktig for å sikre et godt	Arbeidet er i gang, og evalueringen er forventet lagt frem for politisk behandling innen årsslutt.

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
	barnevern, og at det bør sikres at det er attraktivt for flere å jobbe i barnevernet i Bergen.	
Budsj 2026 Vedtakspkt. 10 a)	ASSS-statistikk viser at Bergen kommune ligger over det nasjonale gjennomsnittet når det gjelder ressursbruken innenfor tjenesteområde 02 Barnevern. Bystyret ber byrådet utrede årsakene til at Bergen ligger over det nasjonale gjennomsnittet i institusjonsplasseringer, og sammenligne ressursbruken med øvrige storbykommuner. Utredningen skal belyse om forskjellene kan forklares av ulik faglig praksis, organisering eller samarbeidsformer, og vurdere om det finnes praksiser med overføringsverdi til Bergen. Videre bes byrådet vurdere om det, innenfor gjeldende lovverk, kan utvikles kommunale tiltak som er mindre inngripende og mer kostnadseffektive, og som kan redusere behovet for institusjonsplasseringer.	Det er etablert en intern arbeidsgruppe med representanter med analyse-, økonomi- og fagkompetanse. Arbeidet er i en oppstartsfase. Det vil komme nærmere informasjon om resultatene fra dette arbeidet i årsmeldingen.

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	**Saksref.**	**Godkj.vedtak**	**Vedtatt**	**Totalprognose**	**Avvik**	**Estimert ferdigkvartal**	**Justert budsjett**	**Årsprognose**	**Forslag til bud.endr.**
Etablering av permanent mottak av bekymringsmeldinger		IA	7 500	4 000	3 500	2.kv. 2027	2 971	-529	-3 500
Sum							**2 971**	**-529**	**-3 500**

03A-Tjenester til eldre

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet omfatter kommunale helse- og omsorgstjenester for hjemmeboende innbyggere over 65 år og beboere i helseinstitusjoner. Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg (BEHO) har i stor grad ansvaret for disse tjenestene. Tjenestene inkluderer helsehjelp og praksis bistand i hjemmet, avlastningstilbud og aktivitetstilbud. Disse tilbudene er tilpasset eldre med ulike helseutfordringer og nedsatt funksjonsevne, og bidrar til at flere kan bo hjemme lengre.

Bergen kommune tilbyr også omsorgsboliger og helsetjenester. Behandlingssentre tilbyr korttidsopphold, mens sykehjem dekker behovet for langtidsopphold. Ansvaret for tjenester til personer med rusavhengighet og psykiske lidelser ligger hos Byrådsavdeling for arbeid, sosiale og mangfold (BBSM). Det er inngått en samarbeidsavtale som innebærer at enkelte hjemmebaserte tjenester tildelt av BBSM utføres av BEHO. Disse tjenestene faktureres internt.

Utvikling og utfordringer

Mangel på kvalifisert arbeidskraft

Det er stor mangel på kvalifisert arbeidskraft i helse- og omsorgstjenestene. Etat for hjemmebaserte tjenester og Etat for behandlingssentre og sykehjem hadde per 31.12.2025 til sammen over 300 ledige stillinger. Mangel på helsefagarbeidere og bemanning i helgestillinger er særlig utfordrende.

Tjenestene bruker overtid og vikarer for å løse bemanningssituasjonen. Vikarbehovet henger også sammen med høyt sykefravær.

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg (BEHO) gjennomførte i 2025 prosjektet Redusert vikarbruk. Prosjektet hadde som hovedmål å redusere utgiftene til eksterne vikarer fra vikarbyrå.

Per august 2026 har Etat for behandlingsentre og sykehjem brukt 35,4 mill. kroner på eksterne vikarer, som er 12,5 mill. kroner mindre enn samme periode i fjor. Ved samme tidspunkt har Etat for hjemmebaserte tjenester brukt 38,7 mill. kroner på eksterne vikarer, som er 13 mill. kroner mindre enn samme periode i fjor.

Tilpasning til en krevende økonomisk situasjon

Bergen kommune står i en krevende situasjon både økonomisk og bemanningsmessig som krever tøffe prioriteringer i kommunens helse- og omsorgstjenester. Byrådet har vedtatt flere tiltak for å sikre tilpasning til en mer bærekraftig utvikling, blant annet reduksjon i administrative funksjoner og innføring av ulike normer og arbeidsmetoder for tildeling og utmåling av tjenester. Det er i 2026 påbegynt implementering av følgende tiltak: Endringer i legemiddelhåndtering for hjemmeboende, optimalisering av lengden på korttidsopphold og at aktivitetssenter som hovedregel skal gis til hjemmeboende eldre over 80 år istedenfor for tjenesten støttekontakt.

Økt behov for tjenester i hjemmet

Utvikling i tjenesteproduksjon ved utvalgte hjemmebaserte tjenester i perioden 2022-2025 viser at det er en liten nedgang i samlet antall brukere, sammenlignet med 2024. Samtidig som det er en nedgang i

antall brukere er mengden oppdrag økt med 1,7 prosent siste år. Det betyr at hver bruker i gjennomsnitt får mer tjenester enn i 2024, og kan indikere at brukerne som mottar helsetjenester i hjemmet har mer komplekse behov enn tidligere.

For å imøtekomme økende behov for tjenester utvikler kommunen helse- og omsorgstjenestene slik at de i størst mulig grad legger til rette for selvstendighet, mestring, aktivitet og deltakelse. Dette gjøres gjennom satsing på forebygging, tidlig innsats og rehabilitering, blant annet gjennom vurderingsteam, hverdagsrehabilitering og tverrfaglige helsetjenesteteam, og ved økt bruk av velferdsteknologi og digitale løsninger. Nedgang i antall brukere indikerer at tidlig vurdering og innsats bidrar til tidlig avklaring av behov og at en større andel klarer seg uten eller med mindre omfattende tjenester. Endringene bidrar til mer effektiv ressursbruk og bedre bruk av kompetansen i tjenestene.

Nye behandlingssentre og sykehjem

Bergen ligger høyest blant de fire største bykommunene (Oslo, Stavanger og Trondheim) når det gjelder andel innbyggere over 80 år som mottar sykehjemstjenester. Alle byene har over tid hatt en gradvis nedgang i andelen eldre med institusjonsopphold. Bergen ligger likevel på et høyere nivå enn Trondheim og Stavanger. Oslo, som har en relativt yngre befolkning, har den laveste andelen institusjonsopphold blant innbyggere over 80 år.

Bergen kommune har kommunale og private ideelle sykehjem. Om lag 20 prosent av sykehjemsplassene er korttids- og rehabiliteringsplasser på behandlingssentre. Byrådets mål er å øke sykehjemskapasiteten og redusere ventelisten på langtidsplass i sykehjem. Flere sykehjemsprosjekter er under planlegging og gjennomføring:

- Midtbygda behandlingssenter (100 plasser) er klar for innflytting i januar 2027.
- Loddefjordåsen behandlingssenter skal erstatte Frieda Fasmers minne (90 plasser).
- Fageråshjemmet erstatter Slettemarken sykehjem (110 plasser).
- Haugatun sykehjem (120 plasser) skal bygges på nabotomten til Frieda Fasmers minne.
- Tomtesøk for nytt sykehjem (rundt 150 plasser).
- Ekstern utlysning av et privat sykehjem (rundt 200 plasser).
- Et nytt sykehjemsbygg i tilknytning til Betanien (100 plasser).

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	713	713	0	Endringen er innarbeidet i årsbudsjettet og aktiviteten tilpasses til dette
Helse og omsorgstjenester til bosatte flyktninger	-6 000	-6 000	0	Behovet for tjenester til denne gruppen er redusert, og tjenestenivået er redusert tilsvarende.
Sum	**-5 287**	**-5 287**	**0**	

Nye tiltak

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Økte tjenester til hjemmeboende	104 407	104 407	0	Tjenesten til hjemmeboende er styrket. Må sees i sammenheng med "Effekt av forebyggende tiltak og nye arbeidsmetoder".
Tilpasninger til nasjonale e-helseløsninger	500	500	0	Arbeidet med å tilpasse kommunens systemer og løsninger til de nasjonale e-helseløsningene er et kontinuerlig arbeid. Beløpet gjelder både utgifter til utvikling/tilpasning, og til økte driftskostnader.
Velferdsteknologiske løsninger i sykehjem og behandlingssentre	12 200	12 200	0	Anskaffelsen er gjennomført og leverandør er valgt. Arbeidet med å etablere nødvendig infrastruktur pågår.
Anskaffelse - Nytt pleie og omsorgssystem (erstatning for Visma Profil)	15 300	15 300	0	Nytt system er under anskaffelse. Anbudet er lyst ut, og det forventes at leverandør blir valgt i løpet av høsten.
Velferdsteknologi - tilrettelegging og implementering	2 500	2 500	0	Arbeidet med velferdsteknologi er i gang, og midlene vil bli brukt i år.
Forprosjekt - Nytt pleie og omsorgssystem (erstatning for Visma Profil)	-5 400	-5 400	0	Forprosjektet er avsluttet.
Nødvendig vedlikehold / oppgraderinger - privat ideelle virksomheter	-2 000	-2 000	0	Tiltakene ble gjennomført i 2025.
Midtbygda behandlingssenter	2 000	2 000	0	Midtbygda behandlingssenter starter opp i begynnelsen av 2027, men det påløper noen utgifter til nøkkelpersonell i inneværende år.
Kulturmidler til sykehjem	1 500	1 500	0	Ordningen er iverksatt, og det forventes full gjennomføring i inneværende år.
Sum	**131 007**	**131 007**	**0**	
Effektivisering				
Effekt av omorganisering og samlokalisering av driftsavdelinger i Etat for bygg og eiendom	-800	-800	0	Samlokalisering og ny organisering er gjennomført, og innsparingen forventes realisert
Bo lenger hjemme - Effekt av forebyggende tiltak og nye arbeidsmetoder	-21 000	-21 000	0	Tiltakene er iverksatt. Må sees i sammenheng med tiltaket "Økte tjenester til hjemmeboende".
Redusert utgifter til fjernvarme	-500	-162	-338	Det er fremforhandlet ny avtale om fjernvarme med virkning fra 29.6.26. Estimert besparelse for 2026 er beregnet til kr 0,65 mill. Det var budsjettert med en innsparing på kr 2 mill. per år til sammen. Beløpet er fordelt på flere tjenesteområder, og innsparingseffekten er fordelt forholdsmessig.
Endringer i tildeling og utmåling av tjenester innenfor helse- og omsorgstjenestene	-2 800	-2 800	0	Arbeidet med å iverksette endringene er startet og det forventes at den budsjetterte effekten oppnås i år.

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Reduserte leieutgifter i BEHO	-2 100	0	-2 100	Det arbeides med å fremleie de aktuelle lokalene til andre leietagere. Det er usikkert om dette lar seg gjennomføre i inneværende år.
Redusert energiforbruk gjennom økt informasjon til brukere	-400	-400	0	Etat for bygg og eiendom (EBE) har etablert en egen server der det for kommunens bygg blant annet samles timedata for energiforbruk, og klimadata. Dette har gjort det mulig for EBE å lage et program som henter ut data for hvert bygg og sammenstiller dette til rapporter for den enkelte skole, sykehjem osv. Tekst som omtaler utvikling i energiforbruk over tid autogenereres, og rapportene blir sendt ut felles kvartalsvis, slik at alle enhetsledere kan se hvordan energiforbruket er på deres enhet sett i forhold til andre. Målet er at brukerne av byggene blir mer bevisst eget energiforbruk, og at det gir et insentiv til å redusere dette som følge at man sammenlignes med andre.
Sum	**-27 600**	**-25 162**	**-2 438**	

Kutt				
Strømstøtte private institusjoner - avvikles	-3 000	-3 000	0	Strømstøtteordningen er avviklet.
Endringer i tildeling og utmåling av tjenester innenfor helse- og omsorgstjenestene	-4 900	-4 900	0	Arbeidet med å iverksette endringene er startet og det forventes at den budsjetterte effekten oppnås i år.
Sum	**-7 900**	**-7 900**	**0**	

Sum tiltak	90 220	92 658	-2 438	

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Nedjustering av budsjettet på tjenesteområde 03A	-44 500	-44 500	0	Budsjettet er nedjustert.
Sum	**-44 500**	**-44 500**	**0**	

Sum tiltak	-44 500	-44 500	0	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose	Avvik
Åpne aktivitetstilbud eldre	10 411	-1 256	9 155	9 506	-351
Dagsenter eldre	104 337	-11 715	92 623	90 123	2 500

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Miljøtiltak i bolig	48 588	-7 145	41 443	39 443	2 000
Andre velferdstiltak eldre	86 817	-39 992	46 825	45 227	1 597
Hverdagsrehabilitering	24 386	-1 655	22 730	22 730	0
Sykehjem døgnopphold eldre	3 165 681	-789 407	2 376 274	2 397 638	-21 364
Aldershjem døgnopphold	0	0	0	0	0
Utskrivningsklare pasienter i somatiske sykehus	7 402	0	7 402	8 542	-1 140
Heldøgnsbemannede omsorgsboliger eldre (omsorg+)	188 155	-18 845	169 310	169 069	241
Praktisk hjelp og bistand eldre	168 656	-88 282	80 374	79 351	1 024
Personlig assistent (BPA) - eldre	20 393	0	20 393	23 493	-3 100
Hjemmesykepleie eldre	1 481 017	-176 655	1 304 362	1 257 994	46 367
Byggdrift sykehjem	356 917	-21 587	335 330	316 009	19 321
Byggdrift aldershjem	203	-58	145	145	0
Byggdrift omsorgsboliger	89 371	-90 762	-1 392	-1 392	0
Byggdrift Heldøgnsbemannede omsorgsboliger (omsorg+)	40 667	-61 191	-20 524	-20 524	0
Byggdrift trygdeboliger	10 877	-20 080	-9 203	-9 203	0
Sum	**5 803 877**	**-1 328 630**	**4 475 247**	**4 428 151**	**47 095**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	-441	-126	-567	-2 067	1 500	-340,4 %
2-Byrådsavdeling for finans	343 659	-179 934	163 724	172 726	-9 001	-2,6 %
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	5 462 618	-1 148 567	4 314 051	4 259 451	54 600	1,0 %
4-Byrådsavdeling for barnehage og skole	0	0	0	0	0	0,0 %
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	0	0	0	0	0	0,0 %
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	1 525	-2	1 523	1 523	0	0,0 %
8-Bystyrets organer	0	0	0	3	-3	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	-3 484	0	-3 484	-3 484	0	0,0 %
Sum	**5 803 877**	**-1 328 630**	**4 475 247**	**4 428 151**	**47 095**	**0,8 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg melder mindreforbruk på tjenesteområdet.

Årsakene til mindreforbruket er sammensatte. Satsingen på vurderingsteam har medført at en større andel brukere får hjelp til å håndtere hverdagen sin på en bedre måte. Brukeren kan da klare seg enten uten kommunale tjenester eller med mindre omfattende bistand fra kommunen enn tidligere. I tillegg er det flere brukere enn før som ønsker tjenesten sin organisert som brukerstyrt personlig assistanse (BPA). Dette medfører at tjenester som ellers ville ha blitt utført av Etat for hjemmebaserte tjenester, nå utføres av BPA-leverandører. Dette gjør at utgiftene for BPA-brukere under 67 år i stedet blir belastet på tjenesteområde 03B Tjenester til funksjonshemmede.

Omstrukturering av aktivitetssentrene og avviklingen av Etat for vurdering og rehabilitering viser seg å ha større effekt enn tidligere antatt. I tillegg vil utgiftene til anskaffelse av nytt elektronisk journalsystem (Samstemt) og utgiftene til andre velferdsteknologiske løsninger bli mindre enn budsjett.

Byrådsleders avdeling v/HR Bemanning melder om et totalt mindreforbruk på 1,5 mill. for lærlinger på tjenesteområde 03A - Tjenester til eldre.

Årsaken er at inntaket av nye lærlinger i 2025 og 2026 var lavere enn det budsjettet tillater. Omfanget av lønnsrefusjon fra NAV ved årsslutt er usikkert. Det totale beløpet av tilskudd fra Vestland fylkeskommune er beregnet basert på tilgjengelig informasjon og kan fravike.

Byrådsavdeling for finans melder om et merforbruk på 9 mill. på tjenesteområde 03A Tjenester til eldre. Årsaken er at energiutgiftene i kommunale bygg har økt mer enn det ble tatt høyde for i revidert budsjett. Prognosen er basert på en forventet strømpris for hele året på 1,33 kr/kWh, mens forventet strømpris i revidert budsjett var 0,98 kr/kWh. Byrådet foreslår en budsjettjustering som øker det totale energibudsjettet tilsvarende avviket.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**4 525 270**	**4 644 396**	**4 753 976**	**4 886 534**
Justert ramme		**4 475 247**	**4 526 639**	**4 636 219**	**4 768 777**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**19 409**	**0**	**0**	**0**
Sum Tekniske justeringer		**69 973**	**600**	**600**	**600**
Sum Endring i bruk/avsetning av fondsmidler		**0**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**89 382**	**600**	**600**	**600**
		0	0	0	0
Forslag til ny ramme		**4 564 629**	**4 527 239**	**4 636 819**	**4 769 377**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Kommunen som grunnmur gjennom livet	Aktiv og selvstendig i eget hjem	Andel av hjemmeboende 80+ som ikke mottar kommunale helse- og omsorgstjenester i hjemmet	65,0 %	66,5 %	66,5 % av befolkningen 80+ år mottok ikke kommunale helse- og omsorgstjenester i hjemmet ved utgangen av 1. tertial. (Det betyr at 33,5 % mottok slike tjenester i hjemmet eller var på institusjon). Ved en inkurie oppgir målformuleringen "hjemmeboende 80+", det korrekte er "befolkningen 80+".
	Bolig og institusjonstilbud til de som trenger det	Andel av innbyggere 80 år og eldre som har plass i sykehjem	16,4 %	16,5 %	Pr. 1. september utgjør antall sykehjemsplasser innen BEHOs ansvarsområde 16,5 % av befolkningen 80+ år.
	Måltidstilbud og ernæringsoppfølging som fremmer helse, trivsel og mestring	Andel brukere som er risikovurdert i henhold til ernæringsrutiner	80,0 %	80,0 %	80 % av hjemmeboende brukere var risikovurdert i henhold til etatens ernæringsrutiner H1 2026.
	Måltidstilbud og ernæringsoppfølging som fremmer helse, trivsel og mestring	Andel middager produsert ved lokalt institusjonskjøkken	32,0 %	32,0 %	I 2026 er prosjektering og reetablering av Gullstøltunet institusjonskjøkken igangsatt, som skal produsere og levere ferskprodusert middag til enheter i bydelen.
Økonomisk bærekraftig kommune	Aktiv og selvstendig i eget hjem	Andel innbyggere 80+ som har velferdsteknologisk hjelpemiddel fra kommunen	26,0 %	25,4 %	Pr. 1. september er det 3708 brukere 80+ år som har en eller flere velferdsteknologitjenester. Dette utgjør 25,4 % av befolkningen 80+ år.
		Andel nye søkere av helse- og omsorgstjenester som ikke har behov for tjenester etter oppfølging av vurderingsteam	47,5 %	47,0 %	Ved en inkurie er det her blitt lagt inn feil målformulering til angitt måltall. Korrekt formulering er "Andel nye søkere av helsetjenester i hjemmet (HSY) som ikke har behov for HSY etter oppfølging av vurderingsteam". Denne andelen var 47 % i 2. tertial 2026.
		Andel oppmøtte brukere på aktivitetssentre for eldre	70,0 %	68,0 %	Kapasitetsutnyttelsen i aktivitetssentrene har i 2. tertial vært på 68 %. Det

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
					er ni prosentpoeng høyere enn samme periode året før.
	Bærekraftig personalforvaltning	Andel helsepersonell med fast stilling - Etat for behandlingssentre og sykehjem / Etat for hjemmebaserte tjenester	96,0 %	93,0 %	Pr. 1. september har 93 % av helsepersonellet fast stilling.
		Antall sykehjem som har tatt i bruk digitalt tilsyn	3	0	Det er p.t. kun forsterket avdeling ved Fyllingsdalen behandlingssenter i tillegg til en avdeling på Åsaheimen som har tatt i bruk digitale tilsyn.
	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Andel vikarkjøp av totale vikarutgifter	15,0 %	13,5 %	Resultatet så langt i år er bedre enn målsettingen. Dette gjenspeiler en restriktiv innleiepraksis, der all innleie skal godkjennes av enhetsleder. Prosjektet «Redusert vikarbruk» har bidratt til økt fokus på intern ressursutnyttelse og bemanningsplanlegging. Dette har redusert bruken av innleide vikarer og økt andelen interne vikarer.
		Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		0,8 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent			Viser til kapittel Status - sykefravær.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Bud. Enighet Merknad 2.10	2.10 Tilrettelegging og implementering av velferdsteknologi i eldreomsorgen: Bystyret ber byrådet fortsette å satse på ny teknologi som skal bidra til å gi gode tjenester til fremtidens eldreomsorg. Fremtidens krav til en god eldreomsorg, krever god planlegging for å gi trygg overgang for ansatte og brukere.	Byrådet fortsetter satsing på velferdsteknologi som gir økt trygghet, selvstendighet og mestring for eldre, samtidig som det frigjør tid for helsepersonell og bidrar til en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste. To viktige satsinger er medisineringsstøtte og digitalt tilsyn. Medisineringsstøtte for hjemmeboende, spesielt gjennom multidose og multidosedispenser, er iverksatt, og har 478 brukere per 31.08.2026. Dette er en økning med 120 brukere så langt i 2026. Digitalt tilsyn er under

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
		anskaffelse og skal brukes i behandlingssentre, sykehjem og enkelte bofellesskap for personer med utviklingshemming. Begge tiltakene reduserer behovet for fysiske tilsyn/ hjemmebesøk og gjør at tjenestene varsles når pasienter/brukere faktisk trenger hjelp. Det rapporteres jevnlig på velferdsteknologi i drift. Ved innføring av nye løsninger blir det evaluert effekter på helsepersonellbesparende tiltak. Brukeropplevelser med velferdsteknologiske løsninger blir fortløpende vurdert. Tiltaket "Digitale helsetjenester i hjemmet" i Tildeling- og utmålingsprosjektet, er foreslått i budsjett for 2027. Tiltaket er tenkt utprøvd som et eget prosjekt i en enhet i Etat for hjemmebaserte tjenester. Der vil man kartlegge hvordan digitale helsetjenester kan gjennomføres, som et alternativ eller supplement til fysiske hjemmebesøk i hjemmebaserte tjenester, før man eventuelt innfører det som en tjeneste i alle enheter.
Bud. Enighet Merknad 2.2	2.2 Eldrehelse og trening: Bystyret ber byrådet tydeliggjøre i sin kommunikasjon til innbyggere, viktigheten av dokumentert helsegevinst for eldre og trening. Ifølge faglige råd, bør eldre trene styrke, bevegelighet og kondisjon med jevne mellomrom.	Dette følges opp gjennom "Seniorguiden" som regelmessig har artikler som retter seg til eldre, med informasjon om fysisk aktivitet, helsegevinster og praktiske råd om hvordan den enkelte kan trene både på egen hånd, eller i organiserte aktiviteter og treningstilbud. Ny eldreplan vil også ha fokus på viktigheten av fysisk aktivitet hos eldre.
Bud. Enighet Merknad 2.3	2.3 Eksterne vikartjenester: Bystyret ber byrådet jobbe for å redusere kjøp av eksterne vikartjenester, herunder sikre rutiner i forbindelse med fravær og bruk av vikarer.	Prosjekt Redusert vikarbruk gjennomført i 2025, avdekket at utgifter til vikarer henger tett sammen med høyt sykefravær, høy turnover og ulike utfordringer knyttet til rekruttering. Bruk av rutiner og retningslinjer prosjektet innførte, følges fortsatt opp. Bestillinger, utgifter og avvik ved eksterne vikartjenester følges også opp, og forbruket til eksterne vikarer går fortsatt ned. BEHO etablerte i etterkant av prosjekt Redusert vikarbruk tiltaket Sammen i balanse som ble satt i gang i 2026. Det skal bistå enheter med stort økonomisk merforbruk. Tiltaket gir skreddersydd oppfølging for enkelte utvalgte enheter/avdelinger i en pilotgjennomføring i 2026, hvor utfordringene blant annet er knyttet til årsakene til et høyt vikarforbruk. Målet er et redusert merforbruk, å komme i balanse og skape handlingsrom. Man ønsker også å etablere en metodikk som kan benyttes ved senere behov.
Bud. Enighet Merknad 2.4	2.4 Pensjonister i helsefaglig arbeid: Bystyret ber om at den eldre gruppen arbeidstakere og pensjonister som har helsefaglig kompetanse, rekrutteres inn i eldreomsorgen på pensjonistlønn.	Pensjonister utførte i 2025 arbeid tilsvarende rundt 100 årsverk i tjenestene våre. Av disse ble over 50 utført i eldreomsorgen. Tallene for 2026 ser foreløpig likelydende ut. BEHO og BLED har satt i gang et arbeid for å se på hvordan kommunen kan inkludere flere pensjonister i våre tjenester. HR Bemanning har fått midler til å arbeide med rekruttering av pensjonister, og en arbeider med å lage en ordning som treffer målgruppen.
Bud. Enighet Merknad 2.5	2.5 Produksjonskjøkken: Bystyret ber byrådet fortsette satsningen med å tilrettelegge for kjøkken på sykehjemmene	Gullstøltunet institusjonskjøkken reetableres med plan om drift fra 2027. Institusjonskjøkkenet skal produsere ca. 350 porsjoner daglig og levere ferskproduserte middager til helseinstitusjoner i Fyllingsdalen bydel. Av

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
	i Bergen kommune, og beholde fokuset på matglede for våre eldre.	nye sykehjem er produksjonskjøkken bestilt til utlysningssykehjemmet og som opsjon til skisseprosjekt Haugatun sykehjem, som også kan levere til nye Loddefjordåsen behandlingssenter. Byrådet har utredet ny organisasjonsmodell for kjøkkendrift og matomsorg som del av en betydelig satsing på matglede og kvalitet i eldreomsorgen. Ny organisering gjennom etablering av en enhet for kjøkkendrift og matomsorg, med ansvar for drift, fagutvikling og koordinering, skal sikre et kvalitetssikret og koordinert tilbud med mer effektiv utnyttelse av fagressurser og redusert sårbarhet. Tjenesten vil kunne sikre systematisk brukermedvirkning og kontinuerlig fagutvikling, som er viktig for å gi beboere individuelt tilpasset mat og måltidsglede.
Bud. Enighet Merknad 2.7	2.7 Servicemedarbeidere: Bystyret ber byrådet fortsette å satse på servicemedarbeidere på sykehjem, og benytte eventuelle anledninger i budsjett til å oppbemanne sykehjem med flere servicemedarbeidere der det er mest behov.	Byrådet viser til pågående toårig prosjekt der et behandlingssenter og et langtidssykehjem har ansatt servicemedarbeidere i turnus. Prosjektet avsluttes ved utgangen av 2026 og det skal utarbeides en evaluering som skal legges frem for bystyret i 2027. Evalueringen vil blant annet omfatte effekter på arbeidsmiljø, avlastning av pleiefaglige stillinger, driftsmessige gevinster og kostnader ved turnus kontra dagstillinger. Dette vil danne grunnlag for vurdering om det skal bevilges midler til servicemedarbeidere. Prosjektet som sådan videreføres ikke, men rammen utvides med 3,0 mill. til 16,0 mill., og skal brukes i hele sykehjemssektoren.
Budsj.avt.inkl KrF - Merknad 5	Ideelle i konkurranser: Bystyret ber byrådet ved fremtidige opprettelser av nye tilbud innen eldreomsorg, tjenester til mennesker med utviklingshemming, barnevern og psykisk helse med mer, vurderer samarbeid med ideelle aktører og eventuelt reserverte konkurranser.	Både BBSM og BEHO har etablert en praksis der det legges frem for politisk behandling om anskaffelser skal gjennomføres som reserverte konkurranser. Det er videre etablert systemer for å dokumentere og synliggjøre måloppnåelse for økonomi, kvalitet for ansatte, brukere, pårørende og beboere, og for etterlevelse av gjeldende regelverk. Som del av beslutningsgrunnlaget inngår også vurderinger av markedssituasjonen, konkurranseforhold og om det foreligger et reelt og tilstrekkelig marked dersom private aktører utelukkes ved reservasjon. Ut fra ovennevnte praksis og grunnlag besluttes det politisk om det skal anvendes reserverte eller åpne konkurranser, og hvilke samarbeidsformer med ideelle aktører som skal benyttes, herunder tilskuddsordninger.
Budsj.avt.inkl KrF - Merknad 6	Velferdsteknologi for ideelle sykehjem: Bystyret viser til ønsket om et nært samarbeid mellom kommunen og ideelle institusjoner når det gjelder å ta i bruk ny teknologi, og ber byrådet komme tilbake til i revidert budsjett hvordan dette kan ivaretas.	Bergen kommune er i gang med å anskaffe og implementere digitalt tilsyn og annen velferdsteknologi i kommunale sykehjem. Byrådet vil ta initiativ overfor de privat ideelle sykehjemmene når teknologien er satt i drift og vi har høstet erfaring.
RevBud 2026 Merknad 1	RevBud merknad 1: Bedre tilpasset turnus: Bystyret ber byrådet tilpasse turnusordninger for de ansatte bedre slik at det svarer ut behovet til brukerne av	Byrådet arbeider kontinuerlig med fleksible turnuser som både er tilpasse turnuser, ansatte, brukere og tjenestene. Dette gjøres primært gjennom å innføre årsturnus hvor du utarbeides en unik turnus for hver

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
	tjenester i Bergen kommune. Målet skal være mer fleksible bemanningsløsninger.	enkelt ansatt, tilpasset den enkeltes ansatte og tjenestenes behov.
RevBud 2026 Merknad 10	RevBud merknad 10: Produksjonskjøkken: Bystyret understreker behovet og ønsket om flere kjøkken på kommunale sykehjem og ber byrådet følge opp.	Byrådet følger opp vedtakene i bystyresak 167/25 *Satsing på kjøkken og måltidsglede i eldreomsorgen*, og vil gi bystyret en statusoppdatering innen utgangen av 2026. Reetablering av institusjonskjøkken ved Gullstøltunet er igangsatt, med planlagt oppstart i 2027. Kjøkkenet skal produsere ca. 350 porsjoner daglig og levere ferskproduserte middager til helseinstitusjoner i Fyllingsdalen bydel. Av nye sykehjem er det bestilt produksjonskjøkken til utlysningssykehjemmet, og produksjonskjøkken inngår som opsjon til skisseprosjekt for Haugatun sykehjem. Dette vil også kunne forsyne nye Loddefjordåsen behandlingssenter med måltider.
RevBud 2026 Merknad 4	RevBud merknad 4: Serviceverter: Bystyret understreker verdien av serviceverter på sykehjem. Bystyret ber byrådet videreføre servicevertene i 2027, og i tillegg sørge for at flere sykehjem får serviceverter.	Byrådet viser til pågående toårig prosjekt der et behandlingssenter og et langtidssykehjem har ansatt servicemedarbeidere i turnus. Prosjektet avsluttes ved utgangen av 2026 og det skal utarbeides en evaluering som skal legges frem for bystyret i 2027. Evalueringen vil blant annet omfatte effekter på arbeidsmiljø, avlastning av pleiefaglige stillinger, driftsmessige gevinster og kostnader ved turnus kontra dagstillinger. Dette vil danne grunnlag for vurdering om det skal bevilges midler til servicemedarbeidere. Prosjektet som sådan videreføres ikke, men rammen utvides med 3,0 mill. til 16,0 mill., og skal brukes i hele sykehjemssektoren.
RevBud 2026 Merknad 8	RevBud merknad 8: Velferdsteknologi: Bystyret ber byrådet prioritere videre oppfølging av budsjettmerknad om å satse på ny teknologi som kan bidra til å gi gode tjenester til fremtidens eldreomsorg. Fremtidens krav til en god eldreomsorg, krever god planlegging for å gi trygg overgang for ansatte og brukere.	Byrådet fortsetter med å anskaffe og implementere teknologi som bidrar til å gi gode tjenester til både dagens og fremtidens eldreomsorg. I 2026 er og blir det opprettet nye avtaler på nytt og oppdatert velferdsteknologisk utstyr som erstatter dagens velferdsteknologiske utstyr. I samarbeid med Responssenteret bidrar Velferdsteknologiagentene til implementering av det nye utstyret for de ansatte som igjen bidrar til at brukerne får en trygg innføring og eventuell overgang til nytt utstyr. I tillegg er det anskaffet sensorer til digitalt tilsyn på sykehjem og behandlingssenter, og utvalgte bofellesskap, som i løpet av de neste årene skal implementeres med grundig planlegging for å gi trygg innføring til nytte for både brukere og ansatte. Byrådet fortsetter med å vurdere og implementere ny teknologi som skal bidra til bærekraftige tjenester i fremtidens eldreomsorg i Bergen kommune.

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	**Saksref.**	**Godkj.vedtak**	**Vedtatt**	**Totalprognose**	**Avvik**	**Estimert ferdigkvartal**	**Justert budsjett**	**Årsprognose**	**Forslag til bud.endr.**
Biler til transport av eldre		-	-	-	-	Løpende	800	800	0
Digitalt tilsyn i sykehjem og behandlingssentre	0	IA	7 300	7 300	0	4.kv. 2027	3 300	3 300	0
Engensenteret - Prosjektutvikling	0	IA	4 000	4 000	0	2.kv. 2027	4 000	3 200	-800
ENØK-prosjekter		-	-	-	-	Løpende	4 815	4 199	-616
Fageråshjemmet	BY 355/25	1 166 400	1 166 400	1 166 400	0	2.kv. 2030	89 300	100 000	10 700
Gullstøltunet - reetablering av produksjonskjøkken	UFKN 91/26	36 000	36 000	36 000	0	3.kv. 2027	12 816	6 500	-6 316
Haugatun sykehjem - prosjektutvikling		IA	127 319	132 557	-5 237	2.kv. 2029	6 227	8 000	1 773
Led-belysning kommunale bygg	0	-	-	-	-	Løpende	4 229	4 229	0
Loddefjordåsen behandlingssenter	BY 119/25	1 041 800	1 041 799	1 041 799	0	4.kv. 2028	346 400	345 700	-700
Lyngbøtunet bo- og servicesenter - Rehabilitering	0	IA	4 000	4 000	0	4.kv. 2026	3 973	3 973	0
Midtbygda sjukeheim, riving og nybygg	BY 93/23	993 000	993 000	993 000	0	4.kv. 2026	179 500	179 500	0
Mindre bygginvesteringer - sekkepost		-	-	-	-	Løpende	16 433	17 132	698
Sentral korreksjon		-	-	-	-	Løpende	-121 948	-121 948	0
Sykehjem 2 - prosjektutvikling		IA	213 500	222 864	-9 364	4.kv. 2029	8 800	2 600	-6 200
Tilpasning av lokaler - sekkepost		-	-	-	-	Løpende	4 105	4 108	3
Sum øvrige prosjekter							697	366	-330
Sum							**563 447**	**561 659**	**-1 788**

03B-Tjenester til funksjonshemmede

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet omfatter noen av tjenestene som kan bidra til at personer med ulike typer funksjonsnedsettelser kan mestre daglige aktiviteter, delta sosialt og ha en rolle i samfunnet. Tjenestene inkluderer brukerstyrt personlig assistanse (BPA), rådgivningstjenester for hørselshemmede og døvblinde, boliger for personer med funksjonsnedsettelse, aktivitetssenter for personer med fysisk funksjonsnedsettelse og ledsagerbevis.

Utvikling og utfordringer

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) er en alternativ måte å organisere praktisk bistand og opplæring på. BPA er rettet mot personer med langvarig og stort behov for personlig assistanse, både i og utenfor hjemmet. Per 30.09.2026 har 158 brukere vedtak om BPA, sammenlignet med 75 brukere ved utgangen av 2019. Den markante økningen i antall brukere med BPA har medført en sterk kostnadsvekst knyttet til BPA-ordningen.

Kommunen har tre bokollektiv for personer med omfattende fysisk funksjonsnedsettelse, med til sammen 29 boenheter. I forbindelse med avvikling av Midtbygda sjukeheim er de 16 plassene ved bokollektivet midlertidig flyttet til Åsaheimen. Kommunen arbeider med å vurdere aktuelle alternativer for varige botilbud for målgruppen.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Styrking av Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)	11 500	11 500	0	Budsjettet er styrket i tråd med vedtaket i Revidert budsjett.
Sum	**11 500**	**11 500**	**0**	
Sum tiltak	**11 500**	**11 500**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose	Avvik
Åpne aktivitetstilbud funksjonshemmede	252	-252	0	0	0
Dagsenter funksjonshemmede	3 700	-119	3 582	3 582	0
Andre velferdstiltak funksjonshemmede	4 258	-53	4 204	4 204	0
Sykehjem døgnopphold funksjonshemmede	37 101	-1 207	35 895	35 895	0

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose	Avvik
Heldøgnsbemannede omsorgsboliger - funksjonshemmede	36 678	-11 059	25 619	25 619	0
Praktisk hjelp og bistand - funksjonshemmede	0	0	0	0	0
Personlig assistent (BPA)	252 564	-31 071	221 494	229 494	-8 000
Hjemmesykepleie funksjonshemmede	59	-4	55	55	0
Byggdrift bofellesskap for funksjonshemmede	5 454	-2 714	2 740	2 740	0
Sum	**340 066**	**-46 478**	**293 588**	**301 588**	**-8 000**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose inkl. tiltak	Avvik	Avvik i % av utgift
1-Byrådsleders avdeling	0	-27	-27	-27	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	5 343	-2 972	2 371	2 371	0	0,0 %
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	334 510	-43 480	291 031	299 031	-8 000	-2,4 %
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	171	0	171	171	0	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	42	0	42	42	0	0,0 %
Sum	**340 066**	**-46 478**	**293 588**	**301 588**	**-8 000**	**-2,4 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg melder merforbruk på tjenesteområdet.

Merforbruket knytter seg til Brukerstyrt personlig assistanse (BPA), som fortsatt viser en økning i både antall brukere og totalt antall timer. Videre skyldes avviket fordelt inntektskrav knyttet til toppfinansieringsordnignen for ressurskrevende tjenester og ikke kompensert prisvekst på kjøpte BPA-tjenester.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**268 187**	**268 137**	**268 137**	**268 137**
Justert ramme		**293 588**	**287 696**	**287 696**	**287 696**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**2 233**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**2 233**	**0**	**0**	**0**
		0	0	0	0
Forslag til ny ramme		**295 821**	**287 696**	**287 696**	**287 696**

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
RevBud 2026 Merknad 6	RevBud merknad 6: Samarbeid med ideelle: Bystyret ber byrådet prioritere arbeidet med å vurdere samarbeid med ideelle aktører for tjenester for utviklingshemmede og tjenester for funksjonshemmede, herunder på dagsenter.	Byrådet har et godt samarbeid med de privatideelle leverandørene som vi har driftsavtale med. Gjennom oppfølging av disse vil mulighet for økt/utvidet samarbeid inngå, herunder for dagsentervirksomhet. Det har så langt ikke vært kapasitet i Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg til å forberede en utlysning for anbudskonkurranse.

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	**Saksref.**	**Godkj.vedtak**	**Vedtatt**	**Totalprognose**	**Avvik**	**Estimert ferdigkvartal**	**Justert budsjett**	**Årsprognose**	**Forslag til bud.endr.**
Bofellesskap for personer med funksjonsnedsettelser		115 000	18 940	18 940	0		3 300	3 300	0
Sum							**3 300**	**3 300**	**0**

03C-Tjenester til utviklingshemmede

Om tjenesteområdet

I kommunens samfunnsoppdrag på dette området inngår ulike helse- og omsorgstjenester, kommunale serviceytelser og tjenestekoordinering for personer med utviklingshemming.

Helse- og omsorgstjenester inkluderer praktisk bistand, helsetjenester i hjemmet, støttekontakt og avlastningstjenester for foresatte hvis personen bor i foreldrehjem. Kommunale serviceytelser inkluderer velferdsteknologi, aktivitetstilbud på dagtid, kommunal omsorgsbolig, ledsagerbevis, transport til og fra dagsenter og arbeidskjøring til varig tilrettelagt arbeid (VTA).

Tjenestekoordinering gjennomføres blant annet gjennom deltakelse i ansvarsgrupper og gjennom utarbeidelse og bruk av individuell plan. Målgruppens behov for tjenester er sammensatt og må tilpasses gjennom livsløpet.

Tjenestene gis ofte gjennom hele livet og ytes i foreldrehjem, privat eiet eller leiet bolig, kommunale og privat-ideelle bofellesskap, private bogrupper og i avlastningsbolig. Kommunen tilbyr også besøkshjem, dagsenter, og fritidsaktiviteter.

Utvikling og utfordringer

Bergen kommune står overfor store utfordringer med mangel på helsepersonell og et stadig mer begrenset økonomisk handlingsrom. For å kunne prioritere ressursene til de innbyggerne som trenger det aller mest er det nødvendig å fortsette arbeidet med å styre helse- og omsorgstjenestene inn på et mer bærekraftig spor. Dette innebærer vesentlige endringer innen både eldreomsorgen og tjenestene for utviklingshemmede, som er de to store tjenesteområdene innen helse og omsorg.

Tjenestene arbeider målrettet med tiltak for å redusere den kraftige kostnadsveksten innen tjenestene for utviklingshemmede og unngå kostnader utover budsjettrammen. Et sentralt tiltak har vært prosjektet “Tjenestetildeling - og utmåling” som har funnet forbedringsområder som kan sikre bærekraftige tjenester i tråd med tilgjengelig bemanning og økonomi. Forsinket oppstart av tiltak i prosjektet bidrar til merforbruk på tjenesteområdet. Tre tjenestesteder innen tjenester til personer med utviklingshemming deltar som piloter i tiltaket “Sammen i balanse”. Formålet med tiltaket er å redusere merforbruket, hjelpe enheter og avdelinger med å komme i balanse og skape handlingsrom.

Byrådet ønsker å etablere boliger til personer med utviklingshemming som erstatning for Teigane og Midtunvegen bofellesskap på Søreidtunet i stedet for på Rollandslia som opprinnelig planlagt. Dette begrunnet i at Søreidtunet kan etableres i form av tun og med mindre institusjonspreg enn det som var gjeldende for Rollandslia. Søreidtunet må tilpasses nytt formål og det vil kreve noe tid å bygge om/klargjøre bygningsmassen. I påvente av at boligene ferdigstilles vil det være behov for noe mer avlastning, og byrådet vil inngå en rammeavtale med private leverandører av kjøp av avlastningstjenester.

Økning i tildeling av tjenester

Det er en økning i tildeling av tjenester til personer med utviklingshemming. Individbasert pleie- og omsorgsstatistikk (IPLOS) viser en klar vekst i tjenestebehov hos denne målgruppen de siste årene. Dette skyldes at personer med utviklingshemming lever lengre og har større behov for omsorg knyttet til

aldersrelaterte tilstander. I tillegg er det flere nye tjenestemottakere som trenger omfattende hjelp, ofte på grunn av en kombinasjon av diagnoser, herunder somatiske lidelser, psykiske lidelser, rusproblemer, kognitive utfordringer og risikoatferd. Tjenesteområdet opplever en økning i vedtak om tvang etter helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 9. Særlig har det vært en økning i antall personer med vedtak om fotfølging. Disse vedtakene krever mye ressurser og innebærer tilrettelegging og tett oppfølging hele døgnet. Kjøp av tjenester fra eksterne leverandører til brukere med særdeles omfattende tjenestebehov og kriseplasser medfører store kostnader. Tilsyn i videregående (TIV) har også kostnader utover budsjett.

Flere nye tjenestemottakere

Gjennom Boligløftet er 101 av 130 planlagte tilrettelagte leiligheter for målgruppen nå etablert. Med unntak av én har samtlige søkere til bolig i bofellesskap, registrert i 2018, fått tilbud om bolig. Stadig tilflyt av nye søkere til bolig i bofellesskap gjør at det fortsatt er mange som venter på bolig. Ved utgangen av 2. tertial står 85 personer på venteliste - dette er en liten reduksjon sammenlignet med samme periode i fjor. Satsingen på Boligløftet bidrar til fristilling av kapasitet i kommunens avlastningsboliger etter hvert som personer i boligkø som mottar omfattende avlastningstjenester blir tildelt bolig. Behovet for time- og døgnavlastning for foreldre/familier til barn med utviklingshemming og psykiske helseutfordringer er høyt, og det er behov for flere avlastningsplasser til denne målgruppen. Presset på avlastningstjenesten medfører behov for kostnadskrevende kjøp av avlastningsplasser hos privat-kommersielle aktører. Byrådet ønsker å etablere fire til seks avlastningsplasser for personer med utviklingshemming i Jordalsveien 1, hvorav fire plasser utgjør erstatningsplasser for Sverresborg avlastningsbolig som i dag er midlertidig lokalisert i Kong Oscars gate. Videre er Leirvikåsen avlastningsbolig forventet ferdigstilt våren 2027, noe som gir fire nye barneboliger og potensielt seks nye avlastningsplasser til målgruppen. Sluttføring av Boligløftet vil, sammen med tiltakene i avlastningstjenesten, bidra til økt kapasitet i de kommunale avlastningsboligene og til å redusere behov for kjøp av avlastningsplasser hos privat-kommersielle aktører.

Mangel på kvalifisert arbeidskraft

Helse- og omsorgstjenestene står overfor en betydelig mangel på kvalifisert arbeidskraft. Per september 2026 hadde Etat for tjenester til utviklingshemmede 255 ledige stillinger, tilsvarende 114 årsverk. Mangelen er størst på helgestillinger, helsefagarbeidere og vernepleiere. Dette får konsekvenser for hvilke tjenester kommunen kan prioritere innen tjenestene til utviklingshemmede. Ledige stillinger medfører betydelige kostnader til bruk av eksterne vikartjenester, interne vikarer og overtid som medfører kostnader utover tilgjengelige budsjetter. Vikarbehovet henger også sammen med høyt sykefravær.

Tjenestene jobber aktivt med bemanningsutfordringene og har over tid vist positiv utvikling i andel ansatte i heltidsstilling, gjennomsnittlig stillingsprosent og bruk av langvakter. Det gjennomføres også forbedringer av personalfasiliteter ved flere tjenestesteder, noe som vil bidra til bedre arbeidsforhold og økt trivsel blant ansatte.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Tilpasning til aktivitetsnivå TTU	50 000	50 000	0	Budsjettrammen til tjenestesteder med økt aktivitet er økt i tråd med tiltaket.
Sum	**50 000**	**50 000**	**0**	
Nye tiltak				
TV BRA - tilskudd	400	400	0	Tilskuddet er utbetalt.
Støttekontakter for utviklingshemmede	500	500	0	Tiltaket er iverksatt i tråd med bystyrebehandlingen av budsjettet.
FDV-utgifter - nye boliger	0	0	0	
Boligløftet Bergen - Nedre Totland/Riple Skole	9 622	0	9 622	Byggingen av Totlandsveien 415 bofellesskap er forsinket pga konkurs hos entreprenør. Tidspunkt for oppstart og innflytning er ikke avklart. Det er forventet at avdelingsleder blir ansatt i 2027, og at ingen driftsutgifter påløper i 2026.
Boligløftet Bergen - Haugland skole 2	6 610	926	5 684	Hauglandsveien 56 bofellesskap skal etter planen starte opp i januar/februar 2027. Utgiftene som påløper i 2026 er knyttet til ansettelse av avdelingsleder og fagleder.
Etablere trådløst nett på alle tjenestesteder i Etat for tjenester til utviklingshemmede	500	500	0	Arbeidet med å etablere trådløst nett på alle tjenestesteder i Etat for tjenester til utviklingshemmede pågår.
Boligløftet Bergen - Haugland skole 1	6 610	926	5 684	Hauglandsveien 56 bofellesskap skal etter planen starte opp i januar/februar 2027. Utgiftene som påløper i 2026 er knyttet til ansettelse av avdelingsleder og fagleder.
Sum	**24 242**	**3 252**	**20 990**	
Effektivisering				
Effekt på sykefravær og vikarbruk av flere stedlige ledere	-21 000	0	-21 000	Tiltaket er fordelt ut til tjenestestedene, men på grunn av generell økning av sykefravær har ikke tiltaket hatt ønsket effekt på dette området hittil.
Reduserte leieutgifter i BEHO	-2 000	-1 200	-800	Leieforholdene er sagt opp og vil gi helårseffekt i 2027. Forpliktelser overfor huseiere har gitt forsinket realisering i 2026.
Endringer i tildeling og utmåling av tjenester innenfor helse- og omsorgstjenestene TTU	-17 500	-8 200	-9 300	Forsinket oppstart av tiltak og anskaffelse av utstyr til digitalt tilsyn har ført til at effekten blir lavere i 2026 enn forutsatt.
Sum	**-40 500**	**-9 400**	**-31 100**	
Kutt				
Endringer i tildeling og utmåling av tjenester innenfor helse- og omsorgstjenestene TTU	-4 550	0	-4 550	Tiltaket med å justere dagsentertilbud for eksisterende brukere er igangsatt, og det er forventet å gi effekt. Tilkomsten av nye brukere i dagsentertjenestene er imidlertid fortsatt stor, og gevinsten fra

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
				tiltaket går til å håndtere vekst på tjenesteområdet.
Sum	**-4 550**	**0**	**-4 550**	
Inntektsendringer				
Ressurskrevende tjenester - toppfinansieringsordningen	-400	-400	0	Ordningen er endret.
Sum	**-400**	**-400**	**0**	
Sum tiltak	**28 792**	**43 452**	**-14 660**	

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Styrking av Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)	12 000	12 000	0	Budsjettstyrking av Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) er gjennomført.
Ressurskevende brukere - bortfall av refusjonsinntekt	21 000	21 000	0	Inntekten er falt bort.
Sum	**33 000**	**33 000**	**0**	
Sum tiltak	**33 000**	**33 000**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Dagsenter utviklingshemmede	279 532	-25 786	253 746	255 999	-2 253
Aktivitetssenter	14	-14	0	0	0
Andre velferdstiltak utviklingshemmede	32 403	-14 936	17 467	17 297	170
Tiltak i avlastningsbolig	211 745	-16 261	195 484	207 687	-12 203
Tiltak i barnebolig	32 159	-2 793	29 366	40 124	-10 758
Utskrivningsklare pasienter innen tjenester til utviklingshemmede	1 874	0	1 874	1 874	0
Praktisk bistand utviklingshemmede	2 089 411	-569 643	1 519 768	1 548 009	-28 240
Personlig assistent utviklingshemmede	86 872	0	86 872	86 872	0
Hjemmetjenester - ambulante-utviklingshemmede	70 498	-1 426	69 072	73 936	-4 864
Avlastning utenfor institusjon - utviklingshemmede	31 930	-1 007	30 924	39 656	-8 732

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose	Avvik
Personellbase - enkelttiltak - utviklingshemmede	0	-2 400	-2 400	4 169	-6 569
Byggdrift avlastningsboliger	772	-251	521	521	0
Byggdrift bofellesskap for utviklingshemmede	124 749	-120 987	3 761	3 761	0
Sum	**2 961 958**	**-755 503**	**2 206 455**	**2 279 905**	**-73 450**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose inkl. tiltak	Avvik	Avvik i % av utgift
1-Byrådsleders avdeling	-2	-146	-147	-597	450	-28125,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	90 124	-116 342	-26 218	-26 218	0	0,0 %
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	2 876 652	-639 015	2 237 637	2 311 537	-73 900	-2,6 %
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	0	0	0	0	0	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	-4 817	0	-4 817	-4 817	0	0,0 %
Sum	**2 961 958**	**-755 503**	**2 206 455**	**2 279 905**	**-73 450**	**-2,5 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg melder merforbruk på tjenesteområdet. I hovedsak er merforbruket knyttet til endrede og mer omfattende bistandsbehov hos både eksisterende og nye brukere. Endringer i helsetilstand og funksjonsnivå utløser behov for mer helse- og omsorgstjenester.

Økning i antall ressurskrevende enkeltsaker forsterker en allerede presset bemanningssituasjon. Tjenesteområdet har utfordringer knyttet til rekruttering og sykefravær. Høyt sykefravær og mange vakante stillinger gjør at vikarbruken er høy og det benyttes overtid og innleie av vikarer for å sikre en forsvarlig bemanning.

Byrådet forventer at prosjekt "Tildeling og utmåling" vil ha effekt på fremtidig vekst i tjenestene.

Byrådsleders avdeling v/HR Bemanning melder om et totalt mindreforbruk på 0,45 mill. for lærlinger på tjenesteområde 03C - Tjenester til utviklingshemmede.

Årsaken er at inntaket av nye lærlinger i 2025 og 2026 var lavere enn det budsjettet tillater. Omfanget av lønnsrefusjon fra NAV ved årsslutt er usikkert. Det totale beløpet av tilskudd fra Vestland fylkeskommune er beregnet basert på tilgjengelig informasjon og kan fravike.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**2 158 987**	**2 196 028**	**2 196 061**	**2 196 857**
Justert ramme		**2 206 455**	**2 184 726**	**2 184 759**	**2 185 554**
Sum Tekniske justeringer		**18 502**	**0**	**0**	**0**

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**-10 145**	**7 613**	**7 613**	**7 613**
Sum Endring i bruk/avsetning av fondsmidler		**0**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**8 357**	**7 613**	**7 613**	**7 613**
		0	0	0	0
Forslag til ny ramme		**2 214 812**	**2 192 339**	**2 192 372**	**2 193 167**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Kommunen som grunnmur gjennom livet	Bolig og institusjonstilbud til de som trenger det	Antall personer med vedtak om boligbehov som står på venteliste, som ikke har eksisterende botilbud	70	85	Ved utgangen av 2. tertial er det 7 færre personer på venteliste sammenliknet med tilsvarende tidspunkt i fjor.
Økonomisk bærekraftig kommune	Bærekraftig personalforvaltning	Andel helsepersonell med fast stilling - Etat for tjenester til utviklingshemmede	96,0 %	90,0 %	Pr. 1. september har 90 % av helsepersonellet fast stilling.
	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Andel vikarkjøp av totale vikarutgifter	5,0 %	2,6 %	Resultatet så langt i år er bedre enn målsettingen. Dette gjenspeiler en restriktiv innleiepraksis, der all innleie skal godkjennes av enhetsleder. Prosjektet «Redusert vikarbruk» har bidratt til økt fokus på intern ressursutnyttelse og bemanningsplanlegging. Dette har redusert bruken av innleide vikarer og økt andelen interne vikarer.
		Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		-2,5 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent			Viser til kapittel Status - sykefravær.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Budsj.avt.inkl KrF - Merknad 1	Boliger til utviklingshemmede: Bystyret ber byrådet sikre raskest mulig realisering av boliger til utviklingshemmede.	Tildelings- og utmålingsprosjektet; "Samlokalisering av boliger til personer med utviklingshemming" bidrar, gjennom bruk av ledige kommunale leiligheter i ordinær kommunal boligmasse, til raskere realisering av flere boliger til utviklingshemmede. Samlokaliseringen i Professor Dahls gate 32, Lien 64 og Åstveittunet 57-83 bidrar alle til flere leiligheter, større avdelinger, mer robust og forutsigbart fagmiljø, og til økt sosial aktivitet mellom beboerne. Tidligere Teigane og Midtun bofellesskap, med planlagte 14 leiligheter, vil erstattes av ledige leiligheter på Søreidtunet, i stedet for på Rollandslia som opprinnelig planlagt. Dette begrunnet i at Søreidtunet kan etableres i form av tun og med mindre institusjonspreg enn det som var gjeldende for Rollandslia. Rollandslia er derfor tatt ut av budsjettet.
Budsj.avt.inkl KrF - Merknad 3	Privatinitierte bofellesskap: Bystyret ber byrådet stille seg positive til etablering av flere privatinitierte bofellesskap for personer med utviklingshemming som står i boligkø. Kommunen skal aktivt bidra til at slike prosjekt mottar husbankfinansiering og/eller mva-kompensasjon der det er mulig. Bystyret mener at nye bofellesskap bør tilrettelegge for en robust og bærekraftig drift mtp. personellmangel.	Ved henvendelser fra pårørendegrupper som ønsker å etablere private bogrupper følger Byrådet gjeldende prinsipper vedtatt av byrådet i 2019. Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg følger opp alle henvendelser fra slike bogrupper og veileder disse i forhold til føringer som er gjeldende i Husbanken, Skatteetaten, Statsforvalter og forvaltningsenheten i Etat for tjenester til utviklingshemmede.
Bud. Enighet Merknad 2.1	2.1 Alternativ drift av dagsentre: Bystyret ber byrådet undersøke om private og/eller ideelle aktører ønsker å overta driften av tjenester til utviklingshemmede. Bystyret ber om at byrådet vurderer overføring av drift av kommunale dagsentre til private ideelle aktører.	Grunnet manglende kapasitet på fagfeltet i Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg har undersøkelsen ikke kunnet la seg prioritere så langt.
Bud. Enighet Merknad 2.6	2.6 Seniortilbud på dagsentre: Bystyret ber byrådet om å vurdere en mer hensiktsmessig aldersgrense på dagsentertilbud for eldre med utviklingshemming, i tråd med samfunnets øvrige ordninger.	Tildelings- og utmålingsprosjektet har lagt fram en ny rapport med forslag til kostnadseffektiviserende tiltak i dagsentervirksomheten på tjenesteområdet for utviklingshemmede. Her inngår utredning om en mer hensiktsmessig aldersgrense på dagsentertilbud for eldre med utviklingshemming for vurdering av byrådet.
Bud. Enighet Merknad 2.8	2.8 Støttekontakter: Bystyret anerkjenner viktigheten av at mennesker med psykisk utviklingshemming sikres et forsvarlig og godt sosialt tilbud. De aller fleste beboere i bofellesskap/bogrupper får gode tilbud om sosiale tiltak og aktiviteter gjennom bofellesskap/bogrupper. Dagens brukere av støttekontakttilbudet vil få opprettholde tjenesten støttekontakt med mindre individuelle, faglige vurderinger tilsier noe annet. Bystyret ber byrådet sørge for at nye	Alle som søker om støttekontakt får søknaden sin vurdert individuelt av forvaltningsenheten i Etat for tjenester til utviklingshemmede. Eksisterende brukere/beboere får beholde støttekontakt i bofellesskap/bogrupper. For nye brukere/beboere vil sosiale tiltak/aktiviteter i regi av personalet i bofellesskap/bogrupper være førstevalget, ikke støttekontakt, dersom det vurderes som et forsvarlig og godt sosialt tilbud for bruker/beboer.

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
	beboere i bofellesskap og bogrupper vurderes individuelt om de kan få et forsvarlig og godt sosialt tilbud i bofellesskap/bogrupper istedenfor tjenesten støttekontakt.	
Bud. Enighet Merknad 2.9	2.9 Tildeling og utmåling: Bystyret ber byrådet jobbe videre med tildelings- og utmålingsprosjektet og prioritere tiltak som kan motvirke den store kostnadsveksten i tjenester til utviklingshemmede og sørge for at knappe personellressurser brukes effektivt og til de som trenger det aller mest.	Tildelings- og utmålingsprosjektet har lagt fram tre nye rapporter der det foreslås nye kostnadseffektiviserende tiltak på tjenesteområdet for utviklingshemmede for vurdering av byrådet. Her inngår forslag til tiltak knyttet til tilbud i avlastningsinstitusjon, dagsenter og i bofellesskap.
Budsj 2026 Vedtakspkt. 10 g)	Bystyret ber byrådet vurdere om fremtidig vekst innenfor tjenester til utviklingshemmede, på områder som omfattes av tildelings - og utmålingsprosjekter, kan motsvares av tiltakene i prosjektene, slik at veksten ikke vil gi økte budsjettbehov. Byrådet bes om å komme tilbake til bystyret i Revidert budsjett/1. tertialrapport 2026.	Tildelings- og utmålingsprosjektet vil vanskelig kunne garanteres å motsvare lineært med merforbruket knyttet til vedtaksveksten på tjenesteområdet for utviklingshemmede, der fotfølgingsvedtak etter Helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 9 for å hindre skade og sikre samfunnsvernet inngår som en viktig forklaring. Politietaten og spesialisthelsetjenesten inngår blant dem som formidler forventning til slike vedtak. Foruten en generell vedtaksvekst for lovpålagte tjenester blant etatens målgruppe, påpekes det at merforbruket er knyttet til overtid og kjøp av vikartjenester som følge av mangel på helsepersonell og sykefravær, lønns- og prisvekst, samt inntektsreduksjon fra toppfinansieringen. Tildelings- og utmålingsprosjektet vil imidlertid ha en kostnadsdempende effekt i tråd med de beløp som er omtalt i tiltaksrapportene - enten med del- eller helårseffekt i 2026. Etaten jobber kontinuerlig med å redusere kostnadene på tjenesteområdet ved søke å øke nærvær gjennom tiltak i nærværsprosjektet, redusere kjøp av privat arbeidskraft ved fravær, gi opplæring og veiledning til tjenestesteder som har et høyt merforbruk.
Budsj 2026 Vedtakspkt. 17	Behovet for time -og døgnavlastning for foreldre/familier til barn med utviklingshemming og med psykisk helseutfordringer er høyt og det er behov for flere plasser. Bystyret ber derfor byrådet om å prioritere arbeidet med å utrede mulighet for flytting av tilbud for disse målgruppene til Jordalsveien 1, og melde inn budsjettbehov snarest etter at mulighetsstudie er fullført. Mulighetsstudiet skal omfatte hele den kommunale bygningsmassen på denne lokasjonen.	Det er, etter utredning av BBSM og BEHO, funnet at Jordalsveien 1 (tidligere Mo-Senteret) ikke er egnet for sambruk mellom de aktuelle ulike målgruppene. Etat for barn og familie og Etat for tjenester til utviklingshemmede har begge meldt at det ikke vil være forsvarlig å samlokalisere barn med utviklingshemming og barn med psykiske lidelser. Det ble også under utredningen funnet at arealbehovet meldt fra BBSM og BEHO overgår totalarealet i bygget. Jordalsveien 1 var i utgangspunktet besluttet prioritert som erstatningslokaler for Sverresborg avlastningsbolig som nå midlertidig nytter 2. og 3. etasje i Kong Oscarsgate 90. BEHO har derfor bestilt et skisseprosjekt med kostnadskalkyle for Jordalsveien 1 for framtidig bruk av Sverresborg avlastningsbolig fra Etat for utbygging. Det foretas nå en vurdering av om bygget kan tilpasses framtidig bruk som døgnavlastningsbolig med 6 avlastningsplasser eller flere til bruk for 23 - 35 personer med utviklingshemming, og om det lar seg gjøre å etablere personalfasiliteter som innfrir krav i arbeidsplassforskriften. Dersom gjeldende reguleringsplan ikke åpner for institusjonsformål på

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
		eiendommen, er det også bedt om at det søkes dispensasjon fra plankrav.
RevBud 2026 Merknad 3	RevBud merknad 3: Samarbeid med private: Bystyret ber byrådet vurdere hvordan bofellesskap for psykisk utviklingshemmede kan oppføres på private initiativ.	Det foreligger egne retningslinjer for hvordan bofellesskap/bogrupper for personer med utviklingshemming kan etableres på bakgrunn av privat initiativ. Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg vil kunne veilede initiativtakere i slike sammenhenger og har lagt ut informasjon om framgangsmåte på sine nettsider – se lenke under. Bergen kommune - Privat samlokaliserte boliger for personer med utviklingshemming
RevBud 2026 Merknad 6	RevBud merknad 6: Samarbeid med ideelle: Bystyret ber byrådet prioritere arbeidet med å vurdere samarbeid med ideelle aktører for tjenester for utviklingshemmede og tjenester for funksjonshemmede, herunder på dagsenter.	Byrådet har et godt samarbeid med de privatideelle leverandørene som vi har driftsavtale med. Gjennom oppfølging av disse vil mulighet for økt/utvidet samarbeid inngå, herunder for dagsentervirksomhet. Det har så langt ikke vært kapasitet i Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg til å forberede en utlysning for anbudskonkurranse.

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	**Saksref.**	**Godkj.vedtak**	**Vedtatt**	**Totalprognose**	**Avvik**	**Estimert ferdigkvartal**	**Justert budsjett**	**Årsprognose**	**Forslag til bud.endr.**
Biler til transport av utviklingshemmede		-	-	-	-	Løpende	1 801	1 801	0
ENØK-prosjekter		-	-	-	-	Løpende	612	612	0
Etablere trådløst nett på alle tjenestesteder i Etat for tjenester til utviklingshemmede	0	IA	4 025	4 025	0	4.kv. 2026	1 451	1 451	0
Etablering av personalbase i et eksisterende omsorgsbolig anlegg (TTU-bolige)	0	IA	25 625	26 712	-1 087	2.kv. 2027	2 000	1 000	-1 000
Haugland bofelleskap	BY 36/24	219 120	205 420	205 420	0	1.kv. 2027	54 100	57 000	2 900
Kong Oscars gt 90 - oppgradering		IA	12 500	11 250	1 250	Ferdig	3 522	2 272	-1 250
Led-belysning kommunale bygg	0	-	-	-	-	Løpende	125	125	0
Leirviksåsen 11,13 og 15	2023/278899-21	IA	33 485	35 205	-1 720	2.kv. 2027	32 836	34 555	1 720
Nedre Totland bofellesskap	BY 133/24	104 460	104 460	135 900	-31 440	4.kv. 2027	14 362	14 362	0
Rollandslia bofellesskap - prosjektutvikling		IA	22 006	1 592	20 413	3.kv. 2026	3 000	50	-2 950
Øvre Fantoftåsen 48	2023/278899-71	IA	5 050	3 330	1 720	Ferdig	1 878	158	-1 720
Åstveittunet 57-82 bofellesskap	2023/278899-1	IA	13 000	13 000	0	4.kv. 2026	6 038	6 038	0
Sum øvrige prosjekter							1 129	1 129	0
Sum							**122 853**	**120 553**	**-2 300**

03D-Psykisk helse

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet for psykisk helse omfatter både barn, unge og voksne.

Psykisk helsetjenester for barn og unge omfatter tilbud om lavterskel psykisk helsehjelp, utredning og behandling, henvisning, oppfølging, koordinering og samarbeid med andre tjenester både i og utenfor kommunen, i tillegg til helse- og omsorgstjenester for barn med psykiske lidelser.

Enhet for vurdering og oppfølging psykisk helse barn og unge (EVO) gir vedtakspliktig hjelpetiltak etter helse- og omsorgsloven, som støttekontakt, miljøterapi, avlastning, omsorgsstønad og BPA-ordning (Brukerstyrt Personlig Assistent). Lavterskeltilbud psykisk helse gis fra Barne- og familiehjelpen.

De fleste av kommunens helse- og omsorgstjenester for barn og unge og barneverntjenester driftes fra Etat for barn og familie. Ulike tjenester for barn og unge under tjenesteområdene 02, 03D, 04A, 05A og 05B påvirker hverandre, og må ses i sammenheng.

Psykisk helsetjenester for voksne er organisert i fire geografiske byområder, i tillegg til en egen enhet for institusjonsbaserte botilbud.

Psykisk helsetjenester for voksne omfatter lovpålagte tjenester som individuell oppfølging, tilrettelagte botilbud, institusjonsplasser, støttekontakter, brukerstyrt personlig assistent (BPA), avlastning og gruppetilbud, samt ikke-lovpålagte tjenester som Rask Psykisk Helsehjelp (RPH), aktivitetssenter og Bergen Recoveryskole (BRC).

Byområdene har kriseteam som trer i funksjon ved alvorlige ulykker, selvmord, overdosedødsfall og annen brå død.

De psykiske helsetjenestene for voksne skal bidra til at innbyggere oppnår mestring, deltakelse og opplevelse av mening i eget liv. Tjenestene skal videreutvikles i retning av helhetlige, fleksible og individuelt tilpassede tilbud, som i større grad møter den enkeltes behov og livssituasjon.

Kommunen skal legge til rette for systematisk og reell brukermedvirkning på både individ- og systemnivå. Erfaringer fra brukere og ansatte med egenerfaring skal aktivt benyttes i utviklingen av kvaliteten i tilbudet.

Budsjett omfatter hjelp og oppfølging til personer med psykiske helseutfordringer i alle aldre. Budsjettet dekker blant annet praktisk bistand i hverdagen, hjemmesykepleie, botilbud med døgnbemanning, avlastningstilbud for barn og unge, samt ulike velferds- og oppfølgingstiltak som skal bidra til mestring, trygghet og økt livskvalitet.

Budsjett for tjenesteområdet fordeles inn i ulike tjenester. Andre velferdstiltak psykisk helse gjelder aktiviserings- og servicetjenester innenfor psykisk helse som bl.a. støttekontakt og tilskudd til organisasjoner som har aktiviteter for psykisk syke. Tiltak i avlastningsbolig for barn og unge gjelder vedtaksbaserte helse- og omsorgstjenester i institusjon for psykisk syke barn og unge der det er behov for avlastningstjenester. Boform heldøgns omsorg (institusjon KHL) gjelder helse- og omsorgstjenester i institusjon for psykisk syke voksne. Beboerne betaler etter vederlagsforskriften under opphold i bosentre innenfor psykisk helse. Praktisk hjelp og bistand psykisk helse gjelder helse- og omsorgstjenester, praktisk bistand og opplæring fra personellbase til brukere i bofellesskap eller

samlokaliserte boliger, og der målgruppen er psykisk syke. Hjemmesykepleie psykisk helse gjelder hjemmesykepleietjenester der målgruppen er psykisk syke. Avlastning utenfor institusjon – psykisk helse – gjelder hjemmetjenester utenfor institusjon til barn og unge, eksempelvis timeavlastning og besøkshjem.

Utvikling og utfordringer

Psykisk helse barn og unge

Vedtakspliktige helse- og omsorgstjenester til barn og unge med psykiske lidelser
Det har vært en kraftig økning av barn og unge med behov for oppfølging og tjenester fra kommunen knyttet til psykiske lidelser de siste årene. Økningen er forventet å fortsette, men ikke i samme størrelsesorden. Selv om flere familier får timeavlastning nå, er ventelisten økende. Flere kommunale timeavlastningstiltak er under etablering og forventes, sammen med kjøp fra eksterne (anskaffelser i markedet), å bedre kapasiteten.

Samordnete tjenester og koordineringsbistand til barn og unge med psykiske lidelser
Opprettelsen av en egen enhet for vurdering og oppfølging psykisk helse barn og unge (EVO) har vært viktig for å få bedre samordning og styring innenfor dette fagområdet. Bakgrunnen var utfordringer med kvalitet og økonomistyring av tjenestetilbudet, inkludert store variasjoner, ventetid og manglende tilrettelegging av tilbudet til brukernes behov. Årsakene var sammensatte, og handlet blant annet om mangel på ressurser, ulik praksis og forståelse av rammer for tjenesten samt ønske om å samle kompetanse på ett sted. Ønsket effekt av omorganiseringen er likeverdige tjenester, god økonomisk kontroll og en samtidig videreutvikling av kvalitativt gode tjenester til brukerne.

Når behovet for tjenester innenfor et tjenesteområde øker mye over kort tid er det viktig å få god oversikt, sikre likebehandling i byområdene og sørge for god kvalitet i tjenestene. Et eksempel er etablering av prioriteringsutvalg for døgnavlastning i avlastningsbolig og enkeltkjøp som har gitt en bedre kostnadskontroll. I tillegg har kommunen også styrket samarbeid i oppvekstfeltet gjennom tverretatlige samhandlingsstrukturer.

Barn og unge med psykiske lidelser strever ofte på flere livsområder, og trenger tilpasset hjelp og oppfølging. Oppfølgingen kan inkludere bistand hjemme, i barnehage, skole og fritid. Samarbeid er pålagt gjennom flere lovverk, og er en rettighet for brukere.

Lavterskel psykiske helsetjenester til barn og unge
Enkelte av lavterskeltjenestene i Barne- og familiehjelpen og Utekontakten opplever økt tilstrømming som utfordrer kapasiteten. Det pågår utviklingsarbeid som ser på mulighetene for bedre ressursutnyttelse, og et mer likeverdig lavterskel psykisk helsetilbud i hele byen. Byrådet har utvidet Rask Psykisk helsehjelp (RPH) for unge mellom 16-23 år slik at det gjelder for alle bydelene i Bergen kommune.

Psykisk helse voksne

Kommunen opplever økende press på tjenestene innen psykisk helse og rus. Antallet utskrivningsklare pasienter og liggedøgn i psykisk helsevern har økt, og kommunen møter i større grad personer med sammensatte og ressurskrevende behov. Mange har alvorlige psykiske lidelser i kombinasjon med utviklingshemming, autismespekterforstyrrelser, rusproblematikk og/eller forhøyet risiko for voldsutøvelse.

For deler av målgruppen mangler kommunen tilstrekkelig kapasitet og egnede bo- og tjenestetilbud. Dette bidrar til at kommunen ikke kan ta imot alle utskrivelsesklare pasienter fra spesialisthelsetjenesten innen ønsket tid.

Det er lange ventelister til tilrettelagte botilbud og bosentre. Høy botid i eksisterende tilbud og mangel på kommunale boliger begrenser gjennomstrømningen og reduserer kapasiteten til å gi tilbud til nye tjenestemottakere med omfattende behov.

Den økonomiske situasjonen gjør det nødvendig å utvikle mer bærekraftige tjenesteløsninger. Økt bruk av lavterskeltilbud og ambulante tjenester kan bidra til bedre ressursutnyttelse, større fleksibilitet og tjenester på riktig nivå. Dette kan samtidig redusere behovet for institusjonsplasser. Det er igangsatt en prosess med tjenesteutvikling der målet er å styrke lavterskeltjenester og redusere stedlig bemanning i botilbud og bosentre.

Kartlegginger av bofellesskap og bosentre viser at deler av bygningsmassen ikke er tilpasset målgruppens behov. Det er avdekket avvik fra arbeidsmiljøregelverket, og enkelte bygg er ikke tilstrekkelig tilrettelagt for personer med forhøyet risiko for voldsutøvelse. Dette gir behov for utbedringer for å sikre forsvarlige tjenester og et trygt arbeidsmiljø.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett				
Husleie Knappentunet	-3 200	-3 200	0	Kommunen overtok i 2025 lokalene ved Knappentunet, og ekstern husleie er redusert.
Økt antall personer med Brukerstyrt personlig assistent (BPA)	5 300	4 300	1 000	Økt budsjett blir brukt til nye vedtak på BPA. Grunnet et avsluttet vedtak blir ikke tiltaket benyttet i sin helhet per august 2026. Siden forrige rapportering har antall vedtakstimer økt.
Utgifter til bo- og tjenestetilbud psykisk helse	3 200	3 200	0	Økt kjøp av bo- og tjenestetilbud hos privat leverandør er gjennomført.
Sum	**5 300**	**4 300**	**1 000**	
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Helse og omsorgstiltak til flere barn og unge med psykiske lidelser og store hjelpebehov	30 000	12 000	18 000	Midlene er avsatt til etablering av to nye avdelinger for timeavlastning i Jordalsveien 1 samt oppstart av pilotprosjektet «Aktivitetsbasert oppfølging», organisert under Olav Bjordals vei avlastning. Som følge av forsinket oppstart av Avlastning- og tiltaksteamet og de nye avdelingene i 2026, vil midlene ikke bli fullt ut benyttet inneværende år. Det forventes full drift fra 01.01.2027, og midlene vil da bli anvendt i tråd med formålet. Midlene har samtidig bidratt til å styrke avdeling Oppfølging, som har ansvar for

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
				rekruttering og oppfølging av støttekontakter, oppdragstakere innen timebaserte tjenester og besøkshjem. Videre er helårseffekten av aktive BPA-vedtak innarbeidet i budsjettet for 2026, med en kostnadsøkning på 2,7 mill.
Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) - Psykisk helse barn og unge	630	630	0	Tiltaket går til å dekke helårskostnad i 2026 av BPA vedtak som hadde oppstart høsten 2025.
Utskrivningsklare pasienter	5 000	5 000	0	Tiltaket dekker delvis utgiftsøkning for utskrivningsklare pasienter. Det meldes videre merforbruk på tjenesten grunnet økning av antall brukere Bergen kommune ikke har egnet botilbud til. Foreløpig i 2026 er det 14 utskrivningsklare pasienter.
Økte utgifter til bo- og tjenestetilbud	20 000	20 000	0	Midlene er medgått til å dekke veksten innenfor psykisk helse. Dette gjelder kjøp av eksterne tiltak til brukere, økning i aktivitetsbasert finansierte utgifter (HSY og PHB), utskrivningsklare pasienter og økte utgifter i bofellesskap.
Sum	**55 630**	**37 630**	**18 000**	
Nye tiltak				
Omdisponering tilskuddslisten	550	550	0	Det har vært flere endringer sammenlignet med tilskuddslisten som ble vedtatt i 2025. De konkrete endringene kan sees i tilskuddslisten, kortversjon av HØP 2026-2029. Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt.
Styrking av psykisk helse	4 800	4 800	0	Midlene benyttes til å etablere et nytt tverrfaglig team som skal følge opp blant annet brukergruppen som tidligere mottok tjenester gjennom FACT Ung.
Driftsbudsjett til gjennomføring av mulighetsstudier	1 000	1 000	0	Det er planlagt gjennomføring av flere mulighetsstudier i 2026, og midlene forventes å medgå til formålet.
Avvikling av Fact Ung ved utløpt prosjektperiode	400	400	0	Tiltaket ble avsluttet ved utløp av prosjektperioden. Det etablertes et nytt tverrfaglig team for timeavlastning som skal følge opp brukergruppen som tidligere mottok tjenester gjennom FACT Ung.
Sum	**6 750**	**6 750**	**0**	
Nye engangstiltak				
Tilskudd til Psykiatrialliansen	150	150	0	Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt. Tilskuddslisten finnes i kortversjon av HØP 2026-2029.
Tilskudd til Sammen psykisk helse	1 000	1 000	0	Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
				planlagt. Tilskuddslisten finnes i kortversjon av HØP 2026-2029.
Kjøp av miljøterapeutiske tjenester	850	850	0	Tiltaket er gjennomført og ble avsluttet sommeren 2026
Tilskudd til Link	100	100	0	Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt. Tilskuddslisten finnes i kortversjon av HØP 2026-2029.
Tilskudd til KIL fond Bergen og omegn	50	50	0	Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt. Tilskuddslisten finnes i kortversjon av HØP 2026-2029.
Økning tilskuddslisten	891	891	0	Omdisponeringen er innarbeidet i vedtatt tilskuddsliste. Tilskudd utbetales i henhold til vedtak og gjeldende rutiner
Sum	**3 041**	**3 041**	**0**	
Effektivisering				
Reduksjon i bruk av omsorgsstønad	-1 000	-1 000	0	Tiltaket er igangsatt, og det forventes at reduksjon i bruk av omsorgsstønad oppnås i 2026 i tråd med at flere familier nå får avlastningstilbud. Omsorgsstønad gis ofte som et kompenserende tiltak.
Overgang til mer ambulante tjenester	-15 500	-4 500	-11 000	Tiltaket blir delvis innfridd gjennom et avviklet tilrettelagt botilbud. Det er startet en prosess for overgang til mer ambulante tjenester for psykisk helse. .
Sentralisering av stabs- og støttefunksjoner	-3 000	-1 400	-1 600	Tiltaket blir delvis innfridd på vakante stillinger i 2026. Ny organisering er besluttet, og helårseffekt forventes i 2027.
Redusert bilbruk i tjenestene	-400	-400	0	Effektiviseringen gjennomføres i 2026.
Sum	**-19 900**	**-7 300**	**-12 600**	
Kutt				
Redusert bruk av ekstern leverandør	-8 000	-4 100	-3 900	Tiltaket blir delvis realisert i 2026 ved kjøp av bo- og tjenestetilbud til redusert pris og ett avsluttet kjøp. Sett opp mot situsjonen på utskrivningsklare pasienter har det ikke latt seg gjøre å ytterligere redusere kjøp av bo- og tjenestetilbud.
Omorganisering av Rask psykisk helsehjelp	-2 000	-600	-1 400	Rask psykisk helsehjelp er avviklet som egen resultatenhet og avdelingen er flyttet til ny resultatenhet fra mars 2026. Tiltaket blir kun delvis realisert i 2026, men forventes løst fra 2027.
Omorganisering av Myrsæter bo- og rehabilitering	-500	-500	0	Myrsæter bo- og rehabilitering ble avviklet som egen resultatenhet i mars 2026 og tiltaket er innfridd ved omstilling. Avdelingene ble flyttet til andre resultatenheter.
Sum	**-10 500**	**-5 200**	**-5 300**	
Inntektsendringer				

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Ressurskrevende tjenester - toppfinansieringsordningen	-2 021	-2 021	0	Budsjettet er justert som følge av endringer knyttet til toppfinansieringsordningen for ressurskrevende brukere.
Sum	**-2 021**	**-2 021**	**0**	
Sum tiltak	**38 300**	**37 200**	**1 100**	

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Tilpasning til aktivitetsnivå psykisk helse voksne	7 950	3 650	4 300	Midlene er avsatt til erstatningslokaler for bosenter i psykisk helse, aktivitetstilbud og omsorgslønn. Forsinket fremdrift i prosjektet med erstatningslokaler medfører at deler av rammen ikke forventes benyttet i 2026.
Sum	**7 950**	**3 650**	**4 300**	
Kutt				
Avvikle egenproduksjon av varmmat med kokk i Etat for psykisk helse og rustjenester	-500	0	-500	Arbeidet med å avvikle egenproduksjon av varmmat pågår. Gevinstene forventes realisert senere enn forutsatt, og det forventes derfor ikke økonomisk effekt av tiltaket i 2026.
Sum	**-500**	**0**	**-500**	
Sum tiltak	**7 450**	**3 650**	**3 800**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Åpne aktivitetstilbud psykisk helse	14 854	-1 607	13 247	13 030	217
Dagsenter psykisk helse	34	-34	0	0	0
Andre velferdstiltak psykisk helse	83 432	-15 892	67 539	64 701	2 838
Tiltak i avlastningsbolig for barn og unge	105 162	-15 592	89 570	89 570	0
Boform heldøgns omsorg (institusjon KHL)	282 959	-87 193	195 766	198 711	-2 945
Utskrivningsklare pasienter innen psykisk helse og rus	26 128	0	26 128	31 801	-5 673
Praktisk hjelp og bistand psykisk helse	241 120	-47 407	193 713	219 336	-25 622
Praktisk hjelp og bistand psykisk helse - hjemmeboende	19 854	-8	19 846	19 846	0

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Personlig assistent psykisk helse (BPA)	22 157	0	22 157	21 199	958
Hjemmesykepleie psykisk helse	204 450	-6 982	197 468	185 574	11 894
Avlastning utenfor institusjon - psykisk helse	79 427	-20	79 407	56 607	22 800
Psykiske helsetjenester for barn og unge	51 107	-3 647	47 459	46 417	1 042
Byggdrift boform heldøgns omsorg (inst KHL)	509	-242	267	267	0
Byggdrift bofellesskap for mennesker med psykiske lidelser	32 626	-50 901	-18 275	-18 275	0
Sum	**1 163 819**	**-229 525**	**934 294**	**928 785**	**5 509**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	0	-2	-2	-2	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	30 504	-51 303	-20 799	-20 799	0	0,0 %
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	38 191	-6 315	31 876	31 876	0	0,0 %
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	1 096 572	-171 905	924 667	919 158	5 509	0,5 %
90-Fellesposter - bykassen	-1 449	0	-1 449	-1 449	0	0,0 %
Sum	**1 163 819**	**-229 525**	**934 294**	**928 785**	**5 509**	**0,5 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold melder et mindreforbruk på 5,5 mill. innenfor tjenesteområdet.

Psykiske helsetjenester til barn og unge har et mindreforbruk på 23,8 mill.
Hovedforklaringen er utsatt oppstart av et nytt avlastning og tiltaksteam. Deler av tiltaket etableres i oktober 2026, mens full årsvirkning først forventes i 2027. Det skal i tillegg iverksettes nye tiltak som følge av avviklingen av FACT Ung. Lokalene vil være klare i oktober 2026, men tiltakene vil ikke være etablert med helårsvirkning i 2026. Dette bidrar til mindreforbruket i inneværende år. Av mindreforbruket gjelder 1,0 mill. Barne- og familiehjelpen, hovedsakelig som følge av vakante stillinger.

Psykiske helsetjenester til voksne har et merforbruk på 18,3 mill.
Merforbruket skyldes hovedsakelig at planlagte effektiviseringstiltak tar lengre tid å gjennomføre enn forutsatt. Dette gjelder overgang til mer ambulante tjenester, samlokalisering av fellesfunksjoner og planlagt reduksjon i utgiftene til kjøp av plasser. I tillegg forventes merutgifter i bofellesskap, til utskrivningsklare pasienter og til aktivitetsbasert finansiering av hjemmetjenester. Merutgiftene i bofellesskapene skyldes utfordringer knyttet til den fysiske utformingen og økte tjenestebehov hos

beboerne. I 2026 er det beregnet at i gjennomsnitt 14 utskrivningsklare pasienter venter på et egnet kommunalt botilbud.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**929 256**	**927 806**	**930 706**	**933 206**
Justert ramme		**934 294**	**911 042**	**913 942**	**916 442**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**-2 712**	**1 146**	**1 146**	**1 146**
Prisjustering og diverse endringer		**-2 712**	**1 146**	**1 146**	**1 146**
		0	0	0	0
Forslag til ny ramme		**931 582**	**912 188**	**915 088**	**917 588**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Kommunen som grunnmur gjennom livet	Flere barn og unge med psykiske helseutfordringer kan bo sammen med familien og foreldrene sine	Andel barn og unge med over 50% døgnavlastning	15,0 %	17,0 %	Per andre tertial mottok familier til 60 barn døgnavlastning. Ti av barna hadde mer enn 50 prosent avlastning. Dette er en nedgang sammenlignet med første tertial og en utvikling i ønsket retning mot målet. En del av forklaringen på at måltallet ennå ikke er nådd fullt ut, er forsinkelser i utbyggingen av timeavlastningstilbud.
		Antall barn og unge med timeavlastning	230	256	Antall barn som er på timeavlastning, overstiger måltallet og har fortsatt å øke siden første tertial.
		Grad av utnyttelse i døgnavlastning	90,0 %	96,0 %	Utnyttelsesgraden i døgnavlastningstilbudene er over målet på 90 prosent. Utnyttelsen er noe lavere enn ved første tertial, noe som kan skyldes ferieavvikling i sommerperioden.
	Flere voksne med psykiske lidelser skal ta i bruk velferdsteknologi	Antall voksne med vedtak om velferdsteknologi fra kommunens psykiske helsetjenester	150	173	Antall personer med aktivt vedtak om velferdsteknologi er 173 i T2. Det er en marginal nedgang fra forrige

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
					tertial. Verdien er høyere enn måltallet og gir måloppnåelse. T1: 176 T2: 173
	Kommunen forebygger og reduserer problemutvikling hos barn og unge	Andel barn og unge 0-23 år som får psykisk helse lavterskeltilbud fra kommunens egne tjenester	4,0 %	1,8 %	Indikatoren måler andelen barn og unge mellom 0-23 år i kommunen som har fått lavterskel psykisk helsehjelp gjennom Barne- og familiehjelpen og Ung Arena. Dette utgjør 1,8 prosent, basert på SSB-befolkningstall for 2025. Måltallet for året er 4 prosent, og resultatet ligger derfor foreløpig under forventet nivå for å nå årsmålet. Tjenester fra skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom inngår ikke i dette tallet.
		Antall barn og unge mellom 16 og 23 år som mottar tjenester fra Rask psykisk helsehjelp	150	64	I andre tertial mottok 25 unge mellom 16 og 23 år tjenester fra Rask psykisk helsehjelp. Så langt i 2026 har totalt 64 personer i målgruppen mottatt tjenester. Måltallet for året er 150 personer, og aktiviteten ligger derfor noe under nivået som kreves for å nå årsmålet. Det bør vurderes om det er behov for ytterligere tiltak for å nå flere i målgruppen.
	Øke gjennomstrømming i døgnbemannede botilbud og behandlingssentre	Antall personer som er flyttet ut fra døgnbemannet botilbud	5	12	Tallet for 2. tertial er 8 personer. Måltallet 5 personer er for hele 2026. Per T2 er måltallet nådd med god margin. Totalt 12 personer. Det er små tall som kan variere og gi relative store utslag fra måltallet. T1: 4 T2: 8
		Antall personer som skrives ut fra behandlingssenter	8	14	Tallet for 2. tertial er 8 personer. Måltallet 8 personer er for hele 2026. Det er måloppnåelse med totalt 14 personer som er skrevet ut. Det har vært en ekstra innsats mot å få til en flyt i

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
					behandlingssentrene. Myrsæter er innlemmet i porteføljen til Behandling, bo og ressursveiledning og en har dermed 10 flere plasser som utgangspunkt for tallmaterialet. T1: 6 T2: 8
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		0,5 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og Omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent			Viser til kapittel Status – sykefravær.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Budsj.avt.inkl KrF - Merknad 5	Ideelle i konkurranser: Bystyret ber byrådet ved fremtidige opprettelser av nye tilbud innen eldreomsorg, tjenester til mennesker med utviklingshemming, barnevern og psykisk helse med mer, vurderer samarbeid med ideelle aktører og eventuelt reserverte konkurranser.	Byrådet vil vurdere samarbeide med ideelle aktører og eventuelt reservere konkurranser ved fremtidige opprettelser av nye tilbud innen eldreomsorg, tjenester til mennesker med utviklingshemming, barnevern og psykisk helse med mer.
Bud. Enighet Merknad 7.1	7.1 Aktivt pusterom varighet: Bystyret ber om at byrådet viderefører tilskuddet til Aktivt pusterom for alle år i planperioden.	Byrådet har i Innstilling 1 til HØP 2027–2030 foreslått å videreføre tilskuddet i hele økonomiplanperioden.
Bud. Enighet Merknad 7.7	7.7 ROS varighet: Bystyret ber om at byrådet viderefører tilskuddet til ROS Senter for spiseforstyrrelser for alle år i planperioden.	Byrådet har i Innstilling 1 til HØP 2027–2030 foreslått å videreføre tilskuddet i hele økonomiplanperioden.
Bud. Enighet Merknad 8.1	8.1 FACT Ung: Bystyret ber byrådet jobbe opp mot spesialisthelsetjenesten for å få videreført FACT Ung i Bergen. Dersom dette ikke lar seg gjennomføre, ber bystyret om at byrådet legger frem en egen sak om hvordan Bergen kommune kan tilby et tverrfaglig og oppsøkende team etter FACT Ung-modellen, senest i revidert budsjett. Det skal undersøkes om det er mulig å få tilskudd fra staten til en eventuell omorganisering av modellen/tilbudet.	Merknaden er svart ut i sak: 2026/148775 Oppfølging av unge med psykiske lidelser. Saken ble behandlet i bystyret 17.06.2026.

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Bud. Enighet Merknad 8.2	8.2 Rask Psykisk Helsehjelp: Bystyret ber byrådet legge frem en sak om hvordan lavterskeltilbud i Bergen kan organiseres for å bli byomfattende.	Saken legges frem for bystyret i januar 2027.
Budsj 2026 Vedtakspkt. 22	Bystyret ber byrådet om å starte arbeidet med å avvikle egenproduksjon med kokk av varmmat i enhetene under Etat for psykisk helse og rustjenester. Varmmat skal fremover bestilles ferdig tilberedt og varmes opp før servering. Bystyret ber byrådet om at det rapporteres tilbake om de økonomiske konsekvensene i revidert budsjett 2026.	Egenproduksjon med kokk av varmmat i enhetene under Etat for psykisk helse og rusarbeid avvikles fra 1. november 2026. Prosessen med å avvikle tjenesten er igangsatt, men de økonomiske konsekvensene av endringen er foreløpig ikke avklart.
RevBud 2026 Merknad 18	RevBud merknad 18: FACT Ung: Bystyret viser til at byrådet har fulgt opp bystyrets vedtak, hvor målet har vært å videreføre tilbudet om FACT Ung i samarbeid med spesialisthelsetjenesten, men at dette ikke har ført frem. Bystyret mener at tilbudet er så viktig at det må jobbes videre med dette, med mål om videreføring og utvikling av FACT Ung. Bystyret understreker at FACT Ung er en unik modell som har oppnådd en modelltrofasthet på 4,0 av 5, noe som dokumenterer en tjeneste med svært høy faglig kvalitet. Det er et dokumentert virkningsfullt klinisk tilbud. Modellen representerer et skifte fra tradisjonell behandling til fleksible, oppsøkende tjenester for ungdom med alvorlig funksjonssvikt som ikke nyttiggjør seg det ordinære hjelpeapparatet. Evalueringer viser at tidlig innsats gjennom FACT Ung kan gi store gevinster gjennom økt skoledeltakelse og redusert behov for kostbare institusjonsplasser og sykehusinnleggelser. En avvikling av FACT Ung kan være i direkte strid med Nasjonale føringer (Opptrappingsplanen for psykisk helse 2023-2033) og lokale planer. Handlingsplan for selvmordsforebygging i Bergen beskriver eksplisitt FACT Ung som et prioritert tiltak for å sikre helhetlig oppfølging av ungdom i risiko. De administrative og strukturelle utfordringene knyttet til FACT Ung i samhandlingen mellom kommune og helseforetak er ledelsesoppgaver som må løses gjennom styringsgruppen. Bystyret ber byrådet om å løfte saken inn i Helsefellesskapet som et prioritert område for forpliktende samhandling mellom Bergen kommune og Helse Bergen HF. Målet er å få på plass en varig driftsmodell der spesialisthelsetjenesten deltar i tråd med nasjonale modellkrav. Samtidig med dette skal det sikres styrking og utvikling av tilbudet til unge i Bergen, i tråd med sak	Bystyrets vedtak er fulgt opp gjennom videre arbeid med å etablere en varig modell for oppfølging av ungdom med omfattende psykiske helseutfordringer og sammensatte behov. Arbeidet er organisatorisk forankret i EVO, og utvikling og implementering av tilbudet har skjedd i tett dialog og samarbeid med Helse Bergen. Den nye modellen bygger videre på sentrale kvaliteter fra FACT Ung, herunder oppsøkende arbeidsform, tett relasjonsarbeid, tverrfaglig samhandling og helhetlig oppfølging av ungdom som i begrenset grad nyttiggjør seg ordinære tjenester. Samarbeidet med spesialisthelsetjenesten følges opp gjennom etablerte samhandlingsarenaer, hvor videre utvikling av den varige modellen for målgruppen er et sentralt tema. Merknadens punkt om evaluering av modellen vil bli fulgt opp i en egen bystyresak, som legges frem senest i juni 2027.

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
	160/26 om oppfølging av unge med psykiske lidelser. Det skal undersøkes om det er mulig å få tilskudd fra staten til en videreutvikling av modellen/tilbudet. Bystyret ber byrådet komme tilbake med en sak til bystyret om dette innen våren 2027.	

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	**Saksref.**	**Godkj.vedtak**	**Vedtatt**	**Totalprognose**	**Avvik**	**Estimert ferdigkvartal**	**Justert budsjett**	**Årsprognose**	**Forslag til bud.endr.**
Fredlundveien 40. Døgn- og timeavlastning for barn og unge		IA	8 562	110 272	- 101 710	1.kv. 2030	10 800	10 500	-300
HMS- og evakueringstiltak i bygg - psykisk helse		IA	3 938	3 938	0	4.kv. 2028	3 938	3 938	0
Knappentunet botiltak - prosjektutvikling		IA	3 994	37 056	-33 062	4.kv. 2030	3 994	3 994	0
Led-belysning kommunale bygg	0	-	-	-	-	Løpende	500	500	0
Mindre bygginvesteringer - sekkepost		-	-	-	-	Løpende	671	671	0
Ombygging bofellesskap Sandviksveien 95		IA	6 875	6 875	0	4.kv. 2026	6 734	6 734	0
Ombygging Wergeland bofellesskap - Elvebakken 24		IA	4 700	4 700	0	4.kv. 2026	4 573	4 573	0
Sum							**31 209**	**30 909**	**-300**

04A-Tjenester til rusavhengige og bostedsløse

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet omfatter individuelle og gruppebaserte tjenester til personer med rusutfordringer, herunder booppfølging, ambulante tjenester, tilrettelagte botilbud med bemanning, rehabiliterende bo- og oppfølgingstiltak, bo- og/eller omsorgs/rehabiliteringstilbud, heldøgns helse- og omsorgstjenester, rehabiliterende arbeids- og aktivitetstiltak, individuell jobbstøtte (IPS), mottak- og oppfølgingssentre (MO-sentre), brukerrom for tryggere inntak av rusmidler, og oppsøkende og kriminalitetsforebyggende arbeid mot ungdom.

Formålet for de kommunale rustjenestene er å legge til rette for at de som benytter seg av tjenestene skal oppleve mestring og mening i hverdagen, motta helsehjelp, få hjelp til skadereduksjon, samt motivasjons- og endringsarbeid knyttet til arbeid, bolig og rusproblematikk med sikte på å kunne leve selvstendige liv. Å nå målene fordrer stor grad av fleksibilitet og individuelt tilpassede tjenester. De kommunale rustjenestene skal vektlegge brukermedvirkning, og ha ansatte med brukererfaring.

Når det gjelder barn og unge er hovedformålet for de rus- og kriminalitetsforebyggende tjenestene at risikoutsatte barn og unge får kontakt med trygge voksne, at hjelpebehov blir identifisert og motivasjon for endring styrkes. Barn og unge som trenger det skal få tilbud om hjelp og behandling på individ- og gruppenivå.

Etat for sosiale tjenester og Etat for psykisk helse og rustjenester har felles ansvar for å yte og koordinere tjenester til personer over 18 år med rusutfordringer. I tillegg har Etat for barn og familie ansvaret for rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid for unge under 25 år, sammen med de fleste av kommunens helse- og omsorgstjenester for barn og unge og barneverntjenester. Utgifter til ulike tjenester under flere budsjettområder påvirker hverandre, og må ses i sammenheng.

Tjenesteområdet rus og bostedsløse omfatter hjelp, behandling og oppfølging til personer med rusutfordringer og personer som står i fare for å miste eller mangler bolig. Budsjettet dekker blant annet rusbehandling, råd og veiledning, lavterskeltilbud, oppsøkende tjenester, botrening og overnattingstilbud. Målet er å bidra til bedre helse, økt mestring og en trygg bosituasjon.

Utvikling og utfordringer

For barn og unge

De fleste barn og unge i Bergen har det bra og kommer seg gjennom barne- og ungdomstiden uten store problemer. Samtidig er det bekymringsfullt at alvorlige og gjentakende lovbrudd blir utført av barn og unge, særlig de under 15 år. Ofte er rusproblematikk en del av utfordringsbildet. Dette gjenspeiles i økt press på kommunens tjenester, spesielt innenfor barnevern og oppvekstfeltet.

Bergen kommune satser videre på oppsøkende sosialt arbeid, både fysisk og digitalt. På denne måten nås barn og unge tidlig og kan settes i kontakt med øvrig hjelpeapparat. Bergen deltar i Nordic Safe Cities/Trygg by Norge for å styrke denne innsatsen, og ferdigstiller prosjekt med midler fra Gjensidigestiftelsen for å videreutvikle det digitale oppsøkende arbeidet i andre halvdel av 2026.

Gjennom kommunens planer som «Se meg, hør oss» og «Handlingsplan for barnevernet», samt tiltakene i saken om «Felles innsats mot ungdomskriminalitet» er det lagt grunnlag for styrket forebygging og tverrfaglig samarbeid. Utviklingen i rus og kriminalitet kan ikke forstås og håndteres

isolert, og det er behov for forpliktende koordinering mellom flere aktører – både internt i kommunen, med eksterne samarbeidsparter og frivillige- og ideelle organisasjoner. Slik kan det sikres et helhetlig og effektivt hjelpeapparat for målgruppen.

Det er et mål at Bergen skal ha kompetanse og kapasitet til å iverksette målrettet og helhetlig hjelp til barn og unge som både er i faresonen for å begå lovbrudd, men også for de som har tyngre problematikk med kriminalitet og rus. Prosjektet "U15 - forsterket oppfølging" som er iverksatt for barn under 15 år med gjentakende og alvorlige lovbrudd har gode resultater. Hjelpen gis til både barnet og deres familier. Sammen med flere andre innsatser på feltet, vil byrådet sikre at kommunen har tilstrekkelige og effektive verktøy for å snu den negative utviklingen og legge til rette for et tryggere oppvekstmiljø for alle.

Det er ikke avklart om tilskuddsmidler som Bergen kommune har fått til prosjektet U15 vil videreføres i 2027 og fremover.

For voksne

Det er manglende kapasitet i tilbud til bostedsløse. Som et supplement til de ordinære botilbudene dekker kommunen derfor opphold i rehabiliteringsinstitusjon for en avgrenset gruppe rusavhengige. Det er inngått avtale med to leverandører om inntil 20 plasser. Etat for sosiale tjenester har gitt Nav sosialtjenesten føringer om at plassene primært skal tildeles bostedsløse personer med rusavhengighet som ønsker opphold i institusjon med krav om rusfrihet. Plassene benyttes, og særlig en av leverandørene har høyt belegg. Bruken er likevel innenfor vedtatt budsjettramme.

Økning i antall bostedsløse og manglende kapasitet på plasser i midlertidig botilbud er forklaringer på høyt belegg på akuttovernattingstilbudene i Bakkegaten bo og omsorgssenter (Frelsesarmeen) og på Natthuset (De brukerstyrte hus, avdeling Bergen). Det har vært en gradvis økning i belegg på de to akuttovernattingsplassene for kvinner i Hannas hus. Fra 1. juli er det inngått kontrakt med De brukerstyrte hus, avdeling Bergen om drift av Natthuset i inntil 6 år.

Det er fortsatt høye besøkstall ved MO Gyldenpris. I all hovedsak er det positivt at rekordmange benytter seg av tjenestene ved MO-senteret, herunder helserom, sprøyteutdeling, brukerrom samt råd og veiledning. Samtidig medfører miljøet som har etablert seg i området utfordringer for nabolaget. Også enkelte områder i sentrum opplever et økt press. Oppsøkende sosialfaglig arbeid, dialog med publikum og hyppig renhold er tiltak kommunen gjennomfører i tillegg til et omfattende samarbeid med andre instanser, herunder politiet.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett				
Avsluttet enetiltak	-3 388	-3 388	0	Tiltaket ble avsluttet i 2025. Brukeren er i et statlig finansiert tiltak.
Sum	**-3 388**	**-3 388**	**0**	

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Midlertidig botilbud - akuttovernatting	10 800	10 800	0	Midler til drift av akuttovernatting. Det er inngått ny kontrakt med Huset Bergen for drift av Natthuset, gjeldende fra 1.juli.
Sum	**10 800**	**10 800**	**0**	
Nye tiltak				
Boligprogrammet 250 - Tildelingsavtale	5 525	0	5 525	Det forventes ikke at anskaffelse av ny tildelingsavtale vil være på plass i 2026. Budsjettet ble trukket inn i forbindelse med revidert budsjett for å dekke mer forbruket i andre tjenesteområder. Se også kommentar under likelydende tiltak under rammeendringer gjennom året.
Boligprogrammet 250 - Steinsvikkroken	1 100	1 100	0	Tiltaket startet opp i 2025 og har full drift i 2026.
Økte utgifter ALF	200	200	0	Midlene medgår til å dekke endringer i driftsavtalen med ALF.
Omdisponering tilskuddslisten	150	150	0	Det har vært flere endringer sammenlignet med tilskuddslisten som ble vedtatt i 2025. De konkrete endringene kan sees i tilskuddslisten, kortversjon av HØP 2026-2029. Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt.
Boligprogrammet 250 - Petedalsmyra	4 850	850	4 000	Tiltaket startet opp i januar. Alle stillingene er først besatt pr august og er årsaken til avviket.
Tilskudd overført til ramme: Kommunalt rusarbeid	13 621	10 956	2 665	Kommunale rustilskuddsmidler som går til flere rustiltak. Midlene forventes ikke brukt i sin helhet i 2026.
Sum	**25 446**	**13 256**	**12 190**	
Nye engangstiltak				
Tilskudd til Blå kors – Hvite bånd dagsenter	350	350	0	Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt. Tilskuddslisten finnes i kortversjon av HØP 2026-2029.
Tilskudd til Evangeliesenteret	100	100	0	Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt. Tilskuddslisten finnes i kortversjon av HØP 2026-2029.
Tilskudd til Frelsesarmen, Solheimsviken aktiv ferie	200	200	0	Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt. Tilskuddslisten finnes i kortversjon av HØP 2026-2029.
Sum	**650**	**650**	**0**	
Effektivisering				
Sentralisering av stabs- og støttefunksjoner	-500	0	-500	Tiltaket blir delvis innfridd på vakante stillinger i 2026. Effekten er lagt på tj.område 03D da tiltaket er fordelt på 2

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
				tj.områder. Ny organisering er besluttet, og helårseffekt forventes fra 2027.
Samlokalisere to enetiltak	-1 500	-1 500	0	Bemanningsgrad er redusert i to enetiltak, men ikke samlokalisert. Dette gir tilsvarende innsparing som forutsatt i tiltaket.
Sum	**-2 000**	**-1 500**	**-500**	
Kutt				
Omdisponering tilskuddslisten	-125	-125	0	Det har vært flere endringer sammenlignet med tilskuddslisten som ble vedtatt i 2025. De konkrete endringene kan sees i tilskuddslisten, kortversjon av HØP 2026-2029. Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt.
Endring i aktivitetstilbud og MO Wergeland	-2 600	-2 600	0	Tiltaket ble iverksatt i 2025 og arbeidet med omorganisering/omstilling er ferdig.
Endret organisering og mer ambulant oppfølging i sosiale botjenester	-1 500	-1 500	0	Organisasjonsendring for å gå over til mer ambulante tjenester er startet opp og det forventes at besparelsene vil realiseres i 2026.
Omorganisering av Myrsæter bo- og rehabilitering	-1 500	-700	-800	Myrsæter bo- og rehabilitering ble avviklet som egen resultatenhet i mars 2026, og avdelingene ble flyttet til andre resultatenheter, men effektiviseringstiltaket vil kun gi delårseffekt i 2026.
Sum	**-5 725**	**-4 925**	**-800**	
Inntektsendringer				
Ressurskrevende tjenester - toppfinansieringsordningen	-353	-353	0	Budsjettet er justert som følge av endringer knyttet til toppfinansieringsordningen for ressurskrevende brukere i Etat for sosiale tjenester.
Sum	**-353**	**-353**	**0**	
Sum tiltak	**25 430**	**14 540**	**10 890**	

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Boligprogrammet 250 Tildelingsavtale	-5 525	0	-5 525	Det forventes ikke at anskaffelse av ny tildelingsavtale vil være på plass i 2026, og tilhørende budsjett forventes ikke brukt. Budsjettet ble trukket fra i forbindelse med rapportering av revidert budsjett for å dekke mer forbruket i andre tjenesteområder.

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Konseptvalgutredning (KVU) - MO-senter i sentrum	2 000	1 250	750	Rammen til konsepturedning (KVU) MO senter i sentrum er på kr. 5,5 mill., prognosen for tiltaket per i dag er kr. 4,750 mill.
Reduserte lønnsutgifter	-1 650	-1 650	0	Som følge av rapporterte mindreutgifter til lønn ble lønnsbudsjett redusert i revidert budsjett.
Sum	**-5 175**	**-400**	**-4 775**	
Sum tiltak	**-5 175**	**-400**	**-4 775**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose	Avvik
Andre velferdstiltak rus	6 627	0	6 627	6 627	0
Rusbehandling, råd og veiledning	386 529	-56 235	330 293	310 798	19 495
Lavterskeltiltak for rusavhengige	96 163	-4 948	91 214	90 181	1 033
Utekontakt	45 666	-5 621	40 045	39 445	600
Overnattingstilbud til bostedsløse	28 900	-2 192	26 708	26 708	0
Midl opph. m/tils-ikke ind.rettet	12 434	-222	12 212	13 883	-1 671
Botreningstjeneste ikke individrettet	21 237	-1 359	19 878	19 878	0
Sum	**597 555**	**-70 578**	**526 978**	**507 520**	**19 458**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose inkl. tiltak	Avvik	Avvik i % av utgift
1-Byrådsleders avdeling	0	0	0	0	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	5 275	-1 058	4 217	4 217	0	0,0 %
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	-1	0	-1	-1	0	0,0 %
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	592 070	-69 520	522 550	503 093	19 458	3,3 %
90-Fellesposter - bykassen	211	0	211	211	0	0,0 %
Sum	**597 555**	**-70 578**	**526 978**	**507 520**	**19 458**	**3,3 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold melder et mindreforbruk på 19,5 mill. innenfor tjenesteområdet.

Hovedforklaringen på mindreforbruket er bruken av rehabiliteringsplasser innen rusfeltet, som følge av en endring i tildelingspraksis innført i 2025. I tillegg er det noe mindreforbruk på lønn innen

booppfølging ved Nav-kontorene. Bruken av plasser etter helse- og omsorgstjenesteloven ligger nær 100 prosent. Ut over dette er det enkelte midler innen kommunalt rusarbeid som ikke benyttes i 2026.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**532 460**	**544 995**	**573 656**	**573 656**
Justert ramme		**526 978**	**537 856**	**566 518**	**566 518**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**446**	**141**	**141**	**141**
Prisjustering og diverse endringer		**446**	**141**	**141**	**141**
		0	0	0	0
Forslag til ny ramme		**527 423**	**537 997**	**566 659**	**566 659**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Kommunen som grunnmur gjennom livet	Flere personer med psykiske helseutfordringer og/eller rusutfordringer skal ut i ordinært arbeid	Andel personer som går ut i ordinært arbeid etter bistand fra IPS	60,0 %	29,0 %	Overgang til arbeid andre kvartal 2026: 29 % (4 kandidater) Andel av avsluttede deltakere som er formidlet til utdanning i denne perioden: 7 % (1 kandidat) Andel av avsluttede deltakere med andre utfall enn arbeid/utdanning i denne perioden: 64 % (9 kandidater)
	Flere skal kunne bo selvstendig og beholde egen bolig	Antall rusavhengige personer som mottar booppfølging med hjemmel i Helse- og omsorgstjenesteloven	600	503	Målet om at 600 rusavhengige personer skal motta booppfølging med hjemmel i Helse- og omsorgstjenesteloven forventes ikke oppnådd. Det kan være vanskelig å komme i posisjon til å gi tjenester til noen i denne gruppen. Manglende kapasitat i tjenenstene kan også gjøre det krevende å nå målet.To forhold kan gjøre det vanskelig å nå målet: Det kan være krevende å nå frem til personer i målgruppen, og tjenestene kan ha begrenset kapasitet til å følge dem opp.
	Kommunen forebygger og reduserer	Antall barn og unge som får utvidet oppfølging fra	350	242	Tjenesten treffer mange barn og unge. Det er en liten økning etter forrige

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
	problemutvikling hos barn og unge	Utekontaktens oppsøkende tjenester			rapportering. Samtidig er det sannsynlig at årsmålet ikke blir nådd.
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		3,3 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og Omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent			Viser til kapittel Status – sykefravær.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Budsj 2026 Vedtakspkt. 15	Bystyret viser til at det er et stort behov for akuttovernatting i Bergen. Huset Bergen har drevet akuttovernatting på oppdrag for Bergen kommune som et midlertidig prosjekt. Dette er det første overnattingstilbudet med bruker-til-bruker-tilnærming i Norden. Prosjektet er vellykket og har synliggjort verdien av en slik tilnærming på akuttovernatting. Bystyret ber om at det gjennomføres en konkurranse om drift at et akuttovernattingstilbud med bruker-til-bruker tilnærming.	Tjenesten akuttovernatting har vært konkurranseutsatt i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser. Anskaffelsen ble gjennomført som en reservert konkurranse for ideelle organisasjoner, jf. anskaffelsesforskriften § 30-2a. De Brukerstyrte Hus AS, avdeling Bergen, ble tildelt kontrakten med oppstart 1. juli 2026.

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	**Saksref.**	**Godkj.vedtak**	**Vedtatt**	**Totalprognose**	**Avvik**	**Estimert ferdigkvartal**	**Justert budsjett**	**Årsprognose**	**Forslag til bud.endr.**
Mindre bygginvesteringer - sekkepost		-	-	-	-	Løpende	1 250	1 250	0
Ombygging Nyhavnsveien 10		IA	5 000	5 000	0	4.kv. 2026	5 000	5 000	0
Utbedring av uteplass ved MO Gyldenpris		IA	5 000	5 000	0	4.kv. 2026	5 000	5 000	0
Sum							**11 250**	**11 250**	**0**

04B-Sosialhjelp og andre sosiale tjenester

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet omfatter tjenester fra sosialtjenesten ved Nav-kontorene, og inkluderer sosial rådgivning og veiledning, økonomisk sosialhjelp, kvalifiseringsprogrammet, aktivitetsplikt, særlige tiltak for rusmiddelbrukere, økonomi- og gjeldsrådgivning, midlertidig botilbud til bostedsløse og oppfølgingstjenester for at flere skal kunne bo i egen bolig.

Tjenesteområdet omfatter drift av Krisesenter for Bergen og omegn. Krisesenteret skal gi tilbud med god kvalitet til personer utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner, og som har behov for rådgivning eller et trygt midlertidig botilbud. Kommunen er vertskommune for 17 kommuner som i fellesskap finansierer driften av Krisesenter for Bergen og omegn. Krisesenteret har separat bolig for kvinner og menn. I tillegg driftes tilbud for personer i aktiv rus.

Tjenesteområdet omfatter også behandlingstilbud for voldsutsatte. Familiene får tilbud om individuell behandling, partnersamtaler, familiesamtaler og ulike gruppetilbud. Behandlingstilbudet er et tilbud både til de som utsettes for vold i nære relasjoner og til voldsutøver.

Budsjett for tjenesteområdet fordeles inn i ulike tjenester. Sosial rådgivning og veiledning gjelder personell og drift av sosialtjenesten i bydelene, både de som driver med råd og veiledning i henhold til lov om sosiale tjenester, de som betaler ut økonomisk sosialhjelp og gjeldsrådgivning. Støtte til krisetiltak gjelder drift av krisesenter og hjelp til utsatte for vold i nære relasjoner. Kvalifiseringsordningen gjelder personell og drift av kvalifiseringsprogrammet i henhold til sosialtjenesteloven og utgifter til kvalifiseringsstønad. Økonomisk sosialhjelp – individrettet – gjelder utgifter til økonomisk sosialhjelp som er hjemlet i sosialtjenestelovens § 18 og 19.

Utvikling og utfordringer

Økonomisk sosialhjelp

Det er en liten nedgang av antall mottakere av sosialhjelp sammenlignet med samme periode i fjor, men samtidig har det også vært en økning i utbetalt sosialhjelp så langt i 2026. I snitt har utbetalingene økt med ca. kr. 4 400,- per mottaker av sosialhjelp. Dette skyldes flere mottakere med sosialhjelp som hovedinntekt, økte sosialhjelpssatser fra 01.03.26, økte boutgifter, økt bruk av midlertidig botilbud samt økt stønadslengde. Økning i utgifter til midlertidig bolig står for den viktigste årsaken til økningen. Dette skyldes høye boligpriser og et presset boligmarked. Det er også en økning av utgifter til ukrainske flyktninger så langt i 2026, selv om antallet holder seg stabilt.

Flyktninger over 55 år

Flyktninger over 55 år har ikke hatt rett på introduksjonsprogram og statlige ytelser.

Fravær av trygderettigheter sammen med helseutfordringer, medfører at en del blir langtidsmottakere av sosialhjelp. De som ikke kommer i arbeid og utdanning etter endt introduksjonsprogram følges videre opp i sosialtjenesten.

Antall sosialhjelpsmottakere

Det er færre nyregistrerte mottakere av sosialhjelp sammenlignet med samme tid i fjor og det er 156 færre mottakere av sosialhjelp hittil i år.

Bruk av midlertidig botilbud

Det er høyt belegg på bruk av plasser i midlertidige botilbud. Det er økning i bruk av plasser hos leverandører uten avtale der det også tilbys plass til bostedsløse som ikke har rusproblematikk, for eksempel for familier. Press i boligmarkedet, bosetting av ukrainske flyktninger, flere bostedsløse og mangel av boliger for målgruppen er forklaringer på økt behov for plasser i midlertidig botilbud.

Det jobbes opp mot alle leverandører av midlertidig botilbud og Boligkontoret/Etat for boligforvaltning rundt bedre utnyttelse av plasser og riktig tildeling av kommunale boliger. Byrådet har som mål at flere permanente boliger skal redusere behovet for midlertidige botilbud.

Etat for sosiale tjenester og Etat for integrering har et samarbeid hvor det er nedsatt en innsatsgruppe som skal jobbe med å bistå flyktninger med å finne ny bolig. Dette på bakgrunn av kommunens oppsigelser av innleieboliger. 156 leieavtaler blir sagt opp i løpet av 2026, og flere i årene fremover.

Kvalifiseringsprogram

Antall deltakere I kvalifiseringsprogram har gått nedover siden mai i år. Erfaringsmessig går antallet ned i løpet av sommeren da flere kommer ut i arbeid via sommerjobber. Det er ventetid på å få plass i tiltakene Ny sjanse og NorA. I siste halvdel av 2025 var det nesten helt stans i bruk av statlige tiltak, noe som kan ha ført til at man i større grad brukte de kommunale tiltakene. Disse personene er fortsatt i kvalifiseringsprogram. Det er også flere som nå har behov for å være lenger i program før de kan gå over i arbeid.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett				
Sentralisere og effektivisere fellesfunksjoner	-8 400	-8 400	0	Effektivisering av fellesfunksjoner ble gjennomført i 2025
Sum	**-8 400**	**-8 400**	**0**	
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Tilpasning til aktivitetsnivå - Kvalifiseringsprogrammet (KVP)	-10 000	-10 000	0	Rammen til kvalifiseringsprogrammet er i budsjett redusert med 10 mill. til et aktivitetsmål som tilsvarer 550 deltakere.
Tilpasning til aktivitetsnivå - Økonomisk sosialhjelp	1 940	1 940	0	Tilpasningen er basert på forventet aktivitetsnivå og utbetalingsnivå. Per august meldes det om et betydelig merforbruk på økonomisk sosialhjelp.

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
				Budsjettposten benyttes i sin helhet til formålet.
Sum	**-8 060**	**-8 060**	**0**	
Nye tiltak				
Omdisponering tilskuddslisten	225	225	0	Det har vært flere endringer sammenlignet med tilskuddslisten som ble vedtatt i 2025. De konkrete endringene kan sees i tilskuddslisten, kortversjon av HØP 2026-2029. Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt.
Prosjekt: Fortere frem – Færre på sosialhjelp	5 000	5 000	0	Prosjektet rapporterer per august at de økonomiske gevinstene er oppnådd.
Tilskudd overført til ramme: Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte	3 075	3 075	0	Midlene benyttes i prosjekt UNG+ i 2026. Prosjektet gjelder tilpassing av tiltak for en ung brukergruppe.
Sum	**8 300**	**8 300**	**0**	
Nye engangstiltak				
Tilskudd til Amathea	150	150	0	Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt. Tilskuddslisten finnes i kortversjon av HØP 2026-2029.
Tilskudd til Caritas	100	100	0	Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt. Tilskuddslisten finnes i kortversjon av HØP 2026-2029.
Tilskudd til Robin Hood	450	450	0	Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt. Tilskuddslisten finnes i kortversjon av HØP 2026-2029.
Tilskudd til Nok Bergen	100	100	0	Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt. Tilskuddslisten finnes i kortversjon av HØP 2026-2029.
Tilskudd til Miks ressurssenter	50	50	0	Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt. Tilskuddslisten finnes i kortversjon av HØP 2026-2029.
Tilskudd til Unity Spark	500	500	0	Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt. Tilskuddslisten finnes i kortversjon av HØP 2026-2029.
Økning tilskuddslisten	780	780	0	Det har vært flere endringer sammenlignet med tilskuddslisten som ble vedtatt i 2025. De konkrete endringene kan sees i tilskuddslisten, kortversjon av HØP 2026-2029. Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
				budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt.
Tilskudd til Matsentralen	100	100	0	Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt. Tilskuddslisten finnes i kortversjon av HØP 2026-2029.
Tilskudd til Familiestøtten	50	50	0	Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt. Tilskuddslisten finnes i kortversjon av HØP 2026-2029.
Tilskudd til Kristent interkulturelt arbeid	150	150	0	Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt. Tilskuddslisten finnes i kortversjon av HØP 2026-2029.
Sum	**2 430**	**2 430**	**0**	
Effektivisering				
Prosjekt: Fortere frem – Færre på sosialhjelp	-10 000	-10 000	0	Prosjektet er implementert ved alle kontorene og det jobbes systematisk og målrettet for å redusere utgifter innen prosjektets fokusområder. Pr. august er innsparingen oppnådd.
Effektivisering knyttet til midlertidig botilbud	-817	0	-817	Boliger er tatt i bruk, men grunnet manglende kapasitet totalt sett og stor etterspørsel er ikke kostnader til midlertidig botilbud uten avtale redusert.
Effektivisering ved etablering av Nav Bergen sentrum	-481	-481	0	Avvikling av Nav Bergenhus ble gjennomført i 2025
Sentralisere og effektivisere fellesfunksjoner	-2 100	-2 100	0	Effektivisering av fellesfunksjoner ble gjennomført i 2025.
Redusert bilbruk i tjenestene	-650	-650	0	Plan for reduksjon av antall leasingbiler er besluttet og innlevering skjer iht. utløpsdato for leasingavtaler.
Sum	**-14 048**	**-13 231**	**-817**	
Kutt				
Omdisponering tilskuddslisten	-800	-800	0	Det har vært flere endringer sammenlignet med tilskuddslisten som ble vedtatt i 2025. De konkrete endringene kan sees i tilskuddslisten, kortversjon av HØP 2026-2029. Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt.
Avslutning av pilot ved Mulighetssenteret	-250	-250	0	Tiltaket ble avviklet 01.01.25
Omdisponering - Ung jobb	-200	-200	0	Midlene er omdisponert for å skape flere jobber for ungdom i kommunen
Sum	**-1 250**	**-1 250**	**0**	
Sum tiltak	**-21 028**	**-20 211**	**-817**	

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Redusert husleie	-1 014	-1 014	0	Redusert husleie i Nav Nord i lokaler som er overtatt av tidligere brukere av Familiens hus.
Reduserte utgifter til kvalifiseringsprogram	-9 000	-9 000	0	I snitt litt over 500 deltakere i Kvalifiseringsprogrammet mot et måltall på 550, noe som gir et beregnet mindreforbruk på 9 mill.
Tilpasning til aktivitetsnivå knyttet til ubrukte midler	-3 000	-3 000	0	Ubenyttede midler som er erstattet av midler gitt i rammen for 2026.
Sum	**-13 014**	**-13 014**	**0**	
Sum tiltak	**-13 014**	**-13 014**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Sosial rådgivning og veiledning	315 795	-35 572	280 223	280 159	64
Støtte til krisetiltak	45 824	-19 387	26 437	26 437	0
Kvalifiseringsordningen	207 127	-5 893	201 234	198 150	3 084
Økonomisk sosialhjelp - individrettet	664 649	-32 390	632 259	651 781	-19 522
Sum	**1 233 395**	**-93 243**	**1 140 152**	**1 156 526**	**-16 374**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	0	0	0	0	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	559	-174	385	385	0	0,0 %
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	1 232 522	-92 136	1 140 386	1 156 760	-16 374	-1,3 %
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	0	0	0	0	0	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	314	-933	-619	-619	0	0,0 %
Sum	**1 233 395**	**-93 243**	**1 140 152**	**1 156 526**	**-16 374**	**-1,3 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold melder et merforbruk på 16,4 mill. innenfor tjenesteområdet.

Merforbruket skyldes høyere utgifter til økonomisk sosialhjelp per mottaker enn budsjettert, særlig som følge av økte husleieutgifter for mottakerne og flere personer med behov for midlertidig botilbud. Det økte behovet for midlertidige botilbud gir isolert sett et merforbruk på om lag 30,0 mill. Innsparinger på over 10,0 mill. gjennom prosjektet «Fortere frem» og mindreutgifter på 3,1 mill. i kvalifiseringsprogrammet reduserer det samlede merforbruket. Antall sosialhjelpsmottakere forventes å bli om lag 8 100 i 2026, mot en budsjettforutsetning på 8 300 mottakere.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**1 138 907**	**1 095 007**	**1 063 907**	**1 052 807**
Justert ramme		**1 140 152**	**1 096 861**	**1 065 761**	**1 054 661**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**359**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**359**	**0**	**0**	**0**
Økonomisk sosialhjelp og andre sosiale tjenester	Tilpasning til aktivitetsnivå	16 384	0	0	0
Nye tiltak og realendringer		**16 384**	**0**	**0**	**0**
Forslag til ny ramme		**1 156 895**	**1 096 861**	**1 065 761**	**1 054 661**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Kommunen som grunnmur gjennom livet	Flere personer i alderen 18-29 år som har økonomisk sosialhjelp, skal ut i arbeid og/eller aktivitet	Andel personer i alderen 18-29 år som mottar økonomisk sosialhjelp og som har vedtak om aktivitetsplikt	65,0 %	80,3 %	Andel (i prosent) av 18-29 år som har innvilget vedtak om aktivitetsplikt akkumulert for T1
	Flere skal kunne bo selvstendig og beholde egen bolig	Antall personer som går fra midlertidig botilbud til bolig	50	212	12 fra Nav Bergen nord 15 fra Nav Bergen sør 7 fra Nav Bergen vest 72 fra Nav Bergen sentrum
	Personer som er utsatt for vold i nære relasjoner får sammenhengende og koordinerte tjenester	Andel voldsutsatte personer som tar kontakt med kommune og som får oppfølging av koordinator for voldsutsatte	40,0 %	40,0 %	Voldsutsatte, dvs personer på Krisesenter for Bergen og omegn som får tildelt koordinator: Alle beboere, dvs voksne og barn får tildelt egen koordinator når de bor på krisesenteret. Dagsamtaler regnes også med; de får også tildelt koordinator. Oppsummert: alle som skal ha koordinator får dette.
	Rask tilknytning til arbeidslivet og samfunnet for flyktninger og innvandrere i Bergen	Andel deltakere i NorA og Ny sjanse som går videre til ordinært arbeid og utdanning etter fullført program	65,0 %	67,0 %	Pr. 31. august har 70 % av de som ble avsluttet ved NorA gått videre til arbeid eller utdanning. Pr. 31. august har 65 % av de som ble avsluttet ved Ny sjanse gått videre til arbeid eller utdanning. Gjennomsnittet for begge tiltakene blir da

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
					at 67,5 % har gått videre til arbeid og utdanning.
		Antall sosialhjelpsmottakere med utenlandsk bakgrunn	5000	5026	Mange av de utenlandske mottakerne av økonomisk sosialhjelp har behov for langvarig oppfølging for å kunne kvalifisere til arbeid. Det er ventetid på å få plass i tiltakene Ny sjanse og NorA. I Det er også flere som nå har behov for å være lenger i kvalifiseringsprogram før de kan gå over i arbeid. Målet blir ikke oppnådd i 2026.
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		-1,3 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og Omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent			Viser til kapittel Status – sykefravær.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Bud. Enighet Merknad 7.6	7.6 Sosialhjelp til unge: Bystyret ber byrådet jobbe for at unge sosialhjelpsmottakere får en aktiv oppfølging, med mål om at flere får hjelp og insentiver til å komme seg inn i ordinært eller tilrettelagt arbeid.	Unge mottakere av økonomisk sosialhjelp får råd og veiledning om arbeidsmarkedet og arbeidssøking på Nav kontorene sine jobbsenter. Aktivitetsplikten i sosialtjenesteloven gir grunnlag for å sette vilkår om oppmøte. De fleste unge mottakere av sosialhjelp i aldersgruppen 18 -29 år som klarer å være i fulltidsaktivitet, henviser sosialtjenesten til det statlige Ungdomsprogrammet.
Budsj 2026 Vedtakspkt. 11	Bystyret viser til at regjeringen har lagt frem forslag til endringer i sosialhjelpssatsene, både når det gjelder nivået på satsene, at barnetrygd skal regnes som inntekt ved beregning av sosialhjelp, og at enkelte kostnader ikke skal inngå i de rettledende satsene for sosialhjelp. Bystyret legger til grunn at barnetrygden fortsatt skal holdes utenfor ved beregning av sosialhjelp, og ber byrådet komme tilbake til bystyret om de økonomiske konsekvensene av dette ved behov. Sosialhjelpssatsene fastsettes som følger med virkning fra 01.03.26:	Endringen er iverksatt fra 01.03.26.

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
	Bergen kommunes veiledende satser for utmåling av livsopphold gjeldende fra 01.03.26: Enslige uten barn: 9 250 pr. mnd. Ektepar/samboere: 14 500 Person som deler husholdning/bofellesskap: 7 250 Hjemmeboende ungd. under 25 år: 7 250 Barn 0-5 år: 4 550 Barn 6-10 år: 5 400 Barn 11-14 år: 6 550 Barn 15-17 år: 7 450	
Budsj 2026 Vedtakspkt. 16	Bystyret har i forbindelse med behandlingen av Handlingsplanen mot vold i nære relasjoner vedtatt å utrede hvordan voldsutsatte kan få bedre oppfølging enn i dag. Det er nedsatt arbeidsgrupper som jobber med å utrede et pakkeforløp for voldsutsatte, samt koordinator til flere, og byrådet bes komme tilbake til bystyret om dette i forbindelse med Revidert budsjett/1. tertialrapport 2026.	Det er etablert arbeids- og styringsgruppe som jobber med å utrede helhetlig oppfølging med koordinator (pakkeforløp og utvidet koordinatorrolle). Det er etablert arbeids- og styringsgruppe som utreder helhetlig oppfølging med koordinator, herunder pakkeforløp og utvidet koordinatorrolle. Arbeidet pågår, og byrådet vil komme tilbake til bystyret med en orientering om resultatene av utredningen når arbeidet er ferdigstilt.
Budsj.avt.inkl KrF - Merknad 8	Arbeidsgruppe mot vold i nære relasjoner: Bystyret ber byrådet inkludere hensiktsmessige frivillige aktører inn i arbeidet med å utrede et pakkeforløp for vold i nære relasjoner med koordinator.	Frivillige aktører er inkludert i arbeidet gjennom deltakelse i både styringsgruppen og arbeidsgruppen.

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	**Saksref.**	**Godkj.vedtak**	**Vedtatt**	**Totalprognose**	**Avvik**	**Estimert ferdigkvartal**	**Justert budsjett**	**Årsprognose**	**Forslag til bud.endr.**
Nytt familiesenter for Bergen og omegn - prosjektutvikling		IA	29 384	30 375	-991	2.kv. 2028	2 000	100	-1 900
Sum							**2 000**	**100**	**-1 900**

04C-Introduksjons- og tolketjenester

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet Introduksjons- og tolketjenester yter en stor del av de kommunale tjenestene til nyankomne innvandrere og flyktninger. Tjenestene omfatter bosetting av nyankomne flyktninger, introduksjonsprogram for flyktninger, opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, forberedende opplæring for voksne (tidligere kalt grunnskoleopplæring for voksne) og tolketjenester.

Flyktninger, tidligere asylsøkere og personer med midlertidig kollektiv beskyttelse som er bosatt med offentlig hjelp, har rett og plikt til introduksjonsprogram jf. integreringsloven. Dette gjelder også familiegjenforente med personer som har rett og plikt til program. For fordrevne fra Ukraina med kollektiv beskyttelse er det et eget midlertidig kapittel i integreringsloven.

Voksne innvandrere mellom 18 og 67 år som har en oppholdstillatelse som danner grunnlag for permanent opphold i Norge, har rett og/eller plikt til norskopplæring jf. integreringsloven.

Bergen læringssenter for norsk og samfunnskunnskap og Introduksjonssenteret for flyktninger forvalter ordningene i integreringsloven. Læringssenteret gir også norskopplæring til betalingselever som faller utenfor ordningen med rett til gratis norskopplæring.

Forberedende opplæring for voksne (tidligere Grunnskole for voksne) tilbyr forberedende opplæring i fag og grunnleggende ferdigheter til voksne som trenger dette, jf. opplæringsloven.

Tolketjenesten leverer tolk til alle kommunale tjenesteytere når disse mangler språkfellesskap med sine tjenestemottakere. Ved kapasitet selges også tjenester til oppdragsgivere utenfor kommunen.

Budsjett for tjenesteområdet fordeles inn i ulike tjenester. Grunnskoleopplæring for voksne gjelder grunnskoletilbud til personer over 15 år uten fullført grunnskole. Norskopplæring for voksne innvandrere gjelder norskopplæring med samfunnskunnskap for voksne innvandrere og grunnskoletilbud for innvandrere i aldersgruppen 16-20 år. Tolketjeneste gjelder tolketjenester når det er nødvendig for å ivareta hensynet til rettssikkerhet eller for å yte forsvarlig hjelp og tjeneste. Introduksjonsprogram gjelder introduksjonsprogrammet er for nyankomne flyktninger som er bosatt i Bergen kommune etter avtale med Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi), og deres familiegjenforente i henhold til lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid.

Utvikling og utfordringer

Bergen bystyre vedtok i møte 18. februar at kommunen skal bosette 200 flyktninger i 2026, herunder 20 enslige mindreårige hvor 5 er under 15 år.

En bosetting av 200 flyktninger i 2026 er en halvering sammenlignet med 2025. Etat for inkludering jobber med å tilpasse bemanningen til et lavere aktivitetsnivå, og tjenestene som er særlig berørt av dette har startet prosesser for nedbemanning. Per 31. august er det bosatt 134 flyktninger, i tillegg til 37 familiegjenforente. Det er usikkert om kommunen vil nå det vedtatte bosettingstallet for 2026, først og fremst på grunn av en svært krevende boligsituasjon.

Til tross for lavere bosetting, har deltakertallene i både introduksjonsprogram og norskopplæring hatt en moderat nedgang hittil i år. Dette skyldes blant annet endringer i integreringsloven fra 1.1.26 som fører til at flere introduksjonsdeltakere får lengre tid i program. I siste tertial og videre i 2027 er det imidlertid ventet å se en større nedgang i deltakertall enn det vi har sett til nå. Deltakertallet i

forberedende opplæring for voksne har økt noe, og flere deltakere har behov for individuelt tilrettelagt opplæring. Dette kan blant annet knyttes til endringer i opplæringsloven og modulstrukturering av læreplaner, som har ført til at flere kan nyttiggjøre seg opplæringen.

I desember 2025 vedtok bystyret å gjøre endringer i organisering av Tolketjenesten, for å gjøre tjenesten mer kostnadseffektiv og tilpasset variabler i tolkebehov- og språk. Etaten jobber for å iverksette vedtakspunktene, blant annet knyttet til innsparinger og redusert grunnbemanning. Omstillingsprosesser er påbegynt, men det er ikke ventet å se effekt av dette før i 2027.

Etat for inkludering holder til på Bergen inkluderingssenter, og etaten arbeider kontinuerlig for utstrakt sambruk med frivillige, organisasjoner og nabolag på senteret. Senter for migrasjonshelse flyttet inn på Bergen inkluderingssenter i august, og det er et mål at Landås bibliotek og Tolketjenesten skal flytte inn i 2027.

I budsjettvedtaket for 2026 ble det besluttet å avvikle private boliger som har blitt leid inn for å bosette flyktninger. Totalt utløper 230 leiekontrakter i 2026 og 2027. En stor del av flyktningene som bor i disse boligene har behov for bistand til å fremskaffe nye boliger, og det er etablert en innsatsgruppe som bistår flyktningene med å inngå leiekontrakter direkte med private utleiere. Innsatsgruppen består av ansatte fra Introduksjonssenteret for flyktninger, Nav sosialtjeneste, Etat for boligforvaltning og Boligkontoret. Innsatsgruppen har lykkes med å finne løsninger for i overkant av 90 husstander frem til og med september. Situasjonen de tre siste månedene av 2026 er likevel svært krevende, med et presset boligmarked og få tilgjengelige løsninger. I siste tertial utløper kontrakter for ytterligere 65 husstander. Disse utgjør totalt 160 personer, og hvorav 60 er barn.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Nye engangstiltak				
Tilskudd til Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF) (engangstilskudd)	150	150	0	Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt. Tilskuddslisten finnes i kortversjon av HØP 2026-2029.
Sum	**150**	**150**	**0**	
Effektivisering				
Effektivisering av Tolketjenesten	-5 000	0	-5 000	Prosesser rundt omstilling er påbegynt, men som følge av div. juridiske avklaringer tar omstillingen lengre tid enn forventet.
Effektivisering av integreringsfeltet	-10 000	-10 000	0	Som følge av det lavere bosettingsnivået vil bemanningen knyttet til flyktningarbeidet bli justert videre ned i 2026. Denne tilpasningen er nødvendig for å sikre at ressursbruken står i forhold til oppgavemengden, samtidig som tjenestene fortsatt skal levere forsvarlige og kvalitetsmessige tjenester innen bosetting og integrering.Tilpasningen av budsjettet til det reduserte aktivitetsnivået medfører

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
				nedjustering av utgifter. Dette inkluderer reduksjon i bemanning ved Introduksjonssenteret, Bergen læringssenter og etaten for øvrig. I tillegg reduseres utbetalinger til introduksjonsstønad og startstønad.
Sum	**-15 000**	**-10 000**	**-5 000**	
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Tilpasning - bosetting og integrering av flyktninger	-77 896	-77 896	0	Som følge av det lavere bosettingsnivået vil bemanningen knyttet til flyktningarbeidet bli justert videre ned i 2026. Denne tilpasningen er nødvendig for å sikre at ressursbruken står i forhold til oppgavemengden, samtidig som tjenestene fortsatt skal levere forsvarlige og kvalitetsmessige tjenester innen bosetting og integrering. Budsjettendringer er innarbeidet i årsbudsjett på enhetene.Tilpasningen av budsjettet til det reduserte aktivitetsnivået medfører nedjustering av utgifter. Dette inkluderer reduksjon i bemanning ved Introduksjonssenteret, Bergen læringssenter og etaten for øvrig. I tillegg reduseres utbetalinger til introduksjonsstønad og startstønad.
Sum	**-77 896**	**-77 896**	**0**	
Sum tiltak	**-92 746**	**-87 746**	**-5 000**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Grunnskoleopplæring for voksne	46 609	-1 801	44 807	42 807	2 000
Norskopplæring for voksne innvandrere	119 783	-42 564	77 219	57 219	20 000
Tolketjeneste	55 622	-2 339	53 283	56 283	-3 000
Introduksjonsordningen	170 886	-3 256	167 630	156 181	11 449
Andre ytelser til livsopphold for flyktninger	13 407	-632	12 775	12 775	0
Sum	**406 307**	**-50 593**	**355 714**	**325 266**	**30 449**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	0	0	0	0	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	1 768	-854	914	914	0	0,0 %

Byrådsavdeling	Justert budsjett 2026 Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose inkl. tiltak	Avvik	Avvik i % av utgift
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	0	0	0	0	0	0,0 %
4-Byrådsavdeling for barnehage og skole	0	0	0	0	0	0,0 %
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	403 770	-49 739	354 031	323 582	30 449	7,5 %
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	1 111	0	1 111	1 111	0	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	-341	0	-341	-341	0	0,0 %
Sum	**406 307**	**-50 593**	**355 714**	**325 266**	**30 449**	**7,5 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold melder et mindreforbruk på 30,4 mill. innenfor tjenesteområdet.

Mindreforbruket gjelder hovedsakelig norskopplæring for voksne innvandrere og skyldes høyere inntekter fra norsktilskudd og egenbetaling enn budsjettert. Det forventes også lavere utgifter til introduksjonsstønad og startstønad. Mindreforbruket på disse områdene motvirkes delvis av et merforbruk i tolketjenesten.

Det lavere bosettingsnivået sammenlignet med de foregående årene har gjort det nødvendig å tilpasse tjenestene til et redusert aktivitetsnivå. Omstillingen er satt i gang, men oppsigelsestider, lønnsforpliktelser og andre bindinger knyttet til bemanning og drift gjør at den økonomiske effekten kommer gradvis.

I tolketjenesten er økt bruk av oppdragstolker et sentralt tiltak for å oppfylle effektiviseringskravet. Behovet for juridiske avklaringer har medført at gjennomføringen tar lengre tid enn planlagt.

Prognosen forutsetter at 200 flyktninger bosettes i 2026, i tråd med bystyrets bosettingsvedtak. Gjennomføringen av vedtaket avhenger av tilgangen på egnede boliger.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**347 555**	**326 329**	**325 682**	**324 662**
Justert ramme		**355 714**	**325 529**	**324 882**	**323 862**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**50**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**50**	**0**	**0**	**0**
		0	0	0	0
Forslag til ny ramme		**355 764**	**325 529**	**324 882**	**323 862**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		7,5 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og Omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent			Viser til kapittel Status – sykefravær.
	Rask tilknytning til arbeidslivet og samfunnet for flyktninger og innvandrere i Bergen	Andel i ordinært arbeid eller utdanning etter fullført introduksjonsprogram	53,0 %	56,0 %	Per 31.8.26 har 169 deltakere avsluttet introduksjonsprogram. Av disse har 56 % gått over til arbeid eller utdanning.
		Andel som består norskprøve muntlig på nivå B1	75,0 %	58,0 %	58 % av de som har gjennomført norskprøver så langt i 2026 har fått nivå B1 eller høyere på muntlig prøve.
	Sikre økonomisk bærekraftig ressursbruk til bosetting og integrering av flyktninger	Andel av kommunens utgifter til bosetting og integrering av flyktninger som er dekket av statlige tilskudd	90,0 %	83,0 %	Arbeidet fortsetter på tvers av byrådsavdelinger. Det tar tid å tilpasse utgiftssiden til lavere innteker fra statlige tilskudd som følge av lavere bosetting.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Bud. Enighet Merknad 7.3	7.3 Integrering og innvandring: Bystyret ber byrådet om å intensivere arbeidet med sysselsetting og integrering av flyktninger for å sikre at flere kommer raskere inn i jobb og kan klare seg selv i det norske samfunnet.	Arbeidet med å øke andelen flyktninger som går over i arbeid og utdanning fortsetter videre i 2026. Introduksjonssenteret for flyktninger har de senere årene styrket den arbeidsrettede innsatsen i introduksjonsprogrammet. Et av virkemidlene er et tett samarbeid mellom Introduksjonssenteret for flyktninger og Nav for å sikre et helhetlig løp mot arbeid, samt ta i bruk Navs virkemidler mer systematisk. Etat for inkludering vil fortsette å videreutvikle samarbeidstiltakene med Nav gjennom året.
Budsj 2026 Vedtakspkt. 10 b)	Bystyret slutter seg til byrådets forslag om å legge til grunn bosetting av 250 flyktninger i budsjettet for 2026, og ber byrådet jobbe for at integreringsfeltet skal komme i balanse i økonomiplanperioden.	Bystyret vedtok å bosette 200 flyktninger i 2026, og det arbeides på tvers av byrådsavdelinger med å få flyktningfeltet i økonomisk balanse. Antall flyktninger som går over i arbeid og utdanning etter endt introduksjonsprogram er økende, så langt i år har 55% av

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
	Bystyret ber byrådet jobbe målrettet for å øke andelen flyktninger som kommer i jobb, og for å redusere kommunens kostnader til sosialhjelp og bolig knyttet til denne målgruppen.	deltakerne som har avsluttet introduksjonsprogram i 2026 gått over til arbeid eller utdanning. Dette er den høyeste måloppnåelsen for introduksjonsprogram som er registrert siden 2019. Økt andel nyankomne flyktninger i arbeid kan på sikt føre til lavere sosialhjelpsutgifter til denne gruppen. Ordningen med kommunal fremleie av boliger til flyktninger fases ut i 2026 og 2027, og en innsatsgruppe arbeider med å bistå flyktninger i disse boligene over i det private leiemarkedet.

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Vedtatt	Totalprognose	Avvik	Estimert ferdigkvartal	Justert budsjett	Årsprognose	Forslag til bud.endr.
Bergen Inkluderingssenter	BY 111-19	889 000	924 594	921 592	3 003		3 053	50	-3 003
Sum							**3 053**	**50**	**-3 003**

05A-Forebyggende helsearbeid

Om tjenesteområdet

Forebyggende helsearbeid handler om å fremme folks psykiske og fysiske helse, redusere risiko for sykdom og bidra til god helse og livskvalitet i befolkningen. Tjenesteområdet omfatter kommunens folkehelsearbeid og samfunnsmedisinske oppgaver - inkludert smittevern, miljørettet helsevern og Senter for migrasjonshelse.

Forebyggende helsearbeid for barn og familier, tilbys fra Barne- og familietjenesten i fire byområder og omfatter svangerskaps- og barselomsorg, helsestasjon 0-5 år, skolehelsetjeneste i grunnskole og videregående skole og helsestasjon for ungdom. Tjenestene tilbyr et basisprogram fra svangerskapet og ut videregående skole med vaksinasjoner og fastlagte konsultasjoner, med vurdering av utvikling, helse og trivsel. Barn, unge og deres familier får også utvidet hjelp og oppfølging og bistand til koordinering ved behov.

Utvikling og utfordringer

Befolkningens helse og livskvalitet påvirkes av flere utviklingstrekk i samfunnet. En aldrende befolkning legger økt press på helse- og omsorgstjenestene og utfordrer samfunnets bærekraft, både fordi antallet eldre øker, og fordi deres andel vokser mer sammenlignet med den yrkesaktive delen av befolkningen. Sosiale helseforskjeller utgjør fortsatt en av de største folkehelseutfordringene. Bergen kommune sin folkehelseoversikt viser at det er store og vedvarende sosiale forskjeller i både helse og livskvalitet i befolkningen. Disse forskjellene kommer til syne i form av geografisk opphopning av levekårsutfordringer i deler av kommunen.

Strategi for folkehelsearbeid i Bergen 2025–2030 legger føringer for en samfunnsutvikling som fremmer helse og livskvalitet, og som bidrar til å redusere sosiale helseforskjeller i befolkningen. Strategien omfatter innsats og tiltak på tvers av sektorer. Ny folkehelseoversikt legges frem for bystyret høsten 2027. Utfordringsbildet skal følges opp gjennom konkrete tiltak i den tematiske planleggingen i kommunen. Prioriterte tiltak blir omtalt under de ulike tjenesteområdene i Handlings- og økonomiplanen.

Forebyggende tjenester til barn og unge

I tillegg til basisprogrammet i helsestasjons- og skolehelsetjenesten har tjenestene oppgaver knyttet til blant annet vold og rus i svangerskapet, barn som pårørende, oppfølging av flyktninger, smittevern, veiledning om seksualitet og kjønnsidentitet og selvmordsforebyggende arbeid i skolen.

Fødselstallene i Bergen øker noe, og dette gir særlig økt pågang på jordmortjenesten. På lengre sikt forventes det at økningen også vil gi flere barn og familier med behov for tjenester fra helsestasjon, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom. Samtidig er det press på legeressursene i barne- og familietjenestene. Tjenesten arbeider derfor for størst mulig fleksibilitet og god kapasitetsutnyttelse innenfor eksisterende rammer. Lovpålagte oppgaver og oppfølging av de minste barna på helsestasjonen prioriteres.

Prosjektet «Sammen på vei» gir forsterket oppfølging fra familiesykepleier til førstegangsforeldre med store psykiske og/eller sosiale utfordringer. Tiltaket er fullfinansiert av Helsedirektoratet ut 2028. Parallelt pågår «Mor i Norge»-studien, som undersøker effektene av intervensjonen. Videreføring og

eventuell videre utrulling etter 2028 vil avhenge av resultatene fra studien og framtidige finansieringsmuligheter.

Økende etterspørsel

Tjenestene opplever økende etterspørsel etter råd, veiledning og oppfølging. Stadig flere foreldre etterspør ekstra konsultasjoner på helsestasjonen, både digitalt og fysisk. Også i skolehelsetjenesten og ved helsestasjon for ungdom er pågangen økende. Dette gir press på kapasiteten i tjenester som primært skal drive helsefremmende og forebyggende arbeid.

Økt forekomst av depresjons- og angstplager blant unge, særlig jenter og unge kvinner, kan være en medvirkende årsak til etterspørselsveksten. Økningen i diagnostisering av autismespekterforstyrrelser og ADHD er også en del av bildet.

Høyere gjennomsnittsalder blant førstegangsgravide er forbundet med økt forekomst av svangerskapskomplikasjoner og kan gi behov for mer veiledning, oppfølging og flere konsultasjoner, blant annet ved svangerskapsdiabetes, svangerskapsforgiftning og fødselsangst. Samtidig opplever tjenesten et stort informasjons- og veiledningsbehov blant gravide. Stor tilgang på digital informasjon og ekspertuttalelser gir tilgang til mye nyttig kunnskap, men kan samtidig skape usikkerhet om hva som er normalt, og øke behovet for individuell veiledning og bekreftelse fra helsepersonell. Kort liggetid på sykehus etter fødsel øker i tillegg behovet for kommunal barseloppfølging.

Det samlede informasjons- og veiledningsbehovet blant gravide, foreldre og unge medfører et betydelig omfang av individuelle ekstrakonsultasjoner. For å møte etterspørselen på en mer bærekraftig måte arbeider tjenesten med å løse flere oppgaver på gruppenivå, samtidig som det legges vekt på å styrke innbyggernes egen mestring.

Et mer aldersvennlig Bergen

Sykdomsbyrden i en aldrende befolkning er den neste av de to folkehelseutfordringene som Folkehelseinstiuttet peker på. Mange eldre er både friskere og sprekere enn tidligere generasjoner. Med høy alder øker imidlertid risikoen for sykdom, og mange eldre lever lenge med flere lidelser samtidig. Hjerte- og karsykdommer, kreft og demens utgjør en vesentlig del av sykdomsbildet. Disse kan i stor grad forebygges. Byrådet vil at flere eldre skal bo hjemme og leve aktive og selvstendige liv. En ny plan for eldre, med økt satsing på aldersvennlig samfunnsutvikling er under arbeid. Målet er å legge til rette for at flere kan leve aktive og meningsfulle liv, samtidig som behovet for helse- og omsorgstjenester forebygges og reduseres. Gjennom Seniorguiden driver kommunen forventningsavklaring ved å være tydelige på hva innbyggere kan forvente av kommunen og hva de må klare selv. Formålet er å bedre livskvaliteten til seniorer og redusere behovet for hjelp fra helse- og omsorgstjenester.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett				
Vaksinasjonsprogram for voksne - bortfall av utgifter	-3 000	-3 000	0	Utgiftene til selve vaksinene er falt bort, i tråd med den nye ordningen.
Sum	**-3 000**	**-3 000**	**0**	
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Ny helsestasjon i Loddefjord	1 350	1 350	0	Tiltaket går til å dekke ny husleie ved nye Loddefjord helsestasjon på Vestkanten storsenter.
Helse og omsorgstjenester til bosatte flyktninger	3 337	3 337	0	Tiltaket er iverksatt.
Reversering av tiltak Ukraina-helsestasjon og skolehelsetjenesten	4 100	4 100	0	Denne budsjettposten er budsjetteknisk og budsjettøkningen (reverseringen) ble foretatt for å rette opp i en feil nedjustering av budsjettet.
Barn med behov for helsestasjon- og skolehelsetjenester	4 900	4 900	0	Tiltaket er rettet mot å dekke merarbeid i helsestasjon- og skolehelsetjenesten, særlig knyttet til innføringsklasser.
Sum	**13 687**	**13 687**	**0**	
Nye tiltak				
Frisklivs-, lærings- og mestringstilbud	1 700	1 700	0	Tidligere øremerkede tilskudd er falt bort, og midlene er overført til rammetilskuddet.
Helseutvalget - Prosjekt Sjekkpunkt - tilskudd	200	200	0	Tilskuddet er utbetalt.
Tilskudd overført til ramme: Program for folkehelsearbeid i kommunene	102	102	0	Midlene benyttes til å utvikle og gjennomføre helsefremmende og forebyggende tiltak.
Samstemt - økte kostnader knyttet til nytt journalsystem (HSPRO)	5 000	0	5 000	Signering av kontrakten knyttet til nytt journalsystem forventes innen utgangen av året.
Sum	**7 002**	**2 002**	**5 000**	
Nye engangstiltak				
Husleie erstatningslokaler Familiens hus - Arna/Åsane	2 000	2 000	0	Tiltaket er benyttet til å dekke husleiekostnader for midlertidige erstatningslokaler for Familiens hus i Arna og Åsane i påvente av avklaringer om nye lokaler.
Tilskudd til Sanitetsforeningen - Kvinnehelse	350	350	0	Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2026, startet i februar og går som planlagt. Tilskuddslisten finnes i kortversjon av HØP 2026-2029.
Sum	**2 350**	**2 350**	**0**	

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Kutt				
Avvikle helsestasjon i Laksevåg	-1 000	0	-1 000	Det vurderes at effektiviseringskravet knyttet til avviklingen av Laksevåg helsestasjon ikke vil kunne oppnås fullt ut innen inneværende år. Det arbeides videre med å håndtere dette gjennom naturlig avgang.
Sum	**-1 000**	**0**	**-1 000**	
Sum tiltak	**19 040**	**15 040**	**4 000**	

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Digitalt helsekort for gravide	450	450	0	Arbeidet med digitalt helsekort er startet opp.
Gratis meningokokk vaksine til elevene i Vestland fylke	160	160	0	Meningokokkvaksinen er kjøpt og midlene er gått til formålet
Nye Loddefjord helsestasjon	1 034	1 034	0	Det er gjennomført ulike utbedrings- og innredningstiltak på den nye helsestasjonen i Loddefjord. Ordinær aktivitet i de nye lokalene startet opp 27. april 2026.
Midlertidige lokaler Familiens hus Arna og Åsane	4 887	4 887	0	Midlene er medgått til husleie og øvrige flytterelaterte kostnader i midlertidige erstatningslokaler ved utflytting fra Familiens Hus i Arna og Åsane.
Sum	**6 531**	**6 531**	**0**	
Sum tiltak	**6 531**	**6 531**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Helsestasjon	183 052	-15 856	167 195	165 945	1 250
Skolehelsetjeneste	113 698	-4 747	108 950	109 541	-591
Helsestasjon for ungdom	9 050	-614	8 436	8 311	125
Smittevern	19 482	-5 242	14 240	14 239	1
Miljørettet helsevern	12 644	-6 797	5 848	5 847	0
Forebyggende arbeid helse og sosial	135 058	-71 418	63 639	58 679	4 960
Sum	**472 983**	**-104 674**	**368 309**	**362 564**	**5 745**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

Byrådsavdeling	Justert budsjett 2026 Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose inkl. tiltak	Avvik	Avvik i % av utgift
1-Byrådsleders avdeling	0	0	0	0	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	1 384	-703	681	684	-3	-0,2 %
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	91 049	-23 964	67 085	62 285	4 800	5,3 %
4-Byrådsavdeling for barnehage og skole	0	0	0	0	0	0,0 %
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	380 320	-80 007	300 313	299 365	948	0,2 %
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	10	0	10	10	0	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	220	0	220	220	0	0,0 %
Sum	**472 983**	**-104 674**	**368 309**	**362 564**	**5 745**	**1,2 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg rapporterer mindreforbruk på tjenesteområdet.

Mindreforbruket skyldes at det ikke har vært tatt inn vikar når en ansatt har vært i foreldrepermisjon, forsinkelse i prosjekt ruteoptimalisering og utsatt iverksettelse av andre tiltak på tjenesteområdet.

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold melder et mindreforbruk på 0,9 mill. innenfor tjenesteområdet.

Mindreforbruket skyldes hovedsakelig at avsatte midler til prosjektet Samstemt journal ikke forventes benyttet i 2026. Prosjektet skal legge til rette for felles og sammenhengende journalsystemer i helse- og omsorgstjenestene. Kontrakt for prosjektet forventes inngått mot slutten av året.

Samtidig er det et underliggende merforbruk ved helsestasjonene som følge av høyere bemanning enn lagt til grunn i budsjettet. Bemanningen skal sikre tilstrekkelig kapasitet i tråd med fødselstallene og nasjonale faglige retningslinjer.

Det er tilført budsjettmidler til midlertidige erstatningslokaler og gjennomføring av helseundersøkelser ved Familiens hus i Arna og Åsane. Det er også tilført midler til samlokalisering av Laksevåg og Loddefjord helsestasjoner i nye Loddefjord helsestasjon på Vestkanten Storsenter, herunder nødvendige innrednings- og utbedringstiltak.

Digitalt helsekort for gravide ble innført i 2026. Tiltaket er tilført budsjettmidler og forventes over tid å bidra til mer effektiv informasjonsflyt og bedre kvalitet i oppfølgingen av gravide.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**362 764**	**361 954**	**361 954**	**361 954**
Justert ramme		**368 309**	**355 634**	**355 634**	**355 634**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**343**	**0**	**0**	**0**
Sum Endring i bruk/avsetning av fondsmidler		**0**	**0**	**0**	**0**

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Prisjustering og diverse endringer		**343**	**0**	**0**	**0**
		0	0	0	0
Forslag til ny ramme		**368 652**	**355 634**	**355 634**	**355 634**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Attraktiv og vekstkraftig by	Forebyggende, helsefremmende og bærekraftig kommune	Andel innbyggere over 65 år som har tatt influensavaksine	70,0 %	70,3 %	70,3 % av befolkningen 65 år og eldre var vaksinert mot influensa i influensasesongen 2024/25. Tall for sesongen 2025/26 vil foreligge mot slutten av 2026.
Kommunen som grunnmur gjennom livet	Forebyggende, helsefremmende og bærekraftig kommune	Andel ekstrakonsultasjoner gitt til brukere av svangerskap-, barselomsorgen og helsestasjonen 0-5 år	20,0 %	26,0 %	Helsedirektoratets beregning av andel ekstrakonsultasjoner ligger på 20 prosent, og er derfor brukt som et måltall her. En del som mottar ekstrakonsultasjoner krever også ytterligere oppfølging i form av samarbeidsmøter, ansvarsgruppemøter og koordinering. Disse arbeidsoppgavene er ikke med i disse tallene.
		Andel eldre 65+ som opplever å ha fått gode og inspirerende råd for seniorlivet fra kommunen	30,0 %	18,0 %	Norfakta har gjennomført innbyggerundersøkelser for Bergen kommune de siste årene. I 2025-utgaven svarte 18 % av respondentene 65+ år at de har fått gode og inspirerende råd for seniorlivet av kommunen. Dette var en nedgang fra 21 % i 2024-undersøkelsen. Tall for 2026 vil foreligge senere i år.
	Kommunen forebygger og reduserer problemutvikling hos barn og unge	Antall saker drøftet i tverrfaglig samhandlingsteam for barn og unge i byområdene	100	43	Hittil i år er det gjennomført 43 konsultasjoner. Det forventes at årsmålet blir innfridd.
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		1,2 %	Viser til delkapittel Status økonomi per

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
					avdeling og omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent			Viser til kapittel Status - sykefravær.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Bud. Enighet Merknad 7.2	7.2 Helsestasjoner uten øvre aldersgrense: Bystyret ber byrådet utrede utvidelse av tilbud på helsestasjoner for studenter uten øvre aldersgrense. Det skal i utredningen vurderes kapasitet, hvorvidt en utvidelse gir lengre ventetid for ungdommer og kostnader.	En utvidelse av Helsestasjon for ungdom (HFU) til å omfatte studenter uten øvre aldersgrense anbefales ikke. Forslaget vil innebære en betydelig utvidelse av målgruppen og medføre risiko for at ungdom og unge studenter får redusert tilgang til et tilbud som er etablert nettopp for dem. HFUs styrke er at tjenesten er ungdomstilpasset, lett tilgjengelig og rettet mot en avgrenset målgruppe. Å åpne tilbudet for alle studenter, uavhengig av alder, vil utfordre denne innretningen og kunne svekke både kapasitet, tilgjengelighet og ventetid for ungdom. Voksne studenter har også andre og mer sammensatte helseutfordringer enn målgruppen HFU er utviklet for, noe som kan kreve et bredere tjenesteinnhold og andre faglige ressurser enn det som inngår i dagens tilbud. En utvidelse vil medføre behov for økte ressurser til utvikling av et nytt tilbud til en ny målgruppe, utvidede lokaler og til drift. Studentgruppen omfatter dessuten mange voksne i ulike livsfaser, og det er vanskelig å begrunne hvorfor studentstatus alene skal gi tilgang til et ungdomstilbud uten øvre aldersgrense. Studenter har allerede tilgang til ordinære helsetjenester og egne tilbud gjennom Sammen. Det vurderes derfor som mer hensiktsmessig å styrke og videreutvikle eksisterende studenthelsetilbud enn å utvide HFUs mandat.

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Vedtatt	Totalprognose	Avvik	Estimert ferdigkvartal	Justert budsjett	Årsprognose	Forslag til bud.endr.
Innvendig oppgradering - skoler		-	-	-	-	Løpende	73	73	0
Sum							**73**	**73**	**0**

05B-Behandling og rehabilitering

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet består av allmennlegetjeneste, legevakttjeneste, øyeblikkelig hjelp døgntilbud, fengselshelsetjeneste, ergo- og fysioterapitjeneste og kommunal hjelpemiddelservice. Tjenesteområdet inkluderer også Koordinerende enhet.

Tjenestene skal gi innbyggerne tilbud om diagnostikk og behandling, og medisinsk, sosial og psykososial habilitering og rehabilitering. Virksomheten er bred og sammensatt, og innebærer samarbeid på tvers av etater, tjenester og tjenestenivå.

Utvikling og utfordringer

Økning i barn og unge med sammensatte hjelpebehov

Flere barn og unge med alvorlig sykdom eller nedsatt funksjonsevne følges opp i kommunale tjenester. Tjenestene registrerer en økning av barn og unge som blir overført fra spesialisthelsetjeneste til kommunale tjenester. Barna har i større grad flere samtidige diagnoser og dermed mer sammensatte hjelpebehov som inkluderer bistand hjemme, i barnehage og skole, og på fritiden for å oppnå best mulig funksjon, mestringsevne og familieliv.

Flere barn med fluktbakgrunn, økning i autismespekterlidelser og ADHD er også med å forklare hvorfor presset på tjenesten er blitt større. Økningen stiller enda større krav til kommunens tjenester både knyttet til kapasitet, kompetanse, koordinering og samarbeid. Godt samarbeid er pålagt gjennom lov, og er en rettighet for barn og familier med sammensatte behov. Særlig ergoterapitilbudet opplever økt etterspørsel som utfordrer kapasiteten.

Økt behov for koordinering

Koordineringsbistand er en lovfestet rettighet for personer med sammensatte hjelpebehov både gjennom individuell plan og barnekoordinator. Tjenesten opplever økt tilstrømming. For å styrke koordineringsarbeid rundt barn og unge har kommunen økt antall barnekoordinatorer de siste årene.

Koordinerende enhet har også ansvar for å koordinere arbeidet med barn som pårørende, i tillegg til voksne med behov for koordinerte tjeneste

Formidling av hjelpemidler

Tekniske hjelpemidler kan ha stor betydning for personer med funksjonsnedsettelse sin mulighet til å mestre hverdagen, bo lenger hjemme og kunne være aktive og delta i samfunnet. Hjemmeboende kan ved behov få låne hjelpemidler gratis. Tjenesten består av to underavdelinger: Hjelpemiddelhuset og Serviceteknisk avdeling. Hjelpemiddelhuset har ansvar for formidling og transport av hjelpemidler. Serviceteknisk avdeling har ansvar for installasjon og reparasjon av hjelpemidler og trygghetsalarmer, samt montering og utprøving av velferdsteknologi.

Hjelpemiddelhuset håndterer et stort volum av hjelpemidler. Fra 2024 til 2025 er det en svak nedgang i antall utlånte korttidshjelpmidler. Serviceteknisk avdeling hadde også en liten nedgang i oppdrag fra 2024. Det er gjort endringer i transportløsningen ved Hjelpemiddelhuset, som gir en årlig besparelse på

cirka 1,5 millioner. Hjelpemiddelfeltet er en del av tilbudet som har en forventet økning i årene som kommer. Økt etterspørsel etter hjelpemidler vil redusere besparelsen i transportløsningen fremover.

Legevakten utvikler mottaket av henvendelser

Legevaktsentralen er en del av den medisinske nødmeldetjenesten. Når innbyggere trenger øyeblikkelig hjelp ved akutt sykdom, kan de ringe legevaktsentralen på telefonnr. 116 117 for raskt svar. Legevaktsentralen har krav etter akuttmedisinforskriften om å «innrette systemet for mottak av telefonhenvendelser slik at 80 prosent av alle henvendelser normalt kan besvares innen to minutter». Måloppnåelsen ved legevaktsentralen er per 28. september 2026 på 46 prosent. De fleste storbyer sliter med å nå målet i perioder med høy aktivitet. Legevakten arbeider med flere tiltak for å øke svarprosenten. I januar tok legevakten i bruk nye og større lokaler til legevaktsentralen. Det jobbes med å sertifisere flere operatører (sykepleiere) til legevaktsentralen og å redusere unødvendige henvendelser til legevaktsentralen, ved å informere om korrekt bruk av legevakten.

Økning i fastleger

Byrådets mål er å sikre at alle får nødvendige allmennlegetjenester av god kvalitet til rett tid. Antall fastlegehjemler har økt fra 256 til 290, per september 2026, de siste fire årene. Samtidig går utviklingen i retning av at flere fastleger velger å ha færre pasienter på listene sine. Dette betyr at den samlede kapasiteten for ledige plasser i fastlegeordningen fortsatt er begrenset. Per 1. september 2026 var ingen uten fastlege i Bergen, men ti lister betjenes midlertidig av vikarleger.

Kommunen har ansvar for deler av driftsutgiftene knyttet til pasienter på fastlegelister som midlertidig betjenes av vikarlege. Antall lister med vikarlege har økt, og dette fører til økte utgifter for kommunen og et merforbruk.

Økt behov for fengselshelsetjenester

Fengselshelsetjenesten drives av Bergen kommune med særskilt tilskudd fra staten. Behovene for innsatte i Bergen har endret seg over tid, og mange innsatte har nå et større behov for helse- og omsorgtjenester enn tidligere. Det statlige tilskuddet som skal finansiere tjenesten, er imidlertid ikke justert i takt med at behovet for nødvendige helse- og omsorgstjenester i fengslene har økt. Kommunen har derfor vært nødt til å omdisponere midler fra andre områder for å sikre gode nok helse- og omsorgstjenester til innsatte. Byrådet arbeider aktivt med å få staten til å anerkjenne sitt finansieringsansvar for tjenesten.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett				
Oppbudsjettering av allmennlegetjenesten	-5 000	0	-5 000	Kuttet er ikke realisert.
Sum	**-5 000**	**0**	**-5 000**	

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Nasjonale e-helseløsninger - kostnadsvekst	2 500	2 500	0	Utgiftene har økt i tråd med estimatet.
Allmennlegetjenesten - økning som følge av befolkningsvekst	1 831	1 831	0	Utgiftene til fastlegetjenesten er økt i samsvar med økningen i befolkningen.
Barn med behov for ergo- og fysioterapitjenester	380	380	0	Midlene er benyttet til å dekke økt merbelastning i ergo- og fysioterapitjenesten. Merarbeidet er i hovedsak knyttet til oppfølging av barn med bakgrunn som ukrainske flyktninger.
Sum	**4 711**	**4 711**	**0**	
Nye engangstiltak				
Husleie erstatningslokaler Familiens hus - Arna/Åsane	500	500	0	Tiltaket er benyttet til å dekke husleiekostnader for midlertidige erstatningslokaler for Familiens hus i Arna og Åsane i påvente av avklaringer om nye lokaler.
Sum	**500**	**500**	**0**	
Effektivisering				
Reduserte leieutgifter i BEHO	-2 700	-2 700	0	Leiekontrakten er sagt opp og lokalene er fraflyttet.
Sum	**-2 700**	**-2 700**	**0**	
Kutt				
Avvikle tiltakspakke til fastlegetjenesten	-10 000	-10 000	0	Tiltakene i tiltakspakken er avviklet.
Sum	**-10 000**	**-10 000**	**0**	
Sum tiltak	**-12 489**	**-7 489**	**-5 000**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Legetjeneste	688 631	-137 651	550 981	583 882	-32 901
Fengselshelsetjeneste	20 580	-20 506	73	873	-800
Fysioterapitjeneste	206 007	-29 895	176 112	174 453	1 659
Ergoterapitjeneste	52 429	-3 455	48 975	48 865	110
Koordinerende tjenester	15 319	-458	14 861	14 861	0
Formidling av tekniske hjelpemidler	24 492	-2 499	21 993	19 993	2 000
Øyeblikkelig helsehjelp døgntilbud	60 630	-4 227	56 403	59 003	-2 600
Tjenester utført på vegne av Helseforetak	1 199	-1 199	0	0	0
Sum	**1 069 287**	**-199 889**	**869 398**	**901 930**	**-32 532**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

Byrådsavdeling	Justert budsjett 2026 Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose inkl. tiltak	Avvik	Avvik i % av utgift
1-Byrådsleders avdeling	0	0	0	0	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	1 038	-46	992	992	0	0,0 %
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	1 004 700	-193 589	811 110	843 794	-32 684	-3,3 %
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	63 318	-6 254	57 065	56 913	152	0,2 %
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	0	0	0	0	0	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	231	0	231	231	0	0,0 %
Sum	**1 069 287**	**-199 889**	**869 398**	**901 930**	**-32 532**	**-3,0 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg melder et merforbruk på tjenesteområdet.

Merforbruket skyldes manglende kompensasjon av økning i basistilskudd fastleger.

Mindreforbruk på sentrale poster (gevinster knyttet til nedleggelse av EVR, ehelse, helsetjeneste i EØS-land og til nasjonale e-helseløsninger) og mindreforbruk i Etat for hjemmebaserte tjenester veies opp av merforbruket i Etat for helsetjenester.

Etat for helsetjenester melder merforbruk på -19,6 mill. (Bergen Legevakt -17,1 mill., Fengselshelsetjenesten -0,8 mill. og Enhet for allmennmedisin -1,7 mill.). Bergen legevakt driftes dyrere og med høyere bemanning enn budsjettert. Den statlige finansieringen av fengselshelsetjenesten har over flere år ikke vært tilstrekkelig for å drifte på dagens nivå, og -0,8 mill. av merforbruket knytter seg til denne tjenesten. Enhet for allmennmedisin har høyere utgifter til driften ved kommunale legekontor enn budsjettert.

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold melder balanse innenfor tjenesteområdet.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**839 228**	**842 208**	**846 100**	**847 392**
Justert ramme		**869 398**	**864 157**	**868 049**	**869 341**
Sum Tekniske justeringer		**-543**	**-543**	**-543**	**-543**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**33 086**	**0**	**0**	**0**
Sum Endring i bruk/avsetning av fondsmidler		**0**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**32 543**	**-543**	**-543**	**-543**
		0	0	0	0
Forslag til ny ramme		**901 941**	**863 614**	**867 506**	**868 798**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Kommunen som grunnmur gjennom livet	Forebyggende, helsefremmende og bærekraftig kommune	Andel barn og unge som har fått gruppetilbud i ergo-fysioterapitjenesten	15,0 %	10,0 %	Andelen barn og unge som har fått gruppetilbud i ergo- og fysioterapitjenesten, er 10 prosent per andre tertial. Av totalt 2 494 barn har 241 deltatt i gruppetilbud. Dette er en svak økning siden første tertial, men resultatet er fortsatt under måltallet på 15 prosent. Det er fortsatt store forskjeller mellom byområdene, der andelen varierer fra 4 til 15 prosent. For å redusere variasjonen og øke måloppnåelsen arbeides det med å utvikle mer likeverdige gruppetilbud på tvers av byområdene og å øke bruken av gruppebaserte tiltak der dette er faglig og økonomisk hensiktsmessig.
	Personer med innvilget rett til koordinator får iverksatt denne tjenesten innen rimelig tid	Antall familier som har ventet mer enn 30 dager på barnekoordinator	15	16	Antall familier som har ventet mer enn 30 dager på barnekoordinator, har økt fra ni i første tertial til 16 i andre tertial. Selv om alle familiene på ventelisten i første tertial hadde fått tilbud innen 23. april, har det oppstått ny ventetid i løpet av andre tertial. Dette har sammenheng med en vakant barnekoordinatorstilling i juli og august.
		Antall voksne som har ventet mer enn 30 dager på koordinator	70	1	Ved måletidspunkt er det 1 person som har ventet lenger enn 30 dager.
	Tilgjengelige legetjenester	Andel henvendelser til legevaktsentralen som besvares innen 2 minutter	52,0 %	42,0 %	I 2. tertial er 42 % av alle telefonhenvendelser på legevakten besvart innen 2 minutter. Tilsvarende

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
					andel i samme periode i fjor var 55 %.
		Andel ledige plasser på fastlegelister	0,6 %	0,8 %	Ved utgangen av 2. tertial var andelen ledige plasser hos fastlegene i Bergen 0,8 %. Det er opp fra om lag 0,4 % på samme tidspunkt i fjor.
Økonomisk bærekraftig kommune	Bærekraftig personalforvaltning	Andel helsepersonell med fast stilling - Etat for helsetjenester	96,0 %	88,0 %	Pr. 1. september har 88 % av helsepersonellet fast stilling.
	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		-3 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent			Viser til kapittel Status - sykefravær.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Budsj 2026 Vedtakspkt. 10 e)	Bystyret ber byrådet vurdere driftsformen for de kommunale fastlegekontorene. Vurderingen skal omfatte både legens tilknytningsform og organiseringen av kontorene, med sikte på en mer kostnadseffektiv drift. Byrådet bes om å komme tilbake til bystyret i Revidert budsjett/1. tertialrapport 2026.	Det anbefales å videreføre dagens organisering av de kommunale legekontorene, med fortsatt effektivisering av driften. I vurderingen er det lagt vekt på hensynet til pasientene og behovet for kontinuitet og tilgjengelighet i fastlegetjenesten, samt at løsningen gir mulighet for å ivareta legekontorenes særskilte oppgaver. Det følges opp med konkrete tiltak for å effektivisere organisering, arbeidsprosesser og ressursbruk ved legekontorene. Målet er en mer kostnadseffektiv drift innenfor vedtatte budsjettrammer. Nye tiltak skal ikke medføre økte kostnader for kommunen. Effektiviseringstiltakene skal ikke gå på bekostning av kommunens lovpålagte oppgaver eller andre særskilte funksjoner som de kommunale legekontorene ivaretar. Effekten av tiltakene skal følges opp og dokumenteres, og rapporteres som en del av etatens ordinære økonomirapportering.

06-Overføringer til trossamfunn

Om tjenesteområdet

Over 400 tros- og livssynssamfunn har medlemmer i Bergen. Dette reflekterer Bergens mangfold, og at samfunnene er viktige lokale fellesskap. Bergen kommune yter lovfestet tilskudd til Den norske kirke, og til gravferd for alle. Det gis også tilskudd til restaurering av kirkene, Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn, og til Kirkelig dialogsenter.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett				
Human-Etisk Forbund Bergen lokallag (978628729) - Støtte til leie av lokaler til Humanistisk konfirmasjon og navnefest	250	250	0	Tilskudd utbetales i tråd med vedtak.
Sum	**250**	**250**	**0**	
Nye engangstiltak				
Budsjettavtale: Bergen kirkelige fellesråd økt tilskudd	3 500	3 500	0	Innarbeidet i kvartalsvise overføringer til BKF.
Sum	**3 500**	**3 500**	**0**	
Kutt				
Budsjettreduksjon / omdisponeringer BNKI nivå 1	-250	-250	0	Utgående engangstilskudd.
Bergen kirkelige fellesråd - redusert overføringsbeløp	-7 800	-7 800	0	Tilskuddet er redusert i tråd med vedtatte kutt.
Reduksjoner tilskuddslisten	-29	-29	0	Tilskuddene er redusert i tråd med vedtatte kutt.
Sum	**-8 079**	**-8 079**	**0**	
Sum tiltak	**-4 329**	**-4 329**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Kirkelig administrasjon	20 609	-217	20 392	20 392	0
Kirker og menigheter	120 178	0	120 178	120 178	0
Presteboliger	1 800	-154	1 646	1 646	0
Overføring til andre trossamfunn	716	0	716	716	0

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Gravplasser og krematorier	65 081	0	65 081	65 081	0
Sum	**208 384**	**-371**	**208 013**	**208 013**	**0**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
2-Byrådsavdeling for finans	-108	-160	-269	-269	0	0,0 %
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	206 578	-211	206 368	206 368	0	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	1 914	0	1 914	1 914	0	0,0 %
Sum	**208 384**	**-371**	**208 013**	**208 013**	**0**	**0,0 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett forventer balanse på tjenesteområde 06 Overføringer til trossamfunn. Overføringene til Bergen kirkelig fellesråd gjøres i henhold til budsjettvedtak. Bergen kirkelige fellesråds innspill til 2. tertialrapport ligger som vedlegg til bystyresaken.

Status mål

Hovedmål	**Mål**	**Indikator**	**Vedtatt mål 2026**	**Status 2. tertial 2026**	**Statusbeskrivelse**
Attraktiv og vekstkraftig by	Verdiskaping i organisasjoner og frivillighet	Antall frivillige i Den Norske kirke i Bergen	3 600		Rapporteres ved årsslutt.
Kommunen som grunnmur gjennom livet	Aktive eldre, eldre som ressurs	Antall eldretreff per år i Den Norske kirke i Bergen	80		Rapporteres ved årsslutt.
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		0,0%	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent			

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	**Saksref.**	**Godkj.vedtak**	**Vedtatt**	**Totalprognose**	**Avvik**	**Estimert ferdigkvartal**	**Justert budsjett**	**Årsprognose**	**Forslag til bud.endr.**
Gravplassinvestering		-	-	-	-	Løpende	43 142	43 142	0
Johanneskirken rehabilitering		IA	87 355	87 355	0	4.kv. 2029	13 216	13 216	0
Kirkeinvesteringer		-	-	-	-	Løpende	18 522	18 522	0
Middelalderkirker		-	-	-	-	Løpende	17 184	17 184	0
Sum							**92 064**	**92 064**	**0**

07-Brannvesen

Om tjenesteområdet

Bergen brannvesen er kommunens brann- og redningskorps og yter tjenester knyttet til forebygging av og beredskap mot branner og ulykker. Brannkorpset driver også 110 Vest-sentralen for 38 kommuner.

Bergen brannvesen er vertsbrannvesen for Interkommunalt utvalg mot akutt forurensing (IUA) for 20 medlemskommuner, i tillegg til at de leder brannsamarbeidet mellom 21 kommuner i regionen i samarbeidet Vest brann- og redningsregion (VBR). VBR ivaretar brannsjefsfunksjonen og ledelsen av brann- og redningstjenestene i Samnanger, Osterøy og Vaksdal kommune.

I tillegg har Bergen brannvesen ansvar for brann- og ulykkesberedskapen på Bjorøy, Lille-Sotra, Tyssøy og Bildøy, samt drift av Bergen legevakts utrykningsbil.

Utvikling og utfordringer

Sykefravær og bemanning

Bergen brannvesen er fortsatt særlig oppmerksom på sykefraværet, og arbeider målrettet for å nå måltallet på 5,5 prosent. Per andre tertial 2026 er sykefraværet 6,47 prosent. Et høyt sykefravær gir økonomiske utfordringer, blant annet som følge av behov for overtidsbruk for å sikre lovpålagte tjenester.

Aktivitet, hendelser og utrykninger

Per august er det gjennomført 2 761 tilsyn i boenheter, fordelt på:

- 2 579 tilsyn i boliger med fyringsanlegg
- 182 tilsyn i boliger uten fyringsanlegg

Antall gjennomførte feiinger i samme periode er 71.

Det er registrert 42 bygningsbranner i andre tertial hvorav 23 var boligbranner. Antall bygnings- og boligbranner er stabilt sammenlignet med tidligere år. I andre tertial har det vært 55 branntilløp på komfyr, som fortsatt er bekymringsfullt høyt.

Antall trafikkulykker, branner i særskilte brannobjekter, branner i kjøretøy, boligbranner knyttet til komfyr og alle typer helseoppdrag er alle på samme nivå som samme periode i 2025.

Vest 110 mottok 6 634 110- telefoner i perioden, hvorav 2 746 av henvendelsene ble håndtert som oppdrag i Vest 110- regionen.

Brannforebyggende avdeling

I andre tertial ble det igangsatt et internt arbeid med å videreutvikle kunnskapsgrunnlaget for innsatsen rettet mot personer med særlig risiko for å omkomme eller bli skadet i brann. Arbeidet omfatter blant annet vurdering av aktuelle risikofaktorer og relevante datakilder som kan brukes for å identifisere

risikoutsatte grupper og områder. Formålet er å styrke beslutningsgrunnlaget for prioritering av forebyggende tiltak og sikre god bruk av avdelingens ressurser.

Bergen brannvesen har i andre tertial videreutviklet arbeidet med risikobasert boligbrannforebygging. Det utvikles en modell for mer systematisk prioritering av boliger basert på tidligere hendelser, tilsynshistorikk, skorsteiner og ildsted, samt øvrige risikofaktorer. Modellen skal sammen med geografiske analyser og eksisterende fagsystem bidra til at ressursene i større grad benyttes der risikoen vurderes høyest. Det legges opp til utprøving av arbeidsformen i Bergen Nord.

Forberedelser til etablering av forebyggende virksomhet ved Åsane brannstasjon er videreført. Det arbeides med organisering, bemanning og arbeidsform for en egen boligbranngruppe, som skal dekke Bergen nord og samarbeidskommunene Osterøy, Samnanger og Vaksdal. Som en del av arbeidet vurderes det også om fagsystemet Cubit kan tas i bruk av alle samarbeidskommunene. Et felles fagsystem vil kunne gi bedre oversikt og legge til rette for en mer enhetlig og risikobasert prioritering av forebyggende oppgaver på tvers av kommunegrensene.

Brannforebyggende avdeling har videreutviklet bruken av geografiske data og digitale verktøy, som samlet skal gi et bedre beslutningsgrunnlag for prioritering av tiltak og ressursbruk. Hendelser, bekymringsmeldinger og andre relevante risikodata benyttes i økende grad til analyser og kartlegging. Det er blant annet utviklet kartgrunnlags om viser geografiske konsentrasjoner av branner og andre hendelser. Det utarbeides også et skogbrannkart som skal benyttes både i det forebyggende arbeidet og som beslutningsstøtte ved beredskapshendelser.

Mandat for revidering av Helhetlig brannsikringsplan for Bergen kommune er vedtatt. Arbeidet med revisjonen skal starte høsten 2026. Revisjonen skal gi et oppdatert kunnskapsgrunnlag for kommunens langsiktige arbeid med brannsikkerhet i områder med tett trehusbebyggelse.

Brannforebyggende avdeling har i andre tertial fått levert fire nye tilsynsbiler og nye feiebiler. Leveransen er en del av arbeidet med å fornye bilparken og gradvis erstatte eksisterende kjøretøy med mer miljøvennlige alternativer. De nye kjøretøyene skal samtidig understøtte en effektiv og hensiktsmessig gjennomføring av tilsyns- og feieoppgavene.

Beredskapsavdelingen

Totalt er fire av seks nye mannskapsbiler levert. Etter klargjøring og opplæring er de plassert i Arna, Laksevåg, Fana og Åsane. De to siste bilene er forventet levert i løpet av første kvartal 2027, og skal holde til i Sandviken og på hovedbrannstasjonen. Alle bilene skal erstatte utdaterte biler. Felles for alle bilene er at de er utstyrt med Cobra skjærslokker, som krever opplæring av alle mannskapene. Opplæring ble gjennomført andre tertial 2026.

Gjennom hele sommeren har beredskapsavdelingen gått linjegang. Dette betyr at slokkekapasiteten i alle hydranter og kummer i Bergen kommune sjekkes, også i alle bybanetunnelene, etter avtale med Bybanen AS. Dette sikrer at alle hydrantene er tilgjengelige, virker som de skal og at det kommer vann ut. En hydrant kan levere 1 800 liter vann i minuttet og dersom det begynner å brenne er brannmannskapene avhengig av å ha tilgang til nok slokkevann. Under linjegang sjekkes også fremkommelighet, og det vurderes hvor det er lurt å plassere brannbilene under eventuell utrykninger i de ulike områdene i byen.

Det arbeides fortsatt med vurdering av hvordan utrykningsstyrken skal organiseres som følge av at pensjonsalderen er endret til 72 år. Dette gir utfordringer knyttet til tilrettelegging av tjenesten, særlig

for personell som ikke lenger kan inngå i røykdykkerberedskap. Problemstillingen er kjent også i alle brannvesen i Norge, og det pågår dialog om mulige løsninger.

Bergen brannvesen samarbeider med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) om deltakelse i et EØS-prosjekt knyttet til ny UAV (Unmanned Aerial Vehicle) og droneteknologi. I første fase inngår samarbeid med Polen. Prosjektet omfatter blant annet utvikling og bruk av batteribanker, måleteknologi for CBRN - hendelser (kjemiske, radiologiske og nukleære forhold), samt videreutvikling av dronekapasiteter. Det ble gjennomført et kick off og workshop i Oslo i mai, og i slutten av september skal det gjennomføres ny workshop i Krakow.

Bergen brannvesen har i andre tertial etablert et forprosjekt sammen med Gexcon, der det sees på muligheter for samarbeid om opplæring av instruktører innen håndtering av batteribranner.

Vest 110

Vest 110 har hatt stabil drift og tilfredsstillende økonomisk utvikling i andre tertial. Bruk av dagturnus har bidratt til redusert overtidsbruk og færre driftsavvik.

Arbeidet med analyser av 110-tjenesten har fulgt fremdrift og er gjennomført med involvering av ansatte, tillitsvalgte og verneombud. Vest 110 har også deltatt i nasjonalt utviklingsarbeid sammen med DSB og Brann- og redningsskolen. Dette har bidratt til endringer i kvalitet, omfang og innhold i det nasjonale alarmsentraloperatørkurset.

Planlagte øvelser er gjennomført som forutsatt. Fra tredje tertial innføres systematisk internkontroll og rapportering knyttet til loggføring og utalarmering som en del av det videre kvalitetsarbeidet.

Det er gjennomført faste oppfølgingsmøter med Brannvesenets driftsorganisasjon og Nasjonalt kommunesamarbeid 110 IKS. Vest 110 følger de nasjonale prosjektene knyttet til ny kommunikasjonsløsning, nytt nødnett og videreutvikling av oppdragshåndteringsverktøy. Det har også vært betydelig aktivitet knyttet til intern teknisk infrastruktur i forbindelse med ombyggingsarbeidene i sentralen. I perioden er det etablert nytt opplæringsrom og stabsrom. Operatørrommet er også bygd om til en mer hensiktsmessig løsning.

Vest brann- og redningsregion KO (VBR)

I andre tertial har hovedaktiviteten i Vest brann- og redningsregion KO vært rettet mot styrking av skogbrannberedskapen og videreutvikling av regional lederstøttekapasitet.

Fire skogbrannhengere er nå etablert og operative i regionen. TIltaket representerer en vesentlig styrking av beredskapen mot skog- og utmarksbranner i VBR- kommunene. Gjennom strategisk plassering i Bergen (Arna), Bjørnafjorden (Eikelandsosen), Stord (Leirvik) og Ullensvang (Odda) er det etablert en regional ressurs som kan mobiliseres til de fleste kommunene innen 90 minutter. Ordningen bidrar til økt kapasitet, bedre ressursutnyttelse og en mer robust håndtering av større skogbrannhendelser på tvers av kommunegrensene.

Kompetanse- og erfaringsdeling har vært et prioritert område i andre tertial. Det er gjennomført et webinar der erfaringer fra større terrengbranner i Ålesund, Fosen-regionen og Fitjar ble delt. Alle brannvesen i Vestland, samt brannvesen knyttet til brannsamarbeid i Trøndeland var invitert til erfaringsdeling.

I mai hadde den indre lederstøtteordningen i VBR en samøvelse med IUA Bergen region KO. Stabsøvelsen var en planøvelse, hvor oppgaven var å utarbeide en plan for deltakelsen i Rein Hardangerfjord, som skal gjennomføres i september med flere av brannvesenene i VBR og IUA Bergen.

IUA Bergen region KO

I andre tertial ble et utkast til ny beredskapsplan for IUA Bergen region KO utarbeidet av Einang Safetu Consult AS som en del av det regionale ROS-prosjektet. Utkastet har vært til gjennomsyn hos fagutvalget for beredskap mot akutt forurensing. Det vil bli et videre arbeid med dette gjennom høsten, med sikte på å presentere det endelige utkastet for styret 1. desember 2026. Planen er at IUA Nordfjord region, IUA Sogn og Sunnfjord og UIA Haugesund region, som er partnere i IUA- samarbeid i Vest, skal kunne bruke IUA Bergen regions beredskapsplan som mal.

20. mai ble den årlige samordningsøvelsen innen oljevern og beredskap mot akutt forurensing i bergensområdet "Øvelse Bergen" gjennomført. Øvelsen er et årlig samarbeid mellom Kystverket (statlig nivå), IUA Bergen region KO (kommunalt nivå) og Equinor Mongstad og Equinor Øygarden (private/industrielt nivå). Hovedhensikten med øvelsen er å trene samhandling og koordinering mellom aktører som har ansvar hvis det oppstår et akutt oljeutslipp. Avklaring av roller, ansvar og informasjonsflyt er sentrale øvelsesmomenter.

1. juni ble nytt depot i Storebotn på Askøy tatt i bruk, og mye beredskapsmateriell er samlet der. Øvrige depot er godt etablert i Solund, Alver, Kvam og Austevoll. 25. august ble det levert to nye arbeidsbåter av typen Pioner Multi III med 80 hk utenbordsmotor. Disse skal brukes i oljevernaksjoner i regionene.

Samarbeid mellom Askøy brann og redning og Bergen brannvesen

I 2025 ble det etablert et prosjekt for å utrede ulike modeller for samarbeid mellom Askøy brann og redning og Bergen brannvesen. Prosjektet er politisk forankret i formannskapet i Askøy kommune og byrådet i Bergen kommune.

I andre tertial har begge kommunene behandlet og vedtatt intensjonsavtalen for videre samarbeid. Samtidig har Einang Safty Consult AS startet arbeidet med en analyse som skal gi faglig grunnlag for videre vurderinger og beslutninger i prosjektet.

Regional risiko- og sårbarhetsanalyse

I regi av de tre regionale samarbeidene Vest 110, Vest brann- og redningsregion KO og UIA Bergen region KO ble arbeidet med i en regional risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) for brann- og redningsområdet startet i 2025. Analysen omfatter 42 kommuner i Vestland og har som mål å etablere en felles forståelse av regionens risiko- og utfordringsbilde, samt gi et kunnskaps- og datagrunnlag for felles planverk og konsekvensutredning.

Arbeidet vil bidra til at både regionen og kommunen oppfyller krav i relevant styrende dokumentasjon, samtidig som det legger til rette for mer effektiv ressursutnyttelse og styrket samhandling på tvers av organisasjonene. Som en del av prosjektet utarbeides revidert beredskapsplan og konsekvensvurderinger for Vest 110, ny beredskapsplan for IUA Bergen region KO og et revidert plandokument for Vest brann- og redningsregion.

Det er lagt ned betydelig arbeid i andre tertial, og prosjektet er nå i sluttfasen. Ferdigstillelse er planlagt innen utgangen av 2026.

Statsforvalteren har tildelt kr 575 000 i tilskudd til utarbeidelse av analysen, samt kr 600 000 til oppfølging av tiltaks om identifiseres gjennom arbeidet. Utarbeidelsen av ny beredskapsplan for IUA Bergen region KO inngår som en integrert del av prosjektet.

Oljeutskillere

Kapittel 15 og 15 A i forurensingsforskriften stiller krav om at oljeutskillere skal være riktig dimensjonert og utformet for å sikre effektiv fjerning av olje og annen forurensing fra avløpsvann. Formålet med regelverket er å begrense utslippet som kan medføre skade på det ytre miljøet.

I investeringsbudsjettet for 2026 og 2027 er det avsatt midler til å utrede kostnader knyttet til planlegging og tilrettelegging av vask av brannbiler. Det benyttes miljøvennlige vaskemidler, men det mangler i dag godkjente oljeutskillere ved Åsane, Arna og Laksevåg brannstasjon. Ved Laksevåg brannstasjon ledes også vaskevann fra slangemaskin til samme avløp som kjøretøyvask. Dette stiller særlig strenge krav til forsvarlig håndtering og rensing av avløpsvannet. I samarbeid med Etat for eiendom er det igangsatt kartlegging av nødvendige tiltak og kostnader for å utbedre oljeutskillerløsninger i Åsane og Arna.

Nøkkeltall for tjenesteområde

Indikator	2. tertial 2024	2. tertial 2025	2. tertial 2026
Antall bygningsbranner	125	92	87
Antall omkomne i bygningsbranner	4	1	0
Antall utrykningsoppdrag	2 209	2 047	2 236
Antall tilsyn i særskilte objekter	97	172	137
Antall tilsyn i boenheter	4 851	4 508	5 142
Antall feiinger i røykløp	482	213	146

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	-505	-505	0	Endringen er innarbeidet i årsbudsjettet og aktiviteten tilpasses til dette
Sum	**-505**	**-505**	**0**	
Nye tiltak				
Gebyrinntekter fra saksbehandling av	-150	-150	0	Tiltaket er iverksatt og innarbeidet som en del av gebyrgrunnlaget.

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
søknad om handel med fyrverkeri				
110 Vest økte kostnader	400	400	0	Bergen kommunes andel av de økte kostnadene påløper gjennom året og er innarbeidet i brannvesenets budsjett.
Sum	**250**	**250**	**0**	
Kutt				
Redusere bemanning i administrativ stilling i brannvesenet	-1 024	-1 024	0	Kuttet er iverksatt ved naturlig avgang.
Generell innsparing Brannvesenet	-704	-704	0	Kuttet er innarbeidet i brannvesenets budsjett.
Sum	**-1 728**	**-1 728**	**0**	
Inntektsendringer				
Økte inntekter fra samarbeidskommuner	-100	-100	0	Revisjon av avtaler med samarbeidskommuner er ventet å gi økte inntekter i år og videre framover. Tiltaket er innarbeidet som en del av budsjettet.
Sum	**-100**	**-100**	**0**	
Sum tiltak	**-2 083**	**-2 083**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose	Avvik
Forebygging branner og ulykker	35 838	-3 619	32 219	32 219	0
Feiing og tilsyn	44 265	-50 075	-5 810	-5 810	0
Beredskap mot branner og ulykker	291 550	-55 278	236 272	237 822	-1 550
Alarmtjenester	88 128	-84 638	3 490	3 740	-250
Selvkostrenter - boligbrannsikkerhet	79	-21	58	58	0
Sum	**459 860**	**-193 631**	**266 230**	**268 030**	**-1 800**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose inkl. tiltak	Avvik	Avvik i % av utgift
1-Byrådsleders avdeling	0	-7	-7	-7	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	20 709	-2 724	17 985	19 185	-1 200	-5,8 %
5-Byrådsavdeling for byutvikling	438 745	-184 691	254 054	254 654	-600	-0,1 %
90-Fellesposter - bykassen	406	-6 208	-5 802	-5 802	0	0,0 %
Sum	**459 860**	**-193 631**	**266 230**	**268 030**	**-1 800**	**-0,4 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for byutvikling melder et forventet negativt budsjettavvik på 0,6 mill. på tjenesteområde 07 - Brannvesen.

Forventet merforbruk kan forklares med økning i sykefravær på beredskapsavdelingen over en lengre periode. Som lovpålagt beredskapstjenester må bemanningskravet opprettholdes til enhver tid, og høyt sykefravær medfører økt bruk av overtid.

Byrådsavdeling for finans melder om et merforbruk på 1,2 mill. på tjenesteområde 07 Brannvesen. Årsaken er at energiutgiftene i kommunale bygg har økt mer enn det ble tatt høyde for i revidert budsjett. Prognosen er basert på en forventet strømpris for hele året på 1,33 kr/kWh, mens forventet strømpris i revidert budsjett var 0,98 kr/kWh. Byrådet foreslår en budsjettjustering som øker det totale energibudsjettet tilsvarende avviket.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**272 717**	**272 507**	**272 067**	**272 067**
Justert ramme		**266 230**	**256 844**	**256 404**	**256 404**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**1 321**	**0**	**0**	**0**
Sum Tekniske justeringer		**8 342**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**9 663**	**0**	**0**	**0**
Økte kostnader Vest 110	Nye tiltak	250	1 173	1 868	2 069
Overtid knyttet til beredskap	Tilpasning til aktivitetsnivå	350	0	0	0
Nye tiltak og realendringer		**600**	**1 173**	**1 868**	**2 069**
Forslag til ny ramme		**276 493**	**258 017**	**258 272**	**258 473**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Kommunen som grunnmur gjennom livet	Brannvesenet skal øke antall branntilsyn i bygårder for å redusere risiko for brann.	Antall tilsyn i bygårder	30	30	Målet for 2026 er oppnådd per 2. tertial.
		Antall lukkede avvik	6	20	Målet for 2026 er oppnådd per 2. tertial.
	Brannvesenet skal gjennomføre tilsyn i alle boliger med fyringsanlegg som et brannforebyggende tiltak	Antall tilsyn i enheter med fyringsanlegg.	10 000	5 102	Avdeling for boligbrannsikkerhet har sykefravær på 11,37 prosent, som skaper utfordringer med å opprettholde tilsynsaktivitet.
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		-0,4 %	Viser til delkapittel Status økonomi per

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
					avdeling og omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent		6,47	Viser til kapittel Status - sykefravær.

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	**Saksref.**	**Godkj.vedtak**	**Vedtatt**	**Totalprognose**	**Avvik**	**Estimert ferdigkvartal**	**Justert budsjett**	**Årsprognose**	**Forslag til bud.endr.**
110 Vest- nytt alarmmottak		IA	194	194	0	4.kv. 2026	194	194	0
Arna brannstasjon - prosjektutvikling		IA	4 050	22 532	-18 482	2.kv. 2028	1 377	1 377	0
Bergen Vest ny brannstasjon - prosjektutvikling		IA	52 902	53 670	-768	1.kv. 2030	976	976	0
Biler boligbrannsikkerhet	2026/146794-1	-	-	-	-	Løpende	2 273	2 273	0
Bilpark brann	2025/234938, 2026/146745-1, 2026/146773-1	-	-	-	-	Løpende	25 653	25 653	0
ENØK-prosjekter		-	-	-	-	Løpende	12 618	7 618	-5 000
Fana brannstasjon - nybygg	BY 80/19	115 000	168 653	168 653	0		-3 553	-3 553	0
Hovedbrannstasjon – ombygging		IA	4 050	31 750	-27 700	2.kv. 2028	2 020	2 020	0
Mindre bygginvesteringer - sekkepost		-	-	-	-	Løpende	3 627	3 627	0
Naust til brannbåten (Sjøbrand) – prosjektutvikling	343/22	2 125 000	7 339	4 315	3 024	4.kv. 2030	1 000	1 000	0
Utskifting Oljeutskillere i brannstasjonene i Åsane, Arna og Laksevåg	1061/25	IA	1 400	1 400	0	2.kv. 2027	1 050	1 050	0
Åsane Brannstasjon - ombygging	BY 118/25	50 500	50 500	48 500	2 000	1.kv. 2027	25 461	25 461	0
Sum							**72 695**	**67 695**	**-5 000**

08-Samferdsel

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet omfatter bygging, forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale veier, gater og broer, inkludert trapper, veimurer, gjerder, fartsdumper, sluker og stikkrenner. Kommunale veier skal være trafikksikret og ha god veibelysning. Det skal tilrettelegges for gange og sykkel, og universell utforming skal ivaretas i størst mulig grad.

Videre omfatter tjenesteområdet håndheving av parkeringsbestemmelsene og deler av politivedtektene. Saksbehandling av søknader om parkeringstillatelse for forflytningshemmede, forvaltning av boligsoneordningen og piggdekkgebyr. Utleie og bruk av offentlig areal hører også til tjenesteområde.

Arbeidet utføres i hovedsak av Bymiljøetaten, men tjenesteområdet krever også bidrag fra og samarbeid med en rekke ndre etater og avdelinger i kommunen.

Utvikling og utfordringer

Veilys

1. juni 2026 kjøpte Bergen kommune om lag 28 000 veilys, som frem til overtakelsen var eid av Veilys AS. Denne porteføljen kommer i tillegg til de om lag 6 000 veilysene kommunen allerede hadde ansvar for. Veilysanleggene ble kjøpt «som de er». Etter overtakelsen har Bymiljøetaten avdekket flere feil og mangler. Felles for mange av disse er at det tidligere er valgt løsninger som ser ut til å ha vært kostnadsbesparende på kort sikt, uten tilstrekkelig hensyn til risiko og langsiktig driftssikkerhet. En av de mest alvorlige feilene som er avdekket, er tilfeller der jordfeilbrytere er koblet forbi. Jordfeilbrytere er et viktig sikkerhetstiltak som skal koble ut anlegget ved deteksjon av feilstrømmer. Ved å omgå denne sikkerhetsfunksjonen kan belysningen opprettholdes selv om det foreligger en feil i anlegget. Dette innebærer imidlertid en betydelig sikkerhetsrisiko, og kan medføre fare for både materiellskader og personskader

Bymiljøetaten har begrenset kunnskap om forventet omfang av henvendelser knyttet til de overtatte veilysene, og må høsten og vinteren 2026 høste erfaringer for å vurdere hvordan dette best kan håndteres. I tillegg har værhendelser, blant annet trevelt, ført til skader på deler av anlegget. Antallet henvendelser forventes også å øke i takt med at det blir mørkere ute og behovet for fungerende veilys blir mer synlig for innbyggerne.

Bymiljøetaten opplever samtidig et betydelig vedlikeholdsetterslep fra tidligere eiere, som medfører økt ressursbruk og høyere drifts- og vedlikeholdskostnader enn det som ble lagt til grunn ved overtakelse.

Systematisk vedlikeholdsplanlegging og gjennomføring av vedlikeholdstiltak

Bymiljøetaten har over tid jobbet med å etablere et system for systematisk vedlikeholdsplanlegging. Arbeidet pågår fortsatt, men har allerede gitt gode resultater for Bymiljøetatens planlegging av vedlikeholdstiltak.

Broer

Bymiljøetaten har ansvar for om lag 200 veibroer. Tilstandskontroller de siste årene viser et betydelig behov for vedlikehold og reparasjoner i broporteføljen. Selv om flere broer vil kreve større investeringstiltak på sikt, er det også et omfattende behov for løpende vedlikehold som må finansieres over driftsbudsjettet.

På bakgrunn av hovedinspeksjoner arbeider Bymiljøetaten med utredninger, sikringstiltak og vedlikeholdsprosjekter på flere broer med alvorlige skader. Åtte broer har registrerte skader med høyeste alvorlighetsgrad, der midlertidige sikringstiltak eller avsperring kan være nødvendig. I tillegg er det registrert 19 broer med omfattende skader som må utbedres innen tre år, samt 37 broer med skader som krever rehabilitering for å hindre videre forfall, økte kostnader og redusert trafikksikkerhet.

I september 2026 starter Bymiljøetaten hovedinspeksjonene av 57 broer i Arna. Det er sannsynlig at inspeksjonene vil avdekke ytterligere vedlikeholdsbehov som må følges opp gjennom driftstiltak.

Dekkefornying

Bymiljøetaten har satt av 18 millioner kroner til dekkefornying i 2026, og så langt er det brukt kr 12,5 millioner fordelt på 16 ulike veistrekninger. Resterende arbeider pågår og utføres i løpet av året.

I tillegg til de 18 millioner kronene som er satt av til asfaltering, brukes det betydelig summer til forarbeid før asfaltering, som blant annet klipping av vegetasjon, feiing og grøfting. Bymiljøetaten sitt pågående arbeid med systematisk vedlikeholdsplanlegging viser også at behovet er langt større enn tilgjengelige budsjettmidler på området.

Murer

Bymiljøetaten har ansvar for et stort antall veimurer (bærende konstruksjon for veien) i Bergen. Det er et økende behov for å kartfeste murene og gjennomføre systematiske tilstandsvurderinger. Flere av murene er ikke dimensjonert for dagens belastning, og det er allerede identifisert flere større veimurer med betydelige utbedringsbehov. Etter hvert som Bymiljøetaten får bedre oversikt og arbeider mer systematisk med forvaltningen av murene, forventes det at det samlede utbedringsbehovet vil øke. Som en del av Bymiljøetaten sin satsing på konstruksjoner er det ansatt en ressurs som skal arbeide med større og mindre tiltak for å forlenge levetiden til konstruksjonene. Videre kartlegging og systematisk vedlikehold av veimurer vil være avgjørende for å forhindre forfall, redusere risiko for skader og sikre en bærekraftig forvaltning av byens infrastruktur. Det kommer også, i økende grad, bekymringsmeldinger om dårlige murer fra publikum. For en del av disse bestilles det geotekniker for vurdering av tilstand og det utarbeides rapport.

Tunneler

Bymiljøetaten har ansvar for fem kommunale tuneller på Risnesvegen i Arna, hvor tidligere kartlegginger har vist behov for utbedringer og sikrings- og vedlikeholdstiltak. Detaljprosjektering av utførelse ble gjort i 2025. Oppgraderinger pågår og vil bli ferdigstilt i 2026. Disse kostnadene føres over investering, men det forventes driftskostnader i kommende år.

Bymiljøetaten inngikk i 2025 en avtale med Statens vegvesen i prosjektet Fellesprosjekt Arna-Stanghelle, der prosjektet gjennomfører oppgradering av Raudbergstunellen.

Kaier

Salhus kai ble stengt i juni som følge av en bekymringsmelding om tilstanden på kaien. Gjennom sommeren har det blitt utført inspeksjon av kaien, som viser omfattende skader. Inntil videre må kaien holdes stengt for videre undersøkelser, men er åpen for gående og av- og påstigning fra båt. Videre undersøkelser vil klargjøre behov for tiltak, og kostnader knyttet til dette.

Geolog og rassikring (kommunale veier)

Bymiljøetaten får i økende grad bekymringsmeldinger fra publikum om fare for ras og steinsprang. Bymiljøetaten rykker i disse tilfellene ut, gjør en førstehåndsvurdering av fare, og tilkaller geolog ved behov. I de fleste av tilfellene anbefaler geologen sikringstiltak. Bymiljøetaten har vaktordning 24/7 som innebærer at det også rykkes ut til ikke-kommunale områder med ras og rasfare. Geologen vurderer i disse tilfellene faren og utarbeider en rapport som oversendes Plan- og bygningsetaten for videre oppfølging overfor for eksempel ansvarlig grunn- eller huseier.

I tillegg til dette har det vært gjennomført systematisk ettersyn av områder der det tidligere har vært rassikret for å sikre at foretatt sikring fortsatt er tilstrekkelig.

Hjertesone

Hjertesoneprosjektet omfatter etablering av hjertesoner og mindre trafikksikkerhetstiltak ved barneskoler i Bergen kommune. På Søråshøgda skole er det i andre tertial etablert opphevet gangfelt med taktile heller, ny kantstein og belysning.

Fartsreduserende tiltak, gangfelt og belysning

Bymiljøetaten mottar mange henvendelser med ønske om ulike trafikksikkerhetstiltak. Samtlige innspill vurderes og besvares. Der det er behov, bestilles det målinger på fart og trafikkmengde. Målingen avdekker om det er behov for fartsreduserende tiltak som fartshumper eller nedsetting av fartsgrense. Der målingene viser at det er behov for det, iverksetter Bymiljøetaten tiltak så langt det er mulig innenfor eksisterende rammer. Per andre tertial er det totalt 13 planer utarbeidet og i bestilling for utførelse.

Bysykler

Høsten 2025 ble opsjonen for et ekstra avtaleår innløst, noe som innebærer at bysyklene vil være tilgjengelig ut sesongen 2026. Tilbudet vil i 2026 være redusert til 700 operative bysykler. Reduksjonen i tilbudet medfører at det er avtalt et forholdsmessig prisavslag på 12,5 prosent fra april 2026. Per andre tertial 2026 er det blitt gjennomført 161 216 turer med bysykkelordningen.

Bymiljøetaten arbeider med å forberede en ny ordning i 2027 der et tilbud av delte elsykler er integrert i tillatelsesordningen for utleie av elsparkesykler, gjennom en tjenestekonsesjonskontrakt.

Nøkkeltall for tjenesteområde

Indikator	2. tertial 2024	2. tertial 2025	2. tertial 2026
Antall km ferdig bygget gangetiltak	0,00	1,00	2,25
Antall km ferdig planlagt gangetiltak	3,10	1,70	1,40
Antall km ferdig planlagt tilrettelagt for sykkel	0,00	2,00	0,00
Antall km tilrettelagt for sykkel	0,60	2,20	2,20
Trafikksikkerhetstiltak, sum forbruk drift, mill. kr	14,10	9,20	26,90
Trafikksikkerhetstiltak, sum forbruk investering, mill. kr	46,60	96,50	54,51

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett				
Merinntekter uteservering på offentlig grunn	-2 000	-2 000	0	Praksisen med utvidet areal til uteservering er videreført og inntektskravet er økt tilsvarende den forventede merinntekten. Per andre tertial er det meste av årets aktivitet for sesongen fakturert, og inntektskravet er innfridd.
Mindreinntekt billettinntekter for nyetablerte parkeringsplasser	2 000	2 000	0	Reduksjonen i inntektskravet er i sin helhet iverksatt og innarbeidet i Bymiljøetatens budsjett.
Sum	**0**	**0**	**0**	
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Reduserte utgifter knyttet til parkeringsvirksomheten	-1 430	-1 430	0	Tiltaket er iverksatt og innarbeidet i Bymiljøetatens budsjett.
Sum	**-1 430**	**-1 430**	**0**	
Nye tiltak				
IT system for bruk av offentlig areal - driftskonsekvens	-650	-650	0	Nedjusteringen av driftskostnadene til Bruk av offentlig areal-prosjektet er iverksatt og innarbeidet i Bymiljøetatens budsjett.
Digitalisering samferdsel - driftskonsekvens av investering	500	500	0	Implementeringen av prosjektet Digitalisering samferdsel er forsinket. Midlene vil ikke bli benyttet til dette

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
				formålet i 2026, men vil redusere det totale merforbruket på tjenesteområdet.
Bergensmeteren - leiefritak for uteservering	470	470	0	Tiltaket er innarbeidet i Bymiljøetatens budsjett, og det forventes ikke avvik i 2026.
Sum	**320**	**320**	**0**	
Kutt				
Avslutte driftsavtale med Bergen Parkering AS	-500	-500	0	Arbeidet med å avslutte driftsavtalen er ikke ferdigstilt, men kuttet er innarbeidet i budsjettet og vil få full effekt i 2026.
Opphør av lisens for Road AI	-340	-340	0	Lisensen er ikke fornyet for 2026 og kuttet er dermed effektuert.
Kutt i kontingenter	-9	-9	0	Kuttet til Lyskultur er effektuert.
Innsparingstiltak innen samferdsel	-695	-695	0	Innsparingstiltakene er gjennomført og nivået av renhold/feiing av gang- og sykkelvei, fortau, busskur og private fortau er noe redusert i forhold til tidligere.
Sum	**-1 544**	**-1 544**	**0**	
Inntektsendringer				
Inntektsøkning fra parkering	-2 700	-2 700	0	Økningen i inntektskravet er innarbeidet i budsjettet, og gjelder følgende to inntekter;1. Innføring av parkeringsavgift på kommunale ladeplasser2. Økte inntekter kontrollsanksjoner: Økte inntekter fra kontrollsanksjoner er i henhold til plan, og forventes å realiseres i 2026.Grunnet kapasitetsutfordringer har arbeidet med innføring av parkeringsavgift på kommunale ladeplasser kommet senere i gang enn ønsket, og det er usikkerhet knyttet til inntektseffekt av dette i 2026.
Øke inntekter fra Bergen Parkering AS	-20 000	-20 000	0	Leieavtalen er revidert med virkning fra 1.1.26
Økte inntekter for riggleie og økte inntekter i henhold til ledningsforskriften	-700	-700	0	Det er fortsatt høy aktivitet innen bygg- og anleggsprosjekter som krever bruk av offentlig vei- og gategrunn til riggformål. Flere større, pågående prosjekter med lang varighet bidrar til stabile og økte leieinntekter. Per andre tertial forventes det å nå budsjettet.
Justering av prognose på inntekter fra utleie av parkeringshus	3 781	3 781	0	Inntektsjusteringen er innarbeidet årsbudsjettet til Etat for bygg og eiendom
Økte inntekter fra piggdekkgebyr	-1 500	-1 500	0	Økningen i inntektskravet er innarbeidet i budsjettet. Det kan ikke foreligge et grunnlag for å vurdere om det vil være avvik før ved årsslutt.
Uteservering - mer aktivitet	-500	-500	0	Det meste av årets sommersesong er fakturert, og inntektskravet er innfridd.
Parkeringsinntekter fra nye parkeringsplasser sentralt i Bergen	-3 000	-3 000	0	Det pågår et arbeid i Bymiljøetaten med å finne plasser til nye parkeringsplasser. Det er usikkerhet knyttet til inntektseffekten av disse i 2026.
Sum	**-24 619**	**-24 619**	**0**	
Sum tiltak	**-27 273**	**-27 273**	**0**	

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Nye engangstiltak				
Forprosjekt innfartsparkering Åsane terminal	300	300	0	Arbeidet er startet og rapport fra konsulent er forventet ferdigstilt innen utgangen av november.
Sum	**300**	**300**	**0**	
Sum tiltak	**300**	**300**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Renhold på ikke-kommunal vei	0	0	0	0	0
Veilys på ikke-kommunal vei	10 149	-1 764	8 385	8 385	0
Parkering- og myndighetsutøvelse	75 938	-302 835	-226 898	-227 221	323
Tiltak miljø, trygghet, sikkerhet	766	0	766	766	0
Øvrig veghold	39 660	-25 351	14 310	14 454	-145
Bruer, tuneller, vegkonstruksjoner	26 673	-883	25 790	25 790	0
Drenering/overvann	23 368	-2 652	20 716	20 716	0
Trafikksikkerhet inkl. skilting og vegmerking	99 025	-5 976	93 048	93 048	0
Vegdekker	46 688	-4 423	42 265	42 265	0
Renhold veg	13 719	-2 263	11 456	11 456	0
Gatelys	40 934	-4 896	36 038	34 525	1 513
Vinterdrift	51 711	-19 426	32 285	32 285	0
Sum	**428 630**	**-370 469**	**58 162**	**56 471**	**1 691**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	0	0	0	0	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	11 315	-169 500	-158 185	-158 522	336	3,0 %
5-Byrådsavdeling for byutvikling	417 293	-200 969	216 324	214 969	1 355	0,3 %
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	0	0	0	0	0	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	23	0	23	23	0	0,0 %
Sum	**428 630**	**-370 469**	**58 162**	**56 471**	**1 691**	**0,4 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for byutvikling forventer et positivt budsjettavvik på 1,35 mill. på tjenesteområde 08 - Samferdsel.

Mindreforbruket forklares med mindreforbruk på lønn til prosjekt bydata og byobjekt, som er ført på investering på grunn av prosjektet ikke er fullført.

Billettinntekter (avgiftsparkering og gebyrinntekt)
I budsjett for 2026 er billettinntektene økt med 5,8 mill. sammenlignet med 2025. Økningen er knyttet til to tiltak som gjelder innføring av parkeringsavgift på kommunale ladeplasser og økte inntekter fra etablering av nye parkeringsplasser sentralt i Bergen. Bymiljøetaten arbeider med å etablere nye parkeringsplasser i Bergen sentrum, i tillegg til innføring av parkeringsavgift på kommunale ladeplasser. Det er usikkerhet knyttet til inntektseffekt av disse i 2026.

Bymiljøetaten opplever at det er mindre feilparkering av elsparkesykler enn tidligere og etaten har omtrent halvert antallet ileggelser til elsparkesykler som følge av dette.

Vinterdrift
Per andre tertial er det benyttet om lag 26,6 mill, inkludert inntektsføring av resterende midler fra fond vinterdrift, av et totalbudsjett på 47,6 mill. Det vil gjenstå ca. 7 mill. etter å ha hensyntatt faste utgifter til beredskap og strømateriale, til selve utførelsen av vinterdrift.

Utgifter til vinterdrift avhenger av værforhold, som gjør det vanskelig å gi et fullgodt estimat per andre tertial, da antall dager med behov for salting og brøyting variere mye fra år til år. Med forbehold om stor usikkerhet i prognosen og variasjoner i værforholdene vil en middels vinter bety et merforbruk på ca. 1,7 mill., mens en hard vinter med stort behov kan bety et merforbruk på 12 mill.

Byrådsavdeling for finans melder om et mindreforbruk på 0,3 mill. på tjenesteområde 08 Samferdsel.

Prognosen for variable inntekter på parkering er justert og har lavere usikkerhetsnivå nå enn i revidert budsjett.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**55 243**	**49 943**	**49 043**	**49 043**
Justert ramme		**58 162**	**45 615**	**44 715**	**44 715**
Sum Tekniske justeringer		**-750**	**0**	**0**	**0**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**3 172**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**2 422**	**0**	**0**	**0**
EBE - økte inntekter fra utleie av kommunale bygg og grunn	Inntektsendringer	-400	0	0	0
Nye tiltak og realendringer		**-400**	**0**	**0**	**0**
Forslag til ny ramme		**60 184**	**45 615**	**44 715**	**44 715**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Kommunen som grunnmur gjennom livet	Kommunen legger til rette for trygg og attraktiv ferdsel for alle.	Antall meter tilrettelagt for sykkel pr. år	3 000	2 190	Thomasstien, Gangetiltak Fyllingsdalen tiltak 1, 2, 7, 8 og 14, Benshaugen, Søndre Øyjorden, Apeltunvegen, Laguneveien, Marinebroen + T1
		Antall meter oppgraderte og nye gangforbindelser pr. år	2 000	2 255	Benshaugen, Søndre Øyjorden, Apeltunvegen, Gjeddevannet turvei, 3 tiltak i Fyllingsdalen og snarvei Slettebakken
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		0,4 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent			Viser til kapittel Status - sykefravær.
	Kommunen bygger, forvalter og vedlikeholder kommunal infrastruktur på en måte som forebygger forfall og verdiforringelse.	Stipulert vedlikeholdsetterslep i kroner per meter kommunal vei	1 800	2 500	Verdi stipulert basert på rapport om status veinett Ytrebygda og Fyllingsdalen fra 2024. Tallene er basert på kostnader stipulert for oppgradering av dekke på lavstandard vei for 10 år, per meter vei. Med bakgrunn i dette, estimeres dagens vedlikeholdskostnad pr meter vei til kr. 2500. Det gjøres oppmerksom på at tallet trolig er en betydlig underestimering, da det kun tar utgangpunkt i toppdekket. Murer, oppbygning, drenering mm. er ikke hensyntatt.
		Antall innmeldte varsel om feil på kommunal vei, type slaghull per år	2 000	524	-

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Budsj 2026 Vedtakspkt. 13	Bystyret ønsker å styrke Bergen sentrum og sentrumshandelen. Bystyret er derfor positive til at byrådet går i dialog med	Byrådet har ikke funnet rom for å innføre nye rabatter i anlegg som driftes av Bergen parkering i innstilling til

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
	Bergen Parkering om å bruke rabatter og tidsbegrenset gratis parkering til å fremme sentrumshandelen i tidsrom hvor det i dag er få innbyggere som reiser inn til og handler i sentrum.	budsjett for 2027, jamfør svar fra revidert budsjett om inntektstap knyttet til rabattordninger.
RevBud 2026 Merknad 14	RevBud merknad 14: Parkering i sentrum: Bystyret ber byrådet gå i dialog med Politiet med hensikt å flytte parkeringsplassene utenfor Gamle rådhus inn på parkeringsplassene bak rådhuset. Parkeringsplassene utenfor Gamle rådhus frigis til offentlige parkeringsplasser.	Arbeidet pågår. Avklaringer med politiet må gjøres før omskilting til allmenn parkering kan gjennomføres utenfor det gamle rådhus.
RevBud 2026 Merknad 15	RevBud merknad 15: Betalingsparkering i sentrum: Bystyret ber byrådet endre betalingsparkeringsplasser i parkeringslommer i Neumannsgate og Nygårdsgaten. Plassene må skiltes om slik at alle parkeringsplassene blir tilgjengelig hele døgnet av hensyn til lokalt næringsliv.	Arbeidet pågår. Kommunen venter på tillatelse fra Statens vegvesen før nye skilter kan settes opp.

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	**Saksref.**	**Godkj.vedtak**	**Vedtatt**	**Totalprognose**	**Avvik**	**Estimert ferdigkvartal**	**Justert budsjett**	**Årsprognose**	**Forslag til bud.endr.**
Deltakelse i Graveklubbprosjekter		-	-	-	-	Løpende	1 546	622	-923
Digitalisering samferdsel		IA	19 328	19 318	10	4.kv. 2027	9 033	7 283	-1 750
Fageråshjemmet rekkefølgekrav	UFHS 119/25	36 700	36 700	36 700	0	2.kv. 2030	13 600	11 000	-2 600
Gang- og sykkelveier		-	-	-	-	Løpende	1 398	1 398	0
Gangveier til bybaneholdeplasser		IA	14 000	14 000	0	4.kv. 2027	13 365	13 365	0
Gangveier til kollektivtraseer		-	-	-	-	Løpende	19 896	13 619	-6 277
Garnes ungdomsskole, rekkefølgekrav infrastruktur	BY 98/24	88 000	99 400	99 400	0	Ferdig	21 742	21 742	0
Gateopprustning Torgallmenningen og gater rundt		IA	5 000	5 106	-106		1 200	1 200	0
Gneist Arena, rekkefølgekrav	BY 269/24	87 500	87 500	82 500	5 000	3.kv. 2026	22 822	22 822	0
Handlingsplan for sykkel på kommunalt vegnett		-	-	-	-	Løpende	44 199	38 736	-5 463
Infrastrukturtiltak i utbyggingsområder		-	-	-	-	Løpende	5 000	4 550	-450
Johan Berentsensvei - fortau	BY 50/26	71 700	70 593	70 597	-3	2.kv. 2027	12 662	19 666	7 003
Klostergarasjen - rehabilitering og nybygg	0	IA	115 000	115 000	0	4.kv. 2028	15 000	15 000	0
Klostergarasjen - utskifting av heiser	BR 1205/24	IA	16 000	15 048	952	Ferdig	4 337	3 385	-952
Ladepunkter i boligsoneanlegg		-	-	-	-	Løpende	6 051	3 051	-3 000
Loddefjordåsen behandlingssenter - rekkefølgekrav	BY 499/24	114 800	104 800	104 800	0	4.kv. 2028	2 207	1 600	-607
Lyngbøveien - trafikksikring	BY 59/22	144 800	202 000	203 345	-1 345	2.kv. 2028	25 741	25 741	0
Mobilitetstiltak Gåbyen		-	-	-	-	Løpende	5 807	5 404	-403
Møllendalsbakken		IA	57 254	58 658	-1 404	4.kv. 2031	367	367	0
Olsvik barnehage - rekkefølgekrav		IA	86	847	-761	4.kv. 2026	22	783	761
Olsvikskjenet gangbro	UFKN 130/26	25 000	25 000	25 000	0	4.kv. 2027	17 645	1 645	-16 000
Opprusting av nærmiljø – Bøhmergaten/Løvstakksiden	BY 316/23	85 300	87 951	89 481	-1 530	4.kv. 2027	18 179	9 893	-8 286
Opprusting av nærmiljø – Nedre Nygård/Nygårdshøyden		IA	44 631	40 945	3 685	4.kv. 2030	500	500	0
Rehabilitering av kommunale broer, tunneler og murer		-	-	-	-	Løpende	41 823	22 202	-19 621
Rehabilitering kommunale veier		-	-	-	-	Løpende	8 000	3 500	-4 500
Storetveit skole rekkefølgekrav	UFKN 90/26	IA	43 500	43 500	0	2.kv. 2030	4 600	4 300	-300
Supplering av lyspunkter på eksisterende anlegg	BY 1111/20	-	-	-	-	Løpende	3 800	1 000	-2 800

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Vedtatt	Totalprognose	Avvik	Estimert ferdigkvartal	Justert budsjett	Årsprognose	Forslag til bud.endr.
Sykkeltiltak Nonnekloppen til Florida	UFKN 114/24	36 700	37 052	37 052	0	Ferdig	10 968	10 968	0
Tiltak for gående		-	-	-	-	Løpende	16 521	10 521	-6 000
Trafikksikring		-	-	-	-	Løpende	26 307	14 776	-11 531
Utbyggingsavtaler Espehaugen		IA	1 000	1 012	-12	4.kv. 2045	175	175	0
Utbyggingsavtaler Janaflaten		IA	11 094	11 094	0	4.kv. 2027	28	28	0
Utbyggingsavtaler Kokstad		-	-	-	-	Løpende	200	200	0
Utbyggingsavtaler Møllendal		-	-	-	-	Løpende	144	144	0
Utbyggingsavtaler Sandsliåsen		-	-	-	-	Løpende	180	180	0
Utbyggingsavtaler Skjold		IA	200	200	0	4.kv. 2045	187	187	0
Utbyggingsavtaler Søreide		-	-	-	-	Løpende	433	433	0
Utbyggingsavtaler Wergeland		-	-	-	-	Løpende	2 904	2 904	0
Veilys	UFKN 75/26	IA	49 000	49 000	0	4.kv. 2037	49 000	49 000	0
Sum øvrige prosjekter							896	623	-273
Sum							**428 484**	**344 511**	**-83 972**

09-Boligtiltak

Om tjenesteområdet

Tjenesteområde Boligtiltak omhandler virkemidler og tiltak for å gi byens innbyggere et godt og tilpasset sted å bo. Boligvirkemidlene forvaltes av Etat for sosiale tjenester, Etat for boligforvaltning og Etat for utbygging. I tillegg er Etat for bygg og eiendom byggeier og -drifter av bosenter på Knappentunet og vil også overta Sandbrekkevegen bosenter og Møllendalsveien 19. Boligvirkemidlene er bydekkende og rettet mot enkeltindivider og familier. Tildeling av statlig og kommunal bostøtte, finansiering og utbedring av boliger ved hjelp av startlån og tilskudd, og tildeling av kommunale utleieboliger til vanskeligstilte på boligmarkedet er tjenester fra Boligkontoret underlagt Etat for sosiale tjenester. Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunenes utleieboliger er tjenester fra Etat for boligforvaltning. Etat for utbygging har ansvar for bygging av nye kommunale utleieboliger.

Budsjett for tjenesteområdet fordeles inn i ulike tjenester. Kommunale utleieboliger, flyktningeboliger, byggdrift bostedsløse og byggdrift særskilte botiltak gjelder forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale boliger til ulike målgrupper. Bostøtte gjelder tildeling av kommunal bostøtte knyttet til kommunale boliger, samt forberedende saksbehandling og rådgivning knyttet til statlig bostøtte. Kommunal bostøtte er en ordning for husstander som bor i en kommunal bolig eller i en bolig tildelt av Bergen kommune og som har lave inntekter i forhold til husleien. Boligfinansiering gjelder tildeling og forvaltning av statens låne og tilskuddsordninger til prioriterte målgrupper, først og fremst førstegangsetablerere, men også andre grupper med vanskeligheter på det ordinære kredittmarkedet. Boligtildeling gjelder søknadsbehandling og tildeling av kommunale utleieboliger.

Utvikling og utfordringer

Venteliste til kommunal bolig

Kommunen opplever en økning i antall bostedsløse, og antall husstander på venteliste for kommunal bolig er økende. I tillegg påvirkes kommunen av økt antall flyktninger siste årene. Det er mangel på kommunale utleieboliger, og det er særlig etterspørsel etter store familieboliger, tilpassede boliger og boliger til enehusholdninger. Avvikling av avtaler om innleieboliger til flyktninger, gjør behovet for kommunale boliger vokser.

Kommunen påvirkes av en generell lav boligbygging. Få tilgjengelige boliger i det private leiemarkedet markedet fører til høye leiepriser og høyere etterspørsel etter kommunale boliger.

Færre som innvilges startlån får kjøpt bolig

Prisene på boliger er økende, og det er stor etterspørsel etter boligene som legges ut for salg. I tillegg til høye renter påvirker dette særlig husstander som har innvilget startlån. For mange er ikke startlån tilstrekkelig til å kjøpe egnet bolig. En nylig justering i retningslinjene for startlån gjør det mulig å overstige prisantydning med inntil 15%, dersom husstanden har økonomi til å betjene lånet. Justeringen ble iverksatt fra 1 mai 2026 og vil forhåpentligvis gjøre det enklere å kjøpe bolig med startlån.

Få søkere til startlån til førstegangsetablerere

Tilbudet er trolig ikke godt nok kjent for målgruppen. Det vil settes i verk tiltak for å gjøre ordningen mer kjent. Høye renter og få tilgjengelige boliger i markedet kan også være medvirkende faktorer.

Lang saksbehandlingstid søknad startlån

Retningslinjer for behandling av søknader om startlån ble endret i 2025. De nye retningslinjene legger opp til større grad av individuell behandling av søknadene. Dette medfører at saksbehandler bruker lenger tid pr. Søknad. Dette har medført økning i ventetiden på å få behandlet søknader. Fra høsten 26 er bemanningen styrket, og det forventes at dette vil få ned ventetiden

Avvikling av innleieboliger for flyktninger

Avtalene med leverandører av innleieboliger for flyktninger går ut fra medio 2026. Beboerne må finne annen bolig og flere søker kommunal bolig. Etat for sosiale tjenester og Etat for integrering har et samarbeid hvor det er nedsatt en innsatsgruppe som skal jobbe med å bistå flyktninger med å finne ny bolig. Dette på bakgrunn av kommunens oppsigelser av innleieboliger. 156 leieavtaler blir sagt opp i løpet av 2026, og flere i årene fremover.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett				
Endring bostøtte	-2 952	-2 952	0	Statlige refusjoner videreført i årets budsjett og inngår i den totale rammen for bostøtte.
Sum	**-2 952**	**-2 952**	**0**	
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Lønnskostnader - oppfølging innleie av boliger til flyktninger	-602	-602	0	Etat for boligforvaltning har redusert prosjektorganisasjonen som jobbet med boliger til flyktninger, da det ikke lenger er behov for denne kapasiteten.
Husleieinntekter - innleie av boliger til flyktninger	9 402	9 402	0	Avvikling av innleieboligene til flyktninger er en pågående prosess. Det legges foreløpig til grunn at boligene kan leveres tilbake når leiekontrakter går ut, slik det er budsjettert med.
Endring bostøtte	6 488	6 488	0	Økning av bostøtten basert på prognose for antall mottakere og bostøttenivå i 2026.
FDV-utgifter - innleie av boliger til flyktninger	-24 365	-24 365	0	Avviklingen av innleieboligene for flyktninger pågår. Vi legger foreløpig til grunn at boligene kan leveres tilbake når leiekontraktene utløper, i tråd med budsjettet. Vi anslår at kostnadene ved tilbakelevering av boligene vil holde seg innenfor budsjettrammen.
Sum	**-9 077**	**-9 077**	**0**	
Nye tiltak				

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
FDV-utgifter - nye boliger	3 538	3 538	0	Tiltaket gjelder utgifter til forvaltning, drift og vedlikehold av nye botiltak. I 2026 gjelder dette Petedalsmyra og Bjørge botiltak. De økte utgiftene er innarbeidet i Etat for boligforvaltnings årsbudsjett i samsvar med planlagt oppstart av disse tiltakene.
Saksbehandlerstillinger ved boligkontoret	2 000	2 000	0	Ansettelser er gjennomført med siste iverksettelse fra juni 2026.
Sum	**5 538**	**5 538**	**0**	
Inntektsendringer				
Husleieinntekter - nye boliger	-6 334	-6 334	0	Tiltaket gjelder husleieinntekter fra nye botiltak. I 2026 gjelder dette Petedalsmyra og Bjørge botiltak. Inntektsøkningen er innarbeidet i Etat for boligforvaltnings årsbudsjett i samsvar med planlagt oppstart av disse tiltakene.
Sum	**-6 334**	**-6 334**	**0**	
Sum tiltak	**-12 825**	**-12 825**	**0**	

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Redusere bruk av disposisjonsfond i Etat for boligforvaltning	-10 131	-10 131	0	Etat for boligforvaltning tilpasser bruken av fondsmidler til det faktiske behovet, slik at fondet benyttes i tråd med utviklingen i utgifter og inntekter.
Sum	**-10 131**	**-10 131**	**0**	
Sum tiltak	**-10 131**	**-10 131**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Kommunale utleieboliger	492 069	-579 597	-87 528	-87 040	-488
Flyktningeboliger	68 550	-41 975	26 575	26 575	0
Byggdrift bostedsløse	7 898	-13 851	-5 953	-5 953	0
Byggdrift særskilte botiltak	22 913	-29 819	-6 907	-6 907	0
Bostøtte	352 382	-116 389	235 993	235 993	0
Boligfinansiering	33 012	-13 664	19 348	19 348	0
Boligtildeling	10 179	-305	9 874	8 825	1 049
Mottatte renter/avdrag på formidlingslån	5 000	-5 000	0	0	0
Sum	**992 002**	**-800 599**	**191 403**	**190 842**	**561**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	0	0	0	0	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	810 192	-665 170	145 022	145 062	-40	0,0 %
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	0	0	0	0	0	0,0 %
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	405 057	-130 429	274 629	274 028	601	0,1 %
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	1	-1	0	0	0	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	-223 248	-5 000	-228 248	-228 248	0	0,0 %
Sum	**992 002**	**-800 599**	**191 403**	**190 842**	**561**	**0,1 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold melder et mindreforbruk på 0,6 mill. innenfor tjenesteområdet.

Mindreforbruket skyldes lavere lønnsutgifter som følge av vakante stillinger. Det forventes balanse for bostøtte.

Byrådsavdeling for finans forventer tilnærmet balanse på tjenesteområde 09 Boligtiltak.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	**Tiltakstype**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Opprinnelig vedtatt ramme		**191 415**	**173 402**	**164 486**	**157 871**
Justert ramme		**191 403**	**184 708**	**175 791**	**169 176**
Sum Tekniske justeringer		**-3 000**	**0**	**0**	**0**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**102**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**-2 898**	**0**	**0**	**0**
		0	0	0	0
Forslag til ny ramme		**188 505**	**184 708**	**175 791**	**169 176**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Kommunen som grunnmur gjennom livet	Flere skal kunne bo selvstendig og beholde egen bolig	Antall godkjente husstander som står på venteliste for kommunal bolig	300	515	Målet om maksimalt 300 husstander på venteliste for kommunal bolig er ikke nådd ved utgangen av T2. Dette skyldes mangel på tilgjengelige boliger for tildeling og økt antall søknader. Mangelen på boliger henger også sammen med et begrenset tilbud i det private leiemarkedet, samtidig som høye boligpriser gjør det vanskeligere for flere husstander å skaffe egen bolig. Konsekvensen er at flere må vente lenger på tildeling av kommunal bolig. Husstander som er godkjent for bytte av kommunal bolig inngår ikke i ventelistetallet, og det samlede boligbehovet er derfor høyere enn statistikken viser.
		Antall startlån til kommunale leietakere	60	11	Målet om å utbetale 60 startlån til kommunale leietakere i 2026 forventes ikke nådd. Dette skyldes blant annet høye boligpriser og begrenset tilgang på egnede boliger på boligmarkedet. Konsekvensen er at færre kommunale leietakere får mulighet til å etablere seg i eid bolig, noe som bidrar til lavere gjennomstrømming i den kommunale boligporteføljen og færre ledige boliger for nye søkere.
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		0,1 %	Viser til delkapittel Status økonomi per

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
					avdeling og Omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent			Viser til kapittel Status – sykefravær.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Bud. Enighet Merknad 7.5	7.5 Sosialboliger: Bystyret ber byrådet om å bygge mer kostnadseffektive boligtiltak, og vurdere eksempelvis modulbygg.	Byrådet er enig med bystyret om at det er behov for å bygge mer kostnadseffektivt, og å se på nye løsninger for å skaffe boliger raskere og billigere. Byrådet er blant annet i gang med en pilot med bruk av modulbygg for utleieboliger, med oppstart i 2026. Kommunen har også en løpende utlysning om tilvisningsavtaler med profesjonelle utleiere. dette vil gi kommunen rett til å henvise boligsøkere til boligene som er omfattet av avtalen.

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	**Saksref.**	**Godkj.vedtak**	**Vedtatt**	**Totalprognose**	**Avvik**	**Estimert ferdigkvartal**	**Justert budsjett**	**Årsprognose**	**Forslag til bud.endr.**
Bjørge, utleieboliger	BY 34/24	52 400	52 400	52 400	0	Ferdig	6 233	6 233	0
Fredlundveien 40. Døgn- og timeavlastning for barn og unge		IA	0	0	0	1.kv. 2030	-5 000	-5 000	0
Kjøp av 3 enkeltboliger		IA	15 000	15 000	0	4.kv. 2027	1 794	1 794	0
Kjøp av boliger til vanskeligstilte		IA	35 000	35 000	0	4.kv. 2026	35 000	35 000	0
Knappentunet botiltak - prosjektutvikling		IA	55 868	4 213	51 655	4.kv. 2030	0	0	0
Lonemarka, botiltak	BY 116/25	96 400	96 405	91 405	5 000	3.kv. 2027	50 500	50 500	0
Møllendalsveien, midlertidig botilbud	BY 383/25	84 630	84 630	84 630	0	4.kv. 2027	26 000	26 000	0
Oppgradering av Bjørgeveien 241		IA	5 000	5 000	0	4.kv. 2027	5 000	5 000	0
Petedalsmyra botiltak	BY 249/23	111 400	93 179	93 179	0	Ferdig	1 800	1 800	0
Pilot modulbygg - prosjektutvikling		IA	4 900	4 195	705	4.kv. 2027	1 000	1 000	0
Sandbrekkevegen bosenter		IA	25 154	19 954	5 200	4.kv. 2029	5 200	0	-5 200
Sentral korreksjon		-	-	-	-	Løpende	-21 187	-21 187	0
Storbotn utleieboliger	BY 238/22	50 200	50 200	45 800	4 400	1.kv. 2027	23 500	23 500	0
Sum øvrige prosjekter							5 969	5 969	0
Sum							**135 808**	**130 608**	**-5 200**

10A-Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern

Om tjenesteområdet

Offentlige planer og byplanlegging omfatter kommuneplanens arealdel (KPA), kommunedelplaner, transportplanlegging og infrastruktur, samt offentlige reguleringsplaner og planer av overordnet eller strategisk karakter.

Mange av oppgavene innenfor tjenesteområdet ivaretas av Plan- og bygningsetaten, men tjenesteområdet favner bredt og krever bidrag fra en rekke andre etater og avdelinger i kommunen.

Kulturminnevern

Gjennom Plan- og bygningsloven er kommunen den største forvalter av kulturminner og kulturmiljø i Bergen. Fagfeltet ivaretas primært av Byantikvaren, som er kommunens fagetat for kulturminnevern.

Sentrale oppgaver er kunnskapsgrunnlag, kulturminnefaglig rådgiving til eiere og tiltakshavere, faglige anbefalinger i plan- og byggesaker samt kulturminnefaglig oppfølging av kommuneplanen. Etaten gir kulturminnefaglig rådgiving og medvirkning i forbindelse med kommunens eiendomsforvaltning og i relevante prosjekter.

Gjennomføring av planer og utbyggingsavtaler

Bergen kommune bidrar aktivt til at vedtatt fortettingsstrategi rundt bybanestopp og prioriterte senterområder gjennomføres. Dette skjer i samarbeid med private utbyggere og andre offentlige instanser som Statens vegvesen og Vestland fylkeskommune.

Utviklingen av fortettings- og senterområder skjer blant annet ved bruk av utbyggingsavtaler. En utbyggingsavtale gjelder vanligvis realiseringen av felles teknisk infrastruktur (veier, plasser, med mer) i utbyggingsområder, og inngås mellom utbyggere og Bergen kommune. Normalt deler utbyggerne på kostnadene til infrastruktur, mens kommunen koordinerer partene og påtar seg ansvaret for bygging. Bruken av utbyggingsavtaler reguleres av plan- og bygningsloven, og avtalene er offentlig tilgjengelig. Fagfeltet ivaretas primært av Bymiljøetaten.

Områdesatsing

Områdesatsing er et samarbeid mellom stat, kommune og nærmiljø. Målet er å forbedre levekårene i områder med levekårsutfordringer. Med levekårsutfordringer menes blant annet dårlig bomiljø, trangboddhet, arbeidsledighet, barnefattigdom, frafall fra utdanning og dårlig helse.

I en områdesatsing arbeider kommunen med følgende oppgaver:

- Fysisk og teknisk opprustning og utvikling (fra parker, lekeplasser til nye bygg som skoler og barnehager)
- Styrking av sosiale og kulturelle tiltak (kommunale tilbud og styrking av frivilligheten)
- Etablering av arenaer for dialog og samarbeid med beboere og aktører i området
- Utvikling av kommunale tjenester (for eksempel egen skolesatsing for å redusere frafall)

Utvikling og utfordringer

Bybanen Sentrum - Sandviken

Arbeidet med regulering av Bybanens byggetrinn 5 - Sentrum – Sandviken er godt i gang og er høyt prioritert. I første tertial 2026 har Samferdselsavdelingen ved Plan- og bygningsetaten jobbet med å få lukket skissefasen for å gå over i detaljeringsfasen. Forslag til reguleringsplan sendes til politisk behandling i løpet av september 2026. Samarbeidet med partene i Miljøløftet er godt og konstruktivt, til tross for komplekse oppgaver og stramme tidsfrister.

Kommunedelplan kollektiv Bergen Vest (Laksevåg)

Kommunedelplan for kollektivsystemet mellom sentrum og Bergen Vest ble endelig vedtatt 10. april 2024 i bystyret. Et av vedtakspunktene er at det skal jobbes videre med kommunedelplan, arealdel, for strekningen Dokken – Nygård. Plan- og bygningsetaten er godt i gang med dette arbeidet, sammen med konsulent. Konsekvensutredning og anbefaling av trasé ble oversendt til byrådsavdelingen i første tertial. Vedtak om trasé for videre arbeid med kommunedelplan forventes september 2026. Det er et tett samarbeid med pågående planarbeid for Dokken og Laksevåg, i samarbeidsforumet «Puddefjorden United», og med de andre partene i Miljøløftet.

Gangekartlegging og tilrettelegging for gange

Plan- og bygningsetaten har gjennomført gangekartlegging i flere bydeler som grunnlag for Bymiljøetatens arbeid med å ruste opp gangforbindelser. I 2026 er etaten i gang med å kartlegge området nord for Sandviken kirke.

Dokken og Laksevåg

Arbeidet med områderegulering for Dokken sør er høyt prioritert, og planforslag ble levert til politisk behandling i første tertial. Planen ble sendt i retur til Plan- og bygningsetaten i mars for bearbeidelse før den legges ut på offentlig ettersyn, blant annet for å innarbeide samme kollektivtrasé (A4) som anbefalt i kommunedelplan for kollektiv Laksevåg. Fremdriftsplanen for Dokken sør må derfor revideres og skal samordnes med andre planer og leveranser. Den private detaljreguleringsplanen for nytt felles bygg til Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet var lagt ut på offentlig ettersyn i april/mai 2026 og følger oppsatt fremdrift. Planarbeidet på Dokken sør sees i sammenheng med planlagt kollektivtrasé i kommunedelplan for kollektiv Laksevåg og planarbeidene på Laksevåg.

Plansituasjonen på Laksevåg er kompleks, med flere plannivå og prosesser som går parallelt. Plan- og bygningsetaten har etablert samarbeidsforumet «Puddefjorden United» for å sikre samordning mellom ulike planer og med utbyggere og eiendomsutviklere som har prosjekter rundt Puddefjorden. Det holdes jevnlige møter med grunneierne, og det legges opp til et tett samarbeid om felles plan- og utredningsoppgaver for både de offentlige og private planene. Plan- og bygningsetaten gir plan- og utredningsarbeidet rundt Puddefjorden høy prioritet, og en stor del av Plan- og bygningsetatens ressurser vil gå med til dette arbeidet de nærmeste årene.

Arkitektur

Byarkitekten i Plan- og bygningsetaten jobber for økt arkitektonisk kvalitet på det som bygges i Bergen. Plan- og bygningsetaten utvikler en veileder for uterom i boligområder, som skal supplere Arkitekturveilederen, og har i første halvår utformet en veileder for deleboliger. Gjennom

forumet ArkitekturLAB, samles ulike etater og aktører i bransjen for å diskutere arkitektfaglige temaer. FutureBuilt i Bergen har etablert seg som en viktig drivkraft i byutviklingen, og syv prosjekter er allerede i gang, og flere intensjonsavtaler er på vei. Plan- og bygningsetaten har søkt og fått midler til å utvikle et "Futurebuilt for alle"-prosjekt, hvor etaten skal tilby Futurebuilts verktøyskasse til resten av bransjen. Verktøyene legger til rette for en styrket samhandling og tettere dialog mellom kommunen, forslagsstillere og tiltakshavere.

Dialog og medvirkning

Plan- og bygningsetaten er opptatt av god dialog med byens innbyggere, utbyggere og øvrige aktører for å sikre en bærekraftig byutvikling. Det vektlegges derfor å ha en åpen og inkluderende dialog med byens innbyggere og gjennomfører verksteder, folkemøter og grunneiermøter for å informere om ulike pågående prosjekter. Det er så langt i år gjennomført tre grunneiermøter i forbindelse med regulering av Bybanen fra sentrum (Kaigaten) til Sandviken samt informasjonsmøte, KDP kollektiv Laksevåg.

Kulturminnevern

Prosjekt Buffersone for Bryggen har hatt god fremdrift og følger plan. Det har vært utstrakt medvirkning gjennom hele prosessen, der alt fra nabolag til øvrige myndigheter har vært invitert til dialog. Etablering av buffersone har i all hovedsak blitt møtt med positivitet der mulighetene er vektlagt av mange.

Byantikvaren har i 2026 brukt betydelige egne ressurser på å bistå i planleggingen av Bybanen. Byantikvaren bistår med kompetanse på å sikre best mulige løsninger for kulturmiljø som berøres, og i faglig vurdering av relevant dokumentasjon. Byantikvaren har også bidratt faglig i forberedelser til utlysning av utvikling av Torget.

Byantikvaren har ferdigstilt arbeid med prosjekt knyttet til vurdering og kartfesting av sårbarhet knyttet til tap av kulturmiljøverdi ved brann i de definerte verneverdige tette trehusområdene i Bergen. Dette danner kunnskapsgrunnlag for beredskap og ved hendelser. Prosjektet er gjennomført over tid i tett samarbeid med Bergen brannvesen. Samarbeidet er videreført ved gjennomføring av pilot for verdibergingskort for kulturmiljø, etter nasjonal mal for verdibergingskort for museer og arkiver. Prosjektene har vært finansiert over tilskuddsmidler fra stat og fylkeskommune og vekker nasjonal interesse.

Byantikvaren har et godt samarbeid med Bergen Kirkelige Fellesråd på områder med sammenfallende interesser. På oppdrag fra Bergen Kirkelige Fellesråd har Byantikvaren oppdrag knyttet til verneplaner for Bergens gravplasser. Så langt i 2026 er rapporter for 3 av gravplassene levert.

Middelalderuken i september har Magnus Lagabøtes bylov fra 1276 som hovedtema. Gjennom Middelalderklyngen er Byantikvaren sterkt involvert i årets Middelalderuke. Byantikvaren bidrar også med faglig kompetanse i prosjektering av synliggjøring i byrommet av middelalderske klosterruiner på Munkeliv og Nonneseter.

Områdesatsing

Arbeidet med å inngå ny avtale, fem- eller tiårsavtale, for områdesatsing med staten er startet.

Nøkkeltall for tjenesteområde

Indikator	2. tertial 2024	2. tertial 2025	2. tertial 2026
Antall besvarte faglig henvendelser fra private aktører - Byantikvaren	806	508	304
Antall gratis rådgivningstimer - Byantikvaren	185	156	132
Antall møter med private og offentlige aktører i byggesaker - Byantikvaren	53	55	35
Antall møter med private og offentlige aktører i plansaker - Byantikvaren	60	75	171*
Antall uttalelser i byggesaker - Byantikvaren	329	333	322
Antall uttalelser i plansaker - Byantikvaren	49	41	55
Antall vedtak knyttet til kommuneplan/kommunedelplan	1	0	1
Antall vedtak knyttet til områderegulering	3	0	3

*Økningen skyldes mange møter knyttet til bybanene som registrert i nøkkeltallet.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Andel av Byarkitektens arbeid knyttet til byggesaker og private planer	-1 000	-1 000	0	Byarkitektens arbeid knyttet til byggesaker og private planer er innarbeidet og inngår som en del av gebyrgrunnlaget.
Reduserte driftsutgifter sentralt på byrådsavdeling for byutvikling	-300	-300	0	Driftsbudsjettet er redusert med kr 0,3 mill. sentralt på byrådsavdelingen og aktiviteten blir tilpasset dette.
Sum	**-1 300**	**-1 300**	**0**	
Nye tiltak				
Plankonsulent Dokken	-400	-400	0	Dette er et utgående engangstiltak som er ferdigstilt og innarbeidet i driftsbudsjettet.
Plankonsulent Indre Laksevåg	-1 000	-1 000	0	Dette er et utgående engangstiltak som er ferdigstilt og innarbeidet i driftsbudsjettet.

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Ekstern finansiering av prosjekter og planer	-1 000	-1 000	0	Plan- og bygningsetaten mottar blant annet klimasatsmidler fra Miljødirektoratet og per august 2026 forventes det ikke avvik ved årsslutt.
Plankonsulent Laksevågneset	-1 000	-1 000	0	Dette er et utgående engangstiltak som er ferdigstilt og innarbeidet i driftsbudsjettet.
Sum	**-3 400**	**-3 400**	**0**	
Nye engangstiltak				
Stiftelsen Bryggen	1 400	1 400	0	Tilskuddet er utbetalt i henhold til bystyrevedtaket.
Reguleringsplan for sykkel sentrum - Sandviken	8 000	10 000	-2 000	Plan- og bygningsetaten mottok bestilling på regulering av Bybanen BT5 sentrum - Sandviken i oktober 2024, og har gjennom 2025 kommet godt i gang med arbeidet. Første tertial 2026 jobbet etaten med å lukke skissefasen for å gå over i detaljeringsfasen. Samarbeidet med partene i Miljøløftet er godt og konstruktivt. Planen legges ut på offentlig ettersyn 4. kvartal 2026. Det er en kompleks planlegging som gjennomføres med korte tidsfrister, hvor det har kommet endringsmeldinger underveis som har medført ekstrakostnader.
Sum	**9 400**	**11 400**	**-2 000**	
Kutt				
BBU omstrukturering av tilskuddsordninger	-79	-79	0	Tilskuddene i 2026 blir utbetalt i samsvar med vedtatte satser.
Reduksjon i utgifter hos Byantikvaren	-100	-100	0	Driftsbudsjettet er redusert med 0,1 mill. hos Byantikvaren og aktiviteten blir tilpasset dette.
Redusert bemanning på offentlige planer	-1 000	0	-1 000	Grunnlaget for realiseringen av budsjettkuttene i 2025 og 2026 hos Plan- og bygningsetaten var naturlige avganger som var planlagt i løpet av årene. Av ulike årsaker har avgangene ikke blitt realisert, og etaten har derfor en underdekning på eksisterende lønnsforpliktelser. I tillegg er Plan- og bygningsetaten bedt om å foreta nødvendige grep for å øke ressursinnsatsen for å kunne levere på politisk prioriterte reguleringsplaner utover bybanen til Åsane (bl.a. Kommunedelplan for kollektivsystem (KDP) Vest, Dokken og Mindebyen) og kommuneplanens arealdel (KPA).
Midler til ledige stillinger hos Bymiljøetaten inndras	-1 200	-1 200	0	Kuttet er innarbeidet i Bymiljøetatens budsjett.
Sum	**-2 379**	**-1 379**	**-1 000**	
Sum tiltak	**2 321**	**5 321**	**-3 000**	

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Nye engangstiltak				
Økt ressursinnsats hos Plan- og bygningsetaten til politisk prioriterte reguleringsplaner	6 000	6 000	0	Tiltaket dekker økt behov for ressursinnsats hos Plan- og bygningsetaten for å ha tilstrekkelig ressurser til å levere faglig utredninger knyttet til politiske prioriterte reguleringsplaner.
Sum	**6 000**	**6 000**	**0**	
Sum tiltak	**6 000**	**6 000**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Offentlige planer	205 773	-116 854	88 919	90 861	-1 942
Eierseksjonering	4 279	-4 500	-221	-221	0
Kulturminnevern	19 997	-4 676	15 321	15 321	0
Sum	**230 050**	**-126 031**	**104 019**	**105 962**	**-1 942**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	0	0	0	0	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	12 231	-1 951	10 280	10 280	0	0,0 %
5-Byrådsavdeling for byutvikling	196 086	-105 479	90 607	92 607	-2 000	-1,0 %
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	21 718	-18 600	3 118	3 061	58	0,3 %
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	0	0	0	0	0	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	14	0	14	14	0	0,0 %
Sum	**230 050**	**-126 031**	**104 019**	**105 962**	**-1 942**	**-0,8 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for byutvikling melder om et forventet negativt budsjettavvik på 2 mill. på tjenesteområde 10A - Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern ved årsslutt.

Det forventede merforbruket er knyttet til prosjekt for regulering av sykkeltrasé langs bybanen til Åsane på strekningen Sentrum - Sandviken. Det er en kompleks planlegging som gjennomføres med korte tidsfrister. Underveis i arbeidet har det vært behov for noen endringsmeldinger som medfører ekstra kostnader.

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold melder balanse innenfor tjenesteområdet.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**98 907**	**89 299**	**85 299**	**84 299**
Justert ramme		**104 019**	**88 317**	**84 317**	**83 317**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**43**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**43**	**0**	**0**	**0**
Reguleringsplan for sykkel sentrum - sandviken	Tilpasning til aktivitetsnivå	2 000	0	0	0
Nye tiltak og realendringer		**2 000**	**0**	**0**	**0**
Forslag til ny ramme		**106 062**	**88 317**	**84 317**	**83 317**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Attraktiv og vekstkraftig by	Kommunen bygger videre på Bergens historiske særpreg ved å ta vare på kulturmiljø.	Ferdigstilte tematiske veiledere for hensynssoner for ulike kulturmiljø.	Bearbeide retningslinjer for hensynssoner kulturmiljø i KPA. Tematisk veileder for Hagebyer og rekkeh		Arkitekturveileder laget i samarbeid mellom Byantikvaren, PBE og BBU-KS er ventet klar for evt revisjon før endelig vedtak. Det er laget revidert vedlegg med retningslinjer for hensynssoner i KPA og det arbeides med spesifikke veiledere i tillegg. Arbeid med oppgradering av nettsider pågår. Etablering av buffersone for Bryggen innenfor det historiske Bergen er pågående. Foreslått som bestemmelsesområde i KPA 2027.
Omstillingsdyktig kommune	Kulturmiljø, inkludert verdensarvstedet Bryggen og verneverdig tett trehusbebyggelse, skal sikres mot skade.	Kulturmiljøfaglig informasjon for brannberedskap og forebygging inngår i ROS-analyser og beredskapsplaner.	Deltakelse i ROS-arbeid og sårbarhetsanalyse. Ferdigstille pilot verdibergingskort. Ferdigstilt verd		I Tiltaksplan for kommune-ROS ligger egne ROS for verdensarv og ROS for kulturmiljø. Det er et pågående samarbeid mellom Bergen brannvesen og Byantikvaren, der sårbarhetskart for tett trehusbebyggelse er ferdigstilt og pilotarbeid med Verdibergingskort for disse områdene etter mal fra verdibergingskort for

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
					kulturbygg er pågående. Endelig utforming av verdibergingskort gjøres høsten 2016. Pilotprosjektet er gitt støtte fra VLFK. Det er generelt stort fokus hos Byantikvaren på beredskap og risiko knyttet til kulturmiljø og Byantikvaren deltar i ulike sammenhenger hvor dette er tema. Arbeid med kartfesting av klimasårbarhet for kulturmiljø pågår.
	Kulturmiljø som er sårbare for ulike klimaendringer, er registrert og sårbarhetsvurdert.	Klimautsatte kulturmiljø er kartfestet og sårbarhetsvurdert	Datainnsamling og videre analysearbeid kart.		Prosjektet er avhengig av at kartdata om kulturminner er teknisk oppdatert på metadata. Dette avhenger av arbeid med oppdatering av kulturminnedata, avh. av også andre etater. (PBE/BBU). Grunnet sykdom er oppfølging også forsinket fra Byantikvarens side.
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		-0,9 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent			Viser til kapittel Status - sykefravær.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Bud. Enighet Merknad 4.6	4.6 Stiftelsen Bryggen: Bystyret viser til tilskudd gitt Stiftelsen Bryggen på kr. 1,4 mill., derav 400.000,- kr. øremerkes til å starte et idéarbeid for uteområdene rundt Bryggen sammen med Bryggens venner.	Tilskuddsbeløpet ble utbetalt til Stiftelsen Bryggen i august.
Bud. Enighet Merknad 6.1	6.1 Grep i Plan- og Bygningsetat: PBE som etat er stor og har utfordringer knyttet til planer, byggesaker, ulovligheter og klagesaker. Bystyret viser til at byrådet planlegger fremleggelse av bl.a.	Bystyret behandlet i møte 17. juni 2026 sak 177/26 Gjennomgang av tilsynsarbeid etter plan- og bygningsloven i Bergen kommune. Saken om tidligere

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
	tilsynsvirksomheten til kommunen i første kvartal 2026, og for bystyret er det også et ønske å styrke den politiske involveringen i plansaker. I de fleste saker tar bystyret kun stilling til en reguleringsplan ved sluttbehandling. Bystyret ber derfor om en sak som redegjør for hvordan avklaringer og føringer i reguleringsplaner kan besluttes på et tidligere tidspunkt. I saken bør det bl.a. vurderes hvorvidt det bør legges opp til politisk behandling ved oppstart eller førstegangsbehandling. Hensikten ved en eventuell endring vil være å sørge for at flere prinsipielle avklaringer kan gjøres tidlig i prosessen og å styrke den demokratiske innflytelsen i planprosessene.	involvering i plansaker er under arbeid og forventes fremmet for bystyret høsten 2026.
Bud. enighet Merknad 1.6	1.6 Studentboliger: Bystyret ber byrådet følge opp Sammens planer for nye studentboliger. Bystyret ber om en orienteringssak om studentboliger, herunder om hvordan studentboligformål kan vurderes innlemmet i salgsstrategien for Grønneviksøren.	Byrådet har jevnlig dialog med Sammen om etablering av flere studentboliger, og har blant annet medvirket aktivt til etableringen av midlertidige studentboliger på Grønneviken slik at disse sto klare til studiestart høsten 2026. Det er også positiv dialog om andre mulige prosjekter på kommunale eiendommer, blant annet i Fyllingsdalen, i Søre skogvei, og på Dokken sør.
Bud. enighet Merknad 1.7	1.7 Studentboliger på transformasjonsområder: Bystyret ber byrådet om å jobbe for midlertidige studentboliger på aktuelle transformasjonsområder i påvente av videre byutvikling, og ber byrådet prioritere hurtig byggesak knyttet til slike prosjekt.	Plan- og bygningsetaten (PBE) er informert om at dette er en prioritert oppgave, og det er tett dialog mellom Byrådsavdeling for byutvikling og PBE når søknader om studentboliger sendes inn.
RevBud 2026 Merknad 7	RevBud merknad 7: Studentboliger: Bystyret ber byrådet vurdere en endring av områdeplan på Grønneviksøren slik at tomt leiet til Sammen for midlertidig studentboliger i Møllendal gjøres permanent til studentbolig og kan selges til Sammen. Bystyret ber byrådet være positiv til å utvide midlertidig leieperiode fra 2 til 4 år.	Arbeidet er påbegynt. Byrådsavdeling for byutvikling og Byrådsavdeling for finans samarbeider for å finne nødvendige avklaringer i saken.

10B-Private planer og byggesak

Om tjenesteområdet

Kommunen har ansvar for behandling av byggesaker med etterfølgende klagesaksbehandling og tilsyn med at byggearbeid med mer blir utført i samsvar med lover og forskrifter. I tillegg kommer saksbehandling av private reguleringsplaner, reguleringsendringer, delesaker og saker om kommunal forkjøpsrett, samt ansvar for oppmålingsforretninger, seksjonering, refusjonsberegning, oppmålingstjenester og grunnlagsnettet.

Geodata/geografiske informasjonssystemer (GIS) omfatter drift og vedlikehold av kommunens kart- og geodatabaser. Føring av digitalt planregister er en viktig del av arbeidet med gjennomføring av kommunens digitaliseringsstrategi.

Arbeidet utføres i hovedsak av Plan- og bygningsetaten, men tjenesteområdet krever også bidrag fra og samarbeid med en rekke andre etater og avdelinger i kommunen.

Utvikling og utfordringer

Private planforslag

Antall oppstartsmøter og veiledningsmøter så langt i 2026 er noe lavere enn i 2025. Antall veiledningsmøter er betraktelig lavere enn tidligere år. Plan- og bygningsetaten har prioritert å få planforslag lagt ut til offentlig ettersyn og levert til sluttbehandling. Plan- og bygningsetaten har levert planforslag som regulerer over 1 000 boliger som avventer politisk behandling. Det er vedtatt regulert ca. 1 300 boliger så langt i 2026.

Det er fortsatt stor aktivitet i området Mindemyren/Mindebyen hvor det pågår planlegging i 10 av 25 delområder. Fire delfelt er vedtatt så langt i 2026. Arbeidet med forlengelse av ekspressykkelvei fra Fjøsanger til Kristianborg forventes lagt ut til offentlig ettersyn i 2026.

I områdene langs Puddefjorden, både på Laksevåg og Dokken, pågår det planlegging i offentlig og privat regi. Det overordnede målet er å transformere industri- og havneområdene ved Puddefjorden til levende og bærekraftige byområder. Områdene skal bli en del av et utvidet Bergen sentrum med et godt utviklet servicetilbud, næringstilbud, kulturtilbud og fritidstilbud. Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet på Dokken vil bli en pilot for byutviklingen. Planforslag i regi av Statsbygg ble lagt ut til offentlig ettersyn i april/mai 2026. Det er flere pågående planprosesser på Laksevåg, og Plan- og bygningsetaten jobber tett med utbyggerne for å finne gode fellesløsninger for området. Det er en rekke felles utredninger for offentlige og private planer som blant annet handler om mobilitet, sosial infrastruktur, skybruddsplaner, sjøpromenade og kriterier for mulig utfylling i sjø, hvor flere av disse er sluttført. Fremdrift for private planarbeid er avhengig av valg av kollektivtrasé i kommunedelplan for kollektiv Laksevåg.

Kart og oppmåling

Kartløsningene VisGI og www.bergenskart.no utvikles stadig med nytt innhold og funksjoner for saksbehandlere, næringsliv og innbyggere. Plan- og bygningsetaten har levert energiplanleggingsverktøy til saksbehandlere og utbyggere, for å sette energi på agendaen i plansaker. Nytt kommunedekkende ortofoto, samt kartlegging av Bergen vest og sentrum er utført andre tertial 2026 og dataen blir levert i starten av 2027.

Tilgangen på nye dele- og seksjoneringssaker ser ut til å holde seg på samme nivå som i 2025, men delesakene har de siste årene blitt mer komplekse. Saksbehandlingstiden er relativt stabil.

Byggesaker, klage, tilsyns- og ulovlighetssaker

Plan- og bygningsetaten opplever omtrent samme antall byggesøknader som i fjor. Det har vært en generell nedgang i byggeaktiviteten på nasjonalt nivå de seneste årene, men det ser nå ut som dette har stabilisert seg. Plan- og bygningsetaten opplever at flere sender bekymringsmeldinger om mulige ulovlige tiltak.

Det jobbes videre med tiltak knyttet til håndtering av villfyllinger. Det har også vært økt søkelys på bruk av boliger/ulovlige boenheter til hotellignende virksomhet/kortidsutleie, noe som gjenspeiles i innmeldte saker. Etaten arbeider videre med disse sakene utfra de retningslinjer som er vedtatt av Bystyre juni 2026. Videre har det vært arbeidet med skogsbilveier og mulige ulovlige forhold knyttet til denne typen tiltak. På dette området har Plan- og bygningsetaten også fått delegert oppgaver etter landbruksveiforskriften.

Strandsonesakene har utgangspunkt i kartlegging fra 2009–2012 og omfattet rundt 1400 saker. Spørsmål knyttet til disse er besvart gjennom ytterligere gjennomgang og utredning av sakene i 2024 og 2025. I disse sakene er alle saker med tiltak utført før 1. juli 2009 midlertidig stanset. Saker med utgangspunkt i tiltak oppført etter 2009 er behandlet på vanlig måte. Byrådet har bestemt at det skal gjøres en delvis gjennomgang av strandsonesakene knyttet til alle meldepliktige tiltak etablert før 1997. Denne gjennomgangen ble ferdigstilt i første tertial. Bystyret behandlet sak om strandsonesakene juni 2026. Utfra vedtaket skal Byrådet legge frem sak om nærmere retningslinjer for oppfølgning av sakene med utgangspunkt i tiltak utført før 2009. Plan- og bygningsetaten avventer videre retningslinjer for oppfølgning av disse sakene.

Ved ulovlighetsoppfølgning anvendes tvangsmulkt etter bestemmelsene i Plan- og bygningsloven. Tvangsmulkt er et virkemiddel som skal bidra til at ulovlige forhold rettes innen rimelig tid. Etaten har som nevnt i forrige tertialrapport endret praksis for oppfølging av disse sakene. Det er også gjort en gjennomgang av oppfølgning av ulovlighetssakene utfra Bystyrets vedtak i juni 2026, slik at oppfølgning av sakene skjer utfra de retningslinjer Bystyret har vedtatt. Målsettingen med oppgavene for tilsyn i byggesaker er å arbeide forebyggende ut mot byggebransjen og de private aktørene. Det skal lønne seg å følge regelverket og å velge seriøse aktører. Innsatsen på dette området er styrket, og Plan- og bygningsetaten fortsetter dette arbeidet i 2026.

Det er en målsetting om at klagesaker skal behandles administrativt i Plan- og bygningsetaten innen en frist på fire uker. Dette gjelder saker som skal til politisk behandling. For øvrige klagesaker er målsettingen inntil åtte ukers behandlingstid. Saksbehandlingstiden er betydelig redusert de senere årene, og det har vært en god måloppnåelse. Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden ligger på rundt fem uker.

Dialog og medvirkning

Plan- og bygningsetaten vektlegger å ha en åpen og inkluderende dialog med byens innbyggere og utbyggere og gjennomfører både verksteder, folkemøter og grunneiermøter for å informere om ulike pågående prosjekter. Det er så langt i år gjennomført tre grunneiermøter i forbindelse med regulering av Bybanen fra sentrum (Kaigaten) til Sandviken.

Plan- og bygningsetaten svarer ut et høyt antall mediehenvendelser og innsynsforespørsler. Etatsdirektøren gjennomfører dialogmøter med ulike interessenter, utbyggere,

innbyggere og berørte parter, deltar på konferanser, frokostmøter, seminarer og andre treff i byutviklingens tjeneste.

Kundesenteret har hatt et høyt aktivitetsnivå og betjener henvendelser på telefon, skriftlig og ved fysisk fremmøte. Etaten gjør stadig forbedringer i innsynsløsningen for publikum. Plan- og bygningsetaten fullførte arbeidet med intervjuer i etatens kundereiseprosjekt i 2025. Dette har vært et nyttig innsiktsarbeid med informative og gode samtaler med interessentene. Prosjektet videreføres og avsluttes i 2026 med sluttrapport som grunnlag for konkretisering og planlegging av tiltak.

Det er i 2026 startet et prosjekt for universell utforming og klart språk i etatens dokumentmaler, standardtekster, autosvar og fritekst.

Digitalisering og digital transformasjon

Plan- og bygningsetaten arbeider aktivt med digital transformasjon for å sikre effektive arbeidsprosesser og god virksomhetsstyring. Det utvikles helhetlige løsninger for bedre samhandling internt, med søkere og forslagsstillere, og med publikum. Arbeidet fra 2025 med å gjøre virksomhetsdata mer tilgjengelig videreføres i 2026. Det er etablert et KI-Team med representanter fra alle avdelinger, som jobber med å prioritere konkrete brukersenario for videre uttesting med tilhørende kost/nytte vurdering.

Nøkkeltall for tjenesteområde

Indikator	2. tertial 2024	2. tertial 2025	2. tertial 2026
Antall behandlede klager på byggesaker	310	268	200
Antall behandlede klager på plansaker	14	8	10
Antall detaljreguleringer vedtatt	12	15	14
Antall pålegg mv. etter tilsyn (stoppordre, pålegg om retting, mulkt)	187	202	172
Antall registrerte ulovlige byggetiltak som er avstått fra å forfølge	25	20	33
Antall saker med overskredet saksbehandlingstid iht. forskrift (alle typer saker)	18	7	16
Antall tilsyn på mulige ulovlige byggetiltak	215	175	251
Antall tiltak som etter pålegg er rettet eller omsøkt	192	181	296
Antall vedtak i byggesaker (alle typer saker)	1 460	1 522	1 504
Antall vedtak om dispensasjoner i 100-metersbeltet til sjø	N/A	60	49
Saksbehandlingstid for byggesaker – uker	7,20	5,87	6,4

Indikator	2. tertial 2024	2. tertial 2025	2. tertial 2026
Saksbehandlingstid for klagesaker i Plan- og bygningsetaten - uker	5,80	5,20	5,90
Saksbehandlingstid for private planer 1. gangsvedtak - (regnes fra dato for komplett planforslag mottatt) - antall uker	8,90	10,35	10,00
Saksbehandlingstid for private planer 2. gangs administrativ behandling - uker	14,70	12,50	10,00
Saksbehandlingstid for detaljreguleringer. Behandling i politiske organ - uker	10,30	4,10	26,43
Saksbehandlingstid for klagesaker. Behandling i politiske organ (fra oversendt fagnotat til BBU til vedtak i UMBY) - uker	19,00	15,00	25,60

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Nye tiltak				
Lisenser og skyløsning	695	0	695	Det pågår testing av om leverandørs innsynsløsninger klarer å levere i henhold til Bergen kommunes krav, og prosjekte er forsinket. Kostnader vil sannsynligvis ikke påløpe før i 2027.
Sum	**695**	**0**	**695**	
Sum tiltak	**695**	**0**	**695**	

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Nye engangstiltak				
Ferdigstille strandsonesaker prosjektmidler	500	500	0	I bystyresaken som gjaldt avslutning av standsonesakene er det opplyst at det er behov for tettere politisk oppfølging av standssonesakene, slik at den innledende gjennomgangen/sorteringen av sakene skal skje hos byrådsavdelingen. Dette arbeidet pågår nå, samt at det også avventes ytterligere retningslinjer fra bystyret som bestilt i sak 176/26. Det vil bli sendt

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
				bestilling til Plan- og bygningsetaten når arbeidet på byrådsavdelingen ferdigstilles.
Ressurser til raskere opprydding i strandsonesaker	1 000	1 000	0	I bystyresaken som gjaldt avslutning av standsonesakene er det opplyst at det er behov for tettere politisk oppfølging av standssonesakene, slik at den innledende gjennomgangen/sorteringen av sakene skal skje hos byrådsavdelingen. Dette arbeidet pågår nå, samt at det også avventes ytterligere retningslinjer fra bystyret som bestilt i sak 176/26. Det vil bli sendt bestilling til Plan- og bygningsetaten når arbeidet på byrådsavdelingen ferdigstilles.
Ressurser til klagesaksbehandling	1 000	1 000	0	Rekruttering er gjennomført for å styrke kapasiteten til klagesaksbehandling.
Sum	**2 500**	**2 500**	**0**	
Sum tiltak	**2 500**	**2 500**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Private planer	47 783	-33 356	14 428	22 278	-7 850
Bygge- og delesaksbehandling	220 424	-226 310	-5 886	-5 886	0
Oppmålingsforretninger	9 762	-11 070	-1 308	-1 308	0
Kart og oppmåling	37 753	-11 816	25 937	25 937	0
Selvkostrenter - byggesak	26	0	26	26	0
Selvkostrenter - oppmåling	28	0	28	28	0
Sum	**315 777**	**-282 551**	**33 226**	**41 076**	**-7 850**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	0	0	0	0	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	601	-601	0	0	0	0,0 %
5-Byrådsavdeling for byutvikling	315 127	-281 951	33 177	41 027	-7 850	-2,5 %
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	0	0	0	0	0	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	49	0	49	49	0	0,0 %
Sum	**315 777**	**-282 551**	**33 226**	**41 076**	**-7 850**	**-2,5 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for byutvikling melder et forventet negativt budsjettavvik på 7,85 mill. på tjenesteområde 10B - Private planer og byggesak.

Budsjettavviket kan forklares med forventet underskudd innen selvkostområdet for førstegangsbehandling av private planforslag, styrking av andregangsbehandling av private planforslag og gebyrfritak for planforslag med offentlig interesse, som for eksempel Statsbygg.

Det har vært en økning av nye private planforslag de siste årene, men en gjennomgang viser at det er usikkerhet knyttet til når planforslaget blir sendt inn og tidspunkt for fakturering. Per andre tertial viser prognosen et underskudd på 2,6 mill. Et underskudd utover saldo på selvkostfondet må dekkes av bykassen. Private planer har styrket bemanningen med totalt 1 årsverk, hvor andelen som gjelder andregangsbehandling, og dekkes av bykassen, utgjør 40 prosent av lønnskostnaden.

Departementet legger til grunn at det ikke er hjemmel for å kreve gebyr når forslagstiller er en offentlig myndighet som ivaretar offentlige interesser, og tiltaket finansieres gjennom statlige eller kommunale bevilgninger eller lån med statlig eller kommunal garanti. Per andre tertial er det registrert tre saker med offentlig interesse i 2026, som utgjør totalt 4,45 mill.

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Attraktiv og vekstkraftig by	Bergen har en bærekraftig byutvikling med fokus på korte avstander, redusert transport og krav til god kvalitet og riktig plassering av nye tiltak.	Antall regulerte boenheter årlig	1 200	228	Det er regulert 228 boliger hvorav 140 i sentrumskjerne og fortettingssone (61%). Det er gitt vedtak i byggesøknader om 1273 boenheter pr august.
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		-2,5 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent			Viser til kapittel Status - sykefravær.
	Plan- og byggesaker behandles innen fastsatte frister	Andel bygge- og delesaker med overholdt saksbehandlingstid i henhold til forskrift. (Gjelder sum saker med 3 og 12 ukers frist, samt dispensasjonssaker).	100,0 %	98,6 %	Pr 31.8. er det registrert 16 bygge- og delesaker med overskredet frist.
		Andel reguleringsplaner behandlet 1. gang med overholdt frist.	100,0 %	100,0 %	Pr 31.8. er det ingen fristbrudd på førstegangsbehandling av private planinitiativ.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
RevBud 2026 Merknad 12	RevBud merknad 12: Hurtigspor for næringslivet: Bystyret ber byrådet vurdere hvordan en kan etablere et hurtigspor for nyetablering/bruksendring for næringsformål.	Dette er under arbeid. Det er blant annet i forslag til ny KPA (kommuneplanens arealdel) tatt inn bestemmelser om fritak fra plankrav for midlertidige bruksendringer til næring i områdene S1 og BY1.
RevBud 2026 Merknad 13	RevBud merknad 13: Brukerundersøkelser: Bystyret ber byrådet vurdere å hvordan brukerundersøkelse kan brukes for å gjøre prosesser mer effektive, øke utbygging og redusere kostnader.	Det gjennomføres brukerundersøkelser i Plan - og bygningsetaten som brukes i det videre arbeidet. Videre pågår det arbeid med ny KPA (kommuneplanens arealdel) som skal bidra til mer effektive prosesser.

Investeringer

Beløp i 1000

Investering	Saksref.	Totalbudsjett					Årets budsjett		
		Godkj.vedtak	Vedtatt	Totalprognose	Avvik	Estimert ferdigkvartal	Justert budsjett	Årsprognose	Forslag til bud.endr.
Ny innsynsløsning for publikum – private planer og Bergenskart		IA	1 060	1 060	0	2.kv. 2027	1 060	1 060	0
Sum							**1 060**	**1 060**	**0**

10C-Naturforvaltning og parkdrift

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet omfatter forvaltning av natur, biologisk mangfold, byfjell, vassdrag, skog, vilt og friluftsliv, samt utvikling, forvaltning og drift av parker, byrom, friområder og andre rekreasjonsområder. Universell utforming skal legges til grunn ved nybygging og rehabilitering.

Kommunen skal sikre gode og tilgjengelige offentlige arealer gjennom utvikling og transformasjon av byområder. Dette innebærer å legge til rette for attraktive byrom, parker, gater, allmenninger, lekeområder og andre møteplasser, samt god tilgang til tur- og friområder.

Tjenesteområdet omfatter også bygging og oppgradering av lekeplasser, samt årlig hovedettersyn av uteområder ved skoler, barnehager og lekeplasser.

Arbeidet utføres hovedsakelig av Bymiljøetaten i samarbeid med andre etater og avdelinger i kommunen.

Avdeling for landbruk ved Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett har ansvar for kommunens arbeid innenfor landbruksfeltet, med tilskudd og forvaltning blant annet etter jord- og skogloven. Bergen kommune er også vertskommune for interkommunale veterinærtjenester.

Utvikling og utfordringer

Parklys

Etter overtakelsen av veilysporteføljen fra Veilys AS har Bymiljøetaten fått et betydelig større antall park- og allmenningsarmaturer. Mange av disse er spesialarmaturer som er gått ut av produksjon, og hvor det ikke lenger finnes tilgjengelige reservedeler. Et eksempel er de mange eldre Bergenslyktene som er overtatt i varierende og til dels svært dårlig stand. Driften av disse anleggene er økonomisk krevende, da feil ofte medfører ombygging til LED eller full utskifting av armatur. Samtidig kan ikke armaturene uten videre erstattes med standardprodukter, da det er viktig å ivareta det eksisterende belysningsuttrykket og helheten i byrommene. Dette gjør både drift, vedlikehold og nødvendig modernisering mer kostnadskrevende enn for ordinær veibelysning.

VM i Nygårdsparken

I juli bidro Bymiljøetaten i stor grad til hasteprosjektet med felles visning av Norges kamp mot England på storskjermer i Nygårdsparken. Kommunen samarbeidet godt internt og med eksterne parter. Arrangementet ble en suksess og samlet anslagsvis 15 000 mennesker i parken. Kun fire dager med planlegging, samt at arrangementstidspunktet var i fellesferien, gjorde at etaten måtte anvende en betydelig mengde overtidstimer for å lande prosjektet på en god og trygg måte.

Tiltak mot rotter i Byparken og nærliggende områder

Det er fortsatt utfordringer knyttet til rotteforekomst i sentrum, og det kan bli behov for ytterligere tiltak for å redusere bestanden. Det er inngått ny avtale med et skadedyrfirma, og firmaet vil i første omgang gjennomføre en kartlegging av situasjonen og behovet for eventuelle tiltak.

Det er fremdeles store mengder synlige rotteobservasjoner i sentrum, men en rapport fra skadedyrfirma viser at tiltak i bed ved endestopp Bybane har vært vellekket, og at det er mindre aktivitet i områdene ved bedene. Det er viktig å fortsette tiltak på mindre arealer fremover, spesielt der aktiviteten er størst. Det er blant annet investert i egne sperregjerder, noe som holder kostnadene nede.

Ekstra utfordringer i Byparken

Som følge av økt opphold og bruk av parkarealet knyttet til rusmiljøet, er det behov for avsperringer, samt flytting av benker og avfallsbeholdere. Dette er nødvendig for å sikre ansatte en tryggere arbeidshverdag og et forsvarlig arbeidsmiljø, både fysisk og psykisk. Det forekommer til dels store ansamlinger av mennesker i området, fra tidlig morgen og gjennom store deler av arbeidsdagen. Dette medfører at Bygartnerne i perioder ikke får utført sine arbeidsoppgaver som planlagt.

Busker, hekker og øvrige grøntarealer utsettes for betydelig slitasje og skader som følge av tråkk, urinering, ekskrementer, avfall, brukerutstyr, sprøyter og hærverk. Det er mye avfall, boss og større gjenstander som madrasser, kofferter, telt ol, som må fjernes. Det går tid og ressurser på å kjøre dette til godkjent deponi. Situasjonen oppleves iblant også utrygg for de ansatte.

Ras

Våren 2026 gikk det er ras ved Rambergsveien turvei i Arna. Geolog befarte stedet og anbefalte sikringstiltak. Sikringstiltakene er gjennomført, massene er håndtert og skader på turveien er utbedret.

I august opplevde Bergen store nedbørsmengder på kort tid, noe som førte til flere ras og stor medieoppmerksomhet. Bymiljøetaten var involvert med både sperringer og geologtjenester, i samarbeid med nødetater og grunneiere.

Viltforvaltning

Vinteren 2026 var det et utbrudd av fugleinfluensa i Bergensområdet. Flere fuglearter ble rammet, men svaner så ut til å bli ekstra hardt rammet. Henting av syke og døde fugler har medført ekstra arbeid for kommunes viltkontakter. For å håndtere de døde fuglene på riktig måte, må de sendes til kremering.

Forvaltning av kommunale skoger

Hogsttiltak i kommunal skogteig på Flaktveit blir gjennomført i 2026. Driftsentreprenør er kontrahert og arbeidet planlegges gjennomført i løpet av høsten. I forbindelse med forberedende arbeider har det kommet uforutsette utgifter på grunn av behov for ytterligere vurderinger knyttet til hydrologi. Det har også vært nødvendig å innhente rapport fra geolog og utføre sikringstiltak.

Utleie på offentlig grunn

Samlet budsjett for utleie av byrom er ca. 1,7 mill. I andre tertial oppstod det også debatt rundt VM-teltet på Festplassen. Det viser seg at Bymiljøetaten ved en feil har opplyst i saken at arrangementet var gratis. Bymiljøetaten har etter dette iverksatt et arbeid med egne rutiner rundt større arrangementer.

Nøkkeltall for tjenesteområde

Indikator	Andre tertial 2024	Andre tertial 2025	Andre tertial 2026
Antall erverv av areal regulert til grøntstruktur/LNF	1	0	0
Antall grønne anlegg med 1. prioritet mht drift	41	41	41
Antall grønne anlegg med 2. prioritet mht drift	475	480	491
Antall grønne anlegg med nedprioritert drift	81	81	81
Antall grønne anlegg ute av drift	409	409	409
Nyanlegg. Beløp investert (i mill. kroner)	28,20	12,60	17,40

Veterinærvakter

Avdeling for landbruk ved byrådsavdeling for næring, kultur og idrett har arbeidet med å fornye avtalene for veterinærvakt for hobby- og kjæledyr i 2026. Dette har vist seg krevende å få til, grunnet en uavklart situasjon rundt konkurransemessige hensyn. Det arbeides med å få på plass nye avtaler i løpet av året.

Plan for landbruk

Arbeidet med å utarbeide forslag til ny plan for landbruk har vært det viktigste arbeidet for avdeling for landbruk i 2026. Ekstern høring ble gjennomført gjennom sommeren, og planen forventes å bli fremmet for bystyret i løpet av høsten.

Drift på jordbruksarealene

Nesten halvparten av jordbruksarealene i kommunen er ute av drift, noe som svekker verdiskapning, matsikkerhet og jordvern. Avdeling for landbruk arbeider derfor målrettet med å bevisstgjøre grunneiere med jordbruksarealer om plikten til å holde slike arealer i drift. Ved utgangen av august hadde kommunen sendt brev til nærmere 70 av 300 grunneiere med arealer potensielt ute av drift. Arbeidet gir ønskede resultater, med høyere bevissthet rundt plikten til å holde arealer i drift, og jord har også blitt tatt i bruk igjen som følge av arbeidet. Samtidig er kommunen bevisst på at ikke all jord kan drives med det samme, og gir i mange tilfeller tidsbegrenset fritak til de som trenger tid på seg for å avklare hva de kan gjøre med jordbruksarealene sine.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Nye tiltak				
Fløysletten	-200	-200	0	Tiltaket er innarbeidet i Bymiljøetatens driftsbudsjett.
Sentrumslekeplass - første utbyggingstrinn - driftskonsekvenser	185	185	0	Garantitiden til entreprenør er utgått og kommunen står nå for vedlikeholdskostnadene i sin helhet.
Bystrand Lungegårdsparken - driftskonsekvens	50	50	0	Driftsutgifter til målebøyen Gabriel er forventet å påløpe i løpet av året.
Sum	**35**	**35**	**0**	
Nye engangstiltak				
Stiftelsen det Norske Arboret, brannberedskap	2 000	2 000	0	Tilskuddet er utbetalt i henhold til bystyrevedtaket.
Bergen Elveforum	600	600	0	Tilskuddet vil bli utbetalt i henhold til bystyrevedtaket.
Bergen Skog- og Træplantingsselskap	500	500	0	Tilskuddet vil bli utbetalt i henhold til bystyrevedtaket.
Sum	**3 100**	**3 100**	**0**	
Kutt				
BBU omstrukturering av tilskuddsordninger	-27	-27	0	Kuttet er effektuert.
Innsparingstiltak innen naturforvaltning og parkdrift	-715	-715	0	Kuttene er effektuert og innarbeidet i Bymiljøetatens budsjett.
Reduksjoner tilskuddslisten	-126	-126	0	Tilskuddet er redusert i tråd med vedtatt kutt.
Sum	**-868**	**-868**	**0**	
Inntektsendringer				
Turparkering på innleide areal	-50	-50	0	Tiltaket er iverksatt. Det forventes ikke avvik ved årsslutt.
Sum	**-50**	**-50**	**0**	
Sum tiltak	**2 217**	**2 217**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Grøntfaglig planlegging	15 810	-666	15 144	15 144	0
Kommunale skoger	405	-165	240	240	0
Landbruk	11 489	-2 572	8 916	9 067	-151
Offentlige toaletter	4 115	-1 112	3 002	3 002	0
Grønn prosjektering	42 397	-147	42 250	42 250	0
Parkdrift	110 989	-13 645	97 344	99 019	-1 675
Fiske, fangst og viltstell	605	-423	182	182	0

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Naturforvaltning	33 953	-6 662	27 291	27 291	0
Sum	**219 761**	**-25 392**	**194 369**	**196 195**	**-1 826**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	0	-12	-12	-12	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	2 462	-768	1 694	1 694	0	0,0 %
5-Byrådsavdeling for byutvikling	205 788	-22 040	183 748	185 423	-1 675	-0,8 %
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	11 483	-2 572	8 911	9 062	-151	-1,3 %
90-Fellesposter - bykassen	28	0	28	28	0	0,0 %
Sum	**219 761**	**-25 392**	**194 369**	**196 195**	**-1 826**	**-0,8 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for byutvikling forventer et negativt budsjettavvik på 1,68 mill. på tjenesteområde 10C - Naturforvaltning og parkdrift.

Merforbruket på tjenesteområdet kan forklares med kostnader knyttet til opprydding etter høststormen Amy i 2025.

De kommunale skogsområder på Fløyen ble hardt rammet og mange turveier midlertidig stengt. Opprydningen på Fløyen har blitt utført av Bergen Skog- og Træplantningsselskap, som har driftsansvaret i dette området. Arbeidet startet opp i 2025, men var så omfattende at det fortsatt pågår nå i 2026. Opprydningen omfattet fjerning av trær som hadde veltet over turveiene og opprydning av vindfall i terrenget.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	**Tiltakstype**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Opprinnelig vedtatt ramme		**193 944**	**193 518**	**190 968**	**191 608**
Justert ramme		**194 369**	**191 845**	**189 295**	**189 935**
Sum Tekniske justeringer		**750**	**0**	**0**	**0**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**1 016**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**1 766**	**0**	**0**	**0**
		0	0	0	0
Forslag til ny ramme		**196 135**	**191 845**	**189 295**	**189 935**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Attraktiv og vekstkraftig by	Legge tilrette for etablering og utvikling	Antall veiledningsmøter med nye eiere av landbrukseiendommer	20		
		Informasjonsaktiviteter rettet mot landbruksnæring/ grunneiere	5		
	Innbyggerne har tilgang til natur og naturopplevelser i sitt nærmiljø.	Antall gjennomførte nærmiljøprosjekt og nærmiljøtiltak pr. år.	3	2	Gjeddevann friluftsområde er ferdigstilt og tatt i bruk. Steinsvikneset friluftsområde venter på myndighetsavklaringer og ferdigstilles 2027.Midlertidig aktivitetstiltak ved Store Lungegårdsvann er ferdig og tatt i bruk.
Kommunen som grunnmur gjennom livet	Verdiskaping i organisasjoner og frivillighet	Antall søknader om tilskudd til urbant landbruk	20		Ordning ikke lyst ut for 2026 enda
		Antall utleiekontrakter kommunalt areal til urbant landbruk	0		Har ikke overtatt ansvaret for dette feltet
	Verne om landbruk og skogbruk	Antall ikke-godkjente foryngelsesplikt etter hogst	2		Alle kontroller ikke gjennomført for 2026
		Ferdigbehandlede drivepliktssaker og dødsbosaker	600		
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		-0,8 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent			Viser til kapittel Status - sykefravær.

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	**Saksref.**	**Godkj.vedtak**	**Vedtatt**	**Totalprognose**	**Avvik**	**Estimert ferdigkvartal**	**Justert budsjett**	**Årsprognose**	**Forslag til bud.endr.**
Badebyen Bergen		-	-	-	-	Løpende	357	357	0
Barnas byrom		-	-	-	-	Løpende	1 534	1 818	284
Bystrand Lungegårdsparken	BY117/25	270 000	293 979	297 988	-4 009	4.kv. 2028	19 555	23 495	3 941
Den grønne akse		-	-	-	-	Løpende	1 931	2 040	109
Den grønne akse - tiltak for universell utforming	UFKN 70/26	24 800	24 759	25 133	-374	4.kv. 2028	7 344	7 344	0
Gjeddevann friluftsområde		IA	4 149	4 149	0	3.kv. 2026	1 063	1 063	0
Haukåsvassdraget - Overvannstiltak Bergen Travpark	BR 1048/23	14 500	16 200	15 964	236	4.kv. 2026	259	22	-236
Innløsning og erverv friarealer		-	-	-	-	Løpende	295	295	0
Lyssetting av Fløysvingene		IA	3 900	7 000	-3 100	4.kv. 2026	3 777	3 777	0
Løvstien etappe 4 - delstrekning 2	BY 119/20	50 000	107 499	107 664	-165	4.kv. 2026	339	504	165
Mindemyren fase 1 - planlegging og gjennomføring	BY 295/19	116 200	116 779	116 779	0	4.kv. 2026	671	671	0
Mindemyren kommunal andel		-	-	-	-	Løpende	1 583	1 178	-405
Mindetorget	BY 126/26	205 900	205 879	205 879	0	2.kv. 2029	9 642	9 642	0
Mindre bygginvesteringer - sekkepost		-	-	-	-	Løpende	2 500	2 500	0
Møllendalselven elve- og strandpark	BY 89/25	135 800	185 184	187 266	-2 082	4.kv. 2033	18 977	6 093	-12 884
Nygårdsparken nedre del	BY 362/20	67 000	87 279	87 279	0	4.kv. 2026	12 592	12 592	0
Parker rehabilitering		-	-	-	-	Løpende	1 440	1 440	0
Rehabilitering av Ole Bull fonteneanlegg		IA	27 354	21 000	6 354	4.kv. 2029	686	686	0
Rollandsparken - naturlekepark		IA	62 466	59 232	3 234	4.kv. 2031	500	500	0
Sentrumslekeplass - første utbyggingstrinn	UFKN 35/22	20 400	28 690	28 690	0		486	486	0
Steinsvikneset		IA	8 913	8 913	0	1.kv. 2027	5 075	1 726	-3 349
Storavatnet park- og friluftsområde		IA	94 035	96 596	-2 561	4.kv. 2031	2 042	2 042	0
Sælenvassdraget - Utløp fra Ortuvannet		IA	23 000	1 950	21 050	4.kv. 2029	1 950	1 520	-430
Turveinett/ friluftstiltak inkl. Byfjellene		-	-	-	-	Løpende	19 991	10 192	-9 799
Utbyggingsavtaler Møllendal		-	-	-	-	Løpende	229	229	0
Utbyggingsavtaler Paradis		-	-	-	-	Løpende	329	329	0
Utbyggingsavtaler Søreide		-	-	-	-	Løpende	3 030	3 030	0
Utbyggingsavtaler Wergeland		-	-	-	-	Løpende	2 501	1 001	-1 500
Utvikling av Torget/Bryggen – prosjektering		IA	6 350	6 350	0	4.kv. 2026	289	289	0
Sum øvrige prosjekter							397	0	-397
Sum							**121 364**	**96 863**	**-24 501**

10D-Klima og miljø

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet omfatter utvikling og gjennomføring av tiltak som bidrar til å gjøre Bergen til en grønnere og mer bærekraftig by. Arbeidet bygger på kommunens og FNs klimamål, konkretisert i kommunens Grønn strategi – Klimastrategi for Bergen 2022–2030 og Grønn virksomhet – Klima- og miljøplan for Bergen kommunes virksomhet, og omfatter både utslippskutt, klimatilpasning og bevaring av naturmiljøet.

Tjenesteområdet omfatter også kommunens arbeid med prosjekter som fremmer gjenbruk, delemobilitet og ladeinfrastruktur, samt energieffektivisering og andre miljøtiltak som gjør Bergen kommune mer omstillingsdyktig. Det legges også til rette for samspill med innbyggerne og samarbeid med frivillige organisasjoner.

Arbeid for å gjøre byen mer robust i møte med mer ekstremvære, blant annet gjennom bedre overvannshåndtering (naturbaserte løsninger) inngår også i tjenesteområdet.

Fagfeltet ivaretas primært av Utviklingsavdelingen i Bymiljøetaten som forvalter det overordnede ansvaret for klimaarbeid i Bergen kommune, gjennom å organisere og koordinere aktiviteter innenfor klima, kartlegge tilstand og utarbeide kunnskapsgrunnlag. Bymiljøetaten står også ansvarlig for praktisk gjennomføring av mange klima- og miljøtiltak. Tjenesteområdet krever også bidrag fra og samarbeid med en rekke andre etater og avdelinger i kommunen.

Utvikling og utfordringer

Klimasårbarhetsanalyse for Bergen

Bymiljøetaten har overlevert Klimasårbarhetsanalyse for Bergen til politisk behandling. Analysen er blitt gjennomført som svar på forvaltningsrevisjonen «Klimarisiko – forebygging og beredskap» som poengterte at Bergen ikke har gjennomført noen helhetlig kartlegging av kommunens klimarisiko, og dermed ikke har en samlet oversikt over hvordan kommunen vil påvirkes av fysisk klimarisiko, overgangsrisiko og ansvarsrisiko. Analysen vurderer i tillegg risiko for kombinerte klimafarer og grenseoverskridende klimarisiko. Analysen viser at byen vil være utsatt for betydelig klimarisiko i årene frem mot midten og slutten av dette århundret. Alvorlighetsgraden vil avhenge av hvor raskt klimagassutslippene reduseres. Arbeidet med klimasårbarhetsanalysen er gjennomført i tett samarbeid med fagmiljøer i Bergen kommune, næringslivet og relevante forskningsmiljøer. Som del av arbeidet er det også gjennomført delutredninger av Menon Economics, Asplan Viak, CICERO og LEVA Urban Design.

Tilskuddsordning for miljøorganisasjoner og tilskudd til Klima- og miljøtiltak

Bymiljøetaten har lyst ut to tilskuddsordninger, en for miljøorganisasjoner og en med tilskudd til klima- og miljøtiltak. Frist var 19. mars og saken ble behandlet av Byrådet juni 2026. Bergen kommune har sendt ut tilsagnsbrev til tilskuddsmottakerne.

BUA (barn - unge - aktivitet) digitale kiosker: BUA-boksen er lansert

Bymiljøetaten og Etat for idrett har lansert BUA-boksen sammen med BUA, som er et helt nytt tilbud i Norge. BUA-boksen en delingsstasjon som er plassert i en park eller et idrettsområde der innbyggerne

kan låne utstyr gratis tilpasset aktivitetene det er tilrettelagt for på lokasjonen. Målet er å bidra til mer aktivitet, og særlig den helt spontane utfoldelsen, og samtidig sikre at kommunens anlegg kan brukes av alle, også de som ikke eier utstyr selv.

Det er satt ut BUA-bokser på den midlertidige Bystranden, Lynghaugparken, idrettsanlegget på Varden, Olsvik nærmiljøanlegg og på Slettemyren. Siden BUA-boksene ble lansert 28. april har 1 200 bergensere gjennomført 2 200 lån fra en BUA-boks. Siden BUA-boksen inviterer til aktiviteter som gjøres sammen med flere tror vi at flere enn 4 800 har hatt nytte av BUA-boksene.

Oppfølging av tiltak i klimabudsjett for 2026 og videreutvikling av klimabudsjett for 2027

Bymiljøetaten har hovedansvar for 13 prioriterte tiltak i klimabudsjettet for 2026. Arbeidet med tiltakene følger i hovedsak planlagt framdrift, men enkelte tiltak er forsinket.

Under strategi I, *Kutte direkte utslipp*, har etaten ansvar for tre mobilitetstiltak. Tiltakene følges opp som en del av ordinær drift. Arbeidet med enkelte tiltak har lavere framdrift enn planlagt, blant annet etablering av mobilpunkt og ladepunkt på offentlig vei, jf. omtale under tjenesteområde 08.

Under strategi II, *Sirkulere ressursene*, har etaten ansvar for fire tiltak som skal bidra til økt ombruk av materialer og masser. Tiltakene er langsiktige og krever samarbeid på tvers av fagområder og aktører. Arbeidet er startet opp, og flere av tiltakene er i en tidlig fase.

Under strategi III, *Bevare naturen*, har etaten ansvar for tiltak knyttet til gjenåpning av lukkede bekker og oppbygging av kompetanse innen naturrestaurering. Etaten arbeider med å styrke kompetansen om drift og vedlikehold av naturbaserte løsninger, inkludert gjenåpning av bekker. Arbeidet med naturrestaurering er startet opp, men er forsinket.

Under strategi IV, *Forberede for endring*, har etaten ansvar for fire tiltak knyttet til klimasårbarhetsanalyse, havnivåstigning, naturbaserte løsninger og klimarobuste offentlige arealer. Klimasårbarhetsanalysen er ferdigstilt. Oppfølgingen av arbeidet med havnivåstigning er startet opp, men er noe forsinket. Arbeidet med å bygge kompetanse på drift og vedlikehold av naturbaserte løsninger er også i en tidlig fase. Vurderinger av klimarobuste offentlige arealer inngår i relevante plan- og utbyggingsprosjekter.

Bymiljøetaten har koordinert arbeidet med forslag til tiltak i klimabudsjettet for 2027 som inngår i byrådets innstilling 1 til Handlings- og økonomiplan 2027-2030. som ble lagt frem i bystyrets møte i september.

Bærekraftig mat

Bergen fikk i 2024 støtte fra Miljødirektoratets ordning Klimasats til et toårig prosjekt knyttet til bærekraftig mat i kommunen. Prosjektet er godt i gang og det er blant annet blitt gjennomført veiing av matsvinn på barnehager og SFO. Arbeidet med å utforme en matpolicy for Bergen kommune er også påbegynt.

Kartlegging av naturtype

Bymiljøetaten skal gjennomføre ny naturtypekartlegging i Fana og Arna. Anskaffelsen planlegges gjennomført høsten 2026, mens selve kartleggingen skal gjennomføres i 2027. Prosjektet fikk opprinnelig en tildeling på 1,5 mill. fra Miljødirektoratet (Natursats), men det er nylig bekreftet en

økning på 0,5 mill. Økningen gir grunnlag for å gjennomføre en noe mer omfattende kartlegging enn opprinnelig planlagt.

Nøkkeltall for tjenesteområde

Indikator	2. tertial 2024	2. tertial 2025	2. tertial 2026
Hele kommunen – reduksjon av klimagassutslipp	-25 %	-25 %	-25 %
Kommunens egen virksomhet – samlet utslipp	2 551	2 551	2 459
Antall timer med høyt forurenset luft	1	0	

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett				
Tilskudd til ombrukssentral på Dokken	330	330	0	Tilskuddet ble utbetalt i februar.
Sum	**330**	**330**	**0**	
Nye tiltak				
Store Lungegårdsvann - prosjektering og gjennomføring - driftskonsekvens	70	70	0	Arbeidet pågår og driftskostnadene påløper som planlagt.
Sum	**70**	**70**	**0**	
Nye engangstiltak				
Pyrolyse, forprosjekt	1 000	1 000	0	Arbeidet med å anskaffe konsulenter til oppdraget pågår. Det forventes leveranse fra valgt konsulent innen årsskifte.
Miljøkartlegging av skogsbilveier	2 500	2 500	0	I byrådsak 256/26 “Overføring av landbruksoppgaver til myndighetsnivå 1 i Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett” er det foreslått at oppgaveløsing for landbrukveier blir overført fra Plan- og bygningsetatene til Avdeling for landbruk i Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett.Byrådsaken ble overført fra bystyremøte i september til bystyremøte i oktober. Tiltaket er ikke startet, i påvente av behandling av saken.Dersom midlene ikke medgår til formålet i 2026, blir det søkt om

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
				overføring av midlene til 2027, i sak om særskilt fondsavsetninger 2026.
Sum	**3 500**	**3 500**	**0**	
Kutt				
Reduksjon i prosjektmidler til eksterne og interne klimatiltak	-300	-300	0	Kuttet er effektuert
Kutt i kontingenter	-91	-91	0	Kuttet er effektuert
BBU omstrukturering av tilskuddsordninger	-293	-293	0	Kuttet er effektuert
Trygg sykkelparkering	-400	-400	0	Kuttet er effektuert
Sum	**-1 084**	**-1 084**	**0**	
Sum tiltak	**2 816**	**2 816**	**0**	

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Nye engangstiltak				
Prosjektering Hopsfossen	1 250	1 250	0	Arbeidet med prosjektering er sluttført.
Sum	**1 250**	**1 250**	**0**	
Sum tiltak	**1 250**	**1 250**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Klima og miljøtiltak	48 358	-4 971	43 387	43 395	-8
Sum	**48 358**	**-4 971**	**43 387**	**43 395**	**-8**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	0	0	0	0	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	0	0	0	8	-8	0,0 %
5-Byrådsavdeling for byutvikling	48 348	-4 971	43 377	43 377	0	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	10	0	10	10	0	0,0 %
Sum	**48 358**	**-4 971**	**43 387**	**43 395**	**-8**	**0,0 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for byutvikling forventer balanse på tjenesteområde 10D Klima og miljø.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**42 335**	**39 835**	**38 730**	**38 730**
Justert ramme		**43 387**	**39 568**	**38 463**	**38 463**
Sum Tekniske justeringer		**-40**	**0**	**0**	**0**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**39**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**-1**	**0**	**0**	**0**
		0	0	0	0
Forslag til ny ramme		**43 386**	**39 568**	**38 463**	**38 463**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Omstillingsdyktig kommune	Kutte i direkte klimautslipp	Andel elbiler av boligsonetillatelser	40,0 %	40,0 %	Andel el-biler i boligsonene utgjør 40%. Forventer en gradvis økning basert på utviklingen i den generelle el-bilandelen på Vestlandet.
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		0,0 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent			Viser til kapittel Status - sykefravær.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Bud. enighet Merknad 1.2	1.2 Miljøkartlegging: Det er behov for at Bergen kommune får oversikt over miljøkonsekvenser og skader på natur og miljø. Kartleggingen skal legge grunnlaget for ulovlighetsoppfølging, opprydding og eventuelle erstatningskrav. Den skal omfatte:- Gjennomgang av rapporter, dokumenter og bilder som omtaler/beskriver skader på miljø og natur- Prøvetaking og analyser av masser og vannkilder for å identifisere innhold av forurensede stoffer- Kartlegging av	Arbeidet er ikke satt i gang, da man har avventet politisk vedtak om overføring av landbruksoppgavermellom byrådsavdelinger. Saken var klar til behandling i bystyret i september 2026, men ble utsatt.

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
	potensielle konsekvenser for nærliggende naturområder, vernede områder og kulturminner.	
Bud. enighet Merknad 1.5	1.5 Rørbasert transport: I forbindelse med planene om karbonfangstanlegg i Rådalen, ber bystyret også om at BIR redegjør og vurderer mulighetene for rørbasert transport av Co2 fra anlegget til Northern Lights, eller direkte mot rørsystemet mot Nordsjøen.	BIR har på vegne av kommunen utarbeidet en helhetlig vurdering av rørbasert transport av CO2 fra et fremtidig karbonfangstanlegg i Rådalen til Northern Lights i Øygarden. På bakgrunn av en helhetlig vurdering av volum, kostnader, teknisk gjennomførbarhet, regulatorisk risiko og erfaringer fra sammenlignbare prosjekter, konkluderer BIR med at rørbasert transport av CO2 fra Rådalen til Northern Lights i Øygarden ikke er en hensiktsmessig løsning. Rørtransport fremstår som økonomisk krevende, lite fleksibel og forbundet med betydelig gjennomføringsrisiko. Det anbefales derfor at videre arbeid med karbonfangst i Rådalen baseres på fleksible transportløsninger med lavere investeringsrisiko, herunder transport med tankbil. Byrådet vil orientere bystyret om BIRs vurdering i løpet av 2026.

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Vedtatt	Totalprognose	Avvik	Estimert ferdigkvartal	Justert budsjett	Årsprognose	Forslag til bud.endr.
Klimatilpasning, tiltak		-	-	-	-	Løpende	957	957	0
Mobilpunkter og ladepunkter		-	-	-	-	Løpende	12 285	8 285	-4 000
Nesttunvassdraget (flomsikring)		IA	28 794	28 794	0	3.kv. 2031	3 509	4 103	594
Renere Havn - Prosjektkoordinator		IA	30 201	30 201	0	4.kv. 2034	1 636	1 636	0
Renere Havn - Vågen		IA	501 868	501 868	0	3.kv. 2030	25 996	22 520	-3 476
Store Lungegårdsvann	BY 105/22	211 900	170 053	170 053	0		265	265	0
Sum							**44 649**	**37 766**	**-6 882**

11A-Lærlinger

Om tjenesteområdet

Bergen kommune er en av de største lærebedriftene i Vestland og er godkjent i 18 ulike fag. Lærlingordningen skal bidra til økt rekruttering av fagarbeidere til kommunens virksomhetsområder. Ansvaret for fagopplæring ligger hos avdelingen Yrkesopplæring i HR Bemanning. Yrkesopplæring forvalter læreplassene og har ansvar for rekruttering og oppfølging av lærlinger.

Utvikling og utfordringer

Søkertallet til læreplasser varierer fra år til år og gjør at det stadig må gjøres tilpasninger i inntak og lærlingesammensetningen. I 2026 lyste Bergen kommune ut 135 læreplasser i elleve fag. Kommunen mottok 402 søknader innen søknadsfristen. Det var for få kvalifiserte søkere til helsearbeiderfaget og ernæringskokkfaget, og Bergen kommune lyste derfor ut ytterligere 26 læreplasser i disse fagene. I tillegg er 20 læreplasser reservert deltakere i prosjektet «Menn i helse».

I andre tertial startet 132 lærlinger i Bergen kommune. Av disse startet 74 i helsearbeiderfaget, 45 i barne- og ungdomsarbeiderfaget og 13 i andre fag enn helse- og oppvekstfag.

Bergen kommune legger også til rette for at egne ansatte kan ta fagbrev. Gjennom ordningen «Fagbrev på jobb», gir Yrkesopplæring rådgivning og oppfølging til fast ansatte assistenter som ønsker å gjennomføre fagbrev.

I 2026 tok Bergen kommune for første gang inn lærlinger gjennom modulstrukturert opplæring. Ordningen gir større fleksibilitet ved å dele opplæringen inn i mindre moduler som kan tilpasses den enkeltes kompetanse, erfaring og behov.

En viktig utfordring fremover blir å rekruttere flere kvalifiserte søkere til helse- og oppvekstfagene for å sikre tilgang på framtidige fagarbeidere i kommunens tjenester.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Kutt				
Tilpasning av antall lærlingstillinger	-400	-400	0	Antall lærlingstillinger som er lyst ut er tilpasset den nye budsjettrammen, og det forventes helårseffekt i 2026. Det ble lyst ut 133 stillinger i 13 fag med søknadsfrist 2. mars. I årets inntak er det en økning i antall søkere til barne- og ungdomsarbeiderfaget. Samtidig er det en nedgang i søkertallet til helsefagarbeiderfaget. Som et resultat av nedgang i søkermasse og for få kvalifiserte søkere er det lyst ut nye læreplasser i helsearbeiderfaget.

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Sum	**-400**	**-400**	**0**	
Inntektsendringer				
Økte inntekter - Yrkesopplæring	-700	-700	0	Inntektsendringen er innarbeidet i rammen. Det er tatt inn mange kandidater i ordningen, fagbrev på jobb, som gjør at det forventes helårseffekt i 2026.
Sum	**-700**	**-700**	**0**	
Sum tiltak	**-1 100**	**-1 100**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose	Avvik
Lærlinger - administrasjon	9 328	-1 502	7 826	7 282	544
Lærlinger	86 828	-28 682	58 146	58 146	0
Sum	**96 157**	**-30 184**	**65 973**	**65 429**	**544**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose inkl. tiltak	Avvik	Avvik i % av utgift
1-Byrådsleders avdeling	96 369	-30 184	66 185	65 641	544	0,6 %
2-Byrådsavdeling for finans	0	0	0	0	0	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	-212	0	-212	-212	0	0,0 %
Sum	**96 157**	**-30 184**	**65 973**	**65 429**	**544**	**0,6 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsleders avdeling melder om et mindreforbruk på 0,54 mill. på tjenesteområde 11A - Lærlinger. Mindreforbruket skyldes en vakant stilling ved administrasjonen i Yrkesopplæring. Det er foretatt ansettelse med oppstart i august.

11B-Arbeidsmarkedstiltak

Om tjenesteområdet

Bergen kommune har lange tradisjoner for å sysselsette personer i ulike arbeidsmarkedstiltak. De største tiltakene er språkpraksis og arbeidspraksis. Kommunen har valgt å sentralisere håndteringen av disse tiltakene.

Ansvaret ligger hos avdelingen Arbeidsinkludering i HR Bemanning. Arbeidsinkludering forvalter kommunens praksisplasser og har oversikt over alle som deltar i språk- eller arbeidspraksis til enhver tid.

Bergen kommune har også flere ansatte i tilrettelagte stillinger ved ulike arbeidssteder.

Utvikling og utfordringer

Språk- og arbeidspraksis

Arbeidsinkludering i HR Bemanning koordinerer språk- og arbeidspraksis i Bergen kommune på vegne av kommunen som arbeidsgiver.

Det har vært stor etterspørsel etter språk- og arbeidspraksis i 2026. Arbeidsinkludering samarbeider godt med enheter innen helse- og oppvekstsektoren om praksisplasser. Det har vært mer krevende å etablere praksisplasser innen administrative fagområder.

Per 31. august 2026 var det registrert 312 praksisløp i Bergen kommunes virksomhet. Av disse, står helse- og oppvekstsektoren, med 268 praksisløp, for størstedelen av praksisløpene.

En utfordring fremover, blir å skaffe tilstrekkelig mange praksisplasser og koble kandidater med relevante praksissteder. Arbeidsinkludering arbeider for flere samarbeidsavtaler med resultatenhetene for å gi en større bredde i kommunens praksistilbud.

Tilrettelagte stillinger

Arbeidsinkludering har ansvar for 25 ansatte i tilrettelagte stillinger. Dette er stillinger for personer med nedsatt arbeidsevne som mottar uføretrygd og som ønsker å delta i arbeidslivet.

I andre tertial har Arbeidsinkludering prioritert rekruttering og oppfølging av ansatte i tilrettelagte stillinger og arbeidssteder. Staten har vedtatt endringer i finansiering og organisering av varig tilrettelagt arbeid. Bergen kommune må derfor tilpasse hvordan tilbudet organiseres framover.

Ungdomsjobb

Arbeidsinkludering har fått ansvar for tiltaket «Ungdomsjobb». Tiltaket skal gi 50 ungdommer mellom 15 og 17 år, mulighet til å få arbeidserfaring og tjene egne penger gjennom faste deltidsstillinger i barnehager, skolefritidsordninger og sykehjem.

I andre tertial startet 30 ungdommer i tiltaket. Høsten 2026 vil ytterligere 20 ungdommer bli ansatt i tiltaket.

Pensjonistjobb

Arbeidsinkludering har fått ansvar for tiltaket «Pensjonistjobb». Tiltaket skal gi pensjonister mulighet til å bidra med verdifull erfaring og kompetanse gjennom ulike aktiviteter i kommunens barnehager.

Tiltaket har vært under planlegging i andre tertial, og stillingene skal lyses ut høsten 2026. Tilbudet starter i barnehagene og vil senere utvides til andre tjenesteområder.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Justere antall tilrettelagte stillinger (VTA)	-600	-600	0	Justeringen er innarbeidet i budsjettrammen. Stillingene var vakante ved inngangen til året, og det forventes derfor helårseffekt i 2026.
Sum	**-600**	**-600**	**0**	
Nye tiltak				
Ungdomsjobber	1 894	1 512	382	Det ble ansatt 30 ungdommer i den første rekrutteringsrunden til Ungdomsjobb. Ungdommene startet opp i sine faste stillinger i august/september. Det pågår en ny rekruttering av ytterligere 20 ungdommer, som har forventet oppstart i sine stillinger i oktober. Det beregnes derfor delårseffekt i 2026.
Sum	**1 894**	**1 512**	**382**	
Nye engangstiltak				
Nordnes Verksteder (pilotprosjekt)	500	0	500	
Sum	**500**	**0**	**500**	
Kutt				
Reduksjon i administrasjon i HR Bemanning	-900	-900	0	Reduksjonen er innarbeidet i budsjettrammen og effektuert i sin helhet. Det forventes helårseffekt i 2026.
Sum	**-900**	**-900**	**0**	
Sum tiltak	**894**	**12**	**882**	

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Varig tilrettelagt arbeid (VTA) - nye plasser	688	0	688	
Sum	**688**	**0**	**688**	
Sum tiltak	**688**	**0**	**688**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Sysselsettingstiltak / adm.	9 262	-400	8 863	8 363	500
Tilskudd til lønn for yrkes- / utviklingshemmede Arbeidsmarkedsbedrifter	5 032	-3 778	1 255	1 255	0
	18 742	0	18 742	18 742	0
Sum	**33 037**	**-4 177**	**28 859**	**28 359**	**500**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	11 661	-1 933	9 728	9 228	500	4,3 %
2-Byrådsavdeling for finans	2 313	-2 142	171	171	0	0,0 %
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	91	-102	-11	-11	0	0,0 %
4-Byrådsavdeling for barnehage og skole	0	0	0	0	0	0,0 %
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	230	0	230	230	0	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	18 742	0	18 742	18 742	0	0,0 %
Sum	**33 037**	**-4 177**	**28 859**	**28 359**	**500**	**1,5 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsleders avdeling melder om et forvent mindreforbruk på 0,5 mill. ved årsslutt for tjenesteområde 11B - Arbeidsmarkedstiltak. Mindreforbruket tilskrives refusjoner fra NAV pga. langtidsfravær og foreldrepermisjon hos avdeling for Arbeidsinkludering ved HR bemanning.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**32 384**	**33 384**	**32 884**	**31 884**
Justert ramme		**28 859**	**29 859**	**29 359**	**28 359**

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Sum Tekniske justeringer		**-3 000**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**-3 000**	**0**	**0**	**0**
		0	0	0	0
Forslag til ny ramme		**25 859**	**29 859**	**29 359**	**28 359**

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Budsj.avt.inkl KrF - Merknad 4	Varig Tilrettelagt Arbeid (VTA): Bystyret ber byrådet arbeide opp mot statlige myndigheter for å øke antallet tildelte VTA-plasser (varig tilrettelagt arbeid) til Bergen kommune i tråd med nasjonal budsjettenighet, og komme tilbake til evt. økonomiske konsekvenser i første tertialrapport.	Byrådet og representanter fra flere av de arbeidsmarkedsbedriftene som kommunen har eierinteresser i, er jevnlig i dialog med sentrale myndigheter med henblikk på bl.a. å øke antallet tildelte VTA-plasser til Bergen kommune. Ved inngangen til 2026 fikk Bergen 11 nye VTA-plasser, og som det er signert medfinansieringsavtaler for. For 2026 medførte de nye VTA-plassene en øket medfinansiering, denne økningen ble innarbeidet i revidert budsjett for 2026.
RevBud 2026 Merknad 2	RevBud merknad 2: Ansette folk utenfor arbeidslivet: Bystyret ber byrådet ansette personer som står utenfor arbeidslivet i deltidsstillinger for å jevne ut bemanningen i tjenestene til Bergen kommune.	Bergen kommune ansetter etter kvalifikasjonsprinsippet. Den som er best kvalifisert er den som skal bli ansatt. Det finnes noen unntaksregler for dette, som kan anvendes hvis man ønsker å ansette personer utenfor arbeidslivet. Unntakene er: • Øremerking av stillinger • Midlertidig ansettelse i inntil to år med lønnstilskudd uten utlysning • Fast ansettelse uten utlysning etter to eller tre år i traineeprogram • Bruk av skjønn Det er noen vilkår som må være oppfylt, for å kunne benytte seg av unntakene.

12-Kultur

Om tjenesteområdet

Kulturpolitikken skal bevare, formidle, utvikle og aktualisere kultur og kulturarv. Kultur er en samlende kraft som gir livsglede til den enkelte, bidrar til kreativitet og livskvalitet gjennom hele livsløpet, fra barnehage til sykehjem, og styrker demokratisk deltakelse i samfunnet.

Tjenesteområdet omfatter tilskudd til og utvikling av det profesjonelle kunstfeltet, kreative næringer, amatørkultur, museer, kulturhus og kunstnerstipender. Kommunen forvalter kunstprogrammer som sikrer formidlingsmuligheter og inntekter for profesjonelle kunstnere, samtidig som de gir barn, unge og eldre erfaringer med profesjonell kunst og kultur. Gjennom kulturskolen, bibliotekene og kulturhusene tilbyr kommunen et bredt spekter av kulturtilbud til innbyggerne. I samspill med kunst- og kulturfeltene, er kommunen en viktig støttespiller for å sikre at Bergen har et mangfoldig kulturtilbud av høy kvalitet som er tilgjengelig for alle.

Utvikling og utfordringer

Bergen kommune gir *tilskudd* til et bredt spekter av kulturvirksomheter for å sikre innbyggerne tilgang til kunst- og kulturopplevelser og mulighet til aktiv deltakelse i kulturlivet. Søknadsmengden til kommunens tilskuddsordninger er fortsatt høy og vitner om stor aktivitet i sektoren. Samtidig øker aktørenes behov for støtte som følge av vedvarende lønns- og prisvekst. Flere av ordningene med løpende søknadsfrist nærmer seg eller har brukt opp disponible midler allerede i andre tertial.

Den nye samordnede og forenklede driftsstøtteordningen for *amatørkulturfeltet* behandlet 244 søknader i 2025. Den samlede søknadssummen var over 18,9 millioner kroner, mens tilgjengelig budsjett var i underkant av 6,9 millioner kroner. Dette illustrerer et betydelig behov for støtte i amatørkulturfeltet.

Også blant *profesjonelle* kunstnere og kulturarbeidere er etterspørselen etter kommunale virkemidler økende. Søknadsmengden til de profesjonelle tilskuddsordningene har økt med over 15 prosent siden 2025.

Kommunens stipendordninger til profesjonelle kunstnere og kulturarbeidere ble tildelt i andre tertial. I 2026 ble det behandlet 360 søknader, fordelt på 71 søknader til etableringsstipend, 153 til kulturstipend og 136 til arbeidsstipend. Totalt ble 4,9 millioner kroner fordelt til 66 kunstnere og kulturarbeidere. Ordningen ble styrket i 2026 ved at antallet arbeidsstipend økte fra syv til ni.

Markedsdagen for *Den kulturelle skolesekken* (DKS) ble arrangert på Fana kulturhus og hadde nok en gang rekordhøy påmelding fra utøvere som tilbyr kunst- og kulturproduksjoner til elever i skolen. Arrangementet har etablert seg som en viktig møteplass for utøvere, skolekontakter, elever og DKS-administrasjonen. Et sentralt mål er å sikre elevmedvirkning når skolene velger kulturprogram gjennom skoleåret.

I 2025 gjennomførte Bergens *kulturelle spaserstokk* 320 arrangementer ved 85 mottakersteder. Elleve av de 21 turnerende programmene var nye av året. Til sammen deltok 45 profesjonelle utøvere og skapte over 10 000 kunst- og kulturopplevelser. I tillegg deltok om lag 600 publikummere på konserten som ble arrangert i samarbeid med Generasjonsfestivalen. I desember samarbeidet kommunen med Den Nationale Scene om 15 julekonserter ved kommunens mottakersteder.

I august ble det tredje kunstverket i satsingen «*Kvinner på sokkel*» avduket i Nygårdsparken. Skulpturen *Nyttehender* (2026), skapt av Sofie Hviid Vinther, hedrer forfatteren Torborg Nedreaas og bidrar til å synliggjøre betydningsfulle kvinner i byens historie.

Vedlikehold av kunst i offentlige rom har i andre tertial omfattet konservering, sikring og reparasjon av flere kunstverk. Blant tiltakene er rensing og polering av stålskulpturen av Olav Kyrre, fjerning av tagging på *Åpne hender* ved Bygarasjen, samt rensing og voksing av *Dansk pige* i Byparken og bystene av Audun Hetland, Claus Fasting og Kristian Bing.

Sentralbadet Scenekunsthus er nå formelt overtatt av Bergen kommune, og primærbrukerne Bergen Internasjonale Teater og Carte Blanche har flyttet inn. Frem mot åpningen i mars 2027 skal bygget prøvedriftes i samarbeid mellom kommunen og brukerne.

Byggeprosjektet for *Det Hanseatiske Museum* er også ferdigstilt. Arbeidet med de nye utstillingene pågår for fullt, og Museum Vest planlegger innflytting etter årsskiftet. Deretter følger en periode med prøvedrift før åpningen i april 2027.

Kommunen har videreført dialogen med Øyrane Torg om etablering av en *ny bibliotekfilial i Indre Arna*, og partene nærmer seg enighet om en leieavtale. Tilrettelegging av lokalene starter når de blir ledige ved årsskiftet, med ambisjon om åpning før sommeren 2027.

I perioden har bystyret vedtatt å omdisponere midlene som tidligere var avsatt til konseptvalgutredning for *Troldhaugen*. Midlene skal benyttes til tiltak i villaen, og oppdraget er gitt til Etat for bygg og eiendom.

Bergen kommune deltok i juni på Hansadagene i Stargard i Polen. Her presenterte ordføreren restaureringsarbeidet ved Det Hanseatiske Museum for representanter fra en rekke hansabyer og inviterte til gjenåpningen i april 2027. Samtidig ble en av Bergen kommunes ungdomsrepresentanter valgt inn i styret for YouthHansa.

I forbindelse med *750-årsjubileet for Magnus Lagabøtes bylov* inviterte ordføreren 22. september til en offentlig mottakelse i Håkonshallen. Byloven ble etter all sannsynlighet vedtatt her i 1276, og markeringen ble lagt til Middelalderuken, der bylovens historie og betydning også sto sentralt under konferansen *Bylov og byliv* i regi av Middelalderklyngen.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett				
Etablering av Kulturkvartalet - Justering estimat tilskudd til husleie	1 000	1 000	0	Innarbeidet i kvartalsvise utbetalinger til tilskuddsmottaker.
Prosjektleder Sentralbadet scenekunsthus	-250	-250	0	Prosjektlederstilling utgått i 2025, innarbeidet i vedtatt budsjett.

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Sommerleir for skoleelever (engangstiltak 2025) budsjettavtale	1 600	1 600	0	Innarbeidet i vedtatt budsjett
Sum	**2 350**	**2 350**	**0**	
Nye tiltak				
Kultursommerjobb for ungdom	1 000	1 000	0	Søkbar tilskuddsordning.
Stiftelsen Bergen Nasjonale Opera (889288892)	1 000	1 000	0	Innarbeidet i kvartalsvise utbetalinger til tilskuddsmottaker.
Økt husleie - Carte Blanche og BIT Teatergarasjen	600	600	0	Innarbeidet i kvartalsvise utbetalinger til tilskuddsmottaker.
Institusjoner med delt tilskuddsansvar	1 429	1 429	0	Tilskudd utbetales i tråd med vedtak.
Bergen nasjonale veteranskipshavn	425	425	0	Tilskudd utbetalt i tråd med budsjettvedtak.
Kunster- og arbeidsstipend	3 300	3 300	0	Byrådet foreslår å slå sammen kunstner- og arbeidsstipend (kr. 3,3 mill.) sammen med etableringsstipend (kr. 1,6 mill.) i en ordning på kr. 4,9 mill. som heter Arbeids-, kultur- og etableringsstipendfor å sikre noe større fleksibilitet utfra søknadsmassen. Stipend vedtas og utbetales på høsten.
Bergen internasjonale filmfestival AS (980555704)	500	500	0	Innarbeidet i halvårlige utbetalinger til tilskuddsmottaker.
Spillkultur (932 433 605)	600	600	0	Innarbeidet i halvårlige utbetalinger til tilskuddsmottaker.
Budsjettavtale (BNKI) HØP 2026-2029	500	500	0	Innarbeidet i halvårlige utbetalinger til tilskuddsmottaker.
Stiftelsen nye Fyllingsdalen teater (998391970) - Nytt teaterhus i Fyllingsdalen	4 000	4 000	0	Innarbeidet i kvartalsvise utbetalinger til tilskuddsmottaker.
Bibliotekfilial Arna / Bua utlånssentral i Arna	4 300	4 300	0	Tiltaket forventes etablert i 2026. Hovedtyngden av kostnader 2026 er knyttet til etableringskostnader (inventar og utstyr).
Bergen Kommunale Kystkultursenter AS (990031487)	200	200	0	Tilskudd utbetalt i tråd med budsjettvedtak.
Grieg internasjonale korfestival (986696059)	46	46	0	Tilskudd utbetalt i tråd med budsjettvedtak.
Stiftelsen Lenken. Gestapohuset og Espeland fangeleir (881585952)	700	700	0	Innarbeidet i kvartalsvise utbetalinger til tilskuddsmottaker.
Vestlandske teatersenter (933878457)	200	200	0	Tilskudd utbetalt i tråd med budsjettvedtak.
Det Hanseatiske Museum - driftskonsekvens åpning	700	700	0	Innarbeidet i halvårlige utbetalinger til tilskuddsmottaker.
Etableringskostnader - Sentralbadet scenekunsthus	1 700	1 700	0	Tilskudd utbetalt i tråd med budsjettvedtak.

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Sum	**21 200**	**21 200**	**0**	
Kutt				
BNKI nivå 1	-500	-500	0	Innarbeidet i vedtatt budsjett.
Budsjettreduksjon Etat for bibliotek og kultur	-2 700	-1 350	-1 350	Etat for bibliotek og kultur ble etablert i 2025, og ny organisasjon er implementert i 2026. Det forventes ikke at full økonomisk effekt av organisasjonsendringen realiseres inneværende år.
Kultursommerjobb for ungdom	-1 700	-1 700	0	Tiltaket avviklet, og erstattet med søkbar ordning.
Reduksjoner tilskuddslisten	-8 612	-8 612	0	Tilskudd er redusert i tråd med vedtatte kutt.
Kulturaktivitet i byrom og Kulturpaviljongen i Nygårdsparken	-1 000	-1 000	0	Tiltaket er avviklet.
Budsjettavtale (BNKI) HØP 2026-2029	50	50	0	Innarbeidet i vedtatt budsjett.
Bergen kulturskole - redusert bruk av eksterne lokaler ordinær undervisning	-220	-220	0	Innarbeidet i vedtatt budsjett.
Sum	**-14 682**	**-13 332**	**-1 350**	
Nye engangstiltak				
Budsjettavtale (BNKI) HØP 2026-2029	7 141	7 141	0	Tilskudd utbetales i tråd med budsjettvedtak.
Skolemuseet - Bymuseet i Bergen: Leie av magasin	225	225	0	Innarbeidet i kvartalsvise utbetalinger til tilskuddsmottaker.
EBE - inntektstap husleie	11 800	11 800	0	Inntektsreduksjon for Kode 1 og Kode 4 er innarbeidet i årsbudsjettet til Etat for bygg og eiendom, og husleien er redusert tilsvarende.
Budsjettreduksjon / omdisponeringer BNKI nivå 1	-4 850	-4 850	0	Forventes realisert.
Griegkvartalet	1 000	1 000	0	Innarbeidet i kvartalsvise utbetalinger til tilskuddsmottaker.
Badstu på resept	300	300	0	Søkbar tilskuddsordning.
Sum	**15 616**	**15 616**	**0**	
Effektivisering				
Bergen kulturskole - endret tjenestetilbud	-2 000	-1 000	-1 000	Det forventes ikke realistisk å oppnå full effekt av tiltaket økt andel gruppeundervisning inneværende år. Det for høsten 2026 lagt til grunn at pris for deltagelse ligger inntil 25% under pris for ordinær elevplass.
BNKI nivå 1	-960	-960	0	Tiltaker er innarbeidet i vedtatt budsjett.
Sum	**-2 960**	**-1 960**	**-1 000**	
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	-1 677	-1 677	0	Endringen er innarbeidet i årsbudsjettet og aktiviteten tilpasses til dette

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Sum	**-1 677**	**-1 677**	**0**	
Sum tiltak	**19 847**	**22 197**	**-2 350**	

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Nye engangstiltak				
Raftostiftelsen (877155102) - ekstraordinært tilskudd	1 000	1 000	0	Utbetalt i sin helhet i tråd med vedtak.
Stiftelsen seilskipet Statsraad Lehmkuhl (956330874)l - ekstraordinært tilskudd vedlikehold	1 500	1 500	0	Utbetalt i sin helhet i tråd med vedtak.
Sum	**2 500**	**2 500**	**0**	
Sum tiltak	**2 500**	**2 500**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Barnas hus	5 815	-36	5 778	5 778	0
Andre aktivitets- og velferdstilbud for barn og unge	13	-13	0	0	0
Ungdomshus og fritidsklubber.	39 818	-6 088	33 729	33 729	0
Barne- og ungdomskulturtilskudd	37 398	-8 329	29 070	29 070	0
Sommerleirene	5	0	5	5	0
Vitensenter	6 679	0	6 679	6 679	0
Bergen offentlige bibliotek	117 149	-20 670	96 479	96 307	172
Kulturhistoriske museer	49 316	-151	49 165	49 165	0
Kulturvern	16 754	-103	16 651	16 651	0
Kunstmusèer	75 985	0	75 985	75 985	0
Scenekunst	29 274	-5 001	24 273	24 273	0
Musikk	41 586	-443	41 143	41 143	0
Visuell kunst	18 912	-473	18 439	18 439	0
Film	9 849	0	9 849	9 849	0
Litteratur	4 738	-1	4 737	4 737	0
Tverrestetisk	13 100	-1	13 099	13 099	0
Ymse kunstformidling	2 231	0	2 231	2 231	0
Kulturbasert næring	1 054	0	1 054	1 054	0
Musikk og kulturskole	88 790	-23 885	64 905	64 905	0
Tilskudd til andres kulturbygg	10 650	-1	10 649	10 649	0
Flerkulturelt kulturtilbud / BIKS	3 783	0	3 783	3 783	0
Seniorkultur	10 126	-1 998	8 128	8 128	0

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Kulturtilbud utv. hemmede	8 839	-1 437	7 402	7 907	-505
Øvrig kulturaktivitet	70 540	-9 788	60 752	63 169	-2 417
Kommunale kulturbygg	110 795	-27 940	82 855	80 085	2 770
Bygg bibliotek	16 847	-2 994	13 853	13 853	0
Museumsbygg	15 055	-29 083	-14 029	-15 079	1 050
Sum	**805 102**	**-138 436**	**666 666**	**665 596**	**1 070**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	1 079	-3	1 076	1 076	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	90 211	-49 366	40 845	37 025	3 820	4,2 %
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	5	0	5	5	0	0,0 %
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	0	0	0	0	0	0,0 %
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	704 663	-84 067	620 597	623 346	-2 750	-0,4 %
90-Fellesposter - bykassen	9 144	-5 000	4 144	4 144	0	0,0 %
Sum	**805 102**	**-138 436**	**666 666**	**665 596**	**1 070**	**0,1 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett forventer et merforbruk på 3 mill. på tjenesteområde 12 kultur.

Etat for bibliotek og kultur ble etablert i 2025, og ny er organisasjon implementert i 2026 . I tråd med føringer i budsjettet, er målet med organisasjonsendringen å effektivisere drift på kulturfeltet og gjøre tjenestene mer brukervennlige. Det forventes ikke at full økonomisk effekt av organisasjonsendringen realiseres inneværende år og byrådsavdelingen forventer et merforbruk på 3 mill. på tjenesteområde 12 i 2026. Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett har iverksatt ytterligere tiltak uavhengig av tjenesteområde for å motvirke et forventet merforbruk ved Etat for bibliotek og kultur.

Byrådsavdeling for finans melder et mindreforbruk på tjenesteområde 12 Kultur på 3,8 mill.

Nye leieavtaler, KODE Siljustøl m.fl. og prisjustering av eksisterende leieavtaler gir en økt inntekt i 2026.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	**Tiltakstype**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Opprinnelig vedtatt ramme		**650 419**	**645 078**	**646 053**	**634 153**
Justert ramme		**666 666**	**645 015**	**645 990**	**634 090**
Sum Tekniske justeringer		**-1 079**	**-1 079**	**-1 079**	**-1 079**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**617**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**-462**	**-1 079**	**-1 079**	**-1 079**

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
EBE - økte inntekter fra utleie av kommunale bygg og grunn	Inntektsendringer	-3 800	0	0	0
Nye tiltak og realendringer		**-3 800**	**0**	**0**	**0**
Forslag til ny ramme		**662 404**	**643 936**	**644 911**	**633 011**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Attraktiv og vekstkraftig by	Flere medlemmer, deltagere og publikummere	Antall besøk på kunst og kulturinstitusjoner i Bergen	2 200 000		Dette budsjettmålet rapporteres ved årsslutt
		Antall besøkende bibliotek	1 200 000	703 854	
		Antall medlemmer i barne og ungdomsorganisasjoner som mottar driftstilskudd	21 500	18 088	Dette rapporteres i T2
		Antall publikummere på arrangement med tilskudd fra ordningen for profesjonelle	45 000		Dette budsjettmålet rapporteres ved årsslutt
	Investere i barn og unges oppvekst og fremtid	Antall barnehagebesøk på bibliotekene	110	114	
		Antall besøk åpne ferietilbud i skoleferie	7 320		Alle ferier, også høst og vinter
		Antall deltagere i kulturskolens breddeprogram	250	180	Breddeprogrammet Kulturkarusell, som foregår i SFO, har vært finansiert av Skoleetaten med 1.5mill fra 2017 til den i sin helhet ble kuttet i budsjettet for 2025 og fremover. Vi har beholdt Kulturkarusell på et sparebluss i 2025 og vår 2026. Midler fra Udir til gjenopprette noe av dette vil slå ut på denne indikatoren i senere tertialrapporter.
	Investere i og utvikle kunst og kultur	Antall arrangement som leder frem til kulturbysøknad for 2036	1	2	
		Antall kommunale offentlige kunstverk som vedlikeholdes	5	5	
	Verdiskaping i organisasjoner og frivillighet	Antall bydelsvise aktivitetsoversikter - digitale eller fysiske	10		
		Antall frivillige kulturskoler i kommunale kulturbygg	11		
		Antall kulturdager, mønstringer og strøksmarkeringer med frivillige som ressurs	12		Ikke deltakertall, men antall konsepter. Deltakertall ligger i indikatoren under.

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
		Antall lavterskel presentasjoner for amatørkultur (Nytt tiltak)	7		Programslipp, Markeder, messer, - slik at frivillighet får økt rekruttering, både kultur og annen. Konkret liste over arrangementer.
Kommunen som grunnmur gjennom livet	Aktive eldre, eldre som ressurs	Antall læringstilbud innen håndverkstradisjoner av frivillige eldre i regi kulturetaten og de kommunale frivilligsentralene. (Nytt tiltak)	7		Særlig fokus på eldre menn. Evt. reperasjons-tilbud. Scenografi? Dugnadsgjeng på kulturbygg.
		Antall møteplasser for eldre i regi eller i byggene til Etat for bibliotek og kultur	21		
	Gode anlegg og bygg for aktivitet	Antall av ungdomskolekretser med med kommunale lokaler tilgjengelig gjennom aktiv kommune (Nytt tiltak)	22		
		Antall besøk i kommunale kulturbygg	570 000		Gjelder kulturbyggene i 4 kulturkontorene
		Antall ulike frivillige organisasjoner i kommunale kulturbygg	500		
Omstillingsdyktig kommune	Løsninger for klima og miljø	Etablere utstyrsbank og/eller instrumentbank i regi kultur og biblioteketaten	4		Felles: Både interne og eksterne
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Andel vikarkjøp av totale vikarutgifter	0,0 %		
		Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		0,1 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent		6,00	Viser til kapittel "Status - sykefravær" i statusbeskrivelse.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Bud. Enighet Merknad 10.6	10.6 Tellevik Kystfort langsiktig leieavtale: Bystyret ber byrådet inngå en langsiktig festeavtale med Tellevik Kystfort, i tråd med initiativtakernes ønske. Samtidig ber	Etat for bygg og eiendom har informert Tellevik Kystfort om at de kan søke om lovliggjøring av byggene. Utkast til ny leieavtale er oversendt Tellevik Kystfort.

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
	bystyret byrådet arbeide med å få legalisert tiltakene.	
Bud. Enighet Merknad 4.1	4.1 Circus Balance: Bystyret ber byrådet med bakgrunn i tilskudd til Circus Balance, jobbe opp mot statlig og fylkeskommunal myndighet for å sikre at sirkuset blir Norges nasjonale kompetansesenter for sirkuskunst.	Bergen kommune går nå gjennom kommunens støtteordninger og praksis knyttet til ulike undervisnings- og opplæringstilbud innen kunst- og kulturfeltet. Som en del av dette arbeidet vurderes blant annet bakgrunnen for at enkelte tilbud, som teaterskoler, mottar kommunal støtte, mens andre kunstfaglige opplæringstilbud, herunder danseskoler, ikke gjør det. Spørsmålet om satsing på et nasjonalt kompetansesenter for sirkuskunst må ses i sammenheng med denne gjennomgangen. Byrådet mener det er viktig å sikre en helhetlig og prinsipiell vurdering av hvordan kommunen skal forholde seg til ulike kunstfaglige opplærings- og kompetansemiljøer, slik at likeartede tilbud vurderes etter de samme prinsippene. Det videre arbeidet med et kompetansesenter for sirkuskunst er stilt i bero i til resultatene av den pågående gjennomgangen foreligger. Byrådet vil komme tilbake til saken når dette arbeidet er ferdigstilt. Dette innebærer ikke en nedprioritering av sirkuskunsten som kunstfelt, men er et uttrykk for at saken må behandles innenfor en større og mer helhetlig kulturpolitisk ramme.
Bud. Enighet Merknad 4.2	4.2 Korps og kor på Wergeland: Bystyret viser til at korps og kor i Bergen mangler egnede lokaler for øving og fremføring, og ber byrådet følge opp lokalt initiativ på Mindemyren, Wergeland Kultursenter.	Organisasjonen Wergeland kulturarena er nå etablert og de har en leieavtale i det gamle NRK-bygget på Minde frem til 31.januar 2027. Wergeland Kulturarena ble offisielt åpnet 22. april.
Bud. Enighet Merknad 4.3	4.3 Landås bibliotek: Bystyret ber byrådet vurdere hvorvidt biblioteket på Landås på sikt kan flyttes til mer hensiktsmessige lokaler og involvere brukere samt lokalbefolkningen i vurderingsprosessen.	Lokalene på Bergen inkluderingssenter blir ikke fristilt før ved årsskiftet, og biblioteket vil derfor flyttes første kvartal 2027.
Bud. Enighet Merknad 4.4	4.4 Nasjonal veteranbåthavn: Nasjonal veteranbåthavn blir arbeidet videre med, med hensikt om å etablere den i historisk miljø på Bradbenken. Bystyret ber byrådet ha en dialog med Bergen Havn for å jobbe for en hensiktsmessig plassering i Vågen for veteranskipene, inntil endelig etablering av nasjonal veteranbåthavn.	Dagens løsning med plassering innerst i Vågen videreføres til det eventuelt gjøres en ny avtale med Bergen Havn.
Bud. Enighet Merknad 4.5	4.5 Nytt teaterhus i Fyllingsdalen: Bystyret ber byrådet kontakte Vestland fylkeskommunen og Kulturdepartementet for å i tråd med bevilgning til teaterbygg fra kommunen, sikre statlig og fylkeskommunal medvirkning til nytt teaterhus i Fyllingsdalen.	Det er fremdeles god dialog med Vestland fylkeskommune knyttet til teaterhus i Fyllingsdalen.

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Bud. Enighet Merknad 4.7	4.7 Veteranbåthavn og Sjødampsprøite: Bystyret viser til tilskudd gitt Veteranbåthavnen og Sjødampsprøite, der sistnevnte prioriteres i statlig SAVOS ordning, og at bystyret gir tilsvarende tilskudd på 700.000,- kr. som øremerkes denne. Samlet støtte blir 1,4 millioner. Dette for å rekke at Bergens eldste skute kan rekke Fjordsteam august 2026.	700 000 kroner ble bevilget til Sjødampsprøite 1 over ordningen Tilskudd til sikring og istandsetting av fredede eller vernede fartøy 2026.
Budsj 2026 Vedtakspkt. 10 f)	Bystyret ber byrådet om å starte arbeidet med å erstatte den eksisterende tilsynsordningen på skoler med vertskapsroller og brukerbasert egentilsyn. Byrådet bes komme tilbake til bystyret i Revidert budsjett/1. tertialrapport 2026 med oppdaterte anslag på frigjorte midler fra eksisterende ordning, kostnader relatert til oppgradering av låse- og adgangssystemer, kostnader for tilgjengeliggjøring av flere rom og arealer gjennom Aktiv kommune, samt kostnader ved foreslåtte nye vertskapsrolleavtaler.	Byrådet har startet arbeidet med å erstatte den eksisterende tilsynsordningen på skole med enten vertskapsroller eller brukerbasert tilsyn. Det arbeides med å avklare ved hvilke skoler det er behov for vertskapsroller, og hvor det ligger til rette for brukerbasert tilsyn. Byrådet er i dialog med noen skoler om muligheten for å pilotere alternative tilsynsordninger for å høste nyttige erfaringer før en større utrulling til flere skoler.
Budsj 2026 Vedtakspkt. 18	Bystyret ber byrådet undersøke muligheten for å tilgjengeliggjøre tredjeetasje i Vågsallmenningen 12 for bruk av Galleri 3,14.	Etat for bygg og eiendom er i dialog med Galleri 3,14 om eventuell bruk av tredjeetasje i Vågsallmenningen 12.
Budsj 2026 Vedtakspkt. 19	Bystyret ønsker å opprette et samlet kulturnæringsfond, og oppkapitalisere dette med investeringsmidler. Bystyret ber byrådet gå i dialog med kulturnæringsfeltet og i løpet av 2026 fremme en sak for bystyret om hvordan dette kan gjennomføres.	Det er satt av investeringsmidler til fond for kreative næringer i forslag til budsjettet for 2027. Innretningen for bruk av midlene vil jobbes med i 2027.
RevBud 2026 Merknad 17	RevBud merknad 17: Bevegelige kulturminner: Bergensområdet er verdensledende på bevegelige kulturminner (båt, yrkesredskap, buss og bil). Dette drives fram av stor dugnadsinnsats og frivillighet. Fjordsteam manifesterer dette med både den maritime delen, men også med kjøretøy på land i tilstøtende arrangementer. Byrådet bes om å støtte denne frivilligheten gjennom å støtte opp under både festivalen, men også de permanente tiltakene som den nasjonale veteranskipshavnen. I ordinært budsjett ble Sjødampsprøite 1 prioritert. I revidert legger Bystyret inn midler til leie for båtene til Bergen havn, samt midler til forstudie av å benytte skur 8 for veteranbåthavnen og som et framtidig treffpunkt mellom landverts og sjøverts bevegelige kulturminner.	Byrådet er enige i at det er viktig å støtte den frivillige arbeidet som gjøres på dette kulturminnefeltet. I forslaget til HØP 2027-2030 har byrådet foreslått en økning i tilskudd på feltet, sammenlignet med vedtatt HØP 2026-2029.

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
RevBud 2026 Merknad 19	RevBud merknad 19: Bystyret mener at et eventuelt bibliotektilbud ved Inkluderingssenteret bør vurderes videreført, helt eller delvis, også dersom det etableres et nytt bydelsbibliotek på Slettebakken.	Bibliotektilbudet i bydelen i sin helhet vil vurderes når det er gjort et konseptvalg for Slettebakken skole.

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	**Saksref.**	**Godkj.vedtak**	**Vedtatt**	**Totalprognose**	**Avvik**	**Estimert ferdigkvartal**	**Justert budsjett**	**Årsprognose**	**Forslag til bud.endr.**
Bergen kulturskole - prosjektutvikling	0	IA	5 000	5 000	0	4.kv. 2027	2 500	0	-2 500
Bergen offentlige bibliotek - utbedring av tak	0	IA	21 000	21 000	0	4.kv. 2027	17 000	17 000	0
Det Hanseatiske museum - restaurering Finnegården 1A	BY 264/18	337 900	657 000	547 503	109 497	4.kv. 2026	51 400	47 400	-4 000
Det Hanseatiske museum - utstilling	BY 5/25	80 270	80 270	80 270	0	1.kv. 2027	25 000	25 000	0
ENØK-prosjekter		-	-	-	-	Løpende	517	517	0
Hovedbiblioteket, oppgradering tekniske anlegg	BY 312/23	93 500	93 500	93 500	0	4.kv. 2026	25 600	25 600	0
Kulturhuset Danckert Krohn - restaurering og ombygging	BY 45/21	95 800	198 147	196 147	2 000		7 298	5 298	-2 000
Kunstinnkjøp	BY 22/343	-	-	-	-	Løpende	572	572	0
Kunstnerisk utsmykning	2026/149225-2	-	-	-	-	Løpende	4 194	1 150	-3 044
Kvinner på sokkel	BY 22/343	-	-	-	-	Løpende	3 525	1 270	-2 255
Led-belysning kommunale bygg	0	-	-	-	-	Løpende	246	246	0
Mindre bygginvesteringer - sekkepost		-	-	-	-	Løpende	5 356	6 359	1 003
Oppgradering KODE 1	UFKN 15/22	IA	31 000	31 000	0	Ferdig	7 786	4 651	-3 135
Sentral korreksjon		-	-	-	-	Løpende	-59 622	-59 622	0
Sentralbadet scenekunsthus	BY 20/21	730 600	829 956	829 956	0	3.kv. 2026	215 524	189 224	-26 300
Troldhaugen - oppgraderingstiltak		IA	7 041	7 041	0	Ferdig	7 000	7 000	0
Sum øvrige prosjekter							78	78	0
Sum							**313 975**	**271 743**	**-42 232**

13-Idrett

Om tjenesteområdet

Idrett styrker sivilsamfunn, bedrer folkehelsen og skaper aktive og inkluderende lokalsamfunn. Innen idretten møtes folk på tvers av alder og sosiale grupper, noe som bygger samfunn og motvirker ensomhet.

Tjenesteområdet omfatter aktivitetsutvikling innen idrett, frivillighet, og utbygging, drift og bruk av idrettsanlegg. Gjennom gratis bruk av kommunale idrettsanlegg, arrangementsutvikling, relevante tilskuddsordninger og omfattende samarbeidstiltak legges det til rette for egenorganisert fysisk aktivitet, og bredde- og toppidrett i Bergen.

Utvikling og utfordringer

Bergen kommune investerer i barn og unges oppvekst ved å styrke tilgjengeligheten til idrett og fysisk aktivitet, blant annet gjennom Fysak-tilbudene. Fysak Åsane gjenåpnet fullstendig 6. oktober etter brannen i vinter, bl.a. med et nytt e-sportrom.

BUA er et tiltak som bidrar til å redusere økonomiske barrierer for fysisk aktivitet og deltakelse i organisert idrett. Lokasjon i Arna til en ny BUA er avklart – den vil komme i Utløbakken 4, i bygget til Arna helseheim.

Arbeidet med ny kommunal idrettsplan pågår. Planen skal legge langsiktige føringer for utviklingen av både aktivitetstilbud og anlegg, og bidra til en helhetlig satsing på idrett og fysisk aktivitet i Bergen.

Idrettsanlegg

Arbeid er påbegynt med å sjekke tilstanden på en del av lysanleggene som Etat for idrett forvalter, da disse begynner å bli av eldre dato. Det har blitt gjennomført undersøkelser i to omganger hvor lysanlegg på hhv. 8 lokasjoner blitt undersøkt og deretter en runde hvor det ble sjekket tilstand på 6 anlegg til. Rapportene fra disse lysanleggene foreligger, og utbedringer er foretatt på grunnlag av denne. Den generelle tilstanden som fremkommer av rapportene, taler for at en bør fortsette med tilsvarende kontroller på flere anlegg, frem til en når et punkt på prioriteringslisten, hvor den generelle tilstanden er akseptabel.

Det skjer en stor utvikling i kunstgressbransjen, hvor det stadig vekk kommer nye produkter uten ifyll av plast. Bergen kommune deltar aktivt i denne utviklingen, og kjøper stadig inn nye systemer. Siden T1 2026, har det blitt lagt en bane (Liland 1) med pilotgranulat bestående av Malmfuru i samarbeid med NFF. Å være en foregangsaktør medfører en viss risiko omkring hvordan banene vil oppføre seg over lengre tid. Leverandørene har gjort tester i laboratorium i forkant, men med ulike klimatiske forhold vil dette aldri bli helt presist. Det er også mye nybrottsarbeid når det kommer til driften av nye kunstgress-systemer, også her har Bergen kommune god dialog med leverandørene rundt erfaringsinnhenting og testing av ulike driftsmetoder med ulike former for utstyr.

I svømmehallen på Garnes ble det i første halvår 2026 testet ut en betalingsløsning for billettsalg som er basert på at man skanner en QR kode med mobilen ved ankomst svømmehallen. Derfra styres man inn på kommunens billettside for billettkjøp. Dette har fungert tilfredsstillende og er forlenget ut 2026 i

første omgang. Det er til vurdering om løsningen skal utvides til andre lokasjoner i løpet av 2027, dette innenfor gjeldende regel og lovverk.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett				
Tilskudd til Bjarg IL i forbindelse med bygging av Bjarg Arena - rentekostnader kortsiktige lån	258	258	0	Tilskudd overføres i tråd med budsjettvedtak.
Sum	**258**	**258**	**0**	
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	5 226	5 226	0	Endringen er innarbeidet i årsbudsjettet og aktiviteten tilpasses til dette
Sum	**5 226**	**5 226**	**0**	
Nye tiltak				
Nye driftskonsekvenser av investeringer idrett	1 886	1 886	0	Innarbeidet i vedtatt budsjett.
Budsjettavtale (BNKI) HØP 2026-2029	500	500	0	Tilskudd overføres i tråd med budsjettvedtak.
Bibliotekfilial Arna / Bua utlånssentral i Arna	1 700	1 700	0	Ny BUA Arna åpner i høst i Arna helseheim.
Fysak Loddefjord	6 000	4 000	2 000	Fysak åpner primo 2027.
Støtte til private / klubbeide anlegg	1 722	1 722	0	Innarbeidet i vedtatt budsjett.
Trond Mohn games	1 000	1 000	0	Tiltak gjennomføres i tråd med budsjettvedtak.
Sykkelkids	900	900	0	Tiltak gjennomføres i tråd med budsjettvedtak.
Tilskudd til realisering av Bjarg Arena (engangstilskudd)	-3 800	-3 800	0	Utgående engangstiltak.
Sum	**9 908**	**7 908**	**2 000**	
Nye engangstiltak				
Budsjettavtale (BNKI) HØP 2026-2029	300	300	0	Tilskudd overføres i tråd med budsjettvedtak.
Åsane rideklubb - ekstraordinært tilskudd	400	400	0	Tilskudd overføres ikke til mottaker. Årets vedtatte tilskudd på totalt kr. 0,8 mill. er i sin helhet benyttet til nedbetaling av Åsane rideklubbs kommunale lån.
Varegg Arena - kompensasjon bortfall parkeringsinntekter	480	480	0	Tilskudd overført i tråd med budsjettvedtak.
Sykkelkids	100	100	0	Tiltak gjennomføres i tråd med budsjettvedtak.

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Bjarg Arena - engangstilskudd 2026	18 900	18 900	0	Tilskudd utbetalt i tråd med vedtak.
Sum	**20 180**	**20 180**	**0**	
Effektivisering				
Omorganisering Etat for idrett	-4 500	-4 500	0	Innarbeidet i vedtatt budsjett.
Redusert energiforbruk gjennom økt informasjon til brukere	-200	-200	0	Etat for bygg og eiendom (EBE) har etablert en egen server der det for kommunens bygg blant annet samles timedata for energiforbruk, og klimadata. Dette har gjort det mulig for EBE å lage et program som henter ut data for hvert bygg og sammenstiller dette til rapporter for den enkelte skole, sykehjem osv. Tekst som omtaler utvikling i energiforbruk over tid autogenereres, og rapportene blir sendt ut felles kvartalsvis, slik at alle enhetsledere kan se hvordan energiforbruket er på deres enhet sett i forhold til andre. Målet er at brukerne av byggene blir mer bevisst eget energiforbruk, og at det gir et insentiv til å redusere dette som følge at man sammenlignes med andre.
Redusert utgifter til fjernvarme	-400	-130	-270	Det er fremforhandlet ny avtale om fjernvarme med virkning fra 29.6.26. Estimert besparelse for 2026 er beregnet til kr 0,65 mill. Det var budsjettert med en innsparing på kr 2 mill. per år til sammen. Beløpet er fordelt på flere tjenesteområder, og innsparingseffekten er fordelt forholdsmessig.
Sum	**-5 100**	**-4 830**	**-270**	
Kutt				
BNKI nivå 1	-1 100	-1 100	0	Innarbeidet i vedtatt budsjett.
Reduksjoner tilskuddslisten	-1 662	-1 662	0	Tilskudd er redusert i tråd med vedtatte kutt.
Budsjettreduksjon Etat for idrett	-750	-750	0	Innarbeidet i vedtatt budsjett.
Sum	**-3 512**	**-3 512**	**0**	
Sum tiltak	**26 960**	**25 230**	**1 730**	

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Nye engangstiltak				
Likviditetsramme for usikkerhet - Bjarg	12 400	12 400	0	Rente- og avdragsfri kredittramme med tilbakebetaling i 2027.
Bjarg Arena - Ytterligere engangstilskudd 2026	8 850	8 850	0	Tilskudd utbetalt i tråd med vedtak.
Sum	**21 250**	**21 250**	**0**	

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Sum tiltak	**21 250**	**21 250**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Idrettsanlegg	100 925	-48 755	52 170	49 268	2 902
Tilskudd til idrettsorganisasjoner	88 486	-1 940	86 546	86 546	0
Tilskudd til fysisk akt. og idrett for barn og ung	14 156	0	14 156	14 156	0
Idrettsaktivitet og tilskudd for særskilte grupper	1 203	0	1 203	1 203	0
Kommunale idrettsbygg- og anlegg	316 770	-48 028	268 741	274 620	-5 879
Sum	**521 540**	**-98 723**	**422 817**	**425 794**	**-2 977**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	0	0	0	0	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	126 080	-17 664	108 416	113 616	-5 200	-4,1 %
5-Byrådsavdeling for byutvikling	365	0	365	365	0	0,0 %
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	395 049	-81 059	313 990	311 767	2 223	0,6 %
90-Fellesposter - bykassen	46	0	46	46	0	0,0 %
Sum	**521 540**	**-98 723**	**422 817**	**425 794**	**-2 977**	**-0,6 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett forventer et mindreforbruk på 2 mill. på tjenesteområde 13 idrett.

Det er behov for vedlikehold/rehabilitering av hev/senk bunn i 50 meters bassenget på Ado arena. Dette medfører at AdO arena blir stengt for publikumsbading/svømming fra uke 47 til og med uke 52 (16. november - 25. desember). Anlegget holdes åpent for skolesvømming og kurs i opplæringsbassenget og for idrett i stupebassenget. Stengingen medfører en inntektsreduksjon knyttet til billetter og kiosk.

Byrådsavdeling for finans melder om et merforbruk på 5,2 mill. på tjenesteområde 13 Idrett. Årsaken er at energiutgiftene i kommunale bygg har økt mer enn det ble tatt høyde for i revidert budsjett. Prognosen er basert på en forventet strømpris for hele året på 1,33 kr/kWh, mens forventet strømpris i revidert budsjett var 0,98 kr/kWh. Byrådet foreslår en budsjettjustering som øker det totale energibudsjettet tilsvarende avviket.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**461 073**	**448 561**	**445 999**	**446 407**
Justert ramme		**422 817**	**373 470**	**383 308**	**383 716**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**5 937**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**5 937**	**0**	**0**	**0**
Engangstilskudd Fana golfklubb	Nye engangstiltak	2 000	0	0	0
Fysak Loddefjord	Tilpasning til aktivitetsnivå	-2 000	0	0	0
Nye tiltak og realendringer		**0**	**0**	**0**	**0**
Forslag til ny ramme		**428 754**	**373 470**	**383 308**	**383 716**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Attraktiv og vekstkraftig by	Flere medlemmer, deltagere og publikummere	Antall deltagere i FYSAK hus målt i besøkstimer	430 000	230 000	Er beregnet på 3 Fysakhus
		Antall medlemmer i den organiserte idretten (NIF)	104 000		Tall for 2025 er enda ikke kommet
		Besøkstimer Åpent hall	90 000	0	Åpen hall starter opp igjen i september og det har ikke vært aktivitet i denne perioden
	Investere i barn og unges oppvekst og fremtid	Antall barn som får støtte til deltagelse i aktivitet, som kontingentstøtte, gratisplasser mm.	600	450	Gratisplasser er ofte i tilknytting til sommerferieaktiviteter/høstaktiviteter Kontingentstøtte blir utbetalt i november
	Investere i Bergen som attraktiv by og møtested	Antall gjennomførte internasjonale idrettsarrangementer.	4		Tall hentet fra Idrettsrådet i Bergen
	Verdiskaping i organisasjoner og frivillighet	Antall vertskapsrolleavtaler med idrettsklubbene	31	27	
Kommunen som grunnmur gjennom livet	Gode anlegg og bygg for aktivitet	Antall kommunale anlegg i Bergen for fysisk aktivitet.	228		
Omstillingsdyktig kommune	Løsninger for klima og miljø	Andel av 103 lysanlegg med led-belysning i prosent	27,0 %	16,0 %	Status T2 2026 var 15%. Fra T2 til T3 2026, har det vært ferdigstilt 1 STK anlegg, altså en økning på 0,97%
		Andel av 90 kunstgressbaner uten plastholdig fast fyllmaterialle i prosent	20,0 %	19,2 %	Status T 2 2026 var 17%. fra T2 til T3 har det blitt ferdigstilt ytterligere to STK baner, altså en økning i 2,22%
		Antall unike brukere av BUA utlånsentraler	5 500	2 814	BUA tall mars til og med september: Antall lån: 4037, utlånt utstyr: 11140, antall unike brukere med lån: 2814
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		-0,7 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og omtale av økonomisk utvikling.

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
		Sykefraværsprosent		10,10	Viser til kapittel "Status - sykefravær" i statusbeskrivelse.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Bud. Enighet Merknad 3.1	3.1 Arna Stadion: Bystyret har en klar forventning om at byrådet - før det sender frem en sak om gjennomføring - foretar en kritisk gjennomgang av prosjektet på Arna stadion med mål om å redusere kostnadene til overvannstiltak og cricketbane, samt at utviklingen av Arna stadion sees i sammenheng med planene for garderobebygg.	Prosjektet er satt på vent grunnet høye kostnader.
Bud. Enighet Merknad 3.2	3.2 Fyllingsdalen idrettshall: Bystyret ber om et notat i forbindelse med revidert budsjett om prosjekteringen av Fyllingsdalens idrettshall og detaljoppstilling av kostnader.	Byrådet la frem et eget notat om Fyllingsdalen idrettshall, som fulgte som et vedlegg til den politiske saken (152/26) om Revidert budsjett/ 1. tertialrapport 2026.
Bud. enighet Merknad 1.1	1.1 Badstu på resept (søkbar pott): Badstue og bading er blitt en ny stor folkehelsebevegelse. Det er etter eksempel fra England kommet forslag om frisklivstiltaket "Badstue på Resept". Dette for å tilrettelegge for økt lavterskel bruk, på linje med andre frisklivstiltak. Det åpnes for søknader om prosjekt fra badstuer i Bergen. Bystyret henviser til tilknyttet bevilgning.	Sak levert til bystyret 17.06.26.

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	**Saksref.**	**Godkj.vedtak**	**Vedtatt**	**Totalprognose**	**Avvik**	**Estimert ferdigkvartal**	**Justert budsjett**	**Årsprognose**	**Forslag til bud.endr.**
Alvøen idrettshall	BY 247/23	254 700	257 237	257 237	0	Ferdig	1 188	1 188	0
Arna stadion - rehabilitering	0	IA	50 000	0	50 000	4.kv. 2027	20 000	0	-20 000
Haugland bofelleskap, ombygging gymsal	BFKN 11/24	37 780	37 780	37 780	0	1.kv. 2027	17 566	17 566	0
Haukelandshallen - prosjektutvikling	0	IA	3 000	3 000	0	4.kv. 2029	829	329	-500
Idrett - Mindre anleggsinvesteringer og utstyr		-	-	-	-	Løpende	25 535	8 555	-16 980
Idrettsplan		-	-	-	-	Løpende	4 800	5 380	580
Investeringer driftsmateriell		-	-	-	-	Løpende	2 666	2 653	-13
Kunstgressbane Nymark - Oppgradering av grusplass	2023/29304	IA	41 000	41 000	0	Ferdig	3 948	3 948	0
Kunstgressprogram		-	-	-	-	Løpende	60 949	60 349	-600
Laksevåg turnhall, nybygg og prosjektutvikling		IA	21 000	21 000	0	4.kv. 2028	3 500	2 000	-1 500
Led-belysning kommunale bygg	0	-	-	-	-	Løpende	706	706	0
Mathopen aktivitetssal	BY 136/24	78 000	68 500	68 500	0	3.kv. 2026	11 518	11 518	0
Mindre bygginvesteringer - sekkepost		-	-	-	-	Løpende	11 752	11 633	-119
Oppgradering av lysanlegg	2024/148736-1	-	-	-	-	Løpende	5 520	5 520	0
Rollandshallen – rehabilitering	0	IA	3 000	62 319	-59 319	3.kv. 2028	2 700	1 200	-1 500
Sentral korreksjon		-	-	-	-	Løpende	-28 420	-28 420	0
Slettebakken idrett - rekkefølgekrav	0	IA	131 610	131 610	0	4.kv. 2034	11 610	5 010	-6 600
Slettebakken idrettsby fase 1A		IA	5 000	69 000	-64 000	4.kv. 2029	5 000	5 000	0
Slettebakken steinfylling		IA	10 000	10 403	-403	Ferdig	9 164	9 567	403
Åsane tennis		IA	2 000	2 000	0	4.kv. 2026	2 000	2 000	0
Sum øvrige prosjekter							1 153	1 153	0
Sum							**173 687**	**126 857**	**-46 830**

14-Næring

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet omfatter tilrettelegging for utvikling av næringslivet i Bergen gjennom tilskudd til klynger, innovasjonsaktører, nettverksorganisasjoner, International School of Bergen m.fl.

Kommunens arbeid med One Ocean Havbyen Bergen og One Ocean Week, ansvar for Mathallen og Fisketorget og forvaltning etter serverings- og alkoholloven, inngår også i tjenesteområdet.

Utvikling og utfordringer

Bergen kommune kan bidra betydelig til omstilling av næringslivet ved å tilrettelegge for økt innovasjon og entreprenørskap, samt sørge for riktig kompetanse til riktig tid med å være pådriver for økt grad av samhandling og samarbeid.

Regionens felles satsing på One Ocean Havbyen Bergen med mål om å ta en tydelig nasjonal og global posisjon som den viktigste havregionen er vesentlig.

Viktige satsinger på næringsfeltet i tiden fremover inkluderer:

- Spille på lag med næringslivet og tilrettelegge for vekst og innovasjon, gjennom blant annet virkmidelet offentlige innovative anskaffelser.
- One Ocean Havbyen Bergen - videreutvikle byens posisjon som ledende havby, både nasjonalt og internasjonalt.
- Arbeide målrettet med planleggingen av One Ocean Week 2027, som er en viktig verktøykasse på vei mot det overordnede strategiske målet.
- Utvikle Bergen som arrangementsby for å opprettholde Bergens attraktivitet og å kunne invitere verden inn.
- Tiltrekke talenter, entreprenører, bedrifter og kapital til regionen, gjennom blant annet investering i Tidligfasefond Vestland I.
- Utvikle dagens fisketorg – byrådet jobber nå videre med bystyrets vedtaket fra juni 2026.
- Støtte reiselivet og bevare UNESCO-statusen som matby.

I løpet av 2026 har Avdeling arrangement så langt bistått byrådet med planlegging, koordinering og gjennomføring av flere samlende arrangementer for byens innbyggere. Gjennom tilrettelegging av storskjermvisninger av SK Branns cupfinaler i mai og september og den verdige minnemarkeringen etter Kong Harald Vs bortgang, har avdelingen bidratt til å skape viktige felles opplevelser, fellesskap og møteplasser for bergenserne. Arrangementene har samlet tusenvis av innbyggere og vist hvordan byen kan stå sammen både i glede og i sorg.

Serverings-, skjenke- og salgsbevillinger i Bergen kommune

Bergen kommunes retningslinjer for tildeling av salgs- og skjenkebevillinger gjelder frem til utløpet av inneværende bevillingsperiode 30.09.28. For inneværende bevillingsperiode vedtok bystyret i juni 2024 nye retningslinjer som skal danne grunnlaget for vurderinger av søknader om nye bevillinger for bevillingsperioden fra 01.10.24 og frem til 30.09.28. Videre vedtok bystyret ny forskrift om salgs-, skjenke- og åpningstider for samme bevillingsperiode.

I tiden fremover blir det viktig å avklare rammene for serverings-, skjenke- og salgsbevillinger samt å fortsette arbeidet med å forebygge overskjenking, hindre skjenking til mindreårige og bidra til å redusere vold og ordensforstyrrelser gjennom god dialog og opplæring. Det arbeides kontinuerlig med å redusere saksbehandlingstiden på nivå 1, for å sikre forutsigbarhet i næringen. I 2025 innførte en forenklet fornyelse av skjenkebevillinger som forenkler prosessen og reduserer sakstiden.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
BNKI nivå 1	-4 500	-4 500	0	Innarbeidet i vedtatt budsjett.
Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	1 264	1 264	0	Endringen er innarbeidet i årsbudsjettet og aktiviteten tilpasses til dette
Sum	**-3 236**	**-3 236**	**0**	
Kutt				
Reduksjoner tilskuddslisten	-489	-489	0	Tilskudd er redusert i tråd med vedtatte kutt.
Kontor for skjenkesaker - redusert bruk av eksterne lokaler	-250	-250	0	Innarbeidet i vedtatt budsjett.
Sum	**-739**	**-739**	**0**	
Inntektsendringer				
Justering av inntekter fra havnebygg og -eiendommer	3 500	3 500	0	Inntektsendringen er innarbeidet i årsbudsjettet til Etat for bygg og eiendom
Sum	**3 500**	**3 500**	**0**	
Sum tiltak	**-475**	**-475**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose	Avvik
Bevillingsfunksjon/skjenkekontroll	11 468	-14 010	-2 542	-2 542	0
Næringsvirksomhet kommunal utleie lokaler	59 926	-63 691	-3 765	-2 885	-880
Næringsvirksomh. komm. utleie festetomter og grunn	31 038	-54 309	-23 272	-26 615	3 343
Andre næringsformål	25 761	-4 386	21 375	21 291	84
Havneformål	10	-10	0	0	0
Ymse samferdselsformål	7	-7	0	0	0
Sum	**128 210**	**-136 414**	**-8 204**	**-10 751**	**2 547**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

Byrådsavdeling	Justert budsjett 2026 Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose inkl. tiltak	Avvik	Avvik i % av utgift
1-Byrådsleders avdeling	1 157	0	1 157	1 157	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	77 313	-99 556	-22 243	-23 853	1 610	2,1 %
5-Byrådsavdeling for byutvikling	-34	0	-34	-34	0	0,0 %
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	49 752	-36 857	12 894	11 958	937	1,9 %
90-Fellesposter - bykassen	22	0	22	22	0	0,0 %
Sum	**128 210**	**-136 414**	**-8 204**	**-10 751**	**2 547**	**2,0 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett forventer balanse på tjenesteområde 14 næring.

Byrådsavdeling for finans melder om et mindreforbruk på 1,6 mill. på tjenesteområdet 14 Næring.

Bergen kommune har estimerte merinntekter for utleie av kommunale bygg og grunn til leietakere som driver næringsvirksomhet.

Byrådsavdeling for byutvikling melder om balanse på tjenesteområde 14 - Næring.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**-40 344**	**-38 914**	**-38 914**	**-38 914**
Justert ramme		**-8 204**	**-7 730**	**-7 730**	**-7 730**
Sum Tekniske justeringer		**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**500**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**-657**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 157**
EBE - økte inntekter fra utleie av kommunale bygg og grunn	Inntektsendringer	-1 600	0	0	0
Nye tiltak og realendringer		**-1 600**	**0**	**0**	**0**
Forslag til ny ramme		**-10 460**	**-8 887**	**-8 887**	**-8 887**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Attraktiv og vekstkraftig by	Havbyen som motor for havregion og havnasjon	Andel cruiseanløp som har Bergen som snuhavn	17,0 %	19,0 %	Måles i % av Cruiseanløp. Ligger litt over måltall. Dette er positivt.
		Antall arrangement på One Ocean Week	220	202	Fokus på kvalitetsarrangement, derfor noe lavere enn måltall for året.
		Kjennskap til Havbyen Bergen - følgere One	18 000		Det foreligger per i dag ikke noe måltall. Måltallet er foreslått

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
		Ocean Week på sosiale medier			fjernet, da det er vanskelig å måle på en hensiktsmessig og pålitelig måte.
	Investere i Bergen som attraktiv by og møtested	Andel av topp 50 restauranter med fokus på lokale råvarer	52,0 %		Rapporteres i T3
	Legge til rette for etablering og utvikling	Antall veiledninger via etablerersenteret	215	187	Prognose 2026 er oppjustert til 350
		Sum investert kommunal kapital i tidligfasefond - akkumulerte tall (mill. kroner)	7		Investert kapital totalt 10 millioner kr: 2025 - 4 mill. 2026- 3 mill i T3 , 2027- 3 mill
Omstillingsdyktig kommune	Fremtidsrettet organisasjon og kunnskapsbasert utvikling av tjenester	Antall Innovative offentlige anskaffelser og prosjekter i Bergen kommune	4	0	Ingen per dags dato i regi av Næringsavdelingen, det har vært noen potensielle prosjekter til vurdering
	Løsninger for klima og miljø	Andel cruiseskip koblet på landstrøm	85,0 %	82,0 %	Har ikke mottatt eksakte tall, lå på 82% ved T1
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		1,3 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent			Viser til kapittel "Status - sykefravær" i statusbeskrivelse.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Bud. Enighet Merknad 5.1	5.1 FN-Sambandet: Bystyret ber om at tilskuddsmottakeren flyttes over og administreres fra byrådsavdelingen for næring, kultur og idrett.	Tilskudd administreres av Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett.
Bud. Enighet Merknad 5.2	5.2 Næringsabreid: Bystyret ber byrådet forsterke kommunens næringsarbeid, herunder vurdere tiltak som kan styrke kapasitet og kompetansefelt i byrådsavdeling for næring, kultur og idrett. Områder som er spesielt ønskelig å styrke er næringsarbeidet knyttet til eksempelvis forsvarsindustrien, helseklyngen og maritim virksomhet, og støtte til næringsliv for hurtig plan- og byggesaksbehandling ved tiltak som gir arbeidsplasser. Bystyret stiller seg positiv til eventuelle	Byrådsavdelingen har igangsatt enkelte tiltak for å styrke kommunens næringsarbeid på nevnte områder, men på grunn av begrensede ressurser har det ikke vært mulig å gjennomføre arbeidet i større omfang. Det vurderes fortløpende hvordan innsatsen kan styrkes videre, inkludert muligheten for omdisponeringer av ressurser.

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
	omdisponeringer av ressurser for å styrke feltet.	

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	**Saksref.**	**Godkj.vedtak**	**Vedtatt**	**Totalprognose**	**Avvik**	**Estimert ferdigkvartal**	**Justert budsjett**	**Årsprognose**	**Forslag til bud.endr.**
Avsetning til strategisk eiendomskjøp		-	-	-	-	Løpende	153 700	125 978	-27 722
Fettutskiller – Fisketorget		IA	5 700	5 700	0	2.kv. 2030	5 700	5 700	0
Gassverkbygget - konseptvalgutredning		IA	4 863	4 863	0	Ferdig	370	370	0
Havneeiendommer sekkepost		-	-	-	-	Løpende	4 206	4 162	-44
Led-belysning kommunale bygg	0	-	-	-	-	Løpende	204	204	0
Mindre bygginvesteringer - sekkepost		-	-	-	-	Løpende	325	325	0
Salg av eiendom / kapitalfrigjøring EBE		-	-	-	-	Løpende	500	0	-500
Sentralbadet, påbygg kontorseksjon	BY 20/21	IA	15 852	15 852	0	3.kv. 2026	0	0	0
Skur 7 - Statsraad Lehmkuhl		IA	10 600	10 600	0	4.kv. 2027	1 271	1 271	0
Tilkobling bossnett, Torgflaten		IA	2 800	2 800	0	4.kv. 2026	2 800	2 800	0
Utfylling av sjøareal i Jekteviken		IA	50 000	50 000	0	4.kv. 2026	48 705	10 000	-38 705
Sum							**217 781**	**150 810**	**-66 971**

15-Bystyrets organer og administrasjon

Om tjenesteområdet

Bystyret er kommunen øverste organ. Hovedoppgaven er å legge til rette for et sterkt og representativt lokaldemokrati med aktiv involvering av innbyggerne og fastsette overordnede mål og utvikle strategier for hele kommunen virksomhet. Bystyret vedtar kommunens budsjett og økonomiplan, i tillegg til kommuneplanen.

Bystyrets organer omfatter Bergen bystyre, bystyreutvalgene, forretningsutvalget, kontrollutvalget, valgstyret, klagenemnden og de kommunale medvirkningsrådene: Ungdomsrådet, Eldrerådet og Kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse.

I bystyrets administrasjon inngår Bystyrets kontor, byombudet og sekretariatet for kontrollutvalget.

Utvikling og utfordringer

Bystyrets mål	**Status pr. 2. tertial 2026**
Bystyret skal fastsette overordnede mål og utvikle langsiktige strategier for hele kommunens virksomhet.	Bystyret har i andre tertial behandlet flere strategier og sentrale enkeltsaker som er viktige for utviklingen av kommunen, Bergen som by og regionsenter Dette inkluderer blant annet følgende saker: • Eiendomsstrategi for Bergen kommune • Rehabilitering først – strategi for rehabilitering i Bergen kommune 2026-2032 • Plan for oppfølging av samfunnssikkerhet og beredskap – et tryggere samfunn • Gjennomgang av Grønn virksomhet og Handlingsplan til grønn strategi • Bergen havn – flytting av godshavn, blant annet for å muliggjøre utviklingen av Dokken som ny bydel • Inngåelse av opsjonsavtale med Nygårdstangen utvikling, blant annet for å muliggjøre realisering av ny byarena
Bystyrets kontor skal bidra til et velfungerende lokaldemokrati.	Bystyrets kontor jobber kontinuerlig med å videreutvikle tjenester for å bidra til et velfungerende lokaldemokrati. I andre tertial er forarbeidet til kommune- og fylkestingsvalget i 2027 startet opp for fullt, både med intern organisering, videreutvikling av samarbeid med resten av konsernet og teknisk og praktisk tilrettelegging. Det er blant annet inngått avtale med Ansattservice om

	ny nettverksløsning for valglokasjonene, som en del av arbeidet med å legge til rette for en sikker valgavvikling. I andre tertial har vi også startet opp arbeidet med å forberede overgang til ny bystyreperiode. Det er et omfattende arbeid som skal iverksettes kort tid etter valget, og som må være grundig planlagt for å kunne gjennomføres på en god måte ved siden av ordinær drift. Bystyrets kontor har også nådd nye milepæler på andre områder, herunder driften av politiske råd og utvalg. Blant annet er det i andre tertial iverksatt ny forfalls- og varainnkalling i møteportalen, som varslet i tertialrapport 1. Bergen kommune var i år vertskap for det nasjonale nettverk for borgerlig vigsel. Nettverket arbeider aktivt med å fremme en felles nasjonal forståelse av regelverk og hvilken mulighet kommunene har til å etterprøve for eksempel situasjoner rundt lovlig opphold på vigselsdag, og hvordan kommunene skal etterleve bruk av elektronisk identifikasjon.
For å bidra til å styrke kvaliteten i kommunens tjenester, skal kontrollutvalget sørge for at det blir gjennomført kontroll og revisjon med hele kommunens virksomhet.	Kontrollutvalet har behandla to nye forvaltningsrevisjonsrapportar: Om kvalitet i barnehagar og om kjøp, leige og vedlikehald av eigedom. Vidare har kontrollutvalet behandla eigarskapskontroll av Eviny AS. Utvalet har også behandla byrådets oppfølgjing av tre forvaltningsrevisjonar. Kontrollutvalet har motteke orienteringar frå byrådet om følgjande tema: Barnevernet, kapasitet i dei spesialpedagogiske tenestene, utleige av Festplassen sommaren 2026 til fotball-VM, Klimasårbarheitsanalysen og nedlegging av Bråtet bofellesskap. Vidare har utvalet bestilt fem nye forvaltningsrevisjons- og eigarskapskontrollprosjekt, og vedteke budsjettforslag for 2027. Det er også sett i gang arbeid med rullering av planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll for perioden 2024 – 2028, og lagt fram sak om internkontrollhandbok for sekretariatet. Frå rekneskapsrevisjonen har vi behandla følgjande saker: Oppfølging - nummerert brev nr. 6 Bergen kommune - revisjonsrapport for regnskapsåret 2025, Regnskapsrevisors revisjonsplan og risikovurdering for revisjonen 2026, samt Forenklet

	etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen 2026 - risiko- og vesentlighetsvurdering
Med fokus på innbyggernes rettsikkerhet skal byombudet arbeide for at det i den kommunale forvaltning ikke blir gjort urett mot den enkelte.	Byombudet arbeid består i håndtere enkelthenvendelser fra innbyggerne. Kontakten er i hovedsak på telefon og e-post og dersom det er behov for det avsettes tid til fysisk møte. Byombudet er også tilstede på møter mellom innbyggerne og tjenestested. Videre holdes innlegg for kommunens avdelinger og politiske råd og utvalg

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Effektivisering				
Redusert reiser/møter/kurs	-150	-150	0	Møter har i stor grad vært avholdt som fjernmøter, noe som reduserer kostnadene.
Redusert reiser/bevertning/møter	-100	-100	0	Møter har i stor grad vært avholdt som fjernmøter, noe som reduserer kostnadene. Kostnadene til bevertning er redusert ved en bevisst holdning til hva som kjøpes inn, og til hvem.
Reduserte revisjonsaktivitet	-100	-100	0	Det har vært mindre aktivitet på revisjon enn tidligere.
Redusert reise og kursvirksomhet	-100	-100	0	Møter har i stor grad vært avholdt som fjernmøter, noe som reduserer kostnadene.
Reiser og bevertning Forretningsutvalget	-150	-150	0	Bevertningen i Forretningsutvalget er redusert.
Redusert reiser/møter	-100	-100	0	Møter har i stor grad vært avholdt som fjernmøter, noe som reduserer kostnadene.
Redusert tjenestekjøp internt	-400	-400	0	Vi har ikke hatt interne prosjekter så langt i år.
Redusert aktivitet representasjon	-500	-500	0	Ordfører har så langt i år hatt mindre aktivitet enn tidligere år.
Redusert aktivitet i utvalgene	-1 000	-1 000	0	Ekstramøter i utvalgene er fortrinnsvis lagt til dager hvor det uansett skal avholdes møter, på den måten holdes kostnader til honorar nede.
Reduserte kostnader til streaming	-1 500	-1 500	0	Bystyrets kontor har inngått ny avtale om kjøp av streamingtjenester
Sum	**-4 100**	**-4 100**	**0**	
Kutt				
Restriktiv ansettelse	-25	-25	0	Det er ikke opprettet nye stillinger ved Bystyrets kontor, og langstids fravær har vært dekket uten bruk av vikarer.
Nedtrekk kjøp av varer og tjenester	-40	-40	0	Bystyrets kontor har vært restriktiv med innkjøp av varer og tjenester
Sum	**-64**	**-64**	**0**	
Sum tiltak	**-4 164**	**-4 164**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Bystyret	59 688	-538	59 149	58 598	552
Ungdomsråd	799	-11	789	714	74
Valget	3 129	-14	3 115	3 115	0
Ombud	3 665	-7	3 658	3 504	153
Revisjon	13 049	-1 925	11 124	9 087	2 038
Kontrollutvalg	4 088	-27	4 062	4 068	-7
Administrasjon av Bystyrets organer	23 417	-438	22 979	23 168	-189
Administrasjonslokaler for Bystyrets organer	15	-4	11	0	11
Eldrerådet/ Råd for personer med funksjonsnedsettelse	1 526	-1	1 526	1 174	352
Sum	**109 377**	**-2 964**	**106 412**	**103 427**	**2 985**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	0	0	0	0	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	0	0	0	0	0	0,0 %
4-Byrådsavdeling for barnehage og skole	0	0	0	0	0	0,0 %
8-Bystyrets organer	109 371	-2 964	106 407	103 422	2 985	2,7 %
90-Fellesposter - bykassen	6	0	6	6	0	0,0 %
Sum	**109 377**	**-2 964**	**106 412**	**103 427**	**2 985**	**2,7 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Bystyrets organer har pr. august 2026 et mindreforbruk. Dette gjelder i hovedsak lavere forbruk enn budsjettert til kontrollutvalgets aktiviteter og lavere aktivitet på representasjonsfeltet. I tillegg har stramt kostnadsfokus på alle områder bidratt til å ta ned kostnader. Prognosen for 2026 er et lite mindreforbruk.

Usikkerheten som ble meldt til 1. tertialrapport er redusert. Det er inngått avtale med Ansattservice om kjøp av nettverksløsning for valg som vil kunne dekkes over ordinært budsjett.

Også usikkerhet til kostnader til digital transformasjon er redusert, ettersom den største kostnaden knyttet til lagring av opptak fra streaming er redusert, jf. bystyrets vedtak i sak 190/26 (juni 2026).

For kontrollutvalget sin del er det pr. 31. august mottatt 8 forvaltningsrevisjonsrapporter, samt rapporter fra regnskapsrevisor. De forventer å få levert ytterligere en forvaltningsrevisjon før utgangen av året. Kontrollutvalget har i 2026 flere ganger utsatt bestillinger av nye rapporter. Faktureringen fra forvaltningsrevisor forventes derfor i 2026 å bli ca. 2 mill. lavere enn budsjettert.

Kontrollutvalget planlegger å rullere planene for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i møtet 3. november, og det vil i den forbindelse bli foreslått å bestille nye prosjekter. Det er dessuten allerede bestilt fem prosjekter som forventes levert i perioden januar – mars 2027.

16-Administrasjon og fellesfunksjoner

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet dekker blant annet økonomistyring og regnskap, HR, kommunikasjon, digitalisering, IT-drift, bolig- og eiendomsforvaltning, innkjøp, samt advokattjenester og juridisk bistand. I tillegg er oppfølgingen av kommunens eierinteresser i selskaper, det administrative arbeidet med mangfold og likestilling, og hele virksomheten til Bergen byarkiv en del av dette tjenesteområdet. Byarkivet har også ansvar for historiske arkiv etter bedrifter, organisasjoner og enkeltpersoner i Bergen.

Utvikling og utfordringer

Innkjøp

Innkjøpsområdet har en sentral rolle i å sikre effektiv ressursbruk og høy kvalitet i tjenesteleveransene. Bergen kommune er i gang med flere store anskaffelser og i årene fremover skal flere nye digitale løsninger og tjenester tas i bruk på tvers av kommunen, noe som krever god planlegging, tydelig prioritering og koordinert innføring.

I 2026 er det hittil gjennomført 169 konkurranser med bistand fra den sentrale innkjøpsavdelingen, hvorav 101 er tildelt og 69 er publisert. 85 av konkurransene er over EØS terskelverdi.

Blant de viktigste anskaffelsene i perioden 2026–2028 er:

- Nytt system for HR, økonomi og innkjøp (HØI-prosjektet)
- Etablering av ny integrasjonsplattform
- Ny avtale for datatjenester og internett
- Ny avtale for mobilabonnement
- Elektronisk pasientjournal
- Utskifting av nettverkskomponenter i Bergen kommune
- Nytt system for gjennomføring av konkurranser og oppfølging av kontrakter

Systematisk arbeid med forbedring av data for innkjøpsanalyse er gjennomført i 2026. Data er gjort tilgjengelig for ledere i kommunens system for virksomhetsstyring. Målet er å styrke lederes kontroll og bidra til oversikt på innkjøpsadferd i egen enhet. Økt kunnskap om innkjøpsadferd i egen enhet kan bidra til at ledere lettere kan iverksette nødvendige, og treffsikre, tiltak.

Digitalisering

Byrådsavdeling for finans har ansvar for at Bergen kommunes IKT-systemer og -tjenester blir effektivt driftet og forvaltet. Seksjon for digital transformasjon skal legge til rette for gode digitale tjenester og sørge for at videreutvikling av eksisterende løsninger, og innføring av nye, følger krav til personvern, sikkerhet, arkitektur, inkludering og universell utforming.

Ansattservice leverer drift og forvaltning av prosesser og tjenester innen fagområdene digitalisering, økonomi og lønn. Etaten har i tillegg ansvar for forvaltning av flere større konsern- og fagsystemer på vegne av andre etater.

Regulatoriske krav, digital sikkerhet og leverandøroppfølging
Den teknologiske utviklingen, regulatoriske krav og den sikkerhetspolitiske situasjonen er i stadig endring. Samlet gir dette et utfordringsbilde som krever at Bergen kommune i langt større grad nå enn for bare få år siden må ta aktivt stilling til risiko og konsekvens når det tas veivalg i digitaliseringsarbeidet.

Samtidig som det stilles strengere krav til bruk av teknologi og sikkerhet, stilles det også krav om åpenhet, datadeling og digital samhandling. Kunstig intelligens og andre nye teknologier gir nye muligheter for effektivisering og tjenesteutvikling, men bidrar også til økt kompleksitet og nye trusler.

Overgang fra bakke til sky flytter i større grad forvaltning av kommunens data over til leverandørene. *Strengere krav* til anskaffelsesprosessen, *leverandøroppfølging i hele levetiden* til et system eller en tjeneste, og *tydelige krav til eierskap og kontroll over egne data* er helt nødvendig for at kommunen skal kunne digitalisere på en måte som er lovlig, sikker og robust.

Kunstig intelligens
Kunstig intelligens (KI) kan være et sentralt virkemiddel for økt og mer effektiv digitalisering og bedre tjenesteutvikling i Bergen kommune. Kommunen har videreført arbeidet med kunstig intelligens gjennom kompetansetiltak og praktisk utprøving av nye løsninger. Erfaringene gir bedre grunnlag for videre innføring der teknologien kan gi gevinster.

Modernisering av fagsystemer og digital infrastruktur
I 2026 er det gjennomført anskaffelser av nye løsninger for økonomi, HR, lønn og innkjøp. De nye løsningene skal gi gode brukeropplevelser for ansatte, politikere, innbyggere og næringsliv. Gjennom standardiserte arbeidsprosesser, høyere grad av automatisering, bedre dataflyt og brukervennlige løsninger skal arbeidshverdagen bli mer effektiv for medarbeidere og ledere.

Parallelt gjennomføres et betydelig løft av kommunens digitale grunnmur. Ny felles integrasjonsplattform, ny avtale for datalinjer, fornyelse av nettverksinfrastruktur og investeringer i datasentre styrker kapasitet, sikkerhet og fleksibilitet i kommunens digitale tjenester.

Utvikling i markedet
De nye systemene for HR, økonomi, innkjøp og lønn vil bli driftet i leverandørenes datasentre. Dette er i tråd med en tydelig markedstrend der systemer leveres som «Software as a Service» (SaaS). Utviklingen utfordrer kommunens etablerte leveransemodell og stiller økte krav til helhetlig styring av digitalisering, sikkerhet og integrasjoner.

Samtidig opplever kommunen økte kostnader til teknologi, lisenser og vedlikeholdsavtaler. Utviklingen understreker behovet for langsiktig planlegging og god utnyttelse av kommunens digitale plattform og infrastruktur.

Eiendom

På eiendomsfeltet ligger det operative ansvaret for eiendomsforvaltning og utbygging på etatsnivå, henholdsvis Etat for boligforvaltning, Etat for bygg og eiendom og Etat for utbygging.

Etat for boligforvaltning forvalter og drifter i overkant av 5600 boliger til ulike målgrupper. Planlegging av arbeidet med tilstandsvurdering av boligporteføljen er startet og planlagte vedlikeholdsprosjekter er i rute. Prosjektporteføljen består av større rehabiliteringer og mindre prosjekter hvor en slår sammen små boenheter til større familieboliger. Det arbeides parallelt med tverrfaglig oppfølging av innleieboliger og gjennomføring av rehabiliteringsprosjekter for å tilpasse boligporteføljen til behovene.

Det har i 2026 vært tett dialog med leverandører for å få ned snittiden på klargjøring av boliger for nye leietakere. Over 60 % av boligene blir nå klar til ny leietaker på under 30 dager.

Bergen kommune leier boliger for videre utleie til flyktninger. I tråd med reduksjon i antall flyktninger, nedjusteres antall innleieboliger fortløpende når kontrakter går ut. Leietakere bistås av en tverretatlig gruppe for å hjelpe med å finne bolig i det private leiemarkedet. Ved behov flyttes leietakerne til andre kommunale boliger.

Etat for utbygging har hatt en reduksjon i prosjektporteføljen siden 2025 og har nå 60 aktive prosjekter. Porteføljen har endret seg fra et bredt spekter av formålsbygg til i større grad å omfatte lovpålagte oppgaver. Skolebygg har tidligere dominert, mens utviklingen fremover tilsier at sykehjem vil utgjøre den største delen av prosjektporteføljen. Etaten har et tydelig fokus på å redusere byggekostnader, og samarbeider med Etat for bygg og eiendom for å redusere selvpålagte krav, samtidig som kvalitet, måloppnåelse og livsløpskostnader ivaretas. Benchmarking av utvalgte formålsbygg i Storbynettverket har gitt nyttige nøkkeltall for basiskostnader per elev, beboer, barn og boenhet.

God styring av investeringsprosjektene er viktig for etaten. Det er derfor startet et effektiviseringsprosjekt for å styrke ledelse og styring, tids- og ressursstyring, digitalisering samt kontrakt og endringer.

Det er generelt god interesse i leverandørmarkedet for etatens prosjekter. I noen prosjekter har mottatte tilbud likevel overskredet vedtatte investeringsrammer, noe som har ført til avlysning og ny utlysning. Konkurs eller avvikling hos to mellomstore leverandører har vært krevende for gjennomføringen av enkelte prosjekter.

Etat for bygg og eiendom er nå etablert i Jekteviken, med øvrige medarbeidere samlet i Kaigaten. Dette gir en mer hensiktsmessig organisering og legger til rette for bedre samhandling på tvers av fagområder.

Tilnærmet alle renholdere i Bergen kommune er nå samlet i én avdeling under Etat for bygg og eiendom etter overføring av rundt 400 renholdere ved årsskiftet. Etaten har nå en robust og faglig kompetent renholdsavdeling, der renholderne ledes av faglige ledere og får systematisk opplæring. Det er også etablert tilbud om fagbrevutdanning, og de første 25 renholderne er allerede i gang.

Samtidig videreføres arbeidet med å styrke etaten som en ledende aktør innen teknisk drift, blant annet gjennom standardisering, kompetanseutvikling og høy beredskap. Vedlikeholdsplanlegging, brukerservice, arealeffektivisering og ombruk er også prioriterte innsatsområder.

HR-området og arbeidsgiverfeltet

Økonomi, samfunnsutvikling og ny teknologi krever en endringsdyktig kommune. På HR- og arbeidsgiverfeltet innebærer dette å være en ansvarlig og profesjonell arbeidsgiver som arbeider for nærvær og et forsvarlig arbeidsmiljø, samtidig som kommunen driver målrettet endring og omstilling, utvikler smartere arbeidsprosesser og tar i bruk mulighetene som ligger i teknologien.

HR konsern har et overordnet ansvar for å utvikle HR- og HMS-området i Bergen kommune. Seksjonen arbeider på tvers av organisasjonen for å styrke lederstøtte, arbeidsmiljø, kompetanseutvikling og styringsinformasjon.

HR-systemer og styringsdata

Kommunen arbeider med å fornye systemene innen HR, lønn, økonomi og innkjøp. Dagens HR-løsning skal fases ut ved utgangen av 2027, og kommunen har startet arbeidet med å innføre nye løsninger.

Arbeidet med innføringen vil prege organisasjonen i årene framover og kreve betydelig innsats knyttet til endring og kompetanseutvikling.

Samtidig arbeider kommunen med overgang til den nye læringsplattformen KS Kunnskap. Overgangen skal etter planen fortsette ut våren 2027.

Kommunen videreutvikler også HR-lederdashbordet for å gi ledere og HR-medarbeidere bedre tilgang til styringsdata og beslutningsstøtte.

Endrings- og omstillingsarbeid

Bergen kommune arbeider for å være en profesjonell og enhetlig arbeidsgiver i omstillingsprosesser. Det er etablert en sentral funksjon som koordinerer oppfølging av overtallige medarbeidere og bidrar til lik behandling på tvers av organisasjonen.

HR konsern gir også rådgivning til ledere og tilbyr opplæring og veiledning i omstillingsarbeid.

Lederutvikling

Endring, omstilling og strammere økonomiske rammer stiller store krav til kommunens ledere. Bergen kommune viderefører arbeidet med lederutvikling gjennom et tredelt lederutviklingsprogram.

Programmet skal bidra til god lederpraksis gjennom opplæring, trening og kompetanseutvikling. En viktig prioritering i 2026 er å videreutvikle programmet i tråd med nye behov og utfordringer.

Bemanningstjenester

HR bemanning v/Bemanningstjenester dekker i hovedsak midlertidige bemanningsbehov i barnehagene. Ved utgangen av andre tertial hadde avdelingen 26 fagarbeidere og 45 assistenter i faste heltidsstillinger, som leies ut som vikarer i barnehage og 160 timelønnede vikarer med rammeavtale som løser midlertidige oppdrag i barnehager. I andre tertial ansatte avdelingen ni nye vikarer i faste stillinger, mens seks vikarer sluttet i samme periode.

Etterspørselen etter vikarer er fortsatt høy, og Bemanningstjenester håndterer ofte mer enn 220 oppdrag daglig i samarbeid med kommunens rammeleverandører. Samtidig overstiger behovet kapasiteten, og i andre tertial ble det registrert 978 uløste oppdrag. Rekruttering av fagarbeidere og erfarne assistenter til barnehagene vil derfor være en viktig oppgave fremover.

Etikk, varsling og ytringskultur

Etikk og åpenhet er viktige forutsetninger for tillit til kommunen som arbeidsgiver og tjenesteyter. I 2026 har kommunen prioritert arbeidet med ytringskultur, lederopplæring og videreutvikling av varslingsområdet.

Bystyret vedtok en ny overordnet rutine for varsling våren 2026. Arbeidet med å innføre rutinen pågår høsten 2026.

Helse, miljø og sikkerhet

Systematisk arbeid med helse, miljø og sikkerhet er viktig for trygge arbeidsmiljø og høyt nærvær. I 2026 har kommunen prioritert arbeidet med psykososialt arbeidsmiljø og ytringskultur.

Kartleggingsverktøyet for psykososialt arbeidsmiljø ble lansert i starten av året og tas i bruk i hele organisasjonen i løpet av 2026. Veiledning til ledere og arbeidsmiljøgrupper har vært en prioritert oppgave gjennom året.

Bedriftshelsetjenesten

Bedriftshelsetjenesten bistår kommunens enheter med forebyggende arbeidsmiljøarbeid og lovpålagte tjenester. Etterspørselen etter bistand har vært stabil i andre tertial.

Forebyggende arbeid, nærværsarbeid og oppfølging av psykososiale forhold har vært prioriterte områder. Samtidig har etterspørselen etter lovpålagte tjenester, blant annet sertifiseringer og bistand fra bedriftsjordmor, økt.

Bedriftshelsetjenesten arbeider videre med å sikre tilstrekkelig kapasitet, kvalitet og kompetanse i tjenestene.

Sentralt kommunikasjonsarbeid

Kommuneloven pålegger kommunen å informere aktivt om sin virksomhet. Kommunikasjonsansvaret er også forankret i flere lover og forskrifter, blant annet språklova og forskrift om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologi.

Som konsernavdeling skal Seksjon kommunikasjon bidra til at Bergen kommune oppfyller kommunikasjonsansvaret sitt, støtter opp under kommunens mål og sikrer innbyggernes kjennskap til demokratiske prosesser og beslutninger. Seksjonen har også ansvar for å styrke kommunikasjonskompetansen i organisasjonen gjennom rammer, retningslinjer og verktøy. Innbyggerservice er en del av seksjonen og drifter kommunens sentrale servicetorg og hovedsentralbord.

I byrådssak 1234/25 ble det vedtatt å samle kommunikasjonsressursene på myndighetsnivå 1 i Byrådsleders avdeling. Den nye organisasjonen trådte i kraft 1. januar 2026 og skal gi en mer robust struktur med team som speiler kommunens viktigste prioriteringer.

Omorganiseringen av kommunikasjonsarbeidet, sammen med bedre utnyttelse av ny teknologi, skal bidra til mer effektiv drift.

Bergen kommune skal bruke kunstig intelligens (KI) på en trygg, effektiv og etisk måte. KI skal være et støtteverktøy, ikke en erstatning for faglige, språklige eller menneskelige vurderinger. I kommunikasjonsarbeidet brukes KI blant annet til å styrke klart språk, bidra til mer enhetlig informasjon og rettskriving og effektivisere arbeidsprosesser. Bruken skal skje på en ansvarlig måte, med vekt på kvalitetssikring og personvern. Ansatte har alltid ansvar for innholdet som publiseres.

Beredskapskommunikasjon er et prioritert område. Særlig viktig er arbeidet med å sikre god kommunikasjon med innbyggerne ved bortfall av elektronisk kommunikasjon, slik at kommunen er best mulig forberedt dersom en krise påvirker de ordinære kommunikasjonskanalene.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett				
Økte utgifter til kontingenter på arbeidsgiverområdet	200	200	0	Det økte budsjettet fra Tertialrapport 2-2025 er innarbeidet i rammen for 2026.
Sum	**200**	**200**	**0**	
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Nytt byarkiv 2025	-3 500	0	-3 500	Tiltaket forutsetter at kommunen erverver lokalene Byarkivet leier. Prosess med kjøp er forsinket, og Bergen byarkiv betaler fortsatt husleie i 2. halvår..
Økte utgifter til kontingenter på arbeidsgiverområdet	1 157	1 157	0	Det økte budsjettet er innarbeidet i rammen.
Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	-201	-201	0	Endringen er innarbeidet i årsbudsjettet og aktiviteten tilpasses til dette
Krav om innrulleringen av mobile enheter av sikkerhetsmessige grunner	600	600	0	Midlene er benyttet til å dekke kostnader knyttet til sikkerhet for mobile enheter.
Nye lisenspriser Microsoft 365	12 559	11 315	1 244	Ny avtale med økte priser på lisenser har trådt i kraft. Effekten av prisøkningen er foreløpig beregnet til å være kr 1,2 mill. lavere enn det som var budsjettert.
Sum	**10 615**	**12 871**	**-2 256**	
Nye tiltak				
Nærværsprosjekt	-4 000	-4 000	0	Nærværsprosjektet var i utgangspunktet ment å vare i to år, men ble forlenget i ytterligere halvannet år. Dette viser utgående midler til første del av prosjektet.
Økt behov for ressurser med innkjøpsfaglig kompetanse	2 300	2 300	0	To faste stillinger ble lyst ut hvorav en seniorrådgiver startet 19. august og en rådgiver startet 1. september
Tilrettelegging for bruk av kunstig intelligens	2 000	918	1 082	Det pågår arbeid med å legge til rette for bruk av KI i Bergen kommune. Så langt i 2026 er det gjennomført konseptutredning knyttet til teknologivalg for KI agenter, det er utviklet en HR Chatbot som også er pilotert og vil produksjonssettes i år. Det er også lagt til rette for desentraliserte utviklingsmiljø i PowerPlattform. Det jobbes også med tilrettelegging av data slik at utrulling av KI skal være mulig. Det er ansatt

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
				en rådgiver for KI og Digitalisering som starter 1. oktober, og avviket skyldes senere ansettelse enn planlagt.
Deltidsjobber for pensjonister på pensjonistlønn	2 200	300	1 900	Tiltaket Pensjonistjobber, får en delårseffekt i 2026. Dette skyldes at stillinger først lyses ut i september. Det er i første omgang planlagt å lyse ut 20-30 stillinger. Restmidlene foreslås omdisponert til Bemanningstjenester og vikardrift i barnehager.
Driftskonsekvenser digitaliseringsprosjekter	1 000	1 000	0	Driftskonsekvensene er knyttet til forvaltning av felles dataforvaltning og datastyring, og dekker lønnsutgifter for en ansatt fra 01.01.2026
Prisøkning på utvikling og vedlikehold av Bergen kommunes tjenesteplattform	1 490	1 490	0	Tjenesteplattformen er kommunens viktigste verktøy for å levere digitale tjenester til alle kommunens målgrupper (både eksternt og internt). Plattformen vedlikeholdes gjennom en kombinasjon av interne ressurser og eksterne gjennom en bistandsavtale. Tiltaket skal finansiere økte timepriser knyttet til ny bistandsavtale om utvikling på kommunens tjenesteplattform. Dette er et løpende arbeid med feilretting og vedlikehold for å holde løsningene oppe.
Økt bruk av nasjonale fellesløsninger og endring av prismodeller	1 700	1 700	0	Kommunen ser økning i bruken av FIKS-tjenestene, og midlene blir brukt for å støtte den økte og ønskede bruken av fellesløsninger i kommunen
Nytt HR- og økonomisystem - driftskonsekvenser integrasjonsplattform	1 750	1 180	570	Anskaffelsen knyttet til integrasjonsplattform og tilhørende etablering er ferdigstilt. I forbindelse med at løsningen er overlevert til drift og forvaltning er det ansatt to prosessutviklere som startet 1. september. Som følge av lavere lisenskost for 2026, sen oppstart på nye ressurser og nylig overlevering til varig drift og forvaltning er årsprognosen nedjustert for 2026 med 570 000.
Nærværsprosjekt - forlengelse	4 000	4 000	0	Nærværsprosjektet var i utgangspunktet ment å vare i to år, men ble forlenget i ytterligere halvannet år. Dette viser utgående midler til første del av prosjektet.
Utredning formueskatt	1 700	0	1 700	Problemstillingene som løftes har vært arbeidet med. Det vises til byrådets redegjørelse og vurdering under Andre forhold i innstiling 1 til Budsjett 2027/HØP2027-30.
Sum	**14 140**	**8 888**	**5 252**	

Nye engangstiltak

Tilrettelegging for bruk av kunstig intelligens	1 000	1 000	0	Det pågår arbeid med å legge til rette for bruk av KI i Bergen kommune. Så langt i 2026 er det gjennomført konseptutredning knyttet til teknologivalg for KI agenter, det er utviklet en HR Chatbot som også er pilotert og vil produksjonssettes i år. Det er også lagt til rette for desentraliserte utviklingsmiljø i PowerPlattform. Det jobbes

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
				også med tilrettelegging av data slik at utrulling av KI skal være mulig. Det forventes balanse på engangsutgiftene i 2026.
Finansiering av ombruksavdelingen	500	500	0	Endringen er innarbeidet i avdelingens budsjett for 2026
Ekstern gjennomgang i BBSM	1 000	1 000	0	Ekstern gjennomgang av boligfeltet er satt i gang og midlene benyttes til formålet.
Etterlevelse av Forskrift om IT-standarder i offentlig forvaltning	500	500	0	Oppstart av tiltaket er i september. Det forventes at midlene blir brukt i 2026.
Nytt HR, økonomi og innkjøpssystem (HØI)	18 850	16 850	2 000	Prosjektet har fullført konkurransen om ny økonomiløsning og kontrakt ble signert september 2026. Etableringsprosjektet starter 1. oktober. Det pågår evaluering og forhandling i konkurransene om ny HR, lønn og innkjøpsløsning. Som følge av pågående konkurranser er det fremdeles usikkerheter knyttet til kostnadsbildet for etablering av de nye løsningene. Prosjektet jobber med å skaffe ressurser til etableringsprosjektene. Prosjektet har et justert budsjett i 2026 på kr 30 857 000. Som følge av mindre bruk av eksterne konsulenter enn planlagt forventer prosjektet et mindreforbruk på kr 2 millioner.
Sum	**21 850**	**19 850**	**2 000**	
Effektivisering				
Oppfølging av verbalvedtak i handlings- og økonomiplan 2025 - 2028 - Vurdering av organisering av konsernområde kommunikasjon	-4 000	-3 280	-720	Omstilling av kommunikasjonsfeltet ble gjennomført senhøsten 2025, og ny organisasjon var på plass fra 1. januar 2026. Avviket skyldes lønnskostnader knyttet til overtallighet etter omstillingsprosessen.
Reduksjon av lisensutgifter i Etat for bygg og eiendom	-1 000	-1 000	0	Arbeidet med å rydde i lisensene er ferdig og det forventes at innsparingen blir realisert
Tilstandskartlegging med eget personell	-2 000	-2 000	0	Effektiviseringen er gjennomført i 2026 og innarbeidet som en del av etatens vedtatte budsjettramme.
Sum	**-7 000**	**-6 280**	**-720**	
Kutt				
Oppfølging av verbalvedtak i handlings- og økonomiplan 2025 - 2028 - Vurdering av organisering av konsernområde HR	-4 100	-4 100	0	Arbeidet med vurdering av konsernområdene HR, kommunikasjon og digitalisering pågikk våren 2025. Nedtrekket i budsjettrammen er løst gjennom effektivisering og nedjustering av aktiviteter.
Reduserte driftsutgifter sentralt på byrådsavdeling for byutvikling	-220	-220	0	Aktiviteten for 2026 er tilpasset budsjettrammen ved at forbruket strammes inn.

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Reduksjon i stillinger - BBSM	-1 000	-1 000	0	Tiltaket forventes realisert som følge av reduksjon i stillinger og reduserte lønnsutgifter.
Bergen byarkiv - avvikle BK-Bilde	-300	-300	0	Innarbeidet i vedtatt budsjett.
Reduksjon i administrasjon i HR Bemanning	-900	-900	0	Kuttet er innarbeidet i rammen. Stillingen har vært holdt vakant og kuttet er dermed effektuert med full effekt i 2026.
Nedtrekk BBS	-5 000	-5 000	0	Nedtrekket er fordelt på seksjoner på nivå 1, etatadministrasjoner samt skoler og barnehager, og er gjennomført i forkant av revidert budsjett. Det legges til grunn at nedtrekket vil bli realisert.
Byrådsavdeling for byutvikling, nedtrekk	-3 000	-3 000	0	Det generelle nedtrekket er fordelt på flere tjenesteområder og etater i Byrådsavdeling for byutvikling. Deler av nedtrekket dekkes inn gjennom økte inntekter.
Restriktiv ansettelse	-4 975	-4 975	0	Nedtrekket er innarbeidet i budsjettrammen og driften er tilpasset det justerte nivået.
Effektivisering av digitaliseringsarbeidet og digitale tjenester	-6 500	-6 500	0	Kuttet er innarbeidet årsbudsjettene til Ansattservice og Seksjon for digital transformasjon, og tilpasninger er gjort for å redusere utgiftene tilsvarende.
Bergen byarkiv - reduksjon kjøp av IKT - utstyr/ tjenester / vikarbruk	-1 300	-1 300	0	Innarbeidet i vedtatt budsjett.
Reduserte administrative utgifter i BBSM	-500	-500	0	Tiltaket forventes gjennomført, og at administrative utgifter reduseres, herunder blant annet lavere lønnsutgifter.
Reduksjon i administrasjon ved Byrådsavdeling for barnehage og skole	-500	-500	0	Byrådsavdelingen har redusert antall årsverk i administrasjonen fra 2025. I tillegg holdes stillinger vakante ved sykdom. Nedtrekket er fordelt til respektive avdelinger.
Bergen byarkiv - postbehandling/arkiv i BK360	-1 400	-1 400	0	Innarbeidet i vedtatt budsjett.
Nedtrekk kjøp av varer og tjenester	-4 960	-4 960	0	Nedtrekket er innarbeidet i budsjettrammen og driften er tilpasset det justerte nivået.
Sum	**-34 656**	**-34 656**	**0**	
Sum tiltak	**5 149**	**873**	**4 276**	

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Økte utgifter til kontingenter på arbeidsgiverområdet	1 109	1 109	0	Tiltaket er innarbeidet i budsjettrammen og effektuert.
Sum	**1 109**	**1 109**	**0**	

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Nye tiltak				
Oppjustering av ramme for innføring av nye systemer	1 000	1 000	0	Se samlet rapportering på tiltaket Nytt HR, økonomi og innkjøpssystem (HØI)
Sum	**1 000**	**1 000**	**0**	
Nye engangstiltak				
Miljøtiltak på byrådsavdelingen for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	1 900	1 900	0	Tiltaket forventes gjennomført på slutten av året med sykerefusjoner og vakante stillinger.
Effektiviseringsprogram	2 000	0	2 000	Det arbeides med mandat og organisering for programmet
Ansattservice - Nytt Inkassosystem	775	775	0	Tiltaket er i gangsatt. Det foventes at midlene blir brukt i 2026.
Eiendomsprosjekt	750	750	0	Prosjekter er påbegynt og befinner seg i en definisjonsfase. Det er allerede påbegynt en kartlegging av kommunens ubebygde og bebygde eiendommer, og en sammenstilling av porteføljen av innleide arealer. I tillegg til en bedre oversikt over kommunens forvaltede eiendomsportefølje skal prosjektet munne ut i en salgsplan og en plan for mer effektiv utnyttelse av eide bygg og arealer.
Sum	**5 425**	**3 425**	**2 000**	
Sum tiltak	**7 534**	**5 534**	**2 000**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Bergensalliansen	878	-878	0	0	0
Byrådet	23 849	-34	23 814	24 792	-978
Administrasjon	1 215 143	-248 813	966 330	955 958	10 372
Forvaltningsutgifter eiendomsforvaltningen	202 184	-14 396	187 789	187 789	0
Administrasjonslokaler	200 907	-28 241	172 666	177 611	-4 946
Sum	**1 642 960**	**-292 361**	**1 350 599**	**1 346 150**	**4 449**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	253 986	-24 737	229 249	226 107	3 142	1,2 %
2-Byrådsavdeling for finans	959 730	-230 268	729 462	719 521	9 941	1,0 %
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	104 965	-6 776	98 189	96 289	1 900	1,8 %
4-Byrådsavdeling for barnehage og skole	75 156	-4 028	71 128	72 962	-1 834	-2,4 %

Byrådsavdeling	Justert budsjett 2026 Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose inkl. tiltak	Avvik	Avvik i % av utgift
5-Byrådsavdeling for byutvikling	59 809	-9 600	50 210	50 186	23	0,0 %
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	97 635	-2 828	94 807	99 973	-5 165	-5,3 %
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	83 415	-13 497	69 919	73 557	-3 639	-4,4 %
8-Bystyrets organer	154	0	154	74	80	51,9 %
90-Fellesposter - bykassen	8 109	-627	7 482	7 482	0	0,0 %
Sum	**1 642 960**	**-292 361**	**1 350 599**	**1 346 150**	**4 449**	**0,3 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for finans melder et mindreforbruk på tjenesteområde 16 Administrasjon og fellesfunksjoner på 9,9 mill. Avviket skyldes hovedsakelig forsinket oppstart av vedtatte endringer i årets driftsbudsjett. Årsaken er, blant annet, at rekruttering av riktig kompetanse har tatt lenger tid enn planlagt, detaljering av tiltakende er tidkrevende og at økonomisk effekt for 2026 er usikker. Tiltakene omtales nærmere i Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett.

Energi
I revidert budsjett ble det, totalt for alle tjenesteområder, bevilget 35 mill. som følge av økte energipriser. Prognosen viser nå en ytterligere økning i prisene og et forventet merforbruk på 41,5 mill. Årsaken er at energiutgiftene i kommunale bygg har økt mer enn det ble tatt høyde for i revidert budsjett. Prognosen er basert på en forventet strømpris for hele året på 1,33 kr/kWh, mens forventet strømpris i revidert budsjett var 0,98 kr/kWh.

Årets første måneder var kaldere enn normalt, noe som har påvirket forbruket - samt at de geopolitiske forholdene har resultert, og fortsatt resulterer, i økte priser. Byrådet foreslår i 2. tertial en budsjettjustering som øker det totale energibudsjettet tilsvarende avviket.

Renhold
Bergen kommune har et samlet innsparingskrav på renhold i 2026 på 31,3 mill. Per august er det et positivt resultat ved renholdsavdelingen på 8,1 mill. Byrådet foreslår at årets mindreforbruk tilbakeføres bykassen.

Byrådsleders avdeling melder om et samlet forventet mindreforbruk på tjenesteområde 16 - Administrasjon og fellesfunksjoner på 3,1 mill.

Avviket er en kombinasjon av både mer- og mindreforbruk fra flere enheter i byrådsavdelingen. Under følger en forklaring på de største faktorene.

Vakanser og utleide årsverk - mindreforbruk 4,5 mill.
Flere enheter ved Byrådsleders avdeling har i 2026 hatt flere vakanser. I tillegg har en ansatt vært utleid til en annen byrådsavdeling. I sum forventes dette å utgjøre et mindreforbruk ved årsslutt på 4,5 mill.

Ettergodtgjøring til avgåtte politikere - merforbruk 1,1 mill.
I henhold til *«Forskrift om folkevalgtes rett til godtgjøring og velferdsgoder i Bergen komme»* og *«Reglement om arbeidsoppgaver, godtgjørelse og arbeidsvilkår for politiske rådgivere for byrådet»*, har byråder og byråders politiske rådgivere som fratrer, rett på ettergodtgjøring på opptil tre måneder. Hittil i 2026 forventes dette å utgjøre 1,1 mill. ved årsslutt.

Byrådsavdeling for barnehage og skole forventer et samlet merforbruk på 1,8 mill. innen tjenesteområde 16 Administrasjon og fellesfunksjoner. Merforbruket skyldes i hovedsak kostnader på 5,9 mill. knyttet til flytting og samlokalisering av de fire fagsentrene. Dette motvirkes delvis av et forventet mindreforbruk på 3 mill. i de sentrale stabene som følge av vakante stillinger knyttet til langtidssykemeldte ansatte.

Byrådsavdeling for byutvikling melder om balanse på tjenesteområde 16 - Administrasjon og fellesfunksjoner.

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold melder et merforbruk på 5,1 mill. innenfor tjenesteområdet.

Merforbruket skyldes hovedsakelig en avtale om avslutning av et arbeidsforhold og nødvendig styrking av arbeidet med anskaffelser og kontraktsoppfølging.

Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett forventer et merforbruk på tjenesteområde tjenesteområde 16 administrasjon på 3,6 mill.

Avviket er knyttet til husleiekostnader Bergen byarkiv for 2 andre halvår 2026. Det er i vedtatt budsjett budsjett lagt til grunn at kommunen skal kjøpe arealene i Hansaparken som Bergen byarkiv leier. Prosessen er forsinket og Bergen byarkiv belastes husleiekostnad utover rammen i vedtatt budsjett.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**1 275 797**	**1 307 125**	**1 301 120**	**1 246 991**
Justert ramme		**1 345 183**	**1 389 451**	**1 379 520**	**1 304 691**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**3 079**	**0**	**0**	**0**
Sum Tekniske justeringer		**-1 092**	**2 469**	**2 469**	**2 469**
Sum Endring i bruk/avsetning av fondsmidler		**0**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**1 987**	**2 469**	**2 469**	**2 469**
Reduserte engangsutgifter til HØI prosjektet i 2026	Tilpasning til aktivitetsnivå	-2 000	0	0	0
KS-kontingent - økt egenbetaling fra ansatte	Tilpasning til aktivitetsnivå	-1 109	0	0	0
Nye tiltak og realendringer		**-3 109**	**0**	**0**	**0**
Forslag til ny ramme		**1 344 061**	**1 391 920**	**1 381 989**	**1 307 160**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Attraktiv og vekstkraftig by	Kommunen bidrar til at unge får fagutdanning gjennom kommunale byggeprosjekter	Andel læringer i byggeprosjekter	10,0 %	15,9 %	Etat for utbygging har fullført 7 prosjekt i 1 og 2 tertial. 6 av disse klarte krav lærlinger. Foretaket som ikke klarte vil få avkorting av sluttoppgjøret.
Omstillingsdyktig kommune	Fremtidsrettet organisasjon og	Antall automatiserte journalføringer	550 000	250 000	Format er antall

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
	kunnskapsbasert utvikling av tjenester				
		Sidehenvisninger for brukerinnsyn - digitale arkivvisninger	1 500 000	635 074	Mangler tall fra fotoarkiv i Digitalarkivet. Formatet er antall, ikke beløp
	Redusere energiforbruk i kommunale bygg	Reduksjon i temperaturkorrigert energiforbruk i forhold til 2019	12,0 %	11,5 %	Resultatet per 2. tertial 2026 (for perioden januar-juni) er en reduksjon på 11,5 % i forhold til basislinjen 2019. Dette er en forbedring på 0,7 % sammenlignet med samme periode 2025 (10,8 %).
Økonomisk bærekraftig kommune	Effektiv bruk av kommunens boligmasse ved at tapt leieinntekt ved tomgang er 2% eller lavere	Andel tomgangsleie av samlet husleieinntekt	2,0 %	1,4 %	Andel leietap p.g.a. leiligheter uten leiekontrakt
	God styring av investeringsprosjekter	Andel prosjekter ferdigstilt innen avtalt tid.	1,00	0,45	Gjelder prosjekt ferdigstilt i perioden 2024-2026.
		Sluttkostnad delt på samlet styringsramme for samle portefølje av ferdigstilte bygg	1,00	1,12	Gjelder prosjekt ferdigstilt i perioden 2024-2026. Prosjekter med størst "overskudd" under styringsmål er Steinvikkroken bofellesskap, Ulriken erstatningsskole (prognose) samt Flaktveit barnehage. Største overskridelsene er knyttet til Sentralbadet scenekunsthus, Danckert Krohn og Fana brannstasjon.
	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Andel vikarkjøp av totale vikarutgifter	0,0 %	16,7 %	Vikarbruk på tjenesteområde 16 må ses opp mot sykefravær, permisjoner og markedsmessige utfordringer ved ansettelser innenfor noen kompetanseområder. Det er fokus på å finne tiltak for å redusere vikarbruken.
		Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		0,3 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og omtale av økonomisk utvikling.

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
		Sykefraværsprosent			Viser til kapittel Status - sykefravær
	Høy avtalelojalitet i kommunens anskaffelser	Andel innkjøp innenfor avtale	50,0 %	38,5 %	Er det totale tall for kommunens kjøp i T2 som kan knyttes til en avtale /at kjøpet er registrert mot rett avtale.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Budsj.avt.inkl KrF - Merknad 2	Plan for økt utleie av kommunale bygg: Bystyret ber byrådet arbeide for mer aktivitet i kommunale lokaler som står tomme, gjennom utleie på det åpne markedet, eller gjennom samarbeid med frivillige og ideelle organisasjoner.	Merknaden inngår i byrådets arbeid med "eiendomsprosjektet". Det arbeides blant annet med å utarbeide retningslinjer for utleie og utlån, som skal gjøre det lettere å ta tilgjengelige kommunale lokaler i bruk, spesielt for frivillige og ideelle organisasjoner. Som en del av arbeidet vurderer byrådet også muligheten for å etablere et digitalt og søkbart eiendomsregister, som også skal bidra til tilgjengeliggjøring og økt aktivitet i kommunens bygg.
Bud. Enighet Merknad 10.1	10.1 Fritak eiendomsskatt båtplasser: Bystyret ber byrådet legge frem en sak for å endre skattevedtektene slik at båtplasser i privat bruk eid av båtlag organisert som stiftelser, lag eller foreninger gis fritak.	Byrådet vil svare ut vedtaket i sak til bystyret i løpet av 2026.
Bud. Enighet Merknad 10.2	10.2 Innkjøpsverbal (varer og tjenester): Bystyret ber byrådet redusere eller fjerne selvpålagte krav som driver opp kostnadene ved kommunens innkjøp, og sikre at kommunen kjøper smartere og rimeligere, og vurdere bruk av kunstig intelligens i anskaffelsesprosessene.	Arbeidet er iverksatt, og vil blant annet bli fulgt opp i en egen sak til byrådet i løpet av året. Byrådet viser også til bystyresak 181/26 «Gjennomgang av Grønn virksomhet og Handlingsplan til Grønn strategi». Kommunen er videre i ferd med å ta i bruk et nytt system for anskaffelser og kontraktsforvaltning, med integrert KI funksjon.
Bud. Enighet Merknad 10.3	10.3 Lånegaranti TIF VIKING: Bystyret ber byrådet vurdere mulighetene for å gi lånegaranti til TIF Viking for utbygging av ny hall i Sandbrogaten 11.	I kommuneloven paragraf 14-19 er det en bestemmelse om at kommuner kan ikke stille kausjon eller annen økonomisk garanti for virksomhet som drives av andre enn kommunen eller fylkeskommunen selv, hvis garantien innebærer en vesentlig økonomisk risiko eller er stilt for næringsvirksomhet. Så langt byrådsavdeling for finans kjenner til, er bruken av eiendommen ennå ikke omregulert fra næringsformål.
Bud. Enighet Merknad 10.4	10.4 Salg av kommunale tomter: Bystyret ber byrådet intensivere arbeidet med å identifisere kommunalt eide eiendommer	Det er startet et arbeid med å kartlegge kommunens ubebygde og bebygde eiendommer. Byrådet ønsker at dette sees i sammenheng med kommunens bruk av bygg og leieavtaler, og dette arbeidet er derfor en sentral del av "eiendomsprosjektet" som bystyret bevilget midler til

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
	som kan legges ut for salg på privat marked og tilstrebe å selge disse.	i Revidert budsjett/1. tertialrapport 2026. Målet er å sikre effektiv bruk av bygg, redusere leiekostnader og identifisere eiendommer som bør utvikles eller avhendes. Arbeidet må baseres på langsiktige og strategiske vurderinger av dimensjonering og lokalisering av kommunale tjenester.
Bud. Enighet Merknad 10.5	10.5 Skatteinngang, formueskatt og eiendomsskatt: Bystyret ber byrådet vurdere hvordan skatte- og avgiftssystemet, påvirker kommunens evne til å beholde og utvikle næringsvirksomhet. Samt vurdere hvordan bedre tilrettelegge, for å øke kommunens skatteinngang. Bystyret ber samtidig byrådet vurdere hvordan skattetrykket påvirker bergensernes privatøkonomi og tilgang til bolig. Bystyret ber om at vurderingene inngår i arbeidet med HØP 2027–2030.	Merknaden er fulgt opp i kapittelet Andre forhold i Byrådets innstilling 1 - handlings og økonomiplan 2027-2030.
Bud. Enighet Merknad 6.2	6.2 Ikke-lovpålagte råd: Bystyret ber byrådet om å gjøre en evaluering av organiseringen til de ikke-lovpålagte rådene. Evalueringen skal vurdere om det er mer hensiktsmessig å organisere arbeidet som et kontaktutvalg, på lik linje med andre ikke-lovpålagte brukerråd i Bergen kommune. En eventuell endring skal gjøres slik at den blir gjeldende for neste valgperiode og fremtidige råd.	Arbeidet igangsettes høsten 2026.
Bud. Enighet Merknad 6.3	6.3 Overordnet organisering og strukturgrep: Bystyret ber byrådet fortsette å redusere administrative stillinger, ekstern konsulentbruk og samlokalisering av kommunens funksjoner for å oppnå mer effektiv drift. Bystyret ber byrådet videreføre arbeidet med effektivisering og innovasjon, og gjennomføre nødvendige strukturelle forenklinger i administrasjon, etater og støttefunksjoner for å sikre en mer effektiv og samlet kommuneorganisering. Arbeidet skal særlig bidra til tydeligere ansvarslinjer, færre parallelle funksjoner og lavere administrative kostnader. Bystyret ber byrådet ta i bruk kunstig intelligens der det er hensiktsmessig.	Restriktiv ansettelsespolitikk (jf. byrådssak 1011/25), med særlig vekt på administrative ansettelser, er videreført i 2026, jf. også merknad 6.4. Øvrige deler må tas inn i det løpende arbeidet med utvikling av en mer effektiv kommuneorganisering, samt videre i arbeidet med rullering av HØP 2027-2030/budsjett 2027. Byrådet planlegger å starte arbeidet med ny digitaliseringsstrategi i år. Å sette mål for bruk av kunstig intelligens (KI) vil tas inn i dette arbeidet.
Bud. Enighet Merknad 6.4	6.4 Restriktive ansettelser: Bystyret ber byrådet videreføre restriktiv ansettelsespolitikk, med vekt på å skjerme førstelinjetjenesten.	Arbeidet ble iverksatt og fulgt opp i 2025, jf. byrådssak 1011/25 "Omstilling og restriktiv ansettelsespolitikk 2025" vedtatt 23.01.25. I saken ble det svart ut hva som omfattes av restriktiv ansettelsespolitikk og hvordan en restriktiv ansettelsespolitikk skal praktiseres. Det er også gjort et omfattende arbeid med å revidere styrende dokumentasjon som gjelder omstilling i 2025, for å sikre at prosesser skjer arbeidsrettslig korrekt og enhetlig for ansatte. Restriktiv ansettelsespolitikk, med særlige

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
		restriksjoner for administrative stillinger er videreført i 2026. Det er tilrettelagt med egen ansatthjelp "Restriktiv ansettelsespolitikk" på kommunens intranett "Allmenningen".
Budsj 2026 Vedtakspkt. 10 c)	Bystyret ber byrådet arbeide med kostnadsreduserende tiltak i kommunens kjøp av varer og tjenester, med mål om mer kostnadseffektive anskaffelser.	Arbeidet er startet ved at det gjennomføres en bredere vurdering i kommunans anskaffelser av totaløkonomi, herunder pris, levetid og driftskostander. Det er iverksatt flere tiltak som skal bidra til å redusere kjøp utenfor avtale.
Budsj 2026 Vedtakspkt. 10 d)	Bystyret ber byrådet iverksette en helhetlig gjennomgang av organiseringen av tjenestene i HR bemanning (BLED) og vurdere om etaten har den rette porteføljen eller om det skal gjøres endringer i form av flytting eller tilføring av nye oppgaver. Målsettingen med gjennomgangen er å sikre en effektiv og godt tilpasset organisering av oppgavene på dette feltet.	I tråd med bystyrets vedtak har byrådet gjennomgått organiseringen av tjenestene i HR Bemanning. I saksfremstillingen i byrådssak 1153/26 redegjøres det for HR Bemannings organisering, oppgaver og rolle. Deretter vurderes flytting av oppgaver og tilføring av nye oppgaver. Byrådet behandlet saken og fattet følgende vedtak: 1. Avdeling Bemanningstjenester med tilhørende oppgaver, budsjettmidler og ansatte overføres fra HR Bemanning til Etat for barnehage med virkning fra 1. januar 2027. 2. Bedriftshelsetjenesten med tilhørende oppgaver, budsjettmidler og ansatte overføres til HR Bemanning med virkning fra 1. januar 2027. 3. HR Bemanning gis fra 1. januar 2027 ansvar for utvikling og drift av et konsernovergripende talentutviklingsprogram for ledere. Oppgaven skal løses ved å flytte budsjettmidler og ansatte fra HR Konsern til HR Bemanning. 4. HR Bemanning gis fra 1. januar 2027 ansvar for konsernovergripende operative rekrutteringsoppgaver. Oppgaven skal løses ved å flytte budsjettmidler og ansatte fra HR Konsern til HR Bemanning.
Budsj 2026 Vedtakspkt. 8	Det er et mål at kommunens samlede bygningsareal reduseres. Byrådet bes om å iverksette tiltak for å tilrettelegge flere av kommunens eiendommer for salg.	Det er startet et arbeid med å systematisk kartlegge kommunens ubebygde og bebygde eiendommer. Byrådet ønsker at dette sees i sammenheng med kommunens bruk av bygg og leieavtaler, og dette arbeidet er derfor en sentral del av "eiendomsprosjektet" som bystyret bevilget midler til i Revidert budsjett/1. tertialrapport 2026. Målet er å sikre effektiv bruk av bygg, redusere leiekostnader og identifisere eiendommer som bør utvikles eller avhendes. Arbeidet må baseres på langsiktige og strategiske vurderinger av dimensjonering og lokalisering av kommunale tjenester.
Budsj.avt.inkl KrF - Merknad 7	Ambisjoner om vekst: Bystyret viser til ambisjonen om at Bergen skal vokse i antall innbyggere og ber byrådet strategisk legge til rette for økte barnetall i byen og vurdere relevante tiltak og insentiver, for eksempel å regulere varierte boliger, sikre gode barnehager, skoler og gode kommunale helsetjenester.	Ambisjonen følges blant annet opp gjennom oppfølging av målene i kommuneplanens samfunnsdel "Et nystemt Bergen"; Bergen for alle, Bergen med særpreg, Bergen for fremtiden og Bergen skaper muligheter.

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
RevBud 2026 Merknad 11	RevBud merknad 11: Eiendomsskatt: Bystyret ber byrådet jobbe for å bli pilot for en nasjonal forsøksordning for å gi fritak for eiendomsskatt for personer over 75 år.	Arbeidet er ikke startet.

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	**Saksref.**	**Godkj.vedtak**	**Vedtatt**	**Totalprognose**	**Avvik**	**Estimert ferdigkvartal**	**Justert budsjett**	**Årsprognose**	**Forslag til bud.endr.**
Backupløsning	BR 1209/22	IA	15 979	15 979	0	4.kv. 2026	4 000	4 000	0
Digital fornyelse og tjenesteutvikling i Byarkivet		IA	4 316	4 316	0	4.kv. 2027	3 255	3 255	0
Digitaliseringsprosjekter		-	-	-	-	Løpende	3 383	2 833	-550
ENØK-prosjekter		-	-	-	-	Løpende	4 865	4 835	-30
Etablering av permanent mottak av bekymringsmeldinger		IA	1 540	1 540	0	2.kv. 2027	1 540	1 540	0
Felleskostnader til fordeling EFU		IA	130	130	0		0	0	0
Hagerupsgården, Rådstuplassen 9 - Oppgradering	0	IA	20 000	19 000	1 000	4.kv. 2029	1 000	0	-1 000
Investeringsprosjekter IKT i tjenestene – sekkepost		-	-	-	-	Løpende	7 188	7 000	-188
Kjernenettverk	BR 1213/25	15 000	25 000	25 000	0	2.kv. 2027	24 275	1 275	-23 000
Kjøp av lokaler til Bergen byarkiv	BY 176/23	45 000	51 200	51 200	0	3.kv. 2026	50 991	50 991	0
Led-belysning kommunale bygg	0	-	-	-	-	Løpende	59	59	0
Løsning for lagring av data	BY 7/2026	25 000	75 000	75 000	0	1.kv. 2027	74 301	69 301	-5 000
Mindre bygginvesteringer - sekkepost		-	-	-	-	Løpende	14 619	11 100	-3 519
Nytt HR- og økonomisystem	BY 05/26	IA	42 900	42 900	0	4.kv. 2030	3 600	2 600	-1 000
Nytt inkassosystem	0	IA	3 400	3 400	0	3.kv. 2027	400	400	0
Oppgradering og utvidelse av IKT-infrastruktur		-	-	-	-	Løpende	7 200	7 200	0
Sum øvrige prosjekter							3 673	3 317	-356
Sum							**204 349**	**169 705**	**-34 644**

17-Beredskap og sivilforsvar

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet omfatter alle kommunens tjenester innen samfunnssikkerhet og beredskap, inkludert kommunens utgifter til beredskap, sivilforsvar og tilfluktsrom.

Kommunene er en viktig bærebjelke i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap, og har også fått en sentral rolle som samvirkeaktør og pådriver i det lokale arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.

Sivilbeskyttelsesloven (2010) og forskrift om kommunal beredskapsplikt (2011) pålegger alle kommuner i Norge å arbeide helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhetsarbeidet på tvers av sektorene i kommunen, og regulerer kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap på et overordnet nivå. I tillegg finnes det bestemmelser om beredskap innen ulike sektorer som helse, IKT, brann, vannforsyning, sikkerhet, arealforvaltning og flere.

Utvikling og utfordringer

Endringer i trusselbildet

Risiko- og sårbarhetsanalysen fra 2024 gir fortsatt et godt bilde av kommunens sårbarheter. Disse endrer seg i hovedsak gradvis, og det samlede sårbarhetsbildet er derfor i liten grad endret siden analysen ble behandlet. Trusselbildet utvikler seg imidlertid raskere. Den internasjonale sikkerhetspolitiske situasjonen har blitt mer uforutsigbar, og nasjonale sikkerhetsmyndigheter peker på økt risiko for sabotasje, etterretningsaktivitet og digitale angrep. Samtidig kan konflikter, migrasjon og forstyrrelser i internasjonale forsyningskjeder få konsekvenser for norske kommuner.

Totalsforsvarsåret

2026 er utpekt som Totalsforsvarsåret. Nasjonale myndigheter har derfor økt oppmerksomheten om samfunnssikkerhet og beredskap, særlig knyttet til alvorlige kriser og sikkerhetspolitiske hendelser. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap har etablert et nasjonalt program for øvelser og beredskapsarbeid i offentlig sektor. Justis- og beredskapsdepartementet har samtidig understreket kommunenes sentrale rolle i kriser og krig. Det viktigste kommunene kan gjøre, er å opprettholde tjenester og utføre sine oppgaver så nær normal drift som mulig.

Nye forventninger til kommunal beredskap

Nasjonale myndigheter har også varslet flere nye forventninger og krav til kommunal beredskap. I 2026 ble det formidlet en forventning om at alle kommuner skal etablere informasjonspunkter som kan brukes ved langvarig bortfall av strøm, elektronisk kommunikasjon eller andre alvorlige hendelser. Informasjonspunktene skal gi innbyggerne tilgang til kvalitetssikret informasjon og nødvendig veiledning. Bergen kommune har startet arbeidet med å etablere slike informasjonspunkter.

På helseberedskapsområdet forventes det økte krav til kommunenes evne til å håndtere situasjoner der sykehusenes kapasitet blir redusert som følge av krig eller andre alvorlige hendelser. Staten har varslet at nødvendig planverk skal være på plass innen utgangen av 2027. Dette vil kreve videre utvikling av kommunens beredskapsarbeid på helseområdet.

Regjeringen har også sendt forslag til ny forskrift om tilfluktssteder på høring. Forslaget innebærer at kommunene får et større ansvar for å vurdere behovet for tilfluktssteder lokalt. Samtidig har Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap publisert en oversikt over kommuner som vurderes som særlig utsatte ved sikkerhetspolitiske kriser eller krig. Bergen kommune er blant kommunene med størst oppmerksomhet i dette arbeidet.

Kommunalt beredskapsråd, beredskapsavtaler, øvelser og nye ROS-analyser

Bergen kommune har styrket det lokale beredskapsarbeidet gjennom flere tiltak i 2026. Kommunen har besluttet å etablere et kommunalt beredskapsråd og har startet arbeidet med å inngå beredskapsavtaler med andre samfunnsaktører. I mai vedtok byrådet en plan for oppfølging av samfunnssikkerhet og beredskap. Planen følger opp risiko- og sårbarhetsanalysen for Bergen kommune fra 2024 og beskriver tiltak som skal bidra til å styrke kommunens beredskap. Bergen kommune deltar også i flere øvelser knyttet til totalberedskap og vil gjennomføre ytterligere øvelser i løpet av høsten. I tillegg starter arbeidet med en ny helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for kommunen, inkludert en analyse av sikkerhetspolitisk krise og krig.

Utviklingen fører til økte forventninger til kommunenes beredskap. Bergen kommune møter et større behov for samarbeid med statlige myndigheter, næringsliv, frivillige organisasjoner og andre beredskapsaktører. Samtidig er interessen for kommunens beredskapsarbeid økende, både blant innbyggere og organisasjoner som ønsker informasjon om kommunens rolle og ansvar ved kriser.

Økende gap mellom forventninger og kapasitet

De kommende årene forventes flere nye krav knyttet til tilfluktssteder, helseberedskap, håndtering av langvarige bortfall av kritisk infrastruktur og kommunens generelle beredskapsevne. Kravene til øvelser, oppdatering av beredskapsplaner og tilsyn er allerede skjerpet. Samtidig er kommuneøkonomien presset. Dette kan føre til et økende gap mellom forventningene til kommunal beredskap og ressursene som er tilgjengelige for å styrke den. Dette vil være en sentral utfordring for Bergen kommunes beredskapsarbeid i årene som kommer.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	-99	-99	0	Endringen er innarbeidet i årsbudsjettet og aktiviteten tilpasses til dette
Sum	**-99**	**-99**	**0**	
Kutt				
Justering av arealbruk	-2 800	0	-2 800	Besparelsen knyttet til reduserte arealer i Rosenkrantzgaten 3 er ikke realisert. Det arbeides med å finne nye kommunale leietakere til lokalene.
Sum	**-2 800**	**0**	**-2 800**	

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Sum tiltak	**-2 899**	**-99**	**-2 800**	

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Nye tiltak				
Beredskap BLED	1 000	500	500	Anskaffelse av utstyr og abonnement for krisekommunikasjon til desentraliserte informasjonspunkter er igangsatt. Stillingen for å styrke arbeidet med opplæring og kompetanseheving innen beredskapsfeltet er ikke besatt enda.
Sum	**1 000**	**500**	**500**	
Sum tiltak	**1 000**	**500**	**500**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Tilfluktsrom	3 971	-1 674	2 297	2 297	0
Sivilforsvar	3 379	-2 007	1 372	1 772	-400
Beredskap	27 057	-3 156	23 901	28 666	-4 765
Helseberedskap	14 132	-5 047	9 085	9 085	0
Sum	**48 539**	**-11 884**	**36 655**	**41 820**	**-5 165**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	30 435	-5 161	25 273	30 438	-5 165	-17,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	3 973	-1 676	2 297	2 297	0	0,0 %
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	14 113	-5 047	9 066	9 066	0	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	19	0	19	19	0	0,0 %
Sum	**48 539**	**-11 884**	**36 655**	**41 820**	**-5 165**	**-10,6 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsleders avdeling melder om et forventet merforbruk på 5,2 mill. ved årsslutt på tjenesteområde 17 - Beredskap og sivilforsvar. Hovedårsaken til det forventede merforbruket er at den budsjetterte besparelsen på 5,6 mill. knyttet til reduserte arealer i Rosenkrantzgaten 3, ikke forventes realisert i 2026 og merutgifter til vakthold i Bergen sentrum 17. mai på 0,85 mill.
Dette motveies til dels av et mindreforbruk som følge av vakanser på tjenesteområdet, som i sum beløper seg til ca. 1,5 mill.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**36 335**	**36 335**	**36 335**	**36 335**
Justert ramme		**36 655**	**37 470**	**37 470**	**37 470**
Sum Tekniske justeringer		**-31**	**-64**	**-64**	**-64**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**8**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**-23**	**-64**	**-64**	**-64**
		0	0	0	0
Forslag til ny ramme		**36 632**	**37 406**	**37 406**	**37 406**

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Bud. Enighet Merknad 11.1	11.1 Totalforsvar: Bystyret ønsker at byrådet gjør vurderinger av hvordan kommunen i et beredskapsperspektiv kan samarbeide med næringslivet, ser på den reelle tilfluktsrom-/dekningsromdekningen, samt planer for evakuering og beskyttelse av sivilbefolkningen.	For å ha en helhetlig tilnærming til samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet, og for å følge opp den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen for Bergen fra 2024, vedtok bystyret 20. mai i sak 123/26 en ny plan for oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i Bergen kommune: Et tryggere samfunn – sammen. Kommunen samarbeider med næringslivet på en rekke ulike områder og innenfor ulike sektorer. Arbeidet er formalisert gjennom opprettelse av et kommunalt beredskapsråd. Kommunen er i prosess med å inngå beredskapsavtaler med frivillige organisasjoner. Formålet er å klargjøre rollene til de ulike frivillige aktørene og, i samarbeid med kommunen, konkretisere hvilke beredskapsoppgaver de kan bidra med ved ulike typer hendelser. Reell dekning av tilfluktsrom er delvis svart ut gjennom tilstandskartleggingen og status på kommunalt eide tilfluktsrom som ledd i oppfølging av Forvaltningsrevisjon av beredskap – delrapport om status for tilfluktsrom. Totalt har kartleggingen omfattet 170 tilfluktsrom på 115 lokasjoner. Det er Sivilforsvaret som har totaloversikten over tilfluktsrom i Bergen og har opplyst at den overordnede totale dekningen av tilfluktsrom i Bergen er rundt 190 000 plasser. Ifølge tall fra DSB er den nasjonale gjennomsnittsdekningen på 50 %, så Bergen har i dag en gjennomsnittlig høyere dekning på dette området. Arbeidet med planer for evaluering og beskyttelse av sivilbefolkningen er startet. Bergen kommune har interne beredskapsplaner, og det er utarbeidet analyse av et masseskadescenario som vil bli brukt for å lage felles planer med nødetater, veimyndigheter og andre. I tillegg har kommunen sammen med NORCE startet et stort forskningsprosjekt, som har som mål at planer for masseevakuering kan forbedres og øves på.

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Vedtatt	Totalprognose	Avvik	Estimert ferdigkvartal	Justert budsjett	Årsprognose	Forslag til bud.endr.
Tilfluktsrom - oppgradering mv		-	-	-	-	Løpende	5 506	4 908	-598
Sum							**5 506**	**4 908**	**-598**

18A-Vann og avløp

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet vann og avløp (VA) omfatter vannforsyning, avløpshåndtering og overvannshåndtering for byens innbyggere og virksomheter. VA-tjenestene finansieres gjennom kommunale gebyrer og bruk av tidligere opparbeidede fondsmidler. Midlene kan kun benyttes til formål innen vann- og avløpssektoren.

Kommunen jobber systematisk for å levere vann- og avløpstjenester med høy kvalitet og effektiv drift. Dette innebærer å vedlikeholde og videreutvikle eksisterende VA-infrastruktur og tilpasse tjenestene til et mer krevende klima. Arbeidet skjer i tett samarbeid med andre kommunale etater og infrastruktureiere. Kvalitet og effektivitet følges opp gjennom sammenligninger med andre kommuner. Brukerundersøkelsen for 2025 viser at 96 prosent av innbyggerne er fornøyd med VA-tjenestene.

Utvikling og utfordringer

Vann og avløp som samfunnskritisk virksomhet har fått økt oppmerksomhet grunnet endret trusselnivå. I mai 2025 fikk Bergen Vann brev fra Nasjonal Sikkerhetsmyndighet (NSM) om at vannforsyning og kraftindustri er utsatt for trusler og fare for sabotasje. Dette er spesielt gjeldende innen områder knyttet til datasikkerhet. Det jobbes aktivt med beredskap, digital sikkerhet og sikkerhetskultur. Etter et datainnbrudd i juli 2025 ble sensitive dokumenter fjernet fra kommunens kvalitetssystem. Dokumenter og rutinebeskrivelser med potensielt sensitiv informasjon ligger nå lenket opp på annet sted, skjermet og kun tilgjengelig for de med tjenstlig behov i Bergen Vann. Bergen Vann jobber vider med å avklare hvordan man både kan sikre etatens data og samtidig jobbe effektivt innenfor kommunens IKT-systemer.

Hovedplan for vannforsyning og Hovedplan for avløp og vannmiljø 2024 – 2033 ble vedtatt 29.01.2025 i bystyresak 20/25. Hovedplanene er kommunens overordnede sektorplaner for tjenesteområdet vannforsyning og avløpshåndtering, og er styrende for aktiviteten på området.

Sentrale oppgaver og utfordringer i 2026 for vannforsyning

- Anleggsarbeidet med nye Espeland vannbehandlingsanlegg er i sluttfasen for vannproduksjon. Kraftverket som er integrert med vannbehandlingsanlegget skal erstattes med et nytt med overløp og større effekt for å kunne øke produksjonen av elektrisk strøm. Planlegging av forsyning mot Åsane fra Espeland fortsetter.
- Videreføre arbeidet med sikring av vannbasseng og hygienisk sikkerhet i vannforsyningen.
- Holde oppe takten i ledningsfornying, og balansere finansiering over drift og investering.
- Videreføre arbeidet med å øke robustheten på vannforsyningen, utvikle samkjøring mellom kilder og etablering av felles reserve vannforsyning med Øygarden gjennom bygging av vannledning over nytt Sotrasamband.
- Videreføre arbeidet med lekkasjereduksjon.
- Sikre god drift og optimalisering av eksisterende anlegg.
- Videreføre arbeidet med oppfølging av rehabiliteringsplan for vassdragsanlegg.
- Forberedelser til total oppgradering av Kismul vannbehandlingsanlegg er videreført. Det er blant annet avklart at det ikke vil bli krav om utarbeidelse av ny reguleringsplan.

Sentrale oppgaver og utfordringer i 2026 for avløpshåndtering

- Videreføre arbeidet med planlegging og oppstart på arbeider med oppgradering av de mindre avløpsrenseanleggene. Konseptvalgutredning (KVU) er utarbeidet for Åsane Nord og Bergen Vest og er behandlet i byrådet. Detaljprosjektering er startet på de første delstrekkene i Åsane, og prosjektering av Bergen vest (sør).
- Knappen avløpsrenseanlegg – KVU Knappen ble levert i juni 2026. Et av alternativene er å legge ned Knappen og overføre avløpsvannet til Flesland. Før det blir tatt stilling til dette, må det gjennomføres en tilsvarende KVU for Flesland for å vurdere konsekvensene. Dette arbeidet skal igangsettes 3. tertial 2026.
- Garnes avløpsrenseanlegg
- Holde oppe takten i ledningsfornying.
- Videreføre arbeidet med klimatilpasning og øke robustheten i eksisterende avløpssystemer gjennom oppfølging av kommunedelplan for overvann med mer.
- Arbeide for en stabil og økende gassproduksjon ved biogassanlegget.
- Sikre god drift og optimalisering av eksisterende anlegg.

Energiforbruk, sirkulærøkonomi og kimafotavtrykk

Energiforbruk – Bergen Vann har de siste årene lagt stor vekt på energiforbruk og energiproduksjon, og på driftsområdet har det vært økende oppmerksomhet på energisparende tiltak og selvforsyning. Bergen Vann vil arbeide videre med å redusere sin del av utslippene for at Bergen kommune skal kunne bli fossilfri i 2030, blant annet gjennom økende overgang til fossilfri anleggsdrift.

Bergen Vann produserer energi selv ved vannkraft og biogass. Pr. 2 tertial er det produsert 2,3 GWh på vannkraft og 11,73 GWh biogass. Det er redusert produksjon av vannkraft fordi deler av anlegget er stengt i forbindelse med ombygging nytt vannbehandlingsanlegg Espeland. Biogassen brukes som drivstoff til busser.

Vannforbruk/vannkvalitet, nyanlegg vann

Alle abonnenter forsynes kontinuerlig med drikkevann av god kvalitet. Bergen kommunes seks vannbehandlingsanlegg har alle UV-stråling (ultrafiolett lys) som hygienisk barriere mot mikroorganismer. Bergen Vann har lav terskel for å sende ut føre-var kokevarsel dersom det er mistanke om redusert vannkvalitet. Ved påvist forurensing sendes kokevarsel til berørte abonnementer.

Grunnet ombygging av Espeland vannbehandlingsanlegg, er det produsert mer vann fra vannbehandlingsanleggene ved Svartediket og Jordalsvannet. Pr. 2. tertial 2026 er det produsert 20,5 mill. kubikkmeter. Grunnet en svært kald vinter, er vannforbruket høyere enn tilsvarende periode i 2025 og kan hovedsakelig tilskrives frosttapping. Prognosen for 2026 tilsier at det vil produseres 30,8 mill. kubikkmeter, som er 1,8 mill. kubikkmeter over målet for 2026.

Det legges stor vekt på lekkasjesøking og hurtig lekkasjeutbedring for å redusere vannforbruket. Befolkningsøkning kan påvirke og gi et økt forbruk.

Bergen Vann har ansvar for byens dammer og gjennomfører tilsyn og oppgradering etter plan godkjent av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

- Arbeidet med nedlegging av dam Storediket er startet opp med ferdigstillelse høsten 2026.

- Bystyret har vedtatt nedlegging av dam Skredderdalen. Detaljprosjektering er startet opp og NVE behandler konsesjonssøknaden som har vært på høring.
- Storevatnet (Sandviksfjellet v/Stoltzekleiven), forprosjekt er oppdatert med tre alternativer, full rehabilitering, redusert vannstand eller nedlegging. Bergen Vann har sendt alternativene på høring til Bergen Elveforum og Forum for natur og friluft (FNF). Vurdering av konsekvenser for øvrige dammer oppstrøms Storevatnet er ferdigstilt. Vannstanden i Storevatnet har vært senket og vil bli holdt senket fram til planlagte rehabiliteringstiltak er gjennomført.
- Prosjektarbeidet på tekniske planer og detaljprosjektering er startet opp for Stemmevatnet og Gløvrevatnene i Sædalen og for Ulvvatnet/Svartavatnet på Fanafjell.
- Arbeidet med Gamsebotstjørna i Ytre Arne er under utførelse med planlagt gjennomføring i 2026.

Avløpshåndtering og nyanlegg avløp

Bergen kommune fikk den 14.10.2016 tillatelse etter forurensningsloven for utslipp av avløpsvann i Bergen og Arna tettbebyggelser fra Statsforvalteren i Vestland. Kravet til sekundærrensing gjelder for alle de større renseanleggene, som i dag oppfyller kravet, samt Garnes renseanlegg og 18 mindre renseanlegg, inkludert store slamavskillere. Frist for oppfyllelse av kravet for alle anleggene var 31.12.2025, jfr. bystyresak 226-16, behandlet 21.09.2016.

Bergen Vann mottok den 17.01.25 brev fra Statsforvalteren med aksept av nye frister. I brev datert 25.02.25 har Statsforvalteren gjort vedtak om tvangsmulkt knyttet til framdrift for etablering av sekundærrensing i Bergen og Arna tettbebyggelse. Mulkt vil bli ilagt dersom Bergen kommune ikke ferdigstiller planlagte sekundærrenseanlegg innen gitte tidsfrister.

Gjennomføring av revidert framdriftsplan, som innebærer bygging av flere km med avskjærende ledningsanlegg, diverse pumpestasjoner samt 2 nye sekundærrenseanlegg, vil kreve en sterk prioritering av prosjekter i de kommende år, samt en styrking av kapasitet til prosjektgjennomføring.

Det arbeides kontinuerlig for å redusere overløpsutslipp fra avløpsnettet ved å skille regnvannet fra spillvann i sentrale byområder, kalt separering. Dette er et nødvendig og langvarig arbeid for å sikre stabil god vannkvalitet i nære sjøområder.

Badevann: 68 % av badeplasser er i kategori god eller bedre mht. badevannskvalitet. Det tas prøver i hele badesesongen på 22 badeplasser. 14 av disse har kategori *utmerket*, 1 har *god* og 2 kommer med kategori *tilstrekkelig*. 5 badeplasser (Garnes, Holmen, Hordvikhavn, Kalvtrevika og Mjølkevika) kommer med kategori *dårlig*. Dette følges opp med ekstra prøvetaking og varsling mht. Bading i samarbeid med Miljørettet helsevern. En sommer med mye regn bidrar til dårligere prøver rett etter nedbør.

Bergen Vann, Plan- og bygningsetaten og Bymiljøetaten samarbeider for å sikre at kommunedelplan for overvann innarbeides i kommunens planbehandling. Hensikten er å sikre byen mot skader som følge av flom, oversvømmelse og klimaendringer ved at overvannshåndtering blir en integrert del av all arealplanlegging. Det gis uttalelser til planer til offentlig ettersyn. Det er et krav om utarbeidelse av VA-rammeplaner til alle reguleringsplaner. I 2024 ble dette oppfylt 100 %. Dette følges opp og måles tertialvis. Antall reguleringsplaner lagt ut til off. ettersyn med VA-rammeplan er pr utgang 2. tertial 2026 på 100 %.

Fornying av ledningsnett

For å hindre forfall i ledningsnettet er det viktig å fornye ledningsnettet kontinuerlig. Det legges vekt på at fornying i stor grad utføres med gravefrie metoder (No-Dig). Dette gjøres for at disse arbeidene skal gjennomføres effektivt, til minst mulig ulempe for publikum og skade på miljø. Spesielt på avløpssiden utgjør gravefrie metoder hovedandelen.

Det er mer krevende med fornying av vannledninger enn avløpløpsledninger. Per 2. tertial er tallene for fornying 5,9 km på offentlig avløpsledning og 2,5 km på offentlig vannledning.

Bergen Vann prioritere å fornye større, eldre og kritiske vannledninger. Man benytter blant annet risikobasert tilnærming til utvelgelse av ledninger for fornying. Det legges også stor vekt på å få fornyet private ledninger samtidig med fornying av de offentlige ledningene.

Samarbeidsprosjekter

Bergen Vann er generelt involvert i mange samarbeidsprosjekter i tilknytning til andre infrastrukturprosjekter. Mye tid brukes i oppfølgingen av slike prosjekter for å sikre gode løsninger på klimatilpasning og behov som må ivaretas for å sikre gode va-anlegg som skal vare i over 100 år. Slike prosjekter gir også anledning til fornyelse av dårlige ledninger.

Digitalisering

Bergen Vann bruker aktivt datasjøen (felles lagringsplass for kontinuerlig innhenting av driftsdata fra va-systemene), for å analysere data som kan bidra til effektivisering av virksomheten. Dette har blant annet bidratt til den sterke reduksjonen av lekkasjer på vannledningsnettet. Dataene tilgjengeliggjøres også på feltløsninger som gir økt bruk og nytte. I tillegg jobbes det med ytterligere digitaliseringstiltak og innfasing av nytt styrings- og overvåkingssystem (SCADA) som ble anskaffet i 2024. Etaten ser på metoder for å jobbe smart og effektivt, hvor man kan ta i bruk og ha nytte av kunstig intelligens samt maskinlæring. På avløp har man startet med maskinlæring for blant annet å optimalisere driften av pumpestasjoner.

Nøkkeltall for tjenesteområde

Indikator	2. tertial 2024	2. tertial 2025	2. tertial 2026
Prosentandel rutinemessige vannanalyser med god hygienisk vannkvalitet	99,9 %	99,9 %	100 %
Andel innbyggere tilknyttet avløpsanlegg som tilfredsstiller gjeldende krav	83,7 %	83,7 %	83,7 %
Antall km fornyet avløpsledninger	5,8	4,0	5,8
Antall km fornyet vannledninger	2,7	2,3	1,9
Vannforbruk, mill. m3	20,3	19,7	20,5
Andel badeplasser med badevannskvalitet og andel i beste kategori.	95 % og 77 %	73 % og 64 %	68 % og 64 %

Indikator	2. tertial 2024	2. tertial 2025	2. tertial 2026
Kraftproduksjon, vannkraft, mill. kWh	4,4	2,9	2,3
Kraftproduksjon, biogass, mill. kWh	5,7	6,0	11,7

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Vedlikehold av va-anlegg	38 215	38 215	0	Eventuelle avvik vil håndteres mot selvkostfondet.
Endring i henførbare kostnader til selvkostområder	2 500	2 500	0	Andelen avhenførbare fellesutgifter fra andre enheter enn Bergen Vann bokføres senere i år.
Sum	**40 715**	**40 715**	**0**	
Nye tiltak				
Aktvitetsvekst pga. nye VA-anlegg og ledningsnett	8 000	8 000	0	Eventuelle avvik vil håndteres mot selvkostfondet.
Sum	**8 000**	**8 000**	**0**	
Inntektsendringer				
Inntektsøkning biogass	-510	-510	0	Inntektene fra salg av biogass er foreløpig i henhold til budsjett 2026, og det forventes ikke avvik ved årsslutt.
Inntektsendring kraftverk	1 200	1 200	0	Inntektene fra salg av vannkraft er foreløpig i henhold itl budsjett og det forventes ikke avvik ved årsslutt.
Gebyrendring innen VA	-9 200	-9 200	0	Eventuelle avvik vil håndteres mot selvkostfondet.
Innteksendring på refusjoner	850	850	0	Inntektene er i samsvar med budsjett.
Sum	**-7 660**	**-7 660**	**0**	
Sum tiltak	**41 055**	**41 055**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Administrasjon - vann og avløp	15 660	0	15 660	15 660	0
Produksjon av vann	113 838	-25 708	88 130	100 450	-12 320
Vannlaboratorium	13 951	-350	13 601	13 434	167
Distribusjon av vann	428 190	-649 439	-221 249	-233 402	12 153
Avløpsrensing	278 129	-79 105	199 024	205 230	-6 206
Avløpsnett / innsamling av avløpsvann	393 343	-740 771	-347 427	-353 633	6 206

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Tømming av slamavskillere	11 281	-12 760	-1 479	-1 479	0
Selvkostrenter - vann og avløp	260 389	-6 770	253 619	253 619	0
Sum	**1 514 781**	**-1 514 903**	**-122**	**-122**	**0**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	-5	-16	-21	-21	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	0	0	0	0	0	0,0 %
4-Byrådsavdeling for barnehage og skole	0	0	0	0	0	0,0 %
5-Byrådsavdeling for byutvikling	1 514 781	-1 514 887	-106	-106	0	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	5	0	5	5	0	0,0 %
Sum	**1 514 781**	**-1 514 903**	**-122**	**-122**	**0**	**0,0 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for byutvikling melder om balanse på tjenesteområde 18A - Vann og avløp.

Bergen vann og tjenesteområde 18A - Vann og avløp opererer innenfor selvkost. Det vil si at vann- og avløpsgebyrene kun skal brukes til vann- og avløpsformål. Eventuelle overskudd avsettes på et selvkostfond, mens eventuelle underskudd dekkes inn av selvkostfond. Inngående balanse selvkostfond ett år skal budsjetteres for å brukes opp eller dekkes inn i løpet av de påfølgende fem år. Budsjett og regnskap som avviker fra null ved utgangen av et år, gjelder poster som ikke inngår i selvkost. De største postene er regnskapsmessige meravskrivninger.

Fonds- og gjeldsutvikling
Tabellen under viser inngående og forventet utgående saldo på selvkostfondene for de ulike områdene:

Selvkostområde (beløp i mill.)	Saldo pr. 01.01.2026	Forventet saldo pr. 31.12.26	Endring
Vann	66,4	32,4	-34,0
Avløp	60,2	40,6	-19,6
Slamavskillere	3,8	5,6	1,8
Sum alle områder	**130,4**	**78,6**	**-51,8**

Langsiktig gjeld for vann- og avløpsområdet ved inngangen til 2026 er på 4,62 mill. Tabellen under viser hvordan gjelden er fordelt mellom de ulike områdene:

Selvkostområde (beløp i mill.)	Per 01.01.26
Vann	1 996
Avløp	2 593
Slamavskillere	31
Sum alle områder	**4 620**

Med en forventet rentesats på 5,3 prosent, vil netto rentekostnad øke til 254 mill. i 2026.

Utgifter til energi, elektrisk strøm og fjernvarme forventes å bli 71 mill., en økning på 28 mill. Fornying av ledningsnett over driftsbudsjettet forventes å bli 71 mill. som er en økning på 73 mill. fra 2025.

Forventede inntekter fra årsgebyr og engangsgebyr for 2026 er 1 211 mill.

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Attraktiv og vekstkraftig by	Kunder skal være fornøyd med tjenestene som leveres og den behandling de får når de henvender seg til Bergen Vann.	Andel saker behandlet innen frist. Forhåndsuttale om tilknytning/komplette saker innen frist 3 uker.	90,0 %	78,0 %	For søknader er 78 % behandlet innen frist.
Kommunen som grunnmur gjennom livet	Vannforsyningssystemet leverer godt og hygienisk sikkert drikkevann til abonnentene	Prosentandel rutinemessige vannanalyser med god hygienisk vannkvalitet (på E.coli og intestinale enterokokker).	100,00	100,00	Ingen avvik

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
	Vannledningsnettet fornyes for å sikre tilfredsstillende funksjon og ivareta leveringssikkerheten på lang sikt	Antall km fornyet vannledning	7,2	2,5	Omtrent på nivå med i fjor. Progresjon er iht. kapasitet på avdelingen.
	Avløpsnettet fornyes for å sikre tilfredsstillende funksjon og ivareta leveringssikkerheten på lang sikt.	Antall km fornyet avløpsledning.	8,5	5,9	per 31.08.2026. Grei progresjon så langt
Omstillingsdyktig kommune	Reguleringsplaner og tilhørende rammeplaner for vann og avløp identifiserer, dimensjonerer og sikrer arealer for overvannshåndtering.	Prosentandel reguleringsplaner lagt ut til offentlig ettersyn med VA-rammeplan.	98,0 %	100,0 %	Alle reguleringsplaner lagt ut på offentlig høring har VA rammeplan
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		0,0 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent		6,39	Viser til kapittel Status - sykefravær.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Budsj 2026 Vedtakspkt. 12	Bystyret ber byrådet gjennomføre en områdegjennomgang av selvkostområdene for vann, avløp og renovasjon, med mål om å effektivisere og rasjonalisere både innen drift og investering, og minske belastningen til innbyggerne. Gjennomgangen vil danne grunnlaget for gebyrregulativene i HØP 2027-2030.	Byrådsavdeling for byutvikling har fulgt opp og Bergen Vann har levert en grundig redegjørelse for hvordan de jobber med å effektivisere og rasjonalisere drifts- og investeringsnivået for å holde gebyrene lavest mulig. Samtidig er det viktig å opprettholde et høyt kvalitets- og sikkerhetsnivå for tjenestene. Hovedplanene for vannforsyning og avløp og vannmiljø 2024-2033, vedtatt i bystyret 29.01.2025, sak 20/25, skisserer hvilke konkrete og nødvendige oppgaver som må løses. Økonomien innen vann- og avløpssektoren er i stor grad påvirket av eksterne rammebetingelser som statlige krav og føringer gjennom lov, direktiver og forskrifter samt oppfølging av eksisterende utslippstillatelse og innføring av nytt avløpsdirektiv. i tillegg vil utvikling i rentenivå, energipris og kostnadsutvikling i privat sektor har stor betydning for sektoren. For 2027 er det foreslått en prisøkning på 3,5 prosent for vann og avløp samlet. Dette er i samsvar med forventet ordinær lønns- og prisvekst.

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	**Saksref.**	**Godkj.vedtak**	**Vedtatt**	**Totalprognose**	**Avvik**	**Estimert ferdigkvartal**	**Justert budsjett**	**Årsprognose**	**Forslag til bud.endr.**
Avløpsnett / innsamling av avløpsvann		-	-	-	-	Løpende	37 450	27 702	-9 748
Avløpsrensing		-	-	-	-	Løpende	6 000	2 000	-4 000
Breiviksbakken del 2 separerer overvann	AD	9 900	13 910	13 910	0	4.kv. 2027	785	330	-455
Bryggjedalen avløpspumpestasjon		IA	10 970	10 970	0	4.kv. 2029	7 321	4 677	-2 644
Dig og NoDig rammeavtaler påkostning vannledninger		-	-	-	-	Løpende	1 477	1 262	-214
Distribusjon av vann		-	-	-	-	Løpende	22 894	7 379	-15 515
Espeland vannbehandlingsanlegg	BY 146/22	800 000	913 880	913 880	0	4.kv. 2032	221 965	166 255	-55 710
Fanahammeren avløpssanering	BY 97/24	72 000	71 975	71 975	0	4.kv. 2028	22 123	10 022	-12 101
Fjell - Bergen reservevannforsyning	BY29/18	50 000	80 000	80 000	0	4.kv. 2029	284	888	604
Fjellanlegg oppgradering		-	-	-	-	Løpende	25 179	13 436	-11 743
Fjøsangerveien overvannsanlegg	UFKN 169/24	26 000	30 440	30 440	0	4.kv. 2027	9 341	18 498	9 157
Garnes renseanlegg oppgradering	BY 317/22	615 000	629 734	629 734	0	4.kv. 2032	5 952	10 283	4 331
Gimleveien m.fl. va-anlegg	UFKN 42/24	42 800	47 527	47 527	0	4.kv. 2027	29 929	29 264	-666
Gjensidigegården va-anlegg	UFKN 38/24	30 000	30 016	51 761	-21 745	4.kv. 2028	7 383	17 172	9 790
Helleneset - Eikeviken avløpsanering - del 1		IA	80 652	95 652	-15 000	3.kv. 2030	2 007	0	-2 007
Holtaveien va-anlegg	BY 132/24	73 000	85 544	85 544	0	4.kv. 2027	21 443	34 213	12 770
Indre Arna (Stuajordet) høydebasseng	BR 1178/22	19 800	22 686	22 686	0	4.kv. 2026	1 373	35	-1 338
Johan Berentsensvei va-anlegg	BR 1321/23	19 900	22 923	22 923	0	4.kv. 2029	6 367	1 882	-4 485
Lagunen–Skjoldskiftet (Miljøløftet) separer overvann	BY 135/24	151 500	151 500	151 500	0	4.kv. 2030	9 796	8 761	-1 035
Lars Hillesgate vannledning	UFKN 85/25	47 000	47 000	47 000	0	4.kv. 2028	83	83	0
Lyngbøvegen va-anlegg	BY 104/22	59 500	87 910	87 910	0	4.kv. 2030	14 841	14 429	-412
Løvstakklien - Bøhmergt. va-anlegg	BY 315/23	168 000	184 913	184 913	0	4.kv. 2028	48 926	50 436	1 510
Møllendal elvepark avløpsanlegg	UFKN 71/26	IA	37 000	37 000	0	4.kv. 2029	7 000	0	-7 000
Produksjon av vann		-	-	-	-	Løpende	26 135	21 769	-4 365
Rørfornying av vann- og avløpsledninger		-	-	-	-	Løpende	55 876	94 126	38 251
Store Lungegårdsvann vannledning	UFKN 170/24	IA	19 951	19 951	0	4.kv. 2027	6 602	7 039	437

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Vedtatt	Totalprognose	Avvik	Estimert ferdigkvartal	Justert budsjett	Årsprognose	Forslag til bud.endr.
Storediket (dammer)	UFKN 68/25	31 000	30 981	30 981	0	4.kv. 2029	10 714	11 834	1 120
Åsane nord avløpsnett trinn 1	UFKN 66/25	40 000	387 659	387 659	0	4.kv. 2028	5 970	7 826	1 856
Sum øvrige prosjekter							267	294	27
Sum							**615 483**	**561 897**	**-53 587**

18B-Renovasjon

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet omfatter kommunens lovpålagte innsamling og behandling av husholdningsavfall. Bergen kommune har tildelt BIR eneretten for innsamling av husholdningsavfall. Tjenesteområdet omfatter også forvaltning og etterdrift av nedlagte avfallsdeponier. Dette inkluderer kostnader knyttet til miljøtiltak på deponiene. Bymiljøetaten har hovedansvaret for fagområdet.

I deler av Bergen sentrum benyttes i dag bossnettet for håndtering av avfall fra husholdningene. Løsningen frakter effektivt restavfall, plast, papir og drikkekartonger ut til oppsamlingsterminaler i utkanten av sentrumskjernen. Der blir avfallet komprimert og deretter transportert bort til gjenvinning.

Utbygging og drift av bossnettet håndteres av BIR Infrastruktur AS, et datterselskap til BIR AS.

Renovasjonsfaglig oppfølging av BIR og utbyggingen av bossnettet blir utført av Bymiljøetaten.

Bergen har ingen aktive deponier, men Bymiljøetaten forvalter og er ansvarlig for forvaltning og etterdrift av flere nedlagte kommunale deponier.

Utvikling og utfordringer

Nedlagte kommunale avfallsdeponi

Generelt

Behov for tiltak på avfallsdeponiene følger i stor grad av lov- og forskriftspålagte krav. Grunnlaget for aktivitetene på de nedlagte, kommunale avfallsdeponiene i årene som kommer følger av Virksomhetsplan for nedlagte kommunale avfallsdeponi for perioden 2022-2026. Planen ble vedtatt i Bergen bystyre sommeren 2022. Det pågår for tiden arbeid med ny plan for fagområdet, og Temaplan for natur, miljø og klima forventes å sette mål for det videre arbeidet.

Aktiviteten knyttet til kommunens nedlagte avfallsdeponier har som forespeilet begynt å ta seg opp, og mer aktivitet er også kostnadsdrivende. De seneste årene har budsjettet, både på drift og investering blitt økt. Prognosen per andre tertial 2026 viser at estimerte kostnader er lik budsjett, og det meldes om balanse.

Rådalen

Bymiljøetaten har de seneste årene jobbet svært mye med oppfølgingen av den utfordrende situasjonen ved Rådal deponi, der Statsforvalteren gjennomførte tilsyn våren 2021. Tilsynet avdekket seks avvik som må rettes. Før sommeren 2024 lukket Statsforvalteren tilsynsoppfølgingen av Rådal deponi, dette med bakgrunn i kvaliteten på planen for oppfølging som Bymiljøetaten har levert. Avvikene er ikke rettet, men det foreligger plan for den videre håndteringen av dem, og Statsforvalteren har formidlet at de vil følge opp kommunen gjennom årsrapporteringen.

Oppfølging, plan og tiltak sees i sammenheng med øvrig aktivitet i området, blant annet er VA-rammeplan førende for mye av aktiviteten i området. Etaten har flere utrednings- og kartleggingsoppgaver som må gjennomføres for å møte kravene fra Statsforvalter. Ettersom etaten har

fått systematisert deler av lovpålagt oppfølging har kostnadene for oppfølgingen av deponiet i Rådal begynt å øke.

I 2025 startet byggingen av Bjarg Arena. Prosjektet ligger på og i randsonen til deponiet. Arbeidene vil pågå også i 2026, og i forbindelse med grunnarbeidene er det avdekket flere utfordringer med et eldre rør- og ledningsnettet som må håndteres godt med tanke på forurensningssituasjonen i området. Det knytter seg risiko til situasjonen fordi det kan bli behov for å gjøre kostnadskrevende tiltak innen kort tid. Dette vil kunne ha påvirkning både på driftsregnskapet og meldt balanse, og på investeringsporteføljen.

Av andre arbeider som pågår nevnes oppfølging av miljøovervåking og oppstart på prosjektering for utbedringer av en sigevannskum som er viktig for vannhåndteringen i området.

Kollevågen

Bymiljøetaten følger opp lovpålagte krav knyttet til miljøovervåking for deponiet i Kollevågen. Årsrapporten for 2025 peker på enkelte funn i forhold til tildekkingslaget og forurensning som blir viktig å overvåke videre i årene som kommer.

Miljøovervåkning har fortsatt i 2026. Dialog med Miljødirektoratet om plan for videre overvåkning fra 2027 pågår, og utfallet av denne vil danne grunnlag for justeringer i dagens program med tanke på hensiktsmessige miljømål og hvilke prøver som tas.

Ytre Hope

Resultatene fra de miljøtekniske undersøkelsene som er gjort på Ytre Hope deponi, vil ses i sammenheng med undersøkelser som skal gjøres på flere deponi i 2026. Det vil i den forbindelse bli aktuelt å vurdere behovet for supplerende kartlegginger og å vurdere prioritering av tiltak mellom deponiene.

Neset/Unneland

I 2025 ble det igangsatt miljøovervåkning på Neset deponi, som en oppfølging av miljøsikringstiltak som er utført på deponiet. Overvåkingen forsetter i 2026. Den skal gi Bymiljøetaten et grunnlag for å kunne følge med på effekter av gjennomførte miljøsikringstiltak og utvikling i miljøtilstand i Nesvika naturreservat.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Justering av utgifter	171 557	171 557	0	Tiltaket inngår i gebyrgrunnlaget og er innarbeidet i budsjettet.
Sum	**171 557**	**171 557**	**0**	

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Inntektsendringer				
Endring i årsgebyr husholdningsrenovasjon	-230 588	-230 588	0	Tiltaket inngår i gebyrgrunnlaget og er innarbeidet i budsjettet.
Sum	**-230 588**	**-230 588**	**0**	
Sum tiltak	**-59 030**	**-59 030**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Administrasjon - renovasjon husholdningsavfall	4 239	0	4 239	4 239	0
Etterdrift avfallsdeponier næringsavfall	6 718	-395	6 322	6 322	0
Innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall	568 087	-572 026	-3 939	-3 939	0
Forvaltning av avfallsdeponier husholdningsavfall.	17 512	-38 450	-20 938	-20 938	0
Selvkostrenter - renovasjon husholdningsavfall	21 590	-196	21 394	21 394	0
Sum	**618 146**	**-611 068**	**7 078**	**7 078**	**0**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	0	0	0	0	0	0,0 %
5-Byrådsavdeling for byutvikling	618 143	-611 068	7 075	7 075	0	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	4	0	4	4	0	0,0 %
Sum	**618 146**	**-611 068**	**7 078**	**7 078**	**0**	**0,0 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for byutvikling melder om balanse på tjenesteområde 18B - Renovasjon ved årsslutt.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**7 019**	**7 019**	**7 019**	**7 019**
Justert ramme		**7 078**	**6 997**	**6 997**	**6 997**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**47**	**0**	**0**	**0**

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Prisjustering og diverse endringer		**47**	**0**	**0**	**0**
		0	0	0	0
Forslag til ny ramme		**7 125**	**6 997**	**6 997**	**6 997**

Status mål

Hovedmål	Mål	Indikator	Vedtatt mål 2026	Status 2. tertial 2026	Statusbeskrivelse
Økonomisk bærekraftig kommune	Handlingsrom gjennom god økonomistyring	Budsjettavvik i % av budsjettramme drift		0,0 %	Viser til delkapittel Status økonomi per avdeling og omtale av økonomisk utvikling.
		Sykefraværsprosent			Viser til kapittel Status - sykefravær.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Bud. enighet Merknad 1.4	1.4 Pyrolyse: Bystyret viser til vedtak 29.01.2025, hvor bystyret ber om en vurdering av pyrolyseteknologi som mulig løsning for behandling av avfall. Sett i lys av styrkningen av den søkbare potten for teknologi- og klimainnovasjon, bes byrådet gjennomføre et forprosjekt for etablering av pyrolyseteknologi i Bergen. Det er allerede mange kommuner i Norge som har igangsatt slike prosjekter, og det må hentes erfaringer fra allerede utført arbeid. Bystyret ber byrådet rapportere tilbake til bystyret på saken i forbindelse med revidert budsjett 2026. Dette arbeidet må sees i sammenheng med den allerede varslede utredningen av karbonfangst i Rådalen.	Byrådsavdeling for byutvikling har bestilt et arbeid fra Bymiljøetaten som skal besvare dette spørsmålet, jf merknad 16 til budsjett for 2026. I bestillingen ble fristen for å gjennomføre forprosjektet ble satt til utløpet av 2026. Bymiljøetaten har fått frist til 15.02.2027 med å levere et fagnotat til Byrådsavdeling for byutvikling som grunnlag for en politisk sak. Bymiljøetaten lyste prosjektet ut i markedet med frist mandag 28. september, med et mål om evaluering, tildeling og oppstartsmøtet innen fredag 02. oktober 2026. Byrådsavdelingen forventer å fremme sak til politisk behandling i bystyret i mai 2027.
Budsj 2026 Vedtakspkt. 12	Bystyret ber byrådet gjennomføre en områdegjennomgang av selvkostområdene for vann, avløp og renovasjon, med mål om å effektivisere og rasjonalisere både innen drift og investering, og minske belastningen til innbyggerne. Gjennomgangen vil danne grunnlaget for gebyrregulativene i HØP 2027-2030.	Byrådsavdeling for byutvikling har fulgt opp og sendt bestilling til BIR. BIR har i sin tilbakemelding redegjort for sitt arbeid for å holde gebyrene lavest mulig. BIR har over tid arbeidet systematisk og kontinuerlig med effektivisering av virksomheten for å redusere kostnadsnivået og begrense gebyrbelastningen for innbyggerne. Dette arbeidet er ytterligere forsterket i lys av bystyrets vedtak. Som en del av dette arbeidet har BIR gjennomført betydelige tiltak:

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
		• Administrative kostnader er redusert gjennom nedbemanning. I løpet av de siste 12 månedene har BIR redusert administrativt ansatte med 14 årsverk • BIR har hatt løpende fokus på forbedring av arbeidsprosesser og ressursutnyttelse, og gjennomført effektiviserende tiltak hvor dette har vært mulig. • I tillegg har det vært, og er streng prioritering av investeringer, hvor kun nødvendige investeringer gjennomføres Tiltakene har bidratt til å dempe kostnadsveksten og sikre en mer effektiv drift. BIR vil fortsette arbeidet med effektivisering og kostnadskontroll i tråd med føringene fra bystyret. Det vil samtidig være nødvendig å balansere dette opp mot lovpålagte krav og ønsket tjenestenivå. For 2027 er det i hovedsak foreslått å holde renovasjonsgebyret uendret fra 2026. Grunngebyret settes ned med 1,3 prosent.
RevBud 2026 Merknad 16	RevBud merknad 16: Pyrolyse: Bystyret viser til fagnotatet om pyrolyse mottatt av byrådet i februar 2026, som danner grunnlag for forprosjektet det ble bevilget 1 mill. kroner til i budsjettavtalen for 2026. Bystyret ber byrådet igangsette forprosjektet uten ugrunnet opphold og prioritere nødvendig fremdrift slik at resultatene kan legges frem for politisk behandling så raskt som mulig. Forprosjektet skal vurdere relevante anvendelsesområder og aktuelle råstoffer for pyrolyse, uten å avgrenses til bestemte avfallsfraksjoner eller teknologiske løsninger, med sikte på å redusere avfallsmengder, utnytte lokale ressurser bedre og skape nye verdier. Bystyret ber videre om at muligheter for pilot- og demonstrasjonsprosjekter utredes som en del av forprosjektet, herunder samarbeid med relevante forskningsmiljøer, næringsaktører, avfallsaktører og statlige virkemiddelaktører. Byrådet bes aktivt søke relevante statlige støtteordninger og ekstern finansiering for å sikre størst mulig fremdrift og redusere kommunens kostnader. Forprosjektet skal danne grunnlag for den politiske saken om pyrolyse som ble bestilt i bystyrevedtak 29.01.2025. Bystyret legger til grunn at saken fremmes så snart som mulig. Saken skal redegjøre for potensial, ressurseffekter, miljøeffekter, verdiskapingspotensial, kostnader, finansieringsmuligheter, aktuelle pilotprosjekter og anbefaling om videre fremdrift. Bystyret understreker at Bergen kommune skal ha som mål å være blant de ledende kommunene i landet når det	Byrådsavdeling for byutvikling har bestilt et arbeid fra Bymiljøetaten som skal besvare dette spørsmålet. I bestillingen ble fristen for å gjennomføre forprosjektet ble satt til utløpet av 2026. Bymiljøetaten har fått frist til 15.februar.2027 med å levere et fagnotat til Byrådsavdeling for byutvikling som grunnlag for en politisk sak. Bymiljøetaten lyste prosjektet ut i markedet med frist mandag 28. september, med et mål om evaluering, tildeling og oppstartsmøtet innen fredag 02. oktober 2026. Byrådsavdelingen forventer å fremme sak tll politisk behandling i bystyret i mai 2027.

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
	gjelder å ta i bruk ny teknologi for ressursutnyttelse, avfallsbehandling og verdiskaping basert på lokale ressurser.	

Investeringer

Beløp i 1000

		Totalbudsjett					Årets budsjett		
Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Vedtatt	Totalprognose	Avvik	Estimert ferdigkvartal	Justert budsjett	Årsprognose	Forslag til bud.endr.
Etterdrift deponier		-	-	-	-	Løpende	2 542	2 542	0
Rådal avfallsdeponi		IA	42 000	42 000	0	4.kv. 2030	6 851	6 851	0
Slettebakken avfallsdeponi	BY 116/20	321 000	643 597	643 597	0	Ferdig	341	341	0
Sum							**9 735**	**9 735**	**0**

20-Interne tjenester / fordelte kostnader

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet gjelder funksjoner hvor utgiftene fordeles internt til øvrige tjenesteområder og avdelinger. I Byrådsavdeling for klima, miljø er det budsjettert med utgifter til prosjektavdelingen og renholdsavdelingen i Etat for bygg og eiendom. I løpet av året fordeles budsjettet til de tjenesteområder som vedlikeholdsprosjekter og renholdet gjelder.

IUA Bergen region
IUA Bergen region er et samarbeidsorgan som ivaretar deltakerkommunenes plikt til å ha en interkommunal beredskap mot akutt forurensning. 20 kommuner i Vestland fylke inngår i samarbeidet, og Bergen kommune er vertskommune for IUA Bergen region. Vertskommuneansvaret utøves av Bergen brannvesen, som blant annet står for den daglige driften av samarbeidsorganet.

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose**	**Avvik**
Renholdstjenester - til fordeling	351 927	-27 507	324 421	316 331	8 090
Håndverktjenester bygg - til fordeling	61 636	-12 341	49 295	49 295	0
Ombruksavdelingen - til fordeling	8 246	-4 150	4 096	4 096	0
IUA Bergen region	4 703	-4 761	-58	-58	0
Sum	**426 512**	**-48 759**	**377 753**	**369 663**	**8 090**

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	0	0	0	0	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	421 724	-43 997	377 727	369 637	8 090	1,9 %
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	1	-1	0	0	0	0,1 %
5-Byrådsavdeling for byutvikling	4 703	-4 703	0	0	0	0,0 %
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	0	0	0	0	0	0,0 %
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	0	0	0	0	0	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	84	-58	26	26	0	0,0 %
Sum	**426 512**	**-48 759**	**377 753**	**369 663**	**8 090**	**1,9 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Byrådsavdeling for finans melder om et mindreforbruk på 8,1 mill. på tjenesteområdet 20 Interne tjenester

Avviket er i sin helhet knyttet til renholdsavdelingen hvor det er estimert et mindreforbruk på 8,1 mill. Mindreforbruket foreslås tilbakeført bykassen i 2. tertial.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**333 472**	**333 472**	**333 472**	**333 472**
Justert ramme		**377 753**	**372 253**	**372 253**	**372 253**
Sum Tekniske justeringer		**-35**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**-35**	**0**	**0**	**0**
EBE - renholdsprosjektet	Effektivisering	-8 100	-0	-0	-0
Nye tiltak og realendringer		**-8 100**	**-0**	**-0**	**-0**
Forslag til ny ramme		**369 618**	**372 253**	**372 253**	**372 253**

21-Pensjon og fellesposter

Om tjenesteområdet

På dette tjenesteområdet budsjetteres og utgiftsføres:

- Sentrale avsetninger - herunder lønnsavsetning til neste års lønnsoppgjør
- Sentralt førte pensjonsposter - premieavvik/avdrag på premieavvik vedrørende pensjonspremier.
- Regnskapstekniske poster - motkonto avskrivinger og motkonto avgiftsfinansierte renter.

Status vedtatte endringer i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Tilpasning - bosetting og integrering av flyktninger	27	27	0	Innarbeidet i årsbudsjett
Sum	**27**	**27**	**0**	
Sum tiltak	**27**	**27**	**0**	

Status økonomi per tjeneste

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026				
Tjeneste	Utgifter	Inntekter	Just. bud.	Prognose	Avvik
Premieavvik	-897 147	0	-897 147	-897 147	0
Amortisering av tidligere års premieavvik	780 810	0	780 810	780 810	0
Pensjon	7 387	0	7 387	7 387	0
Premiefond	-903 945	0	-903 945	-903 945	0
Diverse fellesutgifter	28 993	-1 047	27 947	27 947	0
Tilfeldige utgifter/inntekter - AFP m.m.	442 200	0	442 200	268 021	174 179
Reservert til tilleggsbevilgninger og nye bevilgni	344 389	0	344 389	361 364	-16 975
Rentekompensasjon overført andre	3 450	0	3 450	3 450	0
Motpost avskrivninger	0	-1 126 093	-1 126 093	-1 126 156	63
Motkonto renter selvkostområdene (firma 90)	-282 005	6 987	-275 018	-275 018	0
Sum	-475 868	-1 120 153	-1 596 021	-1 753 288	157 267

Status økonomi per avdeling

Beløp i 1000

	Justert budsjett 2026					
Byrådsavdeling	**Utgifter**	**Inntekter**	**Just. bud.**	**Prognose inkl. tiltak**	**Avvik**	**Avvik i % av utgift**
1-Byrådsleders avdeling	30 018	-7 982	22 037	22 037	0	0,0 %
2-Byrådsavdeling for finans	0	-733 800	-733 800	-733 874	74	0,0 %
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	0	-5 607	-5 607	-5 607	0	0,0 %
4-Byrådsavdeling for barnehage og skole	0	-10 511	-10 511	-10 511	0	0,0 %
5-Byrådsavdeling for byutvikling	6 884	-127 706	-120 822	-120 822	0	0,0 %
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	0	-10 337	-10 337	-10 337	0	0,0 %
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	0	-53 731	-53 731	-53 731	0	0,0 %
8-Bystyrets organer	0	-11	-11	0	-11	0,0 %
90-Fellesposter - bykassen	-512 771	-170 467	-683 238	-840 442	157 204	-30,7 %
Sum	**-475 868**	**-1 120 153**	**-1 596 021**	**-1 753 288**	**157 267**	**-33,0 %**

Omtale av økonomisk utvikling

Fellesposter – bykassen viser et samlet mindreforbruk på 157 mill. Dette avviket består av følgende elementer:

I vedtatt budsjett for 2026 ble det avsatt 174 mill. kroner til en risikoreserve for pensjon. Bakgrunnen var at pensjonskostnadene de siste årene har vist betydelige avvik fra budsjett. Prognosen per 2. tertial tilsier imidlertid at det ikke vil være behov for å benytte denne avsetningen. Det anslås derfor et mindreforbruk på 174 mill. på tjenesten *Tilfeldige utgifter/inntekter - AFP m.m.* Merk at utviklingen resten av året på pensjonspostene fortsatt er usikker, og det kan ligge an til et ytterligere mindreforbruk ved årets slutt.

Videre anslås et merforbruk på om lag 17 mill. som følge av at reguleringspremien som skal dekke pensjonsvirkningene av årets lønnvekst og veksten i pensjoner under utbetaling ble høyere enn budsjettert. Dette skyldes at det er betydelige endringer i forutsetningene for lønns- og prisvekst etter at Statsbudsjettet for 2026 ble vedtatt, som er grunnlag for det avsatte beløpet i budsjettet.

Motkonto renter og avskrivinger selvkostområdene (0 mill.)
Låneopptak for selvkostinvesteringer skjer i bykassen sammen med øvrig låneopptak. Gjennom selvkostforskriften har Kommunal- og distriktsdepartementet gitt regler for hvordan renter skal håndteres i grunnlaget for kommunale gebyrer. Renten som skal benyttes er årlig gjennomsnittlig tremåneders NIBOR-renten (Norwegian Interbank Offered Rate - en referanserente), tillagt et fastsatt risikopåslag (margin). Gjeldende påslag er 0,7 prosentpoeng. Den kalkulatoriske renten er objektiv og markedsbasert, og sikrer lik praksis på tvers av kommuner.

Ordinære renteutgifter på låneopptak til kommunens investeringer føres på tjenesteområde 23 Sentrale inntekter og finansposter For å unngå dobbeltbelastning i bykassens regnskap, føres det en korrigerende motpost på tjenesteområde 21 Pensjon og fellesposter. Denne motposten er basert på kalkylerenten.

Prognosen for årets kalkylerente er 5,3 %, som er uendret fra revidert budsjett. Det gjøres ingen endringer i budsjettet for renter og avskrivninger på tjenesteområde 21.

Forslag til budsjettendringer og ny ramme

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltakstype	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig vedtatt ramme		**-1 494 838**	**-1 553 844**	**-1 507 204**	**-1 558 417**
Justert ramme		**-1 596 021**	**-1 264 761**	**-1 218 122**	**-1 269 335**
Sum Tekniske justeringer		**-94 760**	**0**	**0**	**0**
Sum Lønns- og prisvekst mv.		**16 975**	**0**	**0**	**0**
Sum Pensjonsendringer		**-174 179**	**0**	**0**	**0**
Prisjustering og diverse endringer		**-251 964**	**0**	**0**	**0**
		0	0	0	0
Forslag til ny ramme		**-1 847 985**	**-1 264 761**	**-1 218 122**	**-1 269 335**

bergen.kommune.no